

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Harbo, Jens Peter.; samlet og ordnet ved Jens Peter Harbo ; Udg. af et Udvalg.

Titel | Title:

Stamtavle over Slægten Ravn fra den nordlige Del af Koldingegnen : en Slægtsbog med Slægtregister, Tidsnoter, Portrætter, Biografier og Smaatræk samt gamle Breve og Papirer m.m.

Udgivet år og sted | Publication time and place:
Fysiske størrelse | Physical extent:

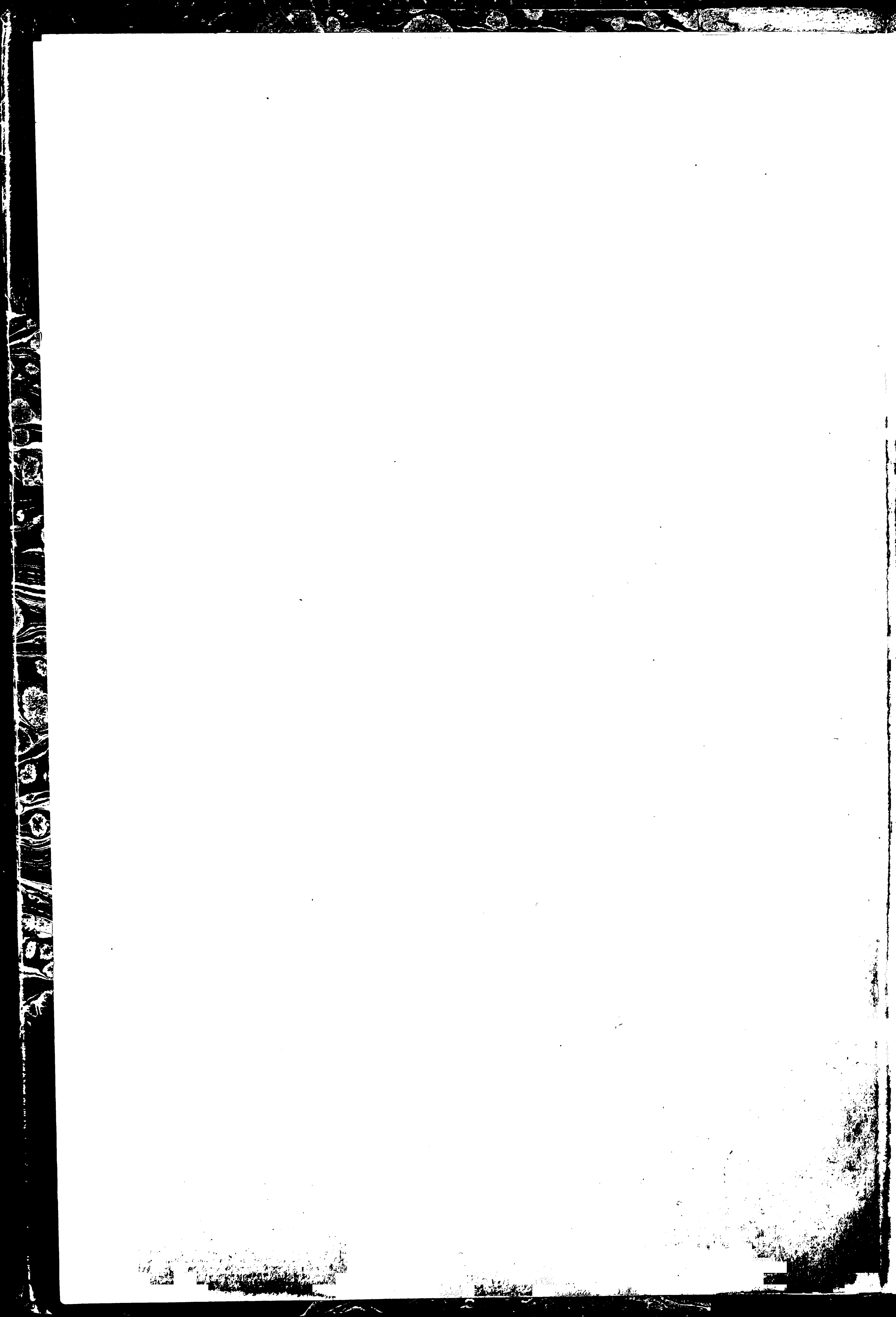
Kolding : Konrad Jørgensens Bogtrykkeri, 1918
375 s. :

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

FAKLEN RAVN

FRA DEN NORDLIGE DEL AF KOLDINGEGNEN

EN SÆLÆGTSBOG

SAMLET OG ORDNET VED
JENS PETER HARBO

KOLDING

KONRAD JØRGENSENS BOGTRYKKERI

1918

STAMTAVLE

OVER

SLÆGTEN RAVN

FRA DEN NORDLIGE DEL AF KOLDINGEGNEN

♦♦

EN SLÆGTSBOG

MED SLÆGTREGISTER, TIDSNØTER, PORTRÆTTER,
BIOGRAFIER OG SMAATRÆK
SAMT GAMLE BREVE OG PAPIRER M. M.

SAMLET OG ORDNET VED

JENS PETER HARBO

♦

UDGIVET AF ET UDVALG

KOLDING

KONRAD JØRGENSENS BOGTRYKKERI

1918

Slægtens Ungdom tilegnet.

J. P. H.

TIDENS BOG

J. P. H.

Harm. ved Oluf Ring:

Ti - dens Bog med Min - dets Bla - de vil - de lig - ge

bar og blank, hvis den ej hver Stund blev baa - ren

ind i E - vig - he - dens Bank: der til un - ge

Slæg - ters Tarv hæ - ves Min - dets ri - ge Arv.

J. P. H.

FORORD.

DET bliver nu snart fem Aar siden, jeg efter Tilskyndelse af *Jørgen Ravn*, Bække, og hans Broderdatter *Agnes Simonsen*, Harthe, begyndte Udarbejdelsen af nærværende Slægtsbog. Det var hverken deres eller min Tanke, at Arbejdet skulde være saa omfattende, som det siden blev. Men efterhaanden fik jeg Interesse for Kendskabet til den store Slægt og dens enkelte Medlemmer, da jeg saa' at det var en vaagen Slægt, der havde taget ivrig Del i det gode Arbejde — baade paa aandelige og materielle Omraader —, som i flere Slægtled er bleven udført til Held og Lykke for mit Land. Flere og flere Spørgsmaal blev sendt ud til Slægtens bosiddende Medlemmer, og saa godt som alle var villige til at give mig Oplysninger. Foruden de almindelige Oplysninger om Datoer o. lign., bad jeg om at faa tilsendt interessante Træk om de gamle, de afdøde af Slægten, Meddelelse om Uddannelse til en bestemt Gerning og Højskolebesøg, om offentlige Hverv og alm. Tillidshverv o. s. v. Naar jeg f. Eks. har lagt Vægt paa Oplysninger om Uddannelse og Højskolebesøg, saa er det fordi, det efter mit Skøn har umaadelig stor Betydning, ikke mindst det sidste. — Det er bleven mig meddelt, at der blandt de unge var saa lidt Interesse for en Slægtsskildring som denne. — Det vilde gøre mig ondt, om den ægte og sunde Slægtsfølelse skulde ebbe ud. Troen paa, at det *netop var for de unge*, jeg arbejdede, har hele Tiden fyldt mig med en stor Glæde. Men her føler jeg Trang til at sige til de ældre: Klag ikke over Ungdommens Mangler! Vis derimod, at I *selv* er vaagne og er unge endnu, og Eders Varme vil brede sig, til den fylder ogsaa den Plads, hvor de unge har lejret sig!

Det turde være et godt Tegn, at Tanken om en Slægtsbog er kommen fra én af de unge.

Naar jeg nu skal lægge den sidste Haand paa Værket, føler jeg, at jeg har Grund til at takke mange. De ca. 300 Hjem, jeg har staaet

i Brevforbindelse med, har alle været meget imødekommende. Da Tallet er saa stort, maa jeg give Afkald paa at nævne Navne.

Jeg er *Udvalget* taknemmelig for de mange gode Raad og Vink, ligeledes *Landsarkivet i Viborg* for Personalets store Imødekommehed. Og endelig min bedste Tak til *Peder og Ane Dons' Legat*, der har støttet Arbejdet pekuniært, særlig ved at hjælpe til, at Bogen kan forsynes med Portrætter. Det samme gælder de enkelte, der har ydet større økonomisk Støtte, og de mange, der har tegnet sig som Garanter for at sikre Bogens Trykning.

Jeg er mig bevidst, at der klæber en Del Mangler ved Arbejdet, saa jeg ber om Overbærenhed.

Naar Stoffet er ordnet saaledes, at Henrich Ravns Slægt kommer før Karen Ravns, skønt hun er ældre, er det fordi, at hans Efterkommere satte Arbejdet i Gang, og en Tid saa det ud, som om Stamtavlen kun vilde omfatte dem. Men saa var det, at min Kollega, *J. J. Ravn*, gjorde mig opmærksom paa Henrich Ravns Søster Karen, og et Par af hendes Efterkommere, fhv. Folketingsmand *Chr. Ravn* og hans Bror Lærer *Andreas Ravn*, sendte mig Oplysninger. Men saa var der endda et stort aabent Gab, som endelig blev lukket af min Kollega *S. P. Petersen*, V. Nebel, saa nu kunde Slægtens ældste »*Søster Karen*« komme med.

Hvad Ordningen af Henrich Ravns Efterkommere angaar, da tilstaar jeg, at Ordningen burde rettet sig efter hans Børns Alder; men en lille Afvigelse fra dette er sket, idet Hans Henrichsen og Chr. Dons kommer foran Jørgen og Niels Ravn. Det falder af flere Grunde mest naturligt, og deres Fættre kommer da ikke med, inden Beskrivelsen af Brødrenes Slægt er afsluttet. (For Resten medfører dette, at den yngste Fætter kommer ind før den anden.)

Til Slut en varm Tak til *alle*, der har støttet Arbejdet paa forskellig Vis! Der er jo altid nogen enkelte, jeg særlig tænker paa, fordi deres Støtte holdt Arbejdet i Gang, og deres Forstaaelse og Paa-skønnelse opmuntrede mig.

Asbø, Bække, 1. Marts 1918.

Jens Peter Harbo.

RAVNE-NOTER,

der vedkommer Slægterne fra Bramdrup og Dons
paa den Tid, de mødes (1697—1799).

(Forkortelser: f. = fødes, g. = giftes, m. = med, d. = dør.)

- 1697 f. *Christen* (H?) *Ravn*, Bramdrup.
1700 f. *Sidsel Stephansdatter*, Datter af *Stephan Ifversen*, Bramdrup.
1703 f. *Peder Christensen*, Dons.
1709 f. *Karen Hansdatter*, Dons.
1710 f. *Inger Nielsdatter*, Dons.
1725 f. *Lauge Poulsen*, Bramdrup.
1732 g. Chr. Ravn m. *Sidsel Stephansdatter*.
1733 f. Datteren *Anna* (?).
1733 g. P. Christensen m. *Inger Nielsdatter*.
1735 f. Chr. Ravns Datter *Karen*.
1736 d. *Inger Nielsdatter*, 26 Aar.
1737 g. P. Christensen m. *Karen Hansdatter*.
1737 f. Chr. Ravns Søn *Thue*.
1738 f. P. Christensens Datter *Inger*.
1739 f. Datteren *Dorthe*.
1739 g. (Chr. Christensen Ravn, V. Gjesten, m. *Gjertrud Jensdatter*,
Harthe.)
1740 f. Chr. Ravns Søn *Hans*.
1742 f. Sønnen *Henrich*.
1744, 13. Sept., f. P. Christensens Datter *Maren*.
1747 f. Chr. Ravns Søn *Niels*.
1749 f. P. Christensens Datter *Anne Cathrine*.
1752 f. Datteren *Else*.
1753 g. *Anna Ravn* m. *Hans Hansen*, Dons.
1756 f. Sønnen *Hans*.
1757 g. *Karen Ravn* m. *Lauge Poulsen*, Bramdrup (VI. Del).
1760 d. Chr. Ravn, Bramdrup.
1760 f. *Kirsten Holgersdatter Haar*, Skovgaard.
1761, 9. Juni, g. *Stephan Ravn*, Jordrup, m. *Anne Nielsdatter*, Dons.
1764, f. *Hans Hansens Søn Søren*.
1765 køber P. Christensen o. fl. deres Gaarde.
1765 f. *Lauge Poulsens Søn Christen* (VI. Del).

- 1765 d. Hans Hansen, Dons.
1766 g. Anna Ravn m. *Niels Hansen*, Højrup.
1770 g. Henrich Ravn m. *Anne Cathrine Pedersdatter*.
1770 f. Lauge Poulsens Søn *Poul* (VI. Del).
1772 d. P. Christensen, Dons.
1772 f. *Chr. Christensen Ravn* (V. Del).
1772 f. Henrich Ravns Søn *Christen* (d.).
1774, 13. Januar, f. *Mette Nielsdatter Grunnet* (II. Del).
1774, 20. December f. Sønnen *Peder* (I. Del).
1776, 17. December, f. Henrich Ravns Søn *Jørgen* (V. Del).
1779, 2. April, f. Datteren *Karen* (V. Del).
1781, 31. Maj, f. Sønnen *Hans* (II—III. Del).
1783, 28. Oktober, f. Sønnen *Niels* (V. Del).
1786, 24. Marts, f. Sønnen *Christian* (IV. Del).
1787 f. *Else Marie Pedersdatter* (III. Del).
1788 f. *Stephan Christensen Ravn* (V. Del).
1792 f. Chr. Laugesen Ravns Søn *Lauge* (VI. Del).
1792 f. *Ane Marie Bunge* (V. Del).
1793 f. Chr. Laugesens Søn *Søren* (VI. Del).
1795 f. Datteren *Karen* (VI. Del).
1796 f. Peder Nielsen Snedkers Datter *Maren* (V. Del).
1799 f. Datteren *Mette Marie* (I. Del).
1799. 28. September, f. *Laurits Hansen Thorning*, Tved, Dalby. (I. Del).
-

SLÆGTENS ÆLDSTE NAVNE

Christen Ravn,

født i Bramdrup (?) 1697, død 1760, gift med

Sidsel Stephansdatter,

født i Bramdrup 23. April 1700, død 1784. — Datter af Stephan Ifversen og Hustru, Bramdrup.

Det staar endnu i det uviste, hvem der er Christen Ravns Far. I Bramdrup Kirkebog staar der kun **Chr. Rafn** (eller Raun), og hvor han, f. Eks. som Formynder, underskriver sit Navn, skriver han ligeledes selv **Chr. Raun**. Pastor *H. C. Christensen* og jeg, der begge har undersøgt Sagen i Viborg, fik den Opfattelse, at han maatte være Søn af gl. **Hans Hansen (R.?)***) paa Gaard Nr. 6 i Bramdrup. Lærer *J. J. Ravn* er vist kommen til samme Resultat. Derimod hævder Lærer *Gunnar Køster*, Kolding, at han maa være Søn af den **Christen Christensen (R.?)**, der 1724 kommer med Pas fra Varde og overtager Gaard Nr. 7 efter Thue Jepsen. Hr. Køster gaar saa ud fra, at Chr. Christensen har været gift med Thue Jepsens Datter. Thue Ravn, der bliver Købmand i Ebeltoft, er saa deres Søn og opkaldt efter Thue Jepsen, og det er deres Datter Karen, der bliver gift med Lauge Poulsen, der fæster Gaarden 1765. Der har været foretaget forskellige Undersøgelser i Viborg, uden at der er naaet noget bestemt Resultat. Hr. *Hofman-Bang* skriver dog til Pastor H. C. Christensen: »Efter den foretagne Undersøgelse vil jeg foreløbig hævde, at det *ikke* er Chr. Christensen, der er Deres Stamfader.«

*) H. H. (R.) havde den største Gaard i Bramdrup (c. 12 Tdr. Hartkorn). Gaarden (Nr. 6) blev delt mellem Sønerne Hans og Christen.

— — Efter dette maa vi indtil videre lade den Sag henstaa i det uvisse. Men det vilde glæde mig, om det engang maa kunne opklares, hvem der er Slægtens egentlige Stamfar.

Før eller senere skulde det ogsaa gerne undersøges, hvorvidt der er nogen Samhørighed mellem nærværende Ravnslægt og de andre Ravnslægter nord og syd for Kolding. Jeg tænker her paa *Skærup-Brejning-Ravnene* og paa *Hejls-Vejstrup-Ravnene*. (De *sønderjydske Ravnene*, hvoraf mange er faldne i Verdenskrigen, hører — i al Fald for en stor Del — til sidstnævnte.)

Chr. Ravn og Sidsel Stephansdatters 5 Børn:

1. **Karen Christensdatter Ravn,**

f. 1735, g. m. *Lauge Poulsen*, Gaardejer i Bramdrup.
3 Børn: *Christen*, *Poul* og *Elisabeth*. (Bogens VI. Del.)

2. **Thue Christensen Ravn,**

f. 1737, d. 24. Maj 1816. 1772 g. m. *Anne Cathrine Thilkier*. — Feldbereder og Købmand i Ebeltoft. —
3 Børn: *Anne*, *Gotfrid* og *Jørgen*. 1789 g. 2 G. m. *Dorthe Cathrine Jensdatter*. 2 Børn: *Jens Christian* og *Anne Cathrine*.

3. **Hans Christensen Ravn,**

f. 1740. Er maaske ham, der 1764 overtager Gaarden efter sin Fader, *Christian Ravn*, der er gammel og svagelig.

4. **Henrich Christensen Ravn,**

f. 1742 (Faddere ved Daaben: *Stephan Ravn*, Bramdrup, og *Seigniur Henrich Rauns Datter* fra Kolding),
d. 9. Juli 1802, g. m. *Anne Cathrine Pedersdatter*.

6 Børn: *Christen* (d. som Barn), *Peder*, *Jørgen*, *Karen* (d. som Barn), *Hans*, *Niels* og *Christian*. (Bogens I—V. Del)

5. **Niels Christensen Ravn,**

f. 1747 (Faddere ved Daaben: *Stephan Ravn*, tjenende i Kolding o. fl.), d. 6 Uger gl.

Efter alt at dømme er følgende ogsaa med i Søkendflokken:

Anne Christensdatter Ravn,

1753 f. G. g. m. *Hans Hansen*, Dons, der d. 1765.
(2 Børn: *Hans* og *Søren*). 1766 2. G. g. m. *Niels Hansen*, Højrup.

Stephan Christensen Ravn,

g. 1761 m. *Anne Nielsdatter*, Dons.

Henrich Christensen Ravn,

f. i Bramdrup 1742, d. i Dons 9. Juli 1802, g. 1771 m.

Anne Cathrine Pedersdatter,

f. i Dons 1749, d. . — Datter af Gaardbruger i Dons

Peder Christensen,

f. 1703, d. 1772 (15. Oktober 1733 1. G. g. m.

Inger Nielsdatter,

f. 1710, d. 1736, og 1737 2. G.) g. m.

Karen Hansdatter,

f. 1709, d. 1784.

Børnene af 2. Ægteskab var følgende:

1. Inger Pedersdatter, f. Pinse 1738,
2. Dorthe Pedersdatter, f. Jul 1739,
3. Maren Pedersdatter, f. 13. September 1744,
4. Anne Cathrine Pedersdatter og
5. Else Pedersdatter, f. 1752.

Stamgaarden i Dons.

Peder Christensens Gaard maa betragtes som Slægtens egentlige Stamgaard, idet Peder Christensen fæster Gaarden 1739 (efter Formanden Søren Sørensen, der er svagelig), og den Dag i Dag er Gaarden i Slægtens Eje. Hartkornet opgives 1739 til 5 Tdr. 6 Skp. 1 Fdk. 1 Alb. Besætningen: 4 Bæster, 4 Køer, 4 Ungnød og 6 Faar.

I Aaret 1765 blev Peder Christensen Ejer af Gaarden, idet han købte den ved den store Auktion over det kgl. Rytterdistrikts Gods*) for 762 Rdl. 3 Mark rede Sølv. Hartkornet opgives nu til 5 Tdr. „ Skp. 2 Fdk. 2 Alb. — I 1772 overdrog Peder Christensens Enke, Karen Hansdatter, Gaarden til Henrich Christensen Ravn, med Aftægt til sig og til hver af de fire Døtre (Inger, Dorthe, Maren og Else) 40 Rdl. r. S., en Kiste, en opredt Seng og deres Bryllupsgilde. Og i 1793, 11. Marts, købte Henrich Christensen Ravn 3 Parceller (Søndermarken), tilsammen 6 Skp. Hartkorn for 490 Rdl. (paa en Auktion).

STAMGAARDENS BRUGERE OG EJERE:

- 1718 nævnes Peder Jensen.
 - 1737 Sønnen Jens Pedersen.
 - 1739 Søren Sørensen afløses af P. Christensen.
 - 1766 køber P. Christensen Gaarden.
 - 1772 overdrages den til *Henrich Christensen Ravn*.
 - 1793 køber H. Chr. R. 3 Parceller.
 - 1806 overdrages Gaarden til *Hans Henrichsen Ravn*.
 - 1814 holder H. H. R. Skifte. (Gaarden vurderes til 7200 Rdl.)
 - 1851 overdrages den til *Christen Hansen*.
 - 1855, 1858, 1866 og 1876 køber Chr. H. Parceller.
 - 1859, 1868 og 1881 bygger Chr. H. Stald, Stuehus m. m.
 - 1890 overdrages Gaarden til *Henrik Ravn*.
 - 1896 og 1905 køber H. R. Parceller.
 - 1900 bygger H. R. Ko- og Svinestald.
- (Nærmere Redegørelse findes i II. og III. Del.)

Henrich Christensen Ravn blev en meget kendt og betydelig Mand. Den Almindpræst omtaler ham ved hans Død i Kirkebogen som Gaardejer og Lægdsmand og endelig som sin *Medhjælper*. Hvilken Medhjælp han har ydet Præsten, omtales ikke; men den Maade, hvorpaa det nævnes, tyder paa, at Præsten har været taknemlig for Hjælpen.

I Slægten lever der endnu Minder om Henrich Ravns Fromhed og Guds frygt. Blandt andet fortælles der, at han forudsaa' sin egen Død. Han havde været i Kolding med et Læs Korn, og da han kom hjem, lagde han Pengene ind i et Skab, idet han sagde til sin Hustru *Anne*: »Her lægger jeg nu Pengene til min Begravelse.« *Anne* vilde først slaa det hen og svarede: »Da skal Du »ste« da dø først!« Henrich ytrede da: »Ja, det skal jeg jo; men det vil heller ikke vare mange Timer. Vor Mark har jeg nu sagt Farvel til.« Nu blev *Anne* bange og spurgte: »Synes du saa ikke, vi skulde sende Bud efter vor Søn *Peder***)?)« »Jo,« svarede han, »det kan vi godt, men det nytter vist ikke. — Inden han kommer, er jeg død.« — Og saadan gik det. Da *Peder Henrichsen* kom til Stede, var hans gamle Far allerede død.

H. C. Christensen.

*) Om Auktionen findes der gode Oplysninger i P. Eliassens Bog: »Kolding« og Poul Lindholms: »Starup Sogn«.

**) *Peder Henrichsen* var Aaret før bleven gift og boede paa *Petersbjerggaard*, Bramdrup.

Henrich Christensen Ravn og Anne Cathrine Pedersdatter havde følgende 7 Børn:

Christen, f. 1772. (Hjemmedøbt af Pastor Bytzow i Starup, fremstillet i Kirken 3. Søndag efter Paaske ved Provst Seidelin, Kapellan af Stenderup). Vistnok død inden Tyveaarsalderen (c. 1790).

Peder, f. 1774, d. 1816; g. m. *Anne Kirstine Sørensdatter Borleff*. Ejer af Petersbjerggaard v. Kolding. 6 Børn. (Bogens I. Del.)

Jørgen, f. 1776, d. 1850; g. m. *Maren Pedersdatter*. Hosekræmmer i København. Ingen Børn. (Bogens V. Del.)

Karen, f. 1779, død som Barn.

Hans, f. 1781, d. 1851; g. 1. G. m. *Mette Nielsdatter Grunnet*, 6 Børn; g. 2. G. m. *Else Marie Pedersdatter*, 9 Børn. Gaardejer i Dons. (Bogens II—III. Del.)

Niels, f. 1783, d. 1815; g. m. *Anne Marie Bunge*. Hosekræmmer i København. 1 Datter. (Bogens V. Del.)

Christian, f. 1786, d. 1863; g. 1. G. m. *Kirsten Holgersdatter Haar*, ingen Børn; 2. G. g. m. *Mette Marie Bertelsdatter*, 6 Børn. Gaardejer i Dons. (Bogens IV. Del.)

Stamtavlen omfatter altsaa de fem Børn i følgende Orden: *Peder, Hans, Christian, Jørgen og Niels**), deres Fættre: *Steffen og Christen*, samt deres Fars Søskende *Karen og Thue*.

MANDTALSLISTEN

fra Dons, Alminde Sogn, har følgende Tælling fra Gaard Nr. 2 (Nr. 7 gl. Matr.).

1787:

Henrich Christensen	46	Aar
Ane Pedersdatter	46	—
Christen	16	—
Peder	13	—
Jørgen	11	—
Hans	7	—
Niels	4	—
Christian	2	—

Af denne Tælling ses det, at Søsteren Karen er død som lille Barn. (Hun kunde have været 8 Aar.)

1801:

Henrich Christensen Ravn	59	Aar
Ane Pedersdatter	59	—
Peder	27	—
Hans	20	—
Christian	15	—

Det er altsaa Bønderne, der endnu er hjemme. Christen er død forinden, og de to Ravne, Jørgen og Niels, er fløjet ud af Hjemmets Rede.

*) Naar denne Ordning er valgt, er det for at faa »Hosekræmmerne« samlet paa ét Sted, sammen med deres Fættre af samme Haandtering.

I. Del:

PEDER HENRICHSEN RAVN

PETERSBJERGGAARD

SLÆGTENS GAARDE M. M.

I. Del:

Skovgaard, Starup Sogn.
Petersbjerggaard, Bramdrup.
Jensgaard, Tyvkjær.
Sorgenfri, Starup.
Aggersgaard, Gammelby, Læborg.
Kjeldbjerggaard, Læborg.
Granhøjgaard, Læborg.
Lille Hundsbæk, Læborg.
Østergaard, Lyhne.
Solvang, Lyhne.
Stenhavegaard, Højrup, Lejrskov.
Ballegaard, V. Nebel.
Østerballegaard, V. Nebel.
Thorstedgaard, Egtved.
Christiansminde, Dons.
Jaunsgaard, Erritsø.
Solbjerg, N. Bjært.
Kragminde, Hover.
Sandbjerggaard, Sandbjerg.
Rishøj, Bloustrød.
Evensbakken, Espen St. (Norge).
Villa »Nomis«, Kongsted.
Villa »Skipperhuset«, Birkerød.
Købmandsgaarden, Højbroplads 8, København.
Fællesforeningen, Thisted.
Do. Nyköping F.
Brugsforeningen, Gammelby.
Do. V. Nebel.
Do. Nyby.
Do. Holsted.
Do. Endrup.
Kommuneskolen, Stege.
Kostskolen, Birkerød.
Kornetskolen, Helsingør.

o. s. v.

Petersbjerggaard.

EJERE AF PETERSBJERGGAARD:

- 1752 el. 53. Søren Sørensen (Borleff), g. m. Ane Kjerstine Christensdatter.
1768. Do. — Kirsten Thuesdatter.
1772. Peder Madsen Adsbøl — do.
1791. Hans Holgersen Haar — do.
1801. Peder Henrichsen Ravn, g. m. Anne Kirstine Sørens datter.
1817. Lars Pedersen — do.
1832. Laurids Hansen Thorning, g. m. Kirsten Pedersdatter Ravn.
1876. Henrik Thorning, g. m. Kirsten Marie Buhl.
-

I. Del omfatter Peder Henrichsen Ravns Børn:

- A. Hans Haar, g. m. Mette M. Pedersdatter, Jensgaard—Sorgenfri.
B. Henrich Ravn, g. m. Charlotte Schmidt, København.
C. Søren Ravn, g. m. Grete Hansdatter, Oddersted.
D. Peder Adsbøl, død som Barn.
E. Kirsten Ravn, g. m. Laurids Thorning, Petersbjerggaard.
F. Christen Dons, død som Barn.
-

Peder Henrichsen Ravn,

f. i Dons 20. December 1774, d. paa Petersbjerggaard
25. Januar 1816, g. 27. Juni 1801 m.

Anne Kirstine Sørensdatter,

f. i Borlev 28. November 1770, d. paa Petersbjerggaard
14. September 1836. — Datter af Gaardejer og Sogne-
foged Søren Sørensen Borleff og Hustru Kirsten Thues-
datter, Borlev. — Steddatter af Hans Holgersen Haar,
Petersbjerggaard.

I Følge gamle Slægtsoptegnelser var Hans Holgersen Haar født
paa Skovgaard, Starup Sogn, 1750 (el. 1751):

»Vor afdøde Hans Holgersen Haar er født i Starup Aar 1750 af
Forældre Gaardmand Holger Jakobsen Haar og Hustru Anne Hans-
datter,*) der som kristelige Forældre straks opfyldte mod denne
deres Søn deres første kristne Pligt ved at lade ham ved den hellige
Daab indvie til Jesu Religion, ligesom de og tilbørlig droge Omsorg
for, at han ved tiltagende Alder og Forstand blev holdt til Skole,
paa det han maatte oplyses især om denne Religions saliggjørende
Pligter, hvori han ogsaa gjorde god Fremgang. Vel maatte vor
Afdøde føle Tabet af en retskaffen Faders tidlige Bortgang (1762);
men samme faar han igjen erstattet i sin hæderlige ogsaa forlængst
afgangne Stedfader (Peder Sørensen Buhl, d. 1797). Stedse var han
hjemme hos sine Forældre, og som en lydige Søn beviste han dem
al Hjælp, indtil han i Aaret 1791, med sine Paarørendes Samtykke,
begav sig i Ægteskab med Enkekone Kirsten Thuesdatter af Peters-
bjerggaard.**)

*) Stamtavle I i Lindholms Bog »Starup Sogn« oplyser, at hans Far var en Søn af
Jakob Pedersen Haar (død 1744) og en Sønesøn af Peder Hansen Haar (boede
paa Skovgaard 1662 og 1688). I Arkivet i Viborg fandt jeg Navnet Peder Jakobsen
Haar, f. ca. 1698, død 9. Marts 1732, og gaar ud fra, at han er Jakob Haars Søn af
1. Ægteskab, altsaa Halvbror til Holger Jakobsen Haar.

***) Kirsten Th. var 1. G. g. m. Søren Sørensen Borleff, 2. G. m. Peder Madsen Adsbøl,
der opbyggede Gaarden 1780.

Med hende levede han et kjærligt og fornøjeligt Ægteskab i 24 Aar og avlede i samme en endnu levende Søn (Peder). Ved denne sin ægteskabelige Forbindelse drog han ind som Stedfader til flere smaa uopdragne Børn; men fuldelig opfyldte han denne sin Bestemmelse og gav i Forening med sin trofaste Hustru dem alle — som og sit eget Barn — en hæderlig og kristelig Opdragelse. For med sin Hustru at nyde roligere Alderdomsdage afstod han Gaarden til sin endnu paa samme boende Steddatter (Anne Sørensdatter). I stille Ro henløb en Række af Aar, og vor Fuldendte vedblev som tilforn ved Arbejdsomhed og Flid at bidrage til Familiens Vel. Døden bortkaldte i Aaret 1815 hans fromme Hustru, og dybt følte han hendes Tab. Han levede derefter som Enkemand i 13 Aar og førte stedse et kristeligt stille, arbejdsomt Liv. Han var af Naturen begavet med et sundt Legem, var sjælden syg og kun 8 Dage før sin Død (1828) bestandig sengeliggende. Heftig angreben mærkede han fuldtud, at Døden nu nærmede sig med stærke Skridt. Han nød derfor — efter Begjæring — den hellige Nadver i den sande Hensigt at bestyrkes i Troen til en salig Bortgang, og overgav sig derefter med fuld Tillid i Guds Villie med Bøn om en hurtig og god Forandring. Han nød imidlertid som tilforn al venlig Pleje og Opvartning af sin elskte Steddatter og Svigersøn (Peder Henrichsen). Sygdommen tiltog stedse med mere Kraft, og det blev da Forsynets Villie at ende hans Livs Lidelse sidstafvigte Fredag Morgen, efter at han havde levet her paa Jorden i 78 Aar.

Saa hvile da Dit Støv i Fred
i Gravens stille Bo!
mens Aanden til en Evighed
sig hæver glad og fro.

Hvor elskte Hustru venter Dig
og aabner ømt sin Favn,
for at indføre Dig til sig
i Salighedens Havn.

(H. C. Christensen.)

Peder Henrichsen Ravn blev altsaa ved Giftermaal med Anne Borleff Ejer af Petersbjerggaard 1801. Gaarden blev udstykket 1772, og dens ny Bygninger blev opførte 1780 af Peder Madsen. (Se iøvrigt Tillæget til I. Del: »Gamle Papirer fra Petersbjerggaard«.)

Peder Henrichsen Ravn og Anne Sørensdatter Borleffs 6 Børn:

Hans, f. 1801, *Henrich*, f. 1803, *Søren*, f. 1805, *Peder*, f. 1807, *Kirsten*, f. 1808 og *Christen*, f. 1810. (A—F.)

A Hans Pedersen Haar,

f. i Dons 2. November 1801*) d. 1862, g. m.

Mette Marie Pedersdatter,

f. i Dons 1799, d. 1856. — Datter af Peder Nielsen »Snedker«, Dons, og Hustru Kirsten Holgersdatter Haar, Dons.

Moderen var Søster til Hans Holgersen Haar, Skovgaard, og hun var selv Søster til Jørgen Henrichsen Ravns Hustru, Maren Pedersdatter, København. (V. Del.)

Hans Pedersen Haar var Ejer af Jensgaard i Tyvkjær Sogn fra 1827.

Denne Gaard havde 13 Tdr. Hartkorn og var købt af Terkild Nikolajsen. Da Hans Haar havde mange Børn, som han gerne vilde hjælpe lidt, købte han 1851 den mindre Gaard Sorgenfri i Starup Sogn og solgte Jensgaard til Hans Kristensen 1856. — I 1857 afstod hans Sorgenfri til sin Svigersøn Henrich Ravn Hansen, hvis Søn Hans Henrik Ravn overtog Gaarden 1894.

Af »Sorgenfri«s ældre Historie:

Sorgenfri (Gaard Nr. 1) var oprindeligt udskilt fra Haastrupgaard, Aagaard. Jørgen Hansen var den sidste Fæster**) under Koldinghus Rytterdistrikt og blev den første Ejer, idet han købte Gaarden ved den store Auktion 1765. I 1780 overtoges Gaarden af Hans Jørgensen d. æ. Hans Datter blev 1780 g. m. Niels Nielsen, der fik Skøde paa to Tredjedele af Gaarden. N. N. afstod Gaarden 1838 til sin Søn Hans Nielsen, der solgte den til Hans Jørgensen d. y. H. J. solgte Gaarden 1846 til Gomme Graae Nielsen, der atter solgte den til Hans Pedersen Haar 1851. Der fortælles om ovennævnte Niels Nielsen, at da han byggede Gaarden op paa Søndermarken, brugte han det Udtryk: »Gud ske Lov, man er kommen i Rolighed!« I Folkemunden blev Gaarden da kaldt »Rolighed«, ligesom han blev kaldt »Niels Rolighed«; men saa gav han den Navnet »Sorgenfri«.

(Efter »Starup Sogn« og »Danske Gaarde«.)

Hans Haar mindes som en dygtig Landmand. Hans Kone, Mette Marie, blev kaldt »Madam Haar«. Deres Hus var finere end de andre Bønders i Tyvkjær.

(J. J. Ravn.)

*) »Søndag mellem Jul og Nytaar ført til Kirken.«

(Almind Kirkebog.)

**) Af ældre Fæstere af Gaard Nr. 1 i Aagaard nævnes John Nielsen (Stamfader til Kyedslægten), der beboede den 1662 og 1668, og Sønnen Peder Johnsen Kyed, der rejste fra Aagaard 1701. De næste Fæstere var Niels Jensen (d. 1732) og Sønnen Knud Nielsen.

Maren Christensdatter Ravn.

Jørgen Hansen Ravn.

Hans Haars og Mette Marie Pedersdatters 6 Børn:

Jørgen f. 1828, *Maren* f. 1829, *Kirsten* f. 1831, *Peder* f. 1833, *Ane Kirstine* f. 1834 og *Anne* f. 1837. (I—VI.)

I Jørgen Hansen Ravn,

f. paa Jensgaard 12. Januar 1828, d. i V. Nebel 28. Juli 1910, g. 9. December 1853 m.

Maren Christensdatter Ravn*),

f. i Tyvkjær 5. April 1822, d. Skærtorsdag 1901. — Datter af Gaardejer Christen Christensen Ravn og Hustru Dorthea Hansdatter Griis, Tyvkjær.**)

Maren Ravns Fars Forældre var Christen Ravn og Hustru Else Jørgensdatter Ravn, Tyvkjær. Hendes Morfar Jørgen Hansen Ravn overtog 1746 sin Far Hans Jørgensens Gaard, Nr. 1 i Brejning. Hans J. Ravn var Søn af Jørgen Sørensen Rafn, Gaverslund, Sønnesøn af Søren Jørgensen Rafn og Sønnesønssøn af Jørgen Madsen, St. Velling (d. c. 1665). — Hendes Mor stammede fra Niels Griis, der var Sognepræst i Eltang-Sdr. Vilstrup (d. 1583), hvis Søn Anders Nielsen Griis blev Gaardejer i Viuf.

J. J. Ravn.

Jørgen Ravn var Gaardejer først i Ferup, siden i V. Nebel.

*) Hun var Tjenestepige paa Jensgaard, da hun blev trolovet med Jørgen Ravn.

***) Efter Chr. Christensen Ravns Død 1825 giftede Enken sig med min Bedstefar *Jens Hansen*, Vinding, der derved fik Navnet *Ravn*.

J. J. R.

Han havde Tid efter anden mange Tillidshverv. Han var Medstifter af og Bogholder i *V. Nebel Brugsforening*, der blev stiftet 1874. Han satte meget ind paa at støtte denne Forening, og han havde den Glæde, at *Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger* fik sit Udspring fra Foreningen i V. Nebel, hvis Formand og Leder, *Severin Jørgensen*, ogsaa blev Direktør for Fællesforeningen.

J. R. var med i *Udvalget S. S.*, var *Sogneraadsmedlem* i flere Aar og deltog i *Skytteforeningsbevægelsen*. I mange Aar stod han som en trofast Ven og god Støtte af *Askov Højskole*, hvor han var en sikker og velkommen Gæst ved alle større Møder. I den lokale Kreds (12 Medl.) af »*Dansk Højskoleforening*«, stiftet af Askovitter og Askovvenner 1878, var han selvskreven som Formand.

Jeg har spurgt Askov Højskole, om der endnu paa Skolen levede Minder om Jørgen Ravn, og har faaet følgende Svar, dat. 16. Febr. 1917:

Kære J. P. Harbo!

Minder om Jørgen Ravn? Ja, hvad skal det vel være? Jeg husker ham saa godt. Han var en sikker Mand ved vore Efteraarsmøder. Og han var af de støtte Skikkelser. Han gjorde ingen Blæst. Han var en *Mand*, oplyst, forstandig, med Sans for aandelige Værdier og med et varmt Hjerte. Jeg husker, han tog enkelte Gange Del i Forhandlingen; men det var altid kort og klart. Det var praktiske, sunde og jævne Tanker, han kom med. Det var, som man kunde vente det af saadan en Mand. Der var ingen Overraskelser ved ham, men en velgørende Ro og Tilforladelighed. Man blev tiltalt af ham, man syntes om ham og kom til at holde af ham.

Dette er mine Indtryk af ham og mit Vidnesbyrd om ham. Jeg véd ogsaa, at *L. Schrøder* satte stor Pris paa ham. Han blev ved at komme her til Møder i Firserne og maaske ind i Halvfemserne lidt. (Han er naturligvis ogsaa kommen her før, men det var før min Tid.) At du har været glad ved at arbejde med disse Minder om gode Mennesker, kan jeg saa udmærket forstaa. Det er den Slags Arbejde, der fanger ens Interesse, og gør ens Liv rigere.

Med venlig Hilsen

Poul Bjerge.

»Jeg var hos Jørgen Ravn i V. Nebel fra 1876 til 1880. Der var godt at være til Huse hos Jørgen Ravns. I de fire Aar, jeg var der, var det en bestemt Regel, at vi hver Søndag Morgen samledes til Morgenandagt. Der blev sunget et Par Salmer, J. R. bekendte Troen og bad Fadervor. Som Regel var vi ogsaa i Kirke om Søndagen. J. R. var Sognebaandsløser til Pastor *Hey* i Almind; men imellem var vi i Jordrup eller Egtved Kirke for at høre Pastor *Knudsen* og Pastor *Brummer*. Jørgen R. kom jo meget sammen med Egnens grundtvigske Præster, og han var med *Peter Larsen Skræppenborg* i Dons paa flere af hans Rejser i Jylland. Han var en veloplyst Bonde, saa i hans Hus drøftedes Tidens Spørgsmaal, baade de kirkelige og politiske Forhold. I politisk Henseende var *Niels Jochum Termansen* den Mand, han havde størst Tillid til. Det var ogsaa paa Tale, at han skulde have været Termansens Afløser; men jeg mindes, at J. R. sagde, at han duede ikke til at være Rigsdagsmand. Han var ellers en ret god Lejlighedstaler. — Jeg mindes med

Glæde den Tid, jeg var i Jørgen Ravns Hus. Det var et godt Sted at være, og dertil bidrog baade J. R. og hans Hustru Maren. Hun var en sjælden god Kvinde. Skønt hun var min Faster, siger jeg det ikke derfor; jeg er sikker paa, at alle, der kendte hende, vil give hende det Lov. Hun var som en Mor for os, der var i deres Hus. Der blev sørget for os paa alle Maader, og var der Møder, blev der draget Omsorg for, at vi kunde komme med.

J. R. byggede sin Gaard i V. Nebel 1868. Han og hans Broder *Peder* havde i Forening købt »Østerballegaard«; men den delte de saaledes, at P. R. fik den gamle Gaard, og J. R. byggede en ny Gaard paa sin Del af Marken. Som ottears Dreng var jeg der sammen med min Bedstefader Jens Hansen (R.), da Gaarden var under Opførelse. J. R. var en fremmelig Landmand, og han var i det hele en Fremskridtsmand. — Mens jeg var hos J. R. havde man i V. Nebel en Læsekreds, og i den læste J. R. op. Man samlede skiftevis i Hjemmene, hvor der opvartedes med en Kop Kaffe. Man samtalede om det læste, og man drøftede gerne Tidens brændende Spørgsmaal.«

J. J. Ravn.

Det var ikke saa sjældent, at J. R. kom til at fortælle om sin Barn- dom og Ungdom. Saaledes fortalte han følgende: I sin Opvækst paa Jensgaard havde han en Nordbagge til Ridehest, Den red han paa til Skole. Denne Hest blev undertiden stædig og helt ustyrlig, naar de red paa den. En Skrædder, Hans Mach i Tyvkjær, laante den en Gang, da han vilde til Herslev; men da han kom til Haastrup, tog den Magten fra ham og fo'r ind paa Haastrupgaard med ham. Han maatte ind foran Storstuedøren og blev udlet af Ejeren. Hesten var nemlig »gammel- kendt« i Gaarden.

J. J. Ravn.

J. R. var mere Taler end Skribent; men i »Højskolebladet« 1882 var der en Forhandling om Præsterne, og da Pastor M. A. S. Lund, Vium, skrev: »Hvorfor var det da saa urimeligt at tænke, at *en eller anden Lægmand* kunde føle en Slags Skyldighed til at møde paa vore Vegne«, da slog det ham, at han var én af dem, der var i stor Gæld til mange gode Præster. Han nævner, at Folk paa Egnen havde kørt 4—7 Mil for at faa et Ord at høre, der rigtig kunde gøre dem glade. »Det skulde de, der ikke har prøvet sligt, blot én Gang have følt, hvor vi kunde rejse glade og styrkede i Troen, Haabet og Kærligheden den lange Vej tilbage.« — »Jeg vilde nødig leve den Dag, at jeg skulde overse og være utaknemmelig mod saadanne Mænd, som jeg har haft saa stor Gavn og Glæde af, og jeg vil af dem nævne afdøde *Svendsen* i Jelling, *M. Melby*, *V. Birkedal*, *F. Bojsen* og *H. Svejstrup*. Ved at tænke paa dem føler mit Hjerte selv i dette Øjeblik Trang til at sige dem en hjertelig Tak, for hvad de har været for mig og mange flere.« — Han véd nok, at man vil sige, at »det var den Gang«; — »men nu er der ingen af Præsterne, der følger rigtig med i hvad der er fremme.« Han gør saa gældende, at er der nogen Sløjhed og Stilstand, saa har de læge Folk i Menigheden forholdsvis ikke noget at rose sig af overfor Præsterne. Han nævner *den danske Højskole*, »som vi venter stor Velsignelse af for vort Folk og for Menigheden, og han hævder, at de grundtvigske Præster staar forstaaende i den Sag og henviser »baade i Kirken og

udenfor Folk til at tage Del i det gode, der tilbydes, ligesom baade unge og gamle Præster flokkes paa Højskolebænken mellem os andre for at nyde Gavn og Glæde af Lyset og Livet der.«

Han kommer dernæst ind paa *Præsternes Forkyndelse* og siger: »Vi har her paa Egnen flere Præster, baade ældre og yngre, som baade kan tale med Hjertevarme, styrke min Tro og oprejse mit Haab.« Dernæst omtaler han *Præsternes Jævnhed* og hævder: »De Præster, vi bryder os om at omgaas med, er lige saa lette at faa i Tale og forhandle med om et og andet, som ethvert andet Menneske, og baade har jeg hørt andre og ogsaa selv haft Samtaler med dem, hvor vi ikke alene har modtaget af dem, hvad de havde at meddele os, men at de ogsaa har taget imod, om der har været noget, vi har villet meddele dem, selv om vi har villet gaa i Rette med dem om et og andet. Endelig nævner han *Præsternes Stilling til Frihedsretningen*, og han gør gældende, at de fleste grundtvigske Præster netop sidste Sommer (1881) var med til at underskrive Askovadressen, der krævede mere Frihed.

Han kommer saa ind paa *Præsternes Uddannelsesmaade* og de faste Lønninger. Han paaviser, at »grumme mange« af Præsterne ønsker en bedre Uddannelsesmaade. Hvad Lønningsmaaden angaar, mener han, at Forandringen skal ske naturligt og jævnt og ikke fremskyndes. »Vi har jo Lov til at danne Valgmenigheder og Lov til at træde ud, og saa mange, som ikke tror, der er mere at gøre med de fast lønnede Præster, faar jo hjælpe sig paa én af disse Maader.« Han indrømmer »Valgmenighedernes store Fortrin fremfor de saakaldte Sognemenigheder, og jeg vilde nødig, at enten vi her hos os eller andre *ikke* skulde benytte denne Frihed, naar ellers Vorherres Tid og Time er dertil«, og han tilføjer med Henblik paa *Præsternes Villighed* til at benytte Friheden: »Saa længe vi ikke selv er tjenlige og har forlangt én af de Præster, vi nu helst vilde have, og de ikke har sagt nej, da mener jeg, vi ikke har Lov til at vælte Skylden over paa dem. Desuden synes jeg nok, de fleste af os gerne kunde tage lidt ved vor egen Side, naar det gælder om at opofre vore timelige betroede Ting, deri er vi nok ikke ret mange komne ret vidt endnu, hvorfor da udslynge saa haarde Beskyldninger mod Præsterne i den Henseende? Hvor var det i det hele godt, om vi kunde tage lidt mere kærligt paa hverandre end mangan Gang sker, ikke blot for en Forms Skyld, men i virkelig Alvor! Jeg synes, vi har en meget stor Tilbøjelighed til at vælte Skylden over paa dem, der har en anden og højere Stilling i Samfundet, end vi selv.«

— — — »Jeg holder meget af vore Præster og er taknemmelig for dem, og jeg synes ikke, jeg har Grund til andet; og der er navnlig én Ting, vi især bør være glad ved dem for, nemlig, at det dog ganske sikkert er ved dem — næst Vorherre — at Menigheden, de enkelte Kredse og de enkelte Personer deri er blevne bevarede, som vi er, paa Kirkens Grundvold«, — — — »uden deres Bidrag er det nok ikke godt at vide, hvor vi var ravet hen. Jeg véd godt, det først og fremmest er Vorherres store Godhed imod os med gamle *Grundtvig*; men de fleste af os har enten haft lidt eller intet med ham at gøre, og jeg kan vel nok sige grumme lidt med, hvad han har skrevet, saa jeg mener, det dog for en

stor Del bliver gennem Præsterne, vi har faaet nogen Part heri.« Han slutter med at ønske, at Menigheden og dens Præster maa arbejde sammen for mere kirkelig Frihed, og han beder Præsterne *Birkedal* og *Hoff* modtage hans hjerteligste Tak for deres seneste Bidrag i saa Henseende. — »Naar vi arbejder paa den Maade, har jeg det Haab, at den danske Regering og det danske Folk ikke i Længden vil nægte os det nødvendige.

Vester Nebel, den 12. Marts 1882.

Jørgen Ravn.«

Det er ogsaa fornøjeligt at læse et Indlæg af ham i en Forhandling om Højskolesagen i »Højskolebladet« 1879, Nr. 17, med Overskrift: »Lidt mere om Højskolesagen«.

Et Par Aar efter Jørgen Ravns Død tegnede *V. Brücker* et meget fint »Billede« af ham. Efter »Højskolebladet« (Nr. 37 og 38, 1913) vil jeg prøve paa at drage Billedet frem, uden dog at kunne medtage de to Artikler i deres Helhed. De, der maatte ønske at faa alle Træk med, henviser jeg til nævnte Kilde.

JØRGEN RAVN.

(12. Januar 1828 — 28. Juli 1910.)

— — Gennem mere end 30 Aar har J. R. givet mig saa meget, som jeg føler mig i den største Taknemmelighedsgæld til ham for, og jeg vil derfor gerne prøve paa at sætte ham et Mindesmærke her i Bladet.

Jørgen Ravn er født paa Jensgaard i Tyvkjær i Smidstrup Sogn 12. Januar 1828. Forældrene, Hans Pedersen Haar og Mette Marie, var Bønderfolk. — Jørgen fik en ret fin Opdragelse — og Hjemmet havde Omgang med de ret store Gaardmandsfolk, som fandtes i Omegnen. Og Jørgen fandt Behag i dette Liv — —. Men der har tidligt rørt sig noget i ham, som ikke fandt Tilfredsstillelse heri. — — Han blev overordentlig tidlig gudelig opvakt. Hvordan det er gaaet til, har jeg ingen Viden om. Men han søgte til Starup Kirke for at høre Pastor Hammerich, og da J. R. ved dennes Bortrejse *kun* var 14 Aar, maa der være sket noget betydningsfuldt med ham; thi ellers indlader en Dreng sig ikke paa at gøre Ture paa en Mil til et fremmed Sogn, for at komme i Kirke. Han betragtede ogsaa selv denne sin Opvækkelse som en Kilde til en stor Glæde. —

Der var nu i samme By en Pige, *Maren Christensen Ravn*, Datter af Gaardejer Christen Ravn og Hustru Dorthea, hvem det samme lykkelige var sket med; og skønt hun var næsten 6 Aar ældre, blev de forlovede —. I 1851 flyttede Jørgens Forældre til »Sorgenfri« i Starup Sogn, og 1853 købte J. R. en Gaard i *Ferup* i Lejrskov Sogn, og han og Maren holdt Bryllup 9. December samme Aar.

Gaarden var meget lille. Jørgen R., der egentlig ikke havde stor Lyst til Bondegerningen, tog dog godt fat. Han var altid Morgenmand, men holdt saa ogsaa tidligt op om Aftenen. — — Ferupperne var noget betænkelige ved disse Indflytterfolk, da det forlød om dem, at de var »hellige«. — — Men de Ferupper fandt dog snart, at det var et prægtigt Par, som var kommen til deres By. En af dem, Hans Pedersen, kom en Dag meget oplivet hjem og fortalte om sit første Møde med J. R.:

»En lille, tynd, spinkel Mand, rask i Vendingen, og som han kan snakke! —«
— — Nu fandt J. R. saa ned i denne Gaard, hvis Ejer hed Peder Hansen, Søn af Hans Pedersen; han og J. R. passede godt for hinanden, og deres Forhold blev et Venskab, som varede hele Livet. P. H. var en lystig Mand og fuld af Løjer; men da J. R. talte til ham om sit indre Liv, virkede det paa den iltre P. H. Og saa skete det, som P. H. selv har fortalt mig: »Jeg gik igennem en Skov, og saa slog »Han« mig ned ved et Træ.« Fra nu af regnede P. H. sig blandt »de hellige«, og hans Hjem skiftede i høj Grad Præg. — —

Jørgen R. lærte snart at kende Peter Larsen (Skræppenborg), Lægprædikanten i Dons. Det varede ikke længe, før J. R. efter endt Dagværk maatte til Dons for at snakke med P. L. Naar der saa blev sendt Bud efter *Peder Dons*, kunde de tre Venner samtale til Kl. 1—2 om Natten, hvorefter J. R. gik den lange Vej (en lille Mil) til sit Hjem.

— — —
Kristendommen havde grebet J. R. lige ind i Hjerteroden. Formen var pietistisk. Men han var alt for livsfrisk, til altid at kunne bjærge sig med Snæversynet. — — Han blev mere og mere hjulpet bort fra sit snævre Stade. — — En anden Mand med Navnet Peder Hansen (Lejrskov Mark), der ogsaa oprindelig var Pietist, var derefter bleven Grundtvigianer«. Han og J. R. fik nu en Del med hinanden at gøre. I Debat kunde P. H. ikke staa sig, men han gjorde dog Indtryk paa J. R. med sin hjertelige, varme Tale, der var den jævne Mands redelige Overbevisning. J. R. blev ogsaa hjulpet ved at deltage i de store Møder, som Peter Larsen afholdt i sin Gaard, og hvor Birkedal, Svejstrup og andre grundtvigske Præster var Ordførere. Hans Syn voksede i Klarhed. J. R. kom nu meget sammen med Peter Larsen, og ofte maatte han med paa dennes Missionsture — der kunde strække sig op til Vendsyssel — i P. L.s egen Vogn og med ham selv som Kusk. — — J. R. beundrede P. L. og tænkte slet ikke paa at sammenligne sig med ham. Han fortalte tit om P. L.s Rundhaandethed og hvordan han gav i Stilhed. »Vi andre Smaafolk har ondt nok ved at give en Firskilling bort, uden at vi godt kunde lide, at Folk lagde Mærke dertil.«

— — — Jørgen Ravns medfødte Livlighed og Lune fik nu frit Løb. Saaledes fortalte han om en Mand, der sagde: »Jeg kan ikke takke vor Herre nok, derfor vil jeg aldrig begynde paa det«. — — En Dag var han i Besøg hos Peder Dons. Fra Halmviskerne i sine Træsko slæbte han nogle smaa Stumper Straa med ind paa Stuegulvet. *Ane Dons*, der var meget proper, gik under Samtalen saa listeligt og pillede op. Ane kom til at nævne sin Svoger *Bertel Dons*, som var en god Mand, men efter hendes Mening gik for meget op i sin Bedrift. Da udbrød J. R.: »Ja, det er sært nok. Men jeg kender en Kone paa Dons Mark, en meget god og klog Kone; men hun vil ogsaa helst være ved den ene Ende med alting og har et Øje paa hver Finger, gaar og holder Orden i sine Stuer fra Morgen til Aften, saa ikke det mindste Fnug eller Straa faar Lov at ligge i Fred.« Da løb Ane hen og ruskede J. R. i Armen og sagde: »Aa, du Jørgen Ravn!« — — —

Jørgen Ravn *trængte til at omgås og tale med Mennesker*. Det, at hans Ægteskab var barnløst, gav vel baade mere Tid og Raad, end der ellers havde været, til baade at se Mennesker hos sig og komme ud. Han øvede stærk Tiltrækning paa andre, ikke mindst hos de unge. En Kvinde skriver: »Var vi i Marken, og J. R. kom i Besøg hos os, skyndte vi (unge) os at blive blive færdige. Og dejligt, dejligt var det at komme til dem i deres Hjem.« — — Der var faa Steder, hvor unge Mennesker befandt sig saa godt som hos J. R. og Maren. Tonen i dette Hjem var saa fri og utvungen, alt var saa præget af Naturlighed, at man aldrig følte sig tilovers eller fremmed. Hans Væsen var saa tillidvækkende, og han havde en underlig Evne til at gaa ind i Folk, se, hvad de bestod af, finde baade deres mørke og deres lyse Sider. Han vandt tit de unges Fortrolighed og blev Gemmestedet for alle deres Hemmeligheder. Det kom som af sig selv, at de maatte betro sig til ham og for Resten ogsaa til hende. — — —

J. R. var *Samtalens Mand*. Hans Forhold til det, han talte om, var saa levende og friskt. Han fandt altid de rette Ord, saa Spørgsmaalene kom til at ligge i Lys og Klarhed, og han blev ikke træt af at tage dem op Gang efter Gang. De unge fik en Følelse af, at de blev rigere, at der blev lukket op for dem til Verdener, hvori de ikke før havde vandret. — — —

Dertil var J. R. *en udmærket Fortæller*. Han huskede saa sikkert, og han gengav saa gerne, hvad han havde oplevet. Og det blev ikke lidt. Paa de mange Rejser og de lange Køreture med P. L. kom han i Forbindelse med en Mængde Mennesker, høje og lave, store og smaa Aander. Mange, mange — ogsaa meget kloge Hoveder — vilde gerne have en Samtale med ham. Og han forstod at drage rigt Udbytte af disse Samtaler. Han arbejdede med Emnet, gjorde det til sin Ejendom, og øste saa ud igen med rund Haand. Han blev paa denne Maade et Bindeled mellem store og smaa. — — —

J. R. gav ikke blot af sin rige Aand, af sit store Forraad af Tanker og Iagttagelser. *Han havde ogsaa et stort Hjerte og megen Livserfaring*, som han med samme Redebonhed stillede til Tjeneste. Og mange var det, som søgte til ham, naar de behøvede Hjælp og Trøst, eller for at hente Raad i vanskelige Forhold. Han var saa god at komme til, naar noget trykkede. — — —

Mer end andre gjaldt dette dem, der kom til at tjene i hans Hus. (Den Ejendom, han efter 1868 beboede i *V. Nebel*, var større end den i Ferup, saa her maatte holdes Folkehjælp.) Det var en god Plads baade for Piger og Karle. J. R. og Maren bar saa stor Omsorg for dem og viste dem saa megen Fortrolighed. — Da de fejrede deres Sølvbryllup, var deres gamle Tjenestefolk med, og J. R. skrev i et Brev: »Dem var vi ikke mindst glade ved.« — — — Hjemmet i *V. Nebel* var overordentligt gæstfri. Og der kom en Mængde Mennesker. Traktementet var ikke flot; men Gæsterne var enige om, at de havde haft en god Dag. — — —

I *V. Nebel* fik J. R. snart en større Gerning. En Kreds af yngre Mænd havde begyndt med Oplæsning af Landbrugsskrifter. J. R. kom med; men han fik dem til ogsaa at tage andre Ting frem. Og naar de havde

læst, talte de sammen om det læste. En anden Aften drøftede de saa et eller andet Spørgsmaal. J. R. var den overlegne, og han blev da Bæreren af det hele, medens flere og flere sluttede sig til. De andre fik da ogsaa, ligesom han, Lyst til at gaa i Kirke, hvor der var noget godt at høre. Og nu drog de af Sted i Flok og Følge, til *Rødning* for at høre *Svejstrup* og til *Jelling*, hvor *Svendsen* virkede. — Siden blev Kirketurene kortere og lettere, idet *L. Wagner* kom til *Almind* og *J. K. Knudsen* til *Lejrskov-Jordrup*. — Da »Gammelmandsmøderne« begyndte paa *Askov*, deltog J. R. saa vidt muligt i dem alle; men ogsaa de andre i Kredsen blev draget med.

Paa denne Maade blev Grunden lagt for *et aandeligt Samfund*. — Kredsen talte flere dygtige Medlemmer; men J. R. var og blev Hovedmanden. Altid ivrig for at sætte noget i Gang, altid utrættelig til at fortælle og drøfte et eller andet vigtigt Spørgsmaal, skiftende fra den højeste Alvor og de alvorligste Emner til Spøg og Munterhed. — — —

Han kunde optræde med Overlegenhed og Selvbevidsthed, feje én eller anden til Side med en Spydighed. Men som hans Øjne var milde, saaledes var hans Væsen mildt. Ingen kunde føle sig saaret. De vidste, at han mente dem det saa inderlig godt. *Han samlede til Sagen og ikke til sig selv*. Magten i hans Personlighed føltes altid som velgørende. Han var et Samlingsbaand. — — —

Han havde en udmærket Hjælp i alt i sin Hustru Maren. Hun kunde oversees, da hun holdt sig tilbage; men hun var en ualmindelig god Kvinde og en god Kristen tillige. — — Hun lagde paa den smukkeste Maade en Dæmper paa Jørgens Ildfuldhed. Naar han længe havde ført Ordet, og alt var samlet om ham, kunde hun sige stille: »Men, Jørgen, lad nu de andre komme til ogsaa!« — — — Hun var svagelig og døde allerede 4. April 1901.

J. R. nød Agtelse uden for sin egen snævrere Kreds. Baade i *Lejrskov-Jordrup* og i *Starup-Nebel Sogneraad* havde han Sæde og var meget skattet for sin hurtige Opfattelse, sit klare Hoved og sin ubestikkelige Hæderlighed. — Man agtede ham ogsaa paa Landbrugets Omraade, og en Mand gav det følgende Udtryk: »Den Jørgen Ravn, han gør snart alle andre til Skamme.« — — —

J. R. var alle Dage en »Smaamand«. Han og Maren var lige rede til at give bort, hvor der trængtes, og de gav ogsaa over Evne. Dertil kom den store Flok af Gæster og de mange Rejser. — — —

J. R. var *en god dansk Mand*. Han følte varmt for Sønderjyderne, frydede sig over alt, som han turde have den Tillid til, at det vilde styrke Folkefølelsen og føre Fædrelandet fremad. Utallige er de Ting, som han gennem Tiderne maatte stille sig i Spidsen for i sin Kreds og foretage en Indsamling til. Altid kunde han med faa varme Ord lægge Sagen frem for andre. — — —

Hans Ideal som Politiker var *Niels Jochum Termansen*. J. R. fremhævede altid ham, fordi han fremstillede Sagerne saa sanddru og upartisk og brugte aldrig et ufint Ord over for Modstandere. Han syntes ham at være et af de ædleste Mennesker, han havde kendt. Ofte fik han et helt Læs unge Mennesker fra V. Nebel med til *Bække*, for at de paa

Valgstedet kunde faa at se og høre »Danmarks største Bondemand« (»Adelsmanden i Bondekofte«).

J. R. blev flere Gange opfordret til at stille sig som Rigsdagskandidat, men hans Svar var altid et afgjort Nej. Han havde Selvfølelse nok til at indse, at han vilde være fuldt saa egnet som saa mange andre, der gladelig lod sig vælge; men hans Opfattelse af, hvad der burde kunne kræves af en Politiker, var en saadan, at *han* umuligt kunde mene sig i Stand til at fyldestgøre disse Krav. — — —

Allerede fra sin Ungdom af kunde J. R. føle en vist Ulyst til Bondearbejdet og syntes, at det var rarere at komme paa et Kontor og føre Pennen. Da han nu blev ældre og noget før, blev Arbejdet hjemme ham ogsaa for svært. Hans Plejedatter blev paa den Tid gift med en dygtig Bonde, og J. R. blev Bogholder hos *Severin Jørgensen*, Uddeleren i *Nebel Brugsforening*. Det var let at se, at det var et Arbejde, der passede til hans Anlæg. For mig personlig havde hans Arbejde paa Kontoret den Betydning, at jeg lettere kunde komme i Forbindelse med ham. Umaadelig fornøjelige Timer har jeg tilbragt sammen med ham i *Severin Jørgensens* Hjem. — —

Frisk, aaben og modtagelig var J. R. af Natur, og han passede godt paa sine Anlæg, saa han ikke stivnede, men stadig skred fremad i Udvikling. Han havde sit faste Midtpunkt: det inderlige, hjertevarme Kristenliv. — — Hans Meninger og Udtalelser var altid solidt underbyggede. — — Uden Forberedelse kunde han tale aldeles fortrinligt, den Samtalens Mand han var. Hans Ord faldt altid saa jævne og bramfri, men bestemte og tilforladelige. — Selv hans bedste Taler var vist holdt uden egentlig Forberedelse; men hvad han udtalte, var fremgaaet af et Arbejde i Sjælens Dyb. — — —

Han var tit ængstelig for at gribe afgørende ind. *Han tænkte meget ringe* — alt for ringe — *om sig selv*. Han havde i sin Natur ved Siden af det livlige noget tungt —, og var derfor tidt ængstelig og fuld af Bekymringer, — og det kunde tit lamme hans Handlekraft, især da han blev ældre. — — —

Men den faste Kærne i ham gjorde, at han aldrig kom ud af sine Fuger. — Han blev alle sine Dage ved at være den jævne, uforfalskede Bondemand, der ikke var rykket en Tomme fra sit naturlige Væsen. Paa Bunden deraf laa der en stor Hjertevarme. — Hvor fint og hensynfuldt tog ikke denne Ven altid paa én, hvor gerne tog man ikke mod alt, hvad han havde at give ud af sit rige Væld, sine hjertelige Oplevelser eller sit Lune! Og hvor kunde han ikke undertiden klapse én forsvarligt af, men uden at det i mindste Maade forstyrrede det gode Venskabsforhold.

Han var saa fuldt ud at lide paa i alt. *Han var i Sandhed én, i hvem der ikke var Svig!* Han kunde tage fejl; men der var ingen Bagtanker eller Krogveje. — — —

Og saa tør vi vel tro, at hans trofaste Virke nu bliver fortsat under de rigeste og bedste Kaar, og at vi, naar vi faar Lov at møde ham igen, da skal se, hvor Glansen af Guds Kærlighed har gennemglødet og forklaret ham, saa alt, hvad vi elskede hos ham, nu straalere i en Herlighed, der overgaaer al Forstand.

V. Brücker.

Jørgen og Maren Ravn havde ingen Børn; men de lukkede Hjemmet op for flere Plejebørn. Et af Plejebørnene døde mens hun gik til Konfirmationsforberedelse hos Pastor Svendsen i Jelling. Hun havde da Ophold i Skovdallund Mølle. En anden Plejedatter var Jørgen Ravns Søsterdatter *Mette Marie* (der omtales under VI 1). Hun kom der som lille Barn, og til hende gik Gaarden i Arv.

Mette Marie Jensen,

f. 6. December 1862, g. 30. August 1883 m.

Hans Jensen,

f. 7. Oktober 1850. — Søn af Gaardejer Jens Hansen og Hustru Mette Hansdatter, Vedskølle, Herfølge S. pr. Køge.*)

H. J. Gaardejer i V. Nebel (»Østerballegaard«).

Har flere Gange været Medlem af Starup-Nebel Sogneraad. Har ogsaa været Vurderingsmand til Ejendoms-skyld m. m.

Begge Elever fra Askov.

6 Børn: *Jens, Jørgen, Johannes, Anna, Maren* (d.)
og *Ejnar* (a—f).

- a Jens Jensen Sølvhøj,
f. 9. Maj 1884. — Elev paa Ollerup 1904. Hjemme ved Landvæsenet (f. T. ved Sikringsstyrken).
- b Jørgen Jensen Sølvhøj,
f. 19. Juni 1885. — Uddannet for Handelen. Har været paa Fællesforeningens Kontor i Aarhus, og er nu Direktør ved Filialen i Thisted.
- c Johannes Jensen Sølvhøj,
f. 20. Marts 1887, g. 19. August 1913 m.
Dagmar Elisabeth Juul,
f. 21. Marts 1887. — Datter af Lærer R. S. Juul (f. i Kastbjerg v. Grenaa) og Hustru Elisabeth Jensen (f. i Vestbirk v. Horsens), Engesvang Skole v. Silkeborg. Johs. S. uddannet til Lærer. Tog 4. Kl. Hovedeksamen 1906 ved Kolding Almenskole, Lærereksamen 1913 ved Ribe Sem. Lærer i Rødkilde 1913 og ved Kommuneskolen i Stege siden 1914. — Elev fra Askov 1909—10 og 1910—11.
- d Anna Jensen Sølvhøj,
f. 18. November 1890. Elev fra Ubberup (1910).
- e Maren Jensen Sølvhøj,
f. 27. September 1892, d. 20. Juli 1909.
- f Ejnar Jensen Sølvhøj,
f. 30. Marts 1895. — Ved Landvæsenet hjemme. — Elev fra Ladelund (1915).

*) En Bror, Njals Jensen, var omkring 1880 Friskolelærer i V. Nebel.

Niels Peder Pedersen Bundgaard.

Maren Hansen Ravn.

II Maren Hansen Ravn,

f. 22. Maj 1829*), d. 19. Januar 1883, g. 29. Juni 1855**) m.

Niels Peder Pedersen Bundgaard,

f. 7. Maj 1820, d. 25. Januar 1872. — Søn af Gaardejer Peder Nielsen Bundgaard og Hustru Anne Holgersdatter, Smidstrup.***)

Moderen var Sønnedatter af *Peder Sørensen Buhl* og *Anne Hansdatter* (Holger Haars Enke), efter hvem hun var opkaldt. Hun havde mange Søskende: *Laurids* i Pjedsted, *Peder* i Velling, *Agnete* i Hesselballe, *Maren* paa Højgaard, *Niels*, *Mette Marie* paa Egeland (Mor til C. Bergs og H. Nutzhorns Hustruer) og *Gunner* paa Skovgaard.

N. P. P. B. Ejer af *Aggersgaard*, Læborg S.

*) Maren R. faar følgende Skudsmaal af Præsten: Indenadslæsning, Religion og Regning udmærket god, Skrivning mg×.

**) Bryllup paa »Sorgenfri«.

***) Se Stamtavle II i »Starup Sogn«, S. 370.

Hjemmet paa Aggersgaard stod i levende Forbindelse med det kirkelige Liv paa Egnen og med *Askov Højskole*. Det sidste kommer klart frem fra Festbogen for Askov 1915, hvor *Konrad Jørgensen* fortæller om et Møde paa Gaarden 1863. Artiklen bærer til Overskrift: »*Minder fra Askov Højskoles første Dage*.« K. J. omtaler her udførlig »Vennekredsen, der sluttede sig til Højskolen«, og det er interessant at lægge Mærke til de mange Navne fra nærværende Slægtsbog. Da der var Slægtsbesøg paa Gaarden samtidig med Mødet, vil jeg fremdrage lidt af Artiklen:

Peter Larsen skulde holde Forsamling paa Aggersgaard Langfredag 3. April 1863, og der var sendt Indbydelse til kristne Venner paa Egnen om at være Gæster. Jelling-Seminaristen *Marinus Jørgensen*, der den Dag var 18 Aar, tilbragte sin Ferie hos Venner. Han var først paa »*Pederslyst*«, siden paa »*Nørvanggaard*«, Ferup, og hos Maren Ravns Bror, *Jørgen Ravn*, der var bleven syg og af den Grund maatte blive hjemme. De kørte tidlig Morgen fra Ferup. Foruden *Marinus J.* var Brødrene *Niels Hansen*, Brakker, og *Henrik Ravn Hansen*, »*Sorgenfri*«, med paa Vognen. De kørte gennem *Egholt*, *Røj*, *Gesten* og *Læborg*. Inden Mødet var der Smaabesøg hos *Niels Jokum Termansen* og flere. K. J. bemærker, at Mødets Deltagere var omtrent »alle de Familier paa Egnen, der et Par Aar senere fik Glæden af at se *Askov Højskole* blive rejst midt iblandt sig, saa de ikke blot kunde blive Gæster ved dens Indvielse, men ogsaa jævnlig besøge den og sende deres Børn dertil som dens Elever.« De langvejsfarende blev styrkede ved Mad og Drikke. *Peter Larsen* og *Simon Jørgensen* talte, og en Del Salmer blev sungne. Paa Hjemreisen fulgtes Ferupperne med *Peter Larsen* (der kørte i egen Vogn), og de kørte denne Gang gennem *Vejen By*. Hjemkommen til *Ferup* var der meget at fortælle om *Turen til Gammelby*.

Af Pastor *Svejstrups* Tale i Hjemmet ved *Niels Pedersen Bundgaards* Jordefærd 2. Februar 1872:

»Der var mange, der kendte N. B., og elskelig og aaben, som han var, kunde man ikke andet end gerne ville være sammen med ham. — — Han boede her paa den enlige Gaard i en uvejsom Egn; men de, der havde ham kær, kunde godt finde Vej til hans Gaard. Han kunde ogsaa finde Vej til Venners Huse, altid medbringende det trofaste, ærlige Vennesind, der gjorde saa godt. — — Her fæstede han Bo med sin Ungdomshustru for 16 Aar siden. De to elskede hinanden — man kunde næppe tro, at der var noget Ægtepar, der holdt saa meget af hinanden som de. — — Han var en ualmindelig dygtig Husbond. Og dybt har hans mandige, trofaste, troende, kærlige Sind præget sine Spor i deres Hjærter, som delte Hjem med ham. — — De har en god Arv efter ham i den Skat, hvormed Samlivet har beriget dem. Gud ske Lov! maa den Kvinde sige, der vandt og beholdt hans Kærlighed. Gud ske Lov! maa Børnene sige, at de har en saadan Far at arte efter. — Gud ske Lov! maa Tjenerne sige, der kom til at nyde Brød ved hans Bord. — — — N. B. laa længe syg. — Da Døden nærmede sig, bad han: »Kom i den sidste Nattevagt —«, og Herren hørte hans Bøn. I den sidste Nat sad en Ven ved hans Side. — Og i Ordet besøgte Herren ham, og han blev stille. Da Maalet for

hans Lidelsers Kalk var fyldt, sov han stille hen.« — (I Kirken): »*Han er en af vore bedste*«, er der sagt om ham. — — *Han havde aabent Øre, Hjerte, Mund og Haand for de trængendes Nød* og for alt godt, der kunde være at tage Haand i baade i snævrere og videre Kreds. — — — *Han var en Kristen-Mand* og holdt sig fast og stadig til Menighedens fælles Tro og Gudsdyrkelse.«

Efter Niels Bundgaards Død var der en tom Plads paa Aggersgaard, men Guds Velsignelse var tilhuse. Forbindelsen med det vaagne Liv i Egnen blev holdt vedlige. Da *Askov Højskole* 1878 blev udvidet, blev Maren saaledes stiftende Medlem af »*Dansk Højskoleforening*«, og hendes Hjem tog Del i de kirkelige Møder, der blev afholdt paa Askov. — Naar vi ser paa det Billede, der blev tegnet af *Maren Ravn* ved hendes Jordefærd 1883 af Friskolelærer *Søren Jensen*, da ser vi noget, som den yngre Slægt vil lægge Mærke til:

»— — — — *Maren var altid frimodig og glad*, skønt hun ofte led haarde Smerter, og Tiderne blev trange for hende. — Hun var *glad*, naar der kom nogen, hun kunde tale med om smaat og stort, kun ikke om det smaalige — det vilde hun helst bort fra. — Hun var *glad*, naar der taltes om menneskelige Ting og om det aandelige Liv, men glædest, naar der taltes om det evige Liv. — *Hun lukkede op sin Dør og sit Hjerte, og delte ud af det gode*, hun havde i Gemme, til alle, som vilde tage imod. — Og det skal mindes, at hun med stor Glæde gennem flere Aar lukkede sin Dør op for den lille Børneflokk, som her gik i Skole. Der er mange, der vil sige: »Her var som et Hjem for os.« — — — — *Maren levede, og hun elskede Livet*; derfor glædede hun sig ved ethvert lille Livstegn, og derfor var hun glad i Sangen. Naar Venner kom, vilde hun gerne, de skulde synge, og det var hendes Glæde til det sidste. — De enkelte Gange, jeg kom her i den sidste Tid, ja ogsaa den sidste Gang, faa Dage før hendes Død, bad hun mig synge for sig, og naar jeg med Glæde gjorde det, og hun laa saa stille og lyttede og nynnede med, da var det for mig, som om hun lærte sig til at nynne og istemme det evige Halleluja, som skal tone hisset i de evige Boliger.«

Niels Bundgaards og Maren Ravns 7 Børn:

Mette Marie, f. 1856, *Peder*, f. 1858. *Hans*, f. 1860, *Jens*, f. 1862, *Ane*, f. 1864, *Karl*, f. 1867 og *Holger*, f. 1870. (1—7.)

1 *Mette Marie Nielsen Bundgaard*,
f. 2. Maj 1856, d. 2. Maj 1904, g. 12. November
1880 m.

Søren Klausen,

f. 4. Oktober 1847, d. 24. Januar 1903. — Søn af
Gaardejer Klaus Sørensen og Hustru Louise Hans-
datter, Kjeldbjerggaard, Læborg S.

S. Kl. Gaardejer i Nyby*), Læborg S. Medlem af Sogneraadet og Skolekommissionen. Medlem af Sygeplejeforeningens Bestyrelse, af Bestyrelsen for Vejen Sparekasse og af Bestyrelsen for Hundsbæk Plantage. Vurderingsmand for Vest- og sønderjydske Kreditforening m. m. S. Kl. var blandt det første Hold Askov Lærlinge. Det er ham, som Konr. Jørgensen omtaler i Festbogen, S. 11, IV: »Fra det første Skoleaar«. S. Kl. havde i et Brev til K. J. fortalt om, hvordan de paa Skolen arbejdede for Danskhedens Sag.

5 Børn: *Maren, Niels, Hans, Louise og Johannes* (a—e).

- a Maren Klausen,
f. 18. August 1881
- b Niels Bundgaard Klausen,
f. 11. Februar 1883; g. 28. April 1914 m.
Nielsine Schelde,
f. 16. Marts 1890. — Datter af Niels Peter Schelde og
Hustru Dorthea Marie Johnsen, L. Hundsbæk, Læborg S.
N. Kl. har en mindre Ejendom tæt ved Hundsbæk
Plantage.
Begge Elever fra Ollerup.
3 Børn (a)—c)).
- a) Søren Bundgaard Klausen,
f. 28. Februar 1915.
- b) Frede Bundgaard Klausen,
f. 28. Januar 1917.
- c) Svend Bundgaard Klausen,
f. 4. Maj 1918.
- c Hans Klausen,
f. 29. December 1884, g. 5. December 1914 m.
Ingeline Holm,
f. 11. Juni 1884. — Datter af Gaardejer Niels Jørgen Holm
og Hustru Ane Dorthea Nielsen, Nyby.
H. Kl. Bestyrer af Nyby Brugsforening. I 1917 valgt
ind i Læborg Sogneraad.
I. H. Elev fra Ollerup.
- d Louise Klausen,
f. 7. Januar 1887, d. 1. Januar 1906.
- e Johannes Klausen,
f. 21. Maj 1891.
Ejer af Bengaard i Nyby.

*) I sit første Ægteskab (med *Maren Frandsen*, hvis Fødegaard i Nyby de fik), havde S. Kl. 2 Børn: *Johanne Klausen*, død 14 Aar gl., og *Klaus Klausen*, der har været Elev paa Ollerup og Ladelund. I sin Ungdom Kontrolassistent. Siden Brugsfor- eningsbestyrer i Gammelby, i Skallerup (Vendsyssel) og Ødis og nu i Holsted By. Han er g. m. Anna Thomsen, Datter af Sergent Thomsen, Holsted St.

2 Peter Nielsen Bundgaard,
f. paa »Aggersgaard« 6. Februar 1858, g. 21. Juli
1898 m.

Mette Marie Dyrholm,

f. 4. Juli 1873. — Datter af Tømremester Rasmus
Jensen Dyrholm*) og Hustru Ellen Kirstine Frand-
sen, Bode, Ørsted St.

P. B. Ejer af Fødegaarden fra 1882. Kom 26 Aar gl. i Sogne-
raadet og var der i 12 Aar. Medlem af Skolekommissionen
og Mejeribestyrelsen. Fmd. for Kontrolforeningen, Kvæg-
avlsforeningen og Brugsforeningen. Vurderingsmand i
Sydjysk Kreatureksportforening m. m.

Mette Marie D. var Lærerinde i Nyby. Elev fra Kjøng og
Odder samt Frk. la Cours Væveskole (Veumhus) i Askov.

3 Børn: *Asgar, Ellen og Margrete* (a—c).

a Asgar Dyrholm Bundgaard,
f. 12. Juli 1899.

b Ellen Dyrholm Bundgaard,
f. 19. April 1902.

c Margrete Dyrholm Bundgaard,
f. 20. Juli 1906.

3 Hans Nielsen Bundgaard,
f. 24. Marts 1860, d. 12. Maj 1883.
Elev fra Vallekilde og Ladelund.

4 Jens Nielsen Bundgaard,
f. 21. Marts 1862, g. 31. Oktober 1890 m.

Ane Nielsen,

f. 1. Maj 1860. — Datter af Gaardejer Niels Nielsen
og Hustru, Kristine Knudsen, Østergaard, Lyhne S.
(v. Ølgod).

J. B. Ejer af Solvang i Glibstrup, Lyhne S. Sogneraads-
medlem 1892—98. Medlem af Hjælpekassens Bestyrelse.
J. B. Elev fra Ladelund.

Begge Elever fra Vallekilde.

2 Børn: *Niels og Magny* (a—b).

a Niels Nielsen Bundgaard,
f. 19. Januar 1892. Elev fra Vestbirk (1912—13).

b Magny Bundgaard,
f. 30. Oktober 1893. — Elev fra Vallekilde (1914).

*) Lidt i Slægt med den kendte blinde Lægprædikant *Jens Dyrholm*.

5 Ane Nielsen Bundgaard,
f. 6. November 1864, g. 3. Maj 1888 m.

Niels Hansen,

f. i Skudstrup 5. April 1855, d. 5. April 1913. —
Søn af Lærer H. Hansen og Hustru Vilhelmine
Jørgensdatter, Skudstrup, siden Læborg.

(Om Hjemmet i Læborg er der fortalt, at det var et ualmindeligt lyst og lykkeligt Hjem, hvor der var godt at være tilhuse.)

N. H. var oprindelig Murer og havde en Tid Borgerbrev i Horsens, hvor han bl. a. opførte Cikoriefabrikken. I 1886 blev han Købmand i Gammelby, og da Brugsforeningen blev stiftet 1888, blev han Bestyrer af samme. Fra 1900 til sin Død 1913 bestyrede han V. Nebel Brugsforening, hvis ansvarlige Leder, Severin Jørgensen, giver ham et godt Skudsmaal som pligtro og samvittighedsfuld, nøjagtig i Regnskabsføring, samt meget afholdt af Medlemmerne. I den lange, pinefulde Sygdom, der endte med Døden, udviste han stor Taalmodighed og Gudhengivenhed og døde med trøstende Ord til Hustru og Børn paa sine Læber. — Han var Medlem af Skolekommissionen og Bestyrelsen for Plejehjemsforeningen samt Næstformand for Vejen Sparekasse. — I V. Nebel var han Medlem af Værgeraadet og Hjælpekassens Bestyrelse.

Elev fra Teknisk Skole i København (to Vintre), Elev fra Vallekilde (to V.) og fra Askov (to V.).

Ane B. Elev fra Vejstrup. (Bopæl: Helgolandsgade 35^s, København.

3 Børn: *Synnøve*, *Rigmor* og *Elie* (a—c).

a Synnøve Bundgaard Hansen,
f. 27. Marts 1889, g. 17. Juni 1913 m.

Knud Schulz,

f. 17. Juni 1887. — Søn af Gaardejer Jens Schulz og Hustru, Ballegaard, V. Nebel.

Kn. S. Ejer af Fødegaarden.

Elev fra Aagaard og Vinding.

S. H. Elev fra Testrup og Ubberup.

Børn:

a) Jens Schulz,
f. 5. Maj 1914.

b Rigmor Bundgaard Hansen,
f. 3. August 1890.

c Elie Bundgaard Hansen,
f. 4. April 1896. — Elev fra Askov.

6 Karl Nielsen Bundgaard,
f. 16. December 1867, g. 13. April 1894 m.

Lene Johansen,

f. 11. Maj 1871. — Datter af Gaardejer Mads Peder

Johansen og Hustru, Maren Pedersen, Thorstedgaard,
Egtved S.

K. B. Ejer af Granhøjgaard, Drostrup, Læborg S. Fmd. for
Læborg Brugsforening, Vurderingsmand i »Den almindelige
Brandforsikring for Landbygninger« og for Andst Her-
reds Brandkasse.

Elev fra Vejstrup og Dalum.

3 Børn: *Aksel, Holger og Svend.* (a—c.)

a Aksel Bundgaard,
f. 7. Maj 1896.

b Holger Bundgaard,
f. 5. September 1897.

c Svend Bundgaard,
f. 18. April 1904.

7 Holger Nielsen Bundgaard,
f. 11. Juni 1870, d. 20. Juni 1870.

III Kirsten Hansen Ravn,

f. paa Jensgaard 1831, d. 2. Februar 1880, g. 1865 m.

Hans Andersen,

f. 26. Marts 1832, d. 13. Maj 1879. — Søn af Gaardejer
Anders Sørensen og Hustru, Anne Hansdatter, Oustrup,
Egtved S.

H. A. Ejer af Fødegaarden i Oustrup.

Sønnen:

Anders Sørensen Andersen,

f. 19. Juli 1866, g. 19. Juli 1893 m.

Gertrud Marie Christiansen,

f. 1. November 1867. — Datter af Gaardejer Christen
Christiansen (Svanbjerg) og Hustru, Ane Marie Jør-
gensen, V. Nebel.

4 Børn: *Hans, Jørgine, Kristian og Marie* (a—d).

a Hans Andersen,
f. 13. Maj 1894.

b Jørgine Andersen,
f. 28. August 1898.

c Kristian Magnus Andersen,
f. 3. Marts 1904.

d Marie Kirstine Andersen,
f. 12. Juni 1907.

Peder Hansen Ravn.

Ane Hansen Roed.

IV Peder Hansen Ravn,

f. paa Jensgaard 7. Januar 1833, d. 21. Februar 1909,
g. 29. Maj 1868 m.

Ane Hansen Roed,

f. i Brakker 28. Juli 1844, d. 13. Oktober 1917. —
Datter af Gaardejer John Hansen Roed og Hustru, Ane
Margrethe Pedersdatter, Brakker.

(Jævnfør »Starup Sogn«, Stamtavle V. Se ligeledes Slægts-
bogen III. Del G).

Peder R. Gaardejer i V. Nebel (Østerballegaard).

Stiftende Medl. af »Dansk Højskoleforening«, V. Nebel Kreds.
Elev fra Kolds Højskole.

Minder om Peder og Ane Ravn:

»Peder Ravn var jo 35 Aar, inden han blev gift. Hans Svoger og Søster overtog »Sorgenfri«, som hans Forældre jo ellers havde til-
sidst. Og P. R. opholdt sig for en stor Del ude i Gammelby ved
sin Søster (Maren) og hendes Mand Niels Bundgaard, og en Del
ved sin Bror Jørgen Ravn, som paa den Tid boede i Ferup. 1868
købte saa Peder Ravn og Jørgen Ravn Gaarden her i Nebel og delte
den. Peder og Ane Ravn fik den gamle Gaard og ca. 40 Tdr. Land.
Jørgen Ravn fik 30 Tdr. Land og byggede paa samme 1868. De boede

sammen paa den gamle Gaard, mens den ny blev bygget. Den gamle, som jeg nu har, er min Fødegaard, og *Hans Jensen* har den ny.

Min Far har tit talt om Niels Jochum Termansen, i hvis Hjem han tit kom, da han opholdt sig i Gammelby.

Min Mor er jo født i Brakker. Efter hendes Konfirmation tog de tit til *Jelling* og *Bredsten* til Kirke. Ja, jeg har tit tænkt paa dette og beundret dem fra den Tid, at de kunde køre den lange Vej med de Befordringsmidler, de havde den Gang. — Mine Forældre kom jo ogsaa til *Dons* og var med til *Peter Larsens* store Møder. Paa deres gamle Dage var det nogle af deres bedste Minder, de havde fra den Tid.

De var ogsaa med, da *Aagaard Valgmenighed* oprettedes, og var med, saa længe de levede. (Paa Menighedens Kirkegaard er de jordet begge to.) — Endelig var de med ved *V. Nebel Friskoles* Oprettelse, hvor vi Børn alle har gaaet i Skole. — Paa den Tid, da *Brücker* var Kapellan i Starup-Nebel, blev der afholdt mange Møder i *V. Nebel**). Det var rundt om i Hjemmene, og ud fra disse Møder med Tale, Sang og Oplæsning, stammer saa Oprettelsen af Valgmenigheden.«

Niels Ravn.

5 Børn: *Mette Marie*, f. 1869, *Ane Margrete*, f. 1871, *Hans*, f. 1873, *Niels*, f. 1877 og *Margrete* f. 1881 (1—5).

1 *Mette Marie Ravn*,

f. 21. Marts 1869, g. 22. Juni 1894 m.

Jens Ravn,

f. 18. August 1865. — Søn af Gaardejer *Jens Jensen Ravn* og Hustru, *Maren Hansdatter Skov*, *Stenhavegaard*, *Højrup*, *Lejrskov*.**)

Jens R. Ejer af Fødegaarden i *Højrup*.

Sogneraadsmlem. Fmd. i *Højrup-Ferup Telefonselskab*.

Elev fra *Ryslinge*.

M. M. R. Elev fra *Ryslinge* og *Askov* (1892).

2 Børn: *Viggo* og *Thorvald* (a—b).

a *Viggo Jensen Ravn*,

f. 31. Maj 1896.

b *Thorvald Peter Ravn*,

f. 4. April 1898.

*) de saakaldte »Nebelmøder«, som *Brücker* mindedes ved Mors Begravelse.

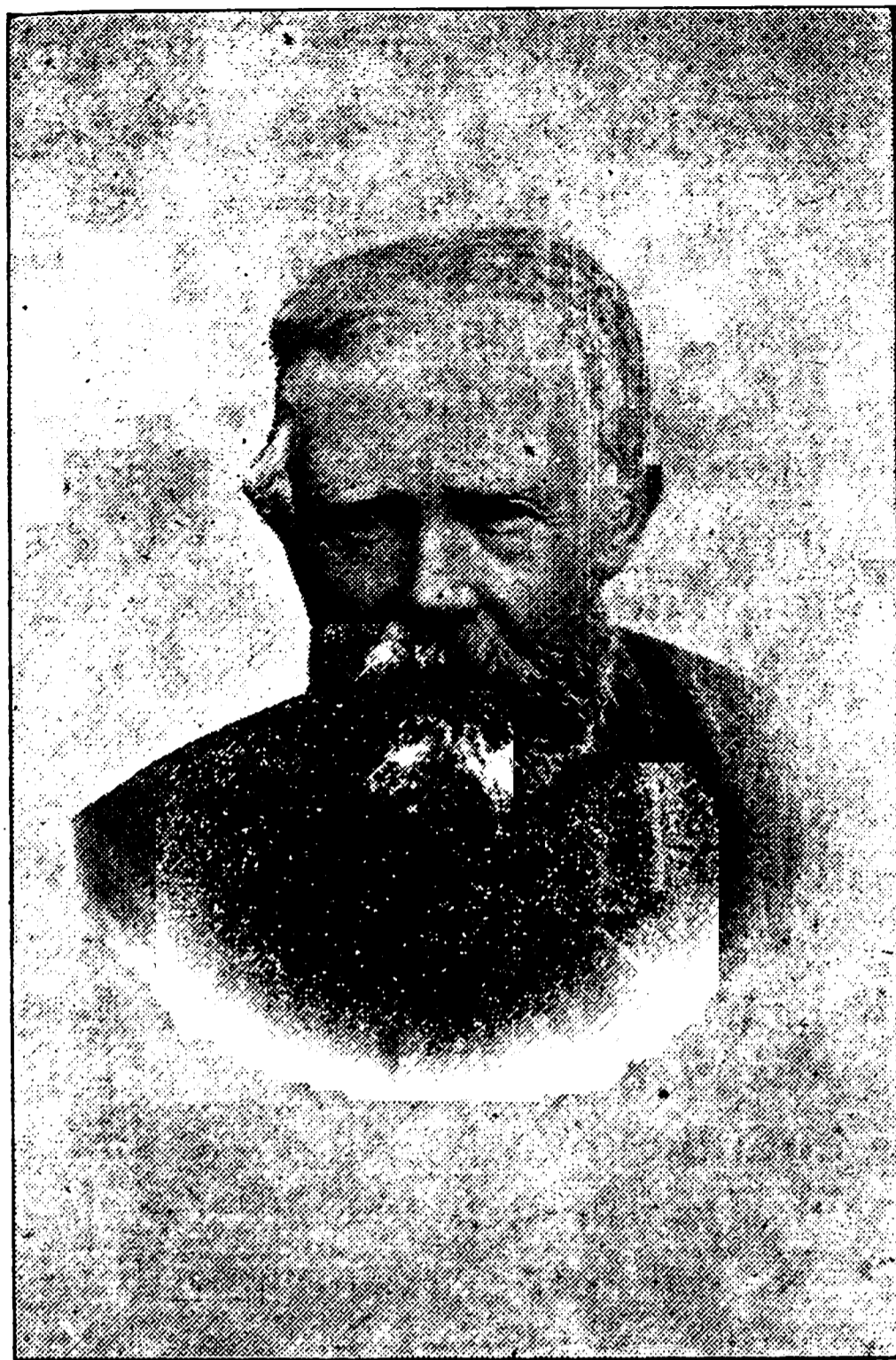
**) *J. R.* fortæller følgende om sin Slægt: »Min Far, *Jens Jensen Ravn* er født i *Fredsted* 1. Marts 1836, hvor han opholdt sig til 1863, da han blev gift og købte »*Stenhavegaard*« i *Højrup*, som jeg nu har. Han er gift med *Maren Hansdatter*, som er født i *Skartved* 1. Marts 1842. — Fars Far hed *Jens Nielsen Ravn*, født i *Brejninge* 1795, gift med *Karen Sørensdatter*, født i *Brønsted Mølle*. Min Bedstefar døde, da min Far var 4 Aar. Min Bedstemor blev gift anden Gang med *Niels Daugaard*, der ejede Gaarden »*Toftvang*« i *Fredsted*, hvor min Far er født. — Min Mors Far hed *Hans Bertelsen Skov*, var født paa »*Lundgaard*«, *Nørre Bjært Skov*, og blev gift med *Johanne Eriksdatter*, som var født i *Vindlev*.«

Jens Ravn.

- 2 Ane Margrethe Ravn,
f. 20. Februar 1871, d. 3. September 1873.
- 3 Hans Ravn,
f. 15. September 1873; g. 30. November 1894 m.
Ellen Kaas,
f. 18. November 1868. — Datter af Hans Peter Kaas
og Hustru, Martha K., Brandsgaard, Bornholm.
H. R. Elev fra Ryslinge. — Ellen K. Elev fra Askov.
Bor nu i Nykøbing, Falster, hvor han er Lagerforvalter
ved Fællesforeningens Afdeling.
2 Børn: *Hans Peter* og *Elna* (a—b).
- a Hans Peter Ravn,
f. 11. December 1895.
- b Elna Ravn,
f. 14. September 1901.
- 4 Niels Ravn,
f. 1. Februar 1877, g. 6. Juni 1902 m.
Johanne Olesen,
f. 10. November 1872. — Datter af Daniel Iversen
Olesen og Hustru, Ane Mette Gregersen, Ravning,
Bredsten S.
N. R. Ejer af Fødegaarden Østerballegaard.
Sogneraadsmlem. Vurderingsmand til Ejendomsskyld.
I Bestyrelsen for Aagaard Valgmenighed og Friskole.
N. R. Elev fra Ryslinge og Aagaard. — J. O. Elev fra Ryslinge.
6 Børn: *Aage*, *Kristjan*, *Thorvald*, *Johannes*,
Peter og *Daniel* (a—f).
- a Aage Peter Ravn,
f. 24. Marts 1903.
- b Kristjan Ravn,
f. 13. September 1905.
- c Thorvald Ravn og
- d Johannes Ravn,
f. 25. December 1907.
- e Peter Ravn,
f. 13. Juni 1909.
- f Daniel Ravn,
f. 2. Februar 1910.
- 5 Margrete Ravn,
f. 14. September 1881, d. 11. Maj 1882.

Ane Kirstine Hansen Ravn.

Henrik Ravn Hansen.

V Ane Kirstine Hansen Ravn,

f. paa Jensgaard 20. November 1834, d. 12. Marts 1900,
g. 20. Oktober 1857 m. sin Slægtning*)

Henrik Ravn Hansen,

f. i Dons 6. Marts 1829, d. 18. Januar 1894. — Søn af Hans Henrichsen Ravn og Hustru, Else Marie Pedersdatter. Bror til *Mette Kathrine Hansdatter Kring*, Dons, *Peder Hansen*, Dons, *Sidsel Hansdatter*, Hørup, (Karen og Henrik d.), *Christen Hansen*, Dons, og *Niels Hansen*, Brakker; Halvbror til *Anne Hansdatter*, Bølling, og *Else Hansdatter*, Frydenslund.

H. R. H. Ejer af Sorgenfri fra 1857—1894.

(Se foran under Hans Pedersen Haar.)

Stiftende Medlem af »Dansk Højskoleforening«, Starup Kræds, Medl. af Sogneraadet, i Bestyrelsen for Aagaard Valgmenighed. V. Nebel Friskole, med Marinus Jørgensen som Lærer, begyndte i Henrik Ravn Hansens Hjem (skiftevis i Ferup).

(Se II. Del H.)

*) Ane Kirstine Ravns Far og Henrik R. var Søskenbørn, idet hendes Bedstefar Peder Henrichsen var Bror til Henrik Ravns Far Hans Henrichsen.

Mit Hjem paa Sorgenfri.

Naar jeg skal give et Billede af min Far og Mor, saadan som det nu — da jeg er 60 Aar — staar for mit Øje, kan jeg ikke gøre det bedre end ved at fortælle lidt om Hjemlivet paa Sorgenfri, som det levedes i min Barndom og Ungdom. — Mine Forældre levede deres egentlige Liv i Hjemmet med vi Børn, deres Tjenestefolk og deres Arbejde. De levéde stærkt med i, hvad der rørtes i vort Land i kirkelig og folkelig Henseende. De hørte til dem, der kørte til Jelling for at høre Svendsen og til den Kreds, der siden sluttede sig til Ludvig Wagner, Sofus Borgen, A. Hey i Almind og Pastor Knudsen i Lejrskov og derefter var med til at oprette Valgmenigheden i Aagaard. De var med til at oprette Friskolen paa Karensminde, hvor vi alle gik i Skole. I det første Aar, inden Skolen blev bygget, holdt Marinus Jørgensen Skole paa Sorgenfri de tre Dage om Ugen. — — *Hjemmet* var dog det Sted, hvor det for dem var bedst at være. Naar de havde været ude og kørte ind i Gaarden, sagde de til hinanden: »Hvor er det dog godt at komme hjem!« Naar de saa kom ind, satte Far sig rolig hen for at nyde Hjemmet, mens Mor syslede med et og andet.

Far og Mor var meget flittige. Far var tidlig oppe. Han passede Kreaturerne al den Tid, jeg kan huske. Han malkede som Regel om Morgenen (hvad Mor ogsaa tit gjorde). Naar han saa havde givet Kreaturerne et Foder, havde hun Kaffen færdig. Ved Kaffen i Sovekammeret drøftede de Dagens smaa og store Spørgsmaal.

Min Far var meget huslig, og han hjalp Mor med mange Ting. Han kunde bl. a. karte og spinde. — Vi tænker os en Vinteraften. Mor sidder ved Bordet, stopper og lapper gammelt Tøj, imens hun snakker med Karlene og Pigerne, gerne om dagligdags Ting, Far sidder ved Kakkelovnen og spinder, nynner paa en Sang eller Salme eller fortæller et eller andet, og vi Børn leger. Tik fra den ene Ende af Stuen til den anden.

Da vi Børn blev større, vilde Far og Mor gerne, at vi skulde samles om Aftenen og synges en Aftensang. De talte sjældent med os om Ting, som hører Guds Rige til; men de levede deres Liv saadant, at der for os Børn ingen Tvivl var om, hvad der var det bærende i deres Liv. — Da vi Børn blev ældre, kan Forholdet mellem vore Forældre og os udtrykkes saaledes: Naar vi alvorlig vilde noget og bad om Lov, fik vi aldrig Nej; thi helt uvilkaarlig bad vi aldrig om noget, de ikke kunde sige ja til.

Hjemmet paa Sorgenfri var overordentligt frit for fremmede at komme i. De unge kunde komme i flokkevis og mere sig, endskønt Opvarningen tit kun var en Kop Kaffe med et Stykke Kandis til. — Nabomændene kunde sidde i timevis og tale om, hvad der laa for. — Fattigkonerne fra Nebel Mose gik aldrig forgæves med deres Spand, ligesom min Mor altid havde et eller andet at tale med dem om. Hun var i det hele en hjertevarm Kvinde.

Hans Haar Ravn.

4 Børn: *Hans Haar*, f. 1858, *Hans Henrik*, f. 1861,
Else Marie, f. 1865 og *Maren*, f. 1878 (1—4).

- 1 Hans Haar Ravn,
f. 22. August 1858, g. 8. Oktober 1889 m.
- Nielsigne Nielsen,
f. paa Lolland 1. Marts 1863, d. 25. Septbr 1911. —
Datter af Skræddermester Jørgen Peter Nielsen og
Hustru, Karen Marie Jensdatter, Gjørlev v. Slagelse.
H. H. R. Ejer af Christiansminde, Dons. Over-
tog Slægtsgaarden 1. April 1896 og gav den Navn
efter *Christian Dons*. (Se IV. Del.)
Landbrugskandidat: Elev fra Askov (1876—77 og 1888—89).
N. N. Elev fra Askov (1881).
10 Børn: *Marie, Kirstine, Margrete, Henrik,*
Peter, Jens, Kristian, Knud, Ellen
og *Jørgen* (a—j).
- a Marie Ravn,
f. 21. Juli 1890. — Elev fra Aagaard (1909).
- b Kirstine Ravn,
f. 7. November 1891.
Elev paa Askov V. 1911—12 og V. 1912—13. Lærerinde-
eksamen i Silkeborg 1917. F.T. Statens etaarige Kursus.
- c Margrete Ravn,
f. 24. April 1893, g. 8. Oktober 1917 m.
- Hjalmar Kristensen,
f. 1. Januar 1893. — Søn af Gaardejer Peder Kristensen
og Hustru Karen, Taastrup v. Aarhus.
Friskolelærer i Vejstrupkredsen (Gravvænge v. Svend-
borg). Dim. fra Silkeborg 1914. Lærer paa Aagaard
1914—15.
M. R. Elev paa Askov 1915—16 og 1916—17.
- d Henrik Ravn,
f. 2. Juni 1894. — Elev paa Aagaard 1912—13, Lade-
lund 1916—17.
- e Peter Ravn,
f. 20. Juli 1895. — Aagaard 1914—15, Ladelund 1917—18.
- f Jens Haar Ravn,
f. 14. December 1896. — Elev paa Aagaard 1915—16.
- g Kristian Ravn,
f. 27. Februar 1898.
- h Knud Haar Ravn,
f. 25. Oktober 1900.
- i Ellen Haar Ravn,
f. 8. Oktober 1903.
- j Jørgen Ejler Haar Ravn,
f. 30. August 1905.

Sorgenfri.

2 Hans Henrik Ravn,
f. 31. Maj 1861, g. 7. Oktober 1898 m.

Anna Sager,

f. 4. Juli 1877. — Datter af Gaardejer Niels Andersen Sager og Hustru, Ane Pedersen Terp, Skovlykke, Fredsted. (Se »Starup Sogn«, S. 377, Stamtavle III, Hesselballeslægten, 8. Led.) Niels A. Sager var Formand for Starup Sogneraad i Halvfjerdserne og stiftende Medlem af »Dansk Højskoleforening«. Hans H. R. Ejer af Sorgenfri fra 1894.*)

Sogneraadsmedlem fra 1897 (»Starup Sogn«, S. 144). Valgt paany 1917. — Medlem af Mejeribestyrelsen og Aagaard Valgmenigheds Bestyrelse.

Elev fra Askov (1878—79) og Faurborggaards Landbrugsskole (1880—81).

Anna S. Elev fra Ryslinge (1895).

5 Børn: *Henrik, Ingeborg, Thora, Asta og Anna (a—e).*

a Henrik Sager Ravn,
f. 16. Juli 1899.

*) »Sorgenfri« er nu paa 80 Tdr. L., Htk. 6 Tdr 1 Skp. 1 Fdk. 1 Alb. Ejendomsskyld 34,000. Besætning 20 Køer, 20 Ungkvæg, 4 Heste samt nogle Plage og en større Svinebesætning. (»Danske Gaarde«).

- b Ingeborg Sager Ravn,
f. 31. Marts 1901.
- c Thora Sager Ravn,
f. 30. April 1903.
- d Asta Sager Ravn,
f. 10. Juni 1906.
- e Anna Elisabeth Ravn,
f. 3. Marts 1909.

- 3 Else Marie Ravn,
f. 23. Maj 1865.
Elev fra Askov 1891.
Bor som ugift i Aagaard.

- 4 Maren Ravn,
f. 16. Juli 1878, g. 9. December 1902 m.

Martin Pedersen,

f. 22. Juli 1881. — Søn af Andreas Chr. Pedersen
og Hustru, Marie Pedersen, Søsig, Raabjerg S.

M. P. Smedemester i Morild (v. Sæsing), Vendsyssel.

Maren R. Elev paa Askov to Vintre (1898—99 og 1899—1900).
Var i en Aarrække Lærerinde ved den private Skole i
Morild.

7 Børn: *Henry, Dagny, Else, Ellen, Ida, Frida*
og *Jørgen* (a—g).

- a Henry Pedersen,
f. 5. Marts 1903.
- b Dagny Pedersen,
f. 31. December 1904.
- c Else Pedersen,
f. 31. Juli 1906.
- d Ellen Pedersen,
f. 27. Februar 1908.
- e Ida Pedersen,
f. 11. Maj 1909.
- f Frida Pedersen,
f. 11. Marts 1911.
- g Jørgen Andreas Pedersen,
f. 30. December 1912.

VI Ane Hansen Ravn,

f. 15. Januar 1837, d. 21. August 1878, g. m.

Søren Peter Jensen,

f. 29. April 1845. — Søn af Husmand Jens Jensen og Hustru, Kirsten Marie Hansdatter, Egtved. — Jens Jensens Forældre døde, mens han var lille, og han blev opdraget hos Gaardejer Søren Buhl, Hesselballe (1814—34).

S. P. J. havde først en Ejendom i Egholt (1866—1914), siden i Veerst Skov og i Uhre, Lejrskov S., nu i Fyenslund v. Jordrup St. Stiftende Medlem af »Dansk Højskoleforening«, Ferup Kreds.

5 Børn: *Mette Marie**), *Kirsten Marie*, f. 1867, *Maren*, f. 1869, *Karen Marie*, f. 1872 og *Hans*, f. 1878 (1—5).

1 Mette Marie Jensen,

g. m.

Hans Jensen.

M. M. J. var Jørgen Ravns Plejedatter.
Elev fra Askov.

2 Kirsten Marie Jensen,

f. 6. December 1867, d. 10. Juni 1909.
Elev fra Askov.

3 Maren Jensen,

f. 26. Marts 1869, d. 15. April 1897.
Elev fra Askov (V. 1894—95).

4 Karen Marie Jensen,

f. 6. Marts 1872, d. 16. Juni 1896.
Elev fra Askov (V. 1892—93).

5 Hans Andreas Jensen,

f. 21. Maj 1878, d. 3. Marts 1893.

*) Mette Marie J., hendes Mand og Børn omtales udførligere under Jørgen Ravns Plejebørn, Side 30.

Henrich Ravn (Pedersen).

B Henrich Ravn (Pedersen),

f. paa Petersbjerggaard 16. Juni 1803, d. 10. Marts 1846,
g. 1838*) m.

Charlotte Marie Schmidt,

f. 18. Juli 1818, d. 30. November 1844. — Datter af Hofskomager Peter Rudolph Schmidt og Hustru, Marie Amalie Holst, København, og Søster til Stationsforstander Fr. Schmidt, der døde 1906, 83 Aar.

H. R. var Købmand paa Højbroplads 8. Han kom i sin tidligste Ungdom over til sin Farbror, Hosekræmmer Jørgen Ravn, København, hvor han lærte Handelen og fik saa selv Forretningen paa Højbroplads (Uldne- og Lærredsvarer) i 1828.**)

Han var en smuk, anselig Mand, hvad der fremgaar af det store Oliemaleri, malet af *Fiebig*, og et mindre Maleri fra hans yngre Aar. Der er fortalt om ham, at han var en dygtig Købmand, der stræbte

*) Fik 12. Juli 1838 Bevilling til Hjemmevielse.

**) Borgerskab 19. Juli 1828.

opefter, og bl. a. naaede at blive Officer i Livjægerkorpset og Fuglekonge paa Skydebanen*) Han skal have deltaget i den politiske Bevægelse i Begyndelsen af Fyrrene og være kendt med Orla Lehmann og flere Politikere. Jeg tror dog ikke, at H. R. spillede nogen egentlig politisk Rolle mere end mange andre københavnske Borgermænd, der optraadte som »politiske Kandestøbere« paa Skydebanen og i Klubberne. Det er fortalt mig, at Orla Lehmann gjorde en Visit hos Henrich Ravns Kone, da han var kommen ud af Fængslet, formodentlig som Tak for noget Syltetøj. Damerne var paa den Tid Orla Lehmanns Kone. Der var ogsaa Orla Lehmanns Kone og do. Bolscher, og hans Portræt fandtes allevegne.

Rasmus Nielsen.

Forskellige Bevillinger til H. R.:

»Vi Frederik den Sjette — — — — at eftersom *Henrich Peter Henrichsen Petersbjerggaard* har andraget, at han ønsker at føre Navnet *Ravn* som Familienavn, saa ville vi allernaadigst have bevilget og tilladt — maa for sig og sine Børn føre Navnet *Ravn*.« (6. Maj 1828, tinglæst 6. Februar 1832).

»Vi Frederik den Sjette — — — — at efter *Henrich Ravn* i nogen Tid som Overjæger ved Vort Livjægerkorps har staaet i Vor Tjeneste sig og imidlertid i alle Tilfælde efter sine Foresattes Vidnesbyrd ud og berømmelig forholdet og de ham paaliggende Pligter iagttaget, saa have Vi ham ej aleneste med denne Vor allernaadigste skriftlige Afsked for Hans Os bevist allerunderdanig tro Tjeneste villet forsyne men endogsaa med Character som Secondlieutenant formedelst og i Kraft af dette ville benaade — — —.« (21. Jan. 1835.)

»Hosekræmmer *Henrich Ravn* maa ogsaa en gros handle med de Varer han ifølge sit Borgerbrev er berettiget til at sælge en detail.« (Overpr., Borgermester og Raad 9. Aug. 1843 i Henhold til Dansk Cancellie Skr. af 25. Juni 1843.)

Efter sin Hustrus Død 1844 fik H. R. Bevilling (af 18. Jan. 1845) til at sidde i uskiftet Bo. Hans Møbler var assurede for 5000 Rbd. og hans Varelager for 30,000 Rbd. i et køllnsk Assuranceselskab. Efter *Henrich Ravns* Død holdtes der (25. Maj 1846) Auktion over Varelageret (trykt Katalog). Ejendommen solgtes ved Auktion (11. Maj 1846) for 23,650 Rbd.***) Boet blev først sluttet 15. Februar 1849. Den samlede Indtægt var 52,182 Rdl. 4 $\frac{1}{2}$ 9 β , Udgift 39,350 Rdl. 5 $\frac{1}{2}$ 14 β ***). Arv til Datteren blev 12,830 Rdl. 4 $\frac{1}{2}$ 11 β , i hvilket blev fradraget $\frac{1}{2}$ pCt. Afgifter, hvorefter 12,766 Rdl. 3 $\frac{1}{2}$ 12 β indsattes i Overformynderiet for Datteren *Charlotte Henrichdine Ravn*.

Sofus Elvius.

*) Medlem af det kgl. københavnske Skydeselskab og Broderskab (Brev af 28. Januar 1833).

**) Var købt af Silke- og Klædevarerkræmmer Nic. Jacobsen for 18000 Rdl. Sølv (Skjøde 20. Maj 1833).

***) Af udestaaende Fordringer var mange tvivlsomme, Kbmd. S. Petersen, Kolding, skyldte f. Eks. 884 Rdl. 85 β ifølge Obligation af 12. Marts 1842, at afdrage til 1854.

Brev fra H. R. til Søsteren *Kirsten* hjemme paa Petersbjerggaard:

Kjøbenhavn, d. 23. Martz 1830.

Hjerte kiære Søster!

Dit kiærkomne Brev af 15. d. M. rigtig imodtaget, og seer deraf med hjertelig Deeltagelse, at Du og vores gode Moder begge har været Syge, og destoværre at Moder endnu ikke er kommen sig. Men Gud være Lovet, at Du dog er kommen paa Benene og befinder Dig vel. Det glæder mig Ret hjertelig, thi saa kan Du dog med barnlig ømhed pleje vores ømme og kierlige Moder, der vist ellers maa savne Alt. Baade Trøst og Lægedom. Jeg tvivler ikke paa, at dit Børnlige Sindshengivenhed til enhver tiid vil søge at trøste vores gode Moder. Vel er jeg langt bortfiærnet fra Eder. — Men i mine tanker er i mig nær. Og til vor Gud, som alt Formaar skal jeg vistnok ikke forglemme i mine Bønner at bede for Eder. Og vær forsikkret, kjære Søster, der gives os ingen Byrde heneden, uden det gives os af Gud til vort fremtids vel. Thi, min Ven, dette Liv er en Prøvetid, — som er en Forberedelse til en bedre Verden — og til et højere Maal, hvortil vi hver Dag gaar med nærmere Skridt. Derhen maa vi fæste vort Øje, naar Sorg og Bekymring nedtrykke vort Mod — og i Guds velsignede Ord der finde vi en Trøst, en Lægedom, som intet Menneske har Kraft til at skjænke. — Ja, min kiære Søster, vær forsikkret [om]: *Gud er den, som gjør alting vel.* —

I disse gudhengivne Tanker vil vi som Christne Bekjendere opmuntre og trøste os til enhver tiid; ingen Byrde skal formaae at nedtrykke vort Mod — med Taalmodighed vil vi søge at bære alt — og i det Haab — til den Retfærdige og Naadige Fader i Himlen; her saaes, hisset i den bedre Verden høstes. —

Og skal da snart den time slaae, for at forkynde os vor gode Moders Død, Rolig og med Taalmod vil vi gaae den imøde. Vel vil det være for mig et Tordenslag for mit Børnlige Hjerte. — Men dog i mit stille huuslige Hiem skal jeg takke vor Gud, der ville løse hende ud af denne Verdens Elendighed; thi paa hendes Alderdom har hun kun havt faa Glade timer. — Hils hende tusinde gange fra mig, tak hende barnlig for hver en god og glad time, for hver en Moderkiærlighed, hun har skjænket mig. — Dybt, ja indtil mit sidste Aandedræt skal jeg velsigne hende. — Og da haaber jeg, at vor Gud, den naadige Fader, vil modtage hende til det bedre Liv — der skienker hende Løn for hendes velanvendte Dage. — Hils Broder *Søren* — at han ej forglemmer at se til Moder — og med barnlig Kiærlighed yde hende trøst — hils alle gode Vennør, der med Beredvillig Haand søger at yde Eder trøst og Hielp. —

Og skal da den time komme, da Du staar ene tilbage. — *Mit Huus og min Broderkiærlighed staaer altid for Dig aaben.* — Førræsten trænger Du til mit Raad — og jeg er den efter min Forstand, der kan gavne Dig — saa har Du altid Fordring paa mig, og jeg skal søge at gjøre for Dig som for mig selv. *Gud Evig være Lovet*, jeg har det godt, og jeg slaaer mig ræt godt igjennem — saa jeg ikke nok kan fuldtakke min Gud for sin faderlige Naade.

Det skulde være mig ræt kiært, om Du engang vilde komme over til mig, og da bestandig blive.

En kjærlig omgang skulle med Guds hiælp findes daglig.
Farbror *Jørgen Ravn* rejser i Morgen til *Jensgaard* og agter at indtræffe der paa Løverdag. Han vil til *Horsens* med *Ane Ravns* Kjæreste for at købe en Mølle -- det bliver hos Eder selv. —

Flittige og mange Hilsener fra Eders hengivne og troe Broder
Henrich.

Brevets Udskrift:

Til

Kirsten Pedersdatter

boende paa Petersberggaard
adr. s. T. Herr Stadshauptmand
Ridder Wissing

friit

Colding

Charlotte Henrichdine Ravn,

Rasmus Øllgaard Nielsen,

Henrich Ravn og Charlotte Schmidt havde en Datter:
Charlotte Henrichdine Ravn,

f. 17. August 1843, d. 10. November 1907, g. 3. December 1869 m.

Rasmus Øllgaard Nielsen,

f. 22. Maj 1837. — Søn af Byfoged, Politimester og Raadmand i Aarhus*) Jørgen Nielsen (f. 1789, d. 1853),

*) Bopæl i sin egen Gaard paa Guldsmedgade fra 1815—53.

hvis Far Niels Rasmussen ejede en lille Bondegaard paa Egtved Mark. Paa Mødreneside stammer R. N. fra Øllgaarden ved Bramminge (Bramminge-Nygaard og Sneumgaard).

R. N. blev Student (Aarhus 1855), cand. jur. 1863, Assistent i Krigsministeriet 1864, kongelig Fuldmægtig 1878, fik Afsked 1907. Titel: Professor, R. pp. Udenlandsk Orden: Svenska Nordstjerne Orden. Literære Arbejder: »Aarhus i Fyrrene« (1901), »Fra det gamle Aarhus« (1902), »Regensen« (1906). Bladartikler. (Kraks blaa Bog 1912.)

Er omtalt som Kong Frederik VIII's gode Ven*). — Nuværende Bopæl: Amager Fælledvej 9¹. — Paa sin 80aarige Fødselsdag, 22. Maj 1917, blev Professoren hædret paa forskellig Vis. Ogsaa Kongehuset viste ham Opmærksomhed.

Charlotte H. R. arvede en gammel Bibel efter sin Fader *Henrich Ravn*. Efter hendes Død fandt R. N., at den havde sin naturlige Plads paa *Petersbjerggaard*. Det er altsaa den Bibel, der indeholder adskillige Oplysninger om Slægten, og som er omtalt i Tillæget. Hun havde aldrig kendt sine Forældre, der døde, mens hun var lille. Hun blev opdraget hos Moderens Familie.

De omtalte Bøger er saa godt skrevne, at de burde læses ogsaa i vor Tid og af vor Ungdom. Bogen »*Fra det gl. Aarhus*« har følgende Kapitler: Da Taarnet faldt. Møllestien**). En lille Begivenhed 1821. Duellen. En lykkelig Mand. *Den fine Arrest* (Levi og Knud Pot). Polyhymnia. St. Olufs Marked. Jul—Nytaar. *En Køretur*. — Menageriet m. m. *Latinerne*. Wilcken. Kartoffelkrigen. *Fra 1849. Triumftoget 1852. Byfogden*. I sidste Kapitel fortælles der smukt om Byfogden *Jørgen Nielsen* og hans Slægt. S. 196: »I den sidste Halvdel af det 18. Aarhundrede levede der i Egtved Sogn vest for Kolding en Husmand ved Navn *Niels Rasmussen*. For at forbedre sine Indtægter handlede han med Skind. Han havde tre Børn, en Datter og to Sønner. Den yngste var *Jørgen Nielsen*, som blev født 1789. De havde alle et sydlandsk Udseende. De vare sorthaarede, sortøjede og havde en mørk Hudfarve, ligesom deres livlige Temperamenter tydede paa en fremmed Oprindelse.

*) I et Brev til mig skriver R. N.: »Om Kong Frederik VIII, min kongelige Velgører, skriver jeg intet. Hans Tid ligger os for nær.«

***) Her fortælles der meget morsomt om en gammel Kone, »Ræddikemor«: »En Morgen kom der en lille Dreng og forlangte at tale med Byfogden, med »ham selv« (Professorens Far). Han overbragte den Besked, at R. laa syg i sin Seng, men nødvendigvis maatte tale med Byfogden og helst straks.« — Mellem Byfogden og den gamle Kone gengives følgende Samtale.

R.: Ja, a vild' gjen tal' med Byfogden, for a skal no te aa dø.

B.: Naa, ja ja. Det er hun vel ikke bange for.

R.: Nej, a tinker, te a it har gjort nouen større Fortræd, saa Vorherre wal nok tar mæ. Men der er 'en Ting, som ligger mæ saa haardt po Sind, aa de' er de', a vild' tal' med Byfogden om, hvissom a tur'.

B.: Og det er?

R.: A vild' be' Byfogden, om han vil go mæd te mi' Begrawels'.

B.: Ja, vel vil jeg det.

R.: Jamen, no kommer 'et. Vil Byfogden komme med Uniformen og den trekantet Hat po.

B.: Det skal jeg nok, Moer. Det lover jeg hende.

R.; No, ja saa er 'et saa møj godt. Saa er alting, som de' skal vær', og saa kan a dø rolig. Han haar wat saa go ve mæ. Løw wal aa Tak!

Som lille Dreng gik J. N. og passede Faar; men han maa ogsaa have passet sin Skole. Thi da en Gang Bispen var paa Visitats i Egtved og katechiserede Børnene i Skolen, vakte den lille Jørgen hans Opmærksomhed ved sine gode og kloge Svar og ved sit hele opvakte Væsen. Bispen lod hans Fader kalde og opfordrede ham til at lade Jørgen studere. Det kunde N. R. ikke tænke paa, dertil havde han ikke Raad. Men Bispen glemte ikke Drengen. Da han var bleven konfirmeret, sørgede Bispen for at faa ham anbragt paa Herredskontoret i Kolding. Under Opholdet i K. gik det ham godt. Han oplevede der Kolding Slots Brand, der som bekendt var foranlediget af de spanske Soldater. Man mistænkte dem for, at de havde stukket Ild paa Slottet for at indebrænde Marchal Bernadotta, Prins af Pontecorvo. Maaske var Mistanken ubegrundet. Men at Prinsen ikke var uden for al Fare og maatte skynde sig ud af det brændende Slot, er vist nok. J. N. stod paa Slotsbanken og saa' Prinsen skyndsomt komme ud af Slottet med sin lille Søn, Oscar, ved Haanden, og ledsaget af en Tjener, som bar en Kuffert. Prinsen satte sig paa Kufferten og trak sine lange Ridestøvler paa. — I 1811 drog J. N. til København for at tage juridisk Eksamen. Medens han læste flittig til denne og efter kort Tids Forløb havde taget den med Glans, var der en Uendelighed af Ting og Forhold i Hovedstaden, som sysselsatte hans livlige Aand. Men især var der to Ting, som han med største Iver kastede sig over, nemlig den unge Oehlenschlägers Forelæsninger, som holdtes i Thotts Palads' Bygning, og Urban Jørgensens Uhretablisement. — — Desuden hørte han ogsaa Forelæsninger over Naturvidenskaberne af H. C. Ørsted og andre. — Han har under sit Ophold i København 1811—15 sikkerlig været i høj Grad optaget. Thi foruden at han arbejdede som Fuldmægtig hos en Overretsprokurator, styrede Kastrup Gaard og Gods paa Amager og tog levende Del i det selskabelige Liv, studerede han og lod ikke nogen Lejlighed gaa fra sig til at udvide sine Kundskaber. Og hermed blev han ved hele sit Liv, saa at han paa en Mængde af Omraader blev en meget kundskabsrig Mand. Han var vel bevandret i de almindelige Videnskaber, men desuden kunde han som en Landmaaler tage et Kort op og nivelere en Gade, en Vej eller et Vandløb. Han besad ualmindelig Indsigt i Maskinvæsenet, endog i dets Detailler, og kendte godt de fleste Haandværks Arbejdsmaader. I Matematikken var han godt hjemme, og med sin astronomiske Kikkert var han mangen Aften beskæftiget med at foretage Vandringer i Himmelummet og gøre Bekendtskaber der med Planeter og Fiksstjerner. — Han var en stor Ven af de frie Kunster. — For Digtekunsten nærede han en brændende Beundring. — Efter Norges Adskillelse fra Danmark blev Stiftamtmand Treschow udnævnt til Herredsfoged i Hads og Ning Herreder ved Aarhus, dog saaledes at han kunde have Bolig i København og lade Embedet bestyre ved en Fuldmægtig. Den unge J. N. blev anbefalet for ham, og 1815 drog J. N. da til Aarhus og overtog i en Alder af 26 Aar det store Embede.«

Derefter beskrives hans overordentlige store Virksomhed. Man ser Sønnens levende Beundring for sin Far; men samtidig faar man Indtryk af, at der ikke er »smurt for tykt« paa. Det er velgørende at læse det.

»Aarhus i Fyrrene«, der udkom Aaret før den omtalte Bog, indeholder en omhyggelig og livlig Beskrivelse af Byen i den nævnte Tid. Aarhus var da en lille By med 7000 Indbyggere. Han fortæller om Kirkerne, Gaderne, Torvedagene, Købmændene, Grønlandsfarerne, Sømændene, Politiet*), Ildebrande, Raadhuset, Uniformerne, Dragonerne, Borgervæbninger, Tjenestefolkene, Fattigvæsenet (Russe Kabussi), Bryllupper, Begravelser, det kirkelige Liv, Jøderne, Overtroen, Klædedragten, Boligerne, Haverne, Selskaberne, Klubberne, Theatret, Beriderne, Promenaderne, Skoven, Bedehuset, Realskolen, Latinskolen, Aarhus Avis, Haandværkerne, Fabrikkerne, Sundhedstilstanden, Byens Originaler og fremragende Mænd, om Sten Blichers Besøg i Hjemmet i Guldsmedgade, »Revolutionen« i Aarhus i 1848 o. m. m. — Og endelig »Regensen«, hvor Professoren paa sin hyggelige Maade fortæller om Regensianerne paa den Tid, da han selv havde sit Hjem der (1858—62).**)

For Tiden er den 80-aarige, aandsfriske Mand i Færd med at skrive en Afhandling om Franskmanden Grauvelle, hvortil han samlede Materialet under et af sine Ophold i Paris. Afhandlingen optages i »Vor Tid«.

Rasmus Ø. Nielsen og Charlotte Ravns 3 Børn:
Rebecca, Carl og Anna (1—3).

- 1 Rebecca Nielsen,
f. i København 30. April 1871, d. 19. Januar 1873.
- 2 Carl Georg Nielsen,
f. 18 December 1873, g. 1913 m.
Elisabeth Jensen,
f. 18 . — Datter af
C. G. N. Sang- og Musiklærer samt Concertsanger i København.
(Bopæl: Henrik Rungs Gade 2 C.)
- 3 Anna Nielsen,
f. 5. August 1876, g. 1906 m.
Nikolaj Chr. Levin Abrahams,
f. 26. November 1877. — Søn af cand. phil. Sproglærer
Arthur Abrahams (d. 1905) og Hustru, Jenny Petersen.
Sønnesøn af N. C. L. Abrahams, Prof. i de romerske
Sprog, lærd Forfatter, Notarius publicus i København.
(Kraks blaa Bog 1916.)
N. A. cand. jur., Inspektør ved Klasselotteriet, København.
(St. Kongengade 97⁴).
2 Børn: *Henrik og Jenny* (a—b).
- a Henrik Nikolaj Abrahams,
f. 5. Februar 1907.
- b Jenny Margrethe Abrahams,
f. 30 Juni 1910.

*) Her fortælles, hvorledes Prokurator og Politiassistent J. N., der nu havde virket i Aarhus i 30 Aar, blev Byfoged og Politimester 1845. (Lauget under ham var 3 Politibetjente og 7 Natvægtere. Deres Haandtering beskrives meget morsomt.)

**) Alle 3 Bøger er smukt illustrerede. De to er udkomne i Aarhus, den tredje hos Hagerup, København.

c Søren Pedersen Ravn,*)

f. paa Petersbjerggaard 25. Marts 1805, d. 9. Juli 1841,
g. 1. April 1832 m.

Grethe Hansdatter,

f. 2. Oktober 1800, d. 3. Juni 1869. — Datter af Gaard-
ejer Hans Christian Schjerling og Hustru i Oddersted,
Taulov Sogn. — Søren R. blev ved sit Giftermaal 1832
Ejer af Grethe Hansdatters Fødegaard i Oddersted. Ved
sine Forældres Død havde hun arvet Gaarden. Efter
Søren Ravns Død 1841 blev hun g. m. *Thomas Ousen*
af Herslev-Højrup (1842) og blev Moder til Datteren
Karen Ousen (f. 1843, d. 1917), der blev g. m. *Bertel Hansen*.
Datterdatteren *Kathrine Hansen* ejer nu Fødegaarden.

Anne Kirstine Sørensen Ravn.

Simon Christensen.

En Datter

Anne Kirstine Sørensen Ravn,

f. 30. April 1833, d. 22. December 1882, g. 1861 m.

Simon Christensen,

f. 9. August 1821, d. 18. November 1888. — Søn af

*) Blev ogsaa nævnt: Søren Haar; hed vel egentlig Søren Ravn Pedersen.

Gaardejer Chr. Simonsen og Hustru, Else Hansdatter, Kongsted, Bredstrup S.

Chr. Simonsen købte (c. 1820) Kongstedgaarden paa 6 Tdr. Hkt. Christen og Else havde vel tilsammen godt 2000 Rdl. og maatte arbejde med stor Gæld. Men Chr. S. var en energisk Mand. Foruden at passe Gaarden godt, drev han Handel med Heste og Kvæg og anlagde i sin Have en stor Biavl (c. 65 Bistader). Han havde god Afsætning paa Mjød og modtog mange Præmier. Bl. a. har vi endnu en stor antik Merskumspibe med Sølvbeslag og et Sølvbæger. P. Møller.

Simon Chr. arvede Fødegaarden i Kongsted og overtog den gældfrit. Til hans to Søstre var desforuden en større Pengearv.

4 Børn: *Ane Else, Grete, Maren og Christen* (1—4).

1 Ane Else Simonsen,

f. 9. August 1862, g. 11. December 1888 m.

Peder Sørensen Møller,

f. 14. Marts 1848. — Søn af Søren Hansen Møller og Hustru, Magdalene Pedersen, Taulov.

P. M. overtog Fødegaarden 1888. Bor nu som Rentier i Villa »Nomis«. Sogneraadsformand i 6 Aar, Fmd. for Mejeriet »Kildevæld«, Taulov, i 3 Aar, Fmd. for Mejeriet »Brovad«, Kongsted, i 14 Aar, Fmd. for en lokal Ægeksporforening i 4 Aar. Medarbejder ved »Fredericia Dagblad«.

2 Grete Simonsen,

f. 15. August 1864, d. 30. April 1900, g. 16. Juni 1885 m.

Andreas Gydesen,

f. 23. September 1860. — Søn af Gaardejer Gyde Andersen og Hustru, Karen Elkjær, Jaunsgaard, Erritsø v. Fredericia.

Andr. G. købte 1885 en Gaard i Hover v. Vejle.

4 Børn: *Ane Kirstine, Karl, Mary og Margrete* (a—d).

a Ane Kirstine Gydesen,

f. 31. December 1885, g. 3. Februar 1906 m.

Niels Sofus Andersen,

f. 10. April 1884. — Søn af Gaardejer Jens Andersen og Hustru, Kathinca Laursen, St. Dalby v. Hedensted.

Sofus A. Bestyrer af Endrup Brugsforening v. Bramminge.

7 Børn: *Erling, Ada, Gudrun, Vera, (d.), Karla, Gunnar og Vagn* (a—g).

- a) Erling Konstantin Andersen,
f. 19. November 1906.
- b) Ada Kathinca Gurli Andersen,
f. 23. September 1908.
- c) Gudrun Ploug Andersen,
f. 26. December 1910, og
- d) Vera Eulalia Andersen,
f. 26. December 1910, d. 1911.
- e) Karla Mary Margrethe Andersen,
f. 18. Marts 1913.
- f) Gunnar Leon Andersen,
f. 10. September 1914.
- g) Vagn Helge Andersen,
f. 12. Januar 1916.
- b Karl Gydesen,
f. 20. September 1888, g. 20. September 1912 m.
Anna Sørine Hansen,
f. 12. Januar 1891. — Datter af Gaardejer Mikkel Christian Hansen og Hustru, Ingeborg Pedersen, Høgsholt v. Vejle. Karl G. blev 1893 adopteret af sin Morbror Peder S. Møller og Hustru og blev tilskødet Gaarden 1911. — Medlem af Mejeribestyrelsen og af Bestyrelsen for den lokale Hesteforsikring. Brandfoged.
Børn:
Ingeborg Margrethe Gydesen,
f. 25. Februar 1914.
- c Mary Gydesen,
f. 20. April 1890, d. 7. August 1909.
- d Margrethe Gydesen,
f. 28. September 1892, g. 25. April 1912 m.
Gorm Valdemar Jensen,
f. 25. April 1885. — Søn af Gaardejer Hans Jensen og Hustru, Karen Hansen, Sælde v. Vejle. Gorm V. Jensen var tidligere Hestehandler i Vejle, nu Ejer af Kroghsminde, Hover v. Vejle. Margr. Gydesen blev som spædt Barn ($\frac{1}{4}$ Aar) adopteret af Gaardejer *P. Gaarde* og Hustru, Kroghsminde, og blev Gaarden tilskødet. P. M.
- 3 Maren Simonsen,
f. 14. December 1866, d. 18. Marts 1879.
- 4 Christen Simonsen,
f. 29. Marts 1869, d. 20. Februar 1916. — Var ugift.
- D Peder Adsbøl Pedersen,
f. paa Petersbjerggaard 3. Juli 1807, d. 6 Uger gl.

Laurids Hansen Thorning og Kirsten Pedersdatter Ravn.

☞ Kirsten Pedersdatter Ravn,

f. paa Petersbjerggaard 13. Juli 1808, d. 28. August 1872, g. 14. Juli 1832 m.

Laurids Hansen Thorning,

f. 28. September 1799, d. 3. Juni 1885. — Søn af Gaardejer Hans Thorning og Hustru, Tved, Dalby S. v. Kolding.

L. Th. Ejer af Petersbjerggaard 1832—76.

I sin Ungdom fo'r han til Søs som Skibskaptain. Man mærkede stadigt, at hans største Interesse var knyttet til Havet. Han blev Sømand til sin Død, siges der om ham. Han havde aldrig kendt sin Far, der døde meget tidligt. Hans Stedfar var *Laurids Lugt* (el. Luckt).

Kirsten R. var den Søster, der modtog Henrich Ravns Brev af 1830. Hun fik ikke Brug for sin Brors smukke Tilbud, da hun blev gift to Aar efter og blev Hus-

mor i sit Fødehjem. — Hun faar det Vidnesbyrd af sine Børn og Venner: »*Hun var til Velsignelse for mange.*«^{*)} Hun stod i Brevforbindelse med flere trofaste Veninder, f. Eks. med *Louise Granjean Ejler*, Datter af Provst *Laurids Ejler*, Lejrskov, gift med Sognepræst *Hans Schultz Gad*, Højerup (Frøken *Magdalene Ejler*, Kolding er hendes Søster).

Uddrag af Louise Gads f. Ejlers Breve til Kirsten:

»Min kjære, kjære Veninde!

— — Jeg har længtes saa inderlig efter Dig, og jeg synes endnu mere idag, skønt vi saaes igaar, men jeg fik saa lidt af, hvad jeg plejer at faae hos Dig, og jeg troer dog, der er noget ualmindeligt aandsbeslægtet hos os; der er da ikke en Sjæl blandt de mange, jeg kjender, der saaledes kan forstaae mig, eller til hvem jeg tør saaledes udkramme alt det Mørke, der regjerer herinde, som for Dig. — — — Maatte jeg dog faae Naade til at overvinde mit Sind, og faae Troe paa og Tillid til Vorherre som Fader, og saa være forvissat paa, hvad *Hans Buhl* en Dag saa gjerne vilde trøstet mig med, at Han er mig nær og har mig kjær. — — — Tak for al din Kjærlighed, Du saa uforskyldt møder mig med. — — —

Farvel, din Louise.

Til Madame K. Hansen

Petersbjerggaard.

Kjære, kjære Veninde!

Hvor jeg dog nu mange, mange Dage inderlig har længtes efter at see, eller idetmindste at høre fra Dig, men endnu har det ikke lykkedes mig. Saa lad da disse Linier bringe Dig min hjerteligste Hilsen! — — — Maatte vi nu snart mødes og opbygge os med hinanden, og hertil maa vi ogsaa sige: Han, som kan størst og bedst velsigne, Han give Aand og Naade til! — — *Tante* skranter igrunden lidt. Vor Indquartering bliver hende saa meget til Byrde. *Hans* har dog nu faaet lidt at bestille.

Farvel, din Louise.

Lad idag *Kathrine* gaa ind og sige os, hvorledes Du har det!

Madame Hansen

Petersbjerggaard.

Laurids Thorning og Kirsten Ravns 9 Børn: *Hans Christian*, f. 1833, *Anne Kirstine*, f. 1835, *Peder*, f. 1837, *Henrik*, f. 1841, *Karl*, f. 1843, *Nikolaj*, f. 1845, *Jørgen*, f. 1847, *Kathrine*, f. 1852 og *Anton*, f. 1855 (I—IX)

^{*)} Det er til hendes Minde, at *Bramdrup Kirke* er bleven restaureret paa kunstnerisk Vis af Sønnen, den nuværende Ejer af Slægtsgaarden.

Laurids Thorning med Hustru og Børn.

I Hans Christian Hansen Thorning,

f. 20. Maj 1833, d. 4. Juni 1887.

H. Chr. Th. levede ugift og havde sit Hjem paa Fædrengaarden. Han deltog ivrig i det grundtvigske Livsrøre og besøgte de forskellige Højskoler. Saaledes var han Elev fra Uldum (1860), Dalum og Askov. Der er bevaret en Del Breve fra Forstanderen paa Uldum, E. M. Rottwitt, og Brevene viser, at H. Chr. Th. har faaet et godt Udbytte med hjem. Hans Liv var ogsaa præget af, at han var paavirket af Kold. Hvad Forholdet til Askov angaar, henvises til Festbogen »Askov Lærlinge 1865—1915«, hvor der S. 56 fortælles om et Besøg fra Askov og en Køretur til Dons. — Den Sommer, da Ole Arvesen byggede den ny Sagatun Højskole i Hamar, slog H. Chr. Th. Følge med Ludvig Schrøder og Konrad Jørgensen til Norge,

for at deltage i Indvielseshøjtiden. — Han var stiftende Medlem af »Dansk Højskoleforening« (Fmd. for Bramdrup Kreds).

Uddrag af Rotwitts Breve:

Uldum Folkehøjskole v. Vejle, 30. Maj 1860.

— — — Lad mig nu snart, min kjære Hans Christian, høre lidt fra Dem. — — Deres gode Moder længes jeg ogsaa efter at erfare Noget om, om hun i denne Tid er rask; jeg veed jo, at det er meget vanskeligt med hendes Helbredstilstand, og at hun ofte forsøges under Sygdomskorset; men jeg veed ogsaa, at hun bestræber sig for, lig den kjære Frelser i Gethsemane at underordne sig den alkjærlige Fader i Himlens velbehagelige Villie.

— — — De kan tro, jeg havde en god Dag paa *Bjerregaard* i forrige Uge; der var en gudelig Forsamling, og vi havde den Lykke at have ikke mindre end 4 troende Præster, der alle gav os nogle deilige opbyggelige Ord til Bedste. *Jens Jørgensen* og *Kirsten* bad mig, naar jeg tilskrev Dem, at indeslutte en venlig Hilsen fra dem til Deres gode Forældre. — Saa havde vi Møde her paa Skolen, og der var en talrig Deel Mennesker samlet, hvoriblandt den aldrig svigtende Pastor *Fenger*, samt Pastor *Fogh* fra Skjold. — — —

Lev nu vel, min kjære Hans Christian, hils *Hans Buhl* og *Hans Hansen* med Familie-samt Deres gode Forældre og Søsken — og befalende baade de og Dem i den kjære Guds Haand henlever jeg

venskabeligst

Deres

E. M. Rotwitt.

Til Ungkarl

Hans Christian Hansen Thorning

Bramdrup.

Uldum Folkehøjskole, 5te Febr. 1862.

Kjære Hans Christian!

De veed, at det altid er mig saare kjært at høre fra Dem. — — — Jeg maa udtale, at — Deres Skrivelse af 22de f. M. ikke mindre end de tidligere — — er et Vidnesbyrd for mig om, at De med Kjærlighed mindes den Gjerning, som vi her efter ringe Evne, men hidtil ved den kjære Guds Bistand har søgt at udføre.

— — De har bedt mig om — at meddele Dem, hvorledes det gaar med Deres Broder *Henrik*, og det er mig en sand Glæde — at kunne udtale, at vi har den bedste Grund til at være tilfreds med ham. — — Jeg sporer mere og mere Lyst hos ham til vor Gjerning, saa at jeg kan glæde Dem med det Haab, at De ikke skal komme til at fortryde, at De har faaet ham til at benytte Deres gode Forældres Tilbud om at maatte tage hertil. — — —

— — Jeg tænker ofte paa Deres gode Moder, hvorledes hun dog er Petersbjerggaards gode og venlige Engel. Ja, kjære H. Chr., Tak i Deres stille Sind den gode Gud, der har forundet Dem en saa kjærlig Moder,

— — —

Deres Ven

E. M. Rotwitt.

I næste Brev, dateret:

Kjøbenhavn,*) d. 8de Novbr. 1862,
beklages, at H. Chr. havde faaet Forfald og ikke kunde deltage i Vælgermødet i Skovhus Kro. — »Blandt de udeblevne savnede jeg mest Dem; men jeg seer jo nu, kære H. Chr.! at De har været undskyldt.« Ligeledes beklager Rotwitt, at han »ikke kom til Deres kjære Forældres højtidelige (30-aarige) Bryllupsfest i Forening med Deres Faders**) indfaldne Fødselsdag.« Han skriver ellers, at han havde dateret 28. September i Almanakken (Faderens Fødselsdag) og var dem den Dag nær i Tanker og Forbøn. — — »Hils nu Deres gode Forældre og Henrich samt den gamle Bedstefader — — — fra mig.

Deres Ven
E. M. Rotwitt.

Et senere Brev er dateret:

Uldum, d. 27de August 1863.

I Brevet omtales deres Venskabsforhold, der lignes ved Davids og Jonathans. »Vort Venskab blev sluttet paa en god Vej, ikke under Verdens vilde Larm.« — — — Han lover at afholde et Møde paa Koldingegnen. »Jeg har forøvrigt i denne Tid ret været lykkelig; thi saamange af mine unge Venner***) have besøgt mig. — — —

Deres Ven
E. M. Rotwitt.

Hans Chr. Th. brevvekslede ogsaa med Højskolekammerater. Det var saaledes fristende at medtage en Brevveksling med *Jens Kristensen* (Tjørnemark), (Bror til M. Kristensen, Gedved), min gamle Tegnelærer paa Rødkilde. Jeg vil kun nævne, at J. K. den 21. Juni 1866 fortæller, hvor glad han er ved Skolen paa Møen. »*Bojsen* og hans Kone er de bedste Mennesker, der kan være til.« Og han fortæller om den ny Skolebygning, der skal rumme 60—70 Elever. J. K. førte Tilsyn med Arbejdet. — — »*Gamle Bojsen* er en Kærnekarl, men i denne Tid er han helt modløs; man vil have ham valgt til Landstinget, og han tør ikke nægte at bidrage, hvad han formaar til at Frihedens Fjender kunde faa Dødsstødet — — paa Lørdag, hvad der er god Grund til at haabe.« — — »I gjorde ilde i, ikke at faa *Peter Larsen* valgt istedenfor *Berg*.« — — — »Hils dine kjære Forældre, din Søster og dine Brødre — jeg har ingen af dem glemmt, og det skal være mig en sand Glæde at gjense Eder alle — — blot vi mindes hverandre i Kjærlighed og kan glædes ved at mødes, sker det jo nok engang.« — — — »Lev nu vel, kjære Hans Kristian. Vor Herre værne Eder og os alle og give os sin Fred og Velsignelse. — — —.«

Din hengivne Ven
Jens Kristensen.

*) E. M. Rotwitt var bleven valgt ind i Rigsdagen.

**) skal være Moders, hendes Fødselsdag var Dagen før.

***) Han nævner saaledes *Kristensen* (Tjørnemark) og *Lillesø*.

ii Anne Kirstine Hansen Thorning,

f. 24. April 1835, d. 15. November 1854.

Under Krigen 1849 kom Moderen til Fyen med Anne Kirstine, hvor de fik Ophold hos Pastor M. M. Melby i 13 Uger (til efter Fredericiaslaget). Anne Kirstine blev konfirmeret hos Melby (Foraaret 1850). I den Tid hun gik til Forberedelsen, sendte hun hver Søndag en Gengivelse af Melbys Prædiken hjem til sin Mor. Hun var meget udviklet i Forhold til sin Alder og døde som ung Pige (19 Aar).

I et Brev af 10. Marts 1850 til sine »dyrebare Forældre og Søskende« fortæller hun, at hendes Plejemoder i Baaring lader hende »slide og slæbe som sin egen.« — »Det vil maaske fornøje Dig, Moder, at jeg er i Huset som en Datter og bliver baade det ene og det andet betroet, ligesom om jeg var hjemme hos Dig. Det er ingenlunde af Stolthed, jeg siger det, kjære Moder; men det er fordi det er Eder saa kjært, dyrebare Forældre, da I har gjort saa meget for mig, og jeg takker min Gud, at han giver mig Naade til at glæde Eder paa den Maade.« — — —

»Hils nu alle gode Venner fra mig og nu hilses I, kjære Søskende og Bedstefader paa det kjærligste fra mig Eders hengivne Søster Stine.«

Dernæst gengiver hun Melbys Prædiken fra Fastelavnssøndag og »den fra idag«. Hun slutter derefter med »et Kys til hver af Eder og kjærlig Hilsen fra Eders stedse taknemmelige

Datter *Kirstine*.

Skriv mig snart til!«

iii Peder Hansen Thorning,

f. 26. Februar 1837, d. 20. Marts 1910, g. 20. Juni 1867 m.

Birtha Erichsen,*)

f. 26. Februar 1843, d. 3. November 1912. — Datter af Gaardejer Erich Laursen og Hustru, Kierstine Marie Jensdatter, Rugsted, Ødsted S.

P. Th. sejlede i flere Aar som Skibskaptain ligesom Faderen. Han var bosiddende i Hamborg i 30 Aar.

5 Børn: *Nikolaj*, f. 1873, *Laura*, f. 1876, *Laurids*, f. 1878, *Birtha*, f. 1880 og *Anna*, f. 1883 (1—5).

*) Da Forældrene døde i Slutningen af Halvtredserne og Gaarden gik over i fremmed Eje stod Brylluppet paa Petersbjerggaard, hvor hun havde tjent i flere Aar.

1 Nikolaj Thorning,

f. i Hamborg 12 Januar 1873, d. 3. November 1892.

N. Th. havde Lyst til Maskinfaget og tog Eksamen som Maskinist. Som det saa' saa lovende ud,*) blev han syg og laa i fem Fjerdingsaar, lidende af Brystsyge, paa Petersbjerggaard. Præsten *Poul Svejstrup*, der paa den Tid var Hjemmets Præst, kom tit ind til ham, og det var til gensidig Glæde.

H. Th.

2 Laura Kristine Thorning,

f. i Hamborg 24. Januar 1876, g. 11. April 1906 m.

Christen Henriksen,

f. 5. Maj 1873. — Søn af Gaardejer Søren Henriksen og Hustru, Karen Kristensdatter, Hjerck (Salling) pr. Roslev.

Chr. H. tog Landbrugseksamen 1905, var et Aar Medhjælper paa Forsøgsstationen i Tolstrup, 1906 Konsulent for Landbo- og Husmandsforeningen for den nordøstlige Del af Randers Amt og 1907 tillige for Landbo- og Husmandsf. for Mariager og Omegn. 1911 antaget til Auktionsholder og Inkassator i Auktionsforeningen, der var oprettet af de fore nævnte Foreninger, og maatte da opgive den meste Konsulentvirksomhed. — Siden 1908 Sekretær og Kasserer for Landboforeningen for den nordøstlige Del af Randers Amt. Siden 1909 Taksationsmand for Husmandskreditforeningen i Aalborg og omtrent samtidig for Wistofts Brandkasse. Siden 1910 i Bestyrelsen for »Den gensidige Landbrugsforsikring og siden 1914 Herredsrepræsentant for Livsforsikringsselskabet »Koldinghus«. I Bestyrelsen for Venstrevælgerforeningen i Mariagerkredsen og Formand for Venstrevælgerforeningen i Kommunen. Fmd. for Foredragsforeningen. F. T. Sekretær for Udvalget, der støtter Dalbynder Højskole.

Elev fra Dalum (1894—95) og fra Ollerup (1902—03).

L. Th. Elev fra Ollerup (1899).

Bopæl: Dalbyover (v. Randers Fjord).

3 Børn: *Asger*, *Agnete* og *Herluf* (a—c).

a Asger Thorning Henriksen,

f. 26. Januar 1909.

b Agnete Henriksen,

f. 12. Maj 1911.

c Herluf Thorning Henriksen,

f. 11. September 1912.

3 Laurids Hansen Thorning,

f. 28. Maj 1878, g. 29. September 1903 m.

Katrine Esbensen,

f. 6. Marts 1880. — Datter af Gaardejer (nu Rentier paa »Solbjerghus« v. Kolding), Vesti Esbensen og Hustru, Cecilie Margrethe Bonefeld, Anslet paa Als.

*) Han havde faaet Ansættelse hos Konstantin Hansen og Schrøder i Kolding.

Ejer af »Solbjerg«, N. Bjert.
L. Th. Elev fra Frederiksborg (1898).
K. E. Elev fra Askov (1900).

2 Børn: *Ejnar* og *Birtha* (a—b).

- a *Ejnar Thorning*,
f. 3. November 1904.
b *Birtha Cecilie Thorning*,
f. 26. September 1908.

- 4 *Birtha Hansen Thorning*,
f. 25. Oktober 1880, d. 11. Juni 1912.

Var en lille Tid paa Petersbjerggaard og lærte Syning, tog saa til Hamborg igen, hvor hun fik en Manufakturforretning i Gang. Hun blev, vel nærmest ved Overanstrengelse, meget syg og maatte indlægges paa et Sygehus i Hamborg, hvor hun snart efter døde. 32 Aar gl.

- 5 *Anna Kristine Thorning*,
f. 3. Juli 1883.

Var meget sprogkyndig og var i en Aarrække før Krigen Sprog- lærerinde i Ungarn, hvor hun havde Ophold paa et større Gods. Hun bor endnu dernede. Alle sine Ferier plejer hun at benytte til Rejser i de naturskønne Egne, hvor det storladne har gjort et stærkt Indtryk paa hende. Hun fortæller livligt derom i sine Breve.

H. Th.

IV *Henrik Thorning*,

f. 6. August 1841, gift 15. Februar 1881 m.

Kirsten Marie Buhl,

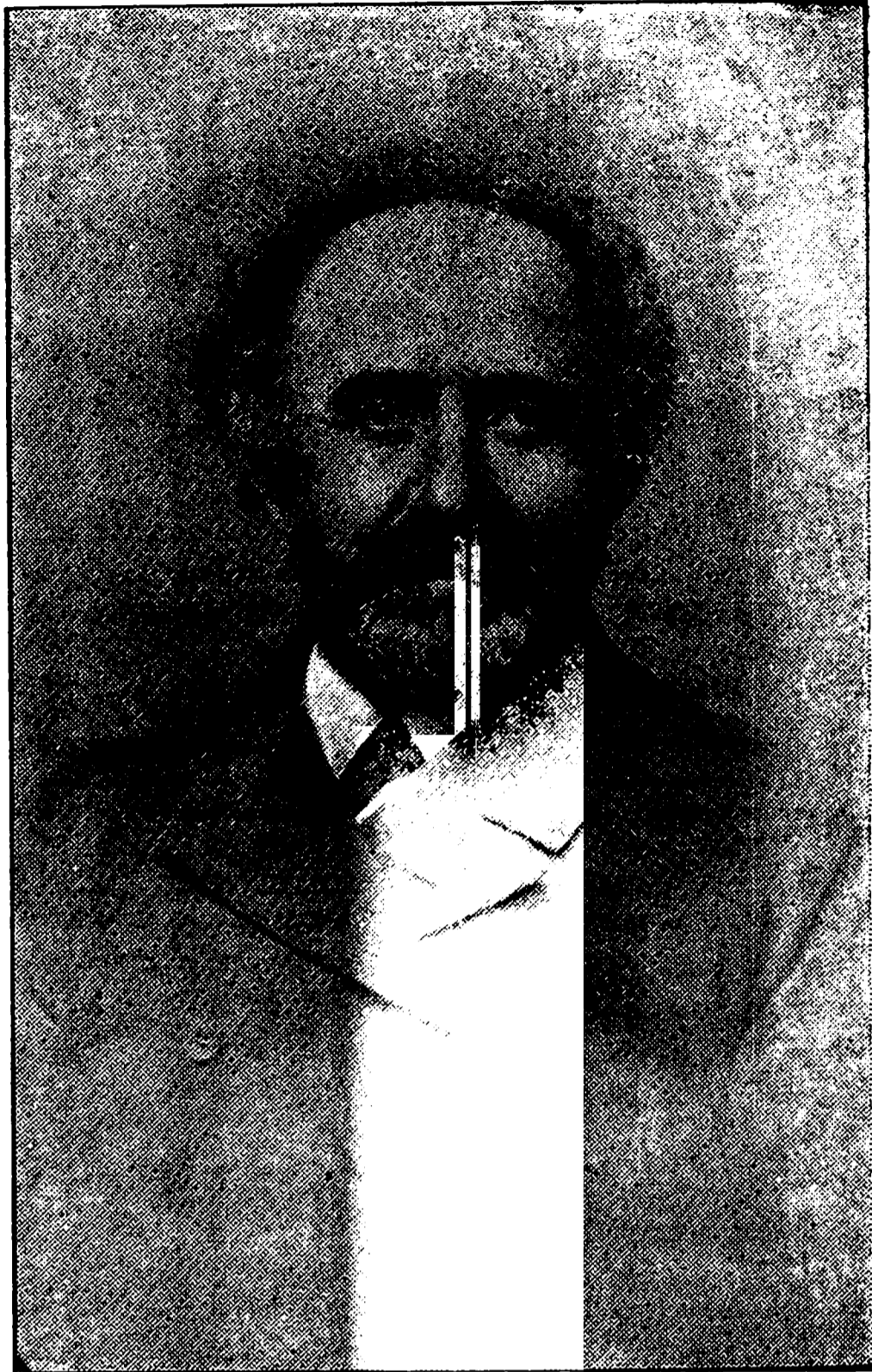
f. 16. Juni 1837. — Datter af Sognefoged Hans Buhl Pedersen*) (f. 1800) og Hustru, Ellen Kirstine Mikkels- datter Buhl (f. i St. Velling 1804), Bramdrup.

H. Th. overtog Petersbjerggaard 1876. — Har siden solgt en Mængde smaa Parceller til Bebyggelse, idet Gaardens Marker gik helt ned til Kolding Slotsogn. Det store Villakvarter paa Nordsiden af Fjorden hører altsaa for en stor Del til Bramdrup Kommune. — Til Minde om sin Mor har H. Th. ladet Bramdrup Kirke restaurere. I 1917 fik han Kunstneren *Niels Skovgaard* til at udføre et stort Kalkmaleri paa den nordre Længdevæg. Motivet er: »Den barmhjertige Samaritan.« (Se Billedet Side 66).

*) Talende Stiller for C. Berg i Kolding 1865.

Kirsten Marie Buhl.

Henrik Thorning.

De unge af den nærmeste Slægt samledes gerne paa Petersbjerggaard i Ferien, hvor de glædede sig over den smukke Udsigt over Kolding Fjord, og hvor de paa fornøjelig Vis fik Lov til at »slaa til Søren«.

H. Th. og Hustru har ikke selv Børn; men hans Brorsøn *Laurids Thorning* (se III 3) og hendes Brordatter, *Henriette Buhl*, f. 3. Marts 1885, Datter af Knud Buhl og Hustru, Mette Andersen Ulf, Bramdrup, er deres Plejebørn. — Henriette B. har været gift med *Søren Daugaard Hansen*, N. Bjært, men er nu Enke.

v Karl Thorning,

f. 27. December 1843, d. 29. Februar 1874.

Elev paa Kolds Højskole (1865—66).

vi Nikolaj Thorning,

f. 6. December 1845, d. 26. Januar 1851.

vii Jørgen Thorning,

f. 25. September 1847, d. 13. December 1848.

Niels Skovgaard's Maleri i Bramdrup Kirke.
Billedet er optaget i Julenumret af »Højskolebladet« 1917 og ledsaget af et smukt Digt af Paul Hedemann:
»Den barmhjertige Samaritan«.

VIII Kathrine Nicoline Thorning,

f. 20. April 1852, d. 24. Januar 1918, g. 28. September 1875 m.

Peter Ferdinand Troensegaard,

f. i Troense 13. Juni 1849, d. 5. Marts 1917. — Søn af Skibsfører og Sejlskibsreder Rasmus Chr. Troensegaard og Hustru, Agnethe Jensen, Troense paa Taasinge.

P. F. Tr. var som ung først til Søs. Han foretrak dog Landvæsenet og blev Elev paa Herregaarden Mullerup paa Fyen, var Forvalter paa Vejstrupgaard v. Svendborg, lærte Mejerifaget paa Aalholm, Lolland, og tog Landbrugseksamen paa Daugaard Landbrugsskole. — Var først Ejer af Sandbjerggaard, Sandbjerg S., og boede en Tid som Frøavler i Kolding. Købte derpaa Gaarden Rishøj 1888 (Bloustrød S., Sjælland) og bosatte sig 1905 paa Villa »Skipperhuset« i Birkerød, hvor han døde 1917 af Brystkrampe i Forbindelse med Blodprop og blev jordet paa Birkerød Kirkegaard.

(Efter Jul. Hein.)

Modtaget følgende Brev (lidt forkortet):

»Birkerød, 7. April 1918.

Hr. Lærer Harbo!

Min Svigermoders Dødsdag er d. 24. Januar. Hun døde efter kun at have været syg af en ret stærk Snue det sidste Døgn.*) Om Natten var hun urolig, da hun havde megen Aandenød. — Før sin Død havde hun den glædelige Oplevelse, at hendes Søn Carl Sigurd kom hjem fra Tjenesten med sin Løjtnantsudnævnelse. Hun fejrede den lille Familiebegivenhed sammen med os d. 23. Januar. Efter at hun var gaaet tidlig i Seng, tiltog Aandedrætsvanskeligheden, og om Morgen sendte C. S. Bud efter Lægen. Lægen gav hende en Morfinindsprøjtning — som han oftere havde gjort —; men hendes Hjerte hørte snart efter op med at virke, og hun døde stille og rolig. — Lige til det sidste viste hun *den stærke og frejdige Karakter,**)* der havde baaret baade hende og hendes Mand og Børn med hende gennem megen Modgang, og hun opmuntrede C. S. og spøgede endogsaa med ham. Det havde altid været hendes Ønske, at C. S. kunde være hos hende, naar hun skulde dø. — *Mange Mennesker savner hende*, især ensomme og ældre, som kom til hende, og som altid havde stor Trøst

*) Hun havde ellers Tilbøjelighed til Asthma.

***) Forrige Sommer gennemgik hun uden Bedøvelse en smertelig Operation paa Lucasstiftelsen. Lægerne beundrede hendes Mod og Udholdenhed. Jeg glemmer aldrig den Skønhed og rene Højhed, der var over hendes Glæde, da vi kom ind paa Stiftelsen for at hente hende hjem blandt os igen.

J. H.

og Oplivelse af at tale med hende. Vi savner hende meget. I disse Tider er jo et klogt erfarent Menneskes Raad meget værd, og *hun forstod at give et Raad*, saa det var en Vejledning til virkelig Nytte og Livsglæde. *Hun var et gavmildt Menneske*, ved hvis Bortgang alt er Tab og intet Vinding, fordi hun var én af dem, som de andre støtter sig til. *Sejg Handlekraft* (trods legemlig Svaghed) og *en ukuelig Tillid til det godes Sejr i Livet* var et Særkende for hendes Karakter og gav hende en personlig Ejendommelighed, som kun ses blandt faa. — Et morsomt Træk ved hende var, at hun, som næsten aldrig selv kunde komme uden for en Dør, dog vidste nøje Besked om alt stort og smaat omkring hende. Hun forstod i sin nære Omkreds at finde de bedste Kilder og de gode Iagttagere, og paa sine smaabitte Spadsereture til sin Mands Grav — et Par Minutters Vej herfra — eller naar hun f. Eks. gik bag om Haverne efter en Snes Æg, da havde hun set og hørt uhyre meget, som hun forstod at gengive med sjælden Skæmt og Lune. — — Birkerød gamle 76aarige Præst Theodor Møller holdt over hende en overordentlig smuk Tale. Den var hende i Sandhed værdig, og præget af Visdom greb den alle. Hun blev jordet d. 29. Jan. ved Siden af sin Mand, og hvor en afdød Datter og hendes Veninde og trofaste Medhjælpereske gennem mange Aar, Marie Larsen, er jordfæstede.

Med venlig Hilsen Deres ærb. Jul. Hein.

K. Th. Elev fra Askov (1869).

3 Børn: *Anna, Agnethe og Carl* (1—3), (en lille Pige død).

1 Anna Kirstine Troensegaard,
f. paa Sandbjerggaard 6. Maj 1877, g. 14. Juli 1911 m.

Julius (Jensen) Hein,

f. i Køge 29. Oktober 1872. — Søn af Provst Anders Jensen*) (f. 1843) og Hustru, Anna Kathrine Hein,**) (f. i København 1852), Langeland.

Jul. H. tog Skoleembedseksamen i Historie, Engelsk og Latin 1899, Lærer ved københavnske Skoler og Kursus, Skibslærer paa Skoleskibet »Viking«, siden 1909 ansat ved Birkerød Kostskole og siden 1916 Adjunkt og Inspektør ved Skolen.

A. Tr. havde sin første Skolegang i Birkerød Kostskole (i en Pigeafdeling, ledet af Frøken Heiberg). Har Lærerindeeksamen og er ansat som Lærerinde i Dansk og Gymnastik paa Kostskolen fra 1905; Inspektrise.

Elev fra Askov (1895).

*) Søn af Sognefoged Jens Andersen og Hustru, Sidsel Jørgensdatter, Nyagergaard, Svebølle, var Styrer af Tøxens Skole, Køge, Kateket i Frederiksborg, Sognepræst: 1877—84 i Sønder Vissing og Voerladegaard, Provst for Thyrsting—Vrads Herreder, 1884—99 Sognepræst i Bolsker og Neksø og 1899 Sognepræst i Magleby, Langeland.

***) Datter af Oberst Julius Theodor Hein og Hustru, Emilie Thomsen, var Deltager i de slesvigske Krige og Kommandant paa Kronborg. J. H.

Min Foraarskarl.

Her kommer en Karl i Gaarde,
en af de faste, gæve,
han rækker mig brat sin haarde
og stive Barfrostnæve.
en Haand, som knuger streng og graa
og stramt for Sækken binder,
men som kan blive varm og saa
og favnevidt sit Sædkast slaa,
naar Solen skinner.

Se, Engen er barfrostvissen,
men fri er de blæstblaa Vande,
hvid skinner Vinterblissen
i Bankens lodne Pande;
men nyfødt i den lune Fold
staar Lammene og ryster; —
blæs Paaskeøst kun raa og gold!
vi spreder Møg til Sommerfold,
saa frisk vi lyster.

25. Marts 1918.

(Skrevet til »Hovedstaden«.)

Det kommer nok, Godvejrssuset,
og Myg staar igen og fimrer,
som Guld i Kvarts bli'r Gruset,
der gennem Martssne glimrer, —
min Karl kan styre Plovens Stjært,
det gaar for stramme Skagler,
i Sol og Væde lige kært!
hvad agter slig en Prygl det værdt,
hvor haardt det hagler!

Han pløjer mig Markens Skifter,
mens Stork over Landet stryger,
mens pjuskede Stære pifter
i Sol og Foraarsbyger;
vor Tid skal nu gaa glad og travl
— snart skyder Gaardens Elme —
før Flagermusen fra vor Gavl
faar fløjet rundt hvert byggrønt Tavl,
tør vi ej helme.

Jul. Hein.

2 Børn: Ole og Lars (a—b).

- a Ole Munk Jensen-Hein,
f. paa Villa »Enemærket« 15. September 1912.
- b Lars Jensen-Hein,
f. paa Villa »Ekko« 23. Marts 1916.

2 Agnethe Troensegaard,

f. paa Sandbjerggaard 27. Marts 1880, g. 19. April
1905 m.

Henrik Chr. Borchgrevink,

f. i Norge 11. August 1879. — Søn af Provst Henr.
Chr. B. og Hustru, Anna Johanne Astrup, Elverum,
Østerdalen, Norge.*)

H. C. B. er norsk Skogbrugskandidat (1903), Skogforvalter for
Stange Almenning og bor i Østby pr. Trysil.

A. Tr. gik i samme Skole som Søsteren.

Elev fra Askov (1899—1900) og Aagaard (1900).

*) Faderen var født 31. Januar 1847 og var først Præst i Engesdalen (Østerdalens Fjælddistrikt), derpaa i Norddalen, Søndmøre og Indreholmedal, Provst for Søndre Østerdalens Provsti. Død i Elverum 14. Maj 1913. — Bedstefaderen (af samme Navn) var født 27. Maj 1811 og døde 1891 som Provst for Næs, Hedemarken. — Moderen var født 24. September 1847 og døde 16. November 1906 ved et Ulykkestilfælde (Fald fra en Kældertrappe).

3 Børn: *Halvdan, Else* og *Margrethe* (a—c).*)

- a Halvdan Borchgrevink,
f. 28. Februar 1906.
- b Else Agnethe Borchgrevink,
f. 14. Maj 1911.
- c Margrete Borchgrevink,
f. 8. December 1913.

- 3 Carl Sigurd Thorning Troensegaard,
f. paa »Rishøj« 13. Maj 1891.
Student fra Birkerød Kostskole 1909; siden Foraar 1916 i Tjenesten som Infanterist, paa Kornetskolen i Helsingør og blev Løjtnant i Januar 1918.

IX Anton Thorning,
f. 3. Marts 1855, d. 10. April 1856.

F Kristen Dons Pedersen,
f. 30. Juli 1810, d. 22. April 1813.

*) En lille Datter *Agnethe B.* er død og begravet paa Birkerød Kirkegaard.

TILLÆG TIL I. DEL:
GAMLE PAPIRER
PAA PETERSBJERGGAARD.

I. Den gamle Bibel.

Anno 1752 købte jeg denne Bog i Kolding og gav 1 Rbdl. 4 $\frac{1}{2}$ for den. Gud unde mig den at læse og forstaae, at jeg det evige Liv kunde faae. Amen!

Denne her Bog er min,
køb dig een, det er Din.
Lad enhver beholde sin,
saa beholder jeg og min.

Bramdrup

den 25. November 1753

S. S. Boerleff.

Anno 1754 Tirsdagen den 22 Oktbr. om Formiddagen Kl. 11 haver Gud velsignet os med en Daatter og Søndagen derefter, som var den 20de Søndag efter Trinitatis fik hun hendes Daab og Christendom i Bramdrup Kirke og hendes Nafn blev *Else Magrethe*.

Anno 1757 den 15de November paa en Tirsdag om Aftenen Kl. 6 haver Gud velsignet os med en Daatter og Søndagen derefter som var den 4de Søndag efter Trinitatis fik hun hendes Daab og Christendom i Bramdrup Kirke og hendes Nafn blev kaldet *Mette*.

Anno 1760 den 31 Julius paa en Torsdag Om Aftenen Kl. 10 haver Gud velsignet os med en ung Søn og 10de Søndag efter Trinitatis, som var den 10de Augusti blev han holdt frem her i Bramdrup Kirke og fik sin Christendom og hans Nafn blev kaldet *Søren*.

— : —

Anno 1768 d, 19de Aprilij havde jeg *Søren Boerleff* og *Kjæsten Thuesdatter* Trolovelse her udi Bramdrup og Bryllupshøytid den 5te Julij derefter her udi Bramdrup.

Anno 1769 haver Gud velsignet os med en Søn den 1ste Martij paa Een Onsdag Morgen Kl. 6 Slet og Søndagen derefter fik han sin Daab og Christelige Nafn og hands Nafn blev kaldet *Thue Sørensen*.

1770 haver Gud Velsignet os med en Daatter den 28de Novbr. hendes Nafn blev kaldet *Anne Kjerstine*.

— : —

Anno 1772 den 24de Junius hafde jeg *Peder Madsen* og *Kiersten Thuesdatter* Bryllup her udi Bramdrup Kierke.

Anno 1773 haver Gud velsignet os med en Søn den 18. April hans Nafn blev kaldet *Søren Boerlef* død den 1ste Actober 1778 Kl. 12.

Anno 1776 den 12. April haver Gud Velsignet os med en Søn hans Navn blev kaldet *Mads* og død 2den Actober 1778 Kl. 12 om Natten.

Anno 1779 haver Gud Velsignet os med en Søn den 21de Marti hans Navn blev kaldet *Mads*.

Anno 1782 den 14de April haver Gud Velsignet os med en søn hans Navn blev kaldet *Søren Boerlef*.

Anno 1789 den 25. Martius Kl. 10 haver Gud velsignet os [med en Søn] som blev kaldet i Daaben *Thue Sørensen*, Gud i Naade give og sende ham [sin] Naade Lykke og Herrens Velsignelse.

— : —

Denne Bibel var det sidste Pandt paa Moders Kjærlighed, idet jeg arvede den ved hendes Død. *Henrich Ravn.*

1843. den 17de August Kl. 2. 5 Minutter Eftermiddag velsignede Gud os med en Datter, som blev kaldet *Charlotte Henrichdine*, blev hjemdøbt 1 Sept. 1843.

Gud af Din Naade formedelst Jesu Christi Skyld skjænk Barnet Din Velsignelse.

1844. den 30te November om Morgenen omtrent Kl. 6³/₄ bortkaldte den alvise Gud min kjære Kone *Charlotte Marie Ravn* født *Schmidt* fra dette jordiske Liv til Himlens Fred. Hvad Herren gav, det Herren tog. Ja, Herrens Navn være lovet.

(Født 18 Juli 1818.)

Den 5te December 1844 blev min kjære Kone, *Charlotte Marie Ravn*, født *Schmidt*, jordiske Støv stædet til Jorden, paa Helliggejstes Assistensgaard Nr. 33.

Hendes Støv blev ledsaget circa af 150 Mennesker. Fred med dit Støv. Din Aand er hos Gud.

Den 18 Juli 1845 lod jeg hendes sidste Hvilested Graven istandsætte. Kurven paa Graven er hende foræret af Højvelbaarne Oberstlieutenant Kierulff.

— : —

Kjære Henrik!

Hermed sender jeg den lovede Afskrift af de sidste Blade i Charlottes gamle Bibel. Skulde hun døe førend Du,*) skal jeg sende Dig hele Bibelen. Det vil være rigtigst at den bliver hos Dig eller paa *Petersbjerggaard*, hvor den oprindeligt hører hjemme.

Kjøbenhavn, d. 20. September 1905.

Din hengivne Ven
Rasmus Nielsen.

*) Professor R. Nielsens Hustru døde 1907.

II. Optegnelser efter Bramdrup Sogns Kirkebog.

1790. 24. S. e. Trin. begravedes Sognefoged *Peder Madsen Asbøl* af Petersbjerggaard 43 Aar gl.

1791. Onsdag 1. Juni blev copulerede *Hans Holchersen Haar* Ungkarl af Starup Sogn og Enken *Kirsten Thuesdatter*, Petersbjerggaard, Br. S. (Kongebrev; ingen Forlovere.)

— 2. Juledag blev Sognefoged *Hans Holger Haar* og *Kirsten Thuesdatter* af Petersbjerggaard hjemmedøbte Søn kaldet *Peder*, ført til Kirken.

[1791—1800 ejede Hans Haar Petersbjerggaard.]

III.

Efter Kirkebogen

(fortsat).

Efter P. Henrichsens »Zifferbog«

(velvilligst overladt mig af P. Eliassen).

1801.

27. Juni ægteviedes Ungkarl *Peder Henrichsen* af Dons By og Pigen *Ane Sørensdatter* paa Pedersberggaard (Forlovere: Hans Haar og Morten Knudsen)

Søndag m. Jul og Nytaar til Daabspublication *Peder Henrichsen* af Pedersbjerggaard og Hustru *Ane Sørensdatter* deres af 2. Novbr. fødte Søn, kaldet *Hans*, ført til Kirken af Mad. Slot af Kolding, baaren af *Peder Nielsen* af Dons. Faddere: *Hans Henriksen* af Dons, *Holkier Pedersen* og *Peder Holkielsen*, begge af Starup.

Den 27. Juni hafte Ieg og Min Hustru Brullup. Worres Copelasion og Brudevielse blev fuldbyrdiget i Bramdrup Kierke.

Den 2. November om Formiddagen Kl. 10¹/₂ blev vi begavet af Gud med en Søn, som blev kaldet *Hans*, Gud lad ham opvoxe og tiltage i Viisdom og Naade baade hos Gud og Mennesker.

Petersbjerggaard d. 15. Nov. 1801
P. Henrichsen Dons.

1803.

8. S. e. Trin. til Daabs Publ. Gaardm. *P. Henriksen* at Pedersberggaard og Hustru *Anne Sørensdatter* deres d. 16. Juni fødte Søn kaldet *Henrich* baaren af *Karen Lauritsdatter* af Starup. Faddere: *Peder Lillerup* af Bramdrup, *Peder Dons* og *Christian Henrichsen*, begge af Dons.

Anno: den 16. Junius 1803 om Morgenen Kl. 3 blev *Henrich Pedersen* fød.

1805.

d. 3. Juni havde P. H. og A. S deres d. 25. April fødte Søn *Søren* i Kirke. Samme Faddere (?)

Anno 1805 den 25. April blev *Sørren Pedersen* fød om Eftermidagen.

1807.

d. 12. Juli havde P. H. og A. S deres d. 3. Juni fødte Søn *Peder Asbøl* i Kirke.

(Ikke noteret i Zifferbogen.)

Han blev frembaaren af Købmd. Slot af Kolding. Faddere Peder Haar af Starup, Peder Lillerup og Frands Holm, begge af Br.

1807 begravet *Peder Asbøl* af Pedersbjerggaard, 6 M. gl. (d. 12. Juli (Aug.?).)

1808.

D. 4. Sept. til Daabs Publ. Gaardm. Peder Henrichsen osv deres d. 13. Juli fødte Datter, kaldet *Kirsten*, frembaaren af Md. Jørgensen af Slotsmøllen. Faddere Holgier Buhl af Starup, Peder Lillerup og Mads Pedersen af Br.

Anno 1808 den 13. Juli blev *Kiesten Pedersdatter* fød.

1810.

d. 10. Sept. til Daabs Publ. osv deres d. 30. Juli fødte Søn, kaldet *Christen Dons*, fremstillet af Christian Dons af Dons. Faddere: Povel Lauritsen, Frants Holm og Christen Olesen, alle af Bramdrup.

Anno 1810 blev *Christen Dons* fød d. 30. Juli om Eftermidagen Kl. 3¹/₂.

1813.

døde 22. April *Christen Pedersen Dons* 2³/₄ Aar gl. Søn af P. H. og H. Anne Sørensdatter, af Pedersbjerggaard.

(Ikke noteret i Zifferbogen.)

1816.

d. 25. Jan. døde og 31. Jan. begravedes *Peder Henrichsen Dons*, Ejer og Beboer af Pedersbjerggaard, 44 Aar gl.

1817.

8. Febr. blev Ungkarl *Lars Pedersen* fra Thaarup By i Taulov Sogn ægteviet til Enkekone *Ane Kirstine Sørensdatter*, 47 Aar af Pedersbjerggaard. Forlovere: Jakob Haar og Peder Jørgensen, begge af Thaarup By, Taulov Sogn.

Aar 1817 d. 8. Februarii havde jeg *Ane Kirstine Sørensdatter*, Enke efter sal. Peder Henrichsen, og min Mand *Lars Pedersen* Bryllup vi bleve copulerede i Bramdrup Kirke. (A. K. S.)

1832.

14. Juli ægteviedes Ungkarl Hr. *Lauritz Hansen Thorning* i Tved, Dalby Sogn, 32 Aar gl. og Pigen *Kirsten Pedersdatter* af Pedersbjerggaard. Forlovere: Hans Haar, Gmd. af Smidstrup S. og Christian Nielsen af Tved, Selvejer.

Aar 1832 d. 1 April havde jeg *Søren Pedersen* og *Grete Hansdatter* Brullup i

IV. Andre Ting i Zifferbogen.

a) Udkast til et Brev (fra Søren til Henrich?).

Højtelskende Kjer Brode

Dit kjerkomne skrivelse af dennos Dato haver jeg rigtig modtaget og seer at Du den gang Levede vel hvilkket indelig glæde mig, og jeg kan tilmelde dig det Store gode igjend hvilkket er at take den gode Gud for: at han give os helbred og Sundhed, da det er det Beste vi kan tilmelde hveradre. Jeg ønskede gjerne — — — —

Til — — —

Hendrieh — — —

b) Gældsbevis.

Jeg Uderskrevne *Jens Sørrensen* Smed, Selvejer Huusmann i Dons Bye Almind Sogn Ret Vittergiæld (?) Gyldig at være Til Velagte Mand *Peder Hendrichsen paa Pedersbærggaaer* i Bramdrup Sogn, den Sum 450 Rdl. siger firehundrede og halvtredissinds tyve Rigsdaler, som han mig til Huusets Indkiøb haaldt, og med forstrax haver mod Aarlig Rente 4re procent a Hundrede, thi forpligter Jeg herved mig og mine Arvinger ey allene at betale Ovenmeldte 450 Rdl. efter et halv aars Foregaaende Lovlig Opsigelse til Ermeldte Peder Hendrichsen eller hans Arvinger, men og at Svare og betale den deraf gaaende aarligen Rente til ermelte man Creditor til et hvert Aars 16 Juni uden nogen afdrag eller længere henstand, og skulde Renterne — — —

c) Zifferbogens Titelblad.

Compendiom *)

Aritmeticom *)

Eller Veyviser hvor mand paa leteste og kor-ste [Maade] kand ledsages til Renekonstens rette Brug.

og derpaa haver jeg Peder Henrichsen Ravn af Dons begynt med efterfølgende Exempler af Søren Mathissens Regnebog til at regne og indskrive paa det allerkorste (?) mine Forældr til Ærre og mig selv til Gavn.

I Jesu Navn.

Peder Henrichsen Ravn.

d) Datoer og Navne i Zifferbogen.

Dons d. 1ste December Ano 1790

Peder Henrichsen.

— — — — —

Ane Kjerstine Søren Datter

Dons d 13. Juni 1791.

Peder Henrichsen.

— — — — —

Sørren Pedersen.

Dons d. 17. Junius 1791.

P. H. Ravn (Slyngnavn).

Dons d. 21. October 1793.

Peder Henrichsen Dons.

*) prentet og omgivet af tegnede Blomster.

Den første Bog med hele Tal nu og til Ende er. Min Gud ske Tak for hver en Dag. Ja tag (Tak?) min Herre kier for Liv og Helbred, du mig gav til dette at forstaa, giv at jeg det anvender saa, at det mig vel kand gaa.

Dons d. 5. Martius 1791.

Peder Henrichsen.
P. H. Dons. (»Slyngnavn«.)

Dig, Jesu, ieg mig giver
udi din kierlig faun
og mig til dig forskriver.
Herunder staar mit Navn.

Peder Henrichsen Ravn.

Som det ses af Aarstallene 1790—93, var P. H. 16—19 Aar gl., da han regnede de mange »Exempler«*) efter Søren Mathiesens Regnebog.

V. Klage til Amtmanden.

Underdanigste P. M:

Jeg undertegnede haver Høylig Aarsag at andrage for Deres Høyvelbaarenhed. Nu er det 9 Aar siden ieg flyttede min Gaard fra *Bramdrup* (1780), og det er Dem vel bekient hvor ieg nu boer, nu har ieg paamindet *Stranhuuse* Beboere i disse ermelte 9 Aar, og desuden op — — Deres Sognefoged, at hand ved deres — — — skulde anmode Dem om den vey, eller Stei som de tager imod min Villie over mine Hegn og Lodder, og var det ikke mere end den ene Stei eller Hein men — — — 4 a 5 stæder. Nu er min — — — at de motte blive tilkient for hvor ieg kand treffe at de maatte blive *multeret* første Gang 8 β og siden dobbelt, ieg haver sagt dem i det gode, dersom de ikke vil indgaae en — — — med mig, og lade dem tilskrive af hver sted aarlig 8 β danske lader ieg mig dog bevæge og mig dog til stor Skade, men alt endnu frugtesløs siden det er tit og ofte at de ikke kan følge Stranden, for de skal til *Colding* hver dag at sælge deres Vahrer NB: fisk, der har mange skrevet mig og har sagt, det er en stoer under at du kan taale og see slige fart igiemmel din gode Mark og Hein for 0 og intet; og nu Hører ieg at ieg faar ikke andet en Latter og en grin for min *Resolnabelhed* Dersom de ikke gaar efter min Paategnings forlangende, og Sognefogden tilkiendes, at erstatte mig paa samlige Byens Vegne efter min Paategning, og dersom de ikke indgaar den *Protension* og de ikke ved en Samling af Vedkommende, som vi derom Muntlig og skriftlig kand *agere*, saa kand de ikke fortryde at jeg tilholder mig efter min allernaadigste Kongelig Skiøde. — — — — —

*) Exempel: En Skrædder forfærdiger et par Boxer, hvorfor han er akkorderet om 24 β hvoraf han selv skal have dobbeldt saa meget som Svennen og denne igjen dobbeldt saa meget som Drengen. Spørges: Hvormeget enhver tilkommer. Svar:

	$\frac{7}{7}$	
Mesteren	$13\frac{5}{7}$	5
Svennen.....	$6\frac{6}{7}$	6
Drengen.	$3\frac{3}{7}$	3
Facit...	$24 \beta \frac{14}{7} = 2$	

Peder Henrichsen Dons.

— — — — — af en Retmæssig ansøgning Henlever ieg stedse i dybeste

Dimision

Deres underdanigste
og skyldige
Tiener

Pedersberggaard

d. 12. Febr. 1789

Peder Aasbøll.

Til

S. T. Hr *Conferens-Raad Rider- og Amtmand De Hoffmand*

i Frederitzia.

Resolution!

Da det er uforsvarligt saaledes at nedtræde og ødelægge Folkes Hegn og Jorder; kan tillades *Supplianten* ved Kirkestævne at aflyse bemelte Gang-Stie, og dersom nogen efter den Tid understaar sig at passere samme, maa de anholdes og pantes første Gang for 8 β og siden hvergang for 1 $\#$.

Fredericia d. 17. Febr. 1789.

H. D. Hoffmann.

Denne Klage er rigdig forkyndet for *Strandhuuse*.

Poul Nielsen.

Nr. 23574.

VI. Ægteskabstilladelse.

Da Ungkarl *Hans Holgersen Haar* heraf Starup Sogn og Bye agter at indlade sig udi Ægteskab med Enke efter afgangne *Peter Asbøl* paa *Petersberggaard* udi *Bramdrup* Sogn, saa bevidnes herved, at bemeldte *Hans Holgersen Haar* her udi Menighederne ikke er bunden ved noget andet aabenbar Ægteskabsløfte; thi ynskes dem til dette deres forehavende Ægteskab ald lykke og Velsignelse.

Starup Præstegaard, d. 31te Maji 1791.

H. Bytzow.

VII. Ny Klage til Amtmanden.

Underdanigste Promemoria.

Formedelst lidte Fornærmelser af adskillige omkringliggende Beboere, samt tilføjet Skade, vover jeg underdanigst at indsende, til Deres Højvelbaarenheds forventende gunstige Resolution, følgende:

Over en Englod jeg eier, hvilken jeg, hvad min Part af Hegnet angaar, har indhegnet med levende Hegn og i samme opfredet et ikke ubetydeligt Stykke Skov, der staae i sin frodigste Vext — finder adskillige af omkringliggende Beboere for godt, at gjøre sig adskillige Gangstie; hvorved de tilføje mig betydelig Skade; dels ved at nedtræde og ødelægge mig Hegnet og Græsset; deels ogsaa derved, at naar der først er Hul paa Hegnet, støder andres Qvæg let igjennem ind i min Eng eller Korn; og undertiden og ikke sjælden mærker jeg nok at Skoven ogsaa formindskes. Disse Beboere ere mestendels fra *Bjerthe* og *Strandhuse* Bye i *Eltang* Sogn. Deres Højvelbaarenhed vil let indsee at jeg herved lider stor Skade. Hvorfor jeg underdanigst beder, om ikke hver Person, som antreffes at gaae over samme min Lod, hvorover ingen lovlig Vej eller Stie bør være, maatte mulkteres med 5 eller 6 Rb $\#$ N: V.

og dersom nogen befandtes med Tyvekoster da paa det strængeste tiltales efter Lovene; samt at denne Mulkt maatte fordobles dersom han oftere befandtes derover at passere. Forventende en gunstig Resolution.

Petersberggaard i Bramdrup Sogn d. 28. April 1815.

Underdanigst
Peder Henrichsen.

Højvelbaarne

Hr: Amtmand, Ridder *Selmer* i *Weile*.

Herover og med Skrivelse og Bilages Tilbagesendelse, ville Hr. Cancelliraad og Herredsfoged *Westengaard* behage at meddele behagelig Betænkning.

Weile Amtshuus d. 2den Maj 1815.

Selmer.

Saaframt de indbemeldte paaklagede Gangstier ved Udskiftningen er aflagt, og Vedkommende Beboere nu ikke har Hævd eller anden lovlig Adkomst paa deres Tilværelse, seer Amtet ikke at Klageren behøver at taale saadan Fart over hans Mark, men har Ret til at aflukke disse Stier; dog maa dette overlades til hans egen lovforsvarlige Behandling. — Dette ville Hr. Cancellieraad og Herredsfoged *Westengaard* behage at bekendtgøre Vedkommende, og derhos overlevere Klageren hermed medfølgende Contraresolution.

Weile Amtshuus, d. 14. Juli 1815.

Selmer.

Foranstaaende Resolution meddeles herved Sognefogden [i Bramdrup til Bekjendtgjørelse for] *Peder Hendrichsen*, med Betydning at et i samme ommelte Amtsresolutioner medfulgte ikke hertil.

Herredskontoret i Colding d. 17. July 1815.

C. D. Westengaard.

VIII. Overenskomst angaaende Arv.

(Stemplet Papir 1. Klasse).

Transport.

Da vores Farbroder Hr. Hosekræmmer *J. Ravn, Kiøbenhavn*, efter derom truffen Overenskomst har udbetalt os hver 700 Rbd. r. S., skriver Syvhundrede Rigsbankdaler rede Sølv eller tilsammen til os begge 1400 Rbd. r. S., skriver Fjorten Hundrede Rigsbankdaler rede Sølv, udi Købesum for den Arvepart og Gave i Penge, stor 3,500 Rbd. N. V. til hver, eller til os begge 7,000 Rdl. N. V., skriver Syv Tusinde Rigsbankdaler Navne Værdie, som vi ved Skifte sluttet den 28. Decbr. 1816 efter vores afdøde Fader *Peder Hendrichsen* af *Petersberggaard* i *Bramdrup Sogn* er tillagt; saa creditere og transportere vi herved til velbemeldte *I. Ravn* fornævnte os tilhørende og i *Petersberggaard* i Følge Skifte Extract tinglyst den 28 January 1817, indestaaende Arveparter, tilsammen Syv Tusinde Rigsbankdaler Navne Værdi eller nu Sedler, er 7000 Rbd. N. V., eller Sedler, med al den Ret og Rettighed, som sammen os er tilfaldne.

Det bemærkes, at ovenmeldte Skifte Extract er beroende i Andst etc. Herreders Overformynderie og desaarsag ej kan medfølge denne

Transport. ligesom og at samme er forsynet med Paategning om nærværende Transaction.

Med Hensyn til det stemplede Papir tilføjes, at den afhændede For-
dring 7000 Rbd. Sedler udgjør efter den nu gjeldende Qvartalscours
6787 Rbd. 85 β Sølv.

Jensgaard d 26 Marts og *Kiøbenhavn* d. 12. Juny 1829.

Hans Pedersen Haar

H. P. Ravn

Til Vitterlighed ved H. P. Haars

(Segl.)

Underskrift

F. Dahl.

Som Vidner

Thornum.

I. P. Sommersted.

IX. To Attester.

1. Aaret 1791 Syttenhundrede halvfemsindstve og eet /: den 1ste Junii bleve copulerede *Hans Holchersen Haar*, Ungkarl af Starup Sogn og Enken *Kirsten Thuesdatter*, Enke først efter *Søren Sørensen Boerleff* og siden efter *Peder Madsen Aasbøl* i *Petersberggaard* i *Bramdrup* Sogn ifølge indløst Kongebrev; dette i Overensstemmelse med *Bramdrup* Sogns ældre Ministerialbog Fol. 183, bliver herved attesteret under Haand og Signete.

Paabye Præstegaard d. 18 August 1832.

M. Bramsen,
Sognepræst.

2. Aaret 1817 Attenhundrede, Ti og Syv /: den 8de Februar bleve ægteviede i *Bramdrup* Kirke Ungkarl *Lars Pedersen* fra *Thaarup* Bye i *Taulov* Sogn og Enkekone *Anne Kirstine Sørensdatter* fra *Pedersberggaard* i *Bramdrup* Sogn; dette bliver i Overensstemmelse med Ministerialbogens Pag. 67—68, herved bevidnet under Haand og Seigl.

Paabye Præstegaard d. 18. August 1832.

M. Bramsen,
Sognepræst.

X. Udstykningsberegning

over Selvejer Lars Hansen (Thornings) Gaards Jorder, Pedersbergaard kaldet, af Bramdrup Bye og Sogn, Brusk Herred, Weile Amt og Amstue District:

	Virkelig Størrelse	Takst	Reduceret Størrelse
Gaardens Jorder er inddelt og agtes afhændet saaledes: Hovedparcellen Nr. 1 som forbliver ved Gaarden. Hovedlodder:			
	a	16	116,130
	b	14	121,910
	c	13	74,130
	d	11	21,660
	e	14	57,580
	f	8	32,500
	g	13	26,750
	h	5	11,590
	i	7	11,770
	k	4	7,230
	l	10	23,730
	m	11	30,220
	n	14	74,420
			20,780
Landevejen fra Kolding til Snoghøj			1,223,470
+ Kortets Indkrympning			18,350
			1,241,820
Englodder:	a	13	38,950
	b	9	7,200
	c	10	36,780
	d	12	9,040
	e	1	1,170
			225,400
+ Kortets Indkrympning			3,380
			228,780
1. Skovlod: + Kortets Indkrympning			156,310
			2,340
			158,650
2. Skovlod: + Kortets Indkrympning			28,320
			420
			28,740
			610
Gaardens Andel i Byens fælleds Tørvemoser:			713,930
Summa Hovedparcellen	=	=	50 ¹³⁹³⁰ / ₁₄₀₀₀
			Td. Ld.
Parcelen Nr. 2 (Krogh) + Kortets Indkrympning		10	39,950
			600
Summa Parcel Nr. 2	=	=	40,550
			2 ¹²⁵⁵⁰ / ₁₄₀₀₀
			Td. Ld.
Summa for hele Gaarden	=	=	754,480
			53 ¹²⁴⁸⁰ / ₁₄₀₀₀
			Td. Ld.

II. Del:

HANS HENRICHSEN (RAVN)^S
FØRSTE ÆGTESKAB

STAMGAARDEN I DONS

SLÆGTENS GAARDE M. M.

II. Del:

Stamgaarden i Dons.
Roedsminde, Bølling.
Roedgaard (St. Roed), Bølling.
Birkedamgaard, Harthe.
Egtvedgaard, Egtved.
Petersborggaard, St. Andst.
Aakjærdal, Lunderskov.
Højrup-Skovgaard, Stepping, Sønderjylland.
Moesgaard, Bølling.
Frydenslund, Almind.
Frydensborg, Almind.
Lille Kristinebjerg v. Fredericia.
Sejgaard, Asbo.
St. Teglgaard, Bække.
Moesgaard, Veerst.
Sødalgaard v. Ejstrup.
Stensagergaard, Lilballe.
Søndergaard, Ø. Gjesten.
Stendalgaard, Herslev-Højrup.
Schamroch, N. Bjert.

Andelsslagteriet, Kolding.
Gjesten Mejeri v. Gjesten.
Vindinge Mejeri v. Lamstrup.
Bryggeriet »Scandia«, Nørresundby.
Borrehus v. Kolding.
Egtved Skole v. Egtved.
Raasted Skole v. Holstebro.
Vejstrup Skole v. Sjølund.

II. Del omfatter Hans Henrichsen (Ravn)s Børn af første Ægteskab:

- A. Henrich, død som Barn.
 - B. Anna, g. m. Hans Roed, Roedsminde.
 - C. Else, g. m. Christen Simonsen Andersen, Frydenslund.
 - D. Henrich, død som Barn.
-

Hans Henrichsen (Ravn),

f. 31. Maj 1781, d. , g. 1. G. 1806 m.

Mette Nielsdatter Grunnet,

f. 13. Januar 1774, d. 21. Maj 1814. — Datter af Gaard-
ejer og Sognefoged Niels Hansen Grunnet og Hustru, Else
Nielsdatter, Gaard Nr. 3, Dons.*)

Hans H. R. overtog Stamgaarden i Dons 1806, da han blev
gift med Mette Grunnet. Paa sine ældre Dage blev han
almindelig kaldt »Gamle Hans Henrich«.

1806 overdrog Enken efter Henrich Christensen Ravn, Ane Ca-
thrine Pedersdatter, Gaarden til Sønnen Hans Henrichsen Ravn
for 1190 Rdl. og Aftægt til Enken (Hartkorn 5 Tdr. 6 Skp. 2 Fdk.
⁷/₃₂ Alb.). *Henrik Ravn.*

Mette Gr. tilhører en betydelig Slægt, der forstod at gøre
sin Indflydelse gældende, saa man maa gaa ud fra, at hun
blev en jævnbyrdig Medhjælp for H. H. R. I Poul Lind-
holms Bog »Starup Sogn« fortælles der en Del Træk om
stærke Skikkelser af Slægten. Se saaledes S. 137—138 og
S. 154.

*) Mandtalslisten fra Dons har følgende Tælling for Gaard Nr. 3:

1787.

Niels Hansen Grunnet	53 Aar
Else Nielsdatter	52 —
Søren Nielsen Grunnet †)	24 —
Margrethe Nielsdatter	18 —
Ane Marie Nielsdatter	17 —
Mette Nielsdatter	13 —
Christen Nielsen	11 —

†) Den ældste Søn Hans Nielsen har paa dette Tidspunkt været ude.

GRUNNET-SLÆGTEN.

(1683—1811.)

Da Ravnslægten og Grunnetslægten staar Jørgen Ravn, Bække, lige nær, idet hans Morfar var en *Ravn* og hans Mormor en *Grunnet*, har det været mig magtpaaliggende at samle saa mange Oplysninger om sidstnævnte Slægt som muligt. Det har ogsaa medført, at en Stamtavle over Slægten Grunnet er under Arbejde. Her kun nogle Tidsnoter vedrørende Slægten. (De fleste Navne er fundne i Almind, Starup og Eltang Kirkebøger):

- 1683, 12. Marts, Jens Pedersen Gr., Datter Maren.
 1684, 23. Januar, d. Peder Pedersen Gr., 66 Aar (f. 1618).
 1687, 22. Februar, Jens P. Gr., Datter Kirsten.
 — 24. Juli, Maren P. Gr. g. 1. G. m. Peder Ifversen.
 1690, 17. August, d. Mette Bertelsdatter, Hans Hansen Sandemands 1. Hustru, 54 Aar (f. 1636).
 1692, 19. Juni, Maren P. Gr. g. 2. G. m. Søren Hansen.
 — 2. Marts, Jens P. Gr. g. 2. G. m. Maren Jepsdatter.
 1693, 23. August, Jens P. Gr., Datter Mette.
 1695, 25. Marts, Jens P. Gr., Søn Jeppe.
 1697, 21. November, Jens P. Gr., Datter Karen.
 1700, 4. Juli, Jens P. Gr., Datter Anne
 1701, 21. November, »Sidsel salig Peder Grunnet dør udi Bjært« 69 Aar (f. 1632).
 — 13. Februar, d. Jens P. Gr. 32 Aar (f. 1669)(?).
 1702 Maren Jensd. Gr. g. m. Knud Nielsen Griis.
 1708, 8. September, Karen Pedersd. Gr. g. m. Niels Sørensen, Ø. Snede.
 1716, 18. Juni, Hans Hansen Sandemand, Bj., g. 2. G. m. Sidsel Sørens datter.
 — 27. September, Ifver Pedersen, Bj., g. m. Karen Andersdatter.
 1717 Hans Hansen, Bj., Søn Søren (Gr.).
 1719 Hans Hansen, Søn Hans (Gr.).
 — 25. September, Karen Pedersd. Gr., g. 2. G. m. Laurids Mortensen.
 1722 Hans Hansen, Datter Mette.
 1725 Hans Hansen, Datter Maren.
 1729 Ifver Pedersen, Søn Peder.
 1730 Hans Hansen, Søn Peder.
 1731 Jep Grunnet Fadder i N. Bj.
 1732 Ifver Pedersen, Søn Peder (d. 1842).
 — Hans Sandemand (Hansen), Søn Bertel.
 1734, 9. Maj, Ifver Pedersen, Datter Else.
 — Skipper Søren Gr. og H., Cesilie Nielsdatter, Kolding, Søn Niels (S. Gr.).
 1735 Ifver Pedersen, Søn Jesper (Jep Gr. Fadder).
 — Hans Sandemand, Søn Niels.
 1736 d. Hans Hansen Sandemand, 62 Aar (f. 1674).
 — 13. Oktober, Enken Sidsel Sørens datter g. m. Chr. Pedersen, N. Bj.
 1738 Ifver Pedersen, Søn Jørgen (Peder Gr. har Barnet).
 1739, 26. Februar, Søren Hansen Gr., Bj., g. m. Johanne Pedersdatter.
 1740, 10. April, Ifver Pedersen, Søn Niels (Hustruen dør 17. Juni).
 1741, 7. Juli, Mette Hansd. Gr. g. m. Ifver Pedersen.
 1742, 21. Januar, Ifver Pedersen, Datter Maren (Jep Gr. Fadder).
 1743, 7. April, Ifver Pedersen, Søn Hans.
 1744, 13. September, Ifver Pedersen, Søn Peder.
 1746, 17. April, Ifver Pedersen, Datter Maren.
 1748, 28. Januar, Ifver Pedersen, Søn Jørgen.
 1749, 24. Juni, Søren Hansen, Søn Hans (Sidsel Gr., Mette Gr. o. fl. Fadd.).
 — 22. Februar, Hans Hansen (Gr.), Datter Ane.
 1750, 26. April, Ifver Pedersen, Søn Bertel.

- 1751, 28. Marts, Søren Hansen, Datter Johanne.
 — 21. Februar, Mads Sandemands Hustru, d. 40 Aar gl.
 1752, 7. Juni, Ifver Pedersen, Datter Else Marie.
 — Søren Hansen, Søn Christen.
 1753 d. Sidsel Sørensdatte, 60 Aar (f. 1693).
 — 1. Juni, Skifte i Koldinghus Rytterdistrikt efter S. S. mellem Søren,
 Hans, Bertel, Niels, Mette og Maren Gr.
 — 21. April, Ifver Pedersen, Søn Christen.
 1754, 4 August, Søren Hansen, Datter Grethe (Maren Gr. Fadder).
 — Niels S. Gr. Student fra Kolding.
 1756, 31. Juni, Søren Hansen, Datter Sidsel.
 1757, 7. Maj, Niels Hansen Gr. g. m. Else Nielsdatter (N. Smeds Enke).
 1758 Niels Hansen Gr., Søn Hans.
 — 15. Oktober, Søren Hansen Gr., Tvillinger Else og Maren.
 — Niels S. Gr. cand. theol.
 1759, 25. Marts, Niels Hansen Gr., Søn Niels (d. 1777).
 1760, 8. April, Hans Hansen, Bj., Datter Dorthe.
 1761, 11. Februar, Niels Hansen Gr., Søn Søren (d.).
 1762 Niels Hansen Gr., Datter Sidsel (d.).
 1764 Niels Hansen Gr., Søn Søren.
 1765 Niels Hansen Gr., Datter Margreth (d.).
 1766 Niels S. Gr. Degn i Lejrskov-Jordrup.
 1768 Niels Hansen Gr., Datter Sidsel.
 1769 Niels Hansen Gr., Datter Margreth.
 1771 Niels Hansen Gr., Datter Maria.
 1773, 22. Januar, Niels Hansen Gr., Søn Bertel (d. 1778).
 1774, 13. Januar, Niels Hansen Gr., Datter Mette (16. Januar Henrich
 Ravn, Dons, Fadder).
 1776, 12. April, Niels Hansen Gr., Søn Christen (Henrich Ravns Hustru
 Fadder).
 1781, 23. August, Niels Hansen Gr., Datter Kirstine (d. 1786).
 — Hans Nielsen Gr. flytter til Aagaard.
 1784 Niels S. Gr. Præst i Seest.
 1789 Niels S. Gr., Seest, Søn Martin Søfrin Gr. (Købmand i Kolding).
 1806 Præsten Niels S. Gr. d., 72 Aar.
 — Mette Gr. g. m. Hans Henrichsen Ravn, Dons.
 — Chr. N. Gr. g. m. Else Henrichsdatter, Dons.
 1807, 21. Maj, Chr. N. Gr., Datter Else.
 1807—10 Hans N. Gr. Sognefoged i Starup.
 1808, 4. September, Peder H. Gr. d. 78 Aar (f. 1730).
 1809, 7. Februar, Chr. N. Gr., Søn Peder.
 — 17. December, Else Nielsd. Gr. d. 74 Aar (f. 1735).
 1810—11 Niels H. Gr. Sognefoged i Starup.
 1811 Søren Gr., Herslev, nævnes. (Bror til Hans N. Gr.)
 — 12. August Skifte i Kolding efter Karen Nielsd. Gr.

o. s. v.

Hans Henrichsen Ravn og Mette Grunnet 4 Børn:
Henrich, f. 1807, *Anne*, f. 1809, *Else*, f. 1810
 og *Henrich*, f. 1812 (A—D).

A Henrich Hansen,

f. 3. November 1807, død som Barn.

Anne Hansdatter.

Hans (Jensen) Roed.

B Anne Hansdatter,

f. i Dons 25. Januar 1809, d. 17. Juni 1880, g. 1825 m.

Hans (Jensen) Roed,

f. 28. April 1802, d. 25. August 1870. — Søn af gl. Jens Roed og Hustru, Bølling.

Hans Roed var Ejer af Roedsminde, Bølling.*) Han var i mange Aar Sognefoged og blev tildelt Dannebrogsmændenes Hæderstegn, da han havde haft »Bestalningen« i 25 Aar. Fogderiet var den Gang meget stort, saa der var meget at overkomme. Paa Kirkestævnet var der hver Søndag mange, der skulde forhandle med Hans Roed. Han var Beboernes »Leder og Konge«. — Der fortælles mange Anekdoter om denne Mand. En Gang sagde han »du« til Herredsfogden Oxenbøll, da denne var civil klædt. — En anden Gang indgik han et Væddemaal om et Ridt. Det gjaldt om at komme først til Kirken. For at vinde Væddemaalet sprængte han over Kirkegaardslaagen ind til Kirkemuren. Han kunde altsaa hævde, at han var den første, der kom til Kirken. At han maatte betale »en rund Ducør« i Bøde, tog han sig let: »I skal faa den rundest' Skilling, a haar i mi Pong.« — Med sine Modstandere førte han imellem Proces (og var vistnok sin egen Sagfører). — Han havde stor Lyst til Handel.

*) Roedsminde ejes nu af Hr. J. Warming.

Roedsminde.

Saaledes solgte han engang alle Gaardens Køer. — Moster Anne blev gift med den unge Enkemand i Bølling, da hun var 16 Aar. Hun var en ualmindelig dygtig Kone og Husmor. Der var rart at komme i Besøg hos Moster Anne.

(Efter *Jørgen Ravn Simonsen.*)

Jens, Jørgen, Poul, Hans, Peder, Maren og Mette Roed.

Hans Roed og Anne Hansdatter 8 Børn*): *Jens*, f. 1826, *Ellen*, f. 1832, *Hans*, f. 1834, *Jørgen*, f. 1836, *Maren*, f. 1839, *Poul*, f. 1845, *Peder*, f. 1850 og *Mette*, f. 1854 (I—VIII).

*) ialt 12 Børn med de fire, der døde som smaa.

Jens Hansen Roed og Johanne Paaskesen.

I Jens Hansen Roed,

f. 14. September 1826 paa Roedsminde, d. 31. Maj 1907,
g. 7. Marts 1856 m.

Johanne Paaskesen,

f. 8. Oktober 1831, d. 19. Marts 1888. — Datter af
Johan Paaskesen og Hustru, Inger Berg, Bølling.

J. H. R. var først Ejer af Birkedamgaard i Harte,
derefter Gæstgiver i Faaborg, købte saa en Gaard i
Gamst, blev derefter Gæstgiver i Kolding; var Byraads-
medlem i Kolding (15. Januar 1876—Januar 1882).

(Jævnfør Eliassen: »Kolding«.)

En Slægtning fortæller: »Fra Birkedamgaard tog han til Faaborg og nedsatte sig som Gæstgiver, men søgte snart tilbage til den jyske Jordbund, idet han købte en Gaard i Gamst. Hans stive Arm hindrede ham i at tage rigtig Del i Arbejdet, og han byttede saa Gaarden bort med en Ejendom i Kolding, hvor han i 17—18 Aar drev Gæstgiveri, hvorefter han afstod det til Svigersønnen. — Onkel Jens var ivrig Venstremand, og det var Skyld i, at han blev valgt ind i Byraadet. — En dygtig Skytte var han og ivrig Jæger. — Efter sin Kones Død ønskede han at besøge sin Søn *Hans* i Amerika, kom

hjem igen, men længtes atter tilbage til Børnene derovre, som han holdt meget af. Han tog saa derover og blev der i 15 Aar. Da Sønnen *Johan* 1901 giftede sig, bad han sin Far komme hjem og ta' Ophold hos dem. Det trak svært i den gamle Mand: Børnene her og Hjemlandet, og efter nogen Overvejelse besluttede han, skønt nu 77 Aar, at gøre Rejsen over Atlanterhavet. Og den Morgenstund, han kom hjem, husker jeg, og jeg tror, ingen af os glemmer den Højtidsfølelse, der betog os alle, da det store Skib kom sejlende ind, mens Musikken spillede. Da vi oppe paa Dækket fik Øje paa den, vi var kommen for at hente, raabte hans Børn: »*Far, Far!*« men det hørte han ikke. Da kaldte Far højt: »*Jens!*« og saa saa' vi, hvordan han fornam, at det Raab gjaldt ham. Han rankede sig, og nu fik han snart Øje paa den lille Klynge, der stod for at byde ham hjertelig velkommen. Saa levede han tre gode Aar hos sin Søn og Svigerdatter i København. Paa hans 80-aarige Fødselsdag 1906 holdt de en smuk Fest for ham, hvor de samlede hele Famlien om ham, og det var en stor og glad Dag for Onkel Jens. Næste Aar i Maj døde han.« *Anna Roed.*

5 Børn: *Inger*, f. 1857, *Hans*, f. 1859, *Johan*, f. 1860, *Jens*, f. 1863 og *Anna* f. 1865 (1—5).

1 *Inger Kirstine Jensen Roed,*

f. paa Birkedamgaard 9. Marts 1857, g. 30. Juni 1881 m.

Jens Nielsen,

f. 15. Februar 1853. — Søn af Gaardejer Niels Olesen og Hustru, Maren Sørensen, Refsgaard, Rugballe v. Jellinge.

J. N. var Postkører i Kolding i 25 Aar. Er nu Retsvidne. Bor i Sdr. Klostergade, Kolding.

2 Børn: *Jens* og *Niels* (a—b).

a *Jens Roeds,*

f. 13. Juni 1884, g. 3. Oktober 1909 m.

Ulrikka Kjeldsen,

f. 11. Februar 1889. — Datter af Købmand Chr. S. Kjeldsen og Hustru, Karen Katrine Vejrup, Holsted.*).

J. R. Købmand i Nørre Holsted. Lært Købmandsfaget i Kolding hos Th. Fischer Nielsen, Kommis hos Købmand Kjeldsen i Holsted til 1910, da han fik egen Forretning.

En Søn:

Christian Severin Kjeldsen Roeds,

f. 28. Januar 1910.

*) I Anledning af hans 40aarige Jubilæum 3. Oktober 1909 fortalte »Sydjysk Folkeblad« bl. a. følgende: »Kjeldsen er født i Ringkjøbing 21. Maj 1842. Han kom i Handelslære hos Kbmnd. Halbye i Kolding, derefter ansat ved H. R. Hansens store Købmandsforretning i Søndergade. 1869 flyttede han til Holsted, hvor han begyndte en ny Købmandsforretning, der under den kyndige Ledelse snart tog stort Opsving, saa den blev en af de største i Eggen. Hr. Kjeldsen har altid haft et godt Navn i Forretningsverdenen. Hans Energi og Kraft var kendt viden om. Han var en Hjemmets Mand, der ikke deltog videre i det offentlige Liv.« Han døde i Holsted 1917.

- b Niels Johannes Roed,
f. i Kolding 12. Oktober 1890, g. 24. Oktober 1916 m.
Elna Boline Schütt,
f. 4. Oktober 1894. — Datter af Slagtermester F. Schütt
og Hustru, Louise Gravesen, Viborg.
N. Johs. R. begyndte hos Konstantin Hansen og Schrøder,
Kolding, blev saa Bogholder hos Grosserer Holger Chri-
stensen, Viborg. Er nu Lagerforvalter i Vinforretningen
»Bodega«, Amagertorv 4, København. Bopæl: Kantorvejen.

En Datter:

Inger Roed,
f. 1. Marts 1917.

- 2 Hans Jensen Roed,
f. paa Birkedamgaard 6. Januar 1859, g. m.

Mimi Zimmelfengen,

f. i Østprøjsen . — Datter af

H. R. rejste som ung til Amerika, hvor han blev gift.
Han er Bestyrer for et Kornmagasin i Latimer, Iowa.
Som meddelt boede Faderen, Jens Roed, hos Sønnen
i 15 Aar.

5 Børn: *Anna, Jens, Ove, Eva og Lekarl* (a—e).

- a Anna Roed, f.
b Jens Roed, f.
c Ove Roed, f.
d Eva Roed, f.
e Lekarl Roed, f.

- 3 Johan Kristian Jensen Roed,
f. i Faaborg 20. November 1860, g. 14. Juni 1901 m.

Johanne Nielsen,

f. 14. Juni 1871. — Datter af Arbejder Christen Nielsen
(d. 1915) og Hustru, Ane Marie Sørensen (d. 1900),
Aalborg.

Joh. R. i mange Aar Bogholder, fra 1917 Kontorchef ved
»Det danske Mælkekompani«, København. Adr. J. R. Stock-
flethsvej 9¹, K. F.

En Datter:

Andrea Vilhelmine Roed,
f. 3. Juni 1891.

- 4 Jens Jensen Roed,
f. i Gamst 14. Januar 1863, d. 7. Juni 1885.

5 Anna Johanne Jensen Roed,
f. i Gamst 20. Februar 1865, g. 28. December 1886 m.

Anders Buch,

f. 16. Februar 1856. — Søn af Gaardejer Peder Buch og
Hustru, Ane Marie Steffensen*), Skanderup.

And. Buch var 1886—99 Gaardejer i Gjelballe, Skanderup S.,
siden 1899 Ejer af Egtvedgaard. 1911 solgtes Markjorderne;
Bygninger og Byggegrunde i Egtved By blev tilbage, samt
Skoven og lidt Agerjord.

14 Børn: *Peter, Johanne, Ane Marie, Aage, Ane,
Anders, Kirstine, Sidsel, Johan, Lyttie,
Sidsel, Ella, Hans og Inge (a—n).*

a Peter Roed Andersen Buch,

f. i Skanderup 10. Juni 1887. — Slagter.

b Johanne Buch,

f. 8. Maj 1889, g. 10. Maj 1913 m.

Niels Peder Nielsen,

f. 5. Februar 1888. — Søn af Husmand Mads Nielsen og
Hustru, Nielsine Karoline, Søvind v. Horsens.

N. P. N. Uddannet først til Mejerifaget, taget Handelseks-
amen, nu Bogholder ved Bryggeriet »Scandia«, Nr.-Sundby.

Joh. B. Elev fra Askov. — N. P. N. Elev fra Vinding.

2 Børn: *Arne og Anna (a)—b).*

a) Arne Buch Nielsen,

f. 23. April 1914.

b) Anna Buch Nielsen,

f. 26. Maj 1916.

c Ane Marie Buch,

f. 29. Juli 1890. — Elev fra Hadsten og Askov.

d Aage Buch,

f. 20. Marts 1892.

e Ane Buch,

f. 27. December 1893.

f Anders Buch,

f. 24. August 1895.

g Kjerstine Buch,

f. 28. Juni 1898.

h Sidsel Buch,

f. i Egtved 20. August, d. 21. August 1899.

i Johan Buch,

f. og d. 27. April 1900.

*) P. B. blev 2. G. g. m. sit Søskendebarn Johanne Buch. Som Enke solgte hun
Nørgaardslund 1895 og købte Egtvedgaard.

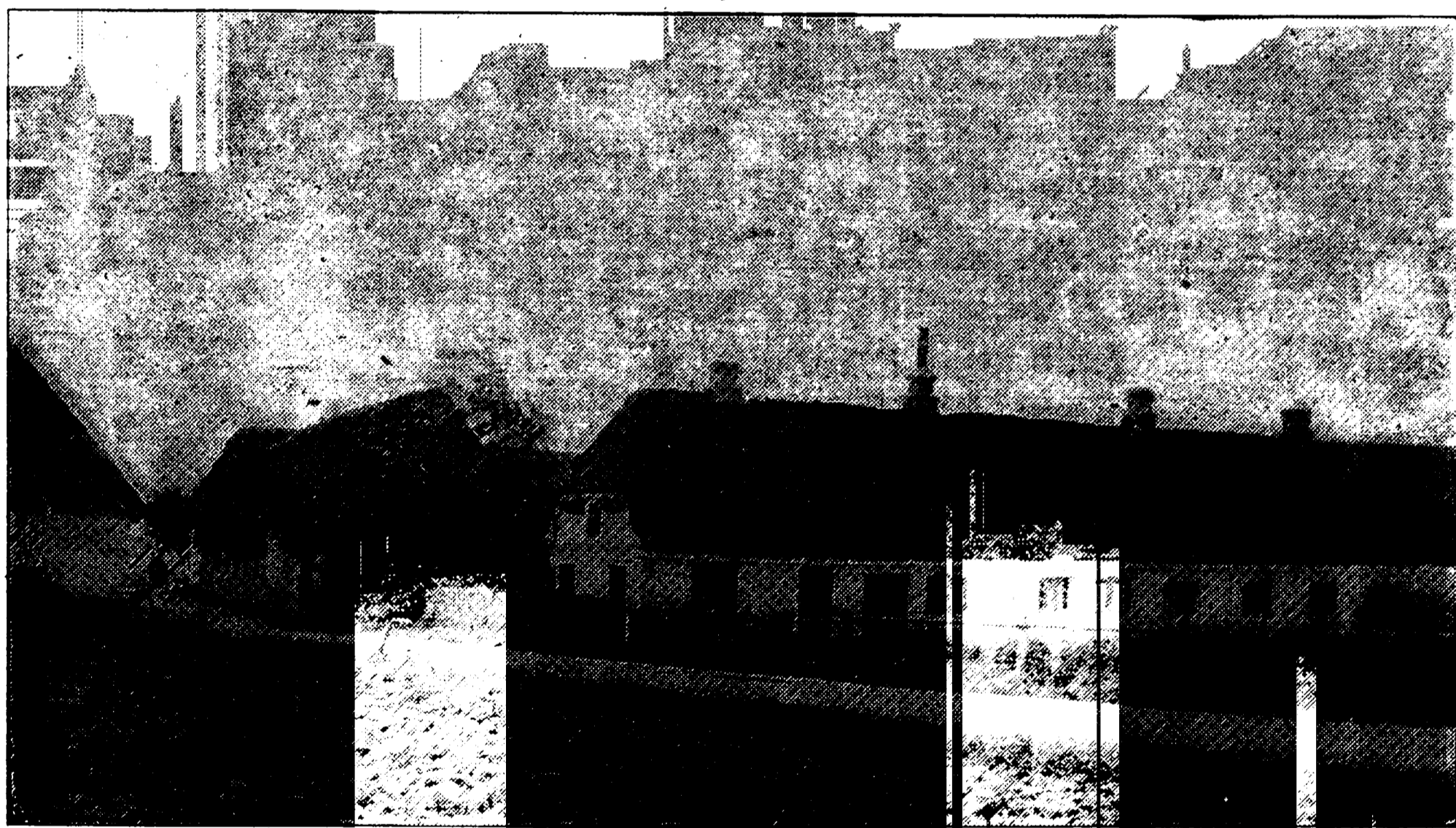
- j Lyttie Buch,
f. 31. Oktober 1901.
- k Sidsel Buch,
f. og d. 18. April 1903.
- l Ella Buch,
f. 17. Oktober 1904.
- m Hans Buch,
f. 31. Maj 1906, d. 22. April 1907.
- n Inge Buch,
f. 2. August 1909.

II Ellen Kirstine Hansen Roed,

f. paa Roedsminde 27. April 1832, d. 22. Juli 1856, g. 29. September 1849 m.

Poul Pedersen,

f. 5. December 1824, d. 1. Maj 1870. — Søn af Gaardejer Peder Poulsen og Hustru, Dorthea Jacobsdatter, Roedgaard, (»Store Roed«),*) Bølling.

Store Roed.

Poul P. Ejer af Roedgaard 1849—63 og af Nagbølgaard 1863—70.

P. P. var 2. G. g. m. *Karen Marie Nielsen* fra Viuf, Datter af Gaardejer *Niels Jensen* og *Maria Andersdatter*. (Moderen var ældste Datter af *Anders Jensen Hoemann* og Hustru, *Dorthea*

*) St. Roed ejes for Tiden af M. Kristjansen.

Simonsdatter paa Frydenslund, Almind.) I dette Ægteskab havde P. P. 5 Børn: Kirstine, Niels, Jens, Theodor og Jørgen Poulsen. (Se nærmere Heftet »Frydenslund«, hvor de øvrige Søskende fra Viuf*) omtales, ligeledes hele Hoemann-Slægten.

Min Moder døde, da jeg var Barn, og hun var syg i 3 $\frac{1}{2}$ Aar eller lige fra min Brors Fødsel. Hvad jeg kan huske, er, at hun lærte os Bønnen, og at hun bad for og med os. — Far var en jævn og stille Mand, taalmodig i sin Sygdom. De to sidste Aar var han lammet i højre Side.

Dorthea Hansen, f. Poulsen.

3 Børn: *Dorthea*, f. 1850, *Ane*, f. 1851 og *Peder*, f. 1853 (1—3).

1 Dorthea Poulsen,

f. paa Roedgaard 28. Juli 1850, g. 2. September 1872 m.

Johannes Peter Hansen,

f. 26. December 1841. — Søn af Gaardejer Jens Hansen og Hustru, Abel Katrine Rasmusdatter, Flødstrup, siden Petersborggaard, St. Andst.

Jens Hansen er barnefødt i Aasum By af Forældre Gaardmand Hans Mikkelsen og Hustru af samme By, Aar 1805, den 6. Maj, døbt d. 10de, vax. af Friis — — konf. S. e. Paaske 1819 med Karakter for Kundskab godt, for Opførsel meget godt. — — Har i omtrent 7 Aar bestyret Gaardens Bedrift for sin Stedfader Laus Knudsen. — — —

Seden Præstegaard 16. Nov. 1832.

Chr. Petersen,
Sognepræst.

» — — — Disse Kristelige og Agtværdige Ægtefolk forlade nu denne Menighed for at tiltræde Forpagtningen af Broholm Hovedgaard i Gudme Sogn. De medbringe 4 Sønner, Hans, Rasmus, Lars Christian og Johannes Peter. Mine bedste Ønsker følger denne Familie — — jeg haaber og beder, at Gud vil fremdeles lade sin Naade og milde Styrelse blive dem til Del.«

Flødstrup Præstegaard 27. April 1843.

Worm.

»Forpagter Jens Hansen, som med Familie har boet paa Broholm i 3 Aar, forlader Sognet med godt Vidnesbyrd for sit Forhold. Han har afmeldt Afgang til St. Andst S. v. Kolding.«

Gudme, d. 19. Maj 1846.

H. M. Kjær.

»Abel Catrine Rasmusdatter, hvis Forældre er Sognefoged og Lægdsmand Rasmus Hansen og H. Kirstine Pedersdatter af V. Kjerby, Agedrup S., er døbt d. 18de April 1808, vax. d. 31. Oktbr. og er konf. d. 14. April 1822 med godt Vidnesbyrd baade for Religion og Forhold. — — — Det er mit Haab, at det Retskaffenheds og Vindskibeligheds Mønster, hun hidtil har haft for Øje — — vil bære sine skønne Frugter — — —.«

Kjølstrup, 30. April 1825.

D. L. Friis.

*) Dorthea, g. m. Niels Thomsen, Jordrup, og Anders, g. m. Ane Bine Skov.

Johs. H. overtog 1871 Ejendommen Aakjærdal v. Lunderskov, hvor der ogsaa er Fabriksvirksomhed. Hjemmet ligger i en naturskøn Egn, en Dalsænkning. Nat og Dag høres det mægtige Brus fra Vandstrømmen, der er Fabrikkens Drivkraft. Under mit Besøg Somren 1917 saa' jeg for første Gang, hvorledes der arbejdes i en Træuldsfabrik. Der drives ogsaa stor Biavl og Damfiskeri. Ejendommen og Fabrikken er nu afstaaet til Sønnen Carl Hansen. Johs. H. er Elev fra Hindholm (1862—63). Han blev Soldat 1863 og er Veteran fra 64.

6 Børn: *Jens, Poul, Ellen Kirstine, Abelle Katrine, Anna og Carl (a—f).*

- a** Jens Hansen,
f. 18 September 1873, d. 9. Marts 1889.
- b** Poul Hansen,
f. 31. Maj 1875, g. 5. November 1909 m.
Vilhelmine Mariane Jessen,
f. i Tved v. Ribe 13. September 1882. — Datter af Lærer Peter Jessen (f. i Sønderjylland) og Hustru, Anna Lange (f. i Hjarup 1855), Vraa Skole, Lejrskov S. (nu pens. Lærer i Lunderskov.)
Poul H. er Fiskeeksportør og bor paa Villa »Hvidkilde«, Lunderskov.
Vilh. M. J. Elev fra Frederiksborg 1900 og fra Ollerup 1903.
Fra 1. Jan. 1917 hjemtaget en lille Pige:
Gudrun, f. 4. Juli 1912.
- c** Ellen Kirstine Hansen,
f. 21. September 1879, g. 2. Juni 1911 m.
Theodor Lindegaard,
f. 27. April 1866. — Søn af Kristian Jensen Lindegaard og Hustru, Maren Jensen Enemark, Stenderup.
Th. L. Karetmager i S. Stenderup.
E. K. H. Elev fra Hadsten.
Ingen Børn.
- d** Abella Katrine Hansen,
f. 9. Juni 1882, g. 22. Juli 1908 m.
Laurids Nielsen,
f. 13. Maj 1881. — Søn af Gaardejer Jens Nielsen og og Hustru, Ellen Marie N., Staarup, Sjælland.
Overtog 1. Juli 1908 en Ejendom paa Viuf Vestermark.
A. K. H. Elev fra Frederiksborg.
4 Børn: *Johannes, Ellen Marie, Dora og Poul Aage (a—d).*
- a)** Johannes Nielsen,
f. 27. August 1909.
- b)** Ellen Marie Nielsen,
f. 2. December 1910.

- c) Dora Jennie Nielsen,
f. 31. Maj 1913.
- d) Poul Aage Nielsen,
f. 17. December 1916.
- e) Anna Laura Hansen,
f. 28. Januar 1884, g. 14. Oktober 1916 m.
Niels Pedersen,
f. 8. August 1876. — Søn af Husmand Jens Petersen og
Hustru, Anne Marie Nielsen, Himmelev, Sjælland.
N. P. Snedker. Havde Ophold i Amerika i 12 Aar og har
nu Fabrik i Helsingør.
A. H. er Elev fra Hadsten og N. P. fra Vallekilde.
- f) Carl Kristian Hansen,
f. 28. September 1885, g. 27. September 1912 m.
Anna Lygum,
f. 14. Februar 1888. — Datter af Gaardejer Hans Lygum
og Hustru, Maren Kirstine Petersen, Jordrup, Lejrskov S.
C. H. er Landbruger og Fabrikant. — Overtog Ejendom-
men og Træuldsfabrikken »Aakjærdsdal« Efteraar 1912.
C. H. Elev fra Testrup og A. L. fra Vinding.
Ingen Børn.

- 2 Ane Poulsen,
f. paa Roedgaard 1. November 1851, g. 19. Maj 1870 m.
Hans Kristian Nissen,
f. 10. April 1844, d. 19. Marts 1908. — Søn af Gaard-
ejer Nis Nissen og Hustru, Kirstine N., Højrup Skov-
gaard.
Ejer af Højrup Skovgaard, Stepping S., Sønderjylland.
6 Børn: *Ellen Kirstine, Nis, Poul, Hans, Peter*
og *Carl Marius* (a—f).

- a) Ellen Kirstine Nissen,
f. 7. Marts 1871, d. 12. September 1890.
- b) Nis Nissen,
f. 3. August 1872, g. 26. Marts 1897 m.
Dorthea Carstens,
f. i Stepping-Højrup. — Datter af Gaardejer Peder Bugis-
lav Carstens, Stenskjær, Stepping-Højrup, Sønderjylland.
»Nis N. er hjemme endnu; men hans ældste Søn Peter
er (²⁰/₂ 17) indkaldt til Soldat.« D. H.
10 Børn: *Peter, Ellen, Hans, Anne, Cecilie, Hansa.*
Birgitte, Matilde, Lydia og Christian (a—j)),
- a) Peter Nissen,
f. 3. Januar 1898.

- b) Ellen Kirstine Nissen,
f. 23. Marts 1899.
- c) Hans Kristian Nissen,
f. 9. August 1900.
- d) Anna Dorthea Nissen,
f. 5. September 1901.
- e) Cecilie Dorthea Nissen,
f. 27. September 1902.
- f) Hansa Pouline Nissen,
f. 28. November 1903.
- g) Birgitte Sofie Nissen,
f. 8. December 1904.
- h) Mathilde Samuela Nissen,
f. 17. Juli 1906.
- i) Lydia Kathrine Nissen,
f. 28. September 1910.
- j) Christian Bugislaus Carstens Nissen,
f. 9. Maj 1912.
- c Poul Pedersen Nissen,
f. 1. April 1874, g. 6. Januar 1906 m.
Johanne Jensen,
f. 18 . — Datter af Sjælland.
P. P. N. rejste i sin Ungdom til Amerika, hvor han blev
gift og bor i Chicago. — Han var Snedker el. Tømrer.
3 Børn: *Hans, Poul og Clejde (a)–c)*.
- a) Hans Christian Nissen,
f. 6. Oktober 1906.
- b) Poul Nissen,
f. 30. August 1909.
- c) Clejde Theodor Nissen,
f. 11. Januar 1912.
- d Hans Roed Nissen,
f. 24. Februar 1876.
Rejste som ung til Amerika, hvor han bor som ugift
- e Peter Nissen,
f. 16. Marts 1880, g. 27. April 1906 m.
Johanne Juhl,
f. 18 . — Datter af Fyrbøder P. M. Juhl og
Hustru, Kolding. Opdraget ved en Onkel i Ødis-Bramdrup.
P. N. overtog 1906 Fødegaarden Højrup Skovgaard. Har
siden Verdenskrigens Beg. 1914 været med ved Fronten.
»Hans Hustru Johanne maa selv styre Gaarden ved lidt Hjælp fra
tyske Soldater en Gang imellem. Der ligger ca. 300 Soldater i og om-
kring Gaarden i Barakker. Gaarden ligger lige ved Grænsen, og Mar-
ken gaar langs med Skellet. *Dorthea Hansen.*
6 Børn: *Hans Kr., Nis, Kirstine, Poul, Anker og Anna (a)–f)*.
- a) Hans Kristjan Nissen,
f. 15. Marts 1907.
- b) Nis Bygvraa Nissen,
f. 20. August 1908.

- c) Kirstine Marie Nissen,
f. 5. November 1909.
- d) Poul Mads Juhl Nissen,
f. 20. Januar 1912.
- e) Anker Peter Nissen,
f. 19. Juli 1913.
- f) Anna Katrine Nissen,
f. 11. Februar 1915.

f Carl Marius Nissen,
f. 27. Juli 1882, g. 28. April 1911 m.

Maria Schmidt,
f. 18 . — Datter af Gaardejer Andreas
Schmidt og Hustru, Farris.
C. M. N. overtog 1911 sin Hustrus Fødegaard i Farris
(paa dansk Side). — Har nu solgt sin Gaard og bor i Ø.
Vamdrup.

3 Børn: *Hans Kristian, Andreas* og — — (a)—(c)).

- a) Hans Kristian Schmidt, Nissen,
f. 14. Februar 1913, d. 11. September 1914.
- b) Andreas Schmidt Nissen,
f. 14. Februar 1913, d. 11. Marts 1913.
- c) — — — Schmidt Nissen,
f.

3 Peder Poulsen,
f. paa Roedgaard 24. Marts 1853, d. 23. Maj 1907, g.
5. Juni 1875 m.

Amalie Lund,
f. 10. Oktober 1854. — Datter af Møller Jørgen Lund
og Hustru, Sophie Frederikke Nielsen, Hvinningdals
Mølle ved Silkeborg.

P. P. havde først en Gaard i Bobøl, kom saa til Brendstrup v.
Gram (Sønderj.); men da det ikke rigtig vilde gaa for ham her
hjemme, rejste han med Hustru og tre Børn til Amerika (1881),
hvor hun havde en Bror i Byen Rawlins. De fik en Købmands-
forretning. (Adr. Mrs. Amalie Poulsen, Rawlins, Wyoming.)

10 Børn: *Ellen, Poul, Frederikke, Anna, Pearl, Harry,*
Edna, Carl, Jennie og *Millie* (a—j).

- a Ellen Kirstine Poulsen, f.
- b Poul Lund Poulsen, f.
- c Frederikke Poulsen, f.
- d Anna Dorthea Poulsen, f.
- e Pearl Poulsen, f.
- f Harry Poulsen, f.
- g Edna Poulsen, f.
- h Carl Poulsen, f.
- i Jennie Poulsen, f.
- j Millie Poulsen, f.

Hans Henrik Hansen Roed og Ane Hansdatter.

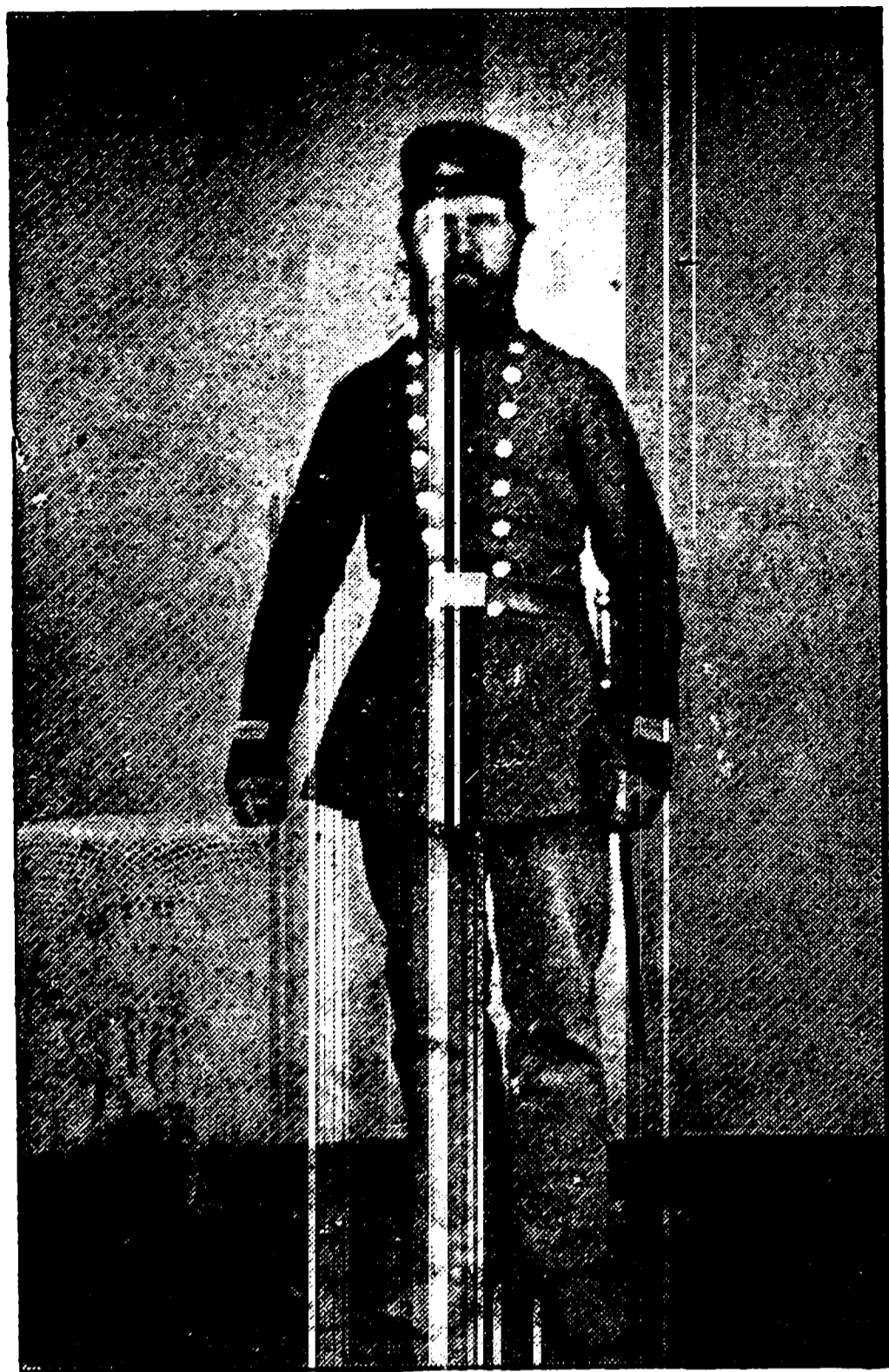
III Hans Henrik Hansen Roed,

f. paa Roedsminde 7. August 1834, d. i Kolding 16. Februar 1895, g. 9. August 1860 m. sit Søskendebarn

Ane Hansdatter,

f. i Dons 29. September 1839, d. i Egholt 21. August 1886. — Datter af Hans Nielsen Kring og Hustru, Mette Katrine Hansdatter, Dons.

H. R. havde i mange Aar Landejendom i Egholt (1861—86). Han slagtede for sig selv og sine Naboer, men havde ikke lært som Slagter. 1889 kom han til Kolding Andelsslagteri som Slagteriarbejder. — Naar han fik en Bestilling, skulde den udføres til Punkt og Prikke, og han var altid rede til at hjælpe, hvor han kunde. — Hans Hustru kunde altid faa Humøret op, hvor hun kom, selv om Sorgen var til Stede. — Da den unge Hans Roed i 1856 var til Session og trak et lavt Nummer, saaledes at han skulde springe Soldat, spurgte en Slægtning, der var fulgt med ham til Kolding, om han ikke vilde have lejet for sig, hvad jo var meget almindeligt i den Tid for velhavende Gaardmandssønner. Men Hans R. svarede vedkommende Nej; han skulde nok *selv* tage sin Tur, og vilde ikke have en anden til at lide og døje det, der var *ham* tiltænkt.

Korporal Hans Roed, Egholt, 1864.

8 Børn: *Ane*, f. 1860, *Katrine*, f. 1862, *Hans*, f. 1865, *Niels*, f. 1867, *Jens*, f. 1871, *Peder*, f. 1873, *Ellen*, f. 1875 og *Henrik*, f. 1878 (1—8).

1 *Ane Hansen Roed*,

f. 8. September 1860, d. 6. Januar 1888, g. 27. April 1882 m.

Nis Iversen Nissen,

f. 4. Juni 1857, d. 16. Juni 1917. — Søn af Nis Nissen og Hustru, Ingeborg, Tyrholm v. Over Jersdal, Sønderj.

N. I. N. boede i Egholt og siden i Seest ved Kolding. Rejste som Enkemand til Amerika, hvor han omkom ved et Ulykkestilfælde (Overkørsel af en Sporvogn).

3 Børn: *Ingeborg*, *Nis* og *Hans* (a—c).

a *Ingeborg Nissen*,

f. 1. December 1882, d. i Amerika.

b *Nis Nissen*,

f. i Egholt 8. December 1884.

c *Hans Nissen*,

f. i Seest 12. August 1887.

Nis og *Hans* er begge ugifte og opholder sig i Amerika.

2 *Mette Katrine Hansen Roed*,

f. 7. December 1862, d. i Kolding 23. August 1889.

3 Hans Hansen Roed,
f. 8. September 1865, g. 19. Januar 1897 m.

Kirstine Jespersen,

f. i Almind v. Viborg 22. November 1869. — Datter af Jesper Petersen (Svendsen) og Hustru, Nielsine Nielsen, Almind.

Hans H. R. er Murer i Kolding og bor paa Hospitalsbakke 22. — Kom i Lære 1883 i Vamdrup og begyndte som Svend 1886. Indmeldt i Fagforeningen 1895 og siden deltaget meget aktivt i Fagforeningsbevægelsen. I Bestyrelsen for Kolding og Omegns Brugsforening siden den blev stiftet 1904. Siden 1911 Formand for Arbejdernes Brændselsforening.

H. R. Elev fra Ollerup (1893—94).

K. J. Elev fra Almind (1888) og fra Ollerup (1896).

En Plejøsøn (Søn af Henrik H. Roed).

Helge Hanibald Roed,

f. 12. August 1912.

4 Niels Hansen Roed,
f. 1. Juli 1867, g. 28. Marts 1893 m.

Riborg Kirstine Hansen,

f. i Marstal 30. November 1867. — Datter af Sømand Hans Nielsen Hansen og Hustru, Kathrine Knudsen, Marstal.

Niels H. R. Slagter i Bølling, senere i Randbøldal og nu i Egtved siden 1910.

N. R. Elev fra Ryslinge.

R. H. Elev fra Mellerup.

12 Børn: *Hans, Anna, Niels, Katrine, Kristine, Johannes, Axel, Marna, Marie, Ellen, Karen og Thorvald (a—l).*

a Hans Roed,
f. i Bølling 25. December 1893.

b Anna Roed,
f. 4. April 1895. — Elev paa Vallekilde 1915.

c Niels Roed og
d Katrine Roed,
f. 28. Januar 1897.

e Kristine Roed,
f. 28. Maj 1898.

f Johannes Roed,
f. i Randbøldal 24. Marts 1900.

- g Axel Roed,
f. 3. Juni 1902.
- h Marna Roed,
f. 27. April 1904.
- i Marie Roed,
f. 15. September 1907.
- j Ellen Roed,
f. 15. December 1908.
- k Karen Roed,
f. i Egtved 5. Februar 1911.
- l Thorvald Roed,
f. 12. Marts 1913.

5 Jens Hansen Roed,
f. 18. Februar 1871, g. 29. Oktober 1898 m.

Marie Bojsen,
f. 22. Maj 1875. — Datter af Maler Hans Chr. Bojsen
og Hustru Ane Marie Jørgensen, Højrup, Lejrskov.

J. H. R. har boet i Bølling, dernæst i Alsted og siden i Fousingdal (fra 1906); blev ansat ved Vejvæsenet som Vejmand paa Linjen Vonge—Sandvad 1. Oktober 1903 med Begyndelsesløn 450 Kr., der steg til 700 Kr. 1911. — Har taget Afsked.

8 Børn: *Anna, Marta, Hans, Axel, Aage, Meta, Ejnar og Otto (a—h).*

- a Anna Roed,
f. i Bølling 13. Marts 1899.
- b Marta Roed,
f. 18. August 1900, d. 15. November 1906.
- c Hans Bojsen Roed,
f. 23. Februar 1902.
- d Axel Roed,
f. i Alsted 22. Oktober 1903.
- e Aage Roed,
f. 17. April 1905.
- f Meta Roed,
f. i Fousingdal 16. December 1910.
- g Ejnar Roed,
f. 23. April 1912.
- h Otto Roed,
f. 14. Februar 1915.

6 Peder Hansen Roed,
f. 26. Januar 1873, g. 28. Februar 1908 m.

Juliane Petersen,

f. i Haraldsted ved Ringsted 12. April 1872. — Datter
af Peter Hansen og Hustru, Ane Marie Pedersen,
Ortved ved Ringsted.

P. H. R. først Arbejder i København, nu Vicevært og Fyr-
bøder paa en Klinik i Hellerup.

En Søn:

Holger Roed,
f. 29. April 1908.

7 Ellen Kirstine Roed,
f. 27. Marts 1875, d. i Jordrup 27. April 1888.

8 Henrik Hansen Roed,
f. 27. Oktober 1878, g. i Næstved 23. Maj 1904 m.

Jenny Christine Christensen,

f. i Næstved 29. August 1884. — Datter af Garver
Jens Christensen og Hustru Karoline
(Faderen død og Moderen g. 2. G. m. Peder Mathiesen.)

H. H. R. har lært Bogbinderiet og nedsatte sig som Bog-
binder i Vordingborg. Siden 1908 Bestyrer for en Bog- og
Papirhandel i Præstø.

Har fra 1892 været Medlem af Nordisk Good Templar Ordenen
(N. I. O. G. T.) og har i flere Aar været Agitator for Afholdssagen.
I de sidste 3 Aar Medlem af Raadet for Børneafdelingen under
N. I. O. G. T.

4 Børn: *Ellen, Palle, Helge og Poul* (a—d).

a Ellen Kirstine Jensine Roed,
f. 27. Marts 1905.

b Palle Linius Roed,
f. 7. Februar 1910.

c Helge Hanibald Roed,*)
f. 12. August 1912.

d Poul Henrik Roed,
f. 12. Juni 1915.

*) Se Side 100, 3.

Anna Charlotte Carstens og Jørgen Ravn.

IV Jørgen Ravn (Hansen Roed),

f. paa Roedsminde 3. November 1836, d. 21. Januar 1916,
g. 13. Maj 1873 m.

Anna Charlotte Carstens,

f. i Stepping-Højrup, Sønderjylland, 28. Maj 1841, d. 21.
Oktober 1900. — Datter af Gaardejer Peter Carstens og
Hustru Cecilie , Stepping-Højrup; Søster til P.
Bugislav Carstens, Stenskjær.

J. R. overtog 1873 sin Hustrus Fødegaard, men flyttede
1897 hjem til Bølling.

Han er ligesom Jørgen Ravn, Nebel, og Jørgen Ravn, Asbo (nu
Bække), opkaldt efter gl. *Jørgen Ravn*, Hosekræmmeren i Kø-
benhavn, og fik derfor en særlig Arv paa 300 Rdl. (Se V. Del.)

En Datter:

Cecilie Ravn,

f. 4. Juli 1877, d. 21. Juli 1908, g. 5. Marts 1897 m.

Martin Christian Fisker,

f. 19. April 1872. — Søn af Gaardejer (nu Sparekasse-
direktør) Christoffer Fisker og Hustru, Else Marie
Lassen, Drenderup Mark, Ødis.

M. F. Gaardejer i Bølling. (Han købte Gaarden af Jakob Fiskers Enke. I 1918 købte han Jens Hansens Gaard, Mosegaard.)

Fmd. for Bølling Foredragsforening og i Bestyrelsen for Hesteavlsforsikringen. Har været Dommer i Voldgiftsret.

Elev fra Vinding.

M. F. g. 2. G. m. *Jensine Thomsen*. — Datter af Jens L. Thomsen og Hustru, Mette Pallesen, Mølhede, Lunde S. v. Varde. — Elev fra Askov (to Vintre) og fra Ollerup.

4 Børn: *Jørgen, Anna, Christoffer* og *Ejler* (a—d).

- a Jørgen Ravn Fisker,
f. 21. Januar 1898.
- b Anna Charlotte Fisker,
f. 9. November 1899.
- c Christoffer Fisker,
f. 13. December 1901.
- d Ejler Marius Fisker,
f. 3. Marts 1903.

v Maren Hansen Roed,

f. paa Roedsminde 13. December 1839, d. 1. Juni 1904,
g. 29. November 1862 m.

Niels Andersen,

f. 15. Juli 1837, d. 24. Marts 1902. — Søn af Gaardejer Anders Thomsen og Hustru, Karen Nielsdatter, Mosegaard, Bølling. (A. Th. arvede Gaarden efter sin Far: Thomas Andersen.)

N. A. var Ejer af Fødegaarden.

Hjemmet i Bølling.

Min Svigerfar var en rolig og tilbageholdende Mand, der ikke deltog meget i det offentlige Liv, men var almindelig agtet og afholdt. Foruden at være en sjælden god Familiefar, var han ogsaa hjælpsom overfor dem, der paa én eller anden Maade trængte til Støtte. Han var i en Aarrække Kirkeværge. Han døde 1902 under tunge Forhold, idet min Svigermor var indlagt paa Sygehuset i Kolding for at underkastes en Operation for Kræft og naede ikke at komme hjem, før hendes Mand var død. Dette var meget tungt for dem, da de havde levet et ualmindeligt godt Samliv. — Min Svigermor var en klog og begavet Kvinde, der med Kærlighed og Omhu tog sig af sine Børn og Venner og fulgte i det hele taget med i alt, hvad der var godt.

Jens Hansen.

Maren Hansen Roed og Niels Andersen.

Niels Andersen var en stille, bramfri Mand og havde sammen med sin Hustru et hyggeligt Hjem, hvor Folk holdt af at komme. Han var en Ordensmand til Fingerspidserne, hvilket bl. a. gav sig Udslag i den Maade, han som gammel Mand behandlede sine Merskumspiber paa. — Hans Hustru var en livlig, energisk Kvinde og tillige en hyggelig og dygtig Husmor

A. M. Christensen.

Mosegaard.

Niels Andersen og Maren Roed 6 Børn: *Karen*, f. 1863, *Anne*, f. 1864, *Johanne*, f. 1869, *Kirstine*, f. 1873, *Marie*, f. 1875 og *Margrete*, f. 1877 (1—6).

1 *Karen Andersen*,

f. 9. Maj 1863, g. 24. September 1885 m.

Jens Hansen,*)

f. 24. September 1859. — Søn af Gaardejer Hans Jensen og Hustru, *Petrelle Johnsdatter Møller*,**) *Petersborggaard*, St. Andst.

»Min Fader overtog *Petersborggaard* efter sin Fader *Jens Hansen*, der købte den efter først i en Aarrække at have været Forpagter af *Herregaarden Broholm* ved *Svendborg*. Forinden havde han ejet en Gaard i *Flødstrup* v. *Kjertemind*, hvor min Fader er født. — Han var en Tid Sognefoged. — Som Enke solgte min Moder *Petersborggaard* 1866 for 60,200 Rdl. og købte en mindre Gaard i *Lunderskov*. Hun blev senere gift med *Rasmus Jensen Hansen*, min Farbroder. Min Fader døde 1864, min Moder 1871.«

Jens Hansen.

J. H. Ejer af sin Hustrus Fødegård i *Bølling*. 1918 solgt *Gaarden* til *M. Fisker* og flyttet til *Egtved*.

Var 1876—77 Elev paa *Hindholt*, 1 Aar Landvæsenselev paa *Sludegaard* ved *Nyborg*, 1/2 Aar paa *Lundbygaards Fællesmejeri* paa *Falster*, 1 1/2 Aar Elev paa *Gl. Kirstineberg*, *Falster* og 1 Aar som Medhjælper s. St., 1 Aar som Medhj. paa *Vennerslund*, *Falster*, 1 1/2 Aar Soldat i *København*. Lært Mejerifaget paa *Hesselho Mejeri* ved *Varde* og deltog i Kursus paa *Lindbjerg* og *Strelluf Mejerier*. 1884—86 Bestyrer paa *Bølling Fællesmejeri* (opr. af afd. *P. Skousen*). 1886—96 Forpagter af *Svigerfaderens Gaard* og siden 1896 Ejer af samme. Medl. af *Egtved Sogneraad* 6 Aar, en Aarrække Fmd. for *Egtved Mejeri* (en Tid Revisor ved samme), Værge og Kasserer for *Egtved Kirke*, og f. T. Medlem af *Værgeraadet* i *Egtved Sogn*.

4 Børn: *Anna*, *Hans*, *Niels Sofus* og *Niels Andersen* (a—d).

*) Brorsøn af *Johs. Hansen*, *Aakjærdal*.

**) Hendes Stamtavle ser saaledes ud:

Wulf Christoffer Møller, født i *København* 1743, Cap. i *Pedersborg* v. *Sorø* 1775, Sognepræst for *Agersø* og *Omø* 1783, for *Bogø* 1790, for *Vorbasse-Grene* 1794, død i *Vorbasse* 1802 (g. 2. G. m. *Inger Marie Berg*, f. i *Frederiksstad* i *Norge* 1759, Datter af *Jon Guttormsen Berg* og *Marie Olsdatter Hersætter*, død i *Vejgaard* v. *Vorbasse* 1825), 12 Børn. Den ældste Søn *John Madsen Møller*, f. 1781, d. 1841 (g. 1810 m. *Ane Pedersdatter*, Datter af *Peder Christensen* og Hustru, *Else Pedersdatter*, *Skødebjerg* v. *Vorbasse*, død 1874), 8 Børn. *Petrelle* var den yngste i *Flokken*. — (En Sønesøn af *J. M. M.* var Præsten af samme Navn, *John M. Møller*, der har udgivet Bogen »*Slaugs Herred*«.)

a Anna Petrelle Hansen,
f. 27. Marts 1886, g. 23. Marts 1910 m.

Andreas Mathias Christensen,
f. 8. Marts 1879. — Søn af tidligere Snedker, nu Gaard-
ejer Jens Christensen (f. i Broager) og Hustru, Elisabeth
Duus (f. i Grønnebæk), Vejstrup ved Kolding.
A. M. C. Førstelærer i Egtved.

»Jeg er dim. fra N. Nissum Sem. 1900. Har været Andenlærer i
S. Bjert ved Kolding fra 1901—07 og Førstelærer i Egtved fra 1907.
Ingen offentlige Tillidshverv. Jeg har virket en Del som Leder af
Korsang samt Aftenskoleundervisning. Alle mine Søskende, 3 Brødre
og 3 Søstre, har taget Lærereksamen og staar i Folkeskolens Tjeneste.«

A. M. Christensen.

A. P. H. Elev fra Roskilde 1907.

2 Børn: *Regnar* og *Thorkild* (a)—b)).

a) Regnar Duus Christensen,
f. 1. April 1911.

b) Thorkild Christensen,
f. 31. Marts 1914.

b Hans Volf Bratling,
f. 9. Oktober 1887.

Har taget Præliminæreksamen (med Udmærkelse) og har siden
1905 været i Store Nordiske Telegrafskabs Tjeneste, først i New-
castle, senere i Petrograd og Gøteborg og er for Tiden paa Færøerne.
Han er desuden Reserveløjtnant ved Fæstningsartilleriet.

c Niels Sofus Hansen,
f. 16. April 1889, d. 13. Maj 1889.

d Niels Andersen Hansen,
f. 17. Marts 1891. — Landmand (f. T. Terpsminde, Brakker).
Elev fra Staby (1910) og Ladelund (1915—16).

2 Anne Andersen,
f. 20. December 1864, g. 24. Oktober 1889 m.

Theodor Erhardt Schmidt,
f. 15. September 1863, d. 10. Juni 1893. — Søn af
Gaardejer Christian Schmidt og Hustru, Jensine Elisa-
beth Møller, V. Nebel.

Th. E. S. var Gaardejer i V. Nebel (Skov). — Anne var som Enke
Husbestyrerinde i København i flere Aar. Bor nu i Kolding, hvor
hun har Indtægt af et Legat.

3 Børn: *Peter*, *Sofie* og *Theodor* (a)—c).

a Peter Erhardt Schmidt,
f. 14. September 1890, d. 1. August 1892.

b Sofie Erhardt Schmidt,
f. 14. Februar 1892, d. 27. Juli 1892.

- c Theodor Erhardt Schmidt,
 f. 7. Maj 1893, d. 22. August 1893.
- 3 Johanne Kirstine Andersen,
 f. 3. Maj 1869.
 Husbestyrerinde i Kolding. — Elev paa Askov 1892.
- 4 Kirstine Sofie Andersen,
 f. 3. Maj 1873, d. 1. Juni 1887.
- 5 Andersine Marie Andersen,
 f. 8. Februar 1875, g. 29. Juli 1898 m.
- Niels Christian Jørgensen Leth,
 f. 6. September 1873. — Søn af Gaardejer i Egtved
 Joakim Diderik Leth (f. i Falling v. Odder) og Hustru,
 Kristiane Jørgensen (f. i Egtved).
 Murer i Kolding. — Bor i Hospitalsgade.
 N. Ch. L. Elev paa Vinding Højskoles Haandværkerafd. 1892.
 A. M. A. Elev paa Askov 1895.
 2 Børn: *Elisabeth* og *Kirstine* (a—b).
- a Kristiane Elisabeth Leth,
 f. 18. Februar 1899.
- b Kirstine Marence Leth,
 f. 15. Juni 1900.
- 6 Hansine Margrethe Andersen,
 f. 10. Maj 1877, g. 26. Marts 1909 m.
- Christian Nielsen Bang,
 f. 7. August 1879. — Søn af Boelsmand, senere Post-
 kontrahent Jørgen Lund Christensen Bang og Hustru,
 Marie Gerthsen, Fuglsang, Egtved S.
 C. B. er Overretssagfører i Fjerritslev.
- »Efter Konfirmationen var jeg paa Kursus c. 1 Aar i København;
 derefter i 3 Aar Elev paa Kathedralskolen i Ribe, hvor jeg tog Artium i
 1899 (100 Points), Philosophicum 1900 (med Udmærkelse), 1. Del af jur.
 Embedseksamen 1904, 2. Del 1905 (m. 1. Kar.). Derefter kort Vikariat
 i Grenaa som By- og Herredsfuldmægtig; Soldat (ved Forplejnings-
 korpset, bestod Eksam. som Korporal); Sagførerfuldmægtig i Thisted
 ¹/₈ 1906—¹/₂ 07, i Aalborg ¹/₂ 1907—¹/₈ 08, i Fjerritslev ¹/₈ 1908—³/₈ 09;
 Sagførerbestalling ³/₈ 1909, men vedblev at virke i den daværende
 Stilling. Overretssagfører ⁶/₁₁ 1912 og nu Associe i Firmaet »Rud.
 Lassen & C. N. Bang« i Fjerritslev.« *C. N. Bang*
- 2 Børn: *Hariet* og *Edith* (a—b).
- a Hariet Bang,
 f. 11. Maj 1910.
- b Edith Bang,
 f. 28. September 1911.

Poul Hansen Roed.

Christine Juhl.

VI Poul Hansen Roed,

f. paa Roedsminde 17. November 1845, g. 28. April 1869 m.

Christine Juhl,

f. paa Nagbølgaard 22. April 1840. — Datter af Christen Hansen Juhl (f. 1795) og Hustru, Sofie Kristine Hansen (f. 1806), Ørdrup i Sønderjylland.

»Mors Far, Chr. H. Juhl, er født i Ørdrup. Blev 1826 g. 1. G. m. eneste Datter paa Nagbølgaard, Birgitte Due, og overtog med hende Gaarden. I første Ægteskab havde han en Datter, der blev gift med Andreas Juhl, Jerndrupgaard (en Fætter til hendes Far). 1828 giftede Bedstefar sig anden Gang med Sofie Kirstine Hansen, Datter af Forpagter Hansen, Tidselholt v. Svendborg. Mor er født paa Nagbølgaard 1840 som Nr. 6 af 8 Børn i andet Ægteskab.«

Anna Roed.

Poul R. Kroejer i V. Nebel 1868. Konditor i Kolding 1874. Købmand i Kolding 18 *). Folketingsmand for Vonsildkredsen 1881—87. Mejeribestyrer i København 1882. Repræsentant for »Det danske Mælkekomp.« 1896. Kollektør for Klasselotteriet 1902. Bopæl: Nylandsvej 33, Kbhvn. Elev fra Uldum (1862—63) og Askov (1865—66). Stiftende Medlem af »Dansk Højskoleforening« 1878, Kolding Kreds.

*) Se Side 111, VII.

Lidt om Far og Mor.

» — — — Far og Mor begyndte deres Samliv i V. Nebel Kro, og siden flyttede de til Kolding, hvor Far var Købmand, indtil han ved et Tilfælde blev ført ind i det politiske Liv og blev Folketingsmand. Dette sidste gav Anledning til, at vi flyttede til København — og gav ligeledes Far saa stærk Interesse for Politik, at han endnu med Liv og Appél tager Del deri. — Far er et Mødemenneske. Mor og Hjemmet tilhører hinanden, og hun har altid forstaaet at gøre Hjemmet kært for os alle. — Far er Højskolemenneske. Paa Uldum fik han sin Daab (se hans Artikel i »Tiden«, Nr. 24, 1917). — — — Far har i 20 Aar været ansat ved »Det danske Mælkekompagni« og har siden 1901 været Lotterikollektør baade i Klasselotteriet og nu ogsaa i Koloniallotteriet.«

Anna Roed.

3 Børn: *Hans*, f. 1871, *Anna*, f. 1873 og *Sofie*, f. 1880 (1—3).

1 Hans Roed,

f. i V. Nebel 21. Juni 1871, g. 15. Oktober 1898 m.

Anna Marie Küster,

f. i Langetved, Sønderj., 9. December 1877. — Datter af Købmand Ludvig Küster og Hustru, Kirstine Adolph, Langetved.

Hans R. Fyrmester paa Hanstholm.

Konf. i Vartov Kirke 1886, tog alm. Forberedelseseksamen Juni 1887, Maskinlærling paa Orlogsværftet $\frac{1}{9}$ 1887— $\frac{31}{8}$ 89, gennemgik Skolen for Skibsbygning og Maskinvæsen $\frac{1}{9}$ 1889— $\frac{30}{4}$ 93, Maskinassistent i Marinen $\frac{1}{8}$ 1893— $\frac{31}{10}$ 98, i Fyrvæsenets Tjeneste fra $\frac{1}{11}$ 1898, som Fyrmester ved Hanstholm Fyr fra $\frac{1}{11}$ 1903.

5 Sønner: *Axel*, *Poul*, *Carl*, *Henning* og *Gunnar* (a—e).

a Axel Roed,

f. i København 9. April 1899, d. 25. Februar 1903.

b Poul Roed,

f. 23. Marts 1902.

c Carl Adolf Roed,

f. 19. August 1904.

d Henning Roed,

f. 26. Maj 1908.

e Gunnar Roed,

f. 5. Januar 1910.

2 Anna Roed,

f. i Kolding 18. Juli 1873.

Min Stilling har siden 1913 været den at passe Kontoret herhjemme. Tidligere har jeg haft Forretning med en anden, men afstod min Part og flyttede hjem til mine gamle, hvis gode Støtte jeg gerne skulde være.«

Elev fra Testrup (1894).

Anna Roed.

3 Sofie Roed,

f. i Kolding 8. Januar 1880, g. 22. April 1909 m.

Bertel Jacobsen,

f. i København 30. Juli 1876. — Søn af Søren Jacobsen og Hustru, Bolette Toxværd, Sydsjælland.

(Moderen født i Kbhvn. af gl. Haandværkerslægt og Faderen født af sjællandsk Bondeslægt.)

B. J. Broncestøber i København. Bopæl: Ø. Fasanvej 60 F.

»Min Svoger kom i Gørtlerlære Maj 1891, udlært 1896, fik da stor Lyst til Figurstøbning og kom til Broncestøber Rasmussen et Par Aar for saa at rejse og blive uddannet specielt paa dette Omraade. Den særlige Uddannelse fik han ved sit treaarige Ophold paa det kejserlige Broncestøberi i Wien. Desforuden var han en Tid i Tyskland og Paris, kom hjem til Danmark 1901 og gjorde sig kort efter selvstændig Forretning i Kunstbroncestøbning, indtil han 1917 afstod sit Støberi til Georg Jensens Sølvsmede-Aktieselskab, hvor han nu er ansat som Leder af Støbningen.

Anna Roed.

Sofie R. Elev fra Testrup (1898).

3 Børn; *Anna, Paula og Rigmor* (a—c).

a Anna Jacobsen,

f. 24. Juli 1912.

b Paula Jacobsen,

f. 6. Marts 1915, d. 9. Februar 1916.

c Rigmor Nathalie Jacobsen,

f. 26. Februar 1917.

VII Peder Hansen Roed,

f. paa Roedsminde 27. Oktober 1850, d. i København 1. Oktober 1885, g. 27. Oktober 1875 m.

Abel Katrine Hansen,

f. paa Petersborggaard 26. Marts 1855. — Datter af Gaardejer Jens Hansen og Abel Kathrine Rasmusdatter, Petersborggaard, St. Andst. — Søster til Jens Hansen, Bølling og Brordatter af Johannes Hansen, Aakjærdal.

P. R. var Købmand i Kolding. (Forretningen overtoges af Poul Roed).*)

1880 flyttede Farbror til København efter i nogle Aar at have været bosiddende i Bølling. Et lille Træk, som jeg lagde Mærke

*) Se Side 109, VI.

Peder Hansen Roed.

Abel Katrine Hansen.

til den Gang, var, at han, skønt selv i smaa Kaar, bragte en lille forsømt Pige hjem og var en god Far for dette lille Barn til sin Død.

Anna Roed.

A. K. H. blev 13. Februar 1891 g. 2. G. m. *Johannes P. Bech*, Nebelsminde v. Ejstrup, siden Esbjerg, nu N. Bjert.

VIII* Mette Hansen Roed,

f. paa Roedsminde 1. April 1856, g. 1. G. 18. Oktober 1872 m.

Peter Thomas Skousen,

f. 4. Februar 1846, d. 14. April 1887. — Søn af Gaardejer Thomas Pedersen Skousen og Hustru, Karen Marie Hviid, Tyvkjær, Hostrup S.

Peter Sk. overtog 1872 Mette Roeds Fødegaard Roedsminde. Oprettede Fællesmejeriet i Bølling.

5 Børn: *Hans*, f. 1873, *Karen*, f. 1875, *Thomas*, f. 1877, *Otto*, f. 1879 og *Anna*, f. 1882 (1—5).

Mette Hansen Roed og Peter Skousen.

- 1* Hans Roed Skousen,
f. 25. November 1873, g. 1. G. 29. April 1896 m.
Anna From,
f. 6. Marts 1870, d. ved et Ulykkestilfælde 12. Oktober
1901. — Datter af Gaardejer Chr. From og Hustru,
Marie Viuf,, Fjelstrup, Sønderjylland.
H. R. Sk. Gaardejer i V. Nebel 1902 og i Bølling til 1907.
Nu Forvalter ved »Det danske Mælkekompagni«, Kbhvn.
Elev fra Testrup (1892—93) og Dalum Landbrugskole.
Anna F. Elev fra Askov og — — —
3 Børn: *Astrid, Kristian og Peder (a—c).*
- a Astrid Skousen,
f. 23. Februar 1897.
- b Kristian Skousen,
f. 27. Sepbr. 1898, d. ved et Ulykkestilfælde 8. Oktbr. 1914
- c Peter Skousen,
f. 27. Maj 1900.
Elev fra Hejls Efterskole og Frederiksborg.
- 1** Hans Roed Skousen,
g. 2. G. 12. Maj 1903 m.
Elisabeth Vibekke Nielsen,

f. 24. Juli 1876. — Datter af Murmester Niels Peter Nielsen og Hustru, Elise Marie Mortensdatter, Roskilde.

7 Børn: *Thora, Eva, Kjeld, Niels, Elfrida, Hans Kristian og Thomas* (a—g).

a Thora Marie Skousen,
f. 21. Februar 1904.

b Eva Skousen,
f. 2. April 1906.

c Kjeld Skousen,
f. 22. August 1907.

d Niels Skousen,
f. 3. Oktober 1909.

e Elfrida Sara Skousen,
f. 8. Februar 1912.

f Hans Kristian Skousen,
f. 15. August 1914.

g Thomas Skousen,
f. 8. April 1917.

2 Karen Marie Skousen,
f. 20. Juni 1875, d. 12. September 1880.

3 Thomas Peter Skousen,
f. 14. Januar 1877, d. 25. August 1916, g. 16. Marts 1906 m.

Rigmor Røjgaard,

f. i Aarhus 12. August 1878. — Datter af Johan Georg Røjgaard og Hustru, Caroline Randa.

»Th. P. Sk. Maskinkonstruktør, ansat hos Nielsen & Winther, indtil han 25. August 1917 afgik ved Døden. Han havde Konstruktionseksamen og 2 Aars Uddannelse i Amerika, var en dygtig Mand og har været sit Firma til meget stor Gavn, hvilket ogsaa giver sig Udslag nu ved hans Død, idet Forretningen paa en smuk Maade støtter hans Hustru og Børn.« Bopæl: Vennemindevej 9, Kbh. *Anna Roed.*

2 Børn: *Otto Johan og Fin Tage* (a—b).

a Otto Johan Skousen,
f. 25. Marts 1906.

b Fin Tage Skousen,
f. 23. Juli 1910.

4 Otto Peter Skousen,
f. 10. August 1879.

Havde Manufakturforretning i Kolding. Opholder sig siden 1913 i Tyskland.

5 Anna Caroline Skousen,
f. 28. Maj 1882.

Musiklærerinde i Horsens.

Arthur Muchitsch.

Mette Hansen Roed.

VIII** Mette Hansen Roed,

2. G. g. 12. September 1893 m.

Arthur Laurits Emil Muchitsch,

f. i Ebeltoft 13. Oktober 1865. — Søn af Bundtmager
A. J. Muchitsch og Hustru, Anna Kathinka Kolding,
Aarhus.

A. M. tidligere Isenkræmmer i Kolding, senere Mineral-
vandsfabrikant i Horsens, nu Skatteinspektør i Horsens.

Bopæl: Hestedammen, Horsens.

2 Børn: *Adolf* og *Hugo* (1—2).

1 Adolf Julius Muchitsch,

f. i Kolding 23. Februar 1895, g. 4. Maj 1917 m.

Karen Marie Jensen,

f. 25. Juni 1895. — Datter af Gaardejer Jens Jensen
og Hustru, Kildegaarden, Odder.

Ad. M. er Bankfuldmægtig i Herning.

En Søn:

Sven Helge Muchitsch,
f. 16. April 1918.

2 Hugo Emil Muchitsch,

f. i Horsens 15. Juli 1896.

Manufakturist. — Aftjener f. T. sin Værnepligt paa Sjælland.

Frydenslund.

c* **Else Hansdatter,**

f. i Dons 18. September 1810,*) d. i Almind 28. December 1874, g. 3. Marts 1832 m.

Christen Simonsen Andersen,

f. i Almind 20. November 1802,**) d. 10. Marts 1850.
— Søn af Tømrer Anders Jensen Hohmann og Hustru, Dorthea Simonsdatter, Frydenslund, Almind; Bror til Maria Andersdatter, g. m. Niels Jensen, Viuf, Jens Andersen, Viuf, g. m. Maria Koed, og Dorthea Kirstine Andersdatter, g. m. Værtshusholder Ølsted, Kolding.

Anders Jensen Hohmann omtales som en ualmindelig dygtig Tømrer, der kunde hugge 3 Fag Hus paa en Dag. 32 Aar gl. blev han gift med Dorthea, der kun var 20 Aar. Hun var opdraget hos Mikkel Madsen paa Stengaard (Almind), hvor Konen var hendes Fæster. Medgiften var foruden 20 Td. Ld. Jord: en Kakkelovn med to Messingkugler, en Jerngryde og en Dragkiste af graa Eg. — Gaarden

*) 1810, 28. Oktober, 19. S. e. Trinitatis, havde Gaardejer Hans Henrichsen og Hustru Mette Nielsdatter af Dons et Barn i Kirke, som var født den 18. September og i Hjemmedaaben samme Dag blev kaldet *Else*. Faddere vare: Anne Marie Nielsdatter, Vrandrup, bar Barnet, Else Henrichsdatter, Christen Grunnets Kone af Dons, Niels Hansen (Grunnet) af Aagaard, Niels Andersen, Dons, og Jomfru Helms af Donsgaard. Samme Dag holdt Moderen sin Kirkegang. (Alm. Kirkeb.)

***) 1802, 19. December, 4. S. i Advent, fremstilles i Kirken et Drengbarn, tilhørende Anders Jensen og Hustru Dorthe Simonsdatter, Frydenslund, født 20. November og af Sognepræsten hjemmedøbt d. 21. s. M. med Navn *Christen Simonsen*. Faddere vare: Jens Mikkelsen, Lilballe Mark, Niels Nielsen Sandager, sst., Mikkel Madsen paa Steengaard, Mette Christensdatter, Jens Jensens Kone, og Maren Nielsdatter, Jacob Krogaards Kone i Almind. (Alm. Kirkeb., Landsarkivet i Viborg.)

»Frydenlund«s Historie begynder med det unge Par, der købte Gaarden sammen. Mens Børnene var smaa, stod Dorthea for Landbruget, mens Anders tjente sin Dagløn som Tømrer. Da Børnene voksede til, og to Sønner kunde tage fat, blev der Brug for mere Jord. De fik at vide, at en Parcel paa 36 Tdr. Land var til Købs, og Anders tog hen til vedkommende for at afslutte Handelen. Det bliver sent hen paa Aftenen. Anders kommer ikke hjem, og Dorthea gaar i Seng. Da hun ikke kan falde i Søvn, staar hun op og gaar hen for at hjælpe til. Der var 100 Rdbl. dem imellem; men hun faar Anders til at lægge Beløbet til, og Jorden var i deres Eje.

(Efter *Jørgen Ravn*, Bække.)

Chr. S. Andersen var Ejer af Frydenslund fra 1832 til sin Død 1850. Han afgiver 1832 den Erklæring, at han »for ikke at ruinere sine kiære Svigerforældre«, er tilfreds, naar hans Svigerfar betaler 300 Rdl. og giver ham Sikkerhed for 500 Rdl. r. S. Hans Fæstemø, Else Hansdatter, giver altsaa Afkald paa Mødrenearven, 1800 Rdl. *) *Henrik Ravn*.

Jørgen Ravn, Bække, har kun gode Minder fra sit Barndomshjem. Han var ung, da Faderen døde; men Moderen tog sig godt af de unge. Han omtaler hende som »gudelig anlagt«. Da det jo en Tid faldt i hendes Lod at »sidde alene«, vilde man ynke hende; men hun vilde ikke ynkes. »*Jeg er aldrig ene*«, udtalte hun trygt. — J. R. mindes et Træk fra 1849. Tyskerne laa omkring Kolding. Hans Mor havde lavet et stort Stykke hjemmegjort Tøj, der var indleveret til Farving hos Farver Priis i Kolding. Tøjet maatte reddes. Hele Byen, ogsaa Farveriet, var jo udsat for Brandfare. Hans Far tilbød at vove sig gennem Tyskernes Kæde. Da hun var lidt betænkelig ved Vovestykket, sagde han: »Det gaar nok.« Alligevel blev han taget til Fange og anklaget som Spion. Hos Sognefoged Rønning, hvor den tyske Oberst havde Kvarter, blev han sat i Arrest. Sognefogden fik imidlertid udvirket, at han blev frigivet. Om Tøjets videre Skæbne mindes intet.

8 Børn: *Anders*, f. 1832, *Hans*, f. 1834, *Hans*, f. 1835, *Jørgen Ravn*, f. 1838, *Dorthea*, f. 1839, *Mette Marie*, f. 1842, *Henrik*, f. 1846 og *Ane Marie*, f. 1849. (I—VIII).

I Anders Christen Simonsen,

f. paa Frydenslund 8. December 1832, d. 4. September 1910, g. 3. Juli 1857 m.

Else Marie Jacobsdatter Sass,

f. 6. Maj 1830, d. 17. Februar 1896. — Datter af

*) 1834, 26. Oktober, da Hans Henrichsen, holdt Skifte med sine to Døtre, Anne og Else, blev Gaarden med Besætning og Indbo vurderet til 7200 Rdl. r. S. og Døtrene tillagt hver 1800 Rdl. Desuden gav han Tilsagn om at give hver af dem en opredt Seng og en god ny Egetræsdragkiste samt Bryllupskost og Halvdelen af deres Mors Gangklæder. Endelig skulde han betale de ved Skiftet paaløbende Omkostninger, 223 Rdl. 3 β. †)

H. R.

†) Se Tillæget.

Anders Christen Simonsen.

Else Simonsen, f. Sass.

Korporal Jacob Pedersen (fra Højrup) og Hustru,
Ingeborg Thomasdatter, Almind Mark.*)

And. Sim. var fra 1857 Ejer af Sass' Gaard, Frydensborg, paa Almind Mark og siden (fra 1863) af Lille Kirstinebjerg ved Fredericia. (Se: Jørgen Ravns Barndoms- og Ungdomsminder). — Lille Kirstinebjerg blev solgt igen 1865, hvorefter A. S. flyttede tilbage til Frydensborg. — Han var betroet forskellige Tillidshverv (Sogneraadsmedlem o. l.).

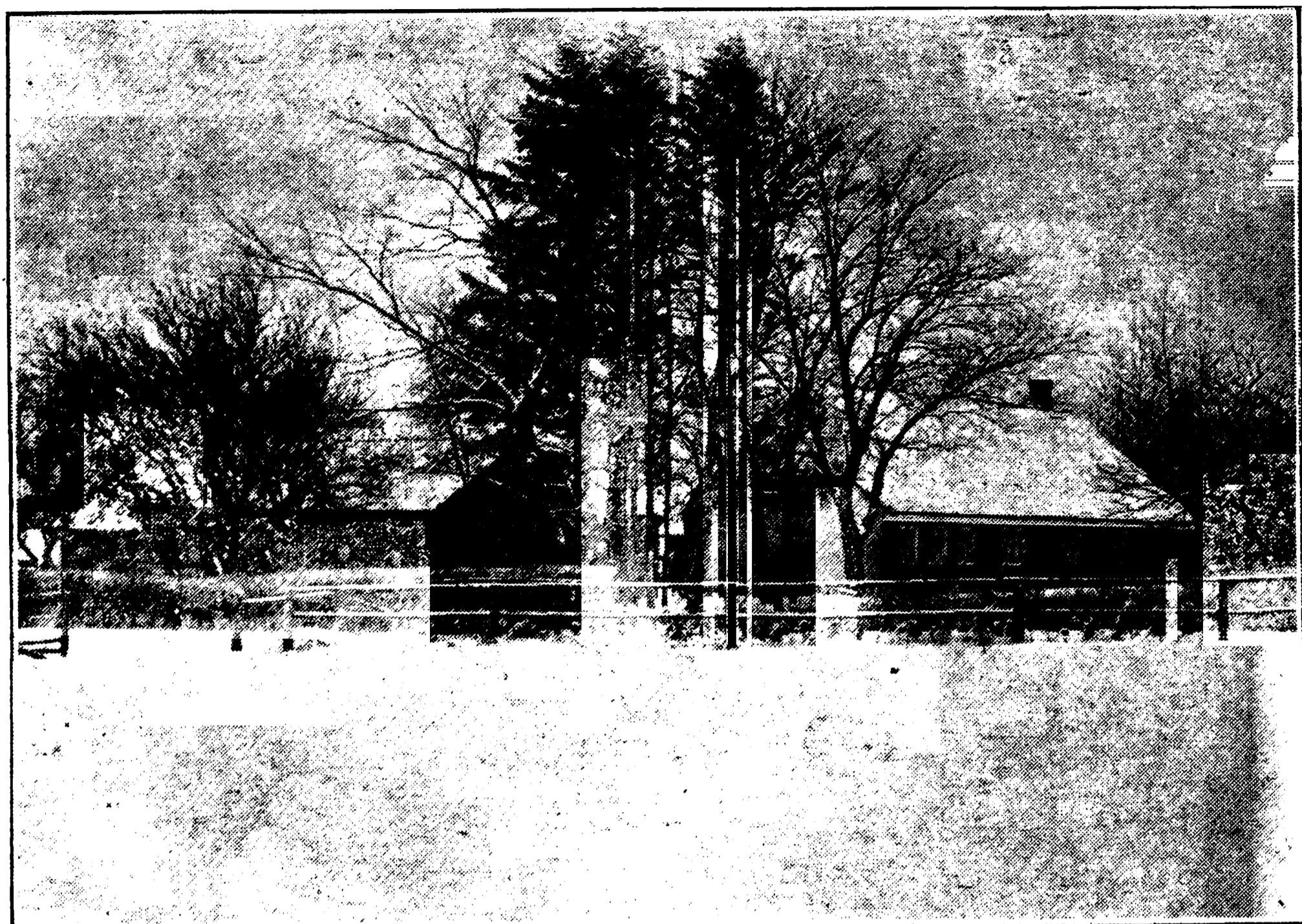
2 Børn: *Ingeborg*, f. 1858, og *Christen Simon*, f. 1859. (1—2).

*) Mandtalslisten fra Almind 1834:

Hus 57.

Jacob Pedersen	31	Aar
Ingeborg Thomasdatter	29	—
Else Jacobsdatter	4	—
Hans Pedersen Sass	27	— (Skræder),
Peder Jacobsen Sass	64	— (Aftægtsmand),
Ane Cathrine Marie Henrichsdatter	11	— (Plejedatter).

I 1834 havde Familien altsaa kun det ene Barn, *Else Marie*, f. 1830; men kort efter fødtes *Thomas*. Thomas Jacobsen Sass, der var Vagtmester 1864, udmærkede sig efter fleres Vidnesbyrd f. Eks. ved Træfningen ved Vorbasse, hvor han tjente sit Dannebrogskors. *Anders Jessen*, Almind, omtaler ham i »Kolding Folkeblad« 1914 (efter Lærer Møller, Vorbasse), som en flink Berider og meget kraftig og modig. — Han døde i Randers som Politibetjent, hvor han i Randersblade blev mindet paa en smuk Maade. Som Politimand »vandt han sine Foresattes og Kammeraters Agtelse og Venskab, ligesom han blev afholdt af Byens Beboere, der havde mistet en brav og retskaffen Medborger.« — — Det bemærkes, at gl. Jacob Sass var Kommandør ved Landstormen i Almind (Slavekrigen).

Frydensborg.

1 Ingeborg Simonsen,
f. 10. Juni 1858, g. 5. Marts 1877 m.

Anders Christensen,
f. 28. Oktober 1854. — Søn af Gaardejer, Sognefoged
Christen Andersen og Hustru, Dorthea Jensdatter,
Almind.

And. Chr. Ejer af Frydensborg i Almind fra 1877. Sognefoged fra 1881, Lægdsmand fra 1886, Vurderingsmand for Nørrejysk Kreditforening fra 1891. I to Perioder (fra 1898) Sogneraadsmlem, i tre Aar Formand. Siden 1886 Sognevurderingsmand for Landbygningernes alm. Brandforsikring. — I 1906, da han holdt 25 Aars Jubilæum som Sognefoged, blev han udmærket med Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

Elev fra Søgaard Landbrugsskole 1874—75.

I. Sim. Elev fra Vinding 1875.

15 Børn: *Simon, Dorthea, Kristine, Andreas, Else, Marie, Johanne, Anna, Jens, Emma, Elisabeth, Kathrine, Søren, Christjan og Johannes.* (a—o).

a Simon Christensen,
f. 17. April 1879, g. 21. Marts 1907 m.

Ida Maren Jakobine Arvad,
f. 9. Januar 1882. — Datter af Otto Arvad Jakobsen og
Hustru, Karen Larsen, Filskov.

Ingeborg Simonsen og Anders Christensen med Børn og Svigerbørn.

Sim. Chr. Mejeribestyrer i V. Gjesten fra $\frac{1}{11}$ 1905. Han lærte Mejerifaget i Bramdrupdam og var siden Mejerist paa Brørup Andelsmejeri. — Forskellige Tillidshverv.

Elev fra Ladelund Mælkeriskole.

Ida Chr. blev 1918 valgt til »Valgmand« i Ribe Amts 4. Valgkreds (Bækkekredsen).

Elev fra Hoven Kvindeskole. — Forskolelærerinde.

3 Børn: *Otto, Ejnar og Henning (a)–c)*.

a) Otto Arvad Christensen,
f. 6. Juli 1907.

b) Ejnar Arvad Christensen,
f. 3. August 1911.

c) Henning Arvad Christensen,
f. 27. November 1915.

b) Dorthea Christensen,
f. 22 Juni 1880, g. 27. April 1906 m.

Søren Jeppe Svendsen,
f. i Agtrup 28. Oktober 1876. — Søn af Gaardejer Chr. Svendsen og Hustru, Anna , Raadvad.

Sør. S. overtog Faderens Gaard i Raadvad 1903. Boede en kort Tid i Kolding og har 1918 overtaget en mindre Gaard i Bøgvad.

D. Chr. Elev fra Vinding (1903).

3 Børn: *Anna, Asta og Ingeborg (a)–c)*.

a) Anna Margrethe Svendsen,
f. 26. Februar 1910.

- b) Asta Helene Svendsen,
f. 24. Juni 1912.
- c) Ingeborg Svendsen,
f. 25. Oktober 1913.
- c Kristine Christensen,
f. 30. Juli 1881, d. 11. Juni 1915, g. 27. November 1908 m.
Niels Holm,
f. 26. Oktober 1874. — Søn af Gaardejer Hans Nielsen
Holm og Hustru, Gertrud Marie Pedersen, Ormslev ved
Hasselager.
N. H. Enelærer ved Raasted østre Skole pr. Bur.

»Som Dreng vogtede jeg Køer og deltog i alle forefaldende Arbejder ved den hjemlige Landbedrift, indtil jeg forberedtes til Seminariet af Læreren i Aaby. Jeg kom paa Skaarup Seminarium 1890 og dim. derfra 1893 med 1. Karakter. — Jeg har to Gange deltaget i »Dansk Skoleforening«s Feriekursus, har to Gange haft Kursus i Gymnastik og to Ferier i København til Kursus i Pædagogik. Jeg har tillige haft Kursus i Sundhedslære og deltog i det første pædagogiske Instruktionskursus. — Jeg var Vikar, Vinterlærer o. lign. indtil jeg 1895 blev ansat som Lærer i Meilby ved Randers, forflyttedes 1902 til Tisted ved Arden og 1912 til Raasted ved Holstebro. — I Meilby og Tisted holdt jeg Aftenskole. I Meilby fik jeg oprettet en Bogsamling, som jeg blev Formand for. Jeg var en Del Aar Formand for Meilby Afholdsforening. I Tisted fik jeg ogsaa oprettet en Bogsamling, som jeg ledede. Jeg var i 7 Aar Fmd. for Tisted Afholdsforening og i fem Aar Fmd. for Tisted Skytteforening. I flere Aar var jeg Kredsforstander i Astrup Sogns Sygekasse. — Af Tillidshverv i Raasted kan nævnes: 5 Vintre i Træk holdt jeg Aftenskole, 1 Aar Fmd. for Foredragsforeningen, siden 1913 Fmd. for Raasted Sognebogsamling og Børnebogsamlingen og siden 1914 Revisor i Raasted Sygekasse og kommunal Revisor, er ligeledes Rev. i Raasted Husmandsforening og siden i Fjor Bestyrelsesmedlem af Sygeplejeforeningen. Endelig var jeg Fmd. for Valgbestyrelsen i østre Afstemningskreds ved Ø-Afstemningen og er Meddeler til Holstebro Dagblad.«

N. H.

3 Børn: *Astrid, Hans og Kristian* (a)–c).

- a) Astrid Ingeborg Holm,
f. 1. Januar 1910.
- b) Hans Holm,
f. 6. Juni 1912.
- c) Kristian Holm,
f. 11. April 1915, d. 11. Juli 1915.
- d Andreas Christensen,
f. 14. August 1882, g. 27. Maj 1908 m.
Martha Larsen,
f. 28. August 1882. — Datter af Gaardejer Søren Larsen og
Hustru, Ane Mette Andersen, Gaasetofte ved Kalundborg.
Andr. Chr. Ejer af Birkelund i Almind siden 1908, tillige
Fødegaarden siden 1915.
Elev fra Ollerup og Dalum Landbrugsskole.
M. L. Elev fra Vallekilde.

3 Børn: *Dagny, Helge og Børge* (a)–c).

- a) Dagny Christensen,
f. 4. Juni 1909.
- b) Helge Christensen,
f. 28. August 1912.
- c) Børge Christensen,
f. 10. December 1916, d. 6 Dage gl.

e Else Christensen,
f. 9. November 1883.
Lærerinde i Vejstrup ved Sjølund St.

Dim. fra Forskoleseminariet i Varde 1905, Lærerinde ved Aagaard Forskole 1905–11, i Skamstrup ved Mørkøv 1911–14 (ogsaa Hjælpeorganist), i Fredericia Søndermarksskole 1915–16, i Brædstrup ved Horsens 1916 og i Vejstrup fra 1916.

f Marie Christensen,
f. 1. August 1885, g. 29. December 1910 m.

Søren Sørensen,

f. 8. April 1882. — Søn af Gaardejer Mads Sørensen og Hustru, Marie Kirstine Høg, Frydensbjerg, Tørring Mark.

S. S. lærte Mejerifaget paa Bjørnekjær Mejeri v. Hornsyld 1909–10. Mejeribestyrer i Vindinge pr. Lamstrup siden 1911.

Elev fra Frederiksborg.

3 Børn: *Aksel, Inga og Emily* (a)–c).

- a) Aksel Frydensbjerg Sørensen,
f. 28. Januar 1912.
- b) Inga Frydensbjerg Sørensen,
f. 3. Januar 1914.
- c) Emily Frydensbjerg Sørensen,
f. 25. Januar 1916.

g Johanne Christensen,
f. 5. August 1887. — Husbestyrerinde.

h Anna Christensen,
1. April 1889, g. 14. Juni 1917 m.

Jørgen Holst,

f. 3. Februar 1878. — Søn af Gaardejer Peter Hansen og Hustru, Marie , Hejls.

A. C. Elev fra Aagaard (Vinteren 1913–14).

En Søn:

Jakob Holst,
f. 26. April 1918.

i Jens Christensen,
f. 9. November 1890.
Mejerist. — Sergent ved Sikringsstyrken i Lyngby.
Elev fra Dalum Mælkeriskole.

- j Emma Christensen,
f. 21. Februar 1892.
Elev fra Aagaard (Vinteren 1913—14) og paa Teilmanns
Kursus (Massage- og Sygegymnastik), København.
- k Elisabeth Christensen,
f. 8. Oktober 1893.
Elev fra Aagaard (1917).
- l Kathrine Christensen,
f. 7. November 1896.
Elev fra Lyngby (1918).
- m Søren Christensen,
f. 26. Maj 1895, d. som lille.
- n Christjan Christensen,
f. 20. September 1899.
Elev fra Ollerup (1917—18).
- o Johannes Christensen,
f. 24. Juni 1903. — Mejerielev i V. Gjesten.
- 2 Christen Simon Simonsen,
f. 22. Oktober 1859, d. 8. November 1874.

II Hans Christen Simonsen,
f. paa Frydenslund 14. Juli 1834, d. som lille ($\frac{1}{2}$ Aar).

III Hans Christen Simonsen,
f. paa Frydenslund 19. December 1835,*) d. 8. Februar 1848.
Han var med sin Far til Skovs efter Tømmer. Paa Hjemvejen
løb Hestene løbsk ned ad Viuf Banke. Han blev slynget saa haardt
mod Grøftekanten, at Hjernen var slaaet ind. Ulykken skete sam-
tidig med, at der ringedes med Kirkeklokkerne efter Christian den
Ottendes Død. (Efter Jørgen Ravn Simonsen.)

IV Jørgen Ravn Christen Simonsen,
f. paa Frydenslund 1. Januar 1838 g. 10. Februar 1871 m.
Karen Marie Jørgensen,
f. 2. August 1833, d. paa Sejgaard 27. April 1905. — Datter
af Gaardejer Jørgen Iversen og Hustru, Mette Vistisen (fra
Vejen), V. Gjesten. — 1. G. g. m. *Jens Peter Hansen*.

*) Søren Nielsens Datter fortæller, at hendes Far holdt lille Hans over Daaben.

Karen Marie Jørgensen.

Jørgen Ravn Simonsen.

Jørgen R. havde i sin Opvækst et meget svageligt Helbred; men særlig ved Brug af Bade blev han sund og stærk. Han er Veteran fra 1864 og fortæller om sine Minder fra begge Krige (se omstaaende). — Anders Jessen har hørt fortælle, at da J. R. som ung var med til Ægtekørsel fra Almind til Haderslev, blev Vognrækken standset ved en lukket Bom. Der var intet, der hjalp, før J. R. kom i Nærheden og raabte: »Lad mig komme til!« — — Det var ikke som Fod i Hose, da J. R. skulde giftes med Enken paa Sejgaard. I et forrygende Snevejr maatte han køre den lange Vej fra Almind til Asbo; men han trodsede Vejret og de høje Snedriver. Han maatte og vilde frem; men Aften blev det jo. Lærer Lundgaard, Bække, der deltog i Slædeturen sammen med sin Præst (Pastor Holm), fortæller meget morsomt, om hvorledes Præsten blev tabt bag ad Slæden adskillige Gange (naar de f. Eks. kørte over en dyb Agerren). — Ved sit Giftermaal med Karen Marie blev J. R. Ejer af Sejgaard og havde den til 1906, da han overdrog den til sin Stedsøn Marius Hansen, der tog Navnet Ravn ligesom Broderen Hans. Gaarden blev allerede i Jørgen Ravns Tid drevet op til et mønsterværdigt Landbrug. — — J. R. havde Tid efter anden mange Tillidshverv: Medlem af Veerst-Bække Sogneraad i 12 Aar, Sogneraadsformand i 6 Aar, Medlem af Skolekommissionen, Bestyrelsesmedlem af Bække Sparekasse, Gjesten Mejeri, Staushede Plantage m. m. — Paa sin 80-aarige Fødselsdag, 1. Januar 1918, blev der i Bække (hvor han nu bor), afholdt en større Festlighed, hvor han blev hædret af Slægt og Venner. — Ved Festen blev følgende oplæst som min og min Hustrus Hilsen til vor gamle Ven og Nabo:

En Morgen i *Maj*, da jeg var ude at harve paa Marken til Syd, lød pludselig Raabet: »Nu kommer e Tyskere!«

Mine Søstre blev i en Fart kørt ned til en Gaard, der laa godt skjult bag *Almind Banker*. Og Tyskerne fik vi snart at mærke. De fløj ud i Kæde, og der blev skudt fra begge Sider. Det gik snart Skud i Skud. En Granat slog ned i vor Nabos Gaard. Jeg kan huske, at vi havde 5 store Kalve, der stod i Rad paa Marken, hvor Granaterne suste forbi; men ingen af dem blev ramte.

De danske Tropper havde Skanser Nord for *Dons Mølle*; men Fjenden gik saa voldsomt paa, at de nødtes til at »give los«. Inden de trak sig tilbage, afbrændte de Møllen. De danske gik langsomt tilbage efter *Vejle* og tog flere Gange Stilling, som ved *Blaakjær Skov* og *Højen*, hvor den tyske Forbundshær foreløbig standsede.

Det var slet ikke morsomt for os i den Tid. I *Maj* og *Juni* Maaneder saa det ikke godt ud for de danske Tropper, og vi begyndte at mærke Tyskernes Magt. Vi maatte tage mod tyske Indkvarteringer og køre i Ægt. — Men i *Juli* klarede det op. Den 6. *Juli* passede jeg Køerne; men jeg fik snart andet at tænke paa. Overalt saas flygtende Tyskere, den ene kom efter den anden, og de løb i vild Uorden. Mange løb med bart Hoved og uden Fodtøj. —

Jeg kommer i Tanker om et lille Træk fra 49. Det var en tysk Dragon, der var ude paa Rekognoscering. Han skulde over en bred Grøft, men red sin Hest i Bløde, saa han kunde hverken komme frem eller tilbage. Vi havde den Dag en Tækkemand, *Søren Krage*. Den stakkels Tysker sagde, at vi skulde hjælpe ham. »Hva' vild' do der etter?« spurgte Søren ham. Men Dragonen græd. Vi maatte naturligvis hjælpe den betrængte Fjende, og ved Hjælp af Læssetræer og Reb fik vi endelig Hesten og Manden paa ret Køl igen, og hvem, der var glad, det var Tyskeren. Han vilde jo nødvendigvis skilles fra sin Hest. —

I 1850 var jeg syg og laa under Lægebehandling i *Kolding*. Jeg boede hos Værtshusholder *Allerup* tæt ved Kirken. En dansk Trommeslager laa i Kvarter samme Sted. Af ham fik jeg lært at spille Dam. Den syge Tolvaarsdreng kom hver Dag i Bad, i Sommertiden fik jeg Strandbad, og i den kolde Tid Styrtebad.

Kampen stod jo nu langt Syd paa. Efter Sejrene ved *Isted* og *Frederiksstad* kom endelig den Tid, da den danske Hær vendte sejrende hjemad. I *Kolding* blev Soldaterne modtagne med stor Stads. Jeg mindes den store Æresport, der blev rejst. Jeg husker noget af den Sang, der lød overalt:

»Velkommen hjem, I tapre Skarer,
velkommen hjem fra blodig Dans!
I har lidt og stridt — — — — —

— — — — —
I har hegnet Danmarks Have,
hvor Ledet var af Lave.«

Det var et stolt Syn, da de danske Dragoner kom ridende gennem Byen. Dem kan jeg bedst huske. Og saa de mange Kranse og Buketter og de mange Faner. Jeg glemte helt, at jeg var syg, og ingen var mere ivrig til at raabe Hurra! end jeg var.

Men Aarene gaar, og 64 kommer. Da var jeg jo 26 Aar gammel. *Tredie Nytaarsdag* gav jeg Møde paa Centralskolen i Odense. Jeg var udtaget til Garder, men havde et højt Nummer og blev Fri-spiller.

Paa Skolen laa jeg i 6 Uger, og midt i *Februar* blev jeg saa indkaldt til *Fredericia*. Paa samme Tid blev en Del af mine Kammerater sendt til *Dybbøl*. En af dem blev skudt den første Dag.

Vi blev indkvarterede en Nat i *Indslev* paa Fyen. Vi kunde mærke, at Officererne blev ligesom nervøse. Det smittede os. Fra *Erridssø* og *Trelde* kunde fjendtlige Granater naa over til os.

I *Fredericia* var Officererne meget omhyggelige for os. Vi var jo godt vante og plejede at bo paa ordentlige Værelser. Saa vidt det lod sig gøre, blev der skaffet Værelser til os, og der blev fyret med tørt Træ, for at vi ikke skulde blive forkølede. Det var de første Par Nætter; men saa om Middagen, da vi skulde spise oppe ved *den danske Kirke*, hvor Maden blev lavet ved en Dampkoger, blev der pludselig blæst Allarm. Vi maatte af Sted, skønt vi til Nød var færdige. Vi maatte jo møde i Skansen, som vi gik og stod. Jeg skulde møde i Skanse Nr. 3.

Og nu blev vi Vidne til en Skydning. Den Dag og næste Nat og Dag bombarderede Fjenden baade Skanserne og Byen. Men det var galt med Tornystrene. Dem fik vi jo ikke med, og der skulde nu Bud efter dem. To Mand skulde af Sted, og jeg meldte mig selv som den ene. En god Ven i Byen havde nemlig gemt en Del Penge for mig, og dem var det jo rart at faa fat i under disse Omstændigheder. Vi kommer ogsaa godt nok derind; men der er ikke Tale om at faa fat i Vogne. Vore Tornystre var smidt ud paa Forstuegangene eller Trapperne, og min Kammerat og jeg fik hver sin. Min Ven, *Ole*, var som de fleste andre flygtet til Fyen, og Pengene havde han taget med. Saa havde vi ogsaa Ordre til at skaffe Middagsmad fra Byen til Officererne; men der var jo ingen, der kunde tænke paa at lave Mad. Paa »Hotel Kronprinsen« traf vi nok to Damer; men de græd, den ene højere end den anden. Det var heller ikke videre morsomt at være i Byen. Paa Gaden var det saa at sige umuligt at færdes, da Tagstenene haglede ned overalt. — De private Lejligheder var tomme; men jeg vilde da kigge ind i *Købmand Bybjergs* store Butik. Jo, jeg skal love for, der var »Forretning«! To Soldater leverede ud af Varerne, det gik hurtigt, og der blev »gjort rent« derinde. Jeg skulde da ogsaa række dem en Haand. Jeg fik en Bitte Talg til mine Fødder og en Halvflaske i Lommen. Det blev siden opdaget, at Flasken var fuld af hvid Rom. — Jeg skulde hjælpe en Officer op paa Hesten; men alt imens sprang en Granat derinde i Stalden, og Spærreværket ramlede ned om os. Han bad mig holde ved Hesten,

mens han gik et lille Ærinde ind i Kontoret. Endelig kom han til Hest, og jeg kom af Sted med mit Tornyster. — Det saa ellers ikke godt ud inden for Voldene. En Del Soldater, saa jeg, søgte Dækning ved Volden tæt ved »Kongens Port«. — Vi havde ikke meget godt at fortælle, da vi kom tilbage; men vi var jo undskyldt. (De andre Tornystre kom for Resten næste Dag, saa havde vi da dem).

Og Tyskerne blev ved at blaffe løs. Det blev vi vant til. Og vi blev vant til at sulte. Nu havde vi jo ingen Dampkogere, og vi fik ikke meget mere, end vi kunde købe hos Marketenderne. — En Dag skulde to af vor Deling til at koge Ærter, og jeg kløvede Træ til Brændsel. — Men hvad sker? En Granat springer i selve Ærtegryden. Ingen af os kom til Skade; men Ærter fik vi ingen af den Gang.

Jeg kommer i Tanker om et lille Træk. Kompagniet laa i et Blokhús, og der blev holdt Vagt lige uden for Blokhúsdøren. Ud til den laasede Pallisadeport var der et lille Stykke. Vagtmandskabet kunde gennem Kighuller holde Øje med Omgivelserne og tage mod Ordre, naar der kom Ordonanser. En næsvis Granat sprang da lige uden for Blokhúset, og begge de vagthavende saaredes dødeligt. — En Officer, der skaffede Afløsning, udtalte ogsaa: »Det gøres heller ikke nødigt, at de staa saa udsat. Lad dem bare staa i Døren fremtidigt.« Vi blev ellers alle afløste hver anden eller tredie Dag, og vi var da ude i Barakkerne. — Siden Bombardementet standsede, havde vi Eksercits hver Dag. —

Et andet Træk. En Gang, jeg stod Vagt ude ved Glaciet, kom der en Officer til Hest og vilde ride uantastet forbi. Jeg raabte ham an; men han vilde ride videre uden Feltraab. »De kommer ikke igennem!« raabte jeg, og forlangte Feltraabet. Han maatte saa pænt tilbage, og da han kom igen, var han villig.

Onsdag før Skærtorsdag gik jeg til Kaptajnen og spurgte, om jeg maatte gaa en lille Tur ud til min Bror, *Anders Simonsen paa Lille Kirstinebjerg*.

Kaptajn *Westergaard* svarede: »Kan De ikke vente til *Langfredag*, for da skal Kompagniet paa Rekognoscering til den Side«. Jo, jeg maatte saa vente. — Da vi var paa Vej derud, kom der Bud fra Kaptajnen, om jeg ikke kunde vise dem Vej bag om Skoven. Jo, det kunde jeg jo nok. Jeg var jo bedre kendt derude end Kaptajnen. Det gik ogsaa meget godt, og vi kom ud i Kæde.

»*Store Kirstinebjerg*« var brændt af, for at Gaarden ikke skulde tjene til Dækning for Fjenden. Paa »*Lille Kirstinebjerg*« laa Tyskernes Feltvagt, og min Bror *Anders* havde taget Ophold hos en Nabo. Han kunde kende Afdelingen, da vi kom ud for, hvor han boede, og hans Kone kom ud til os med et Stykke Kalvesteg. Jeg delte broderligt med min »Slof« og med vor Sergent (en Svensker). De smagte ogsaa Flaskens Indhold.

Henimod Aften gav Kaptajnen mig saa Lov til at gaa tilbage til min Brors Bopæl. Jeg fik vasket derude, saa jeg havde jo nok Ærinde derud en Gang imellem. Kaptajnen havde lovet at sørge for

at faa mig med, naar Kompagniet skulde tilbage til Byen, saa jeg skulde ikke være urolig.

Ovre fra den nordre Side af *Randsfjord* (»Lille Strand«) blev Ty-skerne va'r, at danske Tropper vovede sig saa langt ud, og der blev Uro i Lejren. Jeg hørte, der blev blæst Allarm. Jeg fik rent Linned paa i en Fart og kom af Sted. Jeg var der kun en Times Tid; men jeg vilde ikke, der skulde siges om mig, at jeg forsømte min Pligt. I en Fart fik jeg sagt Farvel, og snart var jeg i Rækkerne igen.

En Nat, mens jeg stod Feltvagt, kommer der en Løjtnant af 14. Regiment og melder, at en Mand maa gaa til Kaptajnen og sige, at Kæden maa trækkes tilbage i Dagsstilling, da Fjenden er gaaet nærmere paa. — Det blev mig, der kom af Sted sammen med en Løjtnant. Huh, hvor det var mørkt! Men det gik da godt. Vi fik udrettet, hvad vi skulde, og fandt ogsaa tilbage igen, skønt det ikke var let.

En anden Nat vilde Fjenden storme vore Skanser, mente man, og vi skulde saa tage lidt varmt imod dem. Hvordan det kunde have gaaet, fik vi ikke at se, for de kom ikke. Megen Dækning var der ikke. Vi var 5 Mand, der søgte lidt Læ bag en Trillebør.

Siden laa vi inde i Byen en Tid, inden den blev rømt. Jeg havde Vagt paa *Østerstrand*, og da alt var roligt paa den Tid, gik jeg atter til Kaptajn *Westergaard* for at faa Lov til at gaa ud til min Bror *Anders*. Vi plejede at kunne faa fri Dagen efter en Nattevagt ved Stranden. Men denne Gang rystede han paa Hovedet og sagde: »De skal jo lige ud i Fjendens Lejr«. — »Men jeg skal være saa forsigtig«, svarede jeg. — »Ja, det er godt nok«, blev han ved, »men det kan alligevel gaa galt. Mens De sidder og holder Passiar med Deres Bror, saa kan Fjenden komme. Hvad vil De saa gøre?« Men da jeg lovede yderste Forsigtighed og havde hans fulde Tillid, fik jeg endelig Lov imod al Reglement. — Men hvad sker! Da jeg kommer udenfor »Kongens Port«, træffer jeg i Glaciet en gammel god Bekendt, Fæstningskonstabel *Laust Velling*. (Han havde Orlov og var paa Vej indad). »Hvor vil du hen, Jørgen?« spørger han. »Ud til min Bror *Anders*«, svarer jeg og gaar videre. — Men paa Vejen ind til Byen hørte *Laust Velling*, at 13. Regiment blev blæst ud. Og han fik travlt. Han gjorde sig i en Fart færdig i Byen og ilede saa ud efter mig i den Tanke, at jeg var gaaet uden Orlov. »Hvad vil Jørgen nu blive til?« tænkte han, da han saa', at Kanonerne paa Volden vendtes, og han vidste jo, at Byen skulde rømmes i største Hast. — Han kom pustende hen til mig og spurgte straks: »Har du Lov, Jørgen?« Det trøstede ham, da jeg svarede ja; men jeg var naturligvis straks færdig til at gaa med ham. Han gik til Skanserne, og jeg kom til Glaciet. Der stod min Slof, og han fortalte, at han havde Ordre til at blive, til jeg kom. Jeg skulde saa uopholdelig melde i Hovedvagten, at jeg var i Behold og paa min Plads igen. Tornyster og Tøj var bragt ned til *Østerstrand*. — Heldigvis kom jeg lige tidsnok, og jeg meldte mig hos Kaptajnen. Han studsede over, at jeg allerede kunde være tilbage, da han ikke anede, at jeg havde

faaet Bud. »Hvordan gaar det til, at De kommer saa tidligt?« spurgte han, og jeg fortalte ham saa, at en god Ven havde ladet mig vide, at Regimentet var blæst til Udrykning. »Ja, det er sandelig godt at have gode Venner i en saadan Stund«, udbrød han. »De kunde jo sagtens; men det var værre med mig. Jeg maatte jo paa ingen Maade have givet Dem Lov, da De skulde lige ud i Fjendens Lejr. Jeg gør meget ud af Dem; men De kunde jo have skuffet mig og været Spion«. —

Kl. 8 Aften sejlede vi saa tyst af Sted. Vi lagde ind i *Baaring Vig* og landede i »Flaskens Bugt«. I den mørke Nat maatte vi gaa den lange Vej mod Syd, helt ned til *Gamborg*, hvor vi blev indkvarterede i Lader, til det blev Dag. I de to Dage, vi var der, havde vi det godt. De havde haft Indkvartering før og var gode imod os. Men dermed var saa den »Storhed« forbi, og siden blev det ikke saa godt.

Saa kom vi længere ind, helt til *Fjelsted*, hvor vi laa i 6 Uger. Jeg havde et godt Kvarter hos *Hans Jørgen Trollemand*, der før havde været Folketingsmand.

I Landsbyen *Gjelsted* laa vi saa i 14 Dage. I *Dreslette* fik jeg en daarlig Fod. Skindet gik af mine Fodvrister, og jeg kom ind paa Lazarettet. Men det holdt jeg ikke ud ret længe, og jeg tiggede mig fri for videre Behandling. »Saadant et Liv passer ikke for mig«, forklarede jeg. »De kommer straks igen«, paastod Lægen. Men glad var jeg, da jeg slap, og hvem der ikke kom igen, det var Jørgen. Jeg havde Kvarter paa »*Simmerholm*« hos *Hans Andersen*. Vi var tre Mand og havde det godt. Der var jo Vaabenhvile paa den Tid, og min Stedfader, *Søren Nielsen*, »*Frydenslund*«, kom en Dag for at besøge mig. Han blev der i flere Dage, og *Hans Andersen* var god imod ham og kørte ham rundt paa Fyen.

Vi kom helt ned til den sydlige Kyst, gennem »*Frederiksgave*« til *Flenstofte*. Paa »*Frederiksgave*« blev Officererne indkvarterede.

Vaabenhvilen var forbi, og jeg var imens bleven Underkorporal. Over *Turup* og *Gjelsted* kom vi Nord paa og tog Stilling ved »*Hindsgavl*«. Deroppe oplevede jeg noget, jeg aldrig glemmer. Vore Underofficerer mente, de havde set et Lys om Natten i *Hindsgavl Have*. Var det mon et Signal, der afgaves til Fjenden paa *Stenderup Hage*? Dette maatte undersøges, og det blev to Underkorporaler, *Rasmussen* og mig, der skulde faa det opklaret. Vi havde Vagt skiftevis i to Timer. Der var skiftet anden Gang, og jeg havde Vagt til at patruillere i Haven. Jeg syntes, jeg hørte en Lyd fra *Lysthuset*, som om én rømmede sig. Jeg raabte vedkommende an; men fik intet Svar. Det samme skete anden Gang med samme Resultat; men tredie Gang tilføjede jeg, at jeg brændte løs, hvis jeg ikke fik Svar. Da der endnu intet Feltraab blev givet, trykkede jeg af, og da Ilden lyste, saa jeg en dansk Soldat foran mig. Han var uden Vaaben, men forklarede mig, at hans Overordnede af 14. Regiment havde sat ham paa den Plads og forlangt, at han skulde forholde sig komplet rolig. Han blev ikke færdig med sin Forklaring, inden vi var om-

ringet af Officerer, der stimlede sammen og spurgte ud — Om det var mig, der skød? — Ja, det var det rigtignok; men jeg var jo nødsaget til det, forklarede jeg. Jeg var jo lykkelig over, at jeg ikke havde ramt. — Da jeg afgav Rapport til Kaptajnen, sagde han: »Det er ogsaa for galt, at man saaledes kan faa Ordre fra forskellig Side uden Samraad. Her gaar jeg og prædiker for mine Folk, at de skal være pligtopfyldende.« — — — »De skulde have skudt ham«, tilføjede han. »Han skulde jo passe bedre paa, naar han havde Ordre til lydløs Ro. Saadan et Fæhoved! Han skulde i dette Tilfælde selvfølgelig bruge sit Feltraab, da De truede med at skyde.« Vi fik Vagten trukket ind; men det passerede gjorde et stærkt Indtryk paa mig.

Vel sagtens paa Grund af, at jeg frøs for meget om Natten, fik jeg Gigt i begge mine Ben. Lægen gav mig det kloge Raad, at jeg skulde »liste ved«, saa kom jeg lettere over det. Og jeg »listede ved«, saa godt jeg kunde. Det var ikke let; men Gigten svandt efterhaanden.

Der var Løbegrave langs med Stranden, hvor vi skulde være parate til at tage imod Fjenden. Vi havde jo skiftevis Afløsning. Vi kom lidt tilbage, ind i *Hindsgavl Bøgeskov*, hvor vi laa i smaa Løvhytter. Men det var jo lavet lidt »provisorisk« fra vor Side. Og det blev galt, da *Generalen* en Dag kom. Han siger til Kaptajnen: »Hvordan er det, De har Deres Folk liggende? De kan jo ikke faa dem samlet i en Fart«. Kaptajnen svarer: »Jo, lige paa Minutten«, han giver et Fløjt, og det tog ikke mange Sekunder at komme under Gevær. Jeg blev den sidste. Det var jo mens, at det var galt med Gigten. Det viste sig her, som før, at min Kaptajn havde sine Folk under god Disciplin uden at være streng og haard.

En Dag mødte jeg min flinke Kaptajn paa Vejen uden for Skoven. »Hvordan gaar det med Gigten?« spurgte han. »Det er da ikke ringere«, svarede jeg. Jeg kunde forstaa, at han og Lægen havde talt sammen om min Gigt.

Efter Fredsslutningen laa vi oppe tæt ved *Bogense*, og i August blev vi hjempermitterede. Vi kom hjem, inden de sidste Tyskere var væk. Ved *Snoghøj* maatte vi forevise dem Pas.

Rugen var høstet, da jeg atter var hjemme. —

Ja, det er det hele. Jeg har fortalt det, saa godt jeg kunde efter Hukommelsen; men der er jo saa mange, der har oplevet meget mere i de Tider.«

Fortalt for og gengivet af

J. P. H.

Jørgen Ravn og Karen Marie 3 Børn (to Stedsønner
og en Datter): *Hans, Marius og Else* (1—3).

- 1 Hans Hansen Ravn,
f. 10. November 1862, g. m.
Mette Laurenz,
f. 27. September 1862, d. 1. April (2. Paaskedag) 1918.
— Datter af Gaardejer Johan Laurenz og Hustru,
Folding.
Hans R. Ejer af St. Teglgaard, Bække.
Elev fra Skibelund og Vallekilde.
M. L. Elev fra Vejstrup.

Mette Ravn vil mindes længe som en god Mor. Ved Jordefærden,
den 8. April, blev der vist ualmindelig stor Deltagelse.

MINDE OM METTE RAVN.

Som: I Østen stiger —

Hun lukked' sine Øjne i, den kære, kære Mor', det er, som Glæden er forbi, naar Sorgen er saa stor.	det er, som hendes Moderrøst endnu er hos dem nær.
Men naar saa Takken bryder frem for hendes Liv paa Jord, for alt hvad hun var for sit Hjem, den gode, glade Mor',	Hun slaar da sine Øjne op, den kære, kære Mor', ej Døden mer' kan følge Trop, hvor Glæden er saa stor.
da vendes Sorgen om til Trøst for dem, hun havde kær,	Hun tro'de paa sin Frelsermand, som op for hende stod. Han bane Vej til Livets Land for os, som hun forlod! J. P. H.

4 Børn: *Jørgen, Anna, Jens Peter og Karen Marie* (a—d).

- a Jørgen Ravn,
f. 1. August 1892. — Elev fra Vinding og Ladelund.
b Anna Ravn,
f. 15. Januar 1894. — Elev fra Vallekilde.
c Jens Peter Ravn,
f. 29. Maj 1895. — Elev fra Ladelund.
d Karen Marie Ravn,
f. 3. August 1897. — Elev fra Vallekilde.
Alle Elever fra Skibelund.

- 2 Marius Hansen Ravn,
f. 30. Juni 1864, g. 20. Maj 1914 m.
Ane Kirstine Poulsen,
f. 24. Oktober 1868. — Datter af Gaardejer Jørgen Nielsen
Poulsen og Hustru, Kirstine Paulin, Moesgaard, Veerst.

Marius R. Ejer af Sejgaard i Asbo fra 1906—13, da han solgte Fødegaarden til Sønderjyden Johs. Kloppenborg.

Fra 1914 Ejer af Moesgaard.

Elev fra Skibelund og Hjørlunde.

M. R. var fra sin Ungdom ivrig Skytte og ledede i mange Aar Skytteforeningens Øvelser i Bække Sogn.

A. K. P. Elev fra Ollerup.

- 3 Else Simonsen (Ravn),
f. 29. Oktober 1871, g. 15. Oktober 1895 m.

Jens Peter Mortensen Hoffskov,
f. 17. September 1866. — Søn af Martin Mortensen og Hustru, Kirstine Jensen, Hoffmandslyst, Randbøl Sogn.

Jens H. var i sin Ungdom Malermester i Bække, nu Købmand. Var i mange Aar Formand for Brugsforeningen, er Sogneraadsformand, Medlem af Sparekassens Bestyrelse m. m. Formand for Valgbestyrelsen i Ribe Amts 4. Valgkreds.

Elev fra Vallekilde.

Else H. Medlem af Sygeplejeforeningens Bestyrelse.

Elev fra Ollerup (1892).

- v Dortehea Simonsen,
f. paa Frydenslund 18. December 1839, d. 25. Juni 1904, g. 3. Maj 1867 m.

Hans Knudsen Hansen,
f. 3. Februar 1825, d. 4. Juli 1903. — Søn af Gaardejer Hans Jensen og Hustru , Ejstrup.
Hans K. H. Ejer af Fødegaarden.

2 Børn: *Hans*, f. 1868, og *Else*, f. 1870 (1—2).

- 1 Hans Jensen Hansen,
f. 20. Maj 1868, g. 3. November 1904 m.

Ane Kirstine Hansen,
f. 13. November 1876. — Datter af Laurids Hansen og Hustru, Mette Jensen, Vorbasse.

Hans J. H. har en Ejendom i V. Nebel.

6 Børn: *Mette*, *Hans*, *Laurids*, *Else*, *Anna* og *Dagny*. (a—f.)

- a Mette Sørine Hansen,
f. 13. September 1905.

- b Hans Hansen,
f. 23. December 1906.

Dorthea Simonsen og Hans Knudsen Hansen.

c Laurids Theodor Hansen,
f. 8. Juli 1909.

d Else Dorthea Hansen,
f. 26. August 1910.

e Anna Margrete Hansen,
f. 15. Oktober 1912.

Dagny Cecilie Hansen,
f. 9. November 1913.

2 Else Sørine Hansen,
f. 1. December 1870, d. 17. Februar 1904, g. 18. Juni
1892 m.

Marius Ebbesen,

f. 18. Juni 1862. — Søn af Gaardejer Anders Ebbesen
og Hustru, , Sødalgaard ved Ejstrup.

Mar. E. Ejer af Sødalgaard i 20 Aar og siden af Taarup Overgaard
v. Gelsted paa Fyn. Paa Sødalgaard oprettede han et første Klasses
Avlscenter for Landsvin, ligeledes for engelske Faar og begyndte
paa det samme for rødt dansk Kvæg. Fik Statsunderstøttelse. —
Formand for Vandsynet for offentlige Vandløb og Kvægavlsforeningen.
Elev fra Ladelund (1884).

6 Børn: *Anders, Dorthea, Hans, Cecilie, Ebbe*
og *Niels.* (a—f.)

- a Anders Ebbesen,
f. 27. Maj 1893. — Elev fra Ladelund (1917).
- b Dorthea Ebbesen,
f. 2. Maj 1895. — Elev fra Borrehus.
- c Hans Ebbesen,
f. 22. Februar 1897.
- d Cecilie Ebbesen,
f. 19. September 1899. — Elev fra Borrehus.
- e Ebbe Ebbesen,
f. 29. April 1901.
- f Niels Ebbesen,
f. 21. Juni 1903.
Mar. E. g. 2. G. m. *Semine Marie Nielsen*. Datter af Musik-
lærer Hans Nielsen og Hustru, Gelsted (4 Børn).

Nis Chr. Lysbech.

Mette Marie Simonsen.

VI Mette Marie Simonsen,

f. 14. September 1842, d. 15. Juni 1917, g. 20. Okto-
ber 1871 m.

Nis Chr. Lysbech,

f. 13. August 1844. — Søn af Gaardejer Chr. Christensen
Lysbech (f. i Aller, Sønderj., 1815) og Hustru, Kirsten
Nissen (f. 1820), Errigsted, Sønderjylland.

Nis L. Ejer af Stenagergaard, Lilballe, 1867—97. Takserings-
mand i Vejle Amts Brandkasse m. fl. Hverv.

3 Børn: *Christen*, f. 1872, *Else*, f. 1875, og
Simon, f. 1880 (1—3.)

1 **Christen Lysbech,**

f. 10. August 1872, g. 2. December 1897 m.

Rasmine Nielsen,

f. 28. Januar 1873. — Datter af Gaardejer Søren Nielsen og Hustru, Sørine Lauritsen, Almind, der ogsaa hører til Slægten Ravn.*)

Chr. L. Ejer af Fødegaarden fra 1897. Medl. af Mejeribest. Elev fra Vrigsted.

3 Børn: *Nis*, *Mette* og *Sørine* (a—c.)

a **Nis Christian Lysbech,**

f. 14. September 1898.

b **Mette Marie Sørine Lysbech,**

f. 20. Marts 1901.

c **Sørine Lysbech,**

f. 10. September 1906.

2 **Else Semine Lysbech,**

f. 30. Januar 1875, g. 27. December 1900 m.

Jens Schødt Karstensen,

f. 9. Januar 1875. — Søn af Gaardejer Niels Karstensen og Hustru, Barbara Dalberg, Bode, Ørsted St.

Jens S. K. Ejer af Fødegaarden Ryagergaard i Bode fra 1900. Medlem af Ørsted Sogneraad siden 1907. Medlem af Skolekommissionen, Hjælpekassen, Værgeraadet m. m.

Elev fra Ødum (1896—97).

Else L. Elev fra Vrigsted (1893—94 og 1898—99).

3 Børn: *Niels*, *Christian* og *Arne* (a—c.)

a **Niels Lysbech Karstensen,**

f. 25. September 1901.

b **Christian Lysbech Karstensen,**

f. 4. Februar 1903.

c **Arne Lysbech Karstensen,**

f. 14. Marts 1906.

3 **Simon Lysbech,**

f. 11. Januar 1880, g. 1. December 1906 m.

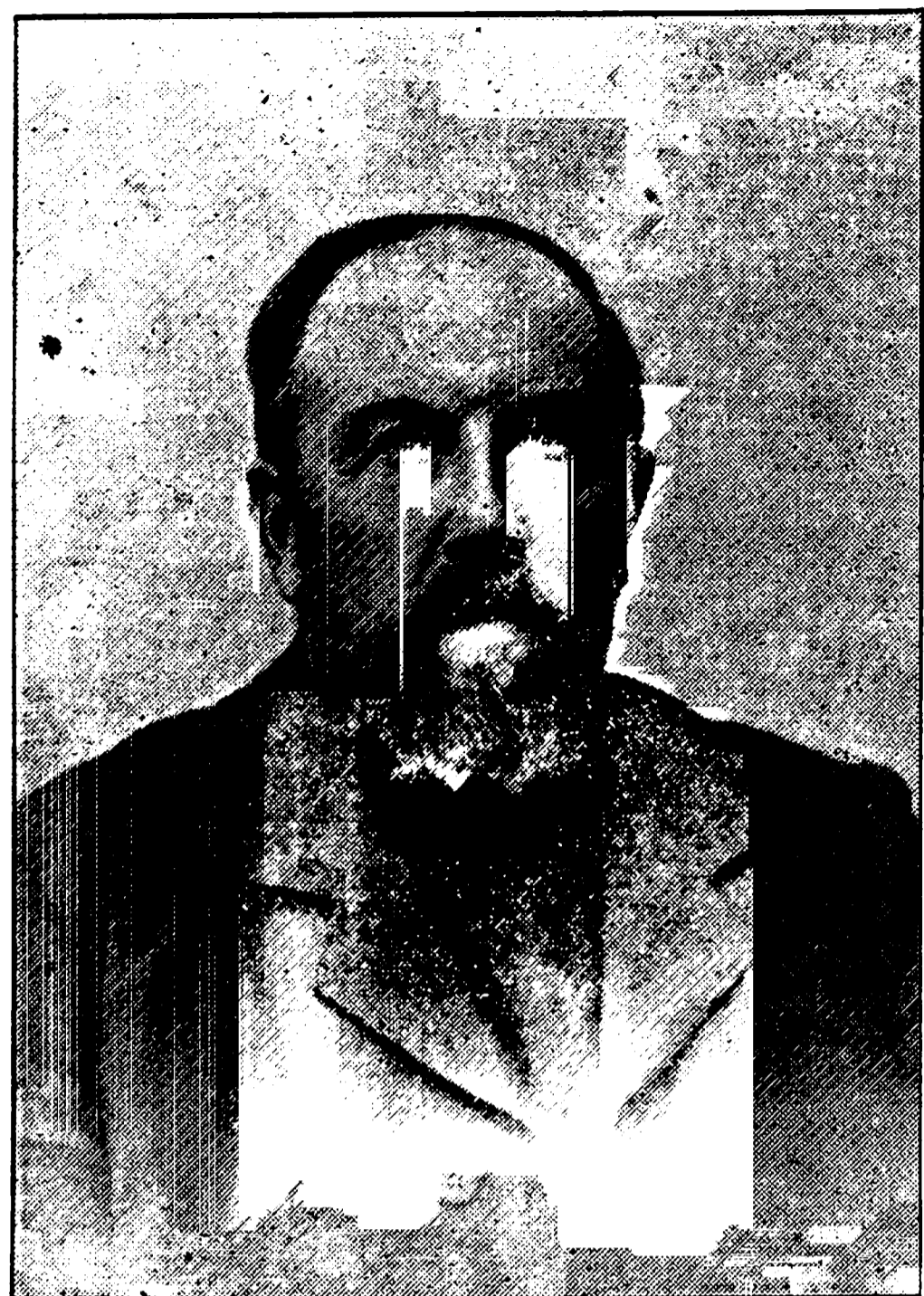
Valborg Jørgensen,

f. i Nykøbing S. 28. Februar 1878. — Datter af Malerm.

Andreas Jørgensen og Hustru Laurentze, København.

Sim. L. sejlede først i nogle Aar som Maskinist og er nu Maskinmester paa Almindelig Hospital, København.

*) Se VI. Del.

Henrik Simonsen.

Nissine Bundsgaard.

VII Henrik Simonsen,

f. paa Frydenslund 22. April 1846, g. 30. Juni 1876 m.

Nissine Andersen Bundsgaard,

f. 9. April 1852. — Datter af Gaardejer Anders Bundsgaard og Hustru, Kirsten Bech Nissen, Toftegaard, V. Gjesten, og Søster til Rentier N. Andersen Bundsgaard, »Toftehus«, Gjesten, samt Faster til Læge B., Vejen.

H. S. Ejer af Søndergaard, Gjesten, 1876—1908. Bor nu paa »Godhavn«, Harte. — Var Medlem af Gjesten Sogneraad, Fmd. i 3 Aar. Medlem af Skolekommissionen og Kirkeværge. Fmd. for Gjesten Mejeri m. m. I Bestyrelsen for Gjesten Sparekasse, og siden 1903 Medlem af Bankraadet for Kolding Folkebank. — Stiftende Medlem af »Dansk Højskoleforening«, Gjesten Kreds.

Elev fra Uldum (1862—63) og Askov (1875—76).

N. B. Elev fra Askov (1873).

3 Børn: *Kirsten*, f. 1878, *Else*, f. 1880, og *Agnes*, f. 1886 (1—3).

1 Kirsten Bech Simonsen,

f. i Ø. Gjesten 3. Maj 1878.

Forstanderinde paa Husholdningskolen »*Borrehus*« ved Kolding. Uddannet paa Sorø Husholdningsseminarium og Statens etaarige Kursus. Derefter i flere Aar Lærerinde ved Rødkilde Højskoles Husholdningskursus samt ved lignende Kursus. — Ved Skolen under-

Borrehus Husholdningsskole.

viser foruden Forstanderinden: Gartner Anders S. Petersen i Havebrug, Lærer J. Thau i Sundhedslære og Lærer Thomas Thomsen i Historie, samt to eller tre Husholdningslærere.

K. S. Elev fra Ryslinge.

2 Else Sørine Simonsen,
f. 26. Maj 1880, d. 26. September 1884.

3 Agnes Semine Simonsen,
f. 11. Maj 1886.
Er uddannet til Børnepleje.
Elev fra Askov.

VIII Ane Marie Simonsen,
f. 1849, d. som Barn.

Else Hansdatter.

Søren Nielsen.

c** Else Hansdatter,

»Frydenslund«, Datter af Hans Henrichsen, Dons, Enke efter Christen S. Andersen. g. 2. G. 24. Maj 1851 m.

Søren Nielsen,

f. 24. December 1823, d. 10. Juni 1896. — Søn af Gaardejer Niels Madsen og Hustru, Mette Jørgensdatter*), Brøndsted, Gauerslund S.

Søren N. blev saa Ejer af Frydenslund.

En Datter:

Mette Sørensen,

f. paa Frydenslund 19. Februar 1853, g. 8. Juni 1877 m.

Peter Johansen,

f. 4. Februar 1848, d. 18. Juli 1906. — Søn af Gaardejer Johannes Simonsen og Hustru, Ane Pedersen Østergaard (f. i Eltang), Lykkegaard, Seest.

P. Joh. Ejer af Frydenslund 1877—1906.

*) »Hun blev tidlig Enke og opdrog sine Børn til gode og trofaste Mennesker.« M. J.

Mette Sørensen.

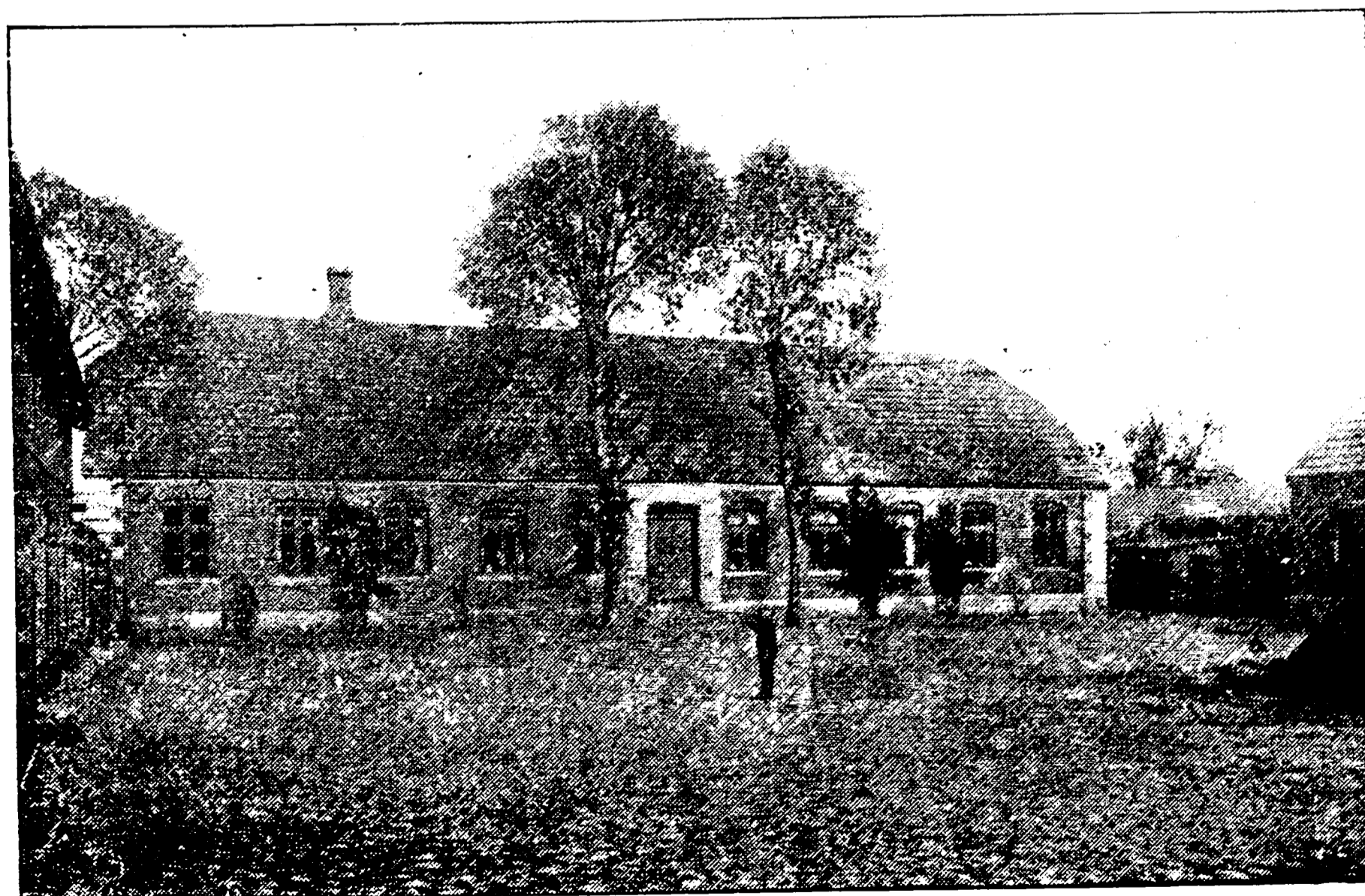

Peter Johansen.

Var Sogneraadsmlem m. m. Stiftende Medlem af »Dansk Højskoleforening«, Almind Kreds.

P. Joh. Elev fra Vinding 1875—76). — M. S. Elev fra Vinding (1874).

■ I 1881 lod han Stuehuset ombygge. Murstenene blev lavet de to foregaaende Somre. Anna Johansen var i Kirke ved Pinsetid, og Familien var da samlet og tog samtidig Afsked med det gamle Hjem; to Dage efter blev det nedbrudt. 1902 ombyggedes Hestestalden. — Peter J. kom til Verden under urolige Forhold. Tyskerne stod i Seest i disse Dage, og han maatte kun nogle faa Dage gammel, sammen med hele Familien flygte fra Hjemmet og ned i Seest Skov, hvor der låa et lille Hus. *Marinus Jessen.*

Frydenslund.

Else Sørine Johansen.

Marinus Jessen.

3 Børn: *Sørine*, f. 1878, *Anna*, f. 1881, og *Johannes*, f. 1885 (1—3).

1 **Else Sørine Johansen,**

f. paa Frydenslund 8. April 1878, g. 3. Juni 1908 m.

Marinus Jessen,

f. 24. Januar 1876. — Søn af Gaardejer og Skrædder Søren Jessen og Hustru, Ane Else Nielsen, Fredsted.

Mar. J. Ejer af Frydenslund fra 1908.

Mar. J. Elev fra Ondløse (1897—98).

E. S. Joh. Elev fra Ollerup (1902).

I 1913 byggedes en ny Kostald med Plads til 60 Kreaturer. Samme Aar blev der anlagt Vandværk med Stødhævert, der forsyner hele Gaarden med Vand. I 1916 byggedes der en ny Lade med god og rigelig Plads til Afgrøden. Endvidere købtes der en Jordlod paa 6 Tønder Land (Matr. Nr. 9 c af Lilballe), og samme Efteraar bortbyttedes der en Jordlod (»Kilen«) med én Chr. Lysbech tilhørende Lod, der laa inde i Marken, hvorved der bødedes noget paa Ulemperne ved de spredte Marker. Hele Gaardens Areal udgør nu ca. 100 Tønder Land.

Mar. J.

En Søn:

Peter Jessen,

f. 16. April 1909.

2 Anna Johansen,
f. paa Frydenslund 16. April 1881, g. 17. September
1903 m.

Mikkel Damgaard,
f. 6. Februar 1879. — Søn af Gaardejer Hans Dam-
gaard og Hustru, Ane Marie Jørgensen Bonde, Lilballe.
M. D. var oprindelig Ejer af Fødegaarden i Lilballe, nu Ejer
af Stendalgaard, Herslev-Højrup.
Elev fra Frederiksborg (1899—1900).
A. Joh. Elev fra Ollerup (1902).

3 Børn: *Hans, Peter og Mette Marie* (a—c).

a Hans Johansen Damgaard,
f. 18. Juli 1904.

b Peter Johansen Damgaard,
f. 19. Februar 1908.

c Mette Marie Damgaard,
f. 17. Juni 1914.

3 Johannes Johansen,
f. paa Frydenslund 25. December 1885, g. 2. Juni
1916 m.

Paula Maria Louise Dall,
f. 27. Oktober 1892. — Datter af Gaardejer Ludvig
Dall og Hustru, Marie Pouline Juhl, Rosvang, Ødis-
Bramdrup.

J. Joh. Ejer af Schamroch, N. Bjært.

Elev fra Askov Sløjdscole, Vinding Højscole (1902—03) og
Ladelund Landbrugsscole (1909—10).

En Søn:

Frede Dall Johansen,
f. 21. Maj 1917.

D Henrich Hansen,
f. 28. August 1812, d. 30. August 1812.

TILLÆG TIL II. DEL:
GAMLE PAPIRER
PAA STAMGAARDEN I DONS.

I. Skiøde

for

Peder Christensen i Dons

paa af ham selv brugende Hartkorn Ager og Eng 5 Td. 2 Fdk. 2 Alb. af de forrige Coldingske Rytter-Districts Goeds i Coldinghuus Amt. —

(Selve det gl. Skøde mangler.)

Allerunderdanigst læst for Retten paa Coldinghuus Birkething den 5. Aug. 1766.

(Underskrifter.)

Da den efter forestaaende til *Peder Christensen* i *Dons* paa Hartkorn Ager og Eng 5 Tdr. 2 Fjdr. 2 Alb. af det forrige Coldingske Rytter-Districts Gods udgivne Kongelige Skiøde, dateret 13de Maji 1788 indestaaende og Hans Majestæt tilhørende halve Kiøbe-Summa 381 rd. 24 β, med forfaldne Renter til 11te Junii d. A., i Følge allernaadigst Resolution og Placat af 8de Junii 1785, efter Amtsforvalter *Froms* Qvittering datr 20de Juni 1788 af *Henrich Christensen Raun* i *Colding* Amtsstue er bleven erlagt; Saa bliver ved denne Paategning hermed tilstaaet, at bemeldte *Tre Hundrede Firesindstve og Een Rigsdaler 24 β* med sine forfaldne Renter ere betalte, og at den Kongelige Casse i forbemeldte Hartkorn ej noget meere paa Kiøbesummen haver indestaaende.

Rentekammeret den 13de Septembr 1788.

(Underskrifter.)

Underdanigst læst for Retten paa Andst, Jerlef og Slaugs Herreders Thing i Colding Tirsdagen d. 20de Januar 1790 og Pante-Bøgerne indført Folio 52.

(Underskrifter.)

II. Udtog af Aftægtsbrevet 1772.

Kiendes jeg underskrevne *Henrich Christensen* i *Dons*, at som mine kiære Sviger Forældre nu ved Døden afgangne *Peder Christensen* og hands efterladte Hustrue *Karen Hans Datter* haver opladt deres SelvEjergaard og Rettighed samt alt tilhørende Bæster, Qvæg og Boeskab, levende og døde Vahrer for mig og deres kiære Datter *Anna Pedersdatter* — — — hvad de undtager til deres Aftægt, som herefter følger:

1.

(Løfte om at svare Svigermoderen det fornødne.)

2.

(Løfter om det fornødne Brændsel, 6 Læs Klyne og 6 Læs Flavtørv i rette Tid, og slaar det ikke til, skal hun have indtil 7—8 Læs mere.)

3.

Skal hun nyde til Underholdning af Gaarden godt, rendt — Korn, neml. 12 skepper tør Rug, 1 Fdkr. (?) godt Byg-Malt. 4 Skpr. Boghvede Gryn, $\frac{1}{2}$ Skpr. Havre-Gryn, $\frac{1}{2}$ Skpr. Byg Gryn, et fæd Svin, saa godt som 1 Rdlr., 1 fæd Gaas, saa godt som 2 R , samt til Suul, Humle og Salt, aarlig 1 Rdlr., saa og sædvanlig Offer Penge til de 3 Høytider item hendes Brød fri baget i vor Ovn, samt fornøden Kaaljord.

4.

(Løfte om en god Ko og 4 Faar (med Uld og Yngel) tilligemed forsvarelige Foder om Vinteren og Græsgang om Sommeren — til hun ved Døden afgaar. Koen og Faarene tilfalder da Gaardens Ejer, imod at der forskaffes hende en hæderlig Begravelse.)

5.

(Løfte om Kørsel til Kirke og Købstad samt Kørsel af hendes Korn til og fra Møllen.)

6.

(Løfte om Omsorg i Sygdomstilfælde.)

7.

(Tilladelse til at flytte og medtage Seng og Kiste med Klæder udi, Brygger-Kar, en Messingkedel og en anden liden Haandkedel, en Ballie m. m.)

8.

(Det S. 13 omtalte Løfte angaaende Anne Pedersdatters fire Søstre. Kisten er sat til 4 Rdl., Sengen til 10 Rdl. og fri Fæsteøl og Bryllup til 10 Rdl. NB. Brudegaven tilhører dog den, der gør Brylluppet.)

At denne min Contract saaledes af mig og Efterkommere skal holdes, saa maa, naar det forlanges den paaskrives og Protocolleres, og haver den med egen Haand underskrevet og to Mænd med mig til Vitterlighed.

Datum Dons d. 8de April (?) 1772.

(Vitterlighedsvidner.)

Hendrich Christensen Ravn.

III. Købekontrakt.

Kiendes jeg Underskrevne *Anna Pedersdatter*, Sl. *Henrich Christensen Ravns* Enke i Dons Tillige med Laugsværge *Peder Henrichsen Dons* af *Pettersbergaaer* i Bramdrup Sogn, tilstaaer herved at Have solgt og afhændet, ligesom Ieg med alle mine børns samtykke og Viellie Hermed sælger Skiøder og aldeles afhænder fra mig og Mine Arvinger, min iboende og Selveier-gaaer i *Dons* bye *Alminde* Sogn i *Weile* amt, Bruschs herred beligende, som staaer for Hardtkorn, ager og eng 5 Tdr. 6 Skpr. 2 Frk. $\frac{7}{32}$ Alb. Tillige med Gaardens Indboe og Besætning af levende og dødt saa og den til Gaarden i Forening med Sognet Indkiøbte Konge- og Kierke-Tiender. — Til *Hans Henrichsen Ravn* Hans Hustru og deres Arvinger for *Summa* 1190 Rdl — — og da Kiøberne nu haver betaldt og givet mig fuldkommen Forsikring for den acoderede Kiøbesumma; Saa tilstaaer ieg herved for mig og mine Arvinger Ingen ydermere Lod Deel Ret eller rettighed til eller udi bemelte gaaer, dens Eiendomme tiender herligheder eller rettigheder at have, undtagen hvad ieg for mig ved min Aftægt Contract af dato 27 Septbr. 1806 haver forbeholdt mig, men at samme gaaer med bygninger Eiendomme, Tiender Herligheder

og Rettigheder af alt hvad som den Tilhørrer og med Rette tilhøre bør, aldt efter Hans Maiesteds allernaadigst lov og anordninger, Tillige med gaardens Indboe og besætning aldt ligesom ieg det hidtil Eiet og Haft samme, og som det nu befindes intet i nogen Maade Untagen — — — fra nu af skal Tilhøre Kiøberen *Hans Henrichsen Raun* hans Hustru og deres Arvinger som et frit kiøbt Kiøb og fri for hver Mands Paa og Tiltale i alle Maader, dels til bekræftelse har ieg ey allene dette mit udgivne Skiøde egenhændig underskrevet men og formaaet Tvende Gode Venner med mig til Vitterlighed at underskrive.

Dons den 21 Decembr 1806

Til Vitterligheds Vidner
underskriver
Christian Dons.
H. N. Grunnet.

Med paaholdende Pen
Anna Pedersdatter
Sl. Henrich Ravns Enke
Som Laugsværge
P. H. Dons.

IV. Aftægt-Contract.

Da min Kjære Moder *Anne Pedersdatter* Sl. *Henrich Ravns* Enke tillige med Laugværger, har Skjødet og afstaaet til mig, sin iboende og tilhørende Ejendomsgaard i Dons Bye, Alminde Sogn, Brusker Herred, Wejle Amt, beliggende, med Bygning, Grund og Ejendomme af Ager og Eng efter Hartkorn 5 Tdr. 6 Skp. 2 Fr. $\frac{7}{82}$ Alb., item Gaardens Indboe og Besætning imod at jeg *Hans Henrichsen* herved tilforpligter mig, mine Arvinge og Gaardens efterkommede Ejere at — — give min Kjære Moder aarlig til Aftægt og til Underholdning, sin Livstid, følgende:

1. — — Et Stueværelse med en Jern-Wind-Kakkelovn — — en aaben Kakkelovn til at lave hendes Mad ved, — — hendes Brændsel: 16 Læs Tørv — —. 1 Messing Haandkjedel, 1 Kobber Thekjedel, 1 mindre Do., 1 Jerngryde, 1 Bryggerkar, 2 Ballier m. m. — — et Stykke Kaaljord — —

2. 12 Skjepper got tør Rug til Brød, 1 Td. got Byg Malt til Øll, 1 Td. Boghvedegryn, 4 Skp. Byg til Gryn og Meel, 1 Skp. Havregryn, 1 Lispund Smør og $\frac{1}{2}$ Lispund Tællig til lys, 4 Lispund got Flesk (eller 4 Rdl.), 1 Feed Gaas (eller 1 Rdl.), — — Højtidsoffer og Extraskat — til andre smaa Udgifter 6 Rdl — og daglige Klæder af Ulden og Linnet.

3. — — — —

4. Selv udtager hun sig 1 Koe og 2 Faar (bliver Koen seen, eller dør, udtager hun en anden). Ejeren skal malke hendes Koe, brøge hendes Øll og bage hendes Brød — og holde en Pige til hendes Oppassen (naar hun er syg eller forlanger det).

5. Befordring til og fra Kirke, Kjøbstad osv.

6. (Om eventuel Flytning til en anden Slægtning).

7. (Om hendes Begravelse.)

8. — — anslaaes den Aftægt til 46 Rdl., men skal svares *in natura*.

At denne Aftægt af mig og Efterkommere, ubrydelig skal fuldbyrdes og efterkommes til Opfyldelse i alle Poster, Punkter, Ord og Mening, det bekræftes med underskrift i Vidners nærværelse, hvorfor den og skal hæfte paa Gaard og Ejendomme, næst efter første *prioritet*.

Dons den 27de Septbr. 1806.

Hans Henrichsen.

Til Vitterlighed som nærværende:

P. H. Dons.

Christian Dons.

V. Skiftebrev.

Christian Detlev Westengaard o. s. v. gjør vitterlig at

Aar 1814 den 26de November indfandt sig Herredsfogden i Colding og Cancelliraad Westengaard, udi Dons Bye hos Selvejergaardmand *Hans Henrichsen Raun* for at foretage Skifte og Deling efter hans afd. Hustrue *Mette Nielsdatter* i mellem ham og hans med hende sammenavlede og af hende efterladte Børn, nemlig 2de Døtre: *Anne Hansdatter*, 5 Aar gl. og *Else* 4 Aar gl. Som Vitterligheds og Vurderingsmænd var ved Retten tilstæde: Sognefogden i Almind *Jørgen Christensen* og Tømmermand *Søren Jørgensen*, V. Nebell. — — Som Formynder — vare tilstæde deres Morbrødre, forrige Sognefoged *Hans Nielsen Grunnet* af Aagaard — og *Søren Nielsen Grunnet* af Herslef —. (Her følger Boets Registrering og Vurdering: I den øverste Stue o. s. v. og derefter Skiftets Omkostninger: Salbrarium 72 Rbdl., til Kongens Kasse ialt 28 Rbdl. 4 Å 13 β , Skiftebrevets Beskrivelse, 12 Ark, ialt 11 Rbdl. 4 Å 6 β , til Justitsfondet 16 Rbdl. 4 Å 8 β , Stemlet Papir med 50 % Tillæg 60 Rbdl. 4 Å 8 β , Skifteforvalterens Tjener 3 Rdl. Vurderingsmændene 6 Rdl., ustemplet Papir m. m. 6 Rbdl. og Afgift efter kgl. Forordning 18 Rbdl., bliver ialt 223 Rbdl. 3 β).

Boets Formue — — — 7200 Rbdl., hvoraf tilkommer — *Hans Henrichsen Raun* den halve Boe med 3600 Rbdl. og hver af Døtrene 1800 Rbdl. (Herefter følger det forannævnte Tilsagn og Skiftebrevets Afslutning).

Actum Dons den 26de November 1814.

Westengaard.

Enkemanden:

Hans Henrichsen.

Formyndere:

H. N. Grunnet. Søren Grunnet.

Vitterligheds og Vurderingsmænd:

Jørgen Christensen.

Søren Jørgensen.

VI. Erklæring.

Med Hensyn til Tidsomstændighederne og for at Udredelsen af den Arv 1800 Rbd., som min Kiæreste *Else Hansdatter* ved Skifte efter hendes afdøde Moder er tilfalden, ikke skal ruinere hendes Forældre og Søkende, erklærer jeg herved, at naar min tilkommende Svigerfader, Gaardmand *Hans Henrichsen* i Dons udbetaler mig udi Juny Termin førstkommende 300 Rbdl. r. S., skriver Trehundrede Rigsbankdaler rede Sølv, og tilkomme Tid meddeler mig Sikkerhed for 500 Rbdl. r. S., skriver Femhundrede Rigsbankdaler rede Sølv, skal jeg meddele lovlig Afkald og Qvittering for, at jeg paa bemeldte min Kiærestes og tilkommende Hustrus Vegne ingen videre Fordring haver paa Mødrene-Arv enten til hendes Fader eller andre Vedkommende.

Hvilket herved bekræftes under min Haand.

Dons den 4. February 1832.

Christen Simon Andersen.

Hans Henrichsen.

Else Hans Datter.

III. Del:

HANS HENRICHSEN (RAVN)^S

ANDET ÆGTESKAB

STAMGAARDEN I DONS

SLÆGTENS GAARDE M. M.

III. Del:

Stamgaarden i Dons (Gaard Nr. 2).
Soneberg v. Harthe.
Elmely, Dons.
Virkelyst, Hørup.
Højvanggaard, Højrup, Lejrskov.
Vestelbo, Dons.
Fredensbo v. Aarhus.
Elmegaard, Almind.
Vinding Præstegaard.
Mellemskolen, Vejle.
Skørping Mejeri v. Flakkebjerg.
Langballe Mejeri, Angel.
Cementstøberiet, Bramdrupdam.
Telefoncentralen, Bramdrupdam.
Firmaet H. Petersen & Ravn, Kolding.

Hans Henrichsen (Ravn)s Børn (andet Ægteskab):

- A. Katrine, g. m. Hans Kring, Dons.
 - B. Peder, g. m. Marie Küster, Vonsild.
 - C. Sidsel, g. m. Rasmus Nielsen, Ødsted.
 - D. Karen, død som ung.
 - E. Henrich, død som Barn.
 - F. Christen, g. m. Maren Christiansdatter, Dons.
 - G. Niels, g. m. Ane Margrethe Pedersdatter, Brakker.
 - H. Henrik, g. m. Ane Kirstine Ravn, Sorgenfri.
-

Else Marie Pedersdatter.

**** Hans Henrichsen (Ravn),**

f. i Dons 31. Maj 1781, d. 27. Juni , g. 2. G. 27. Maj
1815 m.

*** Else Marie Pedersdatter,*)**

f. i Herslev 1787, d. 1. November 1835.**) —
Datter af Gaardejer Peder Knudsen og Hustru, Herslev.
Søster til Niels og Knud Pedersen, Herslev. (En Farbror
hed Bertel Knudsen.)

Ved Skifte efter Mette Nielsdatter, Hans Henrichsens første Hustru,
blev der tillagt hver af hendes Døtre, Else og Anne, 1800 Rbd. (Se
Noterne om Stamgaarden i Dons).

*) Else Marie Pedersdatter tjente 1815 i Dons.

***) Mandtalslisten fra Dons har følgende Tælling for Gaard Nr. 2:
1834.

Hans Henrichsen	53 Aar
Else Marie Pedersdatter	47 —
Mette Kathrine	18 —
Peder Hansen	17 —
Sidsel Hansdatter	16 —
Christen Hansen	11 —
Niels Hansen	8 —
Henrich Ravn Hansen	5 —

Mette Katrine Hansdatter.

Hans Henrichsen og Else Marie Pedersdatter 9 Børn:
Katrine, f. 1816, *Peder*, f. 1817, *Sidsel*, f.
1819, *Karen*, f. 1820, *Henrich*, f. 1822, *Christen*,
f. 1823, *Niels*, f. 1826 og *Henrich*, f.
1829 (A—H). *)

A Mette Katrine Hansdatter,

f. i Dons 29. Marts 1816, d. 22. Januar 1885, g. 20. Maj
1837 m.

Hans Nielsen (Kring),

f. 25. Januar 1810, d. 14. Oktober 1862. — Søn af
.....**).

H. Kr. havde Ejendom i Dons, men maatte gaa fra den.

6 Børn: *Kirstine*, f. 1838, *Ane*, f. 1839, *Marie*, f. 1841.
Laurits, f. 1848, *Karen*, f. 1851 og *Nikoline*,
f. 1853 (I—VI).

*) Der har, saa vidt jeg kan se, været en Søn (Henrich) mellem Christen og Niels.
**) Efter Mandtalslisten fra Dons 1834 har Lars Pedersen Kring været Hans Nielsens
Plejefar. Lars P. Kr. boede paa Gd. Nr. 3 og var gift (2. G. ?) med Else Kirstine
Hansdatter. De var henholdsvis 70 og 48 Aar og Hans N. 24 Aar gl.

Hans Hansen og Else Kirstine Kring.

1 Else Kirstine Hansen Kring,

f. i Dons 13. Februar 1838, g. 4. December 1857 m.

Hans Hansen,

f. i Gaarslev 21. August 1826, d. i Aagaard 31. Oktober 1894. — Søn af Husmand Hans Jakobsen og Hustru, Ingeborg, Gaarslev Mark v. Børkop.

Hans H. Husmand og Haandværker i Aagaard.

»Min Far var med i Krigen 1848—50 og stod i »Ryes Brigade«. Da de blev gifte, købte de Ejendommen i Aagaard, hvor min Mor er endnu. Da Ejendommen var for lille til at være hjemme paa altid, begyndte Far at arbejde som Murer og Tømrer, og det blev han ved med, saa længe han kunde. En Tid i hans bedste Alder byggede han ikke saa faa Huse, han havde da gerne et Par Mand til Hjælp.«

H. Kr. Hansen.

3 Børn: *Hans*, f. 1858, *Katrine*, f. 1866 og *Hans Jakob*, f. 1868 (1—3).

1 Hans Kristian Hansen,

f. 2. Februar 1858, g. 28. April 1882 m. sit Søkendebarn

Inger Marie Jensen,

f. 9. Oktober 1852. — Datter af Boelsmand Jens Hansen

og Hustru, Johanne Lauridsen, V. Nebel. (J. H. var Broder til Hans Hansen, Aagaard.)

H. Kr. H. Ejer af Soneberg i Harthe.

»Da vi blev gifte 1882, fik vi Ejendommen i V. Nebel (til 1 Hest og 3—4 Køer). Min Kones Far var da død et Aarstid før, og hendes Mor døde Aaret efter. Vi boede saa der i 12 Aar og kom saa hen til Soneberg, hvor vi nu bor.«

H. Kr. H.

Medlem af Harte-Bramdrup Sogneraad to Gange (Genvalg 1917), Medl. af Bramdrupdam Mejeribestyrelse to Gange.

4 Børn: *Jens, Johanne, Kirstine og Jens* (a—d).

- a Jens Hansen,
f. 18. Maj 1883, d. 18. Oktober 1883.
- b Johanne Hansen,
f. 28. Juli 1884, d. 30. Juli 1905.
- c Kirstine Hansen,
f. 14. September 1886.
Elev paa Roskilde 1907.
- d Jens Hansen,
f. 11. August 1888.
Elev paa Roskilde 1909.

2 Katrine Hansen,
f. 5. Juli 1866, g. 30. Juli 1895 m.

Niels Jespersen,
f. 25. December 1867. — Søn af Gaardejer Jesper Pedersen (Svendsen) og Hustru, Nielsine Nielsen, Almind ved Viborg. — Bror til Kirstine Roed, II. Del, Side 100, 3.

N. J. var Gaardejer i Almind v. Viborg og bor nu i Aagaard pr. Gravens.

5 Børn: *Kirstine, Hans, Signe, Anna og Svend* (a—e).

- a Kirstine Jespersen,
f. 4. Juni 1896.
- b Hans Jespersen,
f. 22. Februar 1898.
- c Signe Jespersen,
f. 27. Februar 1900.
- d Anna Jespersen,
f. 6. Oktober 1902.
- e Svend Jespersen,
f. 4. Juni 1908.

3 Hans Jakob Hansen,
f. 12. Marts 1868, g. 1. Juni 1900 m.

Ane Nielsen,

f. i Nisset, Lemming S., 16. April 1872. — Datter af Gaardejer Anton Nielsen og Hustru, Anna Sørensen, Sejling v. Silkeborg.

H. J. H. Murermester og Fabrikant (Cementstøberi), Bramdrupdam ved Kolding.

»Det første Aar vi blev gifte, boede vi paa Kolding Nørremark. Før den Tid boede jeg hos mine Forældre og min Svoger i Aagaard. Jeg løste Næringsbevis som Murer 1896.« H. J. H.

Medlem af Harte-Bramdrup Sogneraad, Fmd. for Bramdrupdam Brugsforening, Fmd. for Bramdrup Elektricitetsselskab og Fmd. for Bygningskommissionen samt Vurderingsmand for d. alm. Brandforsikring f. L. i Bramdrup Sogn.

Elev fra Vallekilde og Askov (1893—94).

2 Børn: *Anton* og *Hans* (a—b).

a Anton Hansen,
f. 1. November 1902.

b Hans Hansen,
f. 30. September 1906.

II Ane Hansen Kring,

f. i Donis 29. September 1839, d. 21. August 1886, g. 9. August 1860 m. sit Søkendebarn

Hans Henrik Roed,

f. 7. August 1834, d. 16. Februar 1895. — Søn af Gaardejer Hans Roed og Hustru, Anne Hansdatter, Roedsminde i Bølling. *)

8 Børn:

1. *Ane Roed* (g. m. *Nis Iversen Nissen*),
2. *Mette Roed* (død som ung),
3. *Hans Roed* (g. m. *Kirstine Jespersen*),
4. *Niels Roed* (g. m. *Riborg K. Hansen*),
5. *Jens Roed* (g. m. *Marie Bojsen*),
6. *Peder Roed* (g. m. *Juliane Pedersen*),
7. *Ellen K. Roed* (død som Barn), og
8. *Henrik Roed* (g. m. *Jenny Chr. Chrisensen*).

*) Se II. Del, Side 98 ff.

Else Marie Kring og Berthel Lauridsen med deres Børn.

III Else Marie Hansen Kring,

f. i Dons 21. September 1841, d. 27. Juni 1912, g.
1864 m.

Berthel Lauridsen,

f. 17. November 1838, d. 11. Marts 1913. — Søn af
Laurids Berthelsen og Hustru, Dorthea Pedersdatter,
V. Nebel.

B. L. var Ejer af Elmely i Dons.

5 Børn: *Hans Kring*, f. 1866, *Marie Magdalene Kring*, f. 1868, *Katrine Kring*, f. 1871, *Johannes Kring*, f. 1877 og *Laura Kring*, f. 1880 (1—5).

- 1 Hans Kring (Berthelsen),
 f. 14. Februar 1866, g. m.
- Edel Jørgensen,
 f. 7. Januar 1879. — Datter af Oversergent Bertel Peder Jørgensen og Hustru, Karen Marie Margrethe Hansen, Odense.
 H. Kr. B. Uhrmager i Odense.
 En Søn:
 Johannes Bertelsen Kring,
 f. 18. April 1913.
- 2 Marie Magdalene Kring Berthelsen,
 f. 1. Februar 1868, g. m.
- Jørgen Poulsen Christensen,
 f. 30. Juli 1864. — Søn af Husmand Christen Andersen og Hustru, Maren Nielsen, Starup.
 J. P. Chr. Landpostbud i Gravens (ansat 1. Juni 1898).
 5 Børn: *Else, Christian, Martha, Berthel og Harry* (a—e).
- a Else Christensen,
 f. 2. August 1894.
 Elev paa Aagaard 1915.
- b Christian Christensen,
 f. 19. November 1897.
- c Martha Christensen,
 f. 2. Juli 1900, d. 21. Juni 1902.
- d Berthel Christensen,
 f. 26. Maj 1903.
- e Harry Christensen,
 f. 30. Oktober 1906.
- 3 Kathrine Kring Berthelsen,
 f. 18. April 1871, g. m.
- Johannes Andreassen,
 f. 24. Maj 1867. — Søn af Herregaardsskytte og Skovfoged Peder Larsen Andreassen og Hustru, Caroline Jensine Hansen, Aggersbøl ved Vejle.
 Johs. A. Gaardejer i Hygum ved Jelling.
 K. B. Elev paa Ryslinge 1893 og paa Askov 1897.

4 Johannes Kring Berthelsen,
f. 21. Januar 1877, d. 28. Juli 1912.

5* Laura Kring Berthelsen,
f. 11. Juli 1880, g. 1. G. 23. November 1903 m.

Jakob Jakobsen Sass,
f. 25. Juli 1873, d. 29. Juni 1906. — Søn af Husmand
Andreas Peder Jakobsen og Hustru, Kirstine Jørgen-
sen, Harthe ved Kolding.

En Søn:

Peter Jakobsen Sass,
f. 31. Juli 1903.

5** Laura Kring Berthelsen,
g. 2. G. 10. December 1912 m.

Thomas Larsen,
f. 24. April 1885. — Søn af Gaardejer Niels Larsen
og Hustru, Ane Marie Madsen, Egtved.
Ejer af Fødegaarden Elmely i Dons.

En Datter:

Dorthea Larsen,
f. 15. Marts 1916.

IV* Laurits (Hansen) Kring,
f. i Dons 18. December 1848, g. 1. G. 19. Maj 1880 m.

Inger Pedersen,
f. 26. Maj 1851, d. 9. Februar 1904. — Datter af
Gaardejer Peder Mikkelsen og Hustru, Ane Poulsen,
Almind.

L. Kr. var først Ejer af en Gaard ved Dons Sø, senere paa
Ferup Nyvang og har nu en Ejendom i V. Nebel. Stiftende
Medlem af »Dansk Højskoleforening« og »Fostbroderskabet«
af 1867 (»Starup Sogn«, S. 157).

Elev paa Askov 1865—66 og 1870—71.

2 Børn: *Peder* og *Hans* (1—2).

1 Peder Knud Kring,
f. 1. Marts 1881.
Ugift. — Hestehandler i Kolding.

Laurits H. Kring og Inger Pedersen med deres Børn.

- 2 Hans Kring,
f. 31. April 1888, g. 23. Oktober 1912 m.
Anna Frandsen,
f. 3. April 1885. — Datter af Bestyrer Niels Frand-
sen og Hustru, Anna Poulsen, Merrild, Løsning St.
Som sin Bror Hestehandler i Kolding.
3 Børn: *Ingvar, Robert og Gudrun (a—c).*
- a Ingvar Kring,
f. 4. November 1912.
- b Robert Kring,
f. 22. November 1914.
- c Gudrun Kring,
f. 10. December 1916.

- IV** Laurits H. Kring,
g. 2 G. 21. December 1909 m.
Kirstine Ebbesen, f. Juncher,
f. i Sommersted, Sønderj., 6. Juli 1853. — Enke efter
Kroejer Niels Ebbesen, V. Nebel.

Karen Kring.

Peter Barsøe.

v Karen Hansen Kring,

f. i Dons 3. Juli 1851, g. 1. Maj 1883 m.

Peter Barsøe,

f. i Almind 5. Januar 1847. — Søn af Gaardejer Peder Nissen Barsøe (f. i Andkjær Skole 1812) og Hustru, Karen Kristensdatter (f. i Almind 1803).

P. B. var Hestehandler i Kolding, har nu Gartneri i V. Nebel.

Et Barn død som lille.

vi Nikoline Hansine Hansen Kring,

f. i Dons 29. August 1854, g. 10. Januar 1878 m.

Peter Henningsen,

f. i Højen S. 10. Marts 1854, d. i Cleveland 1913. — Søn af Forpagter Peter Henningsen og Hustru, Mette Thuesen, Vonsild Kro.

P. H. rejste til Amerika 1887 og hans Hustru Aaret efter. Før boede de i Kolding og i Kidde Kro ved Jelling. I Amerika har de boet i Cleveland, Ohio, hvor han arbejdede paa et Gasværk.

7 Børn: *Peter, Hans, Mette, Karl, Dagmar, Axel og Clarens* (1—7).

- 1 Peter Henningsen,
f. i Kolding ca. 1879.
- 2 Hans Henningsen,
f. i Kidde Kro ca. 1881.
- 3 Mette Henningsen,
f. i Kidde Kro ca. 1883.
- 4 Karl Henningsen,
f. i Kidde Kro ca. 1885.
- 5 Dagmar Henningsen,
f. i Kidde Kro ca. 1887.
- 6 Axel Henningsen,
f. i Amerika ca. 1889.
- 7 Clarens Henningsen,
f. i Amerika ca. 1891.

B Peder Hansen,

f. i Dons 20. Oktober 1817, d. 29. Januar 1869, g. 8. August 1855 m.

Maren Johannesdatter Küster,

f. i Vonsild 19. April 1827, d. 21. Marts 1893. — Datter af Gaardejer Johannes Jespersen Küster og Hustru, Vonsild.

P. H. var Ejer af en Gaard i Dons (en Udmark fra Hans Krings Gaard).
Ingen Børn.

M. K. var g. 2. G. med Chr. Christensen, senere Bankraadsmedlem af Kolding Folkebank.

Chr. Chr., der er bekendt som Forfatter af en Bog om sin Deltagelse i Krigen 64*), døde ind under Jul 1917. Under stor Deltagelse blev han jordet paa Almind Kirkegaard.

c Sidsel Hansdatter,

f. i Dons 7. Februar 1819, d. 1. April 1898, g. m.

Rasmus Nielsen,

*) Krigsminder fra Dannevirke og Dybbøl. Kolding 1886. — (Udsolgt i Boghandelen.)

f. 1803, d. 3. Oktober 1866. — Søn af en Skibsfører (Rasmussen?), København, mistede tidlig sine Forældre og blev opdraget hos en Farbror i Tyskland (eller Sydslesvig).

R. N. var Gaardejer i Ødsted ved Vejle, dernæst i Vork og sidst i Hørup ved Jelling, hvor han døde.

R. N. havde før været gift og havde flere Børn i sit første Ægteskab. Hans første Hustru hed *Gidsel Marie Madsen* og var født i Ødsted 1807 (d. s. St.)

En Datter:

Gidsel Marie Nielsen.

Søren Haugstrup.

Gidsel Marie Nielsen,

f. i Vork 14. Oktober 1851, d. i Hørup 16. December 1883,
g. 14. Oktober 1868 m.

Søren Haugstrup,

f. 17. Juli 1842. — Søn af Gaardejer Søren Haugstrup*)
og Hustru, Else Kirstine, Skovbølling ved Vejle.

S. H. Gaardejer Hørup Mark ved Jelling. Er Sognefoged og Lægdsmand i 24 Aar, Medlem af Skolekommissionen i 22 Aar, har desuden været Medlem af Sogneraadet og Taksationsmand v. Landb. Brandf. — Han er g. 2. G. (m. *Anna Rasmussen*) og har en Datter, *Maria*

*) En Brodersøn Lærer i Kalundborg.

Haugstrup, i sidste Ægteskab. Hun er gift med Lærer Søren Ammitz-
bøl Markus Jensen, Kattrup v. Hasselager.

S. H. solgte 1875 Gaarden »Virkelyst«, der i en lang Aarrække var
i Slægtens Eje.

5 Børn: *Asmus*, f. 1870, *Søren*, f. 1872, *Else*,
f. 1874, *Hans*, f. 1876 og *Valdemar*
f. 1878 (1—5).

1 *Asmus Haugstrup*,
f. 1870, d. 9. Februar 1884.

2 *Søren Haugstrup*,
f. 10. Maj 1872, g. 26. Maj 1898 m.

Goskgine Andersen,

f. 14. December 1874. — Datter af Gaardejer Jørgen
Andersen og Hustru, Sine Gosk, Fløjstrup.

S. H. Gaardejer i Fløjstrup. — Har flere Tillidshverv.

En Søn:

Sigurd Haugstrup,
f. 27. Maj 1901.

3 *Else Kirstine Haugstrup*,
f. 10. April 1874, g. 1894 m.

Laurids Kristian Valdemar Sørensen,

f. 8. Oktober 1871. — Søn af Lærer Sørensen og
Hustru, Sneum.

L. S. Lærer ved Mellemskolen i Vejle. — Formand for Vejle
og Omegns Lærerkreds.

»Vinteren 87—88 Elev paa Grejsdals Højskole. Efter 9 Maaneders
Ophold paa Blaagaard Sem. tog jeg 1890 1. Del af Skolelærereksam.
i Kbhvn. og opholdt mig derefter 2 Aar paa Jelling S., hvorfra jeg
dim. 1892. I Vinteren 92—93 var jeg Forstander paa Jandrup Høj-
skole og var Soldat i Somren 93. 1893 blev jeg Lærer i Tolstrup
ved Vordingborg, 1895 i Herslev ved Hillerød, 1903 i Holbæk, 1906 i
Vesterskerninge og 1908 ved Mellemskolen her. Adr.: Urskov Bakke
pr. Vejle.«

L. K. V. S.

2 Børn: *Astrid* og *Gunnar* (a—b).

a *Astrid Sørensen*,
f. i Herslev 8. Juli 1899.

b *Gunnar Sørensen*,
f. s. St. 23. Juli 1902.

4 Hans Haugstrup,
f. i Hørup, 6. Juli 1876. — Ugift.
Ejer af Højvanggaard i Hørup.

5 Valdemar Haugstrup,
f. i Hørup 11. December 1878, g. 3. September 1915 m.
Agnes Johanne Schou,
f. 28. Februar 1893 paa Rikkesminde ved Give. —
Datter af Partikulier Jakob Schou og Hustru, Sara
Jensen, Give.

Førstelærer i Hvidbjerg ved Skive.

Jeg er dim. fra Ribe Sem. 1912 efter et treaarigt Ophold der,
s. A. blev jeg Vikar i Andenlærerembedet ved Give Kommuneskole,
blev konst. i Embedet 1. November og fast ansat i November 1913.
I dette Embede blev jeg til 1. Juni 1915, da jeg fik mit nuværende
Embede i Hvidbjerg ved Skive. — Fmd. for Hvidbjerg Foredragsfor-
ening, Fmd. for Hvidbjerg-Rettrup Ungdomsforening, Bestyrelsesmedl.
af Hvidbjerg Læseforening og den stedlige Sygekasse. v. H.

A. J. S. Elev fra Askov (Somren 1913).

D Karen Hansdatter,

f. 24. Februar 1820, d.

E Henrich Hansen,

f. 20. Januar 1822, d. som Barn.

F Christen Hansen,

f. i Dons 26. Februar 1823, d. 22. Juni 1893, g. 16. Juli
1853 m. sit Søskendebarn

Maren Christiansdatter,

f. i Dons 14. November 1827, d. i Vorde Præstegaard 5.
December 1905. — Datter af Gaardejer Christian Henrich-
sen og anden Hustru, Mette Marie Bertelsdatter, Dons.
Chr. H. Ejer af Stamgaarden i Dons.

Christen Hansen.

Maren Christiansdatter.

1851 overdrog Enken efter Hans Henrichsen Ravn Gaarden til Sønnen Chr. Hansen for 4000 Kr. (?) og Aftægt. (Nyt Hartkorn 8 Tdr. 3 Skp. $\frac{3}{4}$ Alb.). 1855 købte Chr. H. Matr. Nr. 5g (Hrtk. 2 Skp. $2\frac{1}{2}$ Alb.) for 825 Rdl. 1858 købte han Matr. Nr. 18c (Hrtk. 4 Skp. $\frac{1}{2}$ Alb.) for 1000 Rdl. 1866 købte han Matr. Nr. 3g (Hrtk. 4 Skp. $\frac{1}{2}$ Alb.) for 1500 Rdl. — Stiftende Medlem af »Dansk Højskoleforening«, Almind Kreds.

Stamgaarden i Dons.

Minder fra Dons:

»Det hører til mine kæreste Barneminder, naar jeg fik Lov til at gaa med Mette Marie; Hans Christian og Henrik*) hjem fra Skolen og være hos dem i nogle Dage. Hvor fik jeg en kærlig Modtagelse af Moster Maren og Morbror Christen! Deres ømme Smil sagde: »Den lille moderløse Pige, hende vil vi rigtig være gode imod!« Jeg husker, hvordan jeg hoppede ved Morbror Christens Haand hen at besøge Morbror Bertel,**) og Morbror Christen gik og oplyste mig om mange Ting.

Og hvor jeg legede med Drengene! De havde en Gyngestol — det var det bedste Legetøj, jeg kendte — den maatte rigtig holde for; men ikke en eneste Gang hørte jeg de gamle sige: »Nu skal I være stille, Børn!« Endogsaa om Aftenen legede vi i Maaneskin ude i den store smukke Gaard med de høje Trapper.

Men vi voksede til, og Kærligheden til Slægten voksede med. Vinteren efter Per Dons' Død var jeg hos Moster Ane.***) Hun kunde nok trænge til lidt Oplivelse, og jeg beundrede hende, naar hun i sin dybe Sorg kunde tale med os unge og tage Del med, naar vi spøjte og morede os. Hendes Plejesøn Peter og jeg tog os tit en Spadseretur op til Christen Hansens. Her mindes jeg især den Aften, Hans Christian kom hjem i Juleferien. Det var efter hans første Ophold i København. Hvor var det yndigt at se Moster Marens og Morbror Christens Glæde over deres Søn. Og hvor var der meget for Morbror Christen at spørge om og for Hans Christian at fortælle! —

Julemorgen kom Morbror Bertel og gamle og unge fra Christen Hansens ned til Moster Ane. Det var Aarsdagen for Per Dons' Død. Moster Ane var dybt bøjet, men dog saa glad, og vi havde en yndig stille Højtidsmorgen sammen med Sang og Bøn. Om Eftermiddagen samledes hele Vennekredsen om Moster Ane, den Vennekreds, der saa ofte havde været samlet om begge de gamle paa Pederslyst. Det blev den Dag en vemodig Mindefest for Per Dons. —

Tiden gik, og Danmarks Politik gik ikke uændset hen over Slægten. Bertel Dons og Christen Hansen var Højremænd, og det førte til, at Bertel stillede sig som Bergs Modkandidat i Kolding.****) Ingen ømmede sig saadan ved dette som Moster Maren. Hendes kærlige Søsterhjerter blødte ved Tanken om al den Haan og Spot, der den Dag vilde regne ned over Bertel. Og da de ophidsede Vælgere kørte forbi Gaarden om Aftenen og raabte: »Bæddel er folden!« sukkede Moster Maren og sagde til sine Børn: »Ok, a tøvs, Bæddel stoe li' saa jenn som Jesus i Gethsemane!« —

Det var saa godt for Morbror Bertel, at han havde det gode Hjem og den kærlige Søster at ty ind til, naar hans Sind var tungt, og det var det meget ofte. —

Baade han og Morbror Christen var lidt hidsige, og der kunde, da de var saa nære Naboer, nok komme dem lidt imellem, og da kunde

*) Chr. Hansens Børn.

**) Bertel Dons. Se IV. Del.

***) Ane Dons, Pederslyst. Se IV. Del.

****) Se Bertel Dons, IV. Del.

det ene Ord tage det andet. Efter et saadant Optrin gik Morbror Bertel hjem i sin ensomme Stue. Han havde ingen kærlig Hustru at tale med; men han satte sig i sin gamle Sofa og klagede: »Aa ja, aa ja!« Christen Hansen derimod gik hjem til Moster Maren og sagde: »Bæddel aa mæ bløv ujens, aa a kom ves te aa sej fo møj!« Da blev den kære Moster Maren saa beklempt, tog sin Mands Haand og udbrød: »La' wos go om te Bæddel!« Og mens Bertel endnu sad i sin Sofa og klagede sig, kom Maren og Christen ind ad Døren, og nu blev alt jævnet paa en god og kærlig Maade. Ja, *hvad kan en kærlig Hustru og en øm og trofast Søster ikke udrette.* — —

Morbror Christen vidste i Regelen nok, hvad han vilde bruge sine Penge til; men hans gode Hjerte og Begejstring for en god Sag kunde nok løbe af med ham. Saaledes da Frk. Pio rejste sin Højskole i Aale, og der gik Opraab ud til alle grundtvigske Venner om at tage Aktier. Dér kunde Christen Hansen ikke holde sig tilbage, men tog sine Aktier. Det gjorde min Far*) ikke, da Frk. Pios overdrevne Maade ikke tiltalte ham. Det var vel heller ikke gaet op for Far endnu, hvilken Betydning Højskolen kunde faa, og han forundrede sig lidt over Christen Hansen. Frk. Pios Højskoleplan løb imidlertid ud i Sandet: — Da min Far, Chr. Hansen o. fl. kort derefter rejste sammen til København for at modtage en Arv efter den gamle Hosekræmmer *Jørgen Ravn**)* og i den Anledning var godt stemte, sagde Far bl. a. til Morbror Christen: »Hvo'dan, Christen! tow do ett Aktier i Frk. Pios Højskuel?« — »Jow, Thule«, lød Svaret. »saaen er et aa spill' Abekat!« Da lød Fars hjertelige Latter, og den lød hver Gang, han fortalte os, hvordan Chr. H. havde »spillet Abekat« med sine Penge. —

Morbror Christen blev efterhaanden paavirket af de friere Ideer, og da C. Berg engang spurgte ham: »Naa, Christen Hansen, hvordan gaar det med Højremændene i Dons?« svarede han: »A va' den si'st.« — Morbror Christen var af hele sit Hjerte med i *den grundtvigske Bevægelse*. Det greb ham stærkt, naar Grundtvig talte og skrev om den danske Folkeaand, og han vilde saa gerne, vi unge rigtig skulde forstaa det. Han brugte derfor at forære os Saxos Danmarkshistorie og Snorre Sturlesens Norges Krønike, og jeg husker ham citere med Varme:

»Hvad Danmark var, kan det atter blive,
endnu er Fædrenes Aand i Live!«

— Hans Sind var ikke lyst; men han havde dog saadan en lys *Tro paa Ungdommen*, og sit Haab til den udtrykte han i disse Linjer:

»Mine Børn i Tider haarde
en retfærdig Slægt skal vorde!«

Saa kom den sidste og svære Tid for Morbror Christen. Han blev lammet paa Hjernen og tabte helt sin Bevidsthed. Det var tungt for os alle, men dog især for hans Børn og den kære Moster Maren. Hun plejede ham saa ømt og kærligt, og Vennerne kom og besøgte ham. Det var for os alle, som *Jørgen Ravn***)* sagde: »Hvor er det sært for

*) Thulé Nielsen. Se IV. Del.

***) Jørgen Ravn, København. Se V. Del.

***) Jørgen Ravn, Ferup, senere V. Nebel. Se I. Del.

mig! Christen og jeg havde altid saa meget at snakke om.« (Som et Vidnesbyrd om, hvor nære Venner Jørgen Ravn og Chr. Hansen var helt fra deres unge Dage, kan nævnes, at da den ene af dem havde læst én af Ingemanns Romaner, gik han straks ud og sadlede en Hest og red med Bogen over til Vennen, for at han hurtigst muligt kunde faa Del i den samme Oplevelse.)

Under denne tunge Prøvelse var det godt, at vi alle vidste, vor kære Morbror Christens Fortid var *gemt hos Gud*. Efter hans Død kom der en meget svær Tid for Moster Maren. Hun savnede jo sin Mand, om hvem al hendes Æmhed og Kærlighed havde sluttet sig.

Paa samme Maade gik det Søster Karen,*) da Far var død. Derfor slog de sig sammen, de to, og det blev saadan en stille, lykkelig Tid for dem begge. De forstod hinanden saa godt; de levede jo i de samme Minder og i det samme Haab. Men da vor Svigerinde**) døde, og Søster Karen paatog sig at være Plejemor for Børnene, rejste Moster Maren ned til sin Søn i Vorde Præstegaard. —

Det tunge Sind, der har hvilet over store Dele af vor Slægt, tog stærkt til hos Moster Maren, efterhaanden som hendes legemlige Kræfter tog af. Men hun var jo hos sin kære Hans Christian, og han og hans Hustru kunde trøste og pleje hende.

Hun døde i Præstegaarden den 5. December 1905.

Hendes Minde skal være velsignet.

Ane Jørgensen, f. Thulesen.

Christen Hansen og Maren Christiansen 4 Børn: *Else Marie*, f. 1854, *Mette Marie*, f. 1858, *Hans Christian*, f. 1862 og *Henrik Ravn*, f. 1866 (I—IV).

I Else Marie Christensen,

f. i Dons 28. Maj 1854, d. 8. Oktober 1911, g. 26. August 1881 m.

Jørgen Larsen,

f. 21. November 1854, d. 23. Januar 1907. — Søn af Husmand Lars Jørgensen og Hustru, Karen Nielsen, Haarby ved Assens.

J. L. Ejer af Gaarden Vestelbo i Dons fra 1881—1902 boede senere i Kolding.

1881 byggede Chr. H. en Gaard paa 50 Tdr. Ld. (Hartkorn 1 Td. 6 Skp. 3 Fdk. $\frac{3}{4}$ Alb.) af Gaardens Jorder, der overdroges til Svigersønnen Jørgen Larsen. H. R.

Begge Elever fra Vinding.

6 Børn: *Johannes*, f. 1882, *Bertel*, f. 1884, *Lars*, f. 1888, *Maren*, f. 1889, *Margrete*, f. 1893 og *Anna*, f. 1899 (1—6).

*) Om Karen Thulesen, se IV. Del.

**) Idun Thulesen, f. Knudsen, Ferup. Se IV. Del.

Jørgen Larsen.

Else Marie Christensen.

1 Johannes Larsen,

f. 18. Juli 1882, g. 14. August 1908 m.

Margrete Skov,

f. 22. November 1886. — Datter af Skræddermester
Eskild Skov og Hustru, Line Andersen, Askov.

Johs. L. Malermester i St. Andst 1908—13 og har siden haft
Malerforretning i Askov By.

J. L. Elev paa Askov 1902—03 og 1903—04.

M. Sk. Elev paa Askov 1908.

2 Børn: *Else* og *Eline* (a—b).

a Else Marie Skov Larsen,

f. 21 Juli 1909.

b Eline Skov Larsen,

f. 29. Februar 1912.

2 Bertel Dons Larsen,

f. 18. August 1884, g. 29. December 1907 m.

Marie Lyth,

f. 16. Maj 1881. — Datter af Andreas Lyth og Hustru,
Sophie Frederiksen, V. Nebel.

B. D. L. Arbejder og Husejer i Kolding (Dyrehavegaardsvej 31).

En Søn:

Jørgen Dons Larsen,

f. 24. Oktober 1908.

- 3 Lars Jørgen Larsen,
f. 21. Februar 1888, g. 8. December 1914 m. sit Sø-
skendebarn

Elna Aaes Larsen,

f. 24. Maj 1892. — Datter af Niels Larsen og Hustru,
Ane Kathrine Aaes Petersen (Enke efter Højskolefor-
stander Aaes, Klank).

L. J. L. Ejer af Fredensbo, Storring ved Galten.

Elev paa Askov 1910—11 og 1911—12.

E. L. Elev paa Askov 1913—14.

3 Børn: *Niels Jørgen, Haakon og Erling* (a—c).

- a Niels Jørgen Larsen,

f. 6. Marts 1915.

- b Haakon Larsen,

f. 5. August 1916.

- c Erling Dons Larsen,

f. 10. Juli 1918.

- 4 Maren Larsen,

f. 23. Februar 1889, g. 23. Juli 1918 m.

Søren Nielsen,

f. 14. December 1883. — Søn af Niels Peter Nielsen
og Hustru, Mariane Sørensen.

Gaardejer i Ebdrup ved Silkeborg.

M. L. Elev paa Frederiksborg 1911, Askov 1913.

- 5 Margrete Larsen,

f. 25. Maj 1893, g. 26. Oktober 1915 m.

Hans Peter Madsen,

f. 5. November 1889. — Søn af Fouragehandler P. J.
Madsen og Hustru, Johanne Jensen, København.

H. P. M. har været Mejeribestyrer paa Skørpinge Mejeri,
Flakkebjerg St., nu Kjølebæk Mejeri, Glumsø, Sjælland.

- 6 Anna Larsen,

f. 7. April 1899.

Mette Marie Christensen og Søren Hansen Skouenborg med deres Børn.

II Mette Marie Christensen,

f. i Dons 1. November 1858, g. 28. Maj 1889 m.

Søren Hansen Skouenborg,

f. 18. December 1853, d. 29. Maj 1909. — Søn af Gaardejer Hans Skouenborg og Hustru, Ane Dorthea Thomasdatter, Møsvraa.

Søren S. ejede Fødegaarden i Møsvraa, Almind S.

(Enken solgte Gaarden 1913 og bor nu i Almind By.)

Søren S. var Formand for Viuf Mejeri.

M. M. Chr. Elev. paa Askov 1885—86.

5 Børn: *Dorthea*, f. 1890, *Kirstine*, f. 1892,

Hans Christian, f. 1895, *Aksel*, f. 1897,
og *Maren* f. 1899 (1—5).

- 1 **Dorthea Skouenborg**,
f. 7. November 1890, d. 6. Oktober 1894.
- 2 **Kirstine Skouenborg**,
f. 5. Maj 1892, g. 25. Oktober 1912 m.
Søren Parbo,
f. 9. November 1879. — Søn af Gaardejer Andreas
Pedersen og Hustru, Dorthea Sørensen, Elmegaard i
Almind.
S. P. Ejer af Fødegaarden i Almind. — Valgt ind i Sogne-
raadet 1917.
Elev paa Askov 1901—02 og 1902—03.
4 Børn: *Knud, Dorthea, Gudrun og Marie* (a—d).
 - a **Knud Skouenborg Parbo**,
f. 17. August 1913.
 - b **Dorthea Skouenborg Parbo**,
f. 25. Januar 1915.
 - c **Gudrun Skouenborg Parbo**,
f. 23. Marts 1916.
 - d **Marie Skouenborg Parbo**,
f. 15. Maj 1917.
- 3 **Hans Christian Skouenborg**,
f. 2. Marts 1895, d. 12. August 1909.
- 4 **Aksel Skouenborg**,
f. 17. April 1897, d. 30. April 1918.
I Sikringstjenesten som Artillerist. — Død i København af
Meningitis. — Ved Jordefærden i Almind 4. Maj talte hans Morbror,
H. C. Christensen og Provst Hey, og Sangforeningen sang nogle
Sange. Hans Regiment viste sin Deltagelse. — Hans Farbror, Ole
Skouenborg, hvem han har tjent i et Aar, vidner om ham: »Jeg
synes ikke, jeg har kendt noget Menneske, der har svaret saa godt
til det gamle Ord: »Du skal arbejde, som du skulde leve evigt; men
du skal leve, som du skulde dø i Morgen«.«
Elev fra Aagaard 1912—13, Vinding 1915—16.
- 5 **Maren Skouenborg**,
f. 26. Februar 1899.
Elev fra Roskilde.

Hans Christian Christensen og Kirsten Elisabeth Larsen med deres Børn.

III Hans Christian Christensen,

f. i Dons 12. November 1862, g. 18. April 1900 m.

Kirsten Elisabeth Larsen,

f. 1. Juni 1878. — Datter af Gaardejer Laust Larsen og Hustru, Maren Christiansen, Højslev ved Skive.

Hans Christian Chr. blev Student fra Døckers Skole 1883, Kandidat i Januar 1889, Lærer ved den priv. Realskole i Kolding 1889—90, Lærer ved Latinskolen i Helsingør 1890—93, Sognepræst for Taarup-Kvols-Borris 1894—99,

Hans Christian, f. 1895, *Aksel*, f. 1897,
og *Maren* f. 1899 (1—5).

- 1 **Dorthea Skouenborg**,
f. 7. November 1890, d. 6. Oktober 1894.
- 2 **Kirstine Skouenborg**,
f. 5. Maj 1892, g. 25. Oktober 1912 m.
Søren Parbo,
f. 9. November 1879. — Søn af Gaardejer Andreas
Pedersen og Hustru, Dorthea Sørensen, Elmegaard i
Almind.
S. P. Ejer af Fødegaarden i Almind. — Valgt ind i Sogne-
raadet 1917.
Elev paa Askov 1901—02 og 1902—03.
4 Børn: *Knud, Dorthea, Gudrun og Marie* (a--d).
 - a **Knud Skouenborg Parbo**,
f. 17. August 1913.
 - b **Dorthea Skouenborg Parbo**,
f. 25. Januar 1915.
 - c **Gudrun Skouenborg Parbo**,
f. 23. Marts 1916.
 - d **Marie Skouenborg Parbo**,
f. 15. Maj 1917.
- 3 **Hans Christian Skouenborg**,
f. 2. Marts 1895, d. 12. August 1909.
- 4 **Aksel Skouenborg**,
f. 17. April 1897, d. 30. April 1918.
I Sikringstjenesten som Artillerist. — Død i København af
Meningitis. — Ved Jordefærden i Almind 4. Maj talte hans Morbror,
H. C. Christensen og Provst Hey, og Sangforeningen sang nogle
Sange. Hans Regiment viste sin Deltagelse. — Hans Farbror, Ole
Skouenborg, hvem han har tjent i et Aar, vidner om ham: »Jeg
synes ikke, jeg har kendt noget Menneske, der har svaret saa godt
til det gamle Ord: »Du skal arbejde, som du skulde leve evigt; men
du skal leve, som du skulde dø i Morgen«.«
Elev fra Aagaard 1912—13, Vinding 1915—16.
- 5 **Maren Skouenborg**,
f. 26. Februar 1899.
Elev fra Roskilde.

Hans Christian Christensen og Kirsten Elisabeth Larsen med deres Børn.

III Hans Christian Christensen,

f. i Dons 12. November 1862, g. 18. April 1900 m.

Kirsten Elisabeth Larsen,

f. 1. Juni 1878. — Datter af Gaardejer Laust Larsen og Hustru, Maren Christiansen, Højslev ved Skive.

Hans Christian Chr. blev Student fra Døckers Skole 1883, Kandidat i Januar 1889, Lærer ved den priv. Realskole i Kolding 1889—90, Lærer ved Latinskolen i Helsingør 1890—93, Sognepræst for Taarup-Kvols-Borris 1894—99,

for Vorde-Fiskbæk-Romlund 1899—1906 og for Vinding-Skærup ved Vejle fra 1906.*)

Har gjort et stort Arbejde for at undersøge Slægten Ravns Historie. Er Fmd. for det Udvalg, der udgiver nærværende Slægtsbog.

2 Børn: *Johannes*, f. 1907 og *Henrik*, f. 1910 (1—2).

1 *Johannes Dons Christensen*,
f. 22. Oktober 1907.

2 *Henrik Dons Christensen*,
f. 17. April 1910.

IV Henrik Ravn (Christensen),

f. i Dons 16. April 1866, g. 14. Oktober 1892 m.

Margrete Poulsen,

f. 26. Juni 1867. — Datter af Frimenighedspræst Laurids Bertelsen Poulsen og Hustru, Kirstine Refslund, Boulund i Sønderjylland.

Henr. R. Ejer af Stamgaarden i Dons fra 1890.

Christen Hansen overdrog den til Sønnen for 45,000 Kr. samt fri Bolig, Brændsel og Kørsel for sig og Hustru. Gaardens Hartkorn var nu 8 Td. $\frac{1}{2}$ Alb. I 1896 blev der købt et Skovskifte i Lilballe ($3\frac{1}{7}$ Td. Ld.) for 2000 Kr. og i 1905 købtes Stedet Matr. Nr. 5 i Dons (10 Tdr. Ld.) for 7000 Kr. Ved Magelæg med H. H. Ravn (Christiansminde) fik begge Gaarde deres Marker mere samlet. (Ejendoms-skyld 60,000 Kr., Hartkorn 8 Tdr. 1 Skp. $2\frac{5}{8}$ Alb.).

Henr. R. er Formand for Aagaard Valgmenighed, Formand for Bramdrup Mejeri o. fl. Virksomheder. I Bestyrelsen for Dons Legatet og for Venstrevælgerforeningen for Vejle Amts 2. Valgkreds.

Elev paa Vinding 1881—82, paa Askov 1885—86 og 1886—87.

Margr. P. Elev paa Vejstrup 1885, Lærerinde paa Vejstrup to Somre (1889 og 1890), og Elev paa Askov 1886—87 og 1890—91.

5 Børn: *Ellen*, f. 1894, *Gudrun*, f. 1895, *Karen*, f. 1901, *Kristian*, f. 1904 og *Poul*, f. 1907 (1—5).

*) Præstegaarden i Vinding er paa 40 Tdr. Ld. Har først siden 1884 været Embedsbolig.

Henrik Ravn (Christensen) og Margrete Poulsen med deres Børn.

- 1 Ellen Kirstine Ravn,
f. 11. April 1894.
Elev paa Askov 1913—14 og 1914—15.
- 2 Gudrun Ravn,
f. 16. September 1895.
Elev paa Askov 1915—16.
- 3 Karen Ravn,
f. 24. Juli 1901.
- 4 Kristian Henrik Ravn,
f. 14. Oktober 1904.
- 5 Poul Dons Ravn,
f. 1. Juni 1907.

Niels Hansen.

Ane Margrete Pedersdatter.

G Niels Hansen,

f. i Dons 10. Oktober 1826, d. 13. August 1884, g.
1852 m.

Ane Margrete Pedersdatter,^{*)}

f. 19. Juni 1818. — Datter af Gaardejer Peder Jørgensen og Hustru, Ane Pedersdatter, Røjle, Fyn.

Enke efter *Hans Johnsen Roed*, Brakker. (Se »Starup Sogn«, S. 312 og 316 om Mageskifte af Jord.)

N. H. overtog Gaarden i Brakker. — Han blev ved dette Giftermaal Stedfar til følgende Børn:

1. *John*, g. m. *Kristiane Hvid* fra Nebel.
2. *Else Katrine*, g. m. *Jens Nielsen Ravn* i Viuf.
3. *Ane*, g. m. *Peder Hansen Ravn*, V. Nebel (»Starup Sogn«, Stamtavle I), omtalt under »Petersbjerggaard«.
4. *Maren*, g. m. Lærer *Kring*, Jordrup.
5. *Peder*, 1. G. g. m. *Karen Jørgensen* (Enke efter Peter Larsen Skræppenborg), 2. G. g. m. *Kirstine Marie Berg* fra Starup (Stamtavle I), og Ejer af Donsgaard.

^{*)} Se Stamtavle V i »Starup Sogn«.

Smaatræk om Niels Hansen og Ane Margrete Pedersdatter.

Om *Niels Hansen* og hans Kones første Deltagelse i Peter Larsens gudelige Forsamlinger i Dons fortæller Marinus Jørgensen i sin Dagbog følgende, der tillige giver et godt Billede af Gangen i disse Møder:

»Paaskedag, 5. April 63. I Dons var jeg altsaa den velsignede Paaskedag hos hende, hvem jeg saa gjerne vil se og tale med. Det, vi fik talt, var jo ikke saa meget, men jeg læste et dejligt Stykke for hende om »den lille David« og sang den Salme med hende: »Mellem Brødre kaldt den lille«. Mette Marie fik jeg en lille Smule talt med om Friskolen og Kold. Om Eftermiddagen fik vi Besøg af Peder Hansen fra Ferup med Kone og Døtre samt Pigerne fra Skovbølling [ved Jelling], og efter at vi havde talt og sunget lidt sammen, fulgtes vi alle op i Byen, hvor der var Forsamling hos Peter Larsen Skræppenborg. Her var vi mange Venner forsamlede, foruden vi nævnte: Jørgen Ravn med Kone, Niels Hansen med Kone og [Datter] Maren, Jens Mikkelsen og Kone, osv. Stine [Peter Larsens Kone] havde været syg i nogen Tid, men var nu nogenlunde rask igen. Forsamlingen varede temmelig længe og gik saaledes: Først sang vi nogle Salmer, rigtig rare men trættende, fordi Tonerne var saa slæbende og Salmerne lange, saa læste Peter Larsen en Paaskeprædiken af Luther, som jeg ikke fik meget ud af; saa sang vi igen. Peter Larsen holdt to lange Prædikener, som trættede nogle af de tilstedeværende, men som jeg dog til Slutning blev glad ved, hvad ogsaa Jørgen Ravn og Peder Dons gjorde. Klinkby især var saa led og ked af det og spurgte Folk, om ikke ogsaa de var det, hvorved han snart ogsaa fik mig gjort ked; han sagde, at han nok kunde forstaa, at jeg hugede det, da Peter Larsen blev saa varm og hans Følelser svulmede. Det vilde jeg ingenlunde nægte, skønt det var haardt for mig at døje. Efter Forsamlingen samledes vi udenbys i Smaagrupper for at tale sammen. Jeg kom da hen i Pigernes Lag, men Talen vilde ikke ret gaa, hvorfor vi stemte op med Sangen: »I alle de Riger og Lande«. Straks kom Peter Larsen ud af et Sideværelse, og én spurgte ham, hvad han syntes om dette her. »Aa, paa sin Tid og sit Sted kan jeg nok bruge det, men, naar de forfløjne Seminarister begynder paa det, saa holder jeg ikke videre af det!« Imidlertid var Bordet blevet dækket, og vi fik os noget at spise. Ved Bordet holdt Peter Larsen en Velkomsttale til Niels Hansen og hans Kone, fordi de var kommen i vort Lag. Han lod Niels Hansen vide, at han troede, denne var bleven den sidste af Brødrene, men nu var han næsten den første. — Efter Maaltidet rejste den ene efter den anden, og da vi havde sunget: »Saa vil vi nu sige hverandre Farvel«, drog vi alle hver til sit. Klinkby fulgte med til Peder Dons's, hvor vi var om Natten.«

Konrad Jørgensen.

3 Børn: *Hans*, f. 1853, *Else Marie*, f. 1856 og *Juliane* (d. 16 Aar gl) (I—III).

Hans Roed (Nielsen).

Marie Sandager.

1 **Hans Roed (Nielsen),**

f. i Brakker 31. Oktober 1853, g. 25. Maj 1875 m.

Marie Sandager,

f. 23. Juli 1852. — Datter af Gaardejer Niels Sandager og Hustru, Maren Basse, Ferup.

H. R. Gaardejer og Sognefoged i Ferup.

Stiftende Medl. af »Dansk Højskoleforening«, Fmd. for Ferup Kr. H. R. Elev fra Askov (1872).

M. S. Elev fra Askov (1867). — Bestyrelsesmedlem for Foreningen »Askov Lærlinge« 1887—1914.

Marie S. og Hans R. var med til at stifte Aagaard Valgmenighed.

9 Børn: *Niels*, f. 1876, *Axel*, f. 1878, *Maren*, f. 1880, *Johannes*, f. 1882, *Aage*, f. 1884, *Jens*, f. 1886, *Valdemar*, f. 1888, *Peder*, f. 1890 og *Ejnar*, f. 1892 (1—9).

1 **Niels Roed,**

f. 5. Marts 1876, g. 27. Oktober 1897 m.

Elisabeth Kjeldsen,

f. 25. Februar 1875. — Datter af Skomager Kjeldsen og Hustru, Johanne Cecilie Larsen, Lemvig.

N. R. Var Ejer af Gaarden Sandholm i Vraa, Lejrskov S.,
nu Telefonbestyrer i Bramdrupdam.
Elev fra Ryslinge.

2 Børn: *Vagn* og *Agnes* (a—b).

a Vagn Roed,
f. 19. August 1898.

b Agnes Roed,
f. 15. Maj 1900.

2 Axel Roed,
f. 8. Juli 1878, g. 29. Juli 1904 m.

Anna Kristensen,
f. 5. November 1876. — Datter af Gaardejer N. Kristensen og Hustru, Bodil Kirstine Enevoldsdatter, V. Eldrup ved Horsens.

Ax. R. Ejer af Fødegaarden i Ferup, Lejrskov S.
Elev fra Frederiksborg.

6 Børn: *Gerda*, *Harald*, *Svend*, *Holger*, *Hans*
og *Bodil* (a—f).

a Gerda Roed,
f. 25. December 1904.

b Harald Roed,
f. 25. September 1906.

c Svend Roed,
f. 18. September 1910.

d Holger Roed,
f. 15. November 1912.

e Hans Roed,
f. 26. December 1914.

f Bodil Roed,
f. 6. December 1916.

3 Maren Roed,
f. 24. November 1880, d. 24. November 1896.

4 Johannes Roed,
f. 10. Januar 1882, g. 1. Juli 1911 m.

Magda Thomsen,
f. i Hjørring 15. Maj 1885. — Datter af Fabrikant S. Thomsen og Hustru, Ane Olesen, Hjørring.
Johs. R. bor i Amerika.

3 Børn: *Poul*, *Agnes* og *Kaj* (a—c).

- a Poul Roed,
f. 1. Oktober 1912.
- b Agnes Roed,
f. 5. Januar 1914.
- c Kaj Roed,
f. i Februar 1917.
- 5 Aage Roed,
f. 3. Februar 1884.
Landmand i Amerika.
Elev fra Ryslinge samt Ødum Landbrugsskole.
- 6 Jens Roed,
f. 23. December 1886, g. 20. Juli 1911 m.
Metha Mikkelsen,
f. 25. Marts 1888. — Datter af Gaardejer P. Mikkelsen
og Hustru, Anna Kristine Buhl i Vraa, Lejskov S.
J. R. Gaardejer i Lejrskov.
Elev fra Ryslinge og Ladelund.
M. M. Elev fra Ryslinge.
3 Børn: *Edith, Thorvald og Ove* (a—c).
- a Edith Roed,
f. 24. Juli 1913.
- b Thorvald Roed,
f. 4. Februar 1915.
- c Ove Roed,
f. 29. April 1917.
- 7 Valdemar Roed,
f. 13. September 1888.
Elev fra Ladelund og Ryslinge.
Har gennemgaaet Gymnastikkursus. Var med de danske Gymnaster
i London 1908.
- 8 Peder Roed,
f. 30. August 1890.
Elev fra Høng Landbrugsskole.
- 9 Ejnar Roed,
f. 25. August 1892.
Elev fra Aagaard samt Høng Landbrugsskole.

Else Marie Nielsen.

Jens Ravn (Jensen).

II Else Marie Nielsen,

f. i Brakker, 23. April 1856, g. 10. Oktober 1876 m.

Jens Ravn (Jensen),

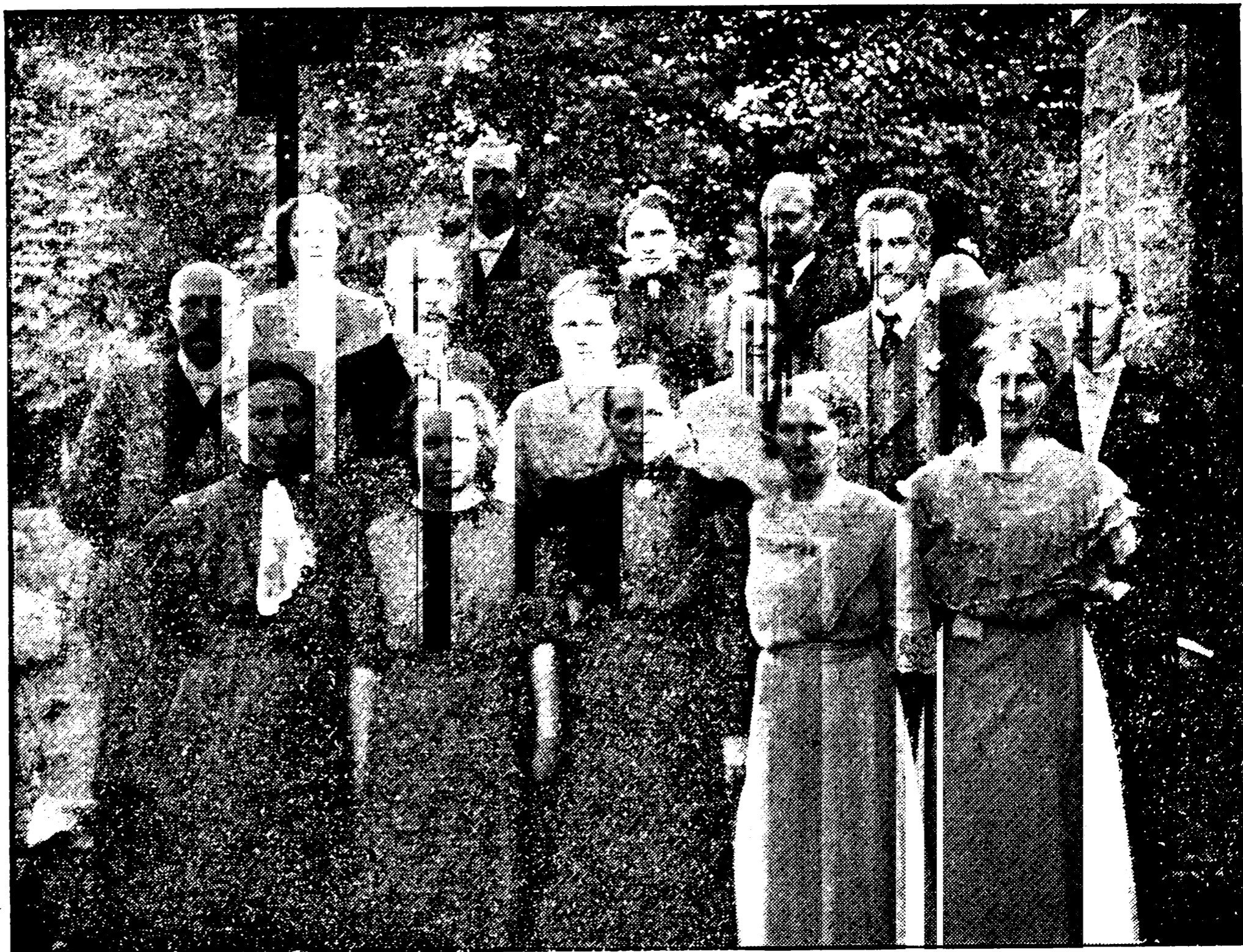
f. 27. December 1851, d. 1. Maj 1907. — Søn af Gaard-ejer Jens Daugaard og Hustru, Karen Marie Ravn i Fredsted.

Jens R. boede i Kirsebøl, Lejrskov S., 1876—79 og i Brakker 1879—98, Stationsforstander ved Gravens Station 1898—1907.

Bestyrelsesmedlem i Starup-Nebel Skytteforening, Kasserer i Aagaard Mejeri 1893—98, valgt som Sogneraadsmedlem 1882 og blev Sogneraadsformand 1888. (»Starup Sogn«, S. 142, 163, 166 og 377.)

Else M. og Jens Ravn var med til at stifte Aagaard Valgmenighed. J. R. Elev fra Askov (1870—71).

8 Børn: *Jens*, f. 1877, *Niels*, f. 1878, *Rasmus*, f. 1880, *Ane*, f. 1884, *Karen Marie*, f. 1887, *Kirstine*, f. 1891, *Johanne*, f. 1894, og *Maren*, f. 1896 (foruden 5 Børn, der døde som smaa), (1—8).

Else Marie Ravn med Børn og Svigerbørn.

- 1 Jens Daugaard Ravn,
f. 16. November 1877, g. 12. September 1899 m.

Emma Munk, .

f. 5. Oktober 1877. — Datter af Bødker Hans Munk og Hustru, Gertrud Pedersen, Aagaard.

J. R. Lokomotivfører ved Kolding-Egtvedbanen. Adr.: Villa »Helena«, Vandværksvejen, Kolding.

»Jeg stod i Møllerlære 1894—97, blev Soldat, var Fyrbøder paa Krydseren »Hejmdal« paa en Tur til Island (8 Maaneder), blev ansat paa Kolding-Egtvedbanen som Fyrbøder (1898—1903) og har siden 1903 været Lokomotivfører ved samme Bane. 1912 tog jeg Eksamen som Kedel- og Maskinpasser. — I snart 16 Aar har jeg været Bestyrelsesmedlem af Kolding Idrætsforening, hvor jeg endnu er ivrig Gymnast.«

Jens D. Ravn.

E. M. Elev paa Frederiksborg 1897.

3 Børn: *Vitha, Axel og Helga* (a—c).

- a Vitha Ravn,
f. 6. Juli 1900.
- b Axel Ravn,
f. 28. Maj 1905, d. 27. September 1905.
- c Helga Ravn,
f. 27. April 1907.

2 Niels Hansen Ravn,

f. 20. November 1878, g. 22. Marts 1905 m.

Kristiane Sager,

f. 6. April 1880. — Datter af Niels Andersen Sager og Hustru, Ane Pedersen Terp, Fredsted (»Starup S.«, Stamtavle III). — Søster til Anna Sager, g. m. Hans Henrik Ravn, Sorgenfri. (Se I. Del V 2)

N. H. R. Forpagter paa Stidsmølle, Brædstrup, siden Handelsrejsende for Ole Sørensen & Co., Kolding, nu Heste- og Kreaturhandler, Kolding. — Elev fra Aagaard.

Kr. S. Elev fra Ryslinge og Aagaard.

8 Børn: *Else, Anna, Inger, Haakon, Karen, Eva Bodil og Holger* (a—h).

a Else Ravn,

f. 21. Januar 1906.

b Anna Ravn,

f. 28. Februar 1907.

c Inger Ravn,

f. 30. Maj 1908.

d Haakon Ravn,

f. 3. August 1909.

e Karen Ravn,

f. 4. November 1910, d. 15. Juli 1911.

f Eva Ravn,

f. 16. November 1911.

g Bodil Ravn,

f. 4. Februar 1913.

h Holger Ravn,

f. 6. Januar 1918.

3 Rasmus Buhl Ravn,

f. 12. Februar 1880, g. 28. December 1902 m.

Marie Dam,

f. 8. Marts 1876. — Datter af Købmand Niels Dam og Hustru, Johanne Thomsen, Kolding.

R. B. R. først Kolonialkøbmand, siden Handelsrejsende for Erichsen & Co., Kolding, og har nu (siden 1915) Herre- og Børnekonfektionsforr. (Firma: H. Petersen & Ravn, Kolding).

6 Børn: *Ester, Jens, Niels, Ane, Else og Helga* (a—f).

- a Ester Johanne Ravn,
f. 16. Juni 1904.
- b Jens Valdemar Ravn,
f. 21. Juni 1907.
- c Niels Dam Ravn,
f. 11. September 1908.
- d Ane Marie Ravn,
f. 22. Februar 1910.
- e Else Margrete Ravn,
f. 30. April 1913.
- f Helga Kristine Ravn,
27. Marts 1918.

- 4 Ane Margrete Ravn,
f. 12. Januar 1884, g. 22. Februar 1911 m.

Verner Vengum,

f. 18. August 1886. — Søn af Teglbrænder Marius Andersen og Hustru, Dorthea Knudsen, Salby, Fyen.

Tilskærer. Uddannet i Paris som Tilskærer, havde først Ansættelse i Svendborg og nu i Kolding (paa Svogerens Fabrik).

A. M. R. Elev fra Aagaard.

Et Plejebarn.

- 5 Karen Marie Ravn,
f. 23. December 1887, g. 14. August 1913 m.

Johannes Jensen,

f. 17. Oktober 1888. — Søn af Købmand Nis Peter Jensen og Hustru, Louise J., Branderup, Sønderjylland.

Var Mejerikonsulent i Aabenraa til Verdenskrigens Udbrud, blev da Soldat, men blev udtaget til Mejeribestyrer i Langballe, Angel, nu Mejeribestyrer i Raved ved Aabenraa.

K. M. R. Elev fra Aagaard (Vinteren 1912—13).

J. J. Elev fra Dalum og Lyngby Landbrugsskoler.

3 Børn: *Jens, Peter og Louise* (a—c).

- a Jens Ravn Jensen,
f. 20. December 1913.
- b Peter Jensen,
f. 3. Juni 1915.
- c Louise Jensen,
f. 30. August 1916.

- 6 Petra Kirstine Ravn,
f. 14. August 1891, g. 29. December 1912 m.

Nikolaj Augustinus,

f. 24. Marts 1887. — Søn af Gaardejer Augustinus Sørensen og 2. Hustru, Ane Margrethe Kristensen, Dons. — Bror til Højskoleforstander Peter Augustinus, Antvorskov.

Gaardejer i Tebstrup ved Skanderborg.

Elev fra Vallekilde.

P. K. R. Elev fra Vinding.

2 Børn: *Poul* og *Arne* (a—b).

- a Poul Augustinus,
f. 27. Februar 1914.

- b Arne Augustinus,
f. 16. Juni 1916.

- 7 Johanne Ravn,
f. 6. November 1894, g. 19. August 1917 m.

Johannes Frederik Petersen,

f. 8. Januar 1892. — Søn af Snedkermester Andreas Frederik Petersen og Hustru, Esther Kathrine Margrethe Hansen, Kolding.

Maskinist i Sydjydsk Maskinfabrik, Kolding.

- 8 Maren Ravn,
f. 8. November 1896.

III Juliane Nielsen,

f. 13. August 1859, d. 20. April 1875.

h Henrik Ravn Hansen,

f. i Dons 6. Marts 1829, d. 18. Januar 1894, g. 20. Oktober 1857 m. sin Slægting

Ane Kirstine Hansen Ravn,

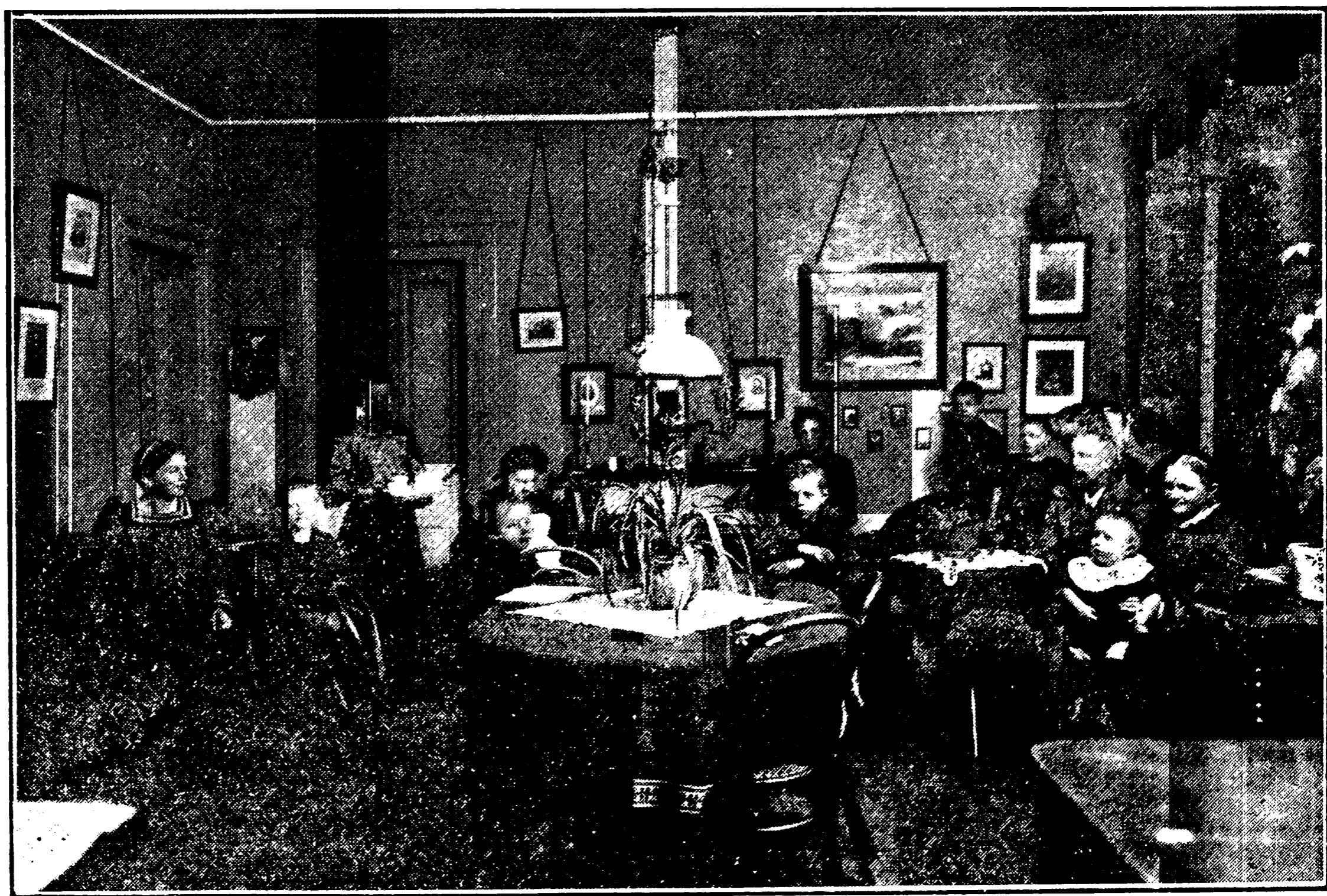
f. paa Jensgaard 20. November 1834, d. 12. Marts 1900.
— Datter af Hans Pedersen Haar og Hustru, Mette Marie Pedersdatter, Jensgaard og Sorgenfri.

Henr. R. H. Ejer af Sorgenfri fra 1857—1894.

4 Børn:

1. *Hans Haar Ravn*, g. m. *Nielsigne Nielsen* (Christiansminde i Dons).

Hans Haar Ravns, hans Forældres og Søskendes Familieforhold er nærmere oplyste i I. Del (S. 41—45), hvor de er medtagne under hans Moders Slægt (Petersbjerggaard- og Sorgenfri-Slægten). Hans Gaard Christiansminde (før Ombygningen) er afbildet i IV. Del under Omtalen af dens første Ejer af Slægten: Christian Dons. — *Hans Henrik Ravns* Gaard Sorgenfri er afbildet i I. Del (S. 44).

Hans Haar Ravn og Nielsigne Nielsen med deres Børn.

Hans Henrik Ravn og Anna Sager med deres Børn.

2. *Hans Henrik Ravn, g. m. Anna Sager (Sorgenfri),*
3. *Else Marië Ravn (Aagaard), og*
4. *Maren Ravn, g. m. Smedemester Martin Pedersen (Morild).*

Else Marie og Maren Ravn.

TILLÆG TIL III. DEL:
GAMLE PAPIRER
PAA STAMGAARDEN I DONS.

Afkald.

Undertegnede Gaardmand *Hans Nielsen* i *Dons*, tilstaaer herved, at min Svigerfader, Gaardmand *Hans Henrichsen* sammesteds har udbetalt mig og min Hustru *Mette Cathrine Hansdatter* fædrene og mødrene Arv efter hendes Forældre bemeldte *Hans Henrichsen* og *Else Marie Pedersdatter* af *Dons* med den Summa 600 Rbd. r. S. Og idet jeg herved for bemeldte *Sex Hundrede Rigsbankdaler rede Sølv* meddeler fuldkommen Afkald og Qvittering erklærer jeg herved tillige at jeg paa min Hustrues Vegne intet videre haver at fordre enten i fædrene eller mødrene Arv efter hendes Forældre; men jeg skal i saa Maader holde disse og min Hustrues Medarvinger anger- og kravesløs.

Til Bekræftelse under min og tvende Vidners Underskrifter.

Nærværende i Kolding den 15de Juni 1838.

Til Vitterlighed.
(2 Vidner) .

Hans Nielsen.

IV. Del:

CHRISTIAN HENRICHSEN (RAVN)

ALM. KALDET CHR. DONS

DEN MELLEEMSTE GAARD I DONS BY

NU CHRISTIANSMINDE

SLÆGTENS GAARDE M. M.

IV. Del:

Christiansminde, Dons.
Skovgaard, Starup.
Landerupgaard, Vilstrup S.
Skræddergaarden ved Holstebro.
Pederslyst, Dons.
Bjerregaard, Aale.
Hilstrupgaard ved Herning.
Troelstrup Overgaard ved Tørring.
Abild-Ballegaard, Flemming.
Sofielyst, Aale.
Lillebjerre, do.
Højvang, do.
Nybjerg, do.
Bjerrehus, do.
Krogen, do.
Aaleje ved Aarhus.
Ferupgaard, Ferup.
Den gamle Slægtsgaard i Ferup.
Hvirring-Højgaard, Hvirring.
Engholm, Lundum.
Højgaard, Ferup.
St. Løjstrup ved Laurberg.
Østervang, Sandvad.
Friskolen »*Karens Minde*«, V. Nebel.
Østerlars v. Skole, Bornholm.
Alsted Mølle, Ø. Nykirke S.

Christian Dons' Børn:

- A. Peder, g. m. Ane Dons, Pederslyst.
 - B. Kirsten g. m. Jens Jørgensen, Bjerregaard.
 - C. Ane Marie, g. m. Thule Nielsen, Ferup.
 - D. Bertel, ugift, Fødegaarden i Dons.
 - E. Maren, g. m. Christen Hansen, Dons.
 - F. Ane, g. m. Christen Rasmussen, Alsted Mølle.
-

Christian Dons.

*** Christian Henrichsen Dons,**

f. i Dons 24. Marts 1786, d. 1. Januar 1863, g. 1. November 1806 m.

Kirsten Holgersdatter Haar,*)

f. paa Skovgaard, døbt 29. Marts 1761, d. 25. Februar 1814.
— Datter af Holger Haar og Hustru, Anne Hansdatter, Skovgaard, Søster til Hans Holgersen Haar og Enke efter Peder Nielsen,**) Dons.

Ingen Børn.

Kirsten Haar tilhørte *den ældre Skovgaardslægt* (se P. Lindholm »Starup Sogn«). Som Stamfar nævnes *Peder Hansen Haar*, der boede paa Skovgaard 1662—88. I næste Slægtled nævnes *Jacob Pedersen Haar*, der døde 1744 og var 1. G. g. m. *Kirsten Jensdatter* (d. 1707). I Landsarkivet fandt jeg *Peder Jacobsen Haar* (Jacob Haars Far?)

*) Chr. Dons blev ved dette Giftermaal Svigerfar til sin Bror, Jørgen Ravn, København, der var gift med *Kirsten Haars* og *Peder Nielsens Datter Maren*.

***) Ogsaa kaldt »Peder Snedker«.

Mandtalslisten fra Dons 1801 har følgende Tælling:

Peder Nielsen, Tømrer	43	Aar
Kirsten Holgersdatter	40	—
Maren Pedersdatter	6	—
Mette Pedersdatter	2	—

der blev født 1698 og døde allerede 1732. — 3. Led: I første Ægteskab havde Jacob Haar to Døtre: *Kirsten* (f. 1695, d. 1776, g. m. Peder Andersen, Hesselballe) og *Anna Haar* (f. 1699, g. m. Jesper Sørensen, Tudvad). Jacob Haars Børn i andet Ægteskab var *Mogens* (f. 1709, d. 1776, g. m. Gjertrud Jepsdatter), *Kirsten* (f. 1711, d. 1781, g. 1. G. m. Hans Boesen, 2. G. m. Ude Pedersen, Fredsted), *Else* (f. 1714, d. 1772 g. m. Iver Andersen, Starup), *Holger* (f. 1719, d. 1762, g. m. Anna Hansdatter fra Nebel (f. 1728, d. 1791) og *Maren Haar* (f. 1723, d. 1755, g. m. Peder Jørgensen, Fredsted). — 4. Led: Anna Haars Børn var: *Dorthe* (f. 1719, g. 1. G. m. Jens Eriksen, Tudvad, 2. G. m. Peder Pedersen, Hesselballe) og *Maren* (f. 1731, d. 1792, g. m. Villads Hansen, Hesselballe). — Mogens Haars Børn i 1. Ægteskab: *Niels* (f. 1742) og *Anna* (f. 1760, d. 1830, g. m. John Sørensen, Starup). — Else Haars Søn: *Jacob* (f. 1746, d. 1819, g. m. Anne Andersdatter). — Saa kommer vi til Holger Haars Børn, der her staar os nærmest: *Hans* var født 1751 og gift med *Kirsten Thuesdatter*, Petersbjerggaard, *Peder* var født 1755 og døde 1841 og *Kirsten Haar*, der var født 1760.

Hos Poul Lindholm fortsættes Stamtavlen til vor Tid (i 8 Slægtled). I 5. Led har vi Hans Holgersens Steddatter *Anna Sørensdatter*, Petersbjerggaard, der blev gift med *Peder Henrichsen Ravn* (1. Del). I 6. Led *Hans Haar*, der blev gift med *Mette Marie Pedersdatter* og boede først paa Jensgaard og siden paa Sorgenfri (1. Del). — I 7. Led: *Jørgen Ravn*, g. m. *Maren Christensen Ravn*, *Maren Ravn*, g. m. *Niels P. Bundgaard*, *Kirsten*, g. m. *Hans Andersen*, *Peder*, g. m. *Ane Roed*, *Ane Kirstine*, g. m. *Henrik Ravn Hansen* og *Ane*, g. m. *Søren P. Jensen*. — Og endelig i 8. Led: *Mette Marie*, g. m. *Jens Ravn*, Højrup, Lejrskov, *Niels Hansen*, g. m. *Johanne Olsen*, *Hans Haar*, g. m. *Nielsigne Nielsen*, *Hans Henrik*, g. m. *Anna Sager*, *Else Marie* og *Maren*, g. m. *Martin Pedersen*, Morild.

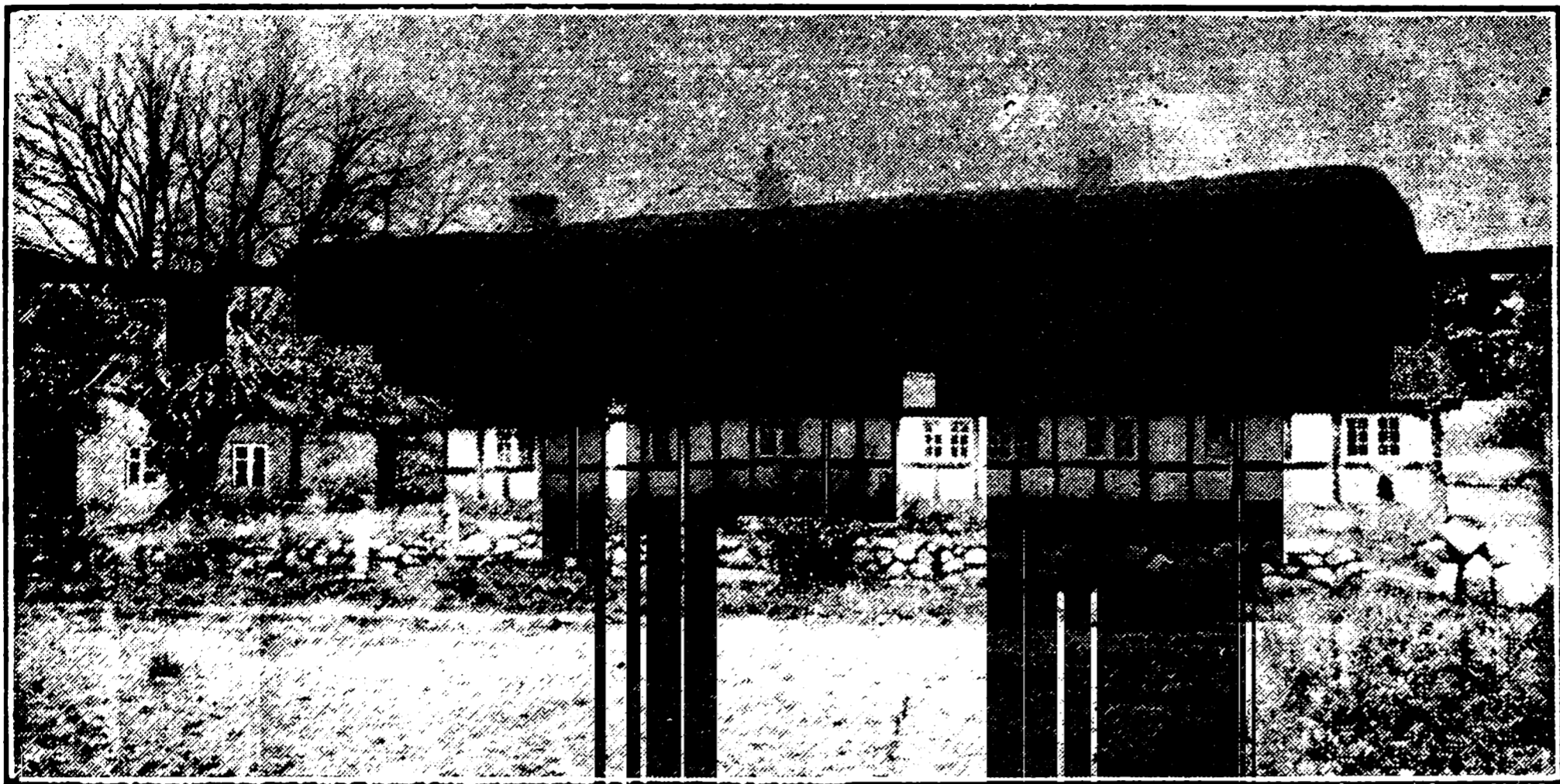
Disse Navne, der alle hører til Ravnslægten, viser os, hvorledes to Slægter kan gribe ind i hinanden, samtidigt med at der stadig er Tilførsel fra forskellige andre Slægter. Hver ny Slægt, der indpodes, har jo sine Karaktertræk, som siden dukker frem og ses snart her, snart dér. Jeg tillader mig at nævne dette, da det er en Ting, der har stor Betydning for en Slægtshistorie.

** Christian Henrichsen Dons

blev g. 2. G. 30. Juli 1814 m.

Mette Marie Bertelsdatter,

f. 25. August 1795, d. 16. Januar 1862. — Datter af Bertel Ebbesen og Hustru, *Maren Knudsdatter*, Landerupgaard. Hun var Søster til *Johan Vilhelm Bertelsen*, Egeland, Starup S., altsaa Faster til *Maren Bertelsen*, g. m. *Christen Berg*, *Karen Bertelsen*, Egeland, *Johanne Bertelsen*, g. m. *Heinrich Nutzhorn*, Askov, og til Provst *Otto Kyed Bertelsen*, Helsingør. Det ses, at hun havde nær Tilknyt-

Christiansminde.

ning til den yngre Skovgaardslægt. (Se P. Lindholm: »Starup Sogn«, II. Stamtavle.)

Chr. Henrichsen Dons var fra sit første Ægteskab Ejer af Gaard Nr. 4, den mellemste Gaard i Dons, nu kaldet Christiansminde. Se I. Del. Han var Sognefoged og en meget selvstændig og betydelig Mand.

Der fortælles et Træk om Chr. Dons som Sognefoged. Han deltog i en Kongemiddag i Jelling(?). Da Kongen (Frederik d. 7.) brød op, og de ellers alle forlod Middagsbordet — maaske kun halvt mættede —, blev den Almind Sognefoged ganske roligt siddende og rejste sig ikke, før han var mæt.

Af den gamle Slægtsgaards Historie.

»Gaardens Historie kender jeg ikke før 1806, da Christian Henrichsen (Dons) blev gift med Kirsten Holgersdatter Haar, Enke efter Peder Nielsen (Snedker). Han efterlod den til sin Søn Bertel 1858. Denne døde ugift 1885. Gaarden bestyredes saa 1½ Aar af Peder Skov, der derefter havde den i Forpagtning i 10 Aar. Den 1. April 1896 overtog jeg Gaarden og gav den Navnet »Christiansminde« efter Christian Dons, som den, jeg mente, der var den betydeligste af Slægten der paa Gaarden.« *)

Hans Haar Ravn.

Mindestenen paa Almind Kirkegaard:

»Her hviler Støvet af *Mette Marie Dons, f. Bertelsen* (Datoer). Hvil sødt, kjære Moder! Ved Guds Naade haabe vi at samles i Himmelglæden igjen formedelst vor Herre Jesus Kristus.

Under samme Minde hviler *Christian Henrichsen Dons* (Datoer). Det glade Haab lyser foran os. Nu er du samlet med vor elskede Moder. I skiltes med Taarer, men mødtes med Smil. *Vor Tro er den Seier, der overvinder Verden.*«

*) Se Tillæget til IV. Del: Gamle Papirer paa Christiansminde.

Peder Christiansen Dons og Ane Christensdatter Dons.

Chr. Henrichsen Dons og Mette Marie Bertelsdatters
6 Børn: *Peder*, f. 1815, *Kirsten*, f. 1818, *Ane Marie*, f. 1820, *Bertel*, f. 1825, *Maren*, f. 1827 og *Ane* f. 1830 (A—F) *).

A Peder Christiansen Dons,

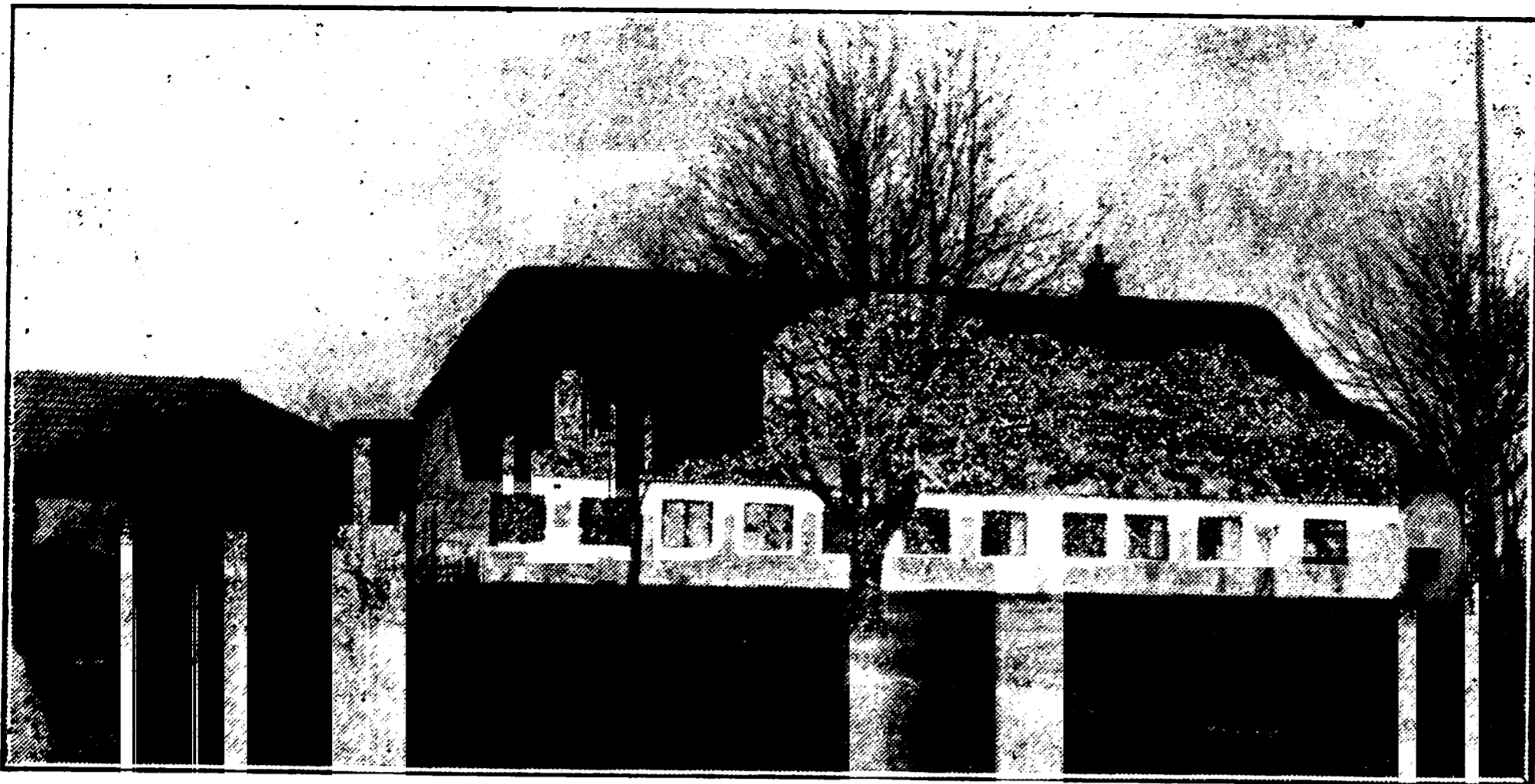
f. i Dons 20. Oktober 1815, d. Julemorgen 1878, g. 22. Juni 1844 m.

Ane Christensdatter Dons,

f. i Fousing 25. Marts 1816, d. 24. Februar 1885. —
Datter af Christen Olesen og Hustru, Karen Jespersdatter,
Skrædergaarden, Fousing ved Holstebro.
Peder D. var Ejer af Pederslyst i Dons.

*) Mandtalslisten fra Dons 1834 har følgende Tælling for Gaard Nr. 4:

Chr. Henrichsen Dons	48 Aar
Mette Marie Bertelsdatter	39 —
Peder Christiansen	19 —
Kirsten Christiansdatter	16 —
Ane Marie Christiansdatter	14 —
Bertel Christiansen	9 —
Maren Christiansdatter	7 —
Ane Christiansdatter	5 —

Pederslyst i Dons.

I Søsteren Kirstens »Barndoms- og Ungdomsminder« nævnes gentagne Gange den ældre Bror *Peder*, og der fortælles om, da *Ane* kom »langt vester fra«. Om hans Forhold til *den gudelige Vækkelse* paa den Tid, til *Peter Larsen* og til *Askov Højskole* vilde der være mere at fortælle, end her er Plads til. — *Morten Eskesen* sang ved hans Jordefærd (2. Januar 1879):

Peder Dons var ingen Taler,
talte dog til Hjærter Trøst;
det var ej med Ord, som praler,
han oplod sin milde Røst. —

Bonde var han med de bedste,
Virksomhed ham Livets Salt,
og hans Hus var godt at gæste,
naar om gode Raad det gjaldt —.

Intet Uvejr med han bragte,
Jordskælv ikke fulgte ham,
i den stille Susen sagte
gik hans gode Fylgje frem.

Til hans Viv, som med ham delte
fra hans Ungdom Kaar paa Jord,
mens hinandens Daad de delte,
straaler Lys fra Englekor —.

Foruden *Morten Eskesens* Digt fremkom i »Højskolebladet« et Digt af *Augustinus Sørensen* i Dons:

Det var i Jul, det kimed og det klang,
det var i Jul, Guds Børn med Engle sang
et »Ære være Gud i Himmelen«
for Sønnen sin, vor Broder og vor Ven; —

det var i Jul, Guds Børns den store Fest,
det var i Jul, vor Ven blev Dødens Gæst;
dog lever han: Guds Ord han troede paa,
og Daabens Vand som Livets Væld han saa.

Ja, Ordet, Herre! af din egen Mund,
det elsked han af dybest Hjærtens Grund;
der fandt han Fred, saa i din Fader-Favn
vi ham befale trygt i Jesu Navn.

Vi véd og tror, vi møder ham en Gang,
naar du, o Fader! ved Basunens Klang
oprejser ham og alle dine smaa,
som lever, og som under Mulde laa.

Guds Fred med ham, han har det nu saa godt;
Guds Fred med hende, som nu græder smaat!
Gud! skænk du hende selv for Sorgen Bod,
lad hende smage, du er Enker god! U.

Ludvig Schrøder talte ved Jordefærden først om Peder Dons' Forhold til Peter Larsen. Som de var Naboer, var de gode Venner om end meget forskellige. Peter Larsen havde et ildfuldt, heftigt Sind — Peder Dons var stille og mild. Maaske netop derfor var de gode Arbejdsfæller, og der var ingen, Peter Larsen hellere vilde have til Rejsefælle end Peder Dons. Efter Peter Larsens Død var der et tomt Rum, som en enkelt ikke kunde udfylde. Men det blev særlig *Peder* og *Ane*, der lukkede Hjem og Hjerte op for Vennerne, og Peder Dons var »Patriarken i Vennelaget«. Han var ikke Ordfører i almindelig Forstand som Peter Larsen; men hjemme og ude var han den, der kunde opmuntre og styrke Venneforholdet. »Sin længste Rejse gjorde han, da han i Somren 1877 med en Del danske Højskolevenner drog op til *Norge* (Sagatun og Gausdal). Hvor han saaledes kom hen, var alle glade ved at se og samtale med den milde, gamle Mand, og han kunde da aflægge et hjerteligt Vidnesbyrd«. — Med sit hele Liv, ogsaa med sit Gods, vilde han »tjene, hvad han troede kunde være til Fremme for Livet i den danske Menighed og det danske Folk.*)« — »Peder Dons var en prøvet Mand, han, som saa' sine Børn og tilsidst Karens Hjertensven (Marinus Jørgensen), der var kommen ham i Søns Sted, dø, inden han selv skulde lukke sine Øjne.« — »Det var Juledags Morgen, at han skiltes fra dette Liv, og Budskabet lød, at han var hensovet under Julesalmerne.« — — — (Efter »Højskolebladet« 1879, Nr. 5.)

*Ane**)* *Christensdatter* kom til Dons 1. November 1837 som Tjenestepige hos *Christian Dons* og blev hentet Dagen før i Skjern af den unge Peder Dons, efter at hun forud af Forældrene var ført dér til. At hun blev fæstet saa langvejs fra til Dons, skyldtes et Besøg, som hendes Søster *Ingeborg* 1836 havde gjort — sammen med en Veninde — i *Christiansfeldt* hos en tredie Søster, *Ane Kirstine*, der i 1833 var bleven optagen i Søsterhuset efter Paavirkning af Brødremenighedens Agent, *Frans Lund*, der var bosat i Skjern, men sædvanlig rejste omkring i Jylland for at missionere. — Paa Hjemturen fra *Christiansfeldt* gik de to unge Piger gennem *Byen Dons* og kom saa paa Vejen der i Snak med *Christian Dons*, der bød dem indenfor og beværtede dem. Under Samtalen, hvoraf Chr. D. skønnede, at de var kendt med *Frans Lund* i Skjern, i hvis Hjem hans Datter *Kirsten* tre Aar tidligere havde opholdt

*) Schrøder vidste bl. a., at da *Marinus Jørgensens* Broder *Konrad J.* i 1872 byggede sin Friskole »Fredevang« i Askov, hvortil Hjemmet ikke formaaede at støtte ham med mere end 600 Kr., ydede Peder Dons uopfordret et Tilskud af lignende Størrelse og gik endvidere (sammen med *Henrik Ravn* paa *Sorgenfri*) i Kaution for et Laan til Bygningen paa 1200 Kr. K. J.

***) Kirkebogen har *Ana*; selv skrev hun ofte *Anne*.

sig nogen Tid for at lære Haandgerning, sagde han til dem, at han nok kunde lide at have en Vesterbopige i sin Tjeneste. Paa det Ord søgte saa Ane om Pladsen, der bragte hende nærmere til sin Søster Ane Kirstine. Hun maatte tjene i 6½ Aar — mest hos Chr. Dons, men ogsaa hos Stænderdeputeret Petersen paa Dalbygaard —, før de unge, der straks var kommen til at holde af hinanden, fik Lov til at komme sammen. »Det var jo noget sjældent«, skriver hun selv, »at det kunde gaa an den Gang, at en rig tog en fattig.«

De unge fik deres Hjem paa Gaarden *Pederslyst*, som Chr. Dons lod bygge til dem paa en temmelig mager Udlod af Fødegaarden, syd for Dons By. Peder Dons opførte siden et Teglværk, af hvis gule Sten bl. a. Friskolen »Karensminde« i Nebel blev bygget. Om Peder og Ane Dons' Liv og Betydning for Menighedslivet paa Egnen se iøvrigt Ludvig Schrøders Artikel i »Højskolebladet« Nr. 38—39 1885, der for en stor Del gengiver hendes egne Optegnelser, som ser ud til at være Schrøder overladte af hendes Broder, Lærer *Christensen*, Møborg, hvis to Døtre, *Karoline* og *Mathilde* var meget om hende paa hendes sidste Dage. *Konrad Jørgensen.*

Peder Dons var Medlem af »Rødding Højskoleforening« og stiftende Medlem af »S. S.« (1877) og »Dansk Højskoleforening«.

Ane Dons gjorde Aaret efter sin Mands Død Testamente, efter hvilket omtrent Halvdelen af hendes Formue skulde tilfalde hendes og hendes Mands Søskendes Børn til lige Deling, saaledes at kun de to førnævnte Broderdøtre, der i et længere Tidsrum havde været om hende, fik en større Part. Af den anden Halvdel af Formuen stiftede hun et Legat, der ved Boets Afslutning beløb sig til omtrent 20,000 Kr. og hvis Fundats efter Raadførelse med L. Schrøder, Schjørring og Konrad Jørgensen kom til at lyde saaledes:

Fundats for »Peder og Ane Dons's Legat«:

§ 1.

Den Kapital, som i Henhold til mit Testamente vil tilfalde det ovennævnte Legat, skal stilles under Bestyrelse af tre Mænd, som jeg selv vælger, nemlig: Gaardejer *Bertel Dons*, Dons ved Kolding, Højskoleforstander *L. Schrøder*, Askov, og Redaktør *Konrad Jørgensen*, Kolding, ligeledes vælger jeg to Mænd til at træde ind paa Pladser i Bestyrelsen, som maatte blive ledige ved Dødsfald eller af andre Grunde, nemlig som første Suppleant: Gaardejer *Jørgen Ravn*, V. Nebel, og som anden Suppleant: Gaardejer *Jeppe Fink*, Hejls. Efter min Død vil de tre Bestyrelsesmedlemmer have at udfylde de ledige Suppleantpladser, og Valget maa foretages saaledes, at hver Gang en Suppleant indtræder i Bestyrelsen, da ved dennes første Møde vælges en ny Suppleant i hans Sted.

§ 2.

Bestyrelsen har at sørge for, at Kapitalen, for saa vidt den ikke bestaar af uopsigelige Midler, bliver anbragt saa sikkert og til samme Rente som »de umyndiges Midler«. Saa længe dette er Tilfældet for den Kapitals Vedkommende, der i Henhold til mit Testamente kan

vente at blive anbragt med første Prioritet i Gaarden Pederslyst, ønsker jeg ikke denne opsagt til Udbetaling.

§ 3.

Bestyrelsen skal, efter at have udbetalt de i mit Testamente § 5 fastsatte Livrenter, anvende Renterne af Kapitalen *til Bedste for Menighedslivets og Folkeoplysningens Fremme* paa en saadan Maade, som de efter deres bedste Overbevisning kunde formode, at min afdøde Ægtefælle og jeg selv kunde have ønsket at støtte disse Ting, om vi havde levet.

§ 4.

Som Foretagender, der, saa længe de kunne antages at være til Fremme af det i forrige § paapegede Hovedformaal, gerne skulde støttes af Legatets Renter, vil jeg nævne: Oprettelse, Vedligeholdelse og den videre Udvikling af *Valgmenigheder* (af lignende Art som den, der findes i Ø. Jølby paa Mors), *Folkehøjskoler* (som den i Askov) og *fri Børneskoler* (som den paa Karensminde i V. Nebel og den i Skibelund). Bestyrelsen maa selv afgøre, i hvilken eller hvilke af de her nævnte Retninger den til enhver Tid vil anvende Pengene.

§ 5.

Skulde den Tid komme, da ingen af de i foranstaaende Paragraf nævnte Retninger efter Bestyrelsens Skøn kunne siges at tjene til Fremme for det Menighedsliv og den Folkeoplysning, som min Ægtefælle og jeg hjærtelig havde sluttet os til, vil Bestyrelsen selv have at bestemme, hvilke andre Bestræbelser til det nævnte Formaalets Fremme den finder det værd at støtte med Legatets Midler.

§ 6.

For saa vidt der et enkelt Aar efter Bestyrelsens Skøn ikke er særlig Brug for Legatets Renter eller kun for en Del af dem, har Bestyrelsen fuld Frihed til at anvende det tiloversblevne det følgende Aar.

§ 7.

Medens Bestyrelsen frem for alt maa fastholde det i § 3 betegnede Hovedformaal og saa vidt muligt ogsaa de i § 4 betegnede særlige Formaal ved Anvendelsen af Legatets Renter, saa vil den tillige kunne ramme min Ægtefælles og mit Ønske, om den, ved Understøttelse til Valgmenigheder og fri Børneskoler, tog særligt Hensyn til saadanne, der findes eller mulig senere fremkommer i Dons og nærmere Omegn, og om den, ved Uddelingen af Hjælp til trængende Højskoleelever, vilde tage særligt Hensyn til min afdøde Ægtefælles og mine trængende Slægtninge, især under Forudsætning af, at disse ville benytte Folkehøjskolens Undervisning til en omfattende Uddannelse.

§ 8.

Efter hele den fri Maade, hvorpaa Bestyrelsen for dette Legat bliver stillet, uden nogen Autoritets Indblanding og uden nogen Regnskabsaflæggelse, antages kongelig Konfirmation ikke at kunne erholdes paa

denne Fundats. Skulde det imidlertid i Tidens Løb vise sig, at saadan Konfirmation kan erholdes, blot imod, at Bestyrelsen aflægger et aarligt Regnskab til Revision af et Ministerium eller en anden Autoritet, da ønsker jeg Konfirmation erhvervet.

Nærværende i Kolding den 11. Juni 1879.

Til Vitterlighed:
Schjørring.

Ane Dons.

Foruden de fem i Testamentet nævnte Mænd har følgende siddet i Bestyrelsen i Aarenes Løb eller været udpegede som Suppleanter: *Hans Christian Thorning*, *Petersbjerggaard*, *Christen Hansen*, *Dons*, *Hans Jørgensen*, *Dons Mølle*, og *Karen Thulesen*, *Ferup*. Disse er alle gaaede bort, ligesom *Bertel Dons*, *L. Schrøder*, *Jørgen Ravn* og *Jep Fink*. Den nuværende Bestyrelse bestaar af *Konrad Jørgensen*, *Kolding*, *Henrik Ravn* og *Hans Haar Ravn* fra *Dons*, og som Suppleanter er udset *Henrik Thulesen* fra *Ferup* og Lærer *P. Klausen* fra *Kolding*. — Legatets Formue udgør f. T. omtrent 26,000 Kr., og den aarlige Rente uddeles med omtrent to Femtedele til Højskolehjælp, to Femtedele til Støtte for Aagaard Valgmenighed og én Femtedel til Støtte for Aagaard Friskole.

Konrad Jørgensen.

Peder og Ane Dons, 2 Børn: *Mette Marie*, f. 1845 og *Karen*, f. 1847 (I—II).*)

I Mette Marie Pedersen Dons,

f. 28. August 1845, d. 5. November 1865, trol. m.

Jens Hansen,

f. i Nørre Vilstrup ved Haderslev i Begyndelsen af Fyrerne, d. 9. December 1864.

Mette Marie lærte J. H. at kende, mens hun var i Huset hos Pastor *F. E. Bojsen* i Vilstrup under sin Konfirmationsforberedelse. — Han kom paa Jelling Seminarium 1860 og blev 1863 Friskolelærer i *Drigstrup ved Kerteminde*, men døde af Brystsyge Aaret efter. *K. J.*

Fra Mindebogen:

»Hun var et kærligt Barn.« — — »En dygtig Natur, et frejdigt Sind, en frimodig Aand var der i dette Barn.« — — »Hun var ogsaa en troende Pige.« — — »Hun gav en Ungersvend sin Kærlighed — — han hentæredes af en langvarig Sygdom, hun maatte lukke hans Øjne. — — —.« (Af Pastor Svendsens Tale ved hendes Jorde-Jordefærd i Dons 11. November 1865.

*) Foruden de to Døtre fødte Ane Dons i 1848 en Søn og senere endnu fire Børn, der alle døde som smaa. — Plejesønnen *Peder Olesen* (d. 1884), var Søn af Ane Dons' Bror, *Ole P. Christensen*, *Skrædergaarden* i Fousing, hvis Enke, *Ane Margrethe Gade*, der har nydt Livsrente af Legatet, døde 25. Marts 1916. — P. O. var trolovet med *Mette Marie Christensen*, Datter af *Christen Hansen* i Dons. (Se III. Del.)

Mette Marie Pedersen Dons.

Om *Jens Hansens* Død og Jordefærd fortæller Marinus Jørgensen følgende i sin Dagbog:

»Som besluttet var, gav jeg mig Lørdag Formiddag den 24. December [1864] paa Vej til Dons for at holde Jul med de kære paa *Pederslyst*. Lidt før Aften efter 5 Timers March [fra Jelling] ankom jeg dertil og traf alt efter Omstændighederne vel; disse var jo sørgelige, en Kæreste og en trofast Ven var vandret bort for aldrig at komme igen, men Mette Marie var dog ved ganske godt Mod; *hendes Tro paa Guds Faderomsorg* og det lette Sind, Gud har givet hende, havde været hendes trofaste Støtter i Sorgens Time. Hun var jo kommen til København to Dage før Jens's Død, men havde saa godt som intet talt med ham, da han vilde sove. Han laa som Patient paa Kommunehospitalet.] — — — Saa sov han hen. En lille Kristenskare fulgte ham til Graven [den 14. December] lige over for Peter Outzen Boisens Grav paa Holmens Kirkegaard, hvor der var købt Jordsted til ham. Hans Kiste var bedækket med det Flag, han elskede, saa højt: gamle Danebrog. Fr. Helweg talte ved hans Grav efter Uddrag saaledes:

»Er det altid vemodigt at se Ungdommen som Dødens Rov, saa bliver det dobbelt smerteligt, naar den unge maa segne i Graven ved sit sidste Skridt ud af Barndomshjemmet, længe, inden han selv har kunnet skabe sig et Hjem. Hvor trængende er han da ikke til Hjemmets Hygge og Pleje, og den maa han i den bitre Time savne. Saaledes gik det ogsaa med denne unge Sønderjyde, ja, vi kan lægge til, at det

gik med ham som med Sønderjylland i det hele: det er bleven revet fra Danmark, fra Moderen, som det synes for at være Dødens Rov. Men det skal det med Guds Hjælp dog ikke blive. Den samme Fortrøstning, som vi i saa Henseende har udtalt om Sønderjylland, skal i det mindste nok saa frejdig lyde ved denne Baare med Hensyn til den Sjæl, som boede i det Støv, samme indeslutter. — *Han er ikke favnet af Natten*, thi han higede mod Lyset, og denne dybe Drift mod Lyset skuffer ikke. Det er det særegne, som kan siges om dette unge Menneske, at han havde Lyst til Livet, ja, at Lyset var hans Liv, ligesom skrevet staar, at Livet var Menneskets Lys. Han maatte selv have Del i Lyset, som det skinner i Guds Kærlighedsord, men ogsaa udbreder sin Glans over alt det menneskelige, hvortil ogsaa det folkelige hører, saa dette aabenbares og forklares deri, og virke for, at ogsaa andre kunde stedes til samme Gode. Det blev ikke blot en forbigaaende Tanke i hans Liv, men denne Tanke blev hans Liv, Maalet, han higede efter. Og Vanskelighederne var mange og store for ham; han var fattige Forældres Barn, og Søskendflokkens hjemme var ikke liden, og Oplysning er efter Folks Sigende en dyr Sag, ikke tilgængelig for den ubemidlede. Ja alt det, som Folk saaledes indvender mod den unge, som kun raadspørger sin Sjæls Drift, fik ogsaa Jens Hansen at fornemme; men han gjorde ogsaa den Erfaring, at hvor meget sandt der end kan være i den — og Menneskene sørger selv for, at disse deres Ord ikke er uden Sandhed — saa er dog Hovedsagen glemt, at ligesom Guds Naades Lys skinner frit for alle, saa har den samme Lysenes Fader sørget for, at dette Lys kan komme til at kaste sine Straaler paa alle overalt. Saaledes kæmpede han, fattige Forældres Barn, sig frem til det Maal, som vel var et beskedent, men dog for ham stod som et fjernt og ønskeligt, — eller skal vi sige, at han ikke har naaet det, nu, da Dødens Haand har berørt ham, som han var ganske nær ved Maalet? Nej, sandelig! hvad Menneskene ikke kan formene med alle de Vanskeligheder, hvorpaa de kan pege, om de end selv fører dem frem, det skal ej heller Døden kunne forbyde. Ellers var det ikke den almægtiges Gerning, naar en Sjæl føler sig mægtig dragen mod Lyset og higer efter selv at oplyses og kunne udbrede Lys. Men Herrens Veje er dog aldrig ganske vore, og derfor kan det Maal, hvortil han leder os frem, eller det Tidsrum, hvori han bringer os til Maalet, være helt andre, end vi havde tænkt. Saaledes er det ogsaa gaaet med denne Sjæl. Det lille jordiske Maal, han nærmest havde taget Sigte paa i det uforgængeliges Tjeneste, skulde ikke fastholde ham længe, skulde slet ikke binde ham; han skulde straks føres did hen, hvor vor Tanke, ikke vort Øje, kan følge ham. Men saa meget sikrere og trøsteligere for os er da dette, at Lyset er Livets Lys, og at hans Hjertes Hu, som Sandhedens Gud ikke bedrager, stod til Livet, fordi den stod til Lyset. Og hvad er Livet uden Kærlighed; ja Kærlighed er Livet. Derfor er han ikke kaldet bort fra Kærlighed, men han vandrede den imøde. Den mødte ham; idet han udgik fra Barndomshjemmet, i den liflige Pigeskikkelse, som gav ham sin Tro og nu græder over et Savn, som dog i hele sin Smertelighed er trøstelig; ja han glemte ikke selv at bevise Kærlighed og saaledes ydermere at drage

den til sig; derfor vinkede han ad Broderen [Lorents Hansen], at denne skulde dele Lysets Lyst med ham, og hans Kærligheds Tanke var det, at række Broderen, den ældre Broder, en hjælpsom Haand dertil; men derfor kom Kærligheden, som han selv paa Dødslejet udtalte for mig, ham imøde med saa mangfoldige og velgørende Beviser, netop da han syntes allermest stedt i Nød blandt fremmede og tilvisse allerhaardst trængte til den — ja, den kom ham i Møde selve Kærligheden, som den møder Mennesket, men kun den, der kan se det sande, han har i Kristus som Vorherre, Lysets Ven og Dødens Skræk — ja i denne Herreskikkelse vil Kærligheden have mødt denne Sjæl baade inden Skilsmissen herfra og allermest derefter, og derfor *I* grædende, og vi alle vil trøste os med den gode Kærlighedstanke om det velsignede Møde, da alle Lysets Børn skal kendes som Livets Arvinger.«

»Det er en Tale« — fortsætter Marinus Jørgensen — »som vel maa gøre et sorgfuldt Hjærte godt! Efter Jordefærden var Mette Marie og Lorents dragen over til Fyn [til Drigstrup, hvor L. nogen Tid havde holdt Skole for sin Broder], hvorfra de netop var kommen Lørdag Morgen. — — Vi holdt i Forening en ganske rar Juleaften.«

Ved Konrad Jørgensen.

II Karen Pedersen Dons,

f. 2. Juni 1847, d. 7. Juni 1869, trol. m.

Kasper Marinus Jørgensen,

f. i Rostrup 3. April 1845, d. 6. September 1878. — Søn af Lærer P. M. Jørgensen og Hustru, Karen Kirstine Jensen, Beder ved Aarhus. — Bror til »Højskolebladet«s Udgiver Konrad Jørgensen, Kolding, og Direktør Severin Jørgensen, V. Nebel.

M. J. var Seminarist fra Jelling, blev Friskolelærer ved Dalby Friskole og senere ved »Karensminde«, V. Nebel.

K. D. var Elev paa Kolds Skole 1866 og paa Askov 1867.

I Festbogen »Askov Lærlinge«, S. 20, gengives lidt af hendes Breve til Marinus J. Ogsaa denne Blomst maatte visne hurtigt, og det blev tomt i Hjemmets Have.

Fra Mindebogen:

»Hun er gaaet ind til ham, af hvem al Faderlighed har Navn i Himlen og paa Jorden, ham, som elsker ømmere end den bedste Moder — hun er gaaet ind til ham, som har kaldet hende til det himmelske Bryllup, hvis Blus aldrig slukkes, hvis Glæde aldrig formørkes af Taareskyen. — — —« (Af Pastor Ludvig Wagners Tale i Sørgehuset 14. Juni 1869.)

»Herren gav, Herren tog, Herrens Navn være lovet! — — I Herrens Navn skal den dyrebare Pige fare vel, i dette Navn skal de sørgende bevarer! — — —« (Pastor Svejstrup.)

Kasper Marinus Jørgensen.

Karen Pedersen Dons.

»Hun var et Barn, denne lille Pige, skønt hun var en fuldvoksen Kvinde; men det er ogsaa det bedste, der kan siges om et Menneske. — Hun var et Guds Barn. — — —« (Pastor Svendsen ved Kirken.)

Lærer P. M. Jørgensen (Marinus Jørgensens Far) skrev en Sang paa fire Vers. Her det sidste:

»Saa skal der staa en Brudfærd,
som Jordens Sorger ej er værd
og ej et Gran opvejer!
Da juble skal vi højt i Sky:
Vor Skat vi fanger nu paa ny
og evigt vi den ejer.«

Et Fjerdingaar efter Jordefærden indviedes Friskolen paa »Karensminde« (20. Oktober 1869). Højskoleforstander *Ludvig Schrøder* holdt Indvielsestalen og sluttede med Ønsket om, at »Mindet om Karen som en venlig Fylgje maa følge ham (M. J.) ud og ind i dette Hus, saa han derved kan føle sig hjemme her.«

Marinus Jørgensen var i 16 Aars Alderen stærkt optaget af den Tanke at blive Missionær i Afrika. Han rejste over til Præsten J. S. Brandt, Ollerup, af hvis danske Oversættelse af »Hermansburger Missionsblad« han havde indsuget Missionstankerne, for at søge Raad angaaende sin Uddannelse, og Brandt raadede ham da til at gennemgaa Jelling Semi-

narium, da der ingen dansk Missionsskole fandtes. M. J. blev saa optaget paa Seminariet 1861 som overtallig Elev, kun 16 Aar gammel, men blev inden ret længe under Forstander Svendsens Paavirkning klar over, at der ogsaa herhjemme i Børneskolen kunde øves en frugtbar Missionsgerning. Efter at have været frivillig med i Krigen 1864 og taget sin Eksamen 1865 blev han Lærer i Kolds gamle Friskole i Dalby paa Fyen samme Efteraar, men flyttede i Efteraaret 1868 over til Donsegnen og optog en Friskolegerning i Peder og Ane Dons' Vennekreds. Under Seminarietiden i Jelling havde Jens Hansen været hans bedste Ven, og han var gennem ham bleven kendt med Donskredsen og med Karen, der ogsaa paa den Tid var et Halvaar i Jelling for at forberedes til Konfirmationen af Pastor Svendsen. Allerede da kom han til at holde af hende, ligesom de jævnligt derefter mødtes saavel i Jelling som i hendes Hjem; men for hendes Ungdoms Skyld blev de dog ikke trolovede før i 1867. Efter Karens Død 1869, kun 14 Dage før Brylluppet skulde have været holdt, flyttede han ind i den af Peder og Ane Dons byggede »Karensminde« Friskole i V. Nebel, der med en lille Prioritetsgæld tilskødedes ham. Her levede han (ugift) et virksomt Liv som *Jordbruger* (10 Tdr. Land), *Lærer* (Friskolen og — i de sidste Par Aar — en lille Havebrugsskole), *Ungdomsleder* (Skytteforeningen »Fostbroderskabet«), Sogneraadsmlem, Bestyrelsesmedlem i Brugsforeningen, Redaktør af »Børnenes Blad«, Medarbejder ved »Fylla«, »Højskolebladet« o. s. v. til September 1878, da han bortreves efter nogle Maaneders Sygdom (Blodtæring).

Konrad Jørgensen.

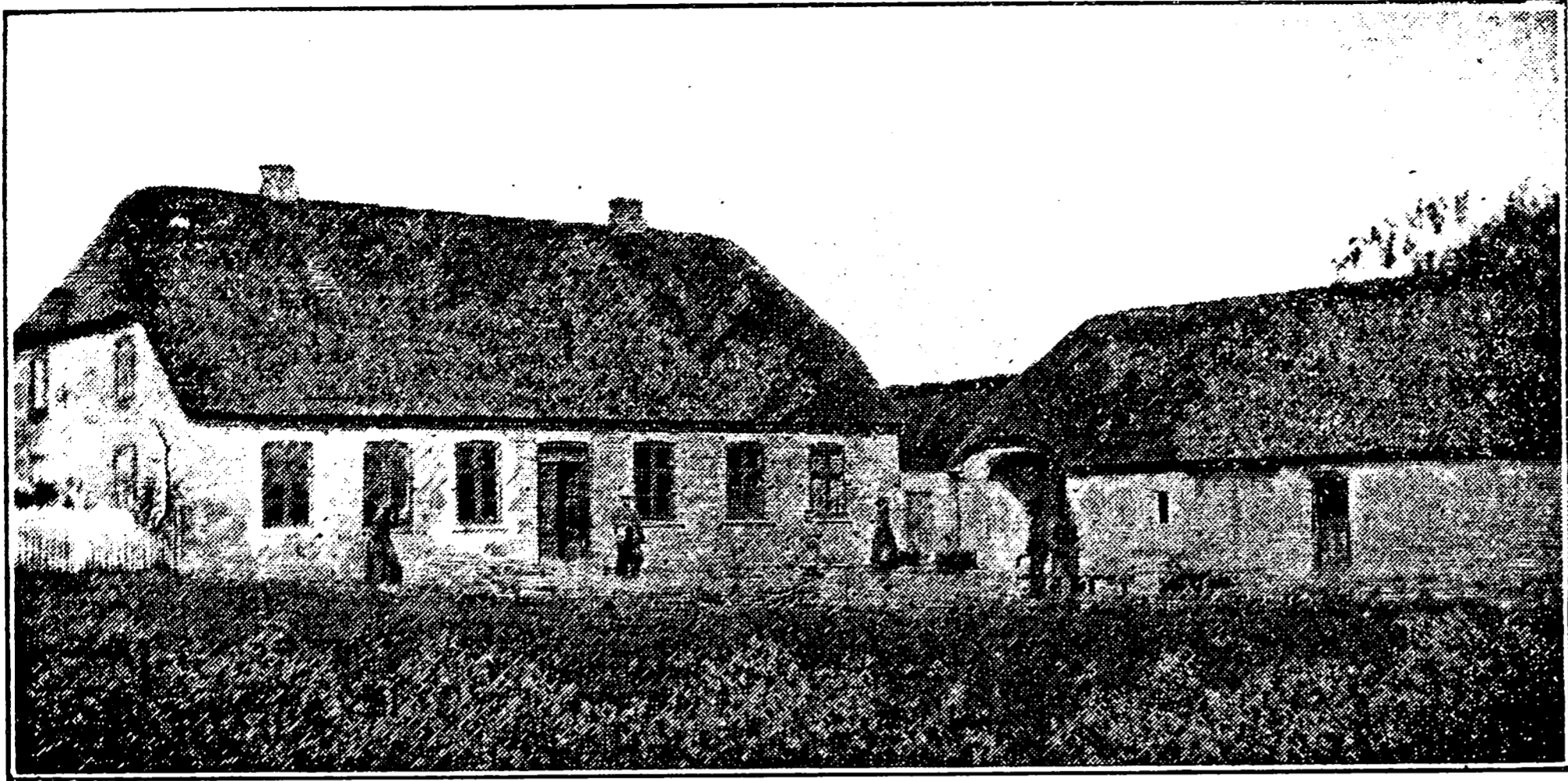
I »Højskolebladet« 1878, Nr. 38, skrev hans Seminariekammerat fra Jelling, Lærer Jes Vaaben, et Mindeord om ham (se nedenfor). Der fremkom ligeledes i »Højskolebladet« et Par Mindedigte af Morten Eskesen og J. P. Lillesø (se Side 204).

Nogle Aar efter hans Død overlod hans Søkende Skolen paa lignende Vilkaar, som foran nævnt, til Skolekredsen, der atter overlod den som Efterløn til Friskolelærer Juhler, da denne paa Grund af Alder fratraadte Gerningen og Børnene derefter overgik til den ny oprettede Friskole i Aagaard (Poul Lindholm).

Mindeord om Frilærer Marinus Jørgensen:

Gerne vilde jeg have været med til at lægge en Krans paa Marinus Jørgensens Baare. Det kunde nu ikke ske. Maa det nu være mig tilladt at føje et lille Mindeord til de mange om den kære afdøde. Det er et lille Træk af hans Liv, jeg vil fortælle.

Medens Marinus og jeg i 1864 opholdt os paa Seminariet i Jelling, kom en Aften Sørgebudskabet om Dannevirkes Rømning og den danske Hærs Tilbagetog. Det var et haardt Slag for de fleste, og der blev en stærk Bevægelse blandt Seminariets Elever. Der blev hurtigt indvarslet til et Møde paa Seminariet for at raadslaa om, hvad der fra vor Side skulde gøres. Mødet var talrigt, og man mærkede, at de, der førte Ordet, virkelig var grebne af Øjeblikkets Alvor. Det blev da foreslaaet, at enhver vaabendygtig Mand skulde forlade Seminariet og melde sig som frivillig til Kamp mod den fremtrængende Fjende. Medens en Del

Karensminde Friskole, V. Nebel.

af os talte stærke Ord om den Lyst og Trang, vi følte til at være med, sad M. J. stille bag ved og tog tilsyneladende liden Del i Bevægelsen. Men én af de næste Morgener længe før Daggry rejste han ene, stille og ubemærket ud af Byen og meldte sig faa Dage efter til frivillig Krigstjeneste ved den danske Hær. Vi andre snakkede og raadslog fremdeles, og Enden blev, at vi alle blev hjemme.

*Karensmindes Friskoles Børn og Lærerpersonele
(Marinus Jørgensen og Fru Johanne Jørgensen fra Brugsforeningen) i 1877.*

Det er kun en lille simpel Historie; men den har ofte sysselsat mine Tanker, og det tykkes mig at være et Livsbillede, det vel er værd at spejle sig i. Og jeg tror, at dette lille Stykke Livshistorie kan tale alvorligt til mange.

Jes Vaaben.

En Stridsmand af det gode Kuld
fik Hjemlov og fandt Hvilen huld,
skønt nys kun fra sin Ungdoms Vaar
han traadte ind i Manddoms Aar.

Ham vinkede hans Ungdoms Brud,
som aarle Hvile fandt hos Gud
og gik til Ro med Sejers-Smil,
da hun blev ramt af Dødens Pil.

Det var Guds barnets Sejers-Tro,
som venlig lyste hjem de to,
og »Karens Minde« efter dem
skal Barnesjæle lyse hjem.

Det lyser over Dannevang
med Sejers-Tro og Barne-Sang,
og hvad der blev af Fjenden delt,
ved Barnets Tro vel bliver helt.

Det bliver helt i Barnets Hjem,
hvor Sejers-Haabet lyser frem;
det bliver helt i Dannevang,
hvor det er *Kærlighedens* Trang.

Den ænsrer ingen Grænsepæl,
hvor ingen Ret har Død og Hel;
thi Kærligheden selv er Gud
og gav os Kærlighedens Bud.

Saa hvil fra Striden Hvilen sød
nu i den gode Hyrdes Skød,
du, som »slog Verden af dit Sind
og lukkede din Jesum ind.«

Morten Eskesen

En lille Krans af friske, bly Kærminder
jeg lægger paa din Grav i stille Fred,
men Mindets klare Væld i Hjertet rinder
og hvisker om din Broderkærlighed.

I Jelling, hvor saa mange Minder tale,
vi mødtes første Gang i Livets Vaar
og fulgtes gennem Haabets grønne Sale
til Livets Træ i Kirkens Abildgaard.

Den »gamle« Svendsen med det store Hjerte,
han blev en Fader for os begge to,
og hver en Modgang, hver en bitter Smerte
vi glemte i vor fælles Barnetro.

I Aftensvalen efter Dagens Møje
jeg gik saa tit og ofte til dig hen
og læste Velkomstordet i dit Øje:
»Jeg er din ædle, milde Hjerteven!«

Saa satte vi os ned paa Barneskamle
og vekslede Gudskærlighedens Guld
og sang og talte om »det gode gamle«,
som ligger gemt i Hjertets dybe Muld.

O, Hjerteven, som jeg har kendt saa nøje,
jeg byder dig et vemodsfult Farvel!
Dit ædle Aasyn og dit milde Øje
er klart og yndigt præget i min Sjæl.

Michigan, Nord Amerika, 16. Oktober 1878.

J. P. Lillesø.

B Kirsten Christiansdatter,

f. i Dons 13. Maj 1818, d. paa Lillebjerre 25. Januar 1890,
g. 28. September 1850 m.

** Jens Jørgensen,

f. i Uldum 28. Februar 1806, d. paa Bjerregaard 16. Fe-
bruar 1876. — Søn af Gaardejer og Sognefoged Jørgen
Jensen og Hustru, Karen Mortensdatter, Uldum.

Gamle *Jørgen Jensen*, der var født 1779, var en stærk Skikkelse, som alle andre i Egnen maatte se op til og bøje sig for. Han var Sognefoged i 50 Aar (1812—62), Sogneraadsformand og Amtsraadsmedlem og meget mere.*) — Højskoleforstander Elbæk, hvis Bog om Jens Jørgensen og hans Forældre (»Jens Jørgensen, Bjerregaard«) burde kendes af alle, fortæller, at J. J. var Kirkesanger, saa hans Plads var i Degnestolen, hvor han sad sikker og selvbevidst. Naar han som Lovens Haandhæver havde sagt sit: »Ja, saadan skal det Dennemand være«, saa var en Sag afgjort. Men inde i sine egne Stuer var han ikke saa myndig og mægtig. Han bøjede sig paa en smuk Maade for sin Hustru, *Karen Mortensdatter*. Hun var ham jævnbyrdig i Begavelse og Viljestyrke, men hendes inderlige Guds- frygt gjorde hende til den stærkeste. Hun var Discipel af Lægpræ-

*) Amtmanden i Vejle titulerede ham: »Sognefoged, Lægdsmand, Snefoged, Brand- foged, Kammerraad, Dannebrogsmænd og Lillekonger i Uldum.«

Kirsten Christiansdatter.

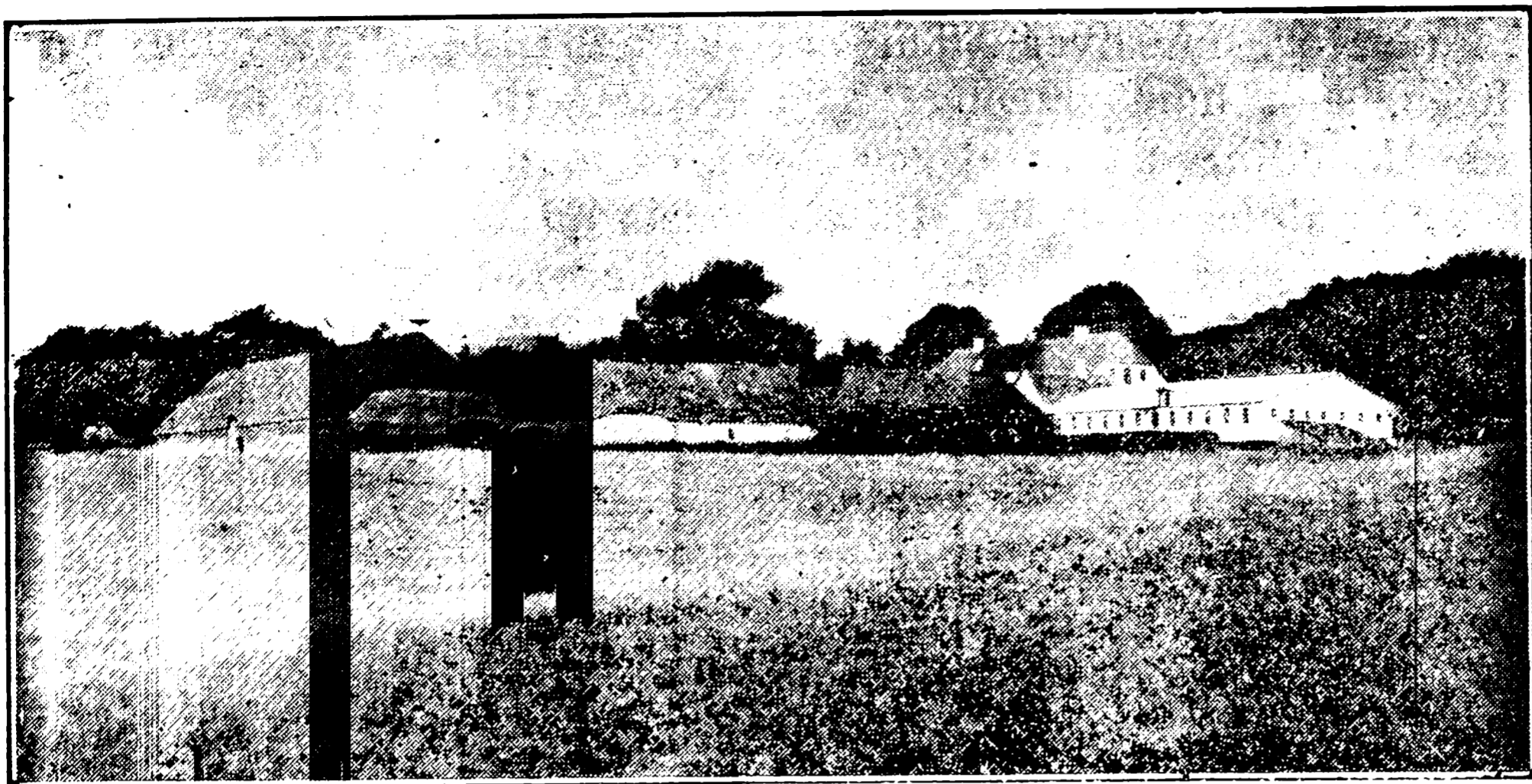
Jens Jørgensen.

dikanten Peder Fransen »Rytter« (f. 1734, gjorde Ryttertjeneste ved Hæren i 6¹/₄ Aar). I hendes Nidkærlighed brændte hun engang sin Mands Violinbue. »Det skulde Du ikke have gjort, Mor!« ytrede han stille. Begge var de ellers i Besiddelse af et stort Frisind, og deres Børn gemte Mindet om »fromme Forældre«. Ved deres Guldbryllup 5. Oktober 1854 blev der fra Amtet overrakt Brudgommen et Sølvbæger. Kongen hædrede ham med Dannebrogskorset og Beboerne gav en Sølvpokal. *) Kort efter Diamantbrylluppet, 1864, var der Familiefest paa Bjerregaard og der var ialt samlet 41 Børn og Børnebørn. — Gamle Karen, der var født 1780, døde Fasteslavns søndag 1865, 85 Aar gl., og han døde 6. Maj 1867. — Foruden Sønnen *Jens* havde de følgende Sønner: *Jesper Jørgensen*, Bøgballe, *Markus Jørgensen*, Jelling, *Morten Jørgensen*, Fløjstrup, og *Søren Jørgensen*, Uldum (Folketingsmand). Datteren *Marie* var gift med Højskoleforstander *A. J. Dahl*, Aale.

Jens Jørgensen var to Gange gift. I sit første Ægteskab (med *Maren Sørensdatter* fra Uldum) havde han 6 Børn: *Jørgen Jensen* (g. m. sit Søskendebarn *Jørgine Dahl*, Datter af Højskoleforstander *Dahl*, Aale), *Søren*, *Rasmus*, *Ane Kathrine*, *Marie*, *Karl Martin* og *Johannes Jensen*.

Jens J. boede fra 1833 i Holtum, hvorfra han 1847 flyttede til Bøgballe, og endelig i 1851 overtog han *Bjerregaard* i Aale.

*) Da han i 1862 frasagde sig Sognefogedbestillingen modtog han Kammerraadstitlen.

Bjerregaard i Aale.

I 1875, Aaret før sin Død, holdt han Sølvbryllup med sin anden Hustru, Kirsten Christiánsdatter.

Noter fra Jens Jørgensens offentlige Liv:

- 1845 Medlem af Vejle Amtsraad.
- 1848 Medlem af Skanderborg do.
- Medlem af den grundlovgivende Rigsforsamling.
- 1849 Ole Kirks Eftermand i Landbokommissionen.
- 1852 Landstingmand for 10. Kreds (Horsens) og deltager i Kampen mod det Ørstedske Ministerium.
- 1853, 27. Maj, Folketingsmand for Koldingkredsen og bliver Medlem (eneste Bonde) af Udvalget, der drøfter Arvefølgeoven.
- 1854 og 1855 genvælges han i Kolding.
- 1861, 6. Januar, Medlem af Rigsraadet.
- 1864, 5. Marts, vælges i Give som Medlem af Rigsraadets Folketing, falder 7. Juni, men vælges i Horsens 21. December som Medlem af Rigsraadets Landsting.
- 1865 vælges i Horsens som Medlem af Folketinget, falder 4. Juni (1376 mod 1395), og vælges 23. Juni som Medl. af Landstinget (10. Kreds) m. 141 St.
- 1866, 12. Oktober, vælges atter i Horsens som Medlem af Folketinget (1391 mod 1310).
- 1867 stemmer imod den reviderede Grundlov.
- 1869, 29. September, vælges i Bjerrekredsen (336 St.).
- 1872, 22. September, genvælges i Bjerre (803 mod 383).
- 1873, 14. November, falder i Vejle (918 mod 1238).

(I Joh. Elbæks Bog findes en udførlig Beskrivelse af hans Rigsdagsvirksomhed, ligeledes i »Dansk Folketidende« 1877, Nr. 1—3.)

Jens Jørgensen var en lykkelig Mand. Fra sin Barndom af var han særlig paavirket af sin Mor, der jo var grebet af den gudelige Opvækelse. Hendes inderlige Gudsfrygt prægede sig dybt i hans unge Sind.

Det Fadervor, hun hver Aften bad ved hans Leje, blev siden den Dug og Regn, som hans barnlige Sjæl trængte til. I hans første Ungdom truede Udviklingen med at gaa i Staa, og først efter at have overstaet en svær Sygdom, fandt han tilbage til sin første Kærlighed, og han følte stærk Trang til at slutte sig til »de helliges« Kreds. Han følte dog, at han ikke kunde slutte sig til »de stærke Jyder« i hans Egn. De stod fast, men de stod ogsaa stille, mente han, og han vilde leve og vokse. Han skønnede, der var Vaar i Luften, og Vaaren fandt Vej til hans Hjerte og til hans Hiem. Den Indflydelse, Brødremenigheden i Kristiansfeldt havde paa ham, var ikke uden Betydning for hans Udvikling. Men det, der blev hans store Lykke, var vel dog, at hun, der havde tjent hans Mor i 14 Aar, fulgte med i hans første Hjem: Hustruen *Maren Sørensen* blev den anden gode Kvinde, som han fulgtes med Haand i Haand. Og ingen kan maale den Betydning, det havde for hans Sjæleliv, at han omtrent paa samme Tid — og inden han var 30 Aar — blev ført sammen med *Peter Larsen*, Skræppenborg. Det var hos *Niels Bundgaard*,*) Ølholm, og deres første Samtale blev aldrig glemt. Og i November 1835 kom Peter Larsen sammen med Anders Larsen, Gamborg, kørende ind i hans Gaard. Der blev sendt Ilbud til Venner og Naboer, og den første »gudelige Forsamling« blev nu holdt i hans Hus. (J. J. havde dog selv før holdt mindre Møder i sit Hjem). Den næste store Forsamling blev afholdt i Januar 1836 og den tredie i Februar. Den sidste Gang meldte J. J. til Sognepræsten, at P. L. kom. Præsten havde ikke noget at indvende, men sendte alligevel en Klage til Provsten. Allerede 23. Februar blev J. J. indkaldt for Herredstinget. Forhøret blev optaget igen 24. Maj og ligeledes 7. Juni. Det fremgaar klart, at J. J. var en dygtig Forsvarer; men Dommen lød dog paa, at han inden 3 Solemærker skulde betale en Bøde paa 5 Rdl. i Sølv. Den unge og troesivrige Mand oprørtes i sin Sjæl over, at det skulde formenes at samles under Bøn og Salmesang, og han nægter at betale. I et langt Indlæg opfordrede han Dommeren i Vejle til at tage Sagen under fornyet Overvejelse. Dette blev dog nægtet, og Bøden maatte betales. (Der fortælles, at hans Far, der ikke vilde have ham fængslet, betalte for ham). — Den 4. Juli 1837 kom Præsten *Mau* og Hustru fra Grejs i Besøg til Holtum. Dette gav Anledning til, at der næste Dag blev afholdt Møde, hvor Peter Larsen ogsaa tog Ordet. Sognepræsten vilde nu gøre Ende paa den »Uro og Forstyrrelse«, og han fik Sognefogden Laurs Tveed kaldt op af Fjerene for at fange Peter Larsen. Den skikkelige Sognefoged tog et Par Mænd med sig, og snart var P. L. erklæret for Arrestant. Og næste Morgen blev han kørt til Vejle og overgivet i Rettens Hænder. J. J. og flere maatte gentagne Gange i Forhør, og han gav et nyt Indlæg, der dog ikke blev det sidste. Efter en Række Politiforhør faldt Dommen 1838. P. L. maatte betale 20 Rdl. og J. J. 10 Rdl. — Pastor *Mau* omtaler paa den Tid J. J. saaledes: »Den unge Mand tiltalte mig straks ved sit aabne, milde og alvorlige Aasyn. — Vi glædede os ved Samtale, Bøn og Sang. Jeg blev greben af den dybe, samvittighedsfulde Alvor, som prægede Jens Jørgensens

*) Niels P. Bundgaard. Se Side 31 II.

Tanke, Tale og Gerning. Han var saa ærlig og oprigtig — — og, ydmyg som faa havde han altid ringe Tanker om sig selv og vilde saa gerne tro godt om andre.« — —

Mens J. J. i Oktober 1848 var samlet med de folkevalgte Mænd paa Christiansborg, var hans Hustru syg og sengeliggende, og inden føje Tid var hun død. Det var et smerteligt Tab. —

I 1850 holdt han Bryllup med sin anden Hustru, *Kirsten Christiansdatter* fra Dons. Det var hans gode Ven Peter Larsens Raad, han der-ved fulgte.*) Trods hendes stille Væsen og tunge Sind blev hun meget for sin Mand og sine kære. Hun blev den tredie Kvinde, der fik Lykke til at leve for Jens Jørgensen.

Paa Bjerregaard var der ofte samlet en stor Vennekreds med Ordførere som Otto Møller, Gylling, Svendsen, Jellinge, Svejstrup, Rødding, Fenger, Aale, Niels Lindberg, Gedved, og flere. Det var *Sommertiden*, der var kommen. — —

Men der kom en tung Tid for Danmark. Da Budskabet om, at Dannevirke var forladt, naaede Bjerregaard, var J. J. samlet med sin Husstand. Hans ældste Søn, Chr. Jensen, har fortalt: »Det blev saa stille i Stuen. Min Far var dybt bevæget — — og efter et Øjeblik stærk Sindsbevægelse sagde han: »Skal vi ikke falde paa Knæ og bede til Gud for vort stakkels Fædreland«, og saa knælede vi allesammen, mens Far bad en inderlig Bøn til vor Herre for vort stakkels forpinte Fædreland. Ja, den Aften glemmer jeg aldrig, og det gør vist ingen af dem, der var til Stede.« — I en sildig Nattetime, 31. August 1864, tog J. J. Ordet i Rigsraadet, og han slutter sin Tale med at sige: »Jeg vil ønske, at man hverken vil se til den ene eller anden Side, men opad til den levende Gud i Himlen, *saa bliver det lyst igen for Danmark.*«

Som Frisindets Mand stod han Venstre nærmest paa Rigsdagen; men i enhver Sag maatte han til det yderste følge sin Overbevisning. Hans Taler var hverken mange eller lange; men de kunde vanskelig overhøres. Højskolen og Børneskolen (særlig Friskolen) havde i ham en god Ven og Forsvarer. — Da der en Gang blev ytret over for Grundtvig, at J. J. ikke havde mange Kundskaber, udbrød han: »*Jens Jørgensen véd mere, end de fleste, for han véd, hvad han ikke véd.*«

I sit Hjem var han en stille, men myndig Mand. Han yndede meget de hyggelige Stunder med sin Familie. »Snorene er faldne for mig paa de liflige Steder«, kunde han da udbrude. Det, der prægede hans Liv, var hans inderlige Kristentro. Han ønskede gerne, at Livet gav sig Udtryk i Sang, og der blev sunget meget paa Bjerregaard. I de smaa Ting saa' han altid Guds Fingerpeg paa barnlig Vis.

Da han skulde dø, saa han Døden i Møde med Gudsbarnets Tryghed. — Ved hans Jordefærd 24. Februar 1876 talte hans gamle Ven, Pastor Svejstrup (da i Vejen), der takkede Gud for, at han gav os »den jævne Danemand og Kristenmand«. — Paa hans Mindesten ved Uldum Højskole staar N. J. Termansens Ord: »*Han var en kristen Danemand og en folkelig Tillidsmand.*«

(Kilder: Dansk Folketidende, Bogen om Jens Jørgensen o. fl.).

*) Peter Larsens og Jens Jørgensens Brevveksling om dette er bevaret i Slægtens Eje.

Minder fra Bjerregaard:

Mor var en stille og stærk Kvinde. Hun styrede sit store Hus med megen Dygtighed og havde en sjælden Omsorg for alle de mange Børn og Husfolk, hun havde om sig. Min Far var jo kun lidt hjemme; om Vinteren laa han inde i Rigsdagen, og den Tid, han var hjemme, drog han meget omkring til Møder. Tidt var der ogsaa Møder hjemme paa Bjerre, i lang Tid hver Maanedsdag, hvor der kom Præster langvejsfra. Da var Gaarden fuld af Vogne og Stuerne fulde af Folk, og mens Far snakkede med de fremmede, sørgede Mor for dem med Mad baade oppe og nede. Alle kunde gaa ind til Bordet i Borgestuen, hvor der stod fuldt op af skaaret Mad, og oppe i vore bedste Stuer blev der dækket til Præsterne og mange andre. I Huset og Haven var altid gjort festlig rent dertil. Ja saadan havde Mor altid noget at staa i, og da hun aldrig kunde gaa let over det, men tog sig grundigt af det altsammen og maatte bringe sine kære Hjælp og Raad, tog det paa hendes Kræfter og Sind. Hun havde jo arvet et noget tungt Sind fra sin Far, og det tog en Tid helt Overhaand efter hendes yngste Broders (Bertels) Død, saa hun var sindssvag i nogle Aar. Hun kom dog omtrent over det og kunde være saa lys og mild til Tider i sine sidste Aar. Hun overlevede jo Far længe og gik omkring ved Børn og Børnebørn og hjalp tilrette. Hun sagde os mange gode Sandheder, som vi husker bedst nu bagefter. Det var tidt noget, hun havde hørt af andre. Hun opmuntrede os altid til at gøre Gavn. »Gør Gavn, saa faar du Gavn«, sagde hun tidt, »Villigt Barn har Brød i Mund«, eller »Det er bedre at slide sig op end raadne op.« Hun mente, at Arbejdet holdt én frisk og fri for aandelig Raaddenskab. Hun havde altid vore Husfolk i Tanker, baade til daglig, med Mad til hver Ugedag, og til Højtid, med Kager og andet godt. Det var hun vant til hjemmefra. Hun vænnede os til, altid til vore Højtider at huske paa Smaafolk og glæde dem. Hendes Sind blev tungt tilsidst, da Kræfterne svigtede, og hun sagde tidt til os, at naar hun var død, skulde vi samles og synges: »Guds Godhed vil vi prise«.

Lille Bjerre 1915.

Karen Thulesen, f. Jensen.

KIRSTENS BARNDOMS- OG UNGDOMSMINDER.

(Optegnet af Datteren Marie Juul, f. Jensen.)

De havde en lang Skolevej fra Dons. Men saa byggede Bymændene en ny Skole midt i Byen, hvor de saa betalte en Lærer for at undervise deres Børn. Læreren gik paa Omgang og fik Kosten 14 Dage ad Gangen paa hvert Sted. I Høsten hjalp han til med Høstarbejdet, og man lo da ad ham, fordi han saa hurtig kom til at svede. Den korteste Dag om Aaret holdt Lærer og Børn »Thomas' Gilde«, og da blev der trakteret med Mjød og Kage. Læreren spillede, og Børnene dansede, og til Bevis for Dagens store Højtidelighed og Børnenes Frihed til at slaa Gækken løs havde de Lov til at brænde »Tampen« eller Riset.

Naar den store Begivenhed skulde gaa for sig, maatte saa mange som muligt have ved Riset, da det ikke maatte kunne siges, at én af dem havde været Gerningsmanden. -- — Om Vinteren maatte Pigebørnene (foruden om Morgenens at gøre rent og lære deres Lektier) karte 1 $\text{\textcircled{U}}$ Uld daglig. Før Moder blev konfirmeret, maatte hun sammen med sin ældre Bror (Peder Dons) passe Køerne om Sommeren. Hun skulde derfor lige saa tidligt op som Pigerne og ud at flytte. Det kneb; men naar Pigerne ikke kunde faa hende vaagen, inden de gik ud at malke, tog de hende op af Sengen og satte hende paa et lille rødt Skrin, hvor hun saa kunde sidde, til hun vaagnede. Naar hun kom i Klæderne, kunde hun gaa og dingle hen ad Vejen, og naar hun naaede ud til Køerne, kunde Tøjrene være stivfrosne. Det var koldt for Hænderne; men de var ikke forvænnede.

Om Efteraaret, naar Køerne gik løse, blev de ikke holdt paa én Mands Mark men fik Lov at gaa frit paa hele Bymarken. Paa denne Aarstid skulde der jo samles Kartofler op, og det skulde saa Børnene gøre, mens Køerne passede sig selv. Tidt var Jorden frossen, naar de begyndte om Morgenens; men det værste var da næsten, at naar de havde ligget i Kartoffelageren hele Dagen, saa skulde de lede Køerne op og have dem med sig hjem. For det meste vidste de lidt om Strøget, Køerne plejede at tage; men det kunde dog være meget usikkert.

I Dons havde de en langvarig og besværlig Høslet. Naar der kørtes Hø hjem, forkede Bedstefar (Christian Dons) selv af Vognen, og hun skulde ofte tage fra ved Gævlingehullet og føre Høet videre til hendes Broder Peder. (Det var mest de to, der var i Arbejde sammen.) Det kneb tidt med at holde Pladsen fri. Børnene maatte ikke bruge Fork men skulde gøre det af med Hænderne. Naar hun ikke kunde over det, vilde Peder drille hende, og saa græd hun; men blev der saa en Gang imellem et lille Pusterum, og de havde faaet alt for stort Oplag om sig, saa satte de sig ned paa Knæerne begge to og skød Høet væk i store Dynger. Sikken en Lettelse det var, naar de havde faaet Pladsen ryddet.

At tage fra i Høsten var heller ingen Spøg. Bedstefar satte tidt selv Kornet væk, og han vilde have det akkurat. Børnene skulde se, om han nu skulde have Toppen eller Roden, og derefter rette sig. Kornet var bundet i store Kærver, og de maatte hverken tage i Nege- eller Kærvebaandet, heller ikke maatte de løbe med det, men kaste det fra sig.

Bedstefar var Sognefoged, og Børnene maatte gøre det af for Budfoged. Tidt maatte de ved Nattetide ud at sige Folk i Ægt. Kort efter Mors Konfirmation kom hun i Huset hos Christiansfeldter-Brødremenighedens Missionær for Jylland. At hun kom der, gik helt mærkeligt til. Bedstefar var tidt tungsindig, og der var da en Familie, i hvis Hus der blev holdt gudelige Forsamlinger, der fik Missionæren til at se ind i Dons og tale med Bedstefar. Mens han var der, gik Mor af og til gengem Stuen, og Bedstemor (Mette Marie Bertelsdatter), kom da til at sige, at hun havde tænkt paa, at hendes ældste Datter skulde hen og lære at sy. Missionær *Lund* svarede, at saa kunde hun komme i hans Hus, da hans Kone nok kunde lære hende Syning. Der blev ikke talt mer

om det. Men da Lund kom næste Aar og havde sin Kone med, sagde hun straks, da hun saa' Mor, at det var vel saa den lille Pige, hun skulde have. Bedstefar syntes ikke om det, og saa tav hun helt stille dermed. Da Vognen var forspændt, fulgte Bedstemor (som sædvanlig) sine Gæster til Dørs. Hun saa' da ud paa Vognen og ytrede, at der var jo lige Plads til Kirsten; men det var jo nu for sent. »Nej«, sagde Lunds Kone, »det er det ikke, hvis I kan blive betænkt paa det.« De gik da ind og fik talt med Bedstefar, som laa i Sengen. Mor blev spurgt, om hun havde Lyst til at komme med, hvortil hun svarede ja. Saa blev Bestemmelsen taget og Hestene fraspændt igen, mens de fik Mors Tøj samlet sammen. Det var jo ikke meget, et Barn paa hendes Alder dengang havde at føre med sig. Paa den Maade kom Mor da et Aar til at leve blandt Vestjyderne (Skjern). Hun fulgte Lunds paa deres Missionsrejser rundt i Nørrejylland, og naar Lund gik omkring i sit eget Sogn, tog han ogsaa tidt hende med. Mor kom ogsaa til Christiansfeldt, hvortil Lunds jævnlig rejste, og hun syntes saa godt om at komme der, at hun intet højere Ønske havde end at blive hjemme der engang. Der var i flere Aar Tale derom; men hendes Forældre syntes ikke om det.

I Skjern blev Mor paavirket en Del i pietistisk Retning, og da hun kom hjem vilde hun ikke gaa med til de unges »Lege«. Det var Skik i Byen, at Legestuerne gik paa Omgang, og hos Bedstefars havde det ogsaa været. Mor maatte høre meget af de unge, fordi hun ikke vilde være ligesom de andre. Naar der skulde være Legestue, bad hun til vor Herre om, at han vilde forstyrre det. Men hun lod sig dog tilsidst overtale til at gaa med, og da hun først fik begyndt, kom hun snart til at danse med stor Lyst.

Hun kom dog fra det igen, og det skete ved, at de i Mors Hjem fik en Pige — senere Morbror Peder Dons' Kone, *Ane Dons* — langt ude vesterfra, og hun mente, det var en stor Synd at danse. Hun gjorde alt muligt for at faa Børnene til at opgive Legestuerne. Hun fik Bedstefar til at nægte de unge at holde Legestue i hans Gaard. Mor havde nu saa megen Lyst til at danse, at det kneb for Ane at faa hende trukket med til Forsamlinger i Stedet for til Leg. I Pinsen skulde der saa være Legestue i Nabogaarden, og da Mor vilde med, sagde Ane til hende, at hun skulde tænke paa at forlade den Glæde, som fik Ende med denne Jord, og søge den, der varede evigt. Mor gik alligevel med; men Anes Ord pinte hende hele Tiden og gav hende en urolig Samvittighed. Skønt det i Førstningen var en ren Plage for Mor at traske med Ane omkring til de gudelige Forsamlinger, hvordan end Vejret var, blev hun tilsidst glad ved det. Det var ogsaa ved den Tid, *Peter Larsen* begyndte med sine Forsamlinger, og han tog tit Mor og de andre med sig ud. Mor tabte da igen Lysten til ungdommelige Glæder, der den Gang ikke kunde finde Sted, hvor der var sand Guds frygt.

Mor havde tidlig megen Lyst til Læsning; men da hun stadig maatte hænge haardt i med Arbejdet, var det ikke megen Tid, hun kunde ofre Bøgerne. Hun nyttede derfor enhver given Lejlighed. Hun havde altid en Bog i Lommen, naar hun satte Kartoffler, da der gerne blev en lille Tid tilovers for hver Omgang. Ligeledes læste hun bagefter Æslet, naar

hun gik fra eller til Malkningen i Marken. Hun prøvede ogsaa paa det, naar hun skulde trække Rensemaskinen; men det blev hende forbudt, da hun saa ikke kunde trække jævnt. Det var naturligvis kun gudelige Bøger, hun var henvist til. — En af dem havde hun laant af en gammel Kone i Nebel Fattighus. Den havde Titlen: »Himmelske Kærlighedskys«. Bagefter Æslet læste hun meget i Luthers lille Skatkiste og lærte Brorsons Svanesange udenad.

I Stedet for *Christiansfeldt* kom Mor nu til *Petersbjerggaard* ved Kolding. Konen der (Kirsten Pedersdatter^{*)}) var hendes Søskendebarn. Der var hun, da Krigen udbrød 1848. Det var saa højtideligt for Mor at høre Kirkeklokkerne ringe ved Christian den Ottendes Død; men lige derefter begyndte Krigen, og da de saa fik Indkvartering i Dons, blev Mor hentet hjem. Den Karl, som hentede Mor, fortalte paa Hjemvejen, at Peter Larsen var rejst med sin Kone og to Piger til Fyen paa Grund af, at Tyskerne laa i Dons, og da Mor hørte det, gav hun sig til at græde. Hun syntes, det saa' strengt ud, at andre rejste derfra og hun skulde hjem. Tyskerne var imidlertid meget høflige og flinke imod hende, da de hørte, hun var Mandens Datter. Indkvarteringen varede heller ikke ret længe, da Vaabenstilstanden blev sluttet i Foraaret.

Den Dag, de i Mors Hjem havde trukket Køerne ud første Gang, stod Mor ude i Toften og saa' Bavnen brændes af ovre i Almind, og efter dette Fredstegn listede Tyskerne ud af Nørre Jylland som paa Hosesokker.

Ved Krigens første Udbrud, da vore Folk drog sønderpaa, laa de i Indkvartering omkring Kolding, og Mor, som var paa Petersbjerggaard den Gang, saa' dem slibe deres Sabler, svinge dem over Hovedet og sige, at de skulde saadan og saadan slaa Tyskerne; men hun blev ogsaa Vidne til Jammeren, da de efter de tabte Slag kom flygtende til Kolding. En lille Pige fra Petersbjerggaard kom hjem fra Skolen i Kolding og fortalte, hvor forstyrrede de danske Soldater kom, somme kun halvt i Klæderne. Tyskerne var i Hælene paa dem, og da var det saa, at Mor blev hentet hjem til Dons.

Sommeren før havde Mor haft en mærkelig Rejse til Fyen. Peter Larsen havde sendt Bud efter hende, at naar hun vilde møde ved Gudsø, kunde hun faa Følgeskab med ham over at høre Pastor *Melbye* prædike. Mor tog den ældste Datter^{**}) (c. 11 Aar) fra Petersbjerggaard med sig, og de vandrede til Gudsø; men Peter Larsen var der ikke. Mor var kendt et Sted i Nærheden, og Folkene dér sørgede for en Baad og en Færgemand til at sætte over Bæltet. Da de kom til Middelfart vidste de hverken Vej eller Sti, men kom da tilfældigvis til at spørge om Vej hos Melbyes Søster, hvor de saa fik Besked om, hvor de skulde gaa. Det var en lang Vej, c. 2 Mil, og Stine blev træt og vilde sætte sig paa Vejen, indtil Mor kom tilbage; men Mor sagde, at hun skulde med, om hun saa skulde slæbe hende. Omsider naaede de Kirken (Asperup K.); men under Gudstjenesten blev Stine syg, og Mor vidste nu aldrig sit levende Raad, fremmed som hun var. Imidlertid opdagede hun et

^{*)} I. Del.

^{**}) Anne Kirstine. I. Del. S. 62.

kendt Ansigt. Det var *Anders Gamborg*, og ham søgte hun til om Hjælp. Hans Hjem var langt derfra; men han fik dem vist hen til en Kone, der hed *Karen Madsen*, og hun tog sig godt af dem. Pigen maatte ind at fortælle Historier for dem Søndag Eftermiddag, og Karen kommanderede dem til at blive Mandag over for at faa rigtig udhvilet. Mandag Formiddag kogte hun Fisk til dem, og de var med hende ude i Marken med Mellemmaden til Folkene. Om Tirsdagen lejede hun en Kone i Byen til at følge dem til en ung Kvinde, som nylig var bleven Hustru og var der fra Byen. Hos hende skulde de saa have Middagsmad og Middagssøvn, og saa gav hun dem Adressen paa en Mand i Middelfart, som de skulde gaa til og hilse fra hende, at han maatte se at faa lejet én til at sætte dem over til Jylland. Det kneb for Manden at faa nogen til at sejle med dem; men han fik da endelig Lovning paa, at Hindsgavls Fisker maatte gøre det. Herskabet fra Hindsgavl var kørende i Byen, og Vognen skulde køre tom tilbage. Med den kom da Mor og Stine til Hindsgavl, hvorfra de altsaa skulde sejle. Det satte Humør i Stine, som paa Turen fra Middelfart til Asperup havde sagt, at kom hun hjem denne Gang, saa vilde hun aldrig til Fyen mere. Nu jubledede hun over det prægtige Køretøj, som hun aldrig havde set Mage til. Der var fire Heste for med Sølv i Seletøjet, og Sæderne var overtrukne med rødt Fløjl. Overfarten over Beltet var saa skøn, at Mor aldrig kunde glemme det. Det var det dejligste Maaneskin og stille Vejr; men en fælles Sorg havde de, den nemlig, om de havde Penge nok til Færgemanden. Heldigvis var det kun kort, de sejlede — og deres Penge slog lige til. Ikke en Skilling havde de tilovers, da de kom i Land. Paa jydsk Grund kunde de rigtig bruge Fødderne, og glad var Mor over, at alt var gaaet saa godt. Hun havde været saa glad ved Melbyes Prædiken, at hun syntes, hun havde nok for hele Sommeren. Det kan se graat, men blive godt.

Det andet Krigsaar — 1849 — var strengere for Beboerne i Dons end det første. Der stod mange smaa Slag heroppe i Nørrejylland, og derfor var der megen Indkvartering af Soldater, snart danske og snart tyske. Bedstefar maatte som Sognefoged tage mod Leverance til Tyskerne og sørge for Ægtvognene, saa der var meget at gøre.

Om Slaget ved Kolding fortæller Mor: De havde haft dansk Indkvartering — ca. 200 Mand — i tre Uger. Den Tid havde Officererne søgt at afkorte ved at samles i Bedstefars Storstue og spille Kort til stor Forargelse for Mor, der syntes, det var sørgeligt at skulle overlade sine Stuer til slig Afbenyttelse. En Nat blev Mor kaldt op af en Ordonnans, der kom ridende og spurgte om Vej til Stallerupgaard Sø, hvor han skulde bære Bud til en Forpost. Han sagde: »I Morgen vil det blive en gruelig Dag. Havde vi blot haft nogle andre Førere!« Næste Dag var det saa, at Fjenden skulde overrumples i Kolding. Mor fik en Karl op, der fulgte med Ordonnansen. Selv gik hun ikke i Seng igen, da hun syntes, hun kunde behøve at forberede sig til den kommende Dag.

Vore Folk kom ganske rigtig overrumplende paa Tyskerne i Kolding og drev dem ud af Byen; men disse fik da saa godt et Stade udenfor, at de kunde skyde paa Byen, hvorved det ene Hus efter det andet kom

i Brand, og da de saa atter trængte ind i Byen, og det gik løs med Bajonetter og Sabler, maatte de danske vige.

Flygtninger fra Kolding meldte først Donsboerne om det blodige Oprin. »I skulde bare have set«, sagde de, »det ene Hus efter det andet kom i Brand; Familier blev vilde for hverandre, man faldt over døde Kroppe og stampede i Blod.«

Samme Dag var der ogsaa Slag i Ejstrup, hvor Sejren ligeledes blev Tyskernes. Udenfor Bedstefars Gaard (paa et Dige) kunde man staa og se, hvorledes vore Folk vendte Nord paa, og saa vidste vi, at vi havde tabt, og at de kunde vente Danskerne straks og maaske Tyskerne bag-efter. Kvinderne fik da travlt med at komme ind og faa alle deres store Gryder over Ilden for at koge Boghvedegrød. De vilde give Soldaterne lidt Mad, om det var muligt. Da Danskerne kom, tog de ogsaa godt for sig af Retterne. De var næsten fastende; men da de ventede Tyskerne hvert Øjeblik, foregik Spisningen i megen Forvirring. De stod rundt om ved Borde, Bænke og Kister og spiste med Gafler, Knive og Skeer, hvad de bedst kunde faa fat paa. Officererne turde slet ikke gaa ind; men de gik ude i Gaarden og raabte af og til ind til Soldaterne: »Skynd jer, Børn, vi maa videre fort?« Mor siger, at den Dag var de ydmyge.

Tyskerne kom dog ikke til Dons den Dag, men blev i Aagaard. Den samme Dag, som Slaget stod ved Fredericia, kom der nogle Tyskere med en Del Bagagevogne gennem Dons. De var saa flyvgale over Danskernes Sejr den 6. Juli. Undervejs havde de mødt Peter Larsens Mælkevogn, og straks havde de taget Hesten og spændt for deres Bagagevogn som Forspand og havde faaet P. L.s Søn, *Johannes*, til at ride det. Da kom Peter Larsen farende om til Bedstefar, kylte en hel Haandfuld Penge henad Bordet og raabte, om de ikke kunde faa deres Far og Bertel til at faa et Par Heste ud af Stalden; han havde kørt for os saa tidt. Mor tiggede da Bertel til at gaa ud og gøre Anstalter til at faa et Par Heste ud af Stalden, og imens vilde hun løbe ud og gøre Tyskerne forstaaeligt, at nu kom der straks Heste. Da hun kom udenfor Porten, saa hun, at de piskede lige saa vel paa Johannes som paa Hesten, og da hun vilde tale til dem, løb de efter hende ind i Gaarden. Peter Larsen fulgte efter og vilde se, hvad de vilde gøre ved hende og imens kørte Tyskerne baade med hans Hest og med Johannes. Karlene i Gaarden havde gemt sig i Halmen i Laden; men én af dem var alligevel nysgerrig og kiggede ud, og da han sagde til de andre, at nu var Tyskerne efter *Kirsten*, kom ogsaa de frem fra deres Skjul.

Derefter havde de tysk Indkvartering i Dons i flere Nætter, et nyt Hold for hver Nat. Det kendtes tydeligt, at Tyskerne ærgrede sig over Danskernes Sejr. Der var en lang Løjtnant, som gik og var saa gruelig gal i Hovedet. Han sagde: »Die Dähner har nok vundet; men Løbegravene er fulde af døde Dähner!«

I 1850 mærkede de i Dons mindre til Krigen. Kun da vore Folk i Foraaret gik Syd paa, overnattede nogle hos Bedstefar. Den Nat døde en Soldat. Hans Lig blev kørt til Kolding. —

I Efteraaret 1850 holdt Far og Mor Bryllup.

Jens Jørgensen og Kirsten Christiansdatter, 5 Børn:
Christian, f. 1851, *Maren*, f. 1853, *Karen*, f.
1855, *Mette Marie*, f. 1857, og *Martin Frede-*
rik, f. 1861 (I—V).

I* **Christian Jensen,**

f. paa Bjerregaard 25. September 1851, g. 1. G. 19. Sep-
tember 1879 m.

Johanne Pedersen,

f. 29. April 1855, d. 20. Oktober 1884. — Datter af Folke-
tingsmand Peder Nielsen*) og Hustru, Sidsel Pallesen
Fløe, Hammerum.

Chr. J. Ejer af Fødegaarden fra 1879. — Fra 1. Januar
1918 har to Sønner overtaget Gaarden i Forpagtning (se
nedenfor). — Chr. Jensen bor i Bjerrehus fra 1918.

Der vilde være meget smukt at fortælle om Hjemmet paa Bjerre-
gaard. Jeg vil nøjes med et Vidnesbyrd fra et af Børnene:

»At fortælle om sine Minder fra Barndomstiden er jeg ikke saa
dristig ved. — Livet for mine Søskende og mig gled stille og jævnt.
Vi blev af vore Forældre vænnet til Arbejde og Lydighed, to Ting,
jeg ofte i mit stille Sind har takket dem for — —.« *J. J. Jensen.*

3 Børn: *Kirsten*, f. 1880, *Cecilie*, f. 1882 og
Jens Jørgen, f. 1883 (1—3).

1 **Kirsten Jensen,**

f. paa Bjerregaard 7. Oktober 1880, g. 1906
m. sit Søskendebarn

Jens Okkels Birk,

f. i Birk ved Herning 1. November 1876. — Søn af
Gaardejer Jens Birk og Hustru, Margrethe Pedersen,**)
Margretheslyst, Gellerup S.

Ejer af Helstrupgaard ved Herning fra 1906.

Elev fra Tune.

Begge Elever fra Askov 1904—05 og 1905—06.

5 Børn: *Johannes*, *Margrethe*, *Svend*, *Anna* og
Jens (a—e).

a **Johannes Okkels Birk,**

f. 3. April 1907.

*) Ringkøbing Amts 4. Valgkreds, Herning. Valgt 1866 og 69 ved Kaaring, i 1873
med 1195 St. (Dalgas 85).

***) Datter af Folketingsmand P. Nielsen.

b Margrethe Okkels Birk,
f. 20. August 1908.

c Svend Okkels Birk,
f. 6. December 1909.

d Anna Okkels Birk,
f. 9. Marts 1913.

e Jens Okkels Birk,
f. 30. Oktober 1915.

2 Cecilie Jensen,
f. paa Bjerregaard 17. Maj 1882, g. 1908 m.

Karl Kristian Jensen Warmdahl,
f. 27. Februar 1880. — Søn af Gaardejer Karl Kristian
Jensen (d. 1880) og Hustru, Ane Pedersen,*) Testrup,
Maarslet S.

Ejer af Troelstrup Overgaard ved Tønning fra 1908.

Elev fra Høng og fra — — —

C. J. Elev fra Askov (1906—07).

En Adoptivdatter:

Marie Warmdahl,
f. Pinsedag 11. Juni 1916.

3 Jens Jørgen Jensen,
f. paa Bjerregaard 5. November 1883.

Ejer af Abildballegaard ved Flemming fra 1913. Medforpagter
af Bjerregaard fra 1. Januar 1918.

Elev fra Askov (1912—13) og Høng.

I** Christian Jensen,

Bjerregaard, g. 2. G. 7. Oktober 1886 m. sit Søsken-
barn

Karen Mortensen Dahl,

f. 25. Marts 1858. — Datter af Højskoleforstander Anders
Jensen Dahl og Hustru, Marie Birgitte Jørgensen, Aale.**)

8 Børn: *Johanne, Anders, Martin, d., Peter,*
Martin, Marie, Anna og Knud (1—8).

*) Moderen var Enke i 20 Aar. Blev 2. G. g. m. *Jens Hansen Rask*, Rask Mølle.

***) Anders J. Dahl var fra Mors og havde sit Navn fra Gaarden Dal i Ø. Jølby. —
Marie Jørgensen var Søster til Jens Jørgensen, altsaa Datter af Jørgen Jensen og
Karen Mortensdatter, Uldum. Karen Dahl er altsaa opkaldt efter sin Mormor.

- 1 Johanne Marie Jensen,
f. paa Bjerregaard 11. Oktober 1887.
Uddannet til Lærerinde paa Silkeborg Seminarium (1907—10).
Elev fra Askov 1911—12 og 1912—13.
- 2 Anders Dahl Jensen,
f. 21. April 1889.
Medforpagter af Fødegaarden Bjerregaard fra 1. Januar 1918.
- 3 Martin Dahl Jensen,
f. 18. Februar 1891, d. 19. Februar 1891.
- 4 Peter Dahl Jensen,
f. 8. November 1892.
Afgangseksamen som Elektroingenør (Polyt. Lærestalt).
- 5 Martin Immanuel Dahl Jensen,
f. 11. September 1895, d. 5. Juni 1914.
Latinskoleelev.
- 6-7 Marie Jensen og
Anna Jensen,
f. 25. Maj 1898, d. 26. og 28. Maj 1898.
- 8 Knud Dahl Jensen,
f. 6. Februar 1902.

II Maren Jensen,

f. paa Bjerregaard 18. Maj 1853, g. 23. Maj 1877 m.

Knud Rasmussen,

f. 14. Marts 1847. — Søn af Gaardejer Rasmus Knudsen og Hustru, Kirstine Jensdatter, Skibby ved Aarhus.

Ejer af Sofielyst, Aale, 1877—81, Ejer af Aaleje, Skovby ved Aarhus fra 1881.

Elev fra Dalum og Rødkilde.

M. J. Elev fra Vinding og Aale.

2 Børn: *Jens* og *Martin* (1—2).

1 Jens Due,

f. 26. April 1878, g. 20. Juni 1906 m.

Johanne Kirstine Nielsen Porse,

f. 13. Marts 1874, d. 7. November 1911. — Datter af Gaardejer Niels Rasmussen (Porse) og Hustru, Sidsel Marie Rasmussen,*) Porskær af Galten.

*) G. 2. G. m. Ole Porse, Sparretoft i Galten By.

J. D. har Ejendom i Galten.

Elev fra Klank, Frederiksborg og Askov (V. 1901—02 og 1902—03) samt Ødum Landbrugsskole.

2 Martin Due,

f. 16. Marts 1880.

Ejer af Fødegaarden Aaleje.

Elev fra Klank, Frederiksborg og Askov, samt Dalum Landbrugssk.

Karen Thulesen f. Jensen, med sine Børn.

Christian Thulesen.

III Karen Jensen,

f. paa Bjerregaard 26. August 1855, g. 16. Oktober 1877
m. sit Søskendebarn

Christian Thulesen,

f. 25. April 1852, d. 25. Januar 1889. — Søn af Gaard-
ejer Thule Nielsen og Hustru, Ane Marie Christians-
datter (Dons), Ferup.*)

Chr. Thulesen var Ejer af Lillebjerre, Aale, fra 1877,
Sogneraadsformand 1882—88.**)

Karen Th. bor nu i »Krogen«.

*) Se iøvrigt: Thule Nielsen og Hustru C.

***) Videre under C. III (hans Søster Anes Skildring).

Chr. T. Elev fra Askov og Tune.
Karen J. Elev fra Vinding 1872.

Chr. Thulesen skrev mange Sange og Smaadigte. Hans Bror, Henrik Th. har sendt mig følgende Digt, som han skrev den sidste Jul, han levede:

Jesus lille,
kom nu stille
med et Barnesind
til os alle ind!
Giv Glæden sin rette Tone og Klang
til Gud Faders Ære i Julesang!

I stille Nat
den største Skat
i jordisk Dragt,
men med himmelsk Magt,
blev født i den velsignede Stund,
og Pris og Tak er paa Menneskemund.

Ja, Tak og Pris
paa Børnevis!
Nu i Jesu Tro
vi sagte slaar Bro
i Julenat fra den mørke Jord
til det lyse Hjem, hvor Guds Engle bor.

6 Børn: *Ane Marie*, f. 1878, *Kirsten*, f. 1880,
Thule, f. 1881, *Jens*, f. 1883, *Johannes*,
f. 1885 og *Dorthea*, f. 1888 (1—6).

1 Ane Marie Thulesen,
f. paa Lillebjerre 1. August 1878, g. 23. Juni 1904 m.
Rasmus Jakobsen,

f. 21. Marts 1878. — Søn af Boelsmand Rasmus Jakobsen og Hustru, Kristine Margrethe Rasmussen, Aale. R. J. har en Ejendom paa Aaes Mark ved Tvingstrup, Søvind St.

M. Th. er Elev fra Borups Kursus (to Vintre) og Frederiksborg.

Af Marie Thulesens Sange i »Højskolebladet« mindes vi maaske bedst den smukke jydsk Vuggesang »*Mues Sang få Hansemand*« (med Melodi af Seminarielærer *Oluf Ring*). Her har vi med hendes Tilladelse medtaget Digtet »*Ora et Labora*«, hvorfra Motivet er taget fra en Indskrift over Døren paa den gamle Slægtsgaard i Ferup:

Ora et Labora.
Over Døren til det gamle Hjem,
i den Gaard, som Slægten stammer fra,

i en snirklet Skrift vi staved frem:

»Ora et Labora«.

Hvert et Barn, som gik ad Døren ud,
og hver Mand, som vendte did tilbage,
fik for Øje der det gamle Bud,
og dets Ord dem fulgte alle Dage:
»Bed og arbejd«, som en Trusel næsten,
»bed og arbejd, og lad Gud om Resten!«

Tit gik haarde Tider over Land,
alting syntes vakle; men endda
stod den gamle Skrift i Storm og Brand:

»Ora et Labora«.

Blev dit Øje træt af Sorgens Graad,
syntes Verden dig et Sted forbandet,
stirred' ud du efter Hjælp og Raad,
fik du Ordet — der var intet andet —:
*Arbejd, arbejd, selv med trætte Hænder,
bed, ja bed, til Himlen Trøsten sender!*

Stiger Solen da af Nattens Sky,
rejser Haabet sig af Mismod, da
som et Løfte kalder det paany:

»Ora et Labora!«

Søger vi at bygge op igen,
hvor vi saa Ruiner mellem Grave,
søger vi, naar Skyggerne drog hen,
end at tage Livet som en Gave,
*med vort Arbejd skal vi Grunden bygge,
med vor Bøn nedbede Slægtens Lykke!*

6 Børn: *Karen, Kristian, Kirstine, Henrik, Jens
Jørgen og Henny (a—f).*

- a Karen Margrethe Jakobsen,
f. 13. Juni 1905.
- b Kristian Thulesen Jakobsen,
f. 23. August 1906, d. 1906.
- c Kirstine Dorthea Jakobsen,
f. 14. September 1907.
- d Henrik Jakobsen,
f. 31. Juli 1909, d. 21. Januar 1914.
- e Jens Jørgen Jakobsen,
f. 24. April 1911.
- f Henny Jakobsen,
f. 4. Februar 1915.

2 Kirsten Thulesen,
f. 7. Juni 1880, g. 12. Juni 1906 m.

Peter Hansen,
f. 10. Oktober 1880. — Søn af Gaardejer Martin Han-
sen og Hustru, Ane Marie Pedersen, Aale. — Martin
Hansens gamle Gaard var oprindelig i Morbroderen
Anders Simonsens Eje og er Peter Hansens Bedste-
mors Fædrenegaard. Da Ane Marie fyldte de halv-
fjerds, skrev Marie Jakobsen, f. Thulesen, bl. a.:

Til saa mangt et Barndomsminde
vil dit Billed let sig føje,
du var Fars og Mors Veninde —
— — — — —

Ja, vi husker det saa nøje:
Martin Hansens gamle Gaard.
— — — — —

Se dog! Porten aaben staar,
gaa kun ind, den lave Stue
blank og hyggelig at skue — —
— — — — —

Gode Venner rundt om Bordet
med hinanden fører Ordet
om, hvad dem til Hjertet gaar. —
Er den Tid end længst forbi,
er alt mange Venner borte,
vandret ind bag Dødens Porte —
blev du gammel, An' Mari'.
— — — — —

P. H. Ejer af Højvang fra 1911. (Gaarden var allerede 1903
flyttet til sin nuværende Plads.)

Elev fra Vallekilde (1900—01) og Dalum (1904—05).

K. Th. Elev fra Frederiksborg (1901) og Borups Kursus
(1902—03).

4 Børn: *Martin, Kristian, Karl og Jens* (a—d).

a Martin Thule Hansen,
f. 30. November 1907.

b Kristian Thule Hansen,
f. 6. Maj 1911.

c Karl Thule Hansen,
f. 3. Januar 1913.

d Jens Thule Hansen,
f. 16. Juli 1915.

- 3** Thule Peter Thulesen,
f. 7. Juni 1881, g. 22. Maj 1917 m.
Karen Skov,
f. 23. Oktober 1889. — Datter af Gaardejer Peder Skov
og Hustru, Sidsel Nielsen, Pederslyst, Dons.
Th. Th. Ejer af Lillebjerre, Aale, fra 1. Maj 1917.
Elev fra Tune (1903—04) og fra Askov (1906—07).
K. Sk. Elev fra Askov (1916—17).
En Søn:
Per Skov Thulesen,
f. 23. Maj 1918.
- 4** Jens Thulesen,
f. 9. Januar 1883, d. 22. Maj 1885.
- 5** Johannes Thulesen,
f. 18. April 1885.
Ejer af »Hvirring Højgaard«, Hvirring, fra 23. Marts 1914.
Elev fra Vestbirk og Aagaard.
- 6** Dorthea Thulesen,
f. 30. Juni 1888, g. 1. Maj 1913 m.
Frode Jensen,
f. 26. Maj 1884. — Søn af Gaardejer Mikkell Peder
Jensen og Hustru, Karen Kristensen (d. 1906), Hvirring.
Ejer af Engholm ved Lundum St. fra 1. November 1912.
Elev fra Vestbirk (1904—05), Roskilde (1907—08) og Høng
(1910—11).
D. Th. Elev fra Frederiksborg (1906) og Aagaard (1912—13).
3 Børn: *Karen, Thule og Mikkell Peter* (a—c).
- a** Karen Thulesen Jensen,
f. 27. Marts 1914.
- b** Thule Jensen,
f. 23. Februar 1916.
- c** Mikkell Peter Jensen,
f. 17. Maj 1918.

IV Mette Marie Jensen,

- f. paa Bjerregaard 7. Oktober 1857, g. 6. Oktober 1889 m.
Karl Juul,
f. 29. Oktober 1857. — Søn af Gaardejer Jens Juul og
Hustru, , Ormslev ved Aarhus,

Ejer af Nybjerg ved Aale fra 1889 til 1. April 1917. —
Opbyggede Gaarden og gav den Navn i 1890. — Bor
i Hornum ved Rask Mølle.

4 Børn: *Elisabeth, Kristian, Anna og Jens* (1—4).

- 1 Elisabeth Juul,
f. 6. September 1890.
- 2 Kristian Juul,
f. 10. Juni 1892.
Landmand og Gymnastiklærer.
- 3 Anna Juul,
f. 11. Juli 1894.
- 4 Jens Juul,
f. 26. August 1896.
Student.

v Martin Frederik Jensen,

f. paa Bjerregaard 14. Marts 1861, d. 8. Februar 1865.

c Ane Marie Christiansdatter,

f. i Dons 19. August 1820, d. 5. Oktober 1865, g. 23. Ok-
tober 1847 m.

Thule Nielsen,^{*)}

f. 22. September 1810, d. 12. Maj 1894 (Pinselørdag). —
Søn af Sognefoged Niels Thulesen (d. 17. Marts 1854) og
Hustru, Karen Jensdatter (d. 5. Juni 1853), Ferup, (Bryl-
lup 31. Oktober 1799).

»Gamle Niels Thulesen var født paa Ferupgaard, men fik sin
Hustrus Fødehem, den Gaard jeg har. Thule Jørgensen, Thule Niel-
sens Fætter, fik derimod Ferupgaard og var den sidste af Slægten,

*) Navnet *Thule* findes hist og her i gamle Kirkebøger og Papirer. I Bramdrup om-
tales Thule Buhl (f. 1760) Søn af Iver Hansen Buhl og Hustru, Anne Thulesdatter,
Harthe (Fadder Chr. Ravn, V. Gesten) og Thule Iversen (g. m. Kirsten Nielsdatter,
Dons), 2 Børn: Iver og Mette Marie. — I Almind Kirkebog omtales Niels Thule-
sens Far, Thule Pedersen, Ferup, som Fadder ved Jens Snedkers Barns Daab
1772 og hans Hustru, Ane Jensdatter, som Gudmor for Niels Grundets Barn 1774.
Og endelig Marie Thulesdatter, g. m. Sognefoged Christen N. Grunnet (f. 1776),
samt Thule Jørgensen, Fætter til Thule Nielsen. (Se videre Tillæget til IV. Del.)

Thule Nielsen.

der havde den i længere Tid. (Jeg har haft den fra 23. Oktober 1904 til 23. Marts 1905. Siden har den været paa fremmede Hænder.) Om min gamle Bedstefar har jeg hørt følgende Træk: En Gang, da Sognefoged Niels Thulesen skulde til Ribe med Skat, kunde han ikke faa Plagen, han red paa, til at gaa længere end til Lejrskov. Han satte da Plagen ind i Lejrskov og gik paa sine Ben den lange Vej frem og tilbage og var hjemme i Ferup samme Dag, inden Solen gik ned.«

Henrik Thulesen.

Christian Dons skrev følgende Sang til sin Datters Bryllup:

Et kærligt Levvel

til Thule Nielsen og Ane Marie Christiansdatter i Ferup By
fra Christian Dons i Dons 1848.

Til Thule Nielsen:

Et Ord jeg har at sige,
til dig, min Ven saa kiær.
Jeg dig en Datter giver,
som er mit Hjerte nær.
Jeg vil dig herved bede,
at du med god Forstand
vil hendes Skjæbne lede
som en fornuftig Mand.

Jeg ofte har erfaret
i mine Leveaar,
et Ægtepar er samlet
med Fryd og Glæde stor;
men Synden siden satte
Splid og Uenighed,
saa Enden den er bleven
Sorg og Elendighed.

Dybt vil mit Hjerte saares,
om dette skulde ske,
som jeg dog ikke haaber
om mine kjæreste.
Jeg derfor Eder beder
for alting: Kjærlighed
I til hinanden bærer
for hele Levetid.

At Kvinden er den svage,
men Manden han er stærk,
det Herrens Ord advarer
til alle Mennesker.

Det maa du ej fortryde,
at jeg dig siger her,
mens Tiden er at tale,
før det for sildigt er.

Saa at jer gamle Fader
hver Dag maa glæde sig
og med dem venlig leve —
o hvilket Himmerig
paa denne Jord at være!
Og at I da engang
kan bort fra Verden træde
til Himlens Frydesang.

Optegnelser om Thuleslægten.

»Min Bedstefar *Niels Thulesen* blev født paa Ferupgaard og holdt Bryllup med min Bedstemor i 1805. Deres ældste Barn *Anna* (f. 1806) blev gift med *Kristen Eskelund*. De levede og døde i Dons paa deres Boelssted til 3—4 Køer; men de havde ingen Børn. — Den næstældste var *Kirstine*, der var gift to Gange, sidste Gang med *Mathias Engel*, Væver; hun havde to Sønner *Jens* og *Benedikt Lund*, og hun boede i Dons til sin Død. — Deres tredie Barn var min Far *Thule Nielsen*, der arvede Fødegaarden. — Det femte Barn var *Marie*, der var gift med Snedker *Jens Mikkelsen*; de boede i V. Nebel Mose og havde ingen Børn. — Min Far havde endnu to Søstre. Den ene, *Dorthea*, blev gift med *Hans Lauridsen* og kom til at bo paa Fælleden. De havde 4 Børn, 3 Døtre og 1 Søn. Hun kom ulykkeligt af Dage. Mens hun en Dag gik og græssede med sine Køer, trak de hende hen til et Lerhul, hvor hendes Fod gled, og hun druknede. Hendes to Smaapiger, *Maren* og *Karen*, blev opdraget hjemme paa vor Fødegaard, og de blev vor Mors trofaste Piger og Veninder. De blev begge gifte med Fynboer, men kom til at bo i Høgsholt ved Vejle. *Maren* havde en Datter, *Dorthea*, der blev gift med en Fynbo, Gartner *Hans Pedersen*, der overtog Gaarden i Høgsholt og drev Gartneri. *Karen* havde en Søn, *Hans Laurids Andersen*, der nu er Kommunelærer i Aarhus.

Min Faders sjette Søster hed *Else*, hun blev gift med Snedker *Jesper Holst* og kom til at bo i Tapsore. Hun havde 5 Børn, 2 Sønner og 3 Døtre.

Det yngste Barn var *Line*. Hun blev i mit Hjem til hun var ca. 50 Aar; da blev hun gift med *Niels Johansen* og flyttede til Fuglsang ved Egtved. Efter 9 Aars Ægteskab døde Manden, og da de ingen Børn havde, solgte hun Gaarden og flyttede hjem til sit Barndomshjem, hvor hun døde halvandet Aar efter.

Min Bedstefars Gaard var en Selvejergaard. Jorderne omkring Ferup var Ryttergods, og der var ingen Herremænd. Men Bønderne levede dog dengang under meget knappe Kaar. Ejendomsfællesskabet var op- hævet; men Fællederne, den største Part af Jorden, var ikke opdyrkede.

Min Far har fortalt, hvordan han ved min Bedstefars Haand hoppede i Tuerne oppe i vor Fællede.

Statsbankerotten 1813 gjorde Forholdene endnu vanskeligere, og i 1826 var der saa tør en Sommer, at Sæden mislykkedes. Min Bedstefar, N. Th., fik dog Fælleden saa meget opdyrket, at han kunde parcellere den ud. Men han havde nu ogsaa sat sig i en Gæld paa 400 Rdl. Det var mere, end Gaarden kunde bære, og Øvrigheden var ved at gribe ind. Da kom gamle Møller *Wolff*, Elkjærholm, min Bedstefar til Hjælp og laante ham de 400 Rdl., hvilket min Far altid mindedes med stor Taknemmelighed. Far sagde ofte til gamle Fru Campen: »Ja, det var *Deres* Far, der hjalp *min* Far!«

Ane Jørgensen, f. Thulesen.

Træk om Thule Nielsen.

»Thule Nielsen stammede fra en gammel sund Bondeslægt; hans Mor, hans Far og Bedstefar blev alle over 80 Aar. Opvokset i trange Tider under Krigen og Statsbankerotten blev han en meget arbejdsom og nøjsom Mand. Den første Dag, han var i Skole, sad han og raabte de første Ord af sin Læsebog: »*Arbejde anstaar alle!*« Disse Ord kom til at passe paa hans Liv, og dette i Forening med en sund praktisk Forstand og tillige de opadgaaende Tider gjorde, at han arbejdede sig op fra fattige Kaar til Velstand.

Han havde stor Kærlighed til Dyr og var især bekendt for at være urimelig øm over sine Heste. En Gang, han kørte til Kolding, kom hans Husmand gaaende og skulde ogsaa til Kolding. »Vil du ikke op at køre?« spørger Thule Nielsen. »Nej Tak«, svarer Manden, »A haar et Ti.« En anden Gang hentede han sine Døtre i Kolding; de maatte da gaa op ad Bakkerne, og ned ad dem maatte de gaa og holde paa Vognen. Da de paa den Maade var kommen til Ferup, vilde de ikke op mere. »Aa jo«, siger Th. N., »sid nu op ind igennem Byen, ellers ser det da saa grimt ud.« De kørte da gennem Byen, men udenfor Gaarden, hvor der var et slemt Smadderhul, holdt han igen og sagde: »Aa, I kunde vel ikke staa af her?«

Th. N. havde til Mundheld: »Det lyster bestemt«. Og det passede godt til ham, thi han havde et lyst og muntert Sind. — Nogle og halvfjerds Aar gammel laa han meget syg af Influenza. Hans Sønnekone (Karen Th., Lillebjerre), der nylig var bleven Enke, sagde da til ham: »Jeg synes, det kan være rart for Jer at dø, der er jo saa meget ondt i Verden.« »Aa ja«, svarede han, »men der er dog ogsaa meget godt.« Over Firs viste han sin Sønnedatter Trinene i en Ottetur.

Han kunde et Utal af smaa morsomme Historier, som han brugte paa mulige — og undertiden ogsaa umulige — Steder. Talte man f. Eks. om *et stort Gilde*, sagde han gerne: »Ja, saadan var der en Gang et Par Folk i Ferup, der havde det noget smaat, men havde saadant godt Humør. Som ældre Folk fik de deres første Barn og var svært glade. Dagen før det skulde i Kirke, møder en Mand Konen paa Gaden, og hun havde da travlt. »Naa«, siger Manden, »i Morgen skal I vel ha' stort Gilde, Sidsel?« »Ja«, svarede hun, »vi skal ha' saadant et Barselgilde, saa der ikke har været Mage til Barselgilde, siden Kristus blev født.«

Talte man om *Sparsommelighed*; hed det: »Ja, saadan var der en Mand og en Kone her, der var meget fattige og meget fordrukne. En Gang talte to Bymænd om dem, og den ene siger: »De er nu heller ikke sparsommelige.« »Jo«, siger den anden, »jeg var der inde i Aftes, og da sad de og delte en Pægl ved en lille Stump Lys.« — »En Drukkenbolt kom ind til Præsten og bad om lidt. »Hvad vil du helst ha', enten en Skilling eller en Dram?« siger Præsten. »Begge Diel æ guj, Herr Pastor«, siger Drukkenbolten.« — »En Mand havde været til Marked og havde handlet og sviret alting væk, ogsaa sine Bukser. Da han kom hjem, siger hans Kone: »Men, Mand! hvor er di' Bovser?« »Fanden mæ æ Bovser! skænk mæ en Dram«, svarer han.« — »En Mand var meget forgældet og kunde ikke komme til Kolding, uden at hans Kreditorer rykkede i ham. Det pinte ham, og han sagde da til sin Kone: »Naar a no faar mi Gjæld betal', saa vil a ta mi lang Støvl' o, aa saa vil a go op aa nie af Koling Gaad en sommerlang Daw, aa saa vil a sej: »Vil I no slik mi M.«

— — Han kunde mange Historier om, hvordan Folk i Krigens Tid prøvede at snakke Tysk, som den Mand, der sagde til de tyske Soldater: »Onse, onse, onse, mi Pief æ væk!« — Og den Kone, der fortalte sin Nabokone: »Mi Soldater vild go op o æ Lovt mæ Lys, men a saa te dem: »Niks o e Lovt mæ æ Lys misæl!« Haad a et ku sprekked tysk den Gaang, saa had e Hus brænd aa.« — Han fortalte ogsaa om Folk, der den Gang snakkede Tysk af Storhed, som Manden, der paa sin Bryllupsdag sagde: »Nik Tak, ik kan ik mere spejtsen.«

Dette er en Prøve paa Thule Nielsens Historier, der blev fortalte med stort Lune og altid ledsagedes af en hjertelig Latter.« — —

Marie Jakobsen, f. Thulesen.

Mit Hjem.

»Som eneste Søn overtog vor Far sin Fødegaard Ferupgaard Aar 1842. — 37 Aar gammel blev han gift med min Mor, Ane Marie Christiansdatter, Datter af Christian Dons i Dons. De holdt Bryllup 23. Oktober 1847. Det var en Festdag, der siden mindedes i Slægten med Glæde. — Gamle Svejstrup, der dengang var en ung Mand, var med, og og jeg har siden hørt ham sige: »Den Dag forglemmes aldrig.« — Da min Far havde overtaget sin Fødegaard, begyndte Tiderne saa smaat at gaa fremad. Megen Gæld var der ikke paa Gaardene i de Tider. Lidt skulde han vel udbetale til sine mange Søstre; men store Summer var det vist ikke. Han var en glad, livlig og virksom Mand. De vanskelige økonomiske Forhold, han havde levet under som Barn, havde gjort ham nøjsom og taknemmelig. Vort Hjem blev saa lykkeligt, og Venskabet med hele min Mors Slægt blev en Berigelse for ham.

Tiderne gik stadig frem. Far satte sig det Maal at faa Fælleden samlet igen og der bygge en Gaard til sin ældste Søn. Det Maal naede han.

Men 1865 døde vor kære Mor, og det var den tungeste Sorg, der kunde ramme vort Hjem. Far blev saa dybt bøjet, at han var nær ved helt at tabe Livsmodet. Men Gud hjalp ham igennem ved Børnene. Det blev især vor kære Søster *Karen*, der efter en kort Uddannelse tog vor Mors Gerning op. Hun blev Fars Raadgiver og Støtte; hun byggede Hjemmet

op igen, og de Ønsker, Mor havde haft angaaende Hjemmets Hygge, fik Karen gennemført til stor Glæde for Far og os alle.

Man kan vel ikke sige, at Far og Søster Karen fulgte saa stærkt med Tiden. Men den aandelige Bevægelse, der kom frem med Grundtvig gennem Højskolerne, saa' de paa som noget stort og godt, de gerne vilde tage Del i. Vi Søskende kom derfor paa Højskole, den ene efter den anden. Mange unge Sønderjyder og Venner fulgte med hjem i Ferierne. Vort Hjem blev gæstfrit og livligt. Fars lyse og glade Natur kom igen til sin Ret, og naar han ofte i mange Unges Selskab fortalte os om gamle Dage, da lyttede vi alle med stor Opmærksomhed, og da han havde stor Evne til at opfatte og gengive det morsomme i Livet, var det en stor Glæde for os alle, naar vi kunde faa Far til at fortælle.◀

Ane Jørgensen, f. Thulesen.

Thule Nielsen og Marie Christiansdatter, 8 Børn: *Niels*, f. 1848, *Karen*, f. 1850, *Kristian*, f. 1852, *Henrik*, f. 1854, *Mette Marie*, f. 1857, *Dorthea*, f. 1859 (d.), *Jens*, f. 1861 (d.) og *Ane*, f. 1863 (I—VIII).

Niels Thulesen.

I Niels Thulesen,

f. 10. Oktober 1848. — Var Nybygger paa Fælleden; Gaarden hed Højgaard, der blev solgt 1906. — Har nu Part i Langagergaard, Hostrup St., hvor han bor ved et ungt Ægtepar. Elev paa Askov efter Jul 1866 og Vinteren 1867—68.

Karen Thulesen.

Karen Thulesen, f. Jensen.

II Karen Thulesen,

f. 15. April 1850, d. 14. Januar 1914.

Elev fra Askov 1866.

Se Festbogen »Askov Lærlinge«, S. 22, og Skildringen af »Søster Karen« i Ane Jørgensens Optegnelser, ligeledes »Taler ved vor kære Søster Karen Thulesens Jordefærd Fredag den 23. Januar 1914«. Paa Titelbladets Bagside staar der under Billedet følgende Vers:

En Herrens Tjenerinde
saa from ved Korsets Fod;
en stille Dannekvinde,
sig selv, ihvor hun stod.
En trofast Moder-Søster,
en Ven i al sin Færd,
en ydmyg, ægte Kristen,
— ja, det var Karens Værd.

I Mindebogen findes Taler af Lærer *Svennesen*, Lejrskov, Fru *Georgia Pedersen*, Skibelund, Pastor *H. C. Christensen*, Vinding, Pastor *Brücker*, Aagaard og *A. M.* (Anna Borgen Müller, Ferupgaard), samt to Breve fra *Margrethe Konstantin Hansen*, Kolding, og *Ida* og *Hans Müller*, Riglandseg, Ødis.

Udtog af Mindetalerne:

Georgia Pedersen: »— — Jeg har altid beundret hendes trofaste, selvforbyggende Kærlighed, ikke alene overfor hendes eget Hjem, men ogsaa for den Vennekreds, hvor hun levede og havde hjemme. — —«

H. C. Christensen: »— — Det var hendes Glæde at tænke paa og tale om, hvad hun havde oplevet sammen med de gamle. Derved

blev hun et Bindeled mellem de gamle og de unge i Slægten. Ingen har som hun kunnet bygge Bro mellem dem og os yngre; ingen har bidraget mere til at holde Mindet om de gamle levende iblandt os. Derfor blev hun ogsaa et Bindeled mellem os unge indbyrdes. — « H. C. Chr. fremdrog følgende Citat af et af hendes Breve: »Det gør mig saa godt at mindes de gamles dybe Alvor og tænke paa, hvor de søgte Trøst for al Sorg og Savn, og hvor de bar deres Bekymringer hen. — Det føler jeg, at mit Sjæleliv har sin Rod langt tilbage i min fromme og gudfrygtige Slægt. — — «

V. Brücker: »— — — Lykkelige Karen! lykkelig i Livet og lykkelig i Døden! Her i Livet omgivet af trofast Kærlighed, der fulgte hende til Dødens Port; — og i Døden grebet og baaret af Guds Kærlighed, saa hun heller ikke paa Vandringsen gennem den maatte være ene. — — «

Anna Borgen Müller: »— I Samtaler kom hun tit ind paa sin Ungdomstid og drog saa Kærnepunkterne frem, og ind imellem lød det: »Saadan sa' min Moder, saadan sa' min Moster« — eller »saadan kan jeg endnu høre Fru Schrøder sige til os unge.« — »Jeg er min Fader saa taknemmelig, at han lod mig komme til Askov som ung, saa jeg havde noget, der kunde lyse for mig under min ansvarsfulde Gerning.« — Ja, hvor er det en Lykke for Ungdommen, at den tidlig kommer under Paavirkning af gode Personligheder! — — — «

Fra hendes Vævekursus paa Veumhus 1888 er gemt følgende:

Vi snurred' vor Rok, og vi hasped' vor Ten,
var træt, naar det aftned' og sov som en Sten.
Min Moder hun sagde, at Garnet gør glad,
det havde hun mærket, og vared os ad.
Men den, som vi takker for Hyggen især,
er *Jenny*, hun blev os saa inderlig kær.
Naar hun er i Stuen, som Begtrup har sagt,
vi mærker som Vaarstrømmens friskende Magt.
Og derfor hav Tak, og bliv ved som i Aar,
da ny lyder Takken hver eneste Vaar.
Vi snurrer vor Rok og vi hasper vor Ten,
vi gæster i Tankerne Veum igen.

III Christian Thulesen,

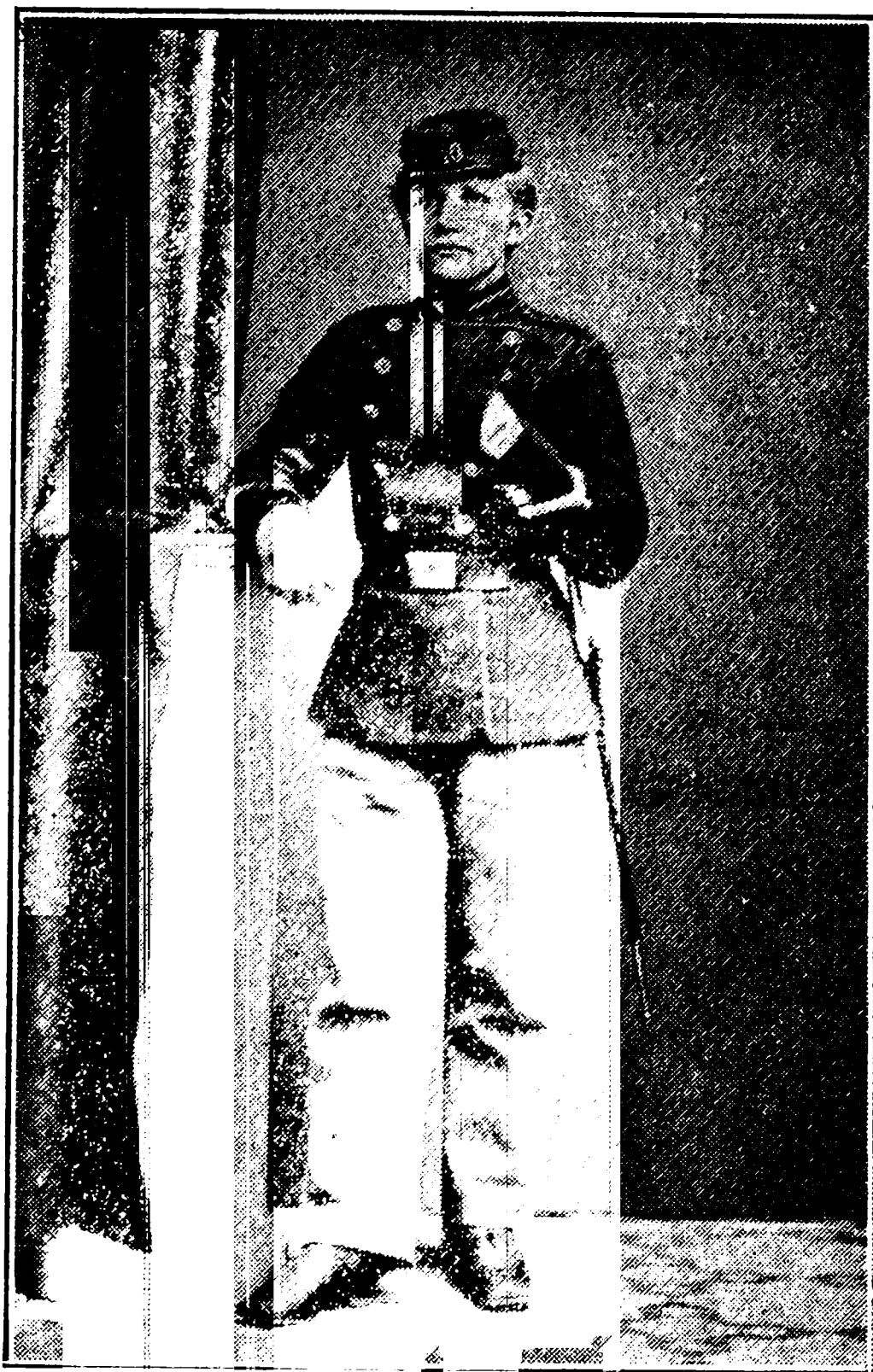
f. 25. April 1852, d. 25. Januar 1889, g. 16. Oktober 1877
m. sit Søskendebarn

Karen Jensen,

f. 26. August 1855.

Se foran B III, Side 219 ff.

»Christian Thulesen var den bedst begavede af vi Søsken. Han havde arvet Fars Livlighed og Mors Alvor. I 1877 holdt han Bryllup med sit Søskendebarn Karen Jensen, Jens Jørgensens Datter,

Christian Thulesen.

Bjerregaard. Samme Aar havde han købt Lillebjerre, der engang har hørt under Bjerregaard. — Der levede nu Bror Christian og hans Hustru saa lykkeligt i 12 Aar, og de fik 6 Børn. — Da fik vort Hjem sin anden store Sorg. Bror Christian døde ved et Ulykkestilfælde. Han kørte Tømmer hjem fra Horsens; men da Vejen var lang, vilde han lade Hestene hvile lidt i en Kro. — Men i Porten blev Hestene bange i det Øjeblik, Christian var i Færd med at staa af Vognen. De løb med ham, og det blev hans Død. Denne store Sorg bøjede Far meget dybt. Men han bar den saa ydmygt og fromt og søgte til Gud med sin Sorg. Jeg hørte ham en Dag sige saa fortrøstningsfuldt: »Jeg tror nok, Sorgen bliver lidt lettere at bære med Aarene.«

Ane Jørgensen, f. Thulesen.

IV Henrik Thulesen,

f. i Ferup 16. November 1854, g. 15. Juni 1893 m.

Idun Knudsen,

f. paa Dalum 23. September 1863, d. 16. Februar 1903.

— Datter af Pastor Jens Lassen Knudsen (f. 1819, d. 1886) og Hustru, Nanna Marie Frederikke Adelaide Bojsen (f. 1824, d. 1900), Lejrskov. — Søster til Forfatteren Jakob Knudsen (d. 1917).

Idun Knudsen med sine Børn.

Henrik Thulesen meddeler: »Iduns Mor, *Nanna Knudsen*, f. Bojsen, var Datter af *Anton Bojsen*, Gaardmand paa Lolland. Han var ældste Søn af Biskop P. O. Bojsen, altsaa Bror til *Lars Nannestad B.* og *Frits Engelhart B.* (»Budstikke-Bojsen«). *Peter Bojsen* fortæller i Mindebogen: »Den 11. Oktober 1824, kort efter Lars' Hjemkomst, var der en glædelig Fest i *Vesterborg*. Det var Biskoppens Sølvbryllup Lars N. havde ordnet alt til Fest i Kirken om Aftenen. Flere Sange digtede i Dagens Anledning, blev afsjunge flerstemmig, og Biskoppens første Barnebarn, Antons Datter *Nanna*, blev døbt ved samme Lejlighed.« — Om Bojsen-Slægten har Pastor N. A. *Jensen* skrevet en Bog: »Godt Mod«, hvori findes en Stamtavle og mange gode Oplysninger. — — Vi har her paa Gaarden et Maleri af F. E. Bojsen, malet af hans Datter. Ane Dons og *Nanna Knudsen* har ejet det, før Søster *Karen* fik det af sidstnævnte. — Fra J. L. Knudsens Barndomshjem i *Ribe* har jeg en Sølvvæske, hvorpaa der staar: »M K C K Guldbryllup 4. Novbr. 1852.« Desuden har jeg et Bornholmeruhr fra det gamle Gæstgiveri i *Ribe*. Det var den »Klokke«, *Jakob Knudsen* skriver om i Indledningen til »To Slægter«. Paa Uhrskiven staar J. L. Knudsens Fars og Mors Navne: Ch. K. S. M. J. D.*).«

H. Th. er Gaardejer i *Ferup*. (Havde en kort Tid *Ferupgaard*, se Side 225).**)

Var begge Askov Lærlinge. H. Th. 1876—77.

*) Forældrene hed *Christen (Lauridsen) Knudsen* og *Maren Jensdatter*.

**) Over Døren til den gamle Gaard stod for ca. 100 Aar siden: *Ora et Labora* (se Digtet, Side 220). Søster *Karen* bestemte, at det saa ogsaa skulde staa over Døren i den ny Gaard, som jeg byggede 1905. H. Th.

Af Jakob Knudsens Mindeord om Idun:

»Det er den tredie af mine nærmeste Slægtninge, som jeg her følger til Graven.

Hver Gang een af dem, som stod os meget nær, dør, da er det, som et Stykke af det Land, som er een selv, blev revet bort af Havet. — Men det, som ved et saadant Dødsfald gaar bort af vort Selvs Land det er større Stykker forholdsvis end dem, Havet tager. — — Aldrig er Følelsen af min egen Døds Nærhed, at den i Virkeligheden *snart* forestaar, bleven saa stærk hos mig, som da Budskabet om Iduns Død blev mig bragt. — — Og jeg maa sige, den var mig ikke bitter, denne Følelse af Dødens Nærhed. — — Jeg mener, at naar det engang skal til at være, saa kan det vist føles som ligesaa godt, det at dø i Jesu Navn, som det at leve i hans Navn her i Verden. — — Idun, hun var vist helt godt forberedt, ganske godt færdig til at dø. — Hun havde dog vist egentlig naaet, hvad der for hende havde været Livets Maal. Hun havde en Mand og Børn, hun elskede, ligesom han og de elskede hende. — — Hun var sikker i sin Tro paa Gud. Hun led ikke af den Tvivl og Vaklen, som i vore Dage øder Livet for saa mange. Hun stod tillige i et kærligt og levende Samkvem med Slægten. — Hun levede i en Kreds, hvor hun aandeligt følte sig hjemme, og hvor hun havde Venner, som hun satte meget højt. — — — Man faar ikke slige Kaar, medmindre man har en fast og moden Følelse af, hvad der i Sandhed tjener Een selv bedst. — I sit Arbejde stod hun ligesaa sikkert. — Til den store Verden var hendes Forhold ligeledes det bedste. — Der var i det hele god Hvile og Fred i Iduns Væsen og i hendes Hjem. Hun har ogsaa nok god Hvile, hvor hun nu er hjemme. (Og til hendes Venners Trøst vil jeg da sige:) *Kærlighed er en virkelig Ting.* — Det var *Livet*, der bragte hende. Saa rig, saa god og dyb en Jordbund er Livet, saa det som Afgrøde kunde bære hendes Kærlighed. — — Og Livet vil føre Jer sammen igen. — — Kærligheden, det er Livets Afgrøde ved Sommertid, naar alting staar i Flor. — Men der er noget, som ligger dybere end baade Sommer og Vinter og uden hvilket Jordbunden ingen Ting er værd: det er Sædekornet, hvoraf det hele skal gro frem. Det er *Troen*. — I Troen paa Gud i Jesu Navn er vi sammen med vore kære allerede hér, usynligt og skjult, men virkeligt, thi vi er forenede i Gud. — — Det Fællesskab, vi i *Troen* har med vore kære, kan Døden ikke afbryde. — — — Det hører med til vor egen Opstandelse — at vi faar vort Lands Grænser tilbage, at vi mødes og finder og kender dem, som udgjorde en levende Del af vort eget Selv. — — —

Jakob Knudsen.

»1893 holdt Henrik Bryllup med Idun Knudsen, Datter af gamle Pastor Knudsen i Lejrskov. Far og Karen flyttede da op i en lille Lejlighed, de havde ladet bygge til Bror Niels' Stuehus paa Fælled. Her levede Far sit sidste stille Aar ligesaa mild og glad, som han altid havde været. Han døde Pinselørdag 1894, 84 Aar gl. Den sidste Eftermiddag, han levede, kom vor kære Moster Maren fra Dons.*) den

*) Maren Christiansdatter, gift med Christen Hansen i Dons.

Henrik Thulesen med sine Børn.

sidstlevende af min Mors Søskende, over til Far og gjorde ham saa glad. Hun mindede ham om den store Fest, han nu skulde gaa ind til i Guds Rige, og hun nævnede Navnene paa alle de nærmeste kære, der var gaaet forud, og som han nu igen skulde mødes med. Vi, der var til Stede, følte, hun var sendt af Gud for at styrke og opmuntre vor kære Far til den sidste Rejse. — Nu kom der nogle svære Aar for vor Søster Karen, hvor hun savnede den Gerning, som ikke andre end hun kunde udføre. — —

Da gæstede Sorgen igen vort gamle Hjem. Vor kære unge Svigerinde *Idun* døde 1903 fra vor Bror *Henrik* og deres tre smaa Piger. Den Sorg var saa stor, at Bror Henrik vel knap kunde bære den, om ikke vor kære Søster Karen her for anden Gang var traadt til og gaaet i Mors Sted. Hun blev Henriks Støtte, som hun havde været Fars, og Plejemor for Henriks Børn, som hun havde været det for sine egne Søskende. Med Troskab og Kærlighed fyldte hun den Plads, som hun følte, Gud havde sat hende paa. — Men da hun blev ældre, og Børnene voksede til, kom det ofte frem i hendes Tanker: »Hvor mon mit Alderdomshjem skal være? Mon Gud har en lille fredlyst Plet til mig, naar jeg ikke kan virke længere? Men saa svarede hun sig selv saa fortrøstningsfuldt: »Jeg tror nok, Gud vil læmpe det for mig.« Og hendes Tro var ikke forgæves. Ikke her paa Jorden, men hjemme hos Gud var den Fred, Søster Karen skulde eje.«

Ane Jørgensen, f. Thulesen.

Henrik Thulesen og Idun Knudsen, 3 Børn:
Nanna, Ane Marie og Dora (1—3).

- 1 Nanna Thulesen,
f. 24. Maj 1895.
Elev paa Askov V. 1914—15 og 1917—18.
- 2 Ane Marie Thulesen,
f. 19. Juli 1897.
Elev paa Skibelund 1911 og Aagaard Efterskole V. 1911—12.
- 3 Dora Thulesen,
f. 4. August 1902.
Elev paa Aagaard Efterskole.

Ane, Karen og Mette Marie Thulesen.

- v Mette Marie Thulesen,
f. i Ferup 1857, g. 17. Juni 1892 m.
Jens Dahl,
f. 4. November 1853. — Søn af Højskoleforstander Anders Jensen Dahl og Hustru, Marie Birgitte Jørgensen, Aale. — Bror til Pastor Rasmus Dahl, V. Aaby, Fyn, Fru Jensen, Bjerregaard, Enkefru Jørgine Dahl, Aale, og flere Søskende (se Bjerregaard, S. 217).
Købmand i Aale i 18 Aar. Bor nu i Vestbirk som Landmand og Teglværksejer.
M. Marie Th. Elev paa Askov 1884—85—86.
Søn:
Kristian Thulesen Dahl,
f. 21. April 1893.
Præliminæreksamen.

vi Dorthea Thulesen,

f. 17. April 1859, d. 11. Juli 1864.

vii Jens Thulesen,

f. 3. Oktober 1861, d. 8. Oktober s. A.

Ane Thulesen og Johan Jørgensen med deres Børn.

viii Ane Thulesen,

f. 13. September 1863, g. 5. Oktober 1893 m.

Johan Jørgensen,

f. 10. Juni 1861. — Søn af Lærer Jørgensen og Hustru,
, Revninge Skole paa Fyen.

»Mit Bryllup stod oppe i Fælleden hos Far og Søster Karen 5. Oktober 1893, og fra den Dag har vi gode Minder. Far var saa livlig og glad, og ved Bordet fortalte han én af sine Erindringer fra gamle Dage. Min Mand, Johan Jørgensen, er født i Revninge paa Fyen, hvor hans Far var Lærer. Han var som ung uddannet til Snedker.

Men da vi kom til at bo i København, lod han sig uddanne først paa Kunstindustriskolen og siden paa Kunstakademiet. Efter denne Uddannelse havde han den Glæde i tre Aar at være med i Arbejdet paa det ny Raadhus som *Møbelarkitekt* under Professor M. Nyrup.◊

Ane Jørgensen, f. Thulesen.

Ane Jørgensen, f. Thulesen, er Lærerinde ved Østerlars v. Skole paa Bornholm.

Elev fra Vældegaard. Uddannet i København.

2 Børn: *Karen* og *Thule* (1—2).

1 **Karen Thule Jørgensen,**

f. 2. Januar 1895.

Elev paa Askov 1913.

Uddannet paa Kvindeseminariet i Aarhus 1917.

2 **Thule Frederik Jørgensen,**

f. 26. September 1896.

Elev paa Skibelund 1909—10.

Dimitteret fra Jonstrup 1918.

▯ Bertel Christiansen Dons,

f. i Dons 2. Maj 1825, d. 11. September 1884. Ugift.

Ejer af Fødegaarden i Dons. (Slægtsgaarden hedder nu »Christiansminde« efter Chr. Dons. Se Side 191).

Bertel D. var en Del politisk interesseret. Han var Højremand, og da den Kreds, han færdedes i, gennemgaaende var venstresindet, havde han ofte Lejlighed til at bryde en Lanse for de Meninger, han ansaa for de rette. Han gjorde det med Forstand og Varme. Og han gjorde det gerne. Han lagde aldrig Skjul paa sine Meninger, selv om han stod overfor en overlegen Modstander; men *han følte det altid som sin Pligt at tjene det, der stod for ham som Sandhed og Ret*. Derfor gik han ogsaa ind paa at lade sig opstille som Højres Kandidat i *Kolding* den 20. September 1872, altsaa mod selve Chr. Berg, skønt han paa Forhaand vidste, at hans Valg var aldeles umuligt.*) (Berg blev valgt med 1135, og Bertel Dons fik 285 St.)

Han var en meget velstaaende Mand. Nogle sagde om ham, at han var paaholdende, og det var paa en Maade sandt. Han var nøjsom og flittig og gav ikke mange Penge ud til Luksus. Men naar det gjaldt om at støtte en Sag, han ansaa for god og gavnlig, eller naar én af hans Daglejerfamilier trængte til Hjælp, kunde han være rundhaandet som faa.

H. C. Christensen.

*) Se Minder fra Dons III. Del Side 164.

E Maren Christiansdatter,

f. i Dons 14. November 1827, d. 5. December 1905, g. 16.
Juli 1853 m. sit Søkendebarn

Christen Hansen,

f. 26. Februar 1823, d. 22. Juni 1893. — Søn af Gaard-
ejer Hans Henrichsen Ravn og anden Hustru, Else Marie
Pedersdatter, Dons.

Ejer af Stamgaarden i Dons.

4 Børn (andre 4 døde som smaa):

- I. *Else Marie*, g. m. *Jørgen Larsen*, Dons.
- II. *Mette Marie*, g. m. *Søren Hansen Skouenborg*, Møsvraa.
- III. *Hans Christian*, g. m. *Kirstine Elisabeth Larsen*, Vorde,
Vinding, og
- IV. *Henrik Ravn*, g. m. *Margrethe Poulsen*, Dons.

Se videre i III. Del F (I—IV).

F Ane Christiansdatter,

f. i Dons 17. Februar 1830, d. 20. Juli 1890, g. 21. August
1863 m.

Christen Rasmussen,

f. paa Mellembjerre 6. November 1821, d. 29. Februar
1904. — Søn af Rasmus Jensen Uldum (f. i Uldum) og
Hustru, Ane Christensdatter (f. i Kalhauge), Fruens-
møllested, Grejs ved Vejle.

Chr. R. Gaardejer i Fløjstrup v. Vejle, solgte Gaarden 1871
og købte Alsted Mølle (Ø. Nykirke S.) v. Tørring St.

Til Ane Christiansdatter!
(ved hendes Bryllup.)

Nu gaar du fra Forældre
og dine Søkende;
du har mig ofte glædet,
mens du var hjemme her.
Nu skal du ud at prøve
og pløje Verdens Hav.
Agt, hvad jeg vil dig bede,
søg i en sikker Havn!

Din Mand er nu din Glæde:
bevar hans Kærlighed;
ham Aarsag du ej give
til Sorrow og Fortræd!
Naar han ved Dagens Byrde
har virket til dit Gavn,
tag da mod ham med Glæde
til Hvile i din Favn!

Ane Christiansdatter.

Hvordan hans Hjerte glædes,
naar du vil staa ham bi,
ej blot i Medgangsstunden,
men og i Kammers Tid!
Du kender jo til Ordet:
»Dyd vinder Manden god;
men Vanart er som Edder
udi hans Ben og Blod.«

Christen Rasmussen.

Dermed jeg Gud befaler
dig og din Vandringstid!
Brug dine Levedage,
benyt dem vel med Flid,
at naar da Enden kommer,
du salig vandre kan
til dine Fædre fromme
i Himlens Frydeland!

Christian Dons.

(Chr. Henrichsen Ravn, Dons.)

4 Børn: *Ane*, f. 1864, *Mette Marie*, f. 1865,
Chatrine, f. 1867 og *Christine*, f. 1871
(I—IV).

I Ane Henriette Rasmussen,

f. i Fløjstrup 18. September 1864, g. 4. Juni 1891 m.

Kristen Tisgaard,

f. 20. Oktober 1860. — Søn af Boelsmand Mathias
Christiansen og Hustru, Marie Knudsen, Dørken, Thyre-
god St.

Ane Henriette Rasmussen.

Kristen Tisgaard.

Kr. T. Gaardejer i Vrønding, Tandrup S. Sogneraad-
formand 1910 (valgt som Sogneraadsmlem 1906).

En Plejesøn.

II Mette Marie Rasmussen,

f. i Fløjstrup 16. November 1865, g. 15. Oktober 1887 m.

Martin Jacobsen,

f. paa Lille Mindstrup 9. Marts 1856. — Søn af Gaard-
ejer Jacob Pedersen og Hustru, Maren Hansdatter,
L. Mindstrup ved Jellinge.*)

M. J. Ejer af Hovedgaarden St. Løjstrup ved Laurberg.

Godsejeren meddeler: »Jeg opvoksede paa min Fødegård til mit tiende Aar, da Fader overtog Moders Fødegård Hygomgaard ved Jellinge. Jeg opholdt mig saa i mit ny Hjem til mit attende Aar og blev saa Soldat. Efter Militærtjenesten rejste jeg til København, hvor jeg studerede paa Landbohøjskolen og tog Dyrlægeeksamen

*) Var ogsaa en Tid Ejer af Hygomgaard.

Martin Jacobsen.

Mette Marie Rasmussen.

1883. Jeg praktiserede derefter til 1887 (boende i Hygom), indtil jeg giftede mig med Mette Marie Rasmussen, Datter af Møller og Gaardejer Chr. Rasmussen, Alsted Mølle. — Efter at jeg var bleven gift, rejste vi til Hobro, hvor jeg købte en lille Gaard i umiddelbar Nærhed af Byen, og samtidig praktiserede jeg. Nogle Aar senere (1895) forpagtede jeg Hodals Møllegaard med tilhørende Teglværk, der ligger op til samme By. Jeg drev da begge Gaarde og Teglværket til 1902, da jeg købte Hovedgaarden Store Løjstrup ved Laurberg med 292 Tdr. Land, 25 Tdr. Hartkorn, med tilhørende Laurberg Kirke med Kirke-tiende. Siden jeg overtog St. Løjstrup, har jeg ikke praktiseret, da Gaarden har optaget al min Tid.«

M. Jacobsen.

4 Børn: *Jacoby, Alfred, Rosa og Hans (1—4).*

- 1 **Jacoby Boye Jacobsen,**
f. 26. Juni 1888.
Cand. polyt. Ingeniør, f. T. København.
- 2 **Chresten Alfred Boye Jacobsen,**
f. 14. Februar 1891.
Landmand. Hjemme paa St. Løjstrup.
- 3 **Rosa Agathe Boye Jacobsen,**
f. 1. Maj 1892, g. 1913 m.

Vilhelm Thorbjørn Backhausen,

f.

V. Th. B. Telegrafmester i Randers.

4 Hans Buch Boye Jacobsen,

f. 1. Juni 1905.

Ane Chatrine Rasmussen og Bertel Kristian Bertelsen med deres Plejedatter.

III Ane Chatrine Rasmussen,

f. i Fløjstrup 21. Januar 1867, g. 25. Maj 1906 m.

Bertel Kristian Bertelsen,

f. 14. September 1867. — Søn af Gaardejer Christen Bertelsen og Hustru, Karen Marie Nielsen, Sandvad.

B. Kr. B. Ejer af Fødegaarden Østervang, Sandvad, Hvejsel S. ved Jellinge. Formand for Hvejsel Sygeplejeforening og i Bestyrelsen for Aadal Mejeri.

Ane R. Elev paa Askov 1888—89 og 1889—90.

En Plejedatter:

Marie Bertelsen,

f. 25. Maj 1908.

Christine Marie Rasmussen.

Jens Peter Westergaard.

IV Christine Marie Rasmussen,

f. i Alsted Mølle 16. December 1871, g. 1. Juni 1897 m.

Jens Peter Westergaard,

f. 5. December 1866. — Søn af Peder Nielsen og Hustru, Mariane Jensen, — — — —

J. P. W. Landbrugskandidat. Ansat i Hedeselskabet 1895 som Assistent. Er nu Distriktsbestyrer og fra 1909 Forretningsfører ved »Hedebruget«. Formand for Dansk Opdyrkningselskab af 1917. Fra 1. Marts 1918 Afdelingsleder for Hedeselskabets Mose-, Eng- og Mergelvæsen. Valgt som Folketingsmand for Ringkøbing Amts 5. Valgkr. Bopæl: Herning.

Chr. M. R. tog Præliminæreksamen fra Marie Jørgensens Skole i Odense og har været Lærerinde hos Folketingsmand Jens Outsen, Egum, og Gdr. Rosgaard, Skyum i Thy.

Hedebruget.

I Festskriftet »Det danske Hedeselskab 1866—1916« omtales Selskabet »Hedebruget« saaledes: »Efter at Viborg Amts landøkonomiske Forening 1905 havde henvendt sig til Hedeselskabet om at virke for,

at der blev givet direkte Statstilskud til Opdyrkning af Hede, og Selskabet med stor Velvilje overfor selve Sagen havde erklæret, at det formentlig laa udenfor dets Virksomheds Omraade — enedes den nævnte Forening med »Mergelforeningen for Oplandet mellem Viborg og Herning« om at sammenkalde til et Møde i Karup i Juli 1906. Forhandlingerne førte til et nyt Møde den 29. November i Viborg, hvor Foreningen »Hedebruget« blev stiftet med det Formaal at skaffe Statstilskud til Hedeopdyrkning, hvilket alt skete i den bedste Overensstemmelse med Hedeselskabet, der blev den ny Forenings Protektor og indvalgte et Medlem i dens Bestyrelse, Skovrider Chr. Dalgas. Det maa i det hele siges, at denne Forening, der vandt hurtig Tilslutning, har gjort ikke ringe Nytte. Dens Medlemstal er nu 5700, og efter at have begyndt med et Statstilskud paa 1500 Kr., er Forholdet nu et helt andet, Finansloven 1915—16 har et Tilskud til den paa 70,000 Kr.*) — —

Foreningens Formand er Byfoged V. Esmann i Esbjerg, og oplysende om Samarbejdet med Hedeselskabet er det, at den ene af dettes Mosedistriktsbestyrere, Landbrugskandidat J. P. Westergaard, er »Hedebrugets« Forretningsfører.

Dansk Opdyrknings-Selskab.

Under Navn af »Dansk Opdyrknings-Selskab« dannedes der i 1917 et nyt Aktieselskab. Selskabets Bestyrelse bestaar af: Folketingsmand J. P. Westergaard (Formand), Landstingsmand, Konsul Nørregaard, Konferensraad Jørgensen, Godsejer Henr. Nørgaard, Ry Nørskov, Dr. phil. Bagge, København, Dr. Westergaard, Hellerup og Overretssagfører J. F. Krarup, København. Selskabets administrerende Direktør: Ingeniør P. Krarup.

Det ny Selskab vil købe ca. 1000 Tdr. Land, let opdyrkelig Hede, og man har allerede nu betydelige Arealer paa Haanden navnlig i Ringkøbing og Ribe Amter. Selskabet vil udelukkende udnytte Jorden landbrugsmæssigt; navnlig vil man lægge sig efter Rug- og Græsafgrøder. Planen hviler paa den Betragtning, at Omkostningerne ved Landbrug af denne Art ikke er steget og at der derfor er god Udsigt til Overskud. Man vil tage Nutidens Fremskridt i sin Tjeneste, saaledes vil man pr. Entreprice betjene sig af Motorpløjning. Iøvrigt vil Selskabet tage den nødvendige Arbejdskraft i sin Tjeneste. Man paatænker ligeledes at beskæftige sig med Moseindustri. Selskabet vil træde i Funktion i Løbet af April Maaned.**)

(Her efter »Ribe Folkeblad«.)

En Datter:

Anna Westergaard,
f. 28. Februar 1898.

*) I Aaret 1911—12 var »Hedebrugets« Statstilskud oppe paa 115,000 Kr.; men siden gjorde Sparekommissionen sin Indflydelse gældende.

***) Indbydelse til Aktietegning optaget i Hedeselskabets Tidsskrift af 10. Marts 1917. Aktiekapitalen 300,000 Kr, hvoraf overtaget 70,000 Kr, Resten 230,000 Kr. fordeles paa Aktier af 1000, 500 og 200 Kr.

TILLÆG TIL IV. DEL:
A. GAMLE PAPIRER
VEDRØRENDE CHRISTIANSMINDE.

(Papirerne i Henrik Ravns Eje.)

I. Skøde.

1784. *Jeg underskrevne Niels Hansen i Dons* kiendes og herved gjør vitterlig, at have Solgt, ligesom ieg og herved Sælger, Skiøder og Aldeeles afhender fra mig og mine Arvinger til *Peder Nielsen i Dons* og hans Arvinger min ved medfølgende Kongelig Skiøde af 25. August 1767 tilhørende Gaard, beliggende udi Coldinghus Amt, Brusch Herred, Almind Sogn, Dons Bye, under Nr. 4 staaende for Hartkorn Ager og Eng efter nye Matricul, Fem tønder toe skiepper; Hvilken Gaard med Bygninger og Herligheder i Bye og Mark ligesom det nu forefindes og ieg det Eiet haver inden og uden Markeskiold undtagen i nogen Maade som nu dertil ligger af aldertiid ligget haver og bør at tillige med rette, samt alt andet efter lovens og Forordningerne med anden frihed og Rettighed, skal følge og tilhøre Peder Nielsen og hans Arvinger imod at hand hver 4de Juny af Kongens Kiøbe Summa Trei Hundrede, halvfemsindstyre og trei Rigsdaler 72 β, der udi bemelte Gaard med sine Eiendomme bestandig bliver staaende, erlægge til den Kongl. Casse aarlig à 4 pro Cents. Og som Peder Nielsen haver betalt mig for bemelte Gaard foruden indbemelte Kongens Kiøbe Summa med den Summa 1000 rd. skriver *Et Tusindé Rigsdaler*, hvorfor herved gives Ham fuldkommen Qvittering, ligesom ieg og til den Ende Frie frelser og hjemler Ham fornævnte Gaard med ald dens tilliggende og tilhørende for alle og enhvers tiltale, saa at ieg og Arvinger frakiender os engen ydermeere Ret og Rettighed at have til samme i nogen Maade, men er nu for Deres egen Reining og resico efter Loven og De Kongelige anordninger, og maa dette mit Skiøde til Tinge læses og Protocoleres uden mig dertil at lade indkalde — Dels til Bekræftelse under min Haand og Seigl, samt tvende Mænds underskrift til vitterlighed.

Colding d. 12te Juny 1784.

Niels Hansen.

Til Vitterlighed og efter Begiæring underskrevne
P. Buhl. Anders Grunnet.

II. Skifte.

Ved Skifte og Deling mellem undertegnede myndige og eneste Arvinger i Gaardeier *Christian Henrichsen Ravns* og afdøde Hustru *Mette Marie Berthelsens* fælleds Bo er den i foranførte Skiøde ommeldte Gaard med indkiøbt Konge og Kirketiende, hvorpaa dog hæfter Giæld, udlagt i Arv til Sønnen *Berthel Christen Dons*, hvilket herved bekræftes med vore Underskrifter med Bemærkning, at *Christian Henrichsen Ravn* er bleven Eier af Gaarden ved at indtræde i Ægteskab med *Peder Nielsens* Enke efter Vielsesattest tinglæst 17. Septbr 1822 og at Gaarden med Tillæg af nogle Parceller efter Skiøde tinglæste 22 Octbr 1799 og 30 Septbr 1794 og efter flere forskellige Udparcelleringer nu staaer for Hartkorn 7 Tdr 2 Skp 1 Fdk $\frac{1}{4}$ Album under Matr. Nr. 4a og 6 Skp $\frac{1}{2}$ Album under Matr. Nr. 19b.

Nærværende i Kolding d 24 Februar 1862.

Christian Henrichsen Raun.	Peder Dons.	
Thule Nielsen.	Bertel Chr. Dons.	Christen Hansen.
Ane Dons.	Jens Jørgensen.	

III. Uddrag af Skøde.

Jeg underskrevne *Jens Michelsen* — *Lildballe Mark, Stensaggergaard* kaldet — — haver solgt — — — til Hr. *Peder Nielsen Dons* af Dons Bye — — den Væster Ende af min — Skovskifte, Langeng kaldet, beliggende i Lildballe Skov, Parcel Nr. 1 — — skal tilhøre — — bemelte *Peder Nielsen Dons* — — for — — 190 Rd. — — —

Stensaggergaard den 24de Junii 1804.

Jens Mechelsen.

At ingen Kiøbe-Kontrakt, om dette Kiøb, imellem os, har været oprettet, det bekræfter vi herved, saaledes som vi, naar forlanges, med vores Eed, trøste os til at stadfæste.

Datum utsupra.

Jens Mechelsen. P. N. Dons.

IV. Erklæring ved Skifte.

Den 16de forrige Maaned afgik ved Døden *Mette Marie Berthelsen* af *Dons* efterladende sig følgende myndige Arvinger nemlig:

1. Enkemanden *Christian Henrichsen Dons* i *Dons*
2. Sønnen *Peter Christiansen Dons* ibdm
3. » *Berthel Christiansen Dons* ibdm
4. Datteren *Kirsten Dons* gift med *Jens Jørgensen* paa *Bjerregaard* —
5. » *Ane Marie Dons* gift med *Thule Nielsen* i *Ferup* —
6. » *Maren Dons* gift med *Christen Hansen* i *Dons* og
7. » *Anne Dons*, ugift i *Dons*.

Som eneste og myndige Arvinger efter bemeldte Afdøde angive vi herved paa Tro og Love og under Eedstilbud den efter hende faldne

Arv til 9500 Rdl. hvoraf herved indbetales den ved Forordning af 8. Februar 1810 paabudne

$\frac{1}{2}$ pro Ct. Afgift til Statskassen	47 Rdl. 3 $\frac{1}{2}$ „ β
Forlovspege	2 - „ - „ -
Ialt...	49 Rdl. 3 $\frac{1}{2}$ „ β

Dons, den 24de Februar 1862.

Christian Dons.	Peder Dons.	
Thule Nielsen.	Bertel Chr. Dons.	Christen Hansen.
Ane Dons.	Jens Jørgensen.	

GAMLE PAPIRER, VEDRØERNDE THULESLÆGTEN.

(Papirerne i Henrik Thulesens Eje.)

I. Kontrakt.

Vi Underskrefne *Tulle Pedersen**) og *Hans Jensen* begge af Ferup er om vores Skov Handtering saaledes forenedes (?) som følger:

1) Tilstaar jeg Tulle Pedersen bemeldte Hans Jensen, at Hand maa ryde og lade opryche paa Hans Ochiers Skifter udi Nye Vang, saa meget hand løster og vil, men hverken Hugge Giersel eller af Brende (?) Stubbe og paa den anden Ende, paa Tulle Pedersens Nye Vangs Skifter saa vit som hand haver sit Eng, maae hand baade Hugge og Ryche af hvad som forefindes baade for sig og sine efterkommere. — —

2) Derimod tilstaar jeg Hans Jensen baade for mig og mine efterkommere aldeles ingen Ret eller Rettighed paa bemeldte Tulle Pedersens Skovskifter, videre end hvad min Eng Slæt og Høe aul angaaer, da jeg Tulle Pedersen tilstaaer efter Skov Maneer, loflig at omgaaes baade med Riis og Træer udi hans Eng.

Denne Contract skal af os og vore efterkommere urygge holdes og bestandig efterleves, hvilket vi med vore Hænders underskrift bekræfter.

Feerup d. 23de Martii 1767

Niels Dons.
Niels Pedersen.

Tulle Pedersen.
Hans Jensen.

*) Tulle Pedersen, d. 16. Jan. 1791, var g. m. Ane Jensdatter.

II. Sognefogedbestalling.

Hans Koefoed,

Deres Kongelige Majestæts Stiftamtmand over Ribe Stift
og Amtmand over Ribe Amt:

Gjør vitterligt, at have beskikket ligesom jeg og herved beskikker *Niels Thullesen* i *Feerup* til Sognefoged for *Feerup* Fogderi, som bestaaer af *Byerne Feerup, Høyrup og Vraae*, og dertil hørende *Udflyttergaarde*, og haver bemeldte *Niels Thullesen* at holde sig de Sognefoged-Embedet vedkommende kongelige Anordninger og Befalinger allerunderdanisk efterrettelig; og i Særdeleshed nøjagtig at efterleve den herved heftede Instrux; hvorimod han, saa længe han efterkommer sine Pligter, nyder de Sognefogderne i Overensstemmelse med de kongelige Befalinger tilkommende Rettigheder.

Da Fogderiets Beboere bør være denne Deres Sognefoged ved alle forefaldende Lejligheder lydige, saa bliver denne Bestalling til enhvers Efterretning paa første Søndag paa Prædikestolen at læse.

Ribe Stiftsamtshus d. 8de April 1812.

Under min Haand og Amtets Segl

H. Koefoed.

Ribe Stifts
og
Amts Segl

R. Nr. 73.

III. Sognefogedinstruks.

Instrux, hvorefter Sognefogden for *Ferup* Fogderi sig indtil videre haver at rette og forholde:

I.

Iagttager og opfylder han paa det nøieste den høikongelige Forordnings Tilhold af 11te Nov. 1791, hvoraf ham et Exemplar til Efterlevelse er tilstillet, og især de Poster, som denne Forordnings 4de § foreskriver.

2.

Til Forklaring af ovenmeldte Forordning 4de § Littr. h anmærkes, at til Breves Befordring ikkun beordres de Huusmænd, som eie Hartkorn eller jordløse Huse, saasom Fæstere eller Leiere af Huse; men ikke Inderster, ei heller Huusmænd, der ere Afbyggere fra frie Hovedgaards-Taxt.

3.

Ved ethvert Aars Udløb skal Sognefogden indlevere til Amtsstuen en nøiagtig Fortegnelse over de Brev-Befordringer eller Reiser, som Sognets Huusmænd saaledes haver forrettet.

4.

Naar Betlere eller Omløbere blive bragt til Sognefogden for videre at transporteres, har han ufortøvet, efter rigtig Omgang, at foranstalte disse bortført til det Sted og paa den Maade, som den medfølgende Ordre bestemmer.

5.

Bør Sognefogden med Opsynsmanden paasee, at Veie, Broer og Vaser i hans District til alle Tider holdes i forsvarlig kiørbar Stand, og hver befindende Mangel haver han strax at anmelde for Herredsfogden, som da besørger samme overensstemmende med Vej-Anordningen afhiulpen.

6.

Skulle nogen af hans Districts Beboere ikke efter Tilsigelse møde ved Vei-Arbeidet, eller ikke forsvarligen fuldføre det, leies strax Folk til at forrette samme Arbeide, hvorover Sognefogden indgiver Regning til Herredsfogden til videre forordningsmæssig Foranstaltning.

7.

Ved indtræffende Oversvømmelser og Vandflod, tilskynder han sit Districts Beboere at være hinanden hehielpelige til Creaturerne Frelse og Afgrødes Biergning, dersom det til saadan Tid opkommer, at de første ere i Marken, eller Høet og Sæden kunne være slaget eller opsat, men ikke indkiørt.

8.

Hvad de Kongelige Anordninger, angaaende Flyvesandens Dæmpning foreskriver, paaseer han overalt i hans District vorder allerunderdanisk efterlevet.

9.

Hvert Dødsfald paa Selveier Gods i hans District anmelder han ufortøvet ved Herredsfogden.

10.

Naar Militaire skal indquarteres i hans District, og Herredsfogden ikke derom er vidende, da haver han at sammentræde med vedkommende militaire Commandeerte, Godseiere eller disses Forpagtere, for at anordne Qvartererne, samt uopholdelig anmelde, hvad saaledes er passeret for Herredsfogden, der sørger for det videre fornødne.

11.

Opstaar der Tvistighed mellem Selveier-Bønder i hans District, angaaende Hegn, haver han at mægle de tvistende Parter imellem; men kan han ikke virke Forlig, henviser han Sagen til Øvrighedens Paakiendelse.

12.

I Henseende til optagne Creaturer, hvis Eiere ikke vides, eller vel vides, men ikke strax efter Optagelsen er ham kundgiort, indløser dem, haver Sognefogden sig at rette efter Forordningen af 29de October 1794 § 37, 38, 39.

13.

Betreffende de militaire Kiørseler, som under nærværende Krig maatte reqvireres, haver Sognefogden i et og alt at holde sig den Kongelige Anordning af 30te April 1809 allerunderdanisk efterrettelig.

14.

Naar en eller nogle af Sognets Gaard- eller Huusmænd vorder indkaldt til at gjøre militair Tieneste, paaligger det Sognefogden uopholdelig at tage 2de agtede og paalidelige Mænd af Sognet til sig, og med dem forfatte et skriftlig Forslag til den (eller de) Udkommanderedes Avlings Drift, af øvrige hiemmeværende Gaard- og Huusmænd. Dette Forslag indsender han til Herredsfogden, som naar ikke findes noget ved samme at erindre indstiller det til Amtets Approbation.

15.

Naar Forslaget (forsynet med Amtets Approbation) vorder Sognefogden tilsendt, haver han at sørge for, samme vorder fulgt og at den Hiælp den Udkommanderede er tilstaaet forsvarlig bliver præsteret. Enhver Nægtelse eller Modvillighed andrager Sognefogden strax for Herredsfogden, som foranstalter de Modvillige ved en Politiret tiltalte.

*

*

*

Denne Instrux, som ved Grandstevne i hans District bekiendtgøres, holder Sognefogden sig i alle Maader efterrettelig, hvorimod han ei allene ved denne sin Tjeneste i alle billige Tilfælde kan vente at blive understøttet og haandhævet; men endog efter de Kongl. Anordninger og nærmere Resolutioner skal han:

a) ansees som den mestagtede blant Almuens Mænd, og i disses Samqvem have det øverste Sæde.

b) være fritagen for Indqvartering (undtagen i Tilfælde af overordentlige Troppesamlinger), Kongereiser, Arbeide ved Veie, Broer og Kirker.

c) Være fritagen for at svare Delinquent-Omkostnings-Penge og Bropenge.

d) Nyde for hver Udpantning 12 Skill. dansk i Sallarium og være berettiget til under Forretninger at gjøre sig Udlæg derfor hos den Skyldige.

e) Naar han i Embeds-Forretninger skal møde for Landmilice-Sessionerne, nyder han frie Befordring af Sognets Gaardbrugere; dog bør han, hvis Lægsmanden paa samme Tid skal møde, betiene sig af samme Vogne som han.

f) Han fritages for militaire Kiørsler under nærværende Krig, undtagen disse, der maatte behøves til at befordre de af hans contribuable Hartkorn udskrevne eller herefter udskrivende Kornvarers og Fourage-sorters Transport iil Afleverings-Stedet.

g) For de af ham ved Auction bortsolgte optagne Kreaturer, nyder Sognefogden for sin Umage 1 Rdlr. og desuden 8 Skill. dansk af hver Rixdaler af Auktionens Beløb; hvilket han dog kun kan tilkomme, naar der, efter Skadens Erstatning og Optagelsespengene ere erlagte, bliver saameget af Auctionssummen tilbage, at samme deraf kan udredes.

h) Han fritages for at deltage i de Udgivter, som medgaae til Veie- og Broers Istandsættelse og Vedligeholdelse.

Ribe Stifts- og Amts-Contoir den 8de April 1812.

H. Koefoed.

(Siden tilføjet:)

16.

Det gøres Sognefogden i Henhold til Canceliets Circulæreskrivelse af 18de August 1827 til ufravigelig Pligt, saasnart Ildebrand opkommer i det ham underlagte District øieblikkelig derom at meddele Stedets Politimester Underretning ved et af Sognet afgivet ridende Bud paa det at denne betimeligen kan indfinde sig paa Brandstedet.

Ribe, 1810.

Trykt hos Niels Hyphoff,
Ejer af Ribe Stifts Adressekontoir og Bogtrykkerie.

V. Del:

JØRGEN OG NIELS RAVN

STEPHAN OG CHRISTEN RAVN

KØBENHAVN

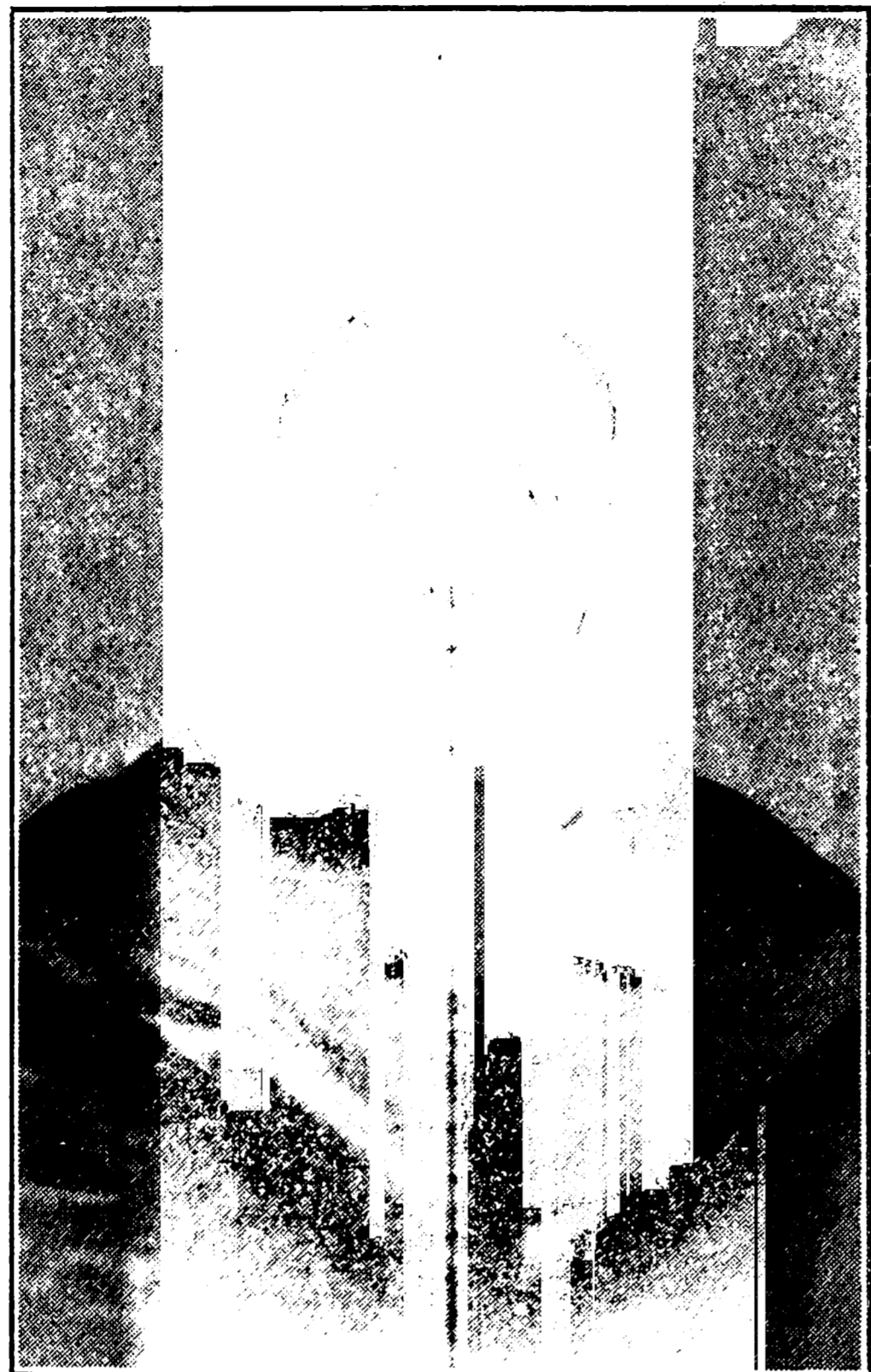
SLÆGTENS GAARDE M. M.

V. Del:

Gammelstrand 24. K.
Højbroplads 8.
Grønnegade 289 (nu 8).
Sofiegade 9.
Kongens Nytorv 353.
Hj. af Bredgade og K. N. 204.
Nyhavn 1.
Søkadetakademiet.
Den militære Højskole.
Marineministeriet.
Den kongelige Civilliste
(Christiansborg Slot).
Fyrvæsenet.
Frederiksberg Apothek.

Børnene (næste Slægtled):

1. Jørgen Ravn, ingen Børn.
 2. Niels Ravns Datter *Christiane Frederikke*.
 3. Stephan Ravns Børn:
 - a. *Niels Frederik*, g. m. *Vilhelmine S. Fr. Olufsen*.
 - b. *Clara Marie*, ugift.
 - c. *Marie Sophie Frederikke*.
 4. Christen Ravns Børn:
 - a. *Vilhelmine*, ugift.
 - b. *Emma*, g. m. *G. A. Ryberg*.
 - c. *Mathilde*, g. m. *E. Silfverberg*.
 - d. *Thorvald*, ugift.
-

Maren Pedersdatter, Jørgen Ravns Hustru.

Jørgen Henrichsen Ravn,

f. i Dons Midnat mellem 17.—18. December 1776, d. 13. Januar 1850,*) g. 6. November 1806**) m.

Maren Pedersdatter,

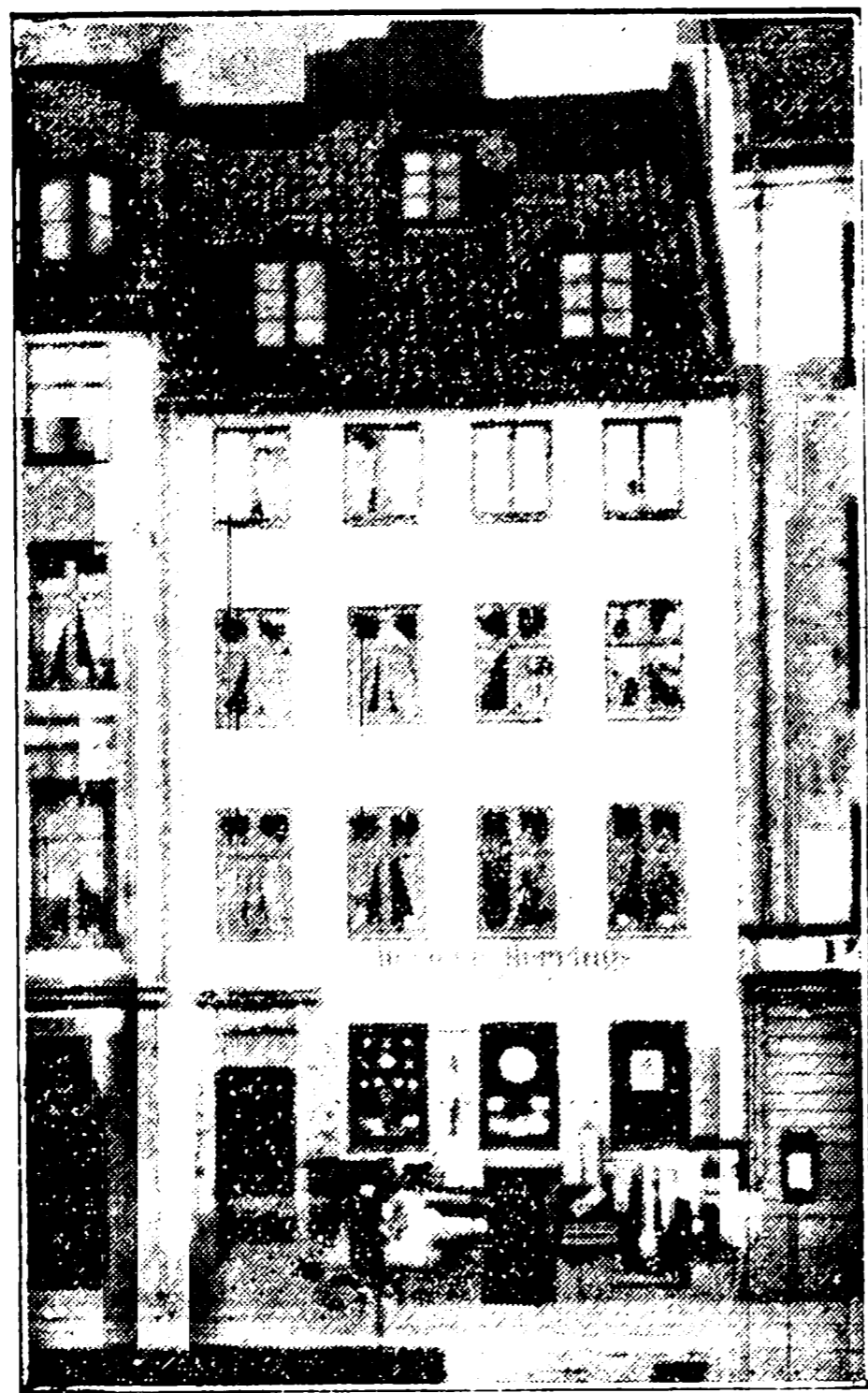
f. i Dons 1796, d. 24. Januar 1866. — Datter af Peder Nielsen Snedker og Hustru, Kirsten Holgersdatter Haar, Dons.***) — Søster til Mette Marie Pedersdatter, g. m. Hans Haar, Sorgenfri.

J. R. var i sin Ungdom omstrejfende Hosekræmmer, kom til København som Soldat og fik derefter en lille Hosekræmmerforretning, der i Aarenes Løb udviklede sig til en meget stor Forretning. Forretningen laa paa *Gammel-*

*) Jordet 20. Januar 1850 paa Assistens Kirkegaard. Betalt 200 Rdl. til Helliggeist Kirke for Gravstedets Vedligeholdelse til 31. December 1943.

**) Fredag den 6. September ægteviedes Ungkarl Hr. Jørgen Ravn, Hosekræmmer i Kjøbenhavn, til Pige Maren Pedersdatter af Dons i Almind Kirke efter forevist kongelig Bevilling. (Almind Kirkebog.)

***) Da Kirsten Holgersdatter Haar som Enke blev gift med Christian Henrichsen Dons, blev Jørgen Ravn sin egen Brors Svigersøn.

Gammelstrand 24, København.
(Butikken i Kælderetagen J. R.s Forretning.)

strand 24*) og blev meget besøgt af Søfolk, navnlig tyske. — Efter de Oplysninger, der (ved Hr. Genealog Sophus Elvius) gives i Fodnoterne, ser det ud til, at J. R. har begyndt 1825 med den lille Forretning i *Sofiegade*, indtil han i 1841 overtog ovennævnte Forretning.***) Da Brodersønnen Henrich Ravn døde i 1847 har han saa ogsaa overtaget Forretningen paa *Højbroplads*, idet han købte denne af Dødsboet.

Hr. Professor *Rasmus Ø. Nielsen* udtaler, at gamle *Jørgen Ravn* var en aldeles fortræffelig Repræsentat for sin Stand, de jydsk Uldvarehandlere. Han var Ven af gamle *Grøn*, der havde Butik paa Hjørnet af *Østergade* og *Købmagergade* (nu Firmaet: *Grøn & Søn, Holmens Kanal*). Et vellignende

Portræt, malet af afd. *Carl Rasmussen*, er i Professorens Eje.

Jørgen Ravns Ægteskab var barnløst; men de mange unge af Slægten, som han satte i Vej paa én eller anden Maade, var taknemmelige for hans uegennyttige Godhed for dem.¶

Efter hans Død blev hans store Formue delt mellem de mange Arvinger i *Koldingegnen*. Nærmere Slægtninge modtog 600 Rdl. og til »Sorgenfri« kom dobbelt Arv 1200 Rdl. — *Jørgen Ravn*, *V. Nebel*, *Jørgen Ravn*, *Bølling*, og *Jørgen Ravn*, *Asbo*, fik hver 300 Rdl. i ekstra Arv, fordi de var opkaldt efter ham.

*) Efter Skøde af 28. Juni 1841 blev *Gammelstrand 24* købt af *Brændevinsbrænder Chr. Christensen Wævers Enke* for 10,000 Rdl., og efter Skøde af 22. November 1858 solgt for 18,000 Rdl. til *Silke- og Klædehandler Carl Frederik Schütt* (*Jørgen Ravns Efterfølger*).
Sofus Elvius.

Da jeg som Eksekutor i *Ane Dons's Bo* den 1. December 1886 var med til at overgive *Boets Midler* til Bestyrelsen for »*Peder og Ane Dons's Legat*«, fandtes mellem *Værdipapirerne* en *Obligation med Pant i Gammelstrand 24*, udstedt af *Carl Frederik Schütt*, stor til Rest 2750 Kr.
Konrad Jørgensen.

Efter Skøde af 4. Juni 1847 blev *Højbroplads 8* (*Strandkvarter 53*), købt for 23650 Rdl. af Brodersønnen *Henrich Ravns Bo*, og efter Skøde af 28. Juli 1856 solgt til *Hosekræmmer Jens Chr. Torp* for 31000 Rdl.
S. E.

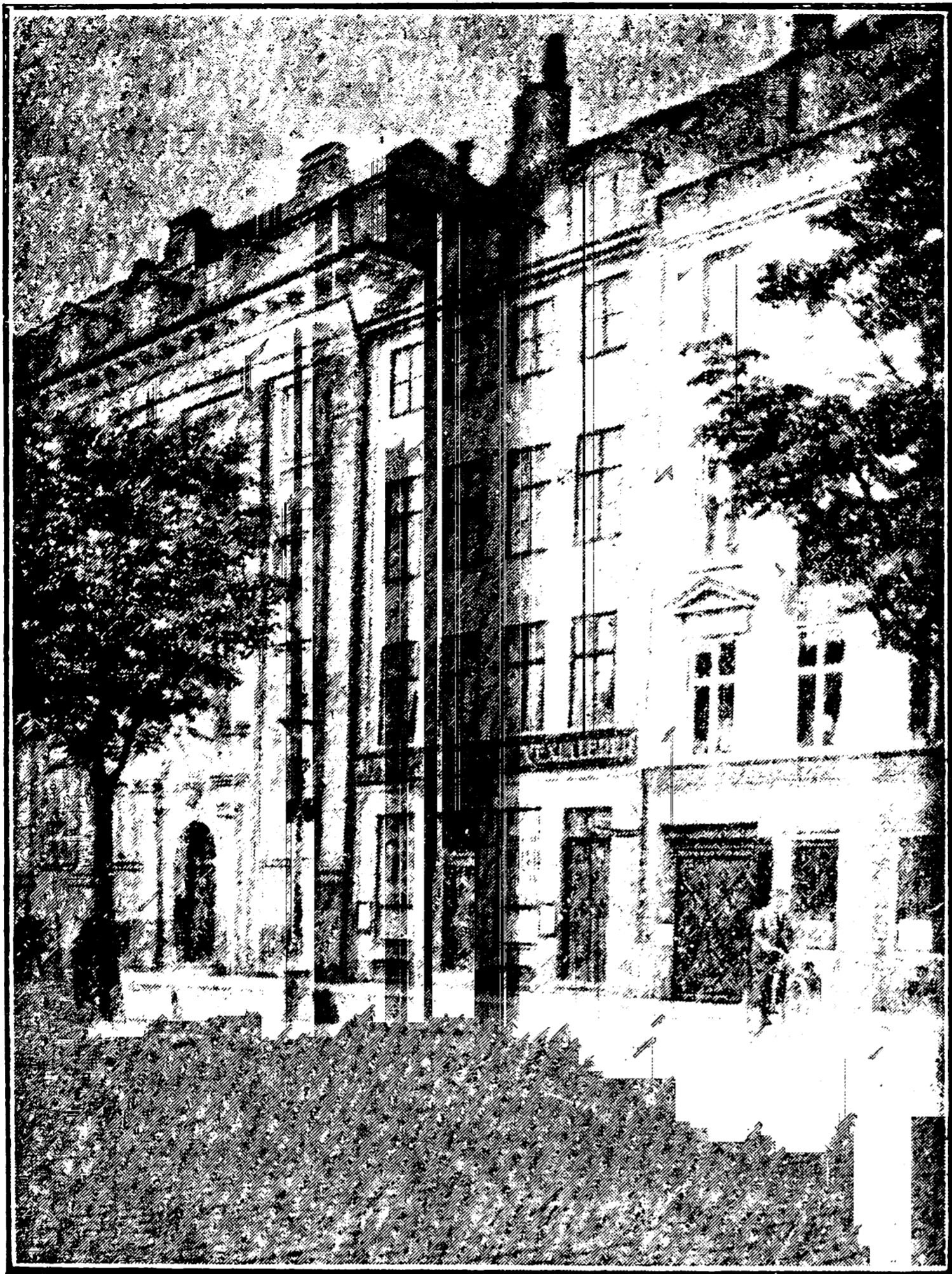
Efter Skøde af 21. Marts 1825 blev *Sofiegade 9* (*Christianshavns Kvarter 358*) købt for 550 Rdl. Sølv og efter Skøde af 8. Juli 1850 solgt til *Arbejdsmand Jens Pedersen* for 1410 Rdl.
S. E.

***) Det ses ikke, hvor tidligt han kom til *København*, men begyndte han efter *Soldatertiden* har han i lang *Aarrække* haft lejet *Lokale* til sin *Forretning*.

Den nuværende *Indehaver* af *Jørgen Ravns Forretning* paa *Gl. Strand*, Hr. *M. Jørgensen*, meddeler følgende: »*Et Billede af Huset Gl. Strand 24 med Kræmmerforretningen i Kælderen sender jeg Dem her. — Jeg véd at mine gamle Principaler, Schütt og Schülstad, som begge var Svende hos J. Ravn, lod omforandre Forretningen noget. — Jørgen Ravn løste Borgerskab 1808, saa vidt jeg husker 8. April; det har jeg for nogle Aar siden fundet i Arkivet.*« — —

Kbhvn 2 April 1918.

M. Jørgensen.

Højbroplads 8, København (Henrich Ravns Forretning).

Det var Meningen, som Tillæg til V. Del, at optage en Artikel om Uldbinderiet i Jylland. Men da Slægtsbogen er bleven betydelig større end forud beregnet, skal her kun nævnes enkelte Ting. Det var særlig i Lysgaard og Hammerum Herreder, Uldbinderiet var udbredt. I ca. 90 Sogne (10—11 Herreder) var det den vigtigste Indtægtskilde. Af 40,000 Mennesker var ca. 27,000 Bindere. Børnene begyndte i 5—6 Aarsalderen, og de gamle blev ved, indtil Blindhed eller Alderdomssvaghed hindrede dem deri. Paa sine Steder blev Selskabeligheden dyrket ved at gaa sammen i Bindestuerne. De mest almindelige Arter af Bindetøj var følgende: Mandsstrømper (lange og korte), Kvindestrømper, spraglede Do, Børnestrømper, Nattrøjer, Underbukser, Underskørter (Klokker), Kastetørklæder (Sjaler), Vanter og Mandsærmer. — Af Hosekræmmere var der tre Slags: de paa Landet bosiddende, de omløbende og de københavnske. De bosiddende var »Faktorer« (Mellemlhandlere) mellem Binderne og Hosekræmmerne i København. I 1795 var der allerede ca. 30. Hosekræmmere i K., og deres Omsætning var vurderet til $\frac{1}{2}$ Td. Guld aarligt.*) Fra de vestlige Egne sendtes Varerne til Ringkøbing, hvorfra de gik ad Søvejen til Hamborg og Holland. Ligeledes gjorde Sønderjyder Indkøb og sendte Varerne til Hamborg, Bremen, Leipzig, Brunsvig o. fl. Steder.

(Flere Kilder.)

*) Varemængden blev ved at stige til op i Fyrreerne. Fra 1815 til 1840 steg den aarlige Indtægt fra 100,000 til 300,000 Kr. Og saa kunde man endda ikke tilfredsstille Efterspørgslen. Fra Altona, Bremen, Hannover, Holland og Polen blev der klaget over, at de kun fik en Tiendedel af, hvad de krævede.

Niels Christian Henrichsen Ravn,

f. i Dons 28. Oktober 1783, d. i København (Kongens Nytorv Nr. 353) 12. Oktober 1815, g. c. 1810 m.

* Ane (Karen)*) Marie Bunge,

f. 2. August 1792, d. 30. September 1840. — Datter af Værtshusholder og Bager Friedrich Bunge**) og Hustru, Anne Cathrine Vosberg, København.

Som ung lærte Niels Ravn Skrædderiet og rejste en Tidlang paa Professionen i Tyskland. Der fortælles om ham, at det tyske i den Grad var gaaet ham i Blodet, at da han kom tilbage til Danmark efter sine Vandreaar, satte han sig paa en Sten uden for Kolding By og spekulerede paa, hvordan det var at snakke Dansk. Han kom da over til sin Bror Jørgen Ravn i København, hvor hans tyske Sprog kom ham til Nytte, idet Jørgen Ravns Forretning blev meget søgt af tyske Søfolk. Senere, da han blev gift, fik han sin egen Forretning i Grønnegade (Nr. 289, nu 8). — Se videre i Tillæget til V—VI. Del.

Ved hans tidlige Død gik saavel Forretningen som Enken i Arv til Slægtningen***) Stephan Christensen Ravn. *H. C. Christensen.*

2 Børn: *Christiane*, f. 1811, og *Henrich*, f. 1813 (A—B).

A Christiane Friderike Ravn,

f. i København 22. November 1811, d. i Nyhavn 1 29. Oktober 1839. — Ugift.

B Henrich Fridrich Ravn,

f. i København 5. Februar 1813, d. 24. Marts 1814.

Stephan Christensen Ravn,

f. i Rugsted 1788, d. i København 26. December 1855, g. 28. Juni 1816 (viet i Garnisons Kirke) m.

** Ane (Karen) Marie Bunge,

Enke efter Niels Chr. H. Ravn.

Stephan R. var altsaa af *Jørgen* og *Niels Ravns* Slægt. Kirkebogen for Ødsted Sogn udviser, at han er født i

*) Nogle Kilder har Navnet *Ane*, andre *Karen*.

**) Fr. B. var født i Meklenborg 1758, fik 1786 (13. Sept.) Borgerbrev som Værtshusholder i Kbhvn. og 1790 (24. Decbr.) kgl. Bevilling til at lade bage og sælge grovt Rugbrød, boede 1807 i St. Kongensgade 269, 1811 i Borgergade 202 og var ved sin Død Ejer af St. Regnegade 198. Han døde 75 Aar gl., 23. Juli 1833, og blev begravet paa Vor dem Thor (Petri Assistents Kgd.). — Hustruen f. i Stralsund 1761 og d. 26. Decbr. 1811, 50 Aar gl.

***) Jørgen og Niels Ravns Far, *Henrich Ravn*, var Bror til Stephan Ravns Bedstefar, *Stephan Ravn* d. æ.

Balle(hauge)hus, Rugsted Mark i Ødsted S., og var Søn af Selvejerhusmand *Christen Stephansen (Ravn)* og Hustru, *Marie Nielsdatter*. Chr. St. R. var Søn af Stephan Christensen Ravn og Hustru, Kirsten Nielsdatter.

I Følge Skifterettens Dødsanmeldelsesprotokol 13. Oktober 1815 meddeler Enken, at hun »ønsker at hensidde i uskiftet Bo med sit eneste, umyndige Barn«. Allerede 11. Juni 1816 holdes der dog Samfrændeskifte i Boet (hendes Svoger, Jørgen Ravn, møder som Værge for Datteren), og under samme Dato faar Strømpehandler Stephan R. og Mad. Ane Marie Ravn, f. Bunge, kgl. Bevilling til at vies i Huset.

I Følge Københavns Vejviser 1816—17 havde St. R. da Bopæl paa *Hjørnebygningen af Bredgade og Kongens Nytorv 204,**) men 1840, da hans Hustru dør, 48 Aar gl., bor han paa *Nyhavn 1*. Hun dør af »Leberkrankheit« og begr. 4. Oktober »vor dem Thor«. Samme Dag anmoder han Skifteretten om at maatte hensidde i uskiftet Bo med sine umyndige Børn. (Nærmere i Tillæget.) (Efter *Holger Nielsen*.)

3 Børn: *Niels Frederik*, f. 1826, *Clara*, f. 1830
og *Marie*, f. (A—C).

A Niels Frederik Ravn,

f. 18. Juni 1826, d. 12. Juni 1910, g. 5. Oktober 1852 m.

Vilhelmine Sophie Freder. Olufsen,

f. 12. November 1828, d. 1910. — Datter af Major Hans Olufsen og Hustru, Marie Sophie Frederikke Bentzen.

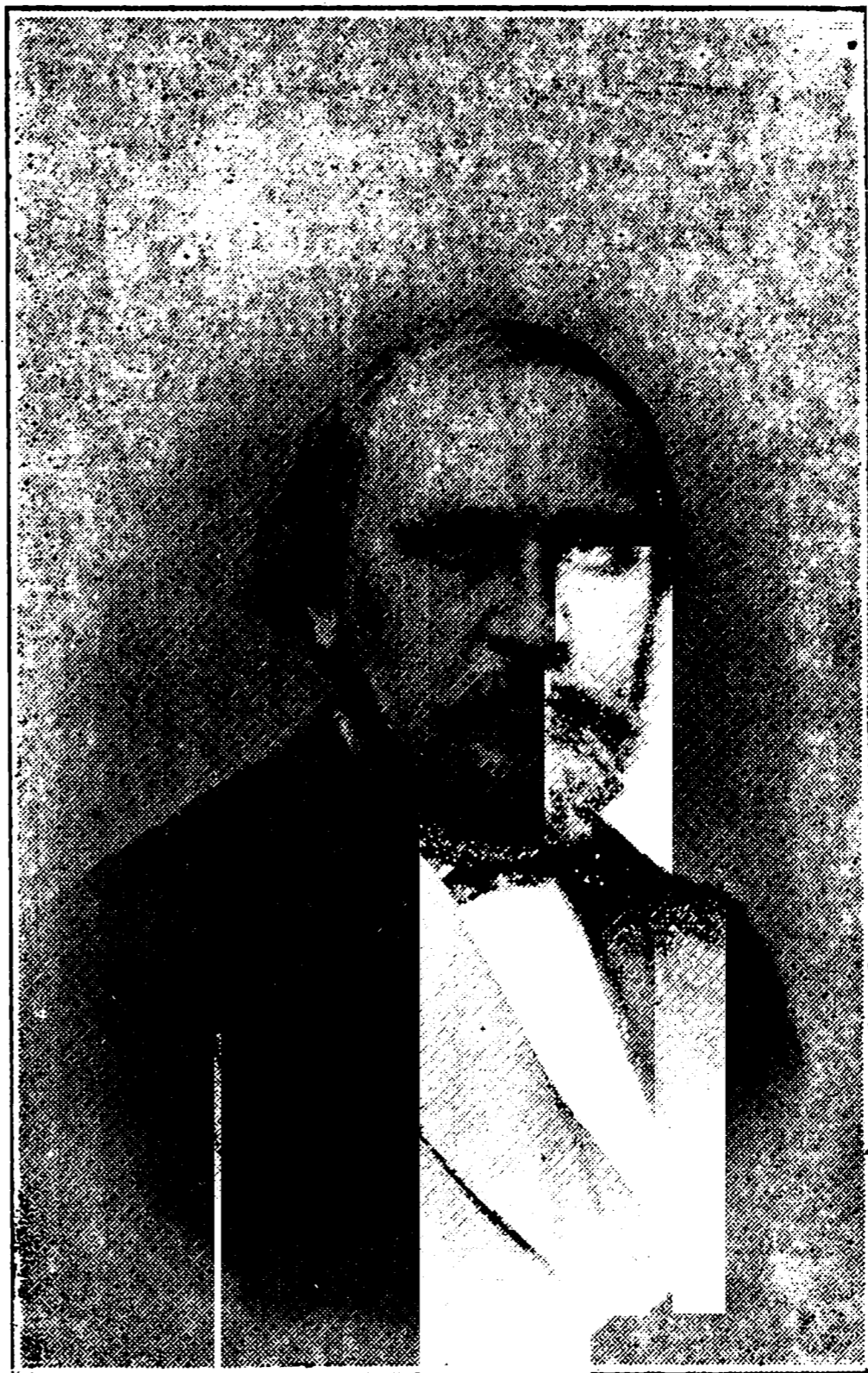
Admiral, Minister.

N. F. Ravns Mor, Marie Bunge, døde, mens Sønnen var Søkadet. Købmand *Henrich Ravn* tog sig da af den unge Mand, der var i Huset hos ham paa Højbroplads 8. (N. F. Ravn bevarede i sin høje Alder *Henrich Ravn* og Hustru, *Charlotte Marie Schmidt*, i taknemmelig Erindring.) *Rasm. Ø. N.*

Noter:

1845 blev han Sekondløjtnant,
1845—47 deltog han i Sten Billes Jordomsejling,
1848 gjorde han Tjeneste i »Havfruen«, »Freja« og »Najaden«,
1851 blev han Premierløjtnant,
1851—63 var han Lærer ved Søkadetakademiet,
1863 blev han Lærer i Mathematik ved den militære Højskole og udgav flere Lærebøger,
— blev han Kaptainløjtnant,
1864 gjorde han Tjeneste i »Frederik VI«,

*) St. R. fik Borgerbrev som Hosekræmmer 8. Marts 1816 (efter kongelig Resolution af 22. Juli 1815). De kongelige Bevillinger han og andre i lignende Stillinger opnaede, var Begunstigelser, fordi de havde staaet i Kongens Livjægerkorps. (Efter *Sofus Elvius*).

Niels Frederik Ravn.

1868 blev han Kaptain,
1873 Kommandør,
1873—75 var han Marineminister,
1873—1905 Folketingsmand,
1879—1900 atter Marineminister,
1880 gennemførte han Søfartsloven,
1881—84 Krigsminister,
1885 Admiral,
1897 bestyrede han midlert. Udenrigsministeriet (i Ministeriet Hørring).

Det kom helt uventet, da N. F. R. 1873 blev udnævnt til Marineminister. Han havde ikke Spor af politisk Erfaring og havde temmelig store Vanskeligheder at overvinde, da han skulde optræde som parlamentarisk Taler i Rigsdagen. Men det var kun en Overgang. Hans klare Forstand, hans store Arbejdsdygtighed og hans ligefremme, elskværdige Optræden skaffede ham hurtigt mange Venner, og selv de, der var politiske Modstandere, kunde ikke nægte ham en vis Sympathi, uagtet Kampen var bitter. Det var i Ministeriet *Holstein-Holsteinborg*. I 1874 gik han over i Ministeriet *Fonnesbech*, og 1875 blev han under Ministeriet *Estrup* ansat som militær Direktør for Marineministeriet, som han atter helt maatte overtage 1879 og beholde under *Reedtz-Thott* og *Hørring*.

N. F. R. havde som Minister mange Brydninger. De parlamentariske Kampe om Forsvarsordningen var ham tit en Pine. Det var hans Overbevinning, at Hovedstaden maatte sikres ved passende Fæstningsanlæg. Naar det gjaldt Søværnets Materiel og andre Forbedringer og Udviklinger ved Søværnet, viste han stor Iver og Udholdenhed. Den

parlamentariske Dygtighed, han arbejdede sig frem til, og hans tjenst-
agtige, velvillige Sindelag hjalp ham i mange personlige Forhold, hvor
andre vilde have været magtesløse. Det maa noteres, at han var meget
interesseret i de grønlandske Forhold. (Efter C. With i »D. biogr. Lex.«)

N. F. R. havde følgende indenlandske Ordener:

D M (Dannebrogsmænd) fra 17. April 1867,
S K (Storkors af Dannebrog) fra 6. Juli 1881,
R E (Ridder af Elefanten) fra 8. April 1898.

Udenlandske Ordener:

B. L. (Belgiske Leopoldsorden),
F. Æ. L. (Franske Æreslegionsorden),
Gr. Fr. (Græske Frelserens Orden),
I. Kr. (Italienske Krone Orden),
M. V. Kr. (Mecklenborgske Husorden af den vendiske Krone),
N. L. (Nederlandske Løveorden),
N. St. O. (Norske St. Olavs Orden),
Pr. Kr. (Prøjsiske Krone Orden),
P. V. V. (Portugisiske Undfangelsesorden af V. V.),
R. St. A (Russiske St. Anna Orden),
Rum. Kr. (Rumænske Krone Orden),
S. H. E (Seamitiske Hvide Elefant Orden),
Sp. S. M. F. (Spansk Sømilitære Fortjeneste Orden),
S. Sv. (Svenske Sværd Orden),
T. M. (Tyrkiske Medinich Orden),
Ø. J. Kr. (Østerrigsk Jernkrone Orden),
Ø. L. (Østerrigiske Leopolds Orden). (Efter Kraks Blaa Bog.)

N. F. Ravn og Vilhelmine Olufsen, 4 Børn:
Stephan, f. 1853, *Marie*, f. 1855, *Hans*,
1857 og *Christen*, f. 1860 (I—IV).

I Stephan Frederik Olufsen Ravn,

f. i København 8. Oktober 1853, g. i Aalborg 9. Marts
1880 m.

Camilla Margrethe Blom,

f. 12. November 1856. — Datter af Oberst Jean Carl
Blom*) og Hustru, Hulda Camilla Cruse,**) København.

*) Jean Carl Blom, f. 11. August 1827, stammer fra en gammel norsk Slægt. Faderen var Kommandør i Sæetaten Emmanuel Blom (f. 1788, d. 1853), Moderen Christophine Joachime Grüner (f. 1795, d. 1858). J. C. Bl. blev Landkadet 1839 og Sekondløjtnant 1843. I 1846 paa den militære Højskole; deltog i Kampen ved Bov, Slaget ved Slesvig og Fægtingen ved Dybbøl samt i Fredericias Forsvar (som Premierløjtnant og Adjudant hos Oberst Lunding). I 1850 deltog han i Kampene ved Hellebæk, Isted, Walde og Stente Mølle (som Halvbatteriekommandør). Efter Krigen gennemgik han Generalstabsafdelingen paa Højskolen, blev Kaptain i Generalstaben og ansattes som Lærer ved Skolen. — I 1864 deltog han som Stabschef i Dybbøls og Als' Forsvar. Blev i 1874 Oberst og i 1886 Kommandør af Dannebrog.

***) Datter af Etatsraad Cruse, Nationalbanken.

St. Ravn Student fra Metropolitanskolen 1872, Adgangs-eksamen til Officersskolens næstældste Klasse 1873, Rekrut samme Aar, Sekondløjtnant 1875, Premierløjtnant 1878, gennemgik Officersskolens ældste Klasses Stabsafdeling 1878—80, i Generalstaben 1882—86, til Tjeneste ved Artilleriet 1886—87, Kaptain og Kommandørchef ved 21. Bataillons 4. Kompagni 1889. Tog Afsked 1900. Ansat som Den kongelige Civillistes Bogholder med Kontor paa Christiansborg Slot. Sommerbolig i Trørød pr. Vedbæk.

Ridder af Dannebrog fra 8. April 1898.

Stephan Ravn og Camilla Blom 2 Børn: *Niels*
og *Karen* (1—2).

1 Niels Carl Palle Ravn,
f. 1. April 1881.

2 Karen Ravn,
f. 9. Maj 1882.

II Marie (Sofie Frederikke) Ravn,
f. 6. November 1855.

Det var mig en kær Tanke at faa Frøken Marie Ravn til at fortælle sine Barndoms- og Ungdomsminder; men hun maatte give mig følgende smukke Svar: »— — Minder om mine Forældre er *hele mit Liv*, og det kan ikke rummes i et Slægtsregister — — —.«

Bolig: Nøjsomhedsvej 17, København Ø.

III Hans Viggo Ravn,

f. i København 11. December 1857, g. 5. Oktober 1897 m.

Fernanda Blom,

f. 19. Februar 1872. — Datter af Oberst Jean Carl Blom og 2. Hustru, Francoise Victoire Espirance de Careras,*) København.

H. V. Ravn Sekondløjtnant 1878, Premierløjtnant 1880 og Værftsingeniør 1883. Tog Afsked som Kaptain 1894

*) Datter af den spanske Officer Belisaire, Ejendomsbesidder paa de baliariske Øer.

og blev da ansat ved Fyrvæsenet (Amaliegade 13, K. K.),
som Direktør.

Ridder af Dannebrog fra 6. Februar 1895,
Dannebrogsmænd 30. Januar 1901,
Kommandør af 2. Grad 28. Maj 1911.

Udenlandske Ordener:
F. Æ. L. og R. St. St.

Bolig: Jakobsgade 9, København Ø.

IV Christen Ravn,

f. i København 1860, d. 26. August 1875.

B Clara Marie Ravn,

f. 11. Marts 1830, d. 16. September 1906.

»— — Hun var ugift og havde siden min Bedstefaders Død 1856
haft sit Hjem hos mine Forældre.«

Marie Ravn.

c Marie Sophie Frederikke Ravn,

f. 28. Oktober 1831 (døbt 11. April 1832 i Garnisons K.).

Christen Christensen Ravn,

f. i Rugsted 1793, d. 6. November 1854, g. m.

Helene Bergmann,

f. i Bergen 1802, d. 4. September 1847. — Datter af
og Hustru

Chr. Ravn var Bror til Stephan R. og af samme Slægt som
Jørgen og Niels Ravn.*) — Som de andre var han Hose-
kræmmer (og Lærredshandler) i København.**)

Forsørgelsesforstander i Københavns Fattigvæsen.

Han døde af Apoplexi 62 Aar gl. og blev jordet 12. November 1854
paa Assistents Kirkegaard.

Dels efter S. E.

*) *Paaske Christensen Ravn*, f. 1791 (Hosekræmmer i København fra 18. Juli 1817)
er Bror til St. og Chr. R. — Se Tillæget.

***) Efter kongelig Bevilling af 14. Oktober 1814. — Efter Skøde af 9. Maj 1842 har han
købt *Grønnegade 289* for 8000 Rdl. Sølv af Skomager Chr. Holm.†) — Til Døtrene
Helene Amalie (Enke efter Toldassistent G. A. Ryberg) og *Vilhelmine Caroline* var
udlagt 11,400 Rdl. (Test. læst 8. December 1856.) *S. Elvius.*

†) Samme Ejendom i 1875 solgt for 29,220 Kr. til Høker Lars Jørgensen.

Christen Ravn og Helene Bergmann, 4 Børn:
Vilhelmine, f. 1823, *Emma*, f. 1829, *Thorvald*,
f. 1833 og *Mathilde*, f. 1834 (A—D).

A Vilhelmine Caroline Ravn,

f. 11. August 1823 (døbt 7. Sept.), d. 23. September 1897.

Levede ugift. — Blev 74 Aar og jordedes fra Diakonissestiftelsen
1. Oktober 1897.

B Emma Helene Amalie Ravn,

f. 31. December 1829 (døbt 14. Marts 1830), d.
, g. (før 1854) m.

Guilio Antonius Ryberg,

f. d. 1856. — Søn af
og Hustru

G. A. R. var Toldassistent (i Følge Statskalenderen med
kongelig Udnævnelse af 1854) i Meldorf under Heide
Toldinspektorat.

c Thorvald Ravn,

f. 15. Februar 1833, d. 13. Juli 1882.

Th. R. var Manufakturhandler.

Det gik ned ad Bakke med Forretningen, og han døde i yderste
Fattigdom. (Jordet i Familiegravstedet paa Assistents Kirkegaard.)
S. E.

D Mathilde Sofie Ravn,

f. 4. Juni 1834, d. 10. August 1888, g. 15. Januar 1856 m.

Emun Julius Alexis Silfverberg,*)

f. i København 30. Maj 1824, d. 31. Juli 1910: — Søn af

*) Hans Søskende var følgende: Praktiserende Læge Herman S. (ugift, d. c. 1886)
Alfred S. (d. i Krigen 1848—50), Adjunkt i Randers Vilhelm S. (ugift), Rektor (?)
Ludvig S., Manuduktør, senere Inspektør ved Sygehjemmet i København, Præst i
Svendborg Frits S., Line S. (ugift) og Emma S. (ugift, d. 1913, 94 Aar gl.). —
Pastor Frits S. havde to Døtre, Maja og Anna S., der begge lever ugifte i Svend-
borg, og en Søn Emil S., der har været ansat ved Statsbanerne og senere ved
Københavns Amt. Emil S. havde i første Ægteskab en Søn, Emil S., der var Løjt-
nant i Marinen, nu Direktør hos Switzer og gift med en Frk. Damkjær. Hans 2.
Hustru var Fru Lene S. (Agitator for Afholdssagen og Stifter af de københavnske
Kvinders Kaffevoget), men han blev nogle Aar før sin Død skilt fra hende.
— Inspektør Georg S. var gift med Augusta Eltang. De havde en Datter, Marie
S., der døde 1911 (hun førte i en Aarrække Hus for Lægen Emun S.) og en
Søn Alfred S., der lever i Aarhus som Direktør. — Alfred S. havde følgende
Børn: Georg, Evelin (d.), Emun, Herman og Marie S. Georg og Marie er bosatte i

Guldsmed og Juvelerer Jakob Martin Silfverberg*) og Hustru, Juliane Vilhelmine Charlotte Carlsen.**)

E. J. A. S. Læge i Flensborg og i København.

Student 1841 fra Borgerdydsskolen i København. Medicinsk Eksamen 1847, laud. Skibslæge i Søværnet 1848—49. Kandidat ved Frederiks Hospital 1854. Prakt. Læge i Hornsyld ved Horsens 1856. Læge ved St. Gotthards Hospital i Flensborg s. A. Overlæge ved Maria Hospital s. St. (Afsat af de tyske Civilkommissærer). Overlæge i Hæren 1864. Afsked. af den danske Regering 8. Oktober 1864. Flyttet til København i Maj 1865 og praktiserede paa Vesterbro til sin Død 1910.

(•Den danske Lægestand•.)

Emun Silfverberg og Mathilde Ravn, 3 Børn:
Jakob, f. 1858, *Christine*, f. 1861 og
Hermann, f. 1863 (I—III).

*1 Jakob Silfverberg,

f. i Flensborg 5. Juni 1858, g. 1. G. m.

Hilda Jensen,

f. 25. November 1862, d. 11. Februar 1898. — Datter af Skovfoged Jensen og Hustru, Hildur Lundstrøm, Sorø.

J. S. Tandtekniker i Frederikshavn.

2 Børn: *Inger* og *Ely* (1—2).

1 Inger Silfverberg,

f. 25. Oktober 1894.

2 Ely Vera Silfverberg,

f. 25. Januar 1898.

**1 Jakob Silfverberg,

g. 2. G. 16. November 1900 m.

Marie Hoyer,

f. 2. Oktober 1866. — Datter af kgl. Berider Chr. Hoyer og Hustru, Mariane Danielsen.

Aarhus, Emun er i Amerika (Enkemand), Herman er cand. pharm. og Leder af Firmaet Th. Lohse & Co., Kbhvn., gift 1913 med cand. pharm. Ella Petersen. Deres lille Datter Ninna døde i Foraaret 1917.

*) f. i Ystad 16. November 1782, d. 27. Oktober 1857

***) f. 1782, d. 31. Oktober 1879.

II Christine Silfverberg,

f. i Flensborg 27. Juni 1861, g. 16. Maj 1883 m.

Carl Emil Rager,

f. 8. Maj 1845, d. 20. Juli 1916. — Søn af

C. E. R. cand. pharm., Direktør for Maglekilde og Frederiksberg Brøndanstalt, fra 1887 Forpagter af Frederiksberg Apothek (Gl. Kongevej 165), fra 1894 Apotheker s. St.

5 Børn: *Kay, Gerda, Henning, Ellen og Ejvin* (1—5).

1 Kay Emun Silfverberg Rager,

f. 15. September 1884, g. 4. Juli 1912 m. sit Søskenbarn

Bertha Annette Rager,

f. 15. Februar 1887. — Datter af Proprietær Oluf Rager og Hustru, , i Holbæk.

K. R. cand. polyt. 1907, Ingeniør ved Nordsjællands Elektricitets og Sporvejs A/S (Aurehøjvej 3).

2 Gerda Margrethe Silfverberg Rager,

f. 4. Maj 1888.

3 Henning Ejnar Silfverberg Rager,

f. 19. Juni 1889, d. 10. August 1914.

4 Ellen Mathilde Silfverberg Rager,

f. 21. April 1891. — Cand. pharm.

5 Ejvin Helge Silfverberg Rager,

f. 17. Maj 1893. — Stud. med.

III Hermann Silfverberg,

f. i Flensborg 22. September 1863. — (Ugift.)

Læge paa Vesterbrogade 93, København.

Student 1881 i Maribos Skole. Medicinsk Eksamen 1890, haud. I. Kandidat ved Frederiks Hospital 1891—93. Praktiserende Læge i København fra Juli 1893.

TILLÆG TIL V. DEL:

I. Jørgen Henrichsen Ravn.

V. Del. Side 255.

If. Folketællingslisten 1845 for Københavns Strandkvarter boede i Gl. Strand Nr. 2, Kælderen, Stuen, 1. og 2. Sal: *Jørgen Ravn*, 68 Aar gl., født i Almind Sogn, Vejle Amt, Ulden- og Lærredshandler; hans Kone *Maren Ravn*, 50 Aar, født smst.; 2 Handelsbetjente og 1 Tjenestepige. (Paa 3. Sal i samme Hus boede Ulden- og Lærredshandler *Jens Chr. Torp*, 31 Aar, født i Svendborg, og hans Kone *Marie Ravn*, 31 Aar, født smst.) — Hosekræmmer J. Ravn, der i Vejviseren for 1810 staar opført som boende Christianshavns Brogade 12, men fra 1813 og til sin Død i Gl. Strand 2, og som 1815 ^{17/6} fik Skøde af Kbmd. Peder Hansen Feyerskou (?) paa Ejendommen Østergade Nr. 9. (Prot. ov. tingl. Obligationer). Han ejede ogsaa Gaarden Nr. 36 og 37 paa Nørregade (Skøde af 1825 ^{18/4}) og Huset Nr. 12 paa Langebrogade paa Christianshavn (Skøde 1826 ^{25/5}). Han døde if. Helliggejst Kbg. 73 Aar gl. 1850 ^{13/1} af Scirrhus ventricult. og begravedes Assist. Kgd. Ejendoms Gravsted Litr. N. Nr. 177. Enken Maren Ravn meddeler under 14. s. M. Skifteretten, at hun if. et under 9. Nov. 1818 mellem Ægtefolkene oprettet reciprok. Testamente samt Testamente af 9. Jan. 1850 overtager Boet uden Skifterettens Mellemløst, samt at de af dette deres eneste Ægteskab ikke havde Livsarvinger.

II. Henrich Peder Henrichsen Ravn = Henrich Ravn (Pedersen).

I. Del. Side 47.

Han bor if. Folketællingslisten 1845 Strand Kvarter Nr. 53 Højbroplads, Stuen og 1. Sal, født c. 1803 i Kolding. If. Papirer i hans Dødsbo hed han oprindelig *Henrik Peter Henrichsen Petersbjerggaard*, men fik under 6. Maj 1828 kgl. Bevilling til fremtidig at føre Familienavnet *Ravn*. 1828 ^{19/7} fik han Borgerskab som Hosekræmmer en detail i København

og 1843 $\frac{9}{8}$ Grossererborgerskab som Hosekræmmer. Efter i nogen Tid at have været Overjæger ved Kongens Livjægerkorps fik han under 21. Januar 1835 kgl. Afsked af Korpset med Karakter af Secondlieutenant. Som Medlem af det kgl. københavnske Skydeselskab og danske Broderskab havde han to Ærestegns-Fugle, der efter hans Død i Henhold til dets Love tilbagesendtes Selskabet af Boet. 1838 $\frac{12}{7}$ blev han efter Kongebrev viet i Huset til *Charlotte Marie Schmidt*, født 1818 $\frac{18}{7}$, døbt $\frac{16}{8}$ i Helligejstes Kirke, Datter af Skomagermester Peder Rudolph Schmidt og Hustru Maren Amalie, f. Holst, paa Ulfeldtsplads 37. Hun døde 1844 $\frac{30}{11}$ af indvortes Svaghed og begr. $\frac{5}{12}$ paa Assist. Kgd. E. Gr. Blanding Nr. 33. Manden blev hensiddende i uskiftet Bo med deres eneste Barn, Datteren *Charlotte Henrichdine Ravn*, født 1843 $\frac{17}{8}$, hjemmedøbt 29. s. M., i Helligejst K. $\frac{25}{10}$. (Hun ægtede if. Kraks Blaa Bog 1869 $\frac{9}{13}$ Rasmus Øllgaard Nielsen, f. 1837 $\frac{22}{5}$; Assistent, senere Fuldmægtig i Krigsministeriet; lever i København; Forfatter, Professor, R. af Dbr.).

Henrich Ravn, der if. Vejviseren 1834 da var Forsørgelsesforstander, ejede Højbroplads 53, hvilken Ejendom efter hans Død ved Auktion 1846 $\frac{11}{5}$ blev tilstaaet Hosekræmmer *Jørgen Henrichsen Ravn*. Han døde if. Hellig. Kb. pludselig 1846 $\frac{10}{3}$ og begr. 15. s. M. paa Assist. Kgd. Af hans Dødsbo fremgaar det, at han var en velstaaende Mand (Boets Indbo 52,181 Rdl. 4 \mathcal{M} 9 β , Udgifterne 39,350 Rdl. 5 \mathcal{M} 14 β ; til Arv 12,830 Rdl. 4 \mathcal{M} 11 β) med et ret elegant Indbo. If. Folketællingen 1845 hørte der til hans Husstand 1 Handelsbetjent, 1 Handelslærling og 3 Tjenestefolk; desuden boede hos ham *Niels Frederik Ravn*, 19 Aar, Søkadet, Underofficer.

(Supplerende Meddelelser ved Hr. Holger Nielsen.)

VI. Del:

SLÆGTENS ÆLDSTE
„SØSTER KAREN“

EFTERKOMMERE AF
HENRICH CHRISTENSEN RAVNS SØSTER
KAREN RAVN, BRAMDRUP

SLÆGTENS GAARDE M. M.

VI. Del:

Slægtsgaardene i Bramdrup.
Midtgaard i Jordrup.
Væverhjemmet paa Jelling Hede.
Rugstedgaard ved Vejle.
Christiansdal ved Vejle.
Stenagergaard, Lilballe.
»None«, Andst.
»Hytten«, Varde.
Vænggaarden, Merløse.
Vemmetofte Avlsgaard, Fakse.
Seminariet, Silkeborg.
Realskolen i Nakskov.
Kommuneskolen i Varde.
Skolerne i V. Nebel, Hatting og Gadbjerg.
St. Josephs Hospital, Odense.
Kabelfabrikken i Middelfart.
Banegaarden i Skanderborg.
Andelsslagteriet, Randers.
Haandværkerforeningen, Jelling.
Fællesforeningen, Kolding.
Mejeriet i Toksværd.
Mejerier i Californien.
Talestationen i Ødsted.
Købmandsforretning i Aadal.
Vett & Wessel, Køge.
Kastberg Andersen, Vejle.
Bageriet paa Langelinje, Vejle.
Valsemøllen »Olympia«, Randers.
Fru Ravens Pensionat, Silkeborg.
o. m.

Karens Børn:

- A. *Elisabeth*, boede i Bramdrup (?).
- B. *Christen*, d. som Barn.
- C. *Christen*, g. m. 1) *Sidsel Sørensdatte*.
— - - 2) *Mette Stephansdatte*.
- D. *Poul*, d. som lille.
- E. *Poul*, g. m. *Dorthe Mortensdatte*.
- F. *Jørgen*, d. som Barn.

Karens Børnebørn:

Chr. Laugesen Ravns Børn af 1. Ægteskab:

- I. *Lauge*, ugift.
- II. *Søren*, g. m. *Karen Dorthea Jensdatte*, Jordrup.
- III. *Karen*, g. m. *Knud Laursen*, Jelling Hede.
- IV. *Sidsel*, d. som Barn (2 Uger gl.).

Chr. Laugesen Ravns Børn af 2. Ægteskab:

- V. *Stephan*, ugift, d. som Barn.
 - VI. *Henrik*, g. m. *Birthe Marie Andersdatte*, Jelling.
 - VII. *Sidsel*, ugift, d. som ung.
 - VIII. *Jørgen*, ugift. Tjente i Vejle.
 - IX. *Elisabeth*, d. som Barn.
 - X. *Christen*, ligeledes.
 - XI. *Steffen*, g. m. *Adolphine Cathrine Adolphsdatte*, Andst.
 - XII. *Sidsel*, ugift, d. som ung.
 - XIII. *Ane*, g. m. *Guldsmed Munderloh*, København.
-

Karen Christensdatter Ravn,

f. i Bramdrup 1735, d. , g. 18. Februar
1757 m.

Lauge Poulsen (eller Laue Povelsen) (Post),

f. i Vonsild 1725, d. . — Søn af Gaard-
bruger Poul Laursen*) og Hustru , Vonsild.

Karen Ravn blev, som Bramdrup Kirkebog udviser, »tro-
lovet med Lauge Poulsen, tjenende i Kolding«, og 22 Aar
gl. blev hun gift med Lauge P., der var 10 Aar ældre. I
1765 — da han var 40 Aar — træffer vi ham som Bruger
eller Fæster af Gaarden Nr. 7 i Bramdrup; men det maa
antages, at han har haft Gaarden i Fæste allerede 1757.
Ved den store Auktion i Koldinghus Rytterdistrikt 1765
købte han Gaarden, samt en Part i Gaarden Nr. 11, der
blev delt.**)

Der er forskellige Gisninger om, hvorfra Navnet »Post«
stammer. Nogle mener, at han i en Aarrække besørgede
Postkørselen til Kolding. Mange kaldte ham Lauge Ravn.

*) Povel Laursen og Laurst Poulsen Altergæster i Vonsyld 1707.

***) Mandtalslisten fra Bramdrup udviser følgende Tælling:

1787.

Lauge Poulsen	62 Aar
Karen Christensdatter	52 —
Christen Laugesen	22 —
Poul Laugesen	17 —
Nabogaarden Nr. 2 samme Aar:	
Søren Jepsen	65 Aar
Else Hansdatter	55 —
Jørgen Sørensen	29 —
Karen Sørensdatter	27 —
Sidsel Sørensdatter	25 —
Hans Sørensen	23 —
Dorthea Sørensdatter	20 —
Johanne Sørensdatter	17 —

Lauge Poulsen og Karen Ravn, 6 Børn: *Elisabeth*, f. 1760, *Christen*, f. 1762 (d.), *Christen*, f. 1765, *Poul*, f. 1768 (d.), *Poul*, f. 1771 og *Jørgen*, f. 1774 (d.), (I—VI).

I.

Elisabeth Laugesdatter Ravn,

f. i Bramdrup 1760*), d.

Der menes, at hun en Tid var Ejer af Fødegaarden i Bramdrup. Paa Mandtalslisten fra 1787 er hun ikke nævnt; men 1796 nævnes »Lisbeth Lausdatter« som Fadder ved sin Brordatter Karens Daab.

II.

Christen Laugesen Ravn,

f. i Bramdrup 1762 (døbt 3. November), d. som spæd.

III.

*Christen Laugesen Ravn,

f. i Bramdrup 1765, d. i V. Nebel 1823, g. 27. Marts 1792**) m.

Sidsel Sørensdatter,

f. 1762, d. i Jordrup 13. Marts 1797. — Datter af »Bonde og Gaardbeboer« Søren Jepsen og Hustru, Else Hansdatter, fra Nabogaarden i Bramdrup.

Chr. Ravn har haft mange Ejendomme og flyttet meget omkring. Han har boet i *Egholt*, *Lejrskov S.*, og *Jordrup*,***) en kort Tid i *Dollerup* v. *Lunderskov*, dernæst i *Møsvraa*,****) *Almind S.*, i *Ammitsbøl*, *Ødsted S.* og endelig i *V. Nebel*. — Han var gift to Gange. Hans anden Hustru var hans Slægtning *Mette Stephansdatter*. Ved *Sidsels Sørensdatters* Død 1797 talte Sognepræsten over Teksten: »Ser til: Vaager og beder; I vide ikke, naar den Tid er« (Gl. Oversættelse

*) Faddere ved hendes Daab: Ancher Nielsen af Colding, Niels Rasmussens Kone. AneMarie af Viuf, Johan Bergs Hustru af Wüntzel (Vonsyld).

***) De fik kongl. Tilladelse til uden Trolovelse at blive ægteviede tilsammen.

****) Gaarden i Jordrup hed Midtgaard (skrevet Mitgaard).

*****) Mandtalslisten for Møsvraa har 1801 følgende Tælling:

Christen Laugesen Ravn	36 Aar	} Børn af 1. Ægteskab. (Sidsel var død 1798.)
Mette Stephansdatter	25 —	
Lauge	9 Aar	
Søren	8 —	
Karen	6 —	
Stephan	2 —	

af Mark. 13,33.) Det synes, som om hun døde i Barselseng, idet jeg gaar ud fra, at Sidsel er hendes Barn, skønt Barnet ved Daaben nævnes som Datter af Mette Stephansdatter. — Under Pengekrisen 1813 gik Chr. Ravn fallit. Paa den Tid ejede han to Gaarde, og der fortælles, at han kunde have klaret Sagen ved at sælge en Hest; men dette forsømte han.

Christen Ravn og Sidsel Sørensdatter, 4 Børn:
Lauge, f. 1792, *Søren*, f. 1793, *Karen*,
f. 1795 og *Sidsel*, f. 1797 (A—D).

A Lauge Christensen Ravn,

f. i Jordrup 25. Juni 1792,*) d. i Frankrig.

Var Soldat i Napoleonstiden og kom ikke mer tilbage.

B Søren Christensen Ravn,

f. i Jordrup 10. November 1793, d. i Tyvkjær 1. Juli 1864**), g. m.

Karen Dorthea Jensdatter,

f. i Tyvkjær 1817, d. i Tyvkjær 16. April 1848. — Datter af Gaardejer Jens Pedersen og Hustru, Tyvkjær. Søren R. Ejer af Hustruens Fødegaard. — De havde en eneste Søn, der døde som ung (inden Faderens Død).

Pens. Lærer Andr. Ravn fortæller: »Min Far fortalte, at Søren vilde have adopteret min eneste Bror, Chr. H. Ravn; men det kunde Far ikke gaa ind paa, og saa blev Jens Jensen (kaldet Jens Smed) Arving. Hver Gang Jens Smeds Kone fødte en Datter (de fik kun Døtre) tillagde Søren Barnet 1000 Rdl. i Faddergave.***) Søren selv var rigtig af den gamle Skole, sammenholdende og saa hengiven til Arbejde, at han mod Slutningen var helt krumbøjet af Slid. Vi to Brødre glædede os som Børn til den sædvanlige to Dages aarlige Udflugt i Efterhøsten om til Farbrors i Tyvkjær. Søren saa vi kun lidt til og altid i Slid og Slæb med Heste og Kreaturer. Men de unge (Jens Smeds) var særdeles gode imod os. Vi plukkede Nødder i Bunkevis i de tætte Hasselhegn, hvorpaa Egnen er saa rig, og blev proppede med Frugt fra Haven, saa vi var halvt vanskabte og havde baade »i Pose og Sæk«, naar vi travede hjemad — helst paa bare Ben efter Tidens Brug. — Efter Farbror arvede vi 3 Søkende hver 100 Rdl.« *Andr. Ravn.*

*) Døbt 1. S. i Trin. Faddere: Anne Pedersdatter (Henrich Ravns Hustru). Poul Laugesen, Bramdrup m. fl.

**) Jordet paa Smidstrup Kirkegaard 5. Juli 1864.

***) En af disse Piger, Dorthea, maa leve endnu som aldrende Bondekone i Tyvkjær (ikke Fødegaarden, der er i fremmede Hænder). A. R.

Karen Christensdatter Ravn.

c Karen Christensdatter Ravn,

f. i Jordrup 25. November 1795,*) d. i Starup 11. Marts
1868, g. m.

Knud Lauritsen (Ammitsbøl),

f. 1790,**) d. i Starup 2. April 1867. — Søn af Lau-
rits Jensen og Hustru, Anna Hansdatter, Ammitsbøl.

Knud L. boede paa Jelling Hede som Væver og Hede-
opdyrker.

Et lille Træk.

›Vi fik gerne varme Pandekager, naar vi besøgte vor gamle Ven
Karen. Ikke sjælden sad hun hjemme hos Mor og sang lange Folke-
viser, mens hun snurrede paa Rokken.‹

Andr. R.

Minder.

›Bedstefar Knud Ammitsbøl og Bedstemor Karen levede deres
sidste Aar hos deres yngste Datter Dine, min Mor, i *Starup*. Ved
Bedstefars Haand, sikker og tryk for nævise Hunde og Dreng,

*) Døbt 11. Januar 1796. Fadder: Lisbeth Lausdatter af Bramdrup.

**) 3. S. e. Paaske læst over Laurits Jensen og Kone Anne Hansdatter deres Søn
Knud. (Ødsted Kirkebog.)

gjorde jeg min første Udenlandsrejse fra Hjemmet til det mere end 1 km fjerne *Aagaard*, ned ad Bakke og op ad Bakke og over en rigtig Aa med Gangbræt. — Han havde mig nok tit ved Haanden; men en Dag gav han mig en ordentlig Vinge, fordi jeg ude i Loen sprang omkring i det Korn, der lige var »kastet«. — Kun disse to Oplevelser med Bedstefar har jeg bevaret, og Bedstemor har jeg slet intet Minde om. Deres Skikkelse har jeg heller ikke.*) Bedstefar var vist tynd og noget bøjet. I mit Sind staar det Indtryk af Bedstefar, at han var en ordknap, bestemt og viljestærk Mand.« S. P. Petersen.

Knuds og Karens 12 Børn: *Laur*, f. 1816, *Laue*, f. 1818 (d. 1821), *Sidsel*, f. 1820, *Ane*, f. 1822, *Mette*, f. 1824, *Christen*, f. 1826, *Søren*, f. 1828 (d. 1829), *Kæsten*, f. 1830 (d. 1831), *Jørgen*, f. 1832, *Hans*, f. 1834 (d. 1835), *Kirstine*, f. 1836 og *Knudine*, f. 1839 I—XII).

I Laur Knudsen (Væver),

f. i Jelling 5. Oktober 1816, d. i Jennum 15. Oktober 1890, g. 5. Februar 1842 m.

Maren Nisdatter,

f. 1817, d. i Jennum 10. December 1871. — Datter af Gm. Nis Prebensen og Hustru, Dorthe Nielsdatter af Jennum.

L. Kn. var Væver og Husmand paa Jennum Mark, Skibet Sogn. — Han døde ved et Ulykkestilfælde.

»Laur Væver i Jennum havde et Par gløge, muntre Øjne, og hans Skalkagtighed trak hans Mund lidt skæv. Saa var han dygtig hjulbenet, hvad hans Efterkommere synes at have fundet saa smukt, at de fleste har optaget Skikken efter ham. Hans Ansigtifarve var bleg som alle Væveres. Hans Kone døde tidligt, vist af Brystsyege, som havde taget tre af hans Børn i deres bedste Alder. Efter sin Kones Død levede Laur Væver paa Ungkarlevis, holdt ingen Husholderske, men tog sig en Dram til den tørre Kost. Imens passede han sin Væv, gik med det færdige Tøj og fik sig en Punsch og en lang Prat, sin Ejendom forsømte han; men han samlede sig mangan en blank Daler, som han laante ud i smaa Klatter. Han blev fundet druknet i en Mergelgrav paa Jerlev Mark, da han en mørk Aften vilde gaa fra Ammitsbøl til sit Hjem i Jennum.« S. P. Petersen.

4 Børn: *Sørine*, *Knud*, *Søren* og *Kirstine* (1—4).

*) Paa den Tid kom jeg nemlig til Morbror Jørgen i Grejs, og jeg var der netop i Aarene 1867—68, da de to gamle døde. S. P. P.

*1 Sørine Laursen,
f. i Jennum 1. Marts 1844, d. i Almind 14. Februar
1915, g. 1. G. 23. Juni 1865 m.

Rasmus Jepsen,

f. 6. Januar 1828, d. i Almind 27. Marts 1871. — Søn
af Boelsmand Jeppe Rasmussen og Hustru, Else Hans-
datter, Almind.

R. J. ejede Fødegaarden i Almind.

»Sørine overstod i sin Ungdom en Krise af foran omtalte Sygdom
og blev en gammel stærk Kvinde.« S. P. P.

3 Børn: *Else, Cecilie og Jeppe (a—c).*

a Else Jepsen Skov,

f. i Almind 19. April 1868, g. 28. Oktober 1887 m.

Søren Laursen Hviid,

f. 23. Januar 1856. — Søn af Gaardejer Laurs Sørensen
Hviid og Hustru, Mette Nielsdatter, V. Nebel.

S. Hv. Gaardejer i V. Nebel. — Medlem af Menighedsraadet

4 Børn: *Mette (d.), Laurs, Rasmus og Mette (a)—d).*

a) Mette Hviid,

f. 6. August 1888, d. 16. December 1900.

b) Laurs Hviid,

f. 12. Juli 1892.

c) Rasmus Hvid,

f. 10. April 1896.

d) Mette Hviid,

f. 14. Januar 1903.

b Mikkeline Cecilie Skov,

f. 12. Januar 1869. — Husbestyrerinde i Eltang.

c Jeppe Rasmussen Skov,

f. 6. August 1870, g. m.

Kathrine Laursen,

f. 8. December 1880. — Datter af Johannes Laursen og
Hustru, Christiane Nielsen, Bølling Mark, Egtved S.

J. Sk. fhv. Gaardejer i Tyvkjær. Har nu Høkerhandel
ved Blaakjær Skov.

**1 Sørine Laursen,

g. 2. G. 19. April 1872 m.

Søren Nielsen,

f. 13. Maj 1842, d. i Almind 25. Februar 1909. — Søn

af Gaardejer Niels Jensen og Hustru, Maren Sørens-
datter, Borlev, Starup S.

S. N. overtog Gaarden efter Rasmus J. Skov.

5 Børn: *Rasmine, Niels, Maren, Laura og Knud* (a—e).

a Rasmine Marie Nielsen,
f. 28. Januar 1873, g. 2. December 1897 m. sin Slægting
Christen Lysbech,

f. 10. August 1872. — Søn af Gaardejer Nis Lysbech og
Hustru, Mette Marie Simonsen, Stenagergaard, Lilballe
Chr. L. Ejer af Fødegaarden.

3 Børn: *Nis Christian, Mette Marie og Sørine*
(a)—c).*)

Se nærmere II. Del, Side 136¹.

b Niels Jensen Nielsen,
f. 4. Juli 1875, g. 19. Oktober 1901 m.
Else Kirstine Jakobline Laursen Søes,

f. 22. Januar 1881. — Datter af Gaardejer Laurs Laursen
Søes og Hustru, Karen Andersen, Dons.

N. J. N. Gaardejer i V. Nebel.

12 Børn: *Karen* (d.), *Sørine, Laurids, Søren, Ka-
ren, Kathrine, Jørgen, Anna, Jakob,
Simon, Carl, Sigrid* (a)—l).

- a) Karen Søes Nielsen,
f. 3. September 1902, d. 10. Marts 1904.
- b) Sørine Nielsen,
f. 26. November 1903.
- c) Laurids Søes Nielsen,
f. 7. Oktober 1904.
- d) Søren Nielsen,
f. 3. Marts 1906.
- e) Karen Søes Nielsen,
f. 11. April 1907.
- f) Kathrine Nielsen,
f. 5. September 1908.
- g) Jørgen Søes Nielsen,
f. 18. Juni 1910.
- h) Anna Nielsen,
f. 8. Januar 1912.
- i) Jakob Nielsen,
f. 10. Februar 1913.
- j) Simon Søes Nielsen,
f. 23. Februar 1914.
- k) Carl Nielsen,
f. 25. Marts 1915.
- l) Sigrid Nielsen,
f. 28. Maj 1917.

*) Se II. Del S. 136.

- c Maren Nielsen,
f. 17. Maj 1877, g. 1900 m.
Nis Petersen Schytt,
f. 24. Marts 1872. — Søn af Poul Henrik Schytt og Hustru,
Anna Kragelund, Frørup i Sønderjylland.
N. P. Sch. er Smedemester ved Snoghøj, Erritsø S., og
har taget Patent paa en Kvashuggemaskine.
11 Børn: *Søren, Anna, Sørine, Frederik, Ferdi-*
nand, Pouline, Astrid, Aksel (d.), Aksel,
Frits og Helga (a)—k).
- a) Søren Nielsen Schytt,
f. 10. September 1900.
- b) Anna Nielsen Schytt,
f. 30. November 1902.
- c) Sørine Nielsen Schytt,
f. 4. Oktober 1904.
- d) Frederik Nielsen Schytt,
f. 22. November 1905.
- e) Ferdinand Nielsen Schytt,
f. 22. November 1905.
- f) Pouline Nielsen Schytt,
f. 1. Juli 1907.
- g) Astrid Nielsen Schytt,
f. 7. Maj 1909.
- h) Aksel Nielsen Schytt,
f. 7. Maj, d. 18. Juli 1909.
- i) Aksel Nielsen Schytt,
f. 6. December 1910.
- j) Frits Nielsen Schytt,
f. 26. Juli 1912.
- k) Helga Nielsen Schytt,
f. 20. September 1914.
- d Laura Nielsen,
f. 19. Juni 1879.
Husbestyrende hos følgende (e).
- e Knud Nielsen,
f. 13. Maj 1882.
Ejer af Fødegaarden paa Almind Søndermark (»Almind
Hede«). — Ugift.

- 2 Knud Laursen,
f. i Jennum 4 Januar 1849, d. i V. Nebel 29. Juni
1879, g. 1876 m.
Inger Marie Pedersen,
f. 26. Maj 1851, d. i Ferup Nyvang 9. Februar 1904.

— Datter af Gaardejer Peder Mikkelsen og Hustru, Ane Poulsdatter, Almind. — (Hun var 2. G. g. m. Laurids H. Kring, Dons).*)

Kn. L. var ligesom sin Søster Sørine i sin Opvækst hos sin Faster Sidsel i Almind. Han var ualmindelig godt oplyst og havde været Elev paa Askov. Han døde af Brystsyge.

3 Søren Christian Laursen,

f. i Jennum 26. Januar 1851, d. i Ødsted 2. April 1885, g. 5. November 1874 m.

Ane Kathrine Marie Dorthea Engmark,

f. 23. April 1847. — Datter af Arbejdsmand Søren Thomsen og Hustru, Ane Kirstine Nielsdatter, Højen Mark.

Søren L. var Skomager i Ødsted. — Døde af Brystsyge.

5 Børn: *Laurs, Mikkel, Marius, Jørgen og Knud (a—e).*

a Laurs Knudsen Laursen,

f. i Ødsted 22. Februar 1875, g. m.

Ane Nikoline Nielsen,

f. i Hover S. 10. Juli 1872. — Datter af Husmand Ole Nielsen og Hustru, Ane Marie Jakobsen.

L. L. Skrædder i Højen ved Vejle.

5 Børn: *Katrine, Olga, Harry, Mikkel og Nancy (a—e).*

a) Katrine Sørine Laursen,

f. 7. Februar 1900.

b) Olga Marie Laursen,

f. 11. December 1903.

c) Harry Bertram Laursen,

f. 22. August 1906.

d) Mikkel Conrad Laursen,

f. 10. Maj 1908.

e) Nancy Hansine Laursen,

f. 29. December 1909.

b Mikkel Conrad Laursen,

f. i Ødsted 12. Oktober 1876.

Udvandrede 1895 til New Zealand, hvor han er Land-agent for Staten og gift med »en Skotte«.

4 Børn fra 16—6 Aar.

c Marius Nissen Laursen,

f. 20. Februar 1879, d. 18. April 1885.

*) Se III. Del, Side 156 IV.

d Jørgen Aagaard Laursen,
f. 21. August 1881, g. m.
Mathilde Mettelene Nielsen,
f. i Hover 16. Januar 1882. — Søster til Laurs Knudsens
Hustru.
J. Aa. L. Arbejdsmand og Telefonbestyrer, kommunal
Skatteopkræver i Ødsted.
2 Børn: *Ole Christian* og *Søren* (a—b)).

a) Ole Christian Laursen,
f. 2. Januar 1904.

b) Søren Aagaard Laursen,
f. 30. Januar 1912.

e Knud Laursen,
f. 15. Oktober 1883, g. m.
Johanne Nielsen,
f. c. 1878. — Søster til Laurs Knudsens Hustru. — Ud-
vandret 1903.
Kn. L. Skomagermester i Chicago.
Datter:
Ester Laursen,
f. i Maj 1907.

4 Kirstine Laursen,
f. i Jennum 21. Marts 1853, d. i Fredsted 30. April
1900, g. 23. November 1877 m.

Knud Christensen,
f. 20. August 1848. — Søn af Murer Kristen Peter
Knudsen og Hustru, Mette Basse Jensdatter, Fredsted,
Starup S.
Knud Chr. var Boelsmand i Fredsted.
Kirst. L. døde af Brystsyge.

5 Børn: *Kristen* (d.), *Marie* (d.), *Mette* (d.), *Laura*
og *Mette Marie* (a—e).

a. Kristen Peter Knudsen,
f. 1. August 1878, d. 11. April 1897.

b Marie Nissine Knudsen,
f. 21. Juni 1880, d. 25. Januar 1895.

c Mette Knudsen,
f. 13. Juni 1885, d. 3. Juli 1896.

d Laura Knudsen,
f. 3. Januar 1890, g. 6. Juli 1916 m.
Villads Nissen Thomsen,

f. 1867. — Søn af Gaardejer Karl Thomsen og Hustru, Else Katrine Marie Sørensen, Ø. Gjesten. V. N. Th. var en Tid Ejer af Stangmoseled, Sjølund, men solgte Gaarden 1918.

e Mette Marie Knudsen,
f. 8. November 1896, d. 27. Marts 1897.

II Laue Knudsen,
f. i Jelling, 19. September 1818, d. 12. April 1821.

III Sidsel Knudsdatter,
f. i Jelling 3. Maj 1820, d. i Almind 25. Januar 1873,
g. m.

Mikkel Conradsen,

f. 11. September 1819, d. i Almind 1904. —
Søn af Gaardejer Conrad Mikkelsen og Hustru, Marie
Andersdatter, Mejsling, Jerlev S.

M. C. Gaardejer i Almind. — Ingen Børn.

Minder:

›Moster Sidsel og hendes Mand sad i gode Kaar. I Krigens Tid 1864, da min Far var med, tog de min ældste Søster *Karoline* til sig og opdrog hende som deres eget Barn, ligesom ogsaa Laurs Vævers to Børn *Sørine* og *Knud* havde deres Hjem der fra Børn af. Jeg kom der meget som Barn, da jeg blev saa stor, at jeg kunde gaa den halve Mil, ofte flere Dage ad Gangen. Og dog husker jeg ikke, hvordan Moster Sidsel saa' ud. Hun var vist svagelig og døde forholdsvis ung af en langvarig Sygdom, Brystsyge eller Kræft, der medførte megen Pensling i Halsen. — Moster Sidsel var vist en meget rar Kone, sikkert den blideste af alle de Søkende. — Jeg har bevaret et Minde, der viser den Magt, hun ved sin Godhed og Blidhed havde vundet over sin noget heftige Mands Sind. En Sommeraften i Mørkningen sad vi ved Bordet og pillede Kartoffler til Aftensmaden. Morbror Mikkel var mod Sædvane tavs og havde Tordenskyer paa Panden. Under den lumre Tavshed hører man Hjorddrenge Povl komme klaprende ind i Gaarden med Træskoene paa de bare Fødder. Ved denne Lyd farer Morbror ud i Gaarden og giver sig til at tærskes løs paa Povl, fordi han havde været for længe om at flytte til Nat. Povl brølede, jeg sad i Rædsel, og ingen turde gribe ind. Da kommer Moster farende inde fra Køkkenet gennem Dagligstuen og ud i Gaarden og siger med øm, bedrøvet Stemme: ›Mikkel, Mikkel da!‹ Straks blev den oprørte Sø stillet, og snart havde hun baade Povl og Mikkel og os alle i Ro, og vi sad trygt ved Kartofflerne, Flæsken og Rødgrøden.‹

S. P. Petersen.

Ane Knudsdatter.

Niels Poulsen.

iv Ane Knudsdatter,

f. i Jelling 27. Maj 1822, d. i Vejle 1. Maj 1891, g. 30.
Juli 1852 m.

Niels Poulsen,

f. 16. Juli 1820, d. i Vejle 27. Januar 1882. — Søn af
Boelsmand Poul Johansen og Hustru, Karen Laursdatter,
Gammelsole Mark.

N. P. Købmand og Grundejer ved Horsensvej i Vejle.

Minder:

»Moster Ane i Vejle skulde vi Børn i Starup helst kalde »Tante«
og ikke simpelt »Moster Ane«. Hun var gift med den hyggelige eje-
gode Niels Poulsen. De havde tjent sammen i flere Aar hos »Gamle
Gylling« i Vejle, hun som Stuepige, han som Gaardskarl, samlede
nogle Skillinger, købte en Grund ved Horsensvejen, byggede en hel
lille Købmandsgaard med 5—6 Lejligheder, startede en lille Detail-
handel og levede her alle deres Dage. N. P. fik sin Helsot 1882 ved
at fælde et Træ i Nørreskoven. De havde ingen Børn, og lige efter
Krigen 1864, da min Far var ved Hæren, tog de min lille halvt Aar
gamle Søster Camilla til sig og adopterede hende siden. Det hører
til min Barndoms festlige Stunder, naar de fra Vejle ved Pinsetider
kom kørende til mit Hjem i Starup, særlig for at Camilla ikke skulde

blive fremmed for sine Forældre og Søskende. En Pinsedag havde jeg sat mig op i Toppen af en stor Poppel ved Haven for at kunne se Vognen fra Vejle, saa snart den drejede om ved Starup Kirke. Da følte jeg en underlig grim Fornemmelse i Mellemgulvet, ikke af den høje Stilling, men af en Pibe Tobak, jeg lige i Forvejen havde listet mig til at tage af en lille Skidt Snadde. Jeg maatte ned og »brække« mig; det gentog sig flere Gange i Dagens Løb, og jeg kunde slet ikke deltage i Legen med den kvikke, fine, gullokkede Prinsesse Camilla. —

Endnu festligere var det at besøge dem i Vejle, da jeg blev saa stor, at jeg kunde gaa de $2\frac{1}{4}$ Mil. Og ligefrem højtideligt var det, naar Camilla satte sig til sit ny Klaver for at øve sig. Endnu hører jeg disse Toner og ser Moster Anes Stue, hver Gang jeg hører et Klaver slaaet an. Jeg havde jo den Gang ikke hørt andre Instrumenter end en Mundharpe. —

Moster Ane var en lille, noget værdig Kone, med en god Portion Vilje og Ærgerrighed, meget rar, naar man vilde føje sig efter hende, og ikke saa lidt moderlig overfor de ringere stillede af hendes Søskende, som f. Eks. Dine med de mange Børn. — Fra sit lange Ophold som ung i Vejle havde hun faaet et morsomt halvfint Sprog. Hun sagde »vaaren« (været) og »ovenpó«. En vældig Respekt havde hun for »Dannelse« og Eksaminer« og saa' med en Slags hjælpeløs Misundelse paa den Lethed og Sikkerhed, hvormed Embedsmænd og Byens Spidser bevægede sig og gjorde sig gældende. Selv kunde hun aldrig naa at staa paa lige Fod med Honoratiores, følte hun, og da hun ingen Børn havde, maatte Søstrenes Børn spores frem, først og fremmest Camilla. Hun blev sat i en pæn Skole og fik Klaver, og alle Steder klarede hun sig heldigvis mellem de bedste. Men hun var jo kun en Pige, og der skal nu engang helst Drengene til at blive Mænd, der kan sige Bror til Byens bedste Mænd. Men Dine i Starup og Stine i Jelling havde flinke Drengene. Som den ældste af dem var jeg den første, Moster Ane fulgte med sin Deltagelse til en Eksamen, og under min Seminarietid stak hun mig af og til en Guldsilling. Da jeg kom 30 Points foran en god Kammerat, var Moster Ane stolt af mig. Et Aarstid efter, da Moster var bleven Enke, vilde hun have mig til at læse videre ved Vejle Latin-skole. Da jeg afslog det, følte hun sig lidt stødt; men saa fik hun fat paa min yngre Bror Knud og tre Fættene fra Jelling. I flere Aar havde hun nu disse unge Latinskoleelever boende hos sig. Det var et mere underholdende end roligt Liv for en ældre svag Kone; men hun var ung med de unge. Mangt et rask Spil »Svinepisker« og »Rakker om igen« fik hun med dem. Camilla skulde hjælpe til at holde Styr paa Knægtene; men hun førte vel snarere an i Kom-mersen. — —

Moster Ane oplevede, før sin Død 1891, at se et Par Søstersønner med Studenterhuer og se sin Adoptivdatter gift med den unge Købmand *Mogens Kastberg Andersen.*

S. P. Petersen.

v Mette Knudsdatter,

f. i Jelling 29. Maj 1824, d. 19. Oktober 1914, g. m.

Hans Peter Nielsen,

f. i Hopballe, Jelling S., 1817, d. 1896,

— Søn af en Fæster under Lerbæk.

H. P. N. Snedker i Hørup Skov, Jelling S.

Minder:

»Moster Mette boede mellem smukke Skovbakker i Dalen ved Lerbæk Mølle. Jeg har kun været der et Par Gange. Hun havde det vist noget smaat. Hun var dygtig djærv i Munden og en stor kraftig Kvinde, sikkert den stærkeste af Helbred og Kræfter blandt sine Søkende. Hun døde 90 Aar gl. hos sin yngste Datter Hansine i Grejs.« S. P. Petersen.

3 Børn: *Karen, Kirstine og Hansine* (1—3).

1 Karen Marie Hansen,

f. i Hørup Skov 2. Januar 1852, g. 14. November 1873 m.

Thomas Olesen,

f. 3. December 1848. — Søn af Boelsmand Ole Thomsen og Hustru, Ane Kirstine Andersdatter, Tørring.

Th. O. Snedkermester i Jelling.

8 Børn: *Olivia, Peter, Jørgen, Christen, Hartvig, Niels, Karl og Søren* (a—h).

a Olivia Annine Olesen,

f. i Hørup 3. April 1874, d. i Jelling 31. Oktober 1892.

b Peter Martin Olesen,

f. 1. December 1875, g. m.

Anna Kirstine Margrete Olesen,

f. 9. Januar 1881. — Datter af Gaardejer Johan Peter Olesen og Hustru, Mette Larsen, Maltbæk.

P. O. Tømrer i Jelling. — Vært i Haandværkerforeningen

c Jørgen Knudsen Olesen,

f. i Jelling 18. November 1877, g. m.

— — — — —
f. i Vonsild 1878. — Datter af

J. O. Tømrer. — Udvandret til Nebraska, hvor de har en større Farm.

En Datter:

Alice Olivia Olesen,

f. 1905.

d Christen Oluf Olesen,

f. i Jelling 19. April 1880.

Tømrer. — Udvandret til Amerika. — Ugift.

2 Kirstine Madsine Hansen,
f. i Hørup Skov 28. Juni 1855, d. 13. Juni 1918, g.
26. Januar 1877 m.

Christen Mortensen,

f. 28. April 1847. — Søn af Hestehandler Morten Laurits Mortensen og Hustru, Johanne Christensen, Hornstrup ved Vejle.

Chr. M. Smedemester i Hørup, nu Vejle.

6 Børn: *Martin, Hans, Asger, Harald, Jørgen*
og *Kirstine* (a—f).

a Martin Mortensen,

f. i Hørup ved Jelling 17. Maj 1877, g. 11. August 1900 m.

Laura Barbara Karlsen,

f. 19. Januar 1880. — Datter af
og Hustru, , Vinding.

M. M. Maskinsmed ved Kabelfabrikken i Middelfart.

2 Børn: *Christian* og *Laura* (a—b)).

a) Christian Mortensen,

f. i Vejle 21. Januar 1901.

b) Laura Mortensen,

f. i Middelfart 25. Maj 1905.

b Hans Morten Mortensen,

f. 20. September 1879, g. 15. December 1900 m.

Gusta Laurence Rasmine Laursen,

f. 13. Oktober 1882. — Datter af Arbejdsmand Poul Laur-
sen og Hustru, Anne Margrete Pedersen, Vejle.

H. M. M. Snedker i Vejle.

7 Børn: *Anne, Ansgar, Hans, Ella, Poul, Jørgen*
og *Aage* (a—g)).

a) Anne Margrethe Kristine Mortensen,

f. 28. Marts 1901.

b) Ansgar Mortensen,

f. 5. Marts 1903.

c) Hans Gustav Mortensen,

f. 4. August 1905.

d) Ella Deodate Mortensen,

f. 20. Juni 1907.

e) Poul Kristian Mortensen,

f. 24. Juni 1909.

f) Jørgen Mortensen,

f. 28. Maj 1913.

g) Aage Mortensen,

f. 28. Juli 1916.

- c Asger Niels Povlsen Mortensen,
f. i Hørup 6. Marts 1885.
Arbejdsmand. — Udvandrede til Amerika (Omaha) 3.
August 1910. — Ugift.
- d Harald Johan Mortensen,
f. i Hørup 26. Februar 1887, g. 26. April 1913 m.
Karen Marie Pedersen,
f. 16. September 1881. — Datter af Gaardejer Hans Jesper
Pedersen og Hustru, Ane Pedersen, Grejs ved Vejle.
H. J. M. Stolemager i Vejle.
- e Jørgen Knudsen Mortensen,
f. i Hørup 5. Juli 1889, g. m.
— — — — —
f. . — Datter af
og Hustru
J. K. M. Maskinarbejder. — Udvandrede til Amerika
(Omaha) 3. Marts 1910.
- f Kirstine Deodate Mortensen,
f. i Hørup 25. Juli 1894, g. 11. November 1916 m.
Marius Peter Madsen,
f. 23. September 1888. — Søn af Boelsmand Søren Peter
Madsen og Hustru, Marie , Randbøldal.
M. P. M. Baneportør i Skanderborg.
- 3 Hansine Mathilde Hansen,
f. i Hørup Skov 22. Juli 1862, g. 9. November 1894 m.
Peter Larsen,
f. 15. Maj 1867. — Søn af Husmand Lars Larsen og
Hustru, Petrine Jørgensen, Lunde ved Svendborg.
P. L. Gaardejer i Grejs ved Vejle.
4 Børn: *Lars Peter, Margrethe, Hans Peter og
Karen Marie (a—d).*
- a Lars Peter Larsen,
f. 26. Februar 1896. — Landmand.
- b Margrethe Karoline Josepha Larsen,
f. 1. Juni 1897.
- c Hans Peter Georg Larsen,
f. 9. April 1899. — Landmand.
- d Karen Marie Karoline Larsen,
f. 18. Marts 1900.

VI Christen Knudsen,

f. i Jelling 26. April 1826, d. i Balle 14. Februar 1897,
g. m.

Else Marie Hansdatter,

f. 2. Januar 1827, d. i Jerlev 27. Marts 1909. — Datter
af Husmand Hans Jørgensen og Hustru, Mette Marie
Gregersdatter, i Ollerup.

Chr. K. ejede i 20 Aar et Boelssted paa Ollerup Mark,
Bredsten Sogn. — Væver.

Minder:

›Ejendommen var til 1 Hest og 5 Køer, vistnok hans Kones Føde-
hjem. 20 Aar før sin Død solgte han den paa Grund af Svaghed.
Hans Bryst var ikke stærkt; han havde en ejendommelig Smaa-
hosten og led noget af Aandenød. Siden Afstaaelsen vævede han
mere for at faa Rentepengene til at slaa til. Morbror *Christen* havde
ogsaa et skalkagtigt Ansigt, og han havde en morsom hul, velklin-
gende, men ikke stærk Latter, der lød, som han gottede sig paa en
godmodig Maade. Man sagde om ham, at han gav sig en Smule af
med at kurere paa et og andet med ›Læsen og Signen‹. Min Mor
spurgte ham engang derom, og Moster Else Marie var ikke fri for
at bekræfte det; men Morbror lo blot med sin stille hule Latter, saa
kunde Mor tro, hvad hun havde Lyst til. Jeg mener at kunne holde
Morbror Christen fri for, at han selv troede paa hemmelige Kunsters
Magt; men han kunde være Skælm nok til at hjælpe med ›Sympati-
midler‹ over for Folk, der havde den rette Tro, og Skuespiller nok
til at holde den tilbørlige Alvor under den højtidelige Akt. Hans
Tiltro til overnaturlige Magter var vistnok ikke stor. Jeg tror nok,
min Mor engang spurgte ham, om han var Fritænker. Han svarede
intet, men saa meget spekulativ ud, saa vidt jeg husker, og slog noget
andet for. — Morbror Christen og Moster Else Marie havde en stor
Sorg, da deres eneste Barn, den halvvoxne Peder, døde.

Laurs og Christen havde en Del tilfælles: begge Vævere og begge
gemytlige, lune Jyder, hvad der lyste ud af Ansigtet paa dem. De
var udmærkede i et Selskab af Naboer og kendte Folk ved en Kaffe-
punsch til at fortælle ›Lemmiker‹ eller ›brikse‹ hinanden, som Skik
og Brug var blandt ældre Tidens Bønder.‹

S. P. Petersen.

En Søn:

1 Peder Knudsen Christensen,

f. i Ollerup 23. April 1852, d. 27. April 1869 af Brystsyge.

VII Søren Buhl Knudsen,

f. i Jelling 6. Maj 1828, d. 26. Februar 1829.

VIII Kæsten Sørin Knudsen,

f. 31. Januar 1830, d. 8. Januar 1831.

*IX Jørgen Knudsen,

f. i Jelling 15. Marts 1832, d. i Vejle 8. November 1909,
g. 1. G. 16. September 1859 m.

Elisabeth Katrine Nielsdatter Ravn,

f. 18. August 1811, d. 11. August 1864. — Datter af Boels-
mand Niels Lauridsen Ravn og Hustru, , Viuf.

Ingen Børn.

**J. Kn. g. 2. G. m. Enken

Maren Conradsen,*)

f. , d. i Vejle 1892. —

Datter af Gaardejer Conrad Mikkelsen og Hustru, Marie
Andersdatter, Mejsling. — Søster til Mikkel Conradsen,
Almind.

Ingen Børn.

J. Kn. var Landmand i Viuf, siden i Grejs, hvor han
solgte c. 1868, og bestyrede en Tid mindre Ejendomme
for sin Svoger Mikkel Conradsen (i Almind og V. Nebel).
Levede sine sidste Aar i Vejle som Rentier.

Minder:

»Jørgen Knudsens Ansigt lyste ikke af Skælmeri som Laurs' og
Christens. Han var en tør Natur i det hele og meget ordknap. Naar
han talte, var det mest i Spørgeform, og naar han lo, var det nok
kønt, men ikke underholdende. En Kaffepunch ringeagtede han,
baade i og for sig og som »Smørelse« for en gemytlig Underhold-
ning. Han brød sig kun om en Samtale for de reelle Oplysninger,
den gav. Aldrig har jeg hørt ham tale med hævet Stemme eller
være i Affekt. Ikke engang da jeg i Grejs havde forraadt for den
bidske Nabokone, at hendes dygtige Musekat var ovre hos os og
blev holdt tilbage af Morbror. Han kom rolig ind om Morgenens,
da jeg sad og spiste Mælk og Brød, og sagde med sædvanlig Stemme:
»Har du sagt, Peter, at Katten var her? Det havde jeg jo sagt, du
maatte ikke.« Og da jeg tilstod, langede han mig en god Lussing og
gik rolig sin Vej uden et Ord mere. —

Morbror Jørgen var vist den bedst begavede af Søkendflokkens,
hvad Forstand og Hukommelse angaar. Han havde et forbløffende
lokalt Kendskab til det meste af Vejle Amt, baade til Folk og deres

*) fra Svinholt, Vinding Sogn.

Jordejendomme, og han havde en god Del juridisk og kommunal Indsigt. De forskellige »Papirer« fulgte han godt med, selv om han ikke vovede nogle af sine egne Skillinger. — —

Hans anden Hustru, Moster Maren, var en snaksom Natur; men hun maatte snakke for sig selv, for Morbror Jørgen kunde i Timevis gaa op og ned ad Gulvet i Klodser og med Pibe i Munden uden at sige et Ord. Svarede han, var det med Enstavelsesord og i en rolig Tone. Hun kunde ogsaa sige: »Jørgen siger jo aldrig noget.« De var enige om at leve sparsommeligt. Kun de allernødvendigste Møbler havde de. Naar jeg, f. Eks. fra Jelling, besøgte dem, var den sædvanlige Opdækning Pandekager med Sirup paa. En enkelt Gang kunde Morbror stikke mig en »Tier« med derop til det dyre Jelling. —

I ingen af de to Ægteskaber var der Børn. Moster Maren havde en lille Pige fra hendes første Ægteskab; men hun døde som Barn af Brystsyge. I 1867 kom jeg i Huset hos dem i Grejs. Jeg lærte da Bogstaverne under Graad og Tænders Gnidsel. Det var vist Meningen, jeg skulde være bleven hos dem; men da han kort efter solgte Ejendommen, kom jeg hjem igen. —

Da han døde, var hans Penge nøjagtig delt og indsat paa Bøger i en Bank i Vejle med Arvingens Navn. Ligesom han for mange Aar tilbage viste sin stærke Slægtsfølelse ved at bekoste et Gravminde over Knud Ammitsbøl og Karen Ravn paa Starup Kirkegaard, gav den sig ogsaa nu Udslag deri, at der var en Sparekassebog paa 100 Kr. til hver af hans Søkendes Børn og Børnebørn, der bar Navnet *Knud*, ialt c. 1 Dusin.

S. P. Petersen.

X Hans Knudsen,

f. 4. August 1834, d. 19. Februar 1835.

XI Kirstine Elisabeth Knudsdatter,

f. i Jelling 15. Januar 1836, g. 11. Juli 1861 m.

Bent Christian Larsen,

f. 26. December 1833, d. i Vejle 30. November 1908. —

Søn af Boelsmand og Væver Lars Christensen og Hustru, Else Marie Bentsen, Jelling.

Bent L. Sadelmager i Jelling til 1885, siden i Vejle.

Minder:

»Tante *Stine* i Jelling var den mindste og smukkeste af alle Knud Ammitsbøls Døtre, og nu, da hun er en gammel Kone, ligner hun meget sin Mor, gamle *Karen Ravn*, om jeg ellers kan tro Billedet af hende. Den Uro i Ansigtsmusklerne, der hørte de fleste af hendes Slægt til, var stærkest hos hende. I mange Aar boede hun med sin Mand, den rare og kvikke Sadelmager, yderst i Jelling By ved

Enden af den store Østdam. Det var ikke noget stort Slot, og mindre blev det derved, at 3 Værelser, 2 ovenpaa og 1 nedenunder, stadigt var lejet ud til Seminarister. Men net og pynteligt var det inde som ude. Blandt Seminaristerne var Huset ogsaa søgt som Kvarter og Spisested, da det var en kendt Sag, at der fik man en god og retskaffen Behandling. Larsen nød stor Respekt hos dem, selv om han kunde drille én og anden en Gang imellem. Han kunde nok lide at faa en længere Prat med dem paa deres Værelser; men Tante revsede ham lidt for det. De unge Mennesker skulde læse flittigt og gøre deres Mor og Far og Seminariet Ære, og han skulde pænt passe sit Værksted og sin Naal. — Tante Stine tog sig mest af Børnenes Opdragelse. Mange gode Raad havde hun til dem, for at de kunde blive retskafne. Ved passende Lejlighed tog hun sit Alenmaal til Hjælp. Der ymtes om, at det ene Kvarter blev slidt op til dette Brug, og man talte om »Mors Trekvarter«. — Svært fin, hyggelig og elskværdig kunde Tante Stine være, naar hun var i sit lyse Humør. — Men gik man hende for nær, kunde hun udvikle en forbavsende Skarpsindighed og Veltalenhed for at paavise de andres Uret.

Tante Stine følte sig lidt udenfor Bondestanden, men havde stor Respekt for Eksamen og Embede. Saa kom Tante Ane i Vejle hende i Møde, idet hun søgte flinke Drengene af Slægten, der vilde gaa Eksamensvejen. Saadanne Drengene kunde Tante Stine levere, og saa kom de til Vejle, og deres Mor og Far oplevede inden ret mange Aar at se dem med Uniformskasket og Studenterhue, mens Datteren var bleven gift med en smuk og flink Seminarist. — 1885 flyttede Tante Stine og hendes Mand til *Vejle*, hvor han fortsatte sit Haandværk. Fra 1908 har hun været Enke, og hun er nu snart 83, men smuk og rørig, aandfrisk og livlig interesseret, især for sin egen Slægt i videste Forstand. Hun er nu den eneste af det gamle Hold, den sidste af Dusinet.«

S. P. Petersen.

4 andre af dem, der hører til Ravneslægten fra Bramdrup—Dons, er over 80 (de tre er indgiftet i Slægten); »Tante Stine« i Vejle har den Ære at være Slægtens ældste Medlem, »Aldersformand«.

Kirstine Knudsdatter og Bent Larsen, 4 Børn:
Larsine, Knud, Karl og Sigurd (1—4).

- 1 Larsine Petrine Larsen,
f. i Jelling 17. April 1862, g. 12. August 1885 m.
Jesper Nielsen Israelsen,
f. 27. Februar 1860. — Søn af Gaardejer Niels Israelsen og Hustru, Jensine Pedersen Møller, Eriksnavn, Hatting S.

J. N. I. Førstelærer i Hatting.

Dim. fra Jelling 1881, Huslærer paa Grønholtgaarden, Sjælland, til 1883, 1883—85 været Soldat, bestaaet Sekondløjtnanteksamen og

tjent som Løjtnant ved 12. Bat. i Fredericia, 1885—88 Lærer ved Sønderby Skole i Glud S., 1888—98 Lærer ved Brunde Skole, Skjold S. og siden 1898 Førstelærer i Hatting. — Har i 25 Aar holdt Aftenskole og i 15 Aar Husflidsskole og for udførte Husflidsarbejder modtaget Dansk Husflidsselskabs store Sølvmedalje. Har ogsaa taget 1. Præmie som Gymnast.

8 Børn: *Hakon, Sigrid, Ellen, Carl, Astrid, Olaf, Gudrun og Knud (a—h).*

- a** Hakon Nielsen Israelsen,
f. 14. September 1886, g. 2. Juni 1911 m.
Johanne Grabow,
f. 10. Oktober 1881. — Datter af Grosserer J. H. Grabow og Hustru, Anna , Horsens.
H. N. I. Prokurist i Randers Korn- og Foderstofforretning. Nu Direktør i Valsemøllen »Olympia«, Randers.
2 Børn: *Jens og Karen (a)—b).*
- a) Jens Jørgen Israelsen,
f. 20. Marts 1912.
- b) Karen Israelsen,
f. 17. Januar 1915.
- b** Sigrid Nielsen Israelsen,
f. 9. Juli 1888, g. 1. Juli 1915 m.
Asger Kjeldbjerg Jakobsen,
f. 14. Marts 1887. — Søn af Pastor Peter Jakobsen (f. 4. Juni 55 i Gullerup, Mors) og Hustru, Charlotte Magdalene Louise Alberg Lauritsen (f. i Præstø 58), Gamborg, Fyen. S. I. har Lærerindeeksamen fra Horsens Kvindeseminarium og er ansat ved Københavns Skolevæsen. A. J. dim. fra Jelling. Kommunelærer i København. Bopæl: Hornbækgade 9 L.
- c** Ellen Nielsen Israelsen,
f. 29. December 1889, g. m.
Laurs Skovgaard Sørensen,
f. 9. Januar 1881. — Søn af Gaardejer Peter Sørensen og og Hustru, , Vinten.
L. Sk. S. Gaardejer i Hatting.
2 Børn: *Grethe og Sigrid (a)—b).*
- a) Grethe Skovgaard Sørensen,
f. 12. Marts 1915, d. 3. Oktober 1915.
- b) Sigrid Skovgaard Sørensen,
f. 30. Marts 1917.
- d** Carl Christian Ravn Nielsen Israelsen,
f. 15. Marts 1891, d. 26. September 1917.
Maler. — Var ugift.

- e Astrid Nielsen Israelsen,
f. 29. Juni 1892, g. 23. Maj 1915 m.
Ejnar Emborg,
f. 19. August 1888. — Søn af Skoleforstander Laurs Rasmussen og Hustru, Hansine Jensen, Ringe Fortsættelseskole, Fyen.
A. I. har Lærerindeeksamen fra Horsens Kvindeseminarium 1913, ansat ved Frk. Langs Skole, Silkeborg.
E. E. dim. fra Vordingborg 1909, Lærer i Ringe 1909—10, paa Horsens Kvindeseminarium 1910—13, Seminarielærer i Silkeborg fra 1913.
- f Olaf Nielsen Israelsen,
f. 6. Juli 1893.
Bogholder ved Randers Andelsslagteri.
- g Gudrun Nielsen Israelsen,
f. 30. November 1895.
Elev paa Horsens Kvindeseminarium.
- h Knud Gunnar Nielsen Israelsen,
f. 12. Februar 1903.
Elev paa Horsens Statslatinskole.
- 2 Knud Oluf Karl Larsen,
f. i Jelling 9. September 1867, g. 10. April 1894 m.
Dagmar Sofie Camilla Cecilie Iversen,
f. 10. April 1867. — Datter af Sømand Anders Iversen og Hustru, Johanne Rasmussen, Nyborg.
Kn. L. har Præliminæreksamen fra Vejle 1885, var Jernbanekonduktør flere Steder, ansat ved Statsbanerne i 1891, Togfører ved Statsbanerne 1915.
Bopæl: Jøhnstrupsalle 9.
3 Børn: *Anna, Karl og Karen* (a—c).
- a Anna Larsen,
f. i København 10. August 1894.
Præliminæreksamen 1912, Handelskursus, ansat i Grossererfirmaet Skovgaard Petersen, jun., København.
- b Karl Kristian Ravn Larsen,
f. 16. Januar 1896.
Handelseksamen 1915.
Ekspedient i Grossererfirmaet Biegler & Søn, København.
- c Karen Margrethe Larsen,
f. paa Frederiksberg 9. November 1902.

3 Carl Christian Ravn Larsen,
f. i Jelling 13. April 1870, d. 13. December 1890.
Student fra Vejle 1887, cand. phil. 1888, Lærereksamen
fra Jelling 1889, s. A. ansat som Lærer ved Latin-
skolen i Vejle, hvor han pludselig døde, 20 Aar gl.

4 Sigurd Larsen,
f. i Jelling 12. Oktober 1874, g. 25. Maj 1917 m.

Stine Sofie Olsen,
f. 11. December 1876. — Datter af Husmand Peder
Olsen og Hustru, Marie Pedersdatter, Aversi, Tybjerg.
S. L. Student fra Vejle 1892, cand. phil. 1893. Jour-
nalist, København. Sekretær ved »Hippologisk Tids-
skrift«.

XII Knudine Karoline Knudsen,

f. i Jelling 16. Oktober 1839, d. i Aagaard 26. Maj 1905,
g. 1860 m.

Anders Pedersen (Bording),

f. 1. Januar 1840, d. 26. November 1900. — Søn af
Arbejdsmand Peder Sørensen (Bording) og Hustru, Karen
Andersdatter, Ølholm, Langskov S.

A. P. lærte Skomagerhaandværket i Vejle, boede som
Skomager i Ølholm til 1862 og siden i c. 35 Aar paa
Starup Mark, hvor han foruden Værksted drev et Land-
brug paa 12 Td. Land, som han solgte 1896 og flyttede
til Aagaard. — Veteran fra 1864. — Begge Medlemmer
af Aagaard Valgmenighed.

Minder:

»Min Mor blev kaldt *Dine*. Skønt hun var den yngste af Dusinet
var hun ikke »Skrabkage«. Næst efter Moster Mette var hun den
kraftigste af dem alle: godt Middelhøjde og kraftigt bygget, skarpt
og blegt Ansigt. Som ung havde hun et godt Helbred. Af sine ældre
Søskende blev hun ikke saa lidt ynket for de smaa Kaar og de
mange Børn. Mine Forældre blev kendt med hinanden i Ølholm,
hvor min Far var fra, og hvor Mor tjente paa Hvolgaard. Ganske
unge giftede de sig og boede en lille Tid i Ølholm. Da jeg var et
Fjerdingsaar gammel, flyttede de til Starup, hvor de fik en lille Land-
ejendom til et Par Køer, sagtens ved én af Familiens, maaske mine

Anders Pedersen (Bording).

Knudine Karoline Knudsen.

Bedsteforældres Hjælp, i hvert Fald kom de gamle til dem og døde hos dem. Her paa Starup Søndermark blev mit og mine mange Søskendes Barndomshjem, og vi kalder det et godt Hjem. Ved den ene Side af Døren (»Gangen«) klang Fars Skomagerhammer, tidt til en rask Sang, og ved den anden Side havde Mor ikke mindre travlt med Mad og mere til de 3—4 Mand paa Værkstedet og de mange smaa. — Vi Børn lærte tidligt at gøre Gavn, og vi lærte Lydighed, Orden og Nøjsomhed. Vi manglede aldrig det nødvendige; men Luksus var der ikke meget af. Vi kunde vel daarligt se, hvor vore Forældre stred for os. De hjalp troligt hinanden; men Mor var den, der mest rastløst og mest maalbevidst drev paa. Og Maalet for hende var ikke blot at føde sin Flok, men at løfte dem et Trin højere, til lysere og blidere Kaar, end hun selv havde faaet. — Min Mor omtales ogsaa af andre som en god og dygtig Kvinde og en tapper og opofrende Mor for sin store Flok. — Da Pastor V. Brücker kom til Starup, sluttede mine Forældre sig til hans Forkyndelse og blev siden Medlemmer af Valgmenigheden i Aagaard. Fra den Tid kom der en blidere Stemning over Hjemmet i Starup. Det kom vel af, at Mor og Far fik Syn for, at Livet her med sin Strid og sit Stræb har en højere Mening og Maal.«

S. P. Petersen.

13 Børn: *Karoline, Søren Peter, Camilla, Mikkeline, Knud, Laura, Ane, Peder, Maria, Nanna, Jenny, Otto og Helga (1—13).*

1 Petrine Karoline Petersen,

f. i Ølholm 24. Oktober 1860, g. 11. Februar 1880 m.

Hans Hansen Buhl,

f. 31. August 1847. — Søn af Gaardejer Hans Hansen Buhl og Hustru, Kirsten Marie Jørgensen, Harthe.

Karoline P. var fra sit andet Aar opdraget hos Moster Sidsel i Almind.

Hans B. købte 1880 en Gaard i Troldkjær, Jels S., Sønderj., flyttede derfra til Vamdrup 1913. Nu Husejer og Rentier.

14 Børn: *Kirsten Marie*, d., *Cecilie*, *Knudine*, *Hansine*, *Maren*, *Anders*, *Christian*, *Hans*, *Anna*, *Karoline*, *Carl*, d., *Helga*, *Marius* d. og *Marius* (a—n).

a Kirsten Marie Hansen Buhl,

f. 20. December 1880, d. 29. Juni 1901.

b Cecilie Hansen Buhl,

f. 6. December 1882, g. 22. Oktober 1906 m.

Iver Jørgensen Schmidt,

f. 10. August 1880, d. i Rusland 13. Marts 1916. — Søn af Gaardejer Laurits Ahrendt Schmidt og Hustru, Kirstine Iversen, Skudstrup, Sønderj.

I. Schm. Gaardejer i Skudstrup, Skodborg S.

Blev 1914 indkaldt som prøjsisk Soldat og faldt paa Østfronten 1916.

4 Børn: *Laurids*, *Kirstine*, *Karoline* og *Hans* (a—d).

a) Laurids Ahrendt Schmidt,

f. 23. Marts 1907.

b) Kirstine Karoline Schmidt,

f. 3. Maj 1910.

c) Karoline Marie Schmidt,

f. 16. Marts 1912.

d) Hans Hansen Schmidt,

f. 18. April 1914.

c Knudine Karoline Hansen Buhl,

f. 9. April 1885, g. 23. Juni 1907 m.

Laue Jensen Ravn,

f. 26. April 1879. — Søn af Gaardejer Jens Ravn og Hustru, Bertoline Dall, Over Jels, Sønderj.

L. R. Gaardejer i Skudstrup.

3 Børn: *Jens*, *Karoline* og *Hans*, (a—c).

a) Jens Bertelsen Ravn,

f. 8. Marts 1908.

- b) Karoline Ravn,
f. 1. April 1911.
- c) Hans Hansen Ravn,
f. 3. Oktober 1915.
- d) Hansine Hansen Buhl,
f. 22. November 1887.
- e) Maren Hansen Buhl,
f. 29. Oktober 1890.
- f) Anders Hansen Buhl,
f. 17. Maj 1893. — Ved Landbrug.
- g) Christian Hansen Buhl,
f. 29. Juni 1894 — Sadelmager.
- h) Hans Hansen Buhl,
f. 12. Februar 1896. — Ved Landbrug.
- i) Anna Hansen Buhl,
f. 23. Maj 1897.
- j) Karoline Hansen Buhl,
f. 4. Juli 1898.
- k) Carl Hansen Buhl,
f. 21. September 1899, d. 6. Oktober 1899.
- l) Helga Hansen Buhl,
f. 14. Januar 1901.
- m) Marius Hansen Buhl,
f. 18. August 1902, d. 11. November 1902.
- n) Marius Hansen Buhl,
f. 30. Januar 1906.

2 Søren Peter Petersen,
f. i Ølholm 29. Marts 1862, g. 18. Maj 1888 m.

Hedevig Sophie Kristine Elisabeth Thuesen,
f. 16. Oktober 1865. — Datter af Kroejer Gunde
Thuesen og Hustru, Johanne Marie Rasmussen,
Aagaard, Starup S.

S. P. P. Førstelærer i V. Nebel ved Kolding.

Dim. fra Jelling 1881, Huslærer i Randlev Præstegaard 1881—84,
Enelærer ved Studsdal Skole, Taulov S. 1884—87, Førstelærer i V.
Nebel fra 1887. — Sogneraadsekretær fra 1892.

Har haft et stort Arbejde med at samle Oplysninger om den
frodige »Hedekultur« i den Gren af Slægten, der stammer fra Væver-
hjemmet paa Jelling Hede.

Hedevig P. er »Formand« for Egnens Afdeling af »Dansk Kvinde-
samfund«.

Søren Peter Petersens og Hedevig Thuesens 10 Børn.

10 Børn: *Gunnar, Anna, d., Knud, Gudrun, Sigrid, d., Johanne, Thue, Andreas, d., Ebba og Sophie, d. (a—j).*

- a Gunnar Bording Petersen,
f. 15. Februar 1889. — Forvalter paa Dalbygaard.
Elev fra Dalum Landbrugsskole.
- b Anna Bording Petersen,
f. 22. December 1890, d. 25. Marts 1916.
Elev fra Sorø Husholdningsskole.
- c Knud Bording Petersen,
f. 31. Januar 1893. — Kontorist paa Fællesforeningens
Kontor i Kolding. — 3 Vintre paa Handelaftenskole.
- d Gudrun Bording Petersen,
f. 12. Juni 1894. — Privatlærerinde.
Elev fra Ribe Seminarium.
- e Sigrid Bording Petersen,
f. 7. Februar 1896, d. 9. September 1916.
Ungdomsforen. har rejst en Mindesten paa hendes Grav.
- f Johanne Marie Bording Petersen,
f. 13. Marts 1897.
- g Thue Gunde Bording Petersen,
f. 12. Januar 1899. — Kommiss i Jandrup Brugsforening.
- h Andreas Iver Bording Petersen,
f. 1. Juni 1904, d. 21. August 1916.
- i Ebba Bording Petersen,
f. 20. December 1906.
- j Sophie Elisabeth Bording Petersen,
f. 13. Juni 1908, d. 11. August 1916.

- 3 Camilla Andersine Petersen,
f. i Starup 6. August 1864, g. 10. April 1890 m.
Mogens Kastberg Andersen,
f. 31. December 1862, d. i Vejle 1. Marts 1915. — Søn
af Købmand Anders Ovesen og Hustru, Maren Mogens-
datter, Billund Kro.
M. K. A. Købmand i Vejle, blev Grosserer særlig i
Kolonial og Foderstoffer.

Medlem af Bestyrelsen for Vejle Handelsforening, Fmd. for Ar-
bejdsgiverforeningen, Fmd. for jydsk Cementimportører og en Periode
Fmd. for Ligningskommissionen.

Camilla P. opdraget fra spæd hos Moster Ane og Niels Poulsen,
Vejle, der adopterede hende. — (Se Side 281.)

6 Børn: *Niels, Ove, Knud, Aksel, Ane Marie og
Svend (a—f).*

- a Niels Pauli Kastberg Andersen,
f. 31. Januar 1891. — Lært Kolonialhandel. Bestyrer af
sin Fars Forretning.
b Ove Kastberg Andersen,
f. 31. Januar 1892. — Ekspedient i Manufakturhandel.
c Knud Kastberg Andersen,
f. 8. Januar 1894. — Lært Kolonialhandel. Prokurist i sin
Fars Forretning.
d Aksel Kastberg Andersen,
f. 23. Juni 1896. — Boghandlermedhjælper.
e Anna Marie Kastberg Andersen,
f. 22. August 1899.
f Svend Kastberg Andersen,
f. 1. Oktober 1902.

- 4 Mikkeline Cecilie Petersen,
f. i Starup 24. November 1866, g. 14. Juli 1892 m.
Hans Jensen Bruhn,
f. 3. September 1860, d. 4. Marts 1908. — Søn af
Snedker Jens Kristian Bruhn og Hustru, Maren
Hansen, Starup.
H. Br. Snedkermester i Starup.
Elev fra teknisk Skole, og siden fra Vallekilde.
Han arbejdede dygtigt med Gymnastikken blandt Ungdommen i
Starup og Omegn.
M. P. Elev fra Vallekilde. — Medlemmer af Aagaard Valgm.

3 Børn: *Asta, Knud og Christian (a—c).*

- a Asta Bruhn,
f. 14. Maj 1894.
Elev fra Vallekilde.
- b Knud Bruhn,
f. 24. Januar 1896. — Malersvend.
Elev i teknisk Skole.
- c Christian Bruhn,
f. 24. Juni 1898. — Ved Landbrug.

- 5 Knud Laursen Petersen Ribold,
f. 18. Oktober 1868, g. 19. Oktober 1907 m.

Fernanda Maria Hagemann,
f. 26. August 1883. — Datter af Sognepræst Hans A.
Chr. Hagemann og Hustru, Thyra Ulrik, Vinding ved
Vejle og siden Slagelse.

Kn. R. Lærer ved Nakskov private Realskole.

Student fra Vejle 1889, cand. phil. 1890, Lærer ved Salling Høj-
skole 1895—97. Embedseksamen 1898, Lærer ved Brahetrolleborg
Højskole 1898—99, deltog i Statens etaarige Gymnastikkursus 1899—
1900, Lærer ved Bogø private Realskole 1900—07, ved Hillerød priv.
Pigeskole 1907—16 og ved Nakskov priv. Realskole 1916.

4 Børn: *Kaj, Thyra, Karen og Hans (a—d).*

- a Kaj Hagemann Ribold,
f. i Hillerød 26. December 1908.
- b Thyra Elisabeth Hagemann Ribold,
f. 29. Juni 1911, d. 2. November 1911.
- c Karen Bjørn Hagemann Ribold,
f. 14. Juli 1913.
- d Hans Hagemann Ribold,
f. i København 20. November 1914.

- 6 Laura Hansine Petersen,
f. 4. Oktober 1870, g. 8. November 1900 m.

Morten Mortensen,
f. 23. December 1861. — Søn af Smedemester Jens
Mortensen og Hustru, Anna Dorthea Thomsen, Starup.
M. M. Smedemester i Starup.
Medlemmer af Aagaard Valgmenighed.

8 Børn: *Jens, Knud, Svend, Else, Anna, Ejner,
Ingrid og Karl (a—h).*

- a Jens Mortensen,
f. 26. Januar 1902.
- b Knud Mortensen, }
c Svend Mortensen, } f. 26. Februar 1903.
- d Else Mortensen,
f. 15. Januar 1905.
- e Anna Mortensen,
f. 2. Juni 1907.
- f Ejner Mortensen,
f. 27. Januar 1909, d. 4. Februar 1909.
- g Ingrid Mortensen,
f. 7. Januar 1911.
- h Karl Mortensen,
f. 6. August 1913.

7 Ane Nielsine Petersen,
f. 9. August 1872, g. 14. Juli 1892 m.

Søren Engelbrekt Lissau,
f. 23. Oktober 1866. — Søn af Stenhugger Christian
Frederik Lissau (fra Eckernførde) og Hustru, Kirstine
Olsen, Vejle.

S. E. L. Bagermester i Vejle.

8 Børn: *Thorvald, Hedvig, Elna, Sigurd, Knud,
Kaja, Oluf og Otto (a—h).*

- a Thorvald Lissau,
f. 4. August 1893, g. 17. Maj 1917 m.
- Maren Magdalene Bennetsen,
f. i Vejle 29. November 1891. — Datter af Møller Mads
Jørgen Bennetsen og Hustru, Bodil Marie Jensen, Bør-
kop Mølle.
- Th. L. Manufakturkommis i Vejle.

Datter:

Grethe Gyrid Lissau,
f. 20. April 1918.

- b Hedvig Kirstine Lissau,
f. 23. December 1894, g. 31. Maj 1916 m.

Anthon Bundgaard,
f. i Ankjær v. Vejle 12. December 1890. — Søn af Over-
inspektør i Dansk Assurance Compagni (Sygeforsikring)
Hans Bundgaard og Hustru, Karen Marie Jessen, Vinding.
Anth. B. Kontorchef under Østasiatisk Selskab, St. Fran-
cisco. -- Realafgangseksamen fra Fredericia, Handels-
eksamen i Vejle.

- c Elna Lissau,
f. 2. August 1896.
- d Sigurd Lissau,
f. 26. April 1898. — Kommis ved Isenkramforretning.
- e Knud Lissau,
f. 1. December 1899. — Student fra Vejle Latinskole 1918.
- f Kaja Lissau,
f. 8. Juli 1901.
- g Oluf Engelbrekt Lissau,
f. 16. Oktober 1903.
- h Otto Lissau,
f. 1. Oktober 1906.

8 Peter Knudsen Petersen,
f. 3. Juli 1874, g. 23. Oktober 1898 m.

Mette Marie Madsen,
f. 1. Januar 1872. — Datter af Husmand Mads Nielsen og Hustru, Sidsel Marie Kristensen, Thyregod.
P. Kn. P. Købmand i Aadal, Hvejsel S.

Lært Handel hos Svogeren Købmand M. Kastberg Andersen, Vejle; lejede først og købte siden sin nuværende Købmandsforretning i Aadal, som han har haft i 20 Aar. — Medlem af Hvejsel Sogneraad og Skolekommission, Formand for Hjælpekassen og Prisreguleringskommissionen.

M. M. M. Medlem af Hvejsel Menighedsraad.

5 Børn: *Asta, Georg, Peter, Knud og Nanna* (a—e).

- a Asta Knudsen Petersen,
f. 24. September 1899.
- b Georg Knudsen Petersen,
f. 21. Januar 1901. — Landvæsenselev.
- c Peter Knudsen Petersen,
f. 9. Marts 1903. — Handelslærling.
- d Knud Knudsen Petersen,
f. 20. April 1905.
- e Nanna Knudsen Petersen,
f. 15. Oktober 1908.

9 Marie Kristine Petersen,
f. 4. April 1876, g. 3. Maj 1901 m.

Carl Ferdinand August Frederik Franch,
f. 14. Januar 1875. — Søn af Gaardejer Carl Ferdinand

Frederik Franch og Hustru, Marie Kristine i
Kolt ved Aarhus.

C. Fr. fhv. Ølhandler, nu Arbejdsmand i Aarhus.

5 Børn: *Marie, Nanna, Carl, Knud og Svend (a—e).*

a Marie Kristine Franch,
f. 7. Februar 1903.

b Nanna Knudine Franch,
f. 11. November 1904.

c Carl Otto Franch,
f. 15. April 1907.

d Knud Kristian Franch,
f. 26. November 1908.

e Svend Erik Franch,
f. 15. August 1913.

10 Nanna Helmine Petersen,
f. 7. Marts 1878, g. 14. Juli 1906 m.

Peder Rasmussen Pedersen,

f. 3. Juli 1876. — Søn af Boelsmand Henrik Pedersen
og Hustru, Karen Kristensen, V. Nebel v. Kolding.

N. H. P. dimitt. fra Vejle Forskoleseminarium 1898,
Lærerinde ved Forskoleseminariet i Varde til 1905.

P. R. P. Ejer af Gaarden »Christiansdal«, Rugsted.
Fmd. for Ødsted Andelsmejeri, Fmd. i Brugsforeningen.
Elev fra Vejstrup.

Medlemmer af Aagaard Valgmenighed.

2 Børn: *Karen og Knud (a—b).*

a Karen Sten Pedersen, }
b Knud Sten Pedersen, } f. 23. Februar 1913.

11 Jenny Olivia Petersen,
f. 14. Marts 1880, g. 28. Oktober 1905 m.

Knud Christian Knudsen,

f. 21. Maj 1881. — Søn af Murermester Kristen Knud-
sen og Hustru, Kirsten Marie Christensen, Ikast.

J. P. lært Fotografering.

Kn. Kn. Fotograf i Næstved.

3 Børn: *Clara, Eva og Kaja (a—c).*

a Clara Marie Knudsen,
f. 25. Marts 1907.

- b Eva Valborg Knudsen,
f. 26. Januar 1912.
- c Kaja Ingeborg Knudsen,
f. 8. Oktober 1917.

12 Otto Vilhelm Petersen,
f. 6. August 1882. — Ugift.

Lært Tømmerhaandværket i Aagaard, rejst 1905 til Ponta Nouovas i Chile ved Magellanstrædet, hvor han, fraregnet en kort Afstikker til Argentina og en Sommers Ophold herhjemme, har været siden som Tømrer.

13 Helga Petersen,
f. 10. Oktober 1887, g. 3. Juli 1908 m.

Kristen Pedersen,

f. 7. August 1877. — Søn af Boelsmand Henrik Pedersen og Hustru, Karen Kristensen, V. Nebel. — Bror til Peder Rasmus Pedersen, Christiansdal.

Kr. P. Ejer af Rugstedgaard ved Vejle.

Elev fra Vejstrup og Dalum. — Medlem af Ødsted Sogneraad.

o Sidsel Christensdatter Ravn,

f. i Jordrup 1797 (døbt 17. S. e. Trin.), d. som Barn.

III.

**Christen Laugesen Ravn,

g. 2. G. 22. Juli 1797 m. sit Søkendebarn

Mette Stephansdatter,*)

f. i Jordrup 1776 (døbt 25. August), d. i V. Nebel 19. Juni 1844.
— Datter af Gaardejer Stephan Christensen Ravn og 2. Hustru, Anne Nielsdatter, Midtgaard i Jordrup. (Se Side 337.)

(Siden jeg skrev om Slægtens ældste Navne har jeg paa Landsarkivet i Viborg faaet Vished om, at *Stephan Christensen Ravn*, Jordrup, var en Bror til *Henrich Christensen Ravn*. Paa Bogens sidste Blade skal jeg nærmere gøre Rede derfor.)

*) 22. Julij 1797 viedes Enkemand Christen Laugesen Ravn af Midtgaard og Pigen Mette Stephansdatter ibid.

7 Børn: *Stephan*, f. 1799, *Anne*, f. 1801, *Henrik*,
f. 1804, *Sidsel*, f. 1806 (d.), *Jørgen*, f.
1808, *Elisabeth*, f. 1810 og *Kiesten*, f.
1813 (d.) (A—G).

A Stephan Christensen Ravn,

f. i Jordrup 1799 (hjemmedøbt 9. Juni, i Kirke 13. S. i
Trin. Faddere: Anders Pedersen af Bramdrup, Michel
Paaskesen af Jordrup o. fl.), d. paa Øster Gjesten Mark
19. Februar 1864, g. m.

Adolphine Cathrine Adolphsdatter,

f. i Gjesten 9. April 1836, d. i Gamst . —
Datter af og Hustru
St. Ravn var Arbejdsmand i Gjesten Sogn.

»Mine Bedsteforældre levede i Gjesten Sogn som Indsiddere. Som
Enke blev min Mormor blind og døde paa Gamst Arbejdsgaard. Da
mine Forældre havde Farmor i Huset, kunde de ikke ogsaa tage
imod min gamle Mormor, hvor gerne de end vilde.«

Karen Høyrup, f. Lindskov.

2 Børn: *Søren*, f. 1836 og *Karen*, f. 1840
(I—II).*)

I Søren Steffensen Ravn,

f. i Gjesten 9. April 1836, d. i Andst 25. September 1913,
g. m.

Birthe Blom,

f. i Skodborg 25. April 1821, d. 27. December 1903. —
Datter af Gaardejer Niels Hansen Blom og Hustru,
Kirsten Olufsen, Skodborg Mark, Sønderjylland.

Søren R. Husmand i Andst.

»Morbror Søren og Moster Birthe havde en mindre Ejendom paa
Andst Mark, »Norre« kaldet. De havde ingen Børn.« *K. H.*

*II Karen Steffensen Ravn,

f. i Gjesten 11. Marts 1840, d. 31. Marts 1878, g. . No-
vember 1863 m.

*) En Søster døde, da hun var 18 Aar.

Hans Madsen,

f. i Andst (?), d. 8. Juli 1865. —

Søn af Boelsmand Mads Hansen og Hustru
Andst Mark.

Hans M. var

Søn:

Mads Hansen Madsen,

f. i Andst 31. Maj 1865.

»Mads H. Madsen rejste til Amerika i 1885. — Vi har ikke hørt
fra ham i de sidste tyve Aar, saa vi véd ikke, om han lever.«

K. H.

**II Karen Steffensen Ravn,

g. 2. G. 29. September 1866 m.

Christen Nielsen Lindskov,

f. i L. Andst 31. December 1834. — Søn af Niels Niel-
sen Lindskov (Oxenvad, Sønderjyll.) og Hustru, Karen
Christensdatter (Nagbøl, Skanderup S.).

Chr. L. var Væver i L. Andst og bor nu i Guldager. I
Ribe Amts Aarbøger, 3. Aarg., har han fortalt smukt om
Forholdene i gamle Dage i Artiklen: »Erindringer fra
Lille Andst«. (Han er Slægtsbogens »Ældste«. Se Side 292).

Chr. Lindskovs Datter fortæller:

»Min Farfar købte 1826 $7\frac{1}{3}$ Td. Land Hedejord her i Lille Andst
for 116 Rdl., byggede 4 Fag Hus, opdyrkede Heden og forbedrede
Huset efterhaanden, som der blev Raad til det. Huset var af ubrændte
Sten og tækket med Lyng og Møntørv. Til Loft var der nogle
Lægter, dækket med samme Materiale. I Stuen var der Lergulv og
et aabent Ildsted, hvor de sad ved Lysklynerne om Aftenen. Min
Far har fortalt om, hvor glad hans Far blev, da han gik for at be-
tale den sidste Gæld, omtrent 40 Rdl., indbundet i Hjørnet af et rødt
Lommetørklæde. — Min Far overtog samme Ejendom omkring ved
1860. Han var saa Mand indtil 1907, da vi overtog Ejendommen. --
Min gamle Far, der nu er 82 Aar (1917), bor i Guldager, hvorfra han
har sendt mig Brev med Oplysninger.«

Karen Høyrup, f. Lindskov.

Chr. Lindskov og Karen Steffensen Ravn; 4

Børn: Karen, Hans, Mette Marie (d.) og
Niels (d.) (1—4).

- 1 Karen Lindskov,
f. paa Andst Mark 18. September 1867, g. 30. April
1889 m.

Johannes Jakobsen Høyrup,

f. 9. December 1855. — Søn af Gaardejer Jakob Høyrup (f. i Nagbøl Præstegaard) og Hustru, Mette Knudsen, Andst.

Johs. H. har Svigerforældrenes Ejendom i L. Andst.

3 Børn: *Jakob, Kristine og Mette* (a—c).

- a Jakob Høyrup,
f. 9. Juni 1890.
- b Kristine Høyrup,
f. 13. Maj 1895.
- c Mette Høyrup,
f. 7. November 1899.

- 2 Hans Nielsen Lindskov,
f. 26. Marts 1870.

»Min Bror Hans er i Amerika. Sidst vi hørte fra ham, var han ikke gift.« K. H.

- 3 Mette Marie Kathrine Lindskov,
f. 21. Januar 1874, d. 30. Juli 1882.

- 4 Niels Vilhelm Lindskov,
f. 11. September 1877, d. 7. Marts 1878.

B Ane Christensdatter Ravn,

f. 1801, d. i Vartov 15. August 1872, g. m.

Ludwig Munderloh,

f. i København 1784, d. . — Søn af
og Hustru

L. M. var Guldsmed i København.

Ane R. boede paa Vartovstiftelsen som Enke.

En Plejesøn: *Julius Adolf Roos*, f. 1829.

If. Vartov Hospitals Lemmebog blev *Ane Munderloh*, 63 Aar, Guldsmedemester-Enke, indlagt 1864, d. 9. Marts.*) Hun døde ifølge samme Bog samt Vartov Hospitals Kirkebog 1872, 15. August (begr. 31. Aug.), 71 Aar gl. I Folketællingslisten 1870 Vester Kvarter, Vartov Hospital, opføres *Ane Munderloh*, 68 Aar, Enke, som født i Kolding. I Folketællingen 1840 Frimands Kvarter 134 Kokkegade ved Helliggejst Kirke, 3. Sal, er anført: *Ludwig Munderloh*, 56 Aar, Guldsmed; *Ane Munderloh*, 39 Aar, hans Kone; *Julius Adolf Roos*, 11 Aar, Plejebarn. Hvornaar *Ludwig Munderloh* er død, vides ikke.

Holger Nielsen.

c Henrik Christensen Ravn,

f. i Møsvraa 24. Marts 1804, d. . Maj 1874, g.
1839 m.

Birthe Marie Andersdatter,

f. i Kolding 2.-3. Maj 1804, d. i Gadbjerg 5. Januar 1879.
— Datter af — — —

Henr. R. Kroejer og siden Præstegaardsforpagter i Jelling.

Træk om Far og Mor.

»Far kom — paa Grund af Bedstefars Fallit — tidligt ud at tjene. Som lille Dreng tjente han i en Mølle,**) hvor han den første Del af Natten var med til at vaage ved Kværnen, men ligefuldt maatte op hver Sommermorgen ved 3—4 Tiden for at flytte Heste og røgte Kvæget. Mølleren kaldte gerne selv paa ham. En Morgen sov han atter ind. Mølleren kom anden Gang, rev Dynen af ham og kastede ham ud paa Kampestensgulvet. Fra den Dag til sin Død vaagnede han hver Morgen ved samme Tid med et Gys. — Siden blev han antaget som Plejebarn hos sin Farbror *Poul Laugesen Ravn* i Bramdrup, hvor han blev konfirmeret 1818. — I 17—18 Aars Alderen tjente han hos den store Hestehandler *Hans Olsen* i Kolding, hvor han var »Trækker«.***) Han fik imellem Lov til at gaa hjem til sin gamle Mor *Mette Stephansdatter* — der da sad som Enke i en Lejestue — med Kaffe, Sukker, Gryn, Mel, eller hvad hun havde behov.

Far og Mor kom til at tjene i Gaarde sammen i Kolding. De var paa samme Alder, 18 Aar, og blev Venner for hele Livet. Først 17 Aar senere fik de Raad til at gifte sig. Far var vidt omkring at tjene. — Han tjente f. Eks. flere Aar hos Justitsraad *Worsaae*, Vejle

*) I Anmærkningsrubrikken er anført: 460 Rdl.

**) i Donsegnen, vistnok i Dons Mølle.

***) Han trak med Heste sønderud ad Bommerlund Kro til Markeder i Tønder og Husum. Naar de red ad Marsken, skulde de passe paa, at Hestene ikke kom ned af Digerne i den side mudrede Marsk. Han lagde Mærke til, at Folk i disse Egne ofte spiste Kød til Flæsket i Stedet for Brød.

Henrik Christensen Ravn og Birthe Marie Andersdatter.

(Far til den senere saa bekendte Oldforsker og Kultusminister W.). — — Senere kom Far til at tjene i København, blev f. Eks. Portør paa *Frederiks Hospital* og maatte bære de syge ud og ind. Engang blev han — ved at glemme Lægernes Instrukser — smittet af en syg og laa længe af Tyfus. — Han søgte gerne ret strenge og ansvarsfulde Tjenester, naturligvis for den større Løn, men tillige i sit unge Mod og af Æresfølelse. Han maatte ogsaa tage haarde Tag og taale haarde Stød. — —

1839 var Far kommen saa vidt, at han turde tænke paa at gifte sig. Brylluppet blev udsat nogen Tid, fordi Frue Kirke var under Restaurering. Thorvaldsens »Kristus« og »De tolv Apostle« skulde indsættes, og det tog Tid. — Far og Mor begyndte nu en Høkerhandel i Yderkanten af Christianshavn. Naar Far var nede paa Gammelholm for at gøre Indkøb paa Pæreskuderne, stod Mor i Butikken. Det gik jo smaat i Begyndelsen; men da man — navnlig Smaafolk — kom efter, at man blev redelig behandlet i Butikken, saa søgte der flere og flere derhen. — De seks Aar (1839—45) paa Christianshavn var travle og stærkt optagne af Dagens Syssel. Kun saare sjælden tillod de sig en lille Søndagsudflugt, og denne foregik da med »Apostlenes Heste« og med Børnene og en Madkurv til *Frederiksberg Have*, hvor de som unge havde været Vidne til Frederik den Sjettes Sejlads i Kanalen med Svaner foran og med fuld Musik. — —

Da de i 1845 forlod Byen for at tage til *Jellinge*, havde de foruden en indbringende Handel 12 røde holstenske Køer paa Spøl i Stalden,

af hvilke de solgte Mælk. Samme Aar havde Far gjort en Jyllandstur og havde overnattet i Jellinge Kro. Da han hørte, at Kroen var til fals, købte han den af Kammerraaderne Linnemann til Haughus og Hansen til Bøgelund. — Rejsen til Jylland var besværlig (med Skibslejlighed). Mor laa omtrent 3 Uger paa Vandet med et Barn ved Brystet, og det var just ikke altid saa morsomt. — — I Jellinge var alt anderledes end i Byen. Det var vel den Landsby, der havde de fleste Gæster, dels for at se Runestenene og Kæmpehøjene og dels for Seminariets Skyld. I Kroen bedede alle Vesteregnens Folk paa Vej til og fra Vejle. Til Kroen hørte der flere Tønder Land god Mark. Der var nok at tage Haand i for Far, men ikke mindst for Mor. — Under Treaarskrigen var der aldrig Ro, hvad der tog saa haardt paa Mor, og et Par Aar efter bortforpagtede Far Kroen og solgte den senere. Han købte midt i Byen et Par mindre Huse med Haver og en lille Toft samt en Englod i Hørup Skov og forpagtede endda en Jordlod i Byen og en Moselod i Jellinge Skov. Vi holdt da gerne 2—3 Køer. I det ene Hus ind mod »æ Smut« boede vi alle. — — Men Far var en arbejdsom Natur. 52 Aar gl. forpagtede han Præstegaardens Vestermark, fordi han mente, at han endnu var i sin fulde Kraft, og at vi Drengene burde have noget mere at tage Vare paa. Der var 56 Td. Land Mark og 4 Td. Land Eng. Forpagtningen varede i 9 Aar, og siden nøjedes vi med Toften og Skovlodden.

Vi Drengene blev ikke skaanede. — — Han var ikke selv bleven forkælet. En streng, sædelig og sund Opdragelse var hans Princip. En af Fars Bevæggrunde til at flytte fra Hovedstaden var den, at hans Børn ikke skulde vokse op i »det letlevende Sodoma«, som han udtrykte sig. — Til os havde Far ikke mange Ord; men han tænkte kærligt paa os. Jeg kom en Aftenstund til at høre følgende Ytring: »Børn skal ikke mærke for meget, at man holder af dem, men have Lov til at gaa i Ro, og dog er i Grunden al vor Slid og Møje for dem.« — — Far vilde altid gøre Ret og Skel, og han var til at stole paa. — Flid, Troskab og Vedholden var hans Kendemærke. — Han afviste al Sladder og Bagtalelse med de Ord: »Lad ethvert Kar staa paa sin Bund!« — —

Far var en Modstander af den Tids religiøse Bevægelse — — og naar Mor vovede sig ud til opbyggelige Møder i Hjemmene (f. Eks. hos *Markus Jørgensen* paa Rosenholm), kunde han blive gnaven over »det hellige Væsen«. — Ved Siden deraf agtede han Pastor *Svendsen* højt, og han kunde ikke taale, at Modstanderne førte Sladder til Torvs om denne herlige Mand. Kirken søgte han ogsaa flittig og gerne, saa længe hans Astma tillod ham det, og i de sidste skrøbelige Tider læste han Bibelen igennem atter og atter.

I Politik var han gammeldags. — — Jeg mindes, at han engang udtalte sig omtrent saaledes: »Det er et farligt Vrøvl! Det gik meget mere rolig til i gamle Frederiks Tid. Han var en god Mand og Konge der vilde os alle vel.« — — Det ny Røre var ham fremmed, og han var bange for, at Folk magtede det ikke. — Han var en Hjemmets Mand og skyede alt, hvad der angik kommunale og offentlige Sager. — —

Efter Ophøret af Præstegaardsforpagtningen var han ikke længere ung, og det gik ned ad med Kræfterne. Han maatte holde sig inde i

Stilhed. Jeg ser ham sidde med Briller paa ved Bordenden og læse i sin Bibel. En Søndag (April 1874) var min Hustru og jeg hjemme. Da ytrede han noget om, at nu gik det mod Døden for ham. — Han ønskede os Guds Velsignelse — og bad mig komme snart igen, »for jeg lever ikke længe.« — —

Det var en naadig Forudfølelse for ham og et manende Ord til os Børn. Samme Dag sad Søster Julie paa Marienberg og skrev til Mor. Pludselig steg det op i hendes Tanker, at hun — hellere end at skrive — skulde rejse hjem for at se til Far. — — Bror Christian sad ligesaa og skrev til Mor. Hans Hustru Louise kom ind og sagde: »Du skulde rejse til Jellinge og se til Bedstefar i Stedet for at skrive.« — Tirsdag Morgen, da jeg gik ind i min Skole, steg det op i min Tanke at give Skolen fri og gaa hjem til Far. — — Der var altsaa Bud til os alle om at gaa hjem til Far. Havde vi fulgt Budet, da var vi alle kommen tidsnok til at tage Afsked og sige Farvel for sidste Gang. — — Op ad Dagen sendte Mor Bud efter mig; men inden jeg kom, var han død. — — — *Der er stærke Hjertebaand mellem nære Slægtninge og Forbindelser, som ingen kan forstaa. Det gælder for alle at være lydhøre og lydige overfor disse dunkle, men virkelige og stærke Anelser og Røster, der rører sig, lever og gaar deres Gang mellem Sjælene. — Nu maatte vi nøjes med det brustne Blik og grædende bede Gud være hans Sjæl naadig.*

— — — — —

Mor, der er født i Kolding, kom tidligt hjemmefra og kom i Huset hos omtalte Hans Olesen, der var gift med hendes Tante. Hun har fortalt, at hun som lille Pige (4 Aar) stod ved Fjorden, holdende i sin Mors Haand og stirrede med Skræk paa en stor Ildebrand. Det var Branden paa Koldinghus 1808. — Mor tjente fem Aar i København, hvad der sikkert drog Far derover. Hun tjente bl. a. hos en Familie, der tog hende med til Bibellæsning paa Kalkbrænderivejen.

Dengang var Guds Ord »dyrt i Landet«, men her hørte hun Ord, der har fanget hendes Øre. — Hun yndede Fromhed, Salmesang og Kirkegang, vilde gerne deltage i opbyggelige Møder, hvor der blev bedt og sjunget. Det var derfor en stor Glæde for hende at høre Pastor Svendsens djærve og kraftige Forkyndelse, der havde saa stor Betydning for Omegnen og for de unge paa Seminariet. — —

Mor sang saa dejligt med sin bløde, rene og tiltalende Stemme. Hun sang f. Eks. Sangene af »Elverhøj« og de kære, kendte Salmer og Sange. — Om Aftenen slog hun Korsets Tegn for vort Ansigt og vort Bryst. —

Mor var af Middelhøjde, mager og tynd. Men hun var sejt og udholdende. — Efter Fars Død tog det stærkt af med hende. Da vi 1875 flyttede til Gadbjerg, kom Mor ud til os og tilbragte de sidste fire Aar.

— — — — —

Helligtrekongersaften 1879, da Juletræet var plukket, lukkede hun sine Øjne. Min Søster — der var i Besøg for at se til Mor — og jeg stod hos hende og var Vidne til det sidste Suk. — De smertelige Træk udjævnedes i hendes gamle Ansigt, saa hun kom til at ligne sig selv for tyve Aar tilbage.

Andr. Jørg. Ravn.

Henrik Christensen Ravn og Birthe Marie
Andersdatter, 4 Børn: *Julie*, f. 1840,
Christine, f. 1842 (d.), *Christian*, f. 1844
og *Andreas*, f. 1847 (I—IV).

I Julie Cecilie Hanssine Mette Kirstine Ravn,

f. paa Christianshavn 27. Februar 1840, d. 7. Juni 1912,
g. 12. August 1863 m.

Carl Egede,

f. 8. Januar 1822, d. 12. Februar 1902. — Søn af Mejeri-
forpagter Carl Egede og Hustru, Karen Thomasdatter
(d. 1871), — — —

Carl E. var Forpagter af Marienberg ved Vordingborg
samt af Sindsygeanstalten »Oringe«s Jorder (1877—98).
Var samtidig Postkontrahent i Vordingborg. — Han hørte
til den kendte Egedeslægt.

Den ældste Søn Hr. M. Egede, skriver:

»I Følge den Stamtavle, jeg har faaet, har Stamfaderen *Hans*
(*Johan*) *Jensen Colding* nedlagt sit oprindelige Navn *Ravn*, da han
blev Kapellan i Kolding. Han var født 1596 og døde 1659 som Præst
i V. Egede, hvortil han kom 1629. Han var Far til 8 Børn, hvoraf
Nr 2. hed *Jens Hansen Egede* og er min Stamfar (Nr. 6, *Poul H. Egede*
var Sorenskriver i Senjen og Far til Biskop *Hans Poulsen Egede*). —
Hvad der yderligere bestyrker mig i, at vi er af Slægten Ravn gen-
nem Hans Jensen Ravn, er, at Egedes Bomærke bestaar af to Felter,
hvor der i den ene findes en Ravn (paa en Stub) og i den anden en
Eg. — Det vilde interessere mig at faa at vide, om jeg baade paa
Fædrene- og Mødreneside nedstammer fra samme Ravnslægt.«

Det lykkedes mig ikke at løse den stillede Opgave, skønt jeg har
søgt i en Mængde af Kilder og spurgt hos fremragende Genealoger.
Til Dato har man ikke fundet, hvor nævnte Hans Jensen Ravn havde
sit Barndomshjem. At hans Vugge har staaet i Jylland, er der vel ingen
Tvivl om. Derimod er det omtvistet, om han virkelig har været Ka-
pellan i Kolding. Han har maaske haft sin Skolegang dér. — Fr. Niel-
sen mener, at det var hans Børn, der tog Navnet Egede.

Smaatræk.

1. Paa én af Søndagsturene til Frederiksberg Have hændte det,
at *Julie* blev borte i Vrimlen. Hendes Forældre var jo ulykkelige
og ledte med Ængstelse efter hende, ligesom de lod kundgøre i Bla-
dene. Næste Dag kom hun. En Familie traf hende grædende nede
ved Kanalen. De tog hende med hjem for saasnart som muligt at
aflevere hende til de rette Ejere.

2. Søster Julie var flere Steder for at uddanne sig i Husvæsen, Madlavning og Mælkeri. Hun var saaledes i Trolderup, i Ø. Ørum Præstegaard ved Vejle Fjord, paa Ullerupgaard i Thy, paa Marienlyst ved Helsingør og i København for at uddanne sig. Hun havnede paa Marienberg som Husjomfru og Mejerske og senere som Forpagter Egedes Hustru.

3. Min Søster Julie kom engang, mens hun var Husjomfru paa Marienberg, kørende Enspænder med Linned, der skulde paa Bleg i Skoven. Hesten løb med hende, og hun væltede; men til Held var det lige ind i en »Ravnerede«, i Hulemose Mølle, hvor hun blev vel modtaget og kærligt plejet.

Andr. Ravn.

Carl Egede og Julie Ravn, 3 Børn: *Morten*, f. 1864, *Elimar*, f. 1867, og *Hans*, f. 1868 (1—3).

1 Morten Carl Henrik Egede,

f. 10. Juni 1864, g. 14. Juli 1905 m.

Petra Frederikke Edinger,

f. 22. Oktober 1878. — Datter af Vitus Abraham Lehn Edinger (f. 3. Maj 1842) og Hustru, Hedevig Christine Fog (f. i Hodde Præstegaard 1. September 1847), Blæsebjerggaard ved Stubbekøbing.

Morten E. Forpagter af Vemmetofte Avlsgaard ved Fakse. Landbrugskandidat.

M. E. tog Præliminæreksamen i Vordingborg 1880 og Landbrugs-eksamen paa Landbohøjskolen 1886. Var derefter Soldat. 1888—95 Godsforvalter paa Lundbygaard, Sjælland. 1895—1908 Forpagter af Hovedgaarden Kjærup ved Ringsted og fra 1. April 1908 Forpagter af Vemmetofte Klosters Hovedgaard. — Medlem af Benløse Sogneraad i 12 Aar (i den ene Periode Formand). I 4 Aars Perioden 1913—17 atter Sogneraadsmedlem.

2 Børn: *Gertrud* og *Poul* (a—b).

a Gertrud Hedvig Egede,

f. paa Kjærup 12. Maj 1907.

b Poul Carl Egede,

f. paa Vemmetofte 24. December 1910.

2 Elimar Camillo Egede,

f. 30. Marts 1867, g. 20. Juni 1899 m.

Holga Dorothea Skeel,

f. 4. Februar 1867. — Datter af Kammerherre, Oberstløjtnant Holger Frederik Skeel, Patron ved Roskilde adelige Kloster, og Hustru,

Elimar E. Overlæge ved St. Josephs Hospital, Odense.

El. E. kom paa Herlufholms Skole August 1880, blev Student Juni 1886, tog medicinsk Embedseksamen Juni 1893 (Laud I), konst. Kandidat ved Kommunehospitalet August—Oktober 1893, Vikar November 1893—Februar 94, gjorde Tjeneste som Reservelæge paa Odense Sygehus Marts—April 1894, ved Roskilde Amtssygehus Maj—Oktober 1894, Kandidat ved Kommunehospitalet November—December 1894 og ved Randers Sygehus Januar 1895—Marts 96, Skibslæge paa »Thingvalla« April 1896—Maj 97, Vikar Juli—August 1897, Kandidat ved Kommunehospitalet December 1897—Februar 99, rejste til Tyskland og Østerrig for at studere Kvindesygdomme Marts—December 1899, i Paris Januar 1900, i Breslau Juli 1903 og i London Maj 1908. — Nedsatte sig som praktiserende Læge i Odense Januar 1900, Læge ved St. Josephs Hospital August 1901 og Overlæge Oktober 1909. — Repræsentant i »Almindelig dansk Lægeforening« Oktober 1907—December 13.

(Dels efter »Den danske Lægestand«.)

En Datter, f. 13. August 1905, døde som spæd.

3 Hans Paul Egede,
f. 28. Juli 1868, g. 4. Juli 1917 m.

Frida Jørgensen,
f. 10. Februar 1877. — Datter af Fabrikant Frederik Jørgensen og Hustru, Karen Karup Sahl, København.
H. P. E. Manufakturhandler i Køge.

Har gaaet i Vordingborg Realskole, kom i Lære hos Johs. Rasch i Køge 1885 og var her i 8 Aar, fik videre Uddannelse hos Julius Boech, Kalundborg, Ludv. Ostermann, Roskilde, P. Trolle, København, og L. B. Freuchen, Nykøbing F. Etableret i Køge siden 1. Januar 1901. Indehaver af Vett & Wessels Udsalg i Køge. — Medlem af Byraadet.

En Søn:

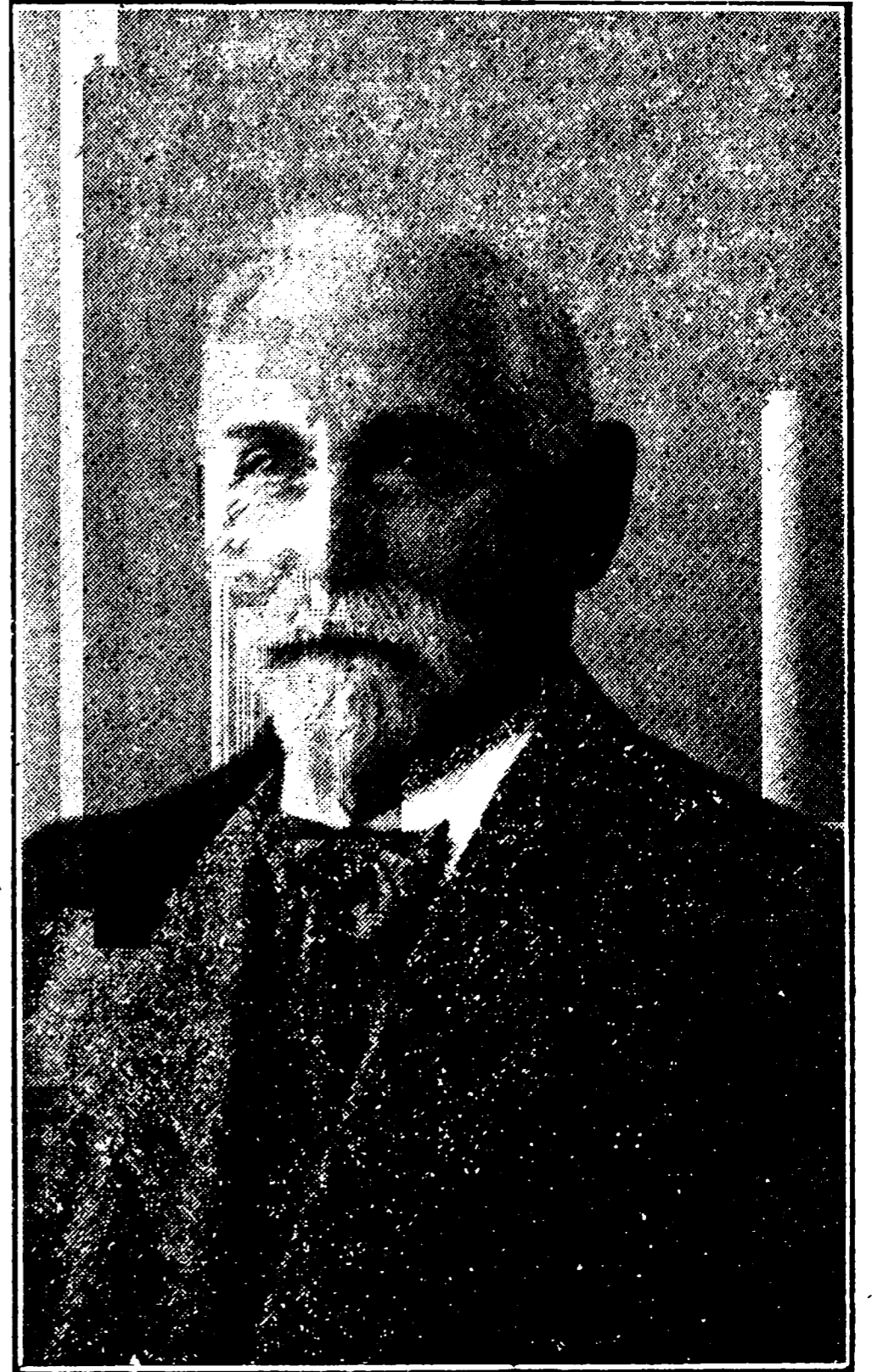
Torben Egede,
f. 4. April 1918.

II Christine Ravn,
f. 1842. d. som Barn.

III Christian Henrik Ravn,
f. 6. September 1844, g. 9. Februar 1872 m.
Ane Marie Louise Bolette Pedersen Kistrup,
f. i Viborg 20. Oktober 1853. — Datter af Gaardejer

Ane Marie Louise Bolette Pedersen Kistrup.

Christian Henrik Ravn.

Jens Pedersen Kistrup og Hustru, Ane Margrethe Lay,
Ørum, Fjends Herred.

Elev fra Testrup Højskole.

Chr. R. Lærer og Folketingsmand.

»1844, 6. September, fødtes jeg paa Christianshavn, hvorfra vi 1845 flyttede til Jelling, hvor jeg er opdraget. Fra Seminariet dimitteredes jeg 1864, fik Lærerembede 1865 i Sparkjær, hvorfra jeg forflyttedes til Borup, Taarup S., 1870. Af politiske Grunde blev jeg afskediget 1885. Derefter beboede jeg min Gaard i Knudby, Taarup S. 1906 rejste jeg til Haraldsted paa Sjælland, hvor jeg havde købt den Gaard, paa hvis Mark Knud Lavard blev myrdet, og hvor Ruiner af Kapellet findes. Gaarden i Knudby solgte jeg 1911 til min Brorsøn Rasmus Ravn. (Se Side 323.)

9. Februar 1872 viedes jeg i Taarup Kirke. 1874—82 var jeg Sogneraadsformand i Taarup-Kvols-Borris Kommune og fra 1883—1901 Amts- og Skoleraadsmedlem i Viborg Amt. Folketingsmand for *Morsø* 1879—95, for *Viborgkredsen* 1898—1903 og for *Gudmekredsen* 1909—13. « *Chr. Ravn.*

Ridderbogen (»Blaa Bog«) oplyser endvidere, at C. R. var Medlem af Finansudvalget 1890—95 og Revisor i Nørrejydske Kreditforening, Viborg, fra 1891.

Ridder af Dannebrog.

Chr. Ravns Bopæl: »Villa Kongsgaard«, Haraldsted pr. Ringsted.

Minder fra Rigsdagslivet.

Herr Lærer Harbo!

Hermed en politisk Erindring fra min Rigsdagsvirksomhed. Lykke med Værket.

Venlig Hilsen!

Deres forb.

Villa Kongsgaard, 2°/₃ 1917.

Chr. Ravn.

»Det er nu snart 25 Aar siden Alderdomsunderstøttelsesloven udkom, og det kan derfor ikke være nogen søgt Anledning, naar jeg, som Ordfører i Folketinget for denne Lov og Fattigloven, giver en Fremstilling af dens Tilblivelse. Særlig efter 1880 havde Venstre paa Rigsdagen virket stærkt for at faa Staten til at yde 25 Øre pr. Individ i Kommunen til de daværende »De fattiges Kasse«, imod at Kommunen gav et lignende Tilskud, og Summen særlig anvendtes til Understøttelse for trængende, gamle Mennesker udenfor Fattigvæsenet. Landstingets daværende Flertal, anført af Konsejlspræsident Estrup, stillede sig stejlt imod Kravet om Statstilskud til Understøttelses- eller Forsørgelsesvæsenet, hvilket efter Højres Mening kun burde være en Kommunesag, og derfor blev Venstres Arbejde i den Henseende gennem mange Aar frugtesløst.

Da Forhandlingspolitiken i 1890, under Ledelse af *Frede Bojsen*, fik Overtaget i Rigsdagen, fremkom en Del Reformforslag dels fra Regjeringen dels ved privat Initiativ. Indenrigsminister *Ingerslev*, Repræsentant for den liberale Del af Højre, fremsatte i Folketinget Forslag til Ændring af vor forældede Fattiglov, og i dens § 64 fandtes et Udslag af Højres forandrede Stilling til Forsørgelsesvæsenet. Flertallet i det om Fattiglovsforslaget nedsatte Udvalg, for hvilket jeg var Formand og senere valgtes til Ordfører, udarbejdede nu paa Grundlag af ovennævnte § 64 vort Forslag til Alderdomsunderstøttelseslovene. Nogle Dage før *Berg—Hørup* indbragte deres Forslag om Alderdomsforsørgelse i Folketinget, var Flertallet i Fattigudvalget bleven enig med Minister *Ingerslev* ikke alene om Ændringerne til Fattigloven, hvorved denne blev den humaneste Fattiglov, som kjendtes, men tillige om Hovedbestemmelserne i vort Forslag til Alderdomsunderstøttelsesloven. Da vi var i Orden med det Hele, stillede Ministeren den Betingelse, at begge Forslagene ikke maatte naa op til Landstinget før efter Midten af Marts Maaned; thi sagde han: »Nr. 1erne i Landstinget kan jeg sagtens komme afsted med, og Nr. 2erne kan jeg forhandle med, men Nr. 3erne kan forstyrre mig Sagerne, hvis de har fornøden Tid dertil. Paa Spørgsmaalet til Ministeren, hvem han sigtede til med Nr. 3erne, svarede han: »Aa, dermed mener jeg saadanne Kommunal mænd som M. P., B. R. m. fl.« »Paa Gjensyn i Slutningen af Marts.«

Nu gav Flertallet mig den Opgave at trække Tiden ud i 3 Maaneder, og det blev ingen let Opgave. Ved første Behandling i Tinget af det *Berg—Hørupske* Forslag kritiserede jeg dette og udtalte til Slut: »Havde D'hr. henvendt sig til mig, kunde jeg i Løbet af 10 Minutter have lagt Dem paa Bordet et Forslag, der var bedre o. s. v.« Det var saa langt fra, at jeg havde taget Munden for fuld; thi jeg behøvede saamænd ikke 10 Minutter til at hente det Forslag, som senere blev til Lov, fra

min Skuffe i Udvalgsværelset. For at faa noget ud af denne min Udtalelse, maatte »Politiken« først fremsende den løgnagtige Omskrivning, at jeg havde sagt, at jeg »i Løbet af 10 Minutter kunde lave« et Forslag, der var bedre. Nu skrev »Politiken« efterfulgt af »Socialdemokraten« og flere af de Bergske Blade den ene mod mig haanende Artikkel efter den anden og derigennem tildelte mig Øgenavnet: »10 Minutters Ravn«. Jeg lod dem skrive og skringe saameget de vilde og tænkte kun paa Midler til at trække Sagen ud.

Dels ved at trække Forhandlingerne i Udvalget i Langdrag ved stadig at forlange nye Oplysninger, dels ved at snakke op ad Stolper og ned ad Vægge om det Berg—Hørupske Forslag, der var henvist til Fattigudvalget, dels ved at agere syg i en 8te Dags Tid og dels ved et 12 Dages Ophold i mit Hjem lykkedes det at trække Tiden ud til 1ste Marts. Dette mit Ophold i Hjemmet forargede min gode Nabo derhjemme i den Grad, at han næsten ikke i lange Tider kunde tale om andet, end at jeg havde ligget hjemme i 12 Dage og hævet 6 Kr. daglig. Hvad mon han i saa Henseende siger om Rigsdagsmændene i vore Dage?

Efter at ovennævnte Blade i 2—3 Maaneder havde forhaanet mig efter alle Kunstens Regler, mødte jeg først i Marts Maaned frem med Betænkning over Fattigloven og tilligemed Udvalgsflertallets Forslag til Lov om Alderdomsunderstøttelse. Under de i Forretningsordenen foreskrevne Behandlinger i Tinget af disse Forslag, lod Mindretallets Ordfører, Hørup, sit medfødte Vid spille saa kraftigt, at det grænsede til Raseri, ikke saameget mod Fattigloven, som man ikke havde noget virkeligt imod at indvende, men mod Alderdomsunderstøttelsesloven.

Da Forslagene i Flertallets Affattelse, godkjendte saavel af Finansministeren som af Indenrigsministeren, kom op i Landstinget, trak Nr. 3erne op med en næsten utænkelig vild Kritik, ikke saameget mod Alderdomsunderstøttelsesloven; thi den var for ny i Tankegangen for de ældre Herrer, men mod Fattigloven, som de mente at have Forstand paa. Det lykkedes Ministeren at undgaa Udvalgsnedsættelse; men samme Eftermiddag samledes 7—8 Medlemmer i et Udvalgsværelse og stillede et Utal af Ændringer til Fattigloven.

Da Indenrigsministeren erfarede dette, sendte han en vis nulevende Landstingsmand ind for at forstyrre dette Værk. Denne kom farende ind i Værelset, hvor Nr. 3erne sad og svedte under det besværlige Arbejde, bukkende og undskyldende, at han forstyrrede, men bad om Lov til at tage en Bog, han gjerne skulde benytte. Der var nu flere af disse Svedere, der udtalte Ønsket om den dygtige Juristes Bistand, og skjønt denne naturligtvis havde meget travlt, efterkom han Ønsket, og efter 1 Times vejledende og kritiserende Arbejde var Resultatet 2 mindre betydende Ændringer, som man til Slutning enedes om at lade falde til stor Glæde for Ministeren og stor Ærgrelse for Hovedmændene blandt Nr. 3erne. Nogle Dage senere var begge Lovene færdige fra Rigsdagen.

Fattigloven blev snart lovprist som den humaneste i Verden, og Alderdomsunderstøttelsesloven, der saa gruelig bekjæmpedes af Bergianerne, Hørupanere (nuværende radikale) og Socialisterne, bliver nu

favntaget som eget Barn af de 2 sidstnævnte Partier, medens Bergianerne sysler med den vist ikke mulige Opgave at faa denne erstattet med en Forsikringslov; men mange Tusinder gamle Trængende har nu i snart 25 Aar nydt Gavn og Glæde af denne Lov.«

Chr. Ravn og Louise Kistrup, 6 Børn: *Marie*, f. 1872, *Margrethe*, f. 1874, *Julie*, f. 1876, *Signe*, f. 1878, *Else*, f. 1880, og *Henrik*, f. 1890 (1—6).

1 Marie Ravn,

f. i Borup 1. Oktober 1872, g. 27. Oktober 1899 m.

Simon Boel (Pedersen),

f. 27. Februar 1875. — Søn af Gaardejer Mehlsen Pedersen og Hustru, Marie Kirstine Simonsen Boel, Jebjerg.

S. B. Mejeribestyrer i Toksværd pr. Olstrup.

Ved Landbruget hjemme til 1893, lærte Mejerifaget 1893—96 og besøgte V. 1896—97 Ladelund Mælkeriskole, blev 1897 Mejeribestyrer paa Borup Andelsmejeri ved Løgstrup og fra 1899 paa Toksværd pr. Olstrup. — Siden 1908 Formand for Præstø Amts Mejeristforening og siden 1914 Medlem af Dansk Mejeristforenings Hovedbestyrelse.

Elev fra Jebjerg (V. 1887—88).

M. R. Elev fra Mellerup.

2 Børn: *Christian* og *Ester* (a—b).

a Christian Ravn Boel Pedersen,

f. 26. August 1901.

b Ester Ravn Boel Pedersen,

f. 24. Marts 1906.

2 Margrethe Ravn,

f. 4. Marts 1874, d. 3. Februar 1894.

Var privat Lærerinde i Gaardby paa Lolland.

Elev fra Sorø og Askov.

3 Julie Ravn,

f. 30. Januar 1876, d. 27. Januar 1902, g. m.

Sergent Dyhrberg,

f. . . — Søn af

og Hustru

D. Tjeneste ved Sikringsstyrken (8. Bataillon), Holbæk.

Julie R. havde Modeforretning i Viborg.

Elev fra Vrigsted.

4 Signe Ravn,
f. 10. Januar 1878, g. 19. April 1901 m.

Johannes Christophersen,

f. 10. Juli 1876. — Søn af Gaardejer Sander Christophersen og Hustru, Else Marie, Allindelille.

Johs. C. Ejer af Vænggaarden, Allindelille, Haraldsted S. ved Merløse.

Var Elev paa Tune 1893—94, paa Fyens Stifts patriotiske Selskabs Skole i Odense 1897—98 og overtog Gaarden 1. Maj 1905. — Medlem af Haraldsted—Allindemagle Sogneraad. Medlem af Bestyrelsen for Allindelille Brugsforening.

S. R. Elev fra Lyngby.

3 Børn: *Else, Louise og Jacob* (a—c).

a Else Marie Christophersen,
f. 8. Februar 1902.

b Louise Ravn Christophersen,
f. 16. Oktober 1903.

c Jacob Sander Ravn Christophersen,
f. 17. September 1905.

5 Else Ravn,
f. 10. Marts 1880, g. 19. Oktober 1906 m.

Anton Nielsen,

f. 25. November 1880. — Søn af Gaardejer, nu Rentier, Dannebrogsmænd Hans Nielsen og Hustru, Mette Kirstine Nielsen, N. Tvede ved Brandelev.

A. N. Ejer af Fødegaarden fra 1. Januar 1907.

Elev fra Brøderup (V. 1899—1900).

E. R. Elev fra Askov.

5 Børn: *Ove, Holger, Kjeld, Ingeborg og Hans Christian* (a—e).

a Ove Egild Ravn Nielsen,
f. 26. August 1907.

b Holger Ravn Nielsen,
f. 28. Oktober 1908.

c Kjeld Ravn Nielsen,
f. 27. September 1910.

d Ingeborg Margrethe Ravn Nielsen,
f. 23. August 1913.

e Hans Christian Ravn Nielsen,
f. 23. Juli 1917.

6 Henrik Ravn,
f. i Knudby 23. Januar 1890, g. 16. Oktober 1914 m.

Ane Hansine Jensen,

f. 5. April 1892. — Datter af Gaardejer Hans Jensen
og Hustru, , Ørslev ved Skelskør.

H. R. Ejer af Fødegaarden i Haraldsted fra 1. Maj 1913.

Er udgaaet med 4. Klasses Hovedeksamen fra Viborg Kathedral-
skole. Var 1908 Landvæsenselev paa »Hindemade« ved Nyborg og
i Somren 1911 i Sachsen og Hannover. — Formand for Venstres
Ungdom, Ringstedkredsen og Formand for Andelsmejeriet »Stjerne-
bjerg«.

Elev fra Dalum (1907—08) og Askov (1910—11).

3 Børn: *Signe, Margrethe og BIRTHA* (a—c).

a Signe Louise Ravn,
f. 3. August 1915.

b Margrethe Ravn,
f. 9. November 1916.

c BIRTHA Marie Ravn,
f. 6. Juni 1918.

*IV Andreas Jørgen Ravn,

f. i Jelling Kro 12. Maj 1847, g. 1. G. 1873 m.

Else Marie Rasmussen,

f. 28. Oktober 1852, d. 1. Marts 1879. — Datter af Gaard-
ejer Rasmus Knudsen og Hustru, Maren Andersdatter,
Balle, Bredsten S.

Andr. J. R. Landvæsenselev fra Marienberg 1861—63,
Seminarist fra Jelling, dim. 1867, Andenlærer i Bredsten
1868—75, Enelærer, senere Førstelærer, og Kirkesanger
i Gadbjerg 1875—1916. Siden pens. Lærer i Silkeborg.
Bopæl: Chr. 8.s Vej 36.

Ungdomsminder :

Efter min Konfirmation skulde jeg lære Landvæsen hos Forpagter
Egede. Jeg havde det strengt, men fik en god Pleje af min Søster,
der da var Husjomfru. Lysten til Landvæsen paa de store Gaarde
gik fløjten, og Længselen efter Hjemmet var en stadig Gæst. —
Under et Besøg hjemme i Somren 1863 fik jeg Lov af Far til at
komme hjem og gaa i Forberedelse til Seminariet. Jeg maatte love
min Far aldrig at dumpe til nogen Eksamen. Jeg holdt mit Løfte,
skønt det kneb under de vanskelige Forhold, der kom. —

Andreas Jørgen Ravn og Else Marie Rasmussen.

I Bredsten oplevede jeg en saare lykkelig Ungdomstid. Den unge *Laurits Laurberg* var sidst i Halvtredserne kommen hjem til sin gamle Far, Provsten i Balle. Haa havde en egen indtrængende Maade at vinde Sjæle paa. Han fik i *Hans Svejstrup*, *Nørup*, og *Svendsen*, Jelling, god Støtte til sit Præstevirke. Og nu blev der i Sognet et kirkeligt Røre, som man vanskeligt vilde finde Mage til. Folk strømmede til Kirken, og der blev en Sang i Kirke og Hjem som Sangfuglenes Kor i den vaar-grønne Skov. Efter Laurbergs Bortrejse i 1864 holdt Bevægelsen sig. De fleste søgte som Sognebaandsløserne til Jelling, og i 1884 rejste de Valgmenigheden i Balle. — Med min Bylt under Armen holdt jeg mit Indtog til Bredsten Skole 1867. Snart mærkede jeg, at der var kommen Liv og derved Kamp. Skønt Andenlærer i Folkeskolen sluttede jeg mig til Friskolens Venner, Svendsens Sognebaandsløserne. Blandt de opvakte havde jeg min Vennekreds. Og blandt dem vandt jeg ogsaa min første Hustru. — Men nu skulde jeg være Soldat. 25. April 1870 mødte jeg som Rekrut i Odense ved 5. Bat.s 3. Komp: under Oberst *Otto Vaupel* (udt. Fovbel). Forgæves vilde man lede om en bedre Officer. Han var en høj, skulderbred, kraftig og sund Skikkelse med et stort, lyst Skæg, af et frejdigt Sind, med lynende Øjne og en Røst, der baade kunde høres og forstaaes. Hvor var han ivrig under vore Øvelser! Han taalte hverken Driveri eller Slingren af nogen (Menige eller Befalingsmænd). Med Appel og Omtanke maatte enhver Ordre udføres. Men holdtes der Hvil efter en streng Øvelse, da var han Kammerat med os alle, rykkede én

i Øret, en anden i Skægget og havde til os alle opmuntrende Ord. Paa vore Mindedage (som 6. og 25. Juli og 8. September) gjorde han Holdt og fortalte interessant om Mænd og Begivenheder. Første Gang, han samlede Bataillon en om sig i en Firkant ude paa »Heden« ved Odense, bød han os alle velkommen til »Femte«, og meddelte dernæst, at vi maatte tage Livet, som det faldt, strængt og tit utiltalende, sammen med det skønne og herlige, og han bad os gaa tit i Kirke, da vi alle havde saa meget at takke for og bede om. Søndagsparaden skulde ikke hindre os, saa vi kunde komme i Kirke, hvor vi ønskede. — Det var Ord, der faldt ved os, og det var ikke Mundsvejr. Søndag efter Søndag sad han selv i »St. Knuds« og lyttede til *Ludvig Helvegs* klare og varme Forkyndelse. — Under Marchen vendte han sig ofte opmuntrende paa Hesten, slog ud med Haanden og bad os synge en Fædrelandssang. Raahed og Skældsord hørte han nødtigt, og Tonen forandrede sig, naar han var i Nærheden. Efter større Ture, naar vi var udasede, tilstøvede eller vaade, skulde Befalingsmændene drage Omsorg for, at vi straks kom i Kvarter. — — I Rekrutaaret indtraf Krigen mellem Frankrig og Tyskland. Vi var jo paa Nippet til at komme med, og Stillingen var spændende. — Hos *Morten Eskesen* var vi unge velkomne, og han fortalte og sang for os. Tonen i Hæren blev bedre end under sædvanlige Forhold, og de, der havde noget tilfælles, fandt hinanden. Da vor Bataillon 27. Oktober blev hjemsendt, bad Obersten os tage ivrig Del i Øvelserne i vore Skytteforeninger. —

Glad var jeg ved at komme hjem til min Gerning, mine Venner og min kære *Else*, der tjente hos Pastor Svendsen i Jelling. — Om Sommeren blev der holdt kirkelige Møder i *Hans Steengaards* Skov, hvor *Svendsen*, *Bluhme*, *Nørup*, *Dalsgaard*, *Ringgive*, *Peter Larsen* Dons o. fl. førte Ordet. Og Ordet blev levet i Hjemmene. — — Og saa kom da Tiden, da *Else* og jeg skulde stifte Hjem sammen. Vi holdt Bryllup i 1873. — —

Jeg regner det til min store Lykke at være konfirmeret og dimiteret af *Svendsen*, at have staaet under Oberst *Vaupel* og været Lærer i Bredsten i en folkelig og kristelig bevæget Tid.«

Andr. Jørg. Ravn.

Andreas J. Ravn og Else Rasmussen, 2 Børn:
Henrik, f. 1874 og *Rasmus*, f. 1876 (1—2).

1 Henrik Ravn,

f. i Bredsten 4. August 1874, d. i Give 6. November 1909, g. 18. December 1902. m.

Maren Kirstine Jensen,

f. 8. Oktober 1876. — Datter af Købmand Hans Chr. Jensen og Hustru, Mette Sørine Sørensen, Gadbjerg. H. R. Præst i »Den danske Kirke« i Amerika 1903—08. Enkefru Ravn har Pensionat i Silkeborg (for kvinde-

lige Seminarieelever). — Fra Menigheden i Amerika kommer der hvert Aar en god Hilsen, der vidner om Taknemmelighed.

Henrik Ravn havde som Dreng sin Skolegang hjemme og i Friskolen i Balle, hvor han tjente, ligesom hos Lærer Helligsøe i Borup. Han blev konfirmeret hos Pastor Ravn-Jensen i Gylling og var derefter Elev paa Efterskolen hos Vilhelm Malling i Odder. I 1889 begyndte han at studere. Det var særlig Sprogstudie hos den unge Sandfeldt-Jensen (da i Vejle). Samme Aar optaget paa Vejle Latinskole under Rektor Krarup. Efter endt Studentereksamen tog han i September 1894 til København for at blive Theolog, og han havde især Udbytte af Professor P. Madsens Forelæsninger over Ny Testamente. Under et Ophold i Kongens Lyngby fik han Lejlighed til at høre Forstander Rosendal og havde megen Glæde deraf. I 1896 læste han en Tid i Hjemmet sammen med flere Kammerater.

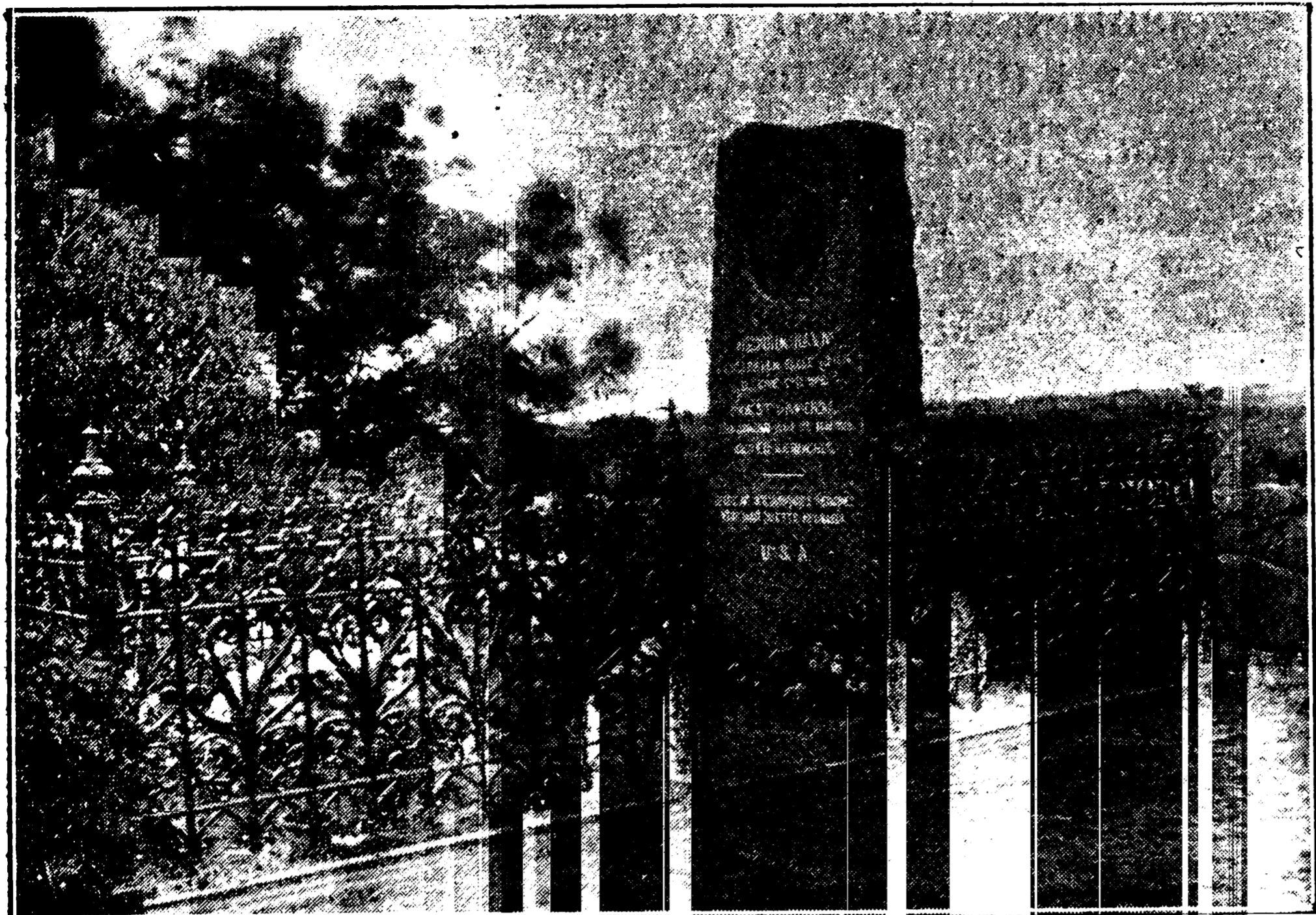
I Paasketiden 1898 skete der et aandeligt Gennembrud, der fik varig Betydning for hans Kristenliv og hans Fremtidsgerning. Det er dejligt at læse de Breve, han sendte hjem paa denne Tid. Han vidste jo, at hans Mor ved hans Fødsel havde udtalt: »Gid han maa blive en Præst som Svendsen!« Og nu havde han en levende Længsel efter, at det maatte ske. Det jublede i ham: »*Kristus er opstanden!*« — I Paasken 1899 fortæller han, at han har været Tilhører ved Pastor Andreas Leths Gennemgang af Profeten Jesajas. — Ligeledes hørte han Rejsesekretæren Moth. I Januar 1900 holdt han Skole for sin Far, der laa syg. 14. Januar 1901 tog han theologisk Embedseksamen med første Karakter. En Tid maatte han nøjes med Skolegerning, men længtes efter præstelig Virksomhed. I Oktober 1902 blev han kaldet til Præst for den danske Menighed i Muskegon, Mish. i Amerika, og 10. December blev han ordineret i Ribe Domkirke. 18. December holdt han Bryllup, og efter en god og glad Jul tog de med »Koldinghus« til Parkeston. Til Muskegon naaede de 16. Januar 1903. Den første danske Præst, de hilste paa, var J. P. Lillesø. De var glade ved Gerningen i Muskegon, men flyttede dog 1907 til Marquette, Nebraska. — Et Tilbud om Præstelærerstillingen i Des Moines kunde han ikke modtage.

Paa Grund af begyndende Brystsyge maatte han opsigte sin Præstgerning fra 1. Juni 1908. Han naaede at komme hjem til Danmark, hvor han kom under Professor Bangs Behandling. Under Sygelejet fik han Breve fra Venner i Amerika, og enkelte tog herover for at besøge ham. — Glad i Troen slumrede han ind i Morgenstunden 6. November 1909. Han blev jordet paa Gadbjerg Kirkegaard 12. November.

Efter Breve og Optegnelser.

Venner i Amerika rejste ham en Mindesten med følgende Indskrift:

Henrik Ravn, født i Bredsten Skole 1874, død i Give 6. November 1909. Præst i Amerika fra Januar 1903 til Maj 1908. Gud er Kærlighed. Rejst af St. Johannes Menighed ved Marquette, U. S. A.

Henrik Ravns Mindesten paa Gadbjerg Kirkegaard.

Følgende Digt var optaget i »Dannevirke« (Amerika) ind under Jul 1909:

Henrik Ravn:

Der støbes i Bronze, der hugges i Granit
saa mangt et ædelt Billed — de burde hugge dit.
Du var saa skarp i Linjen, saa stærk og saa ren,
og derfor vil jeg bringe min simple Hybengren.

Den fryder mit Øre, den klinger i min Hu,
den sunde, friske Latter, som er forstummet nu.
Kun faa fik Latt'rens Gave, der kræver Barnets Tro,
ja, der blev Lys i Stuen, for hver en Gang, du lo.

Jeg husker din Tale, det djærve Ordslag,
du bored' dybt i Teksten, dit Maal var Herrens Sag.
Kun faa fik set din Storhed; du blev saa lille selv,
naar Herren i din Tale lod sprudle Livets Elv.

Her tier din Stemme, dér løftes den i Sang
paa Bjergets rene Højder, hvor al din Glæde sprang.
Dens Tone er saa ægte, saa stærk og saa ren. —
Jeg slynger om dit Minde en fattig Hybengren.

Omaha, 13. December 1909.

Chr. Schousboe.

En lille Adoptivdatter:

Ruth Henriette Ravn,

f. 30. Juni 1913. — (Døbt paa Henrik Ravns Fødselsdag,
4. August 1914, og derved optaget i Slægten.)

2 Rasmus Knudsen Ravn,

f. i Gadbjerg 13. December 1876, g. 10. Juli 1900 m.
Anna Christensen,*)

f. 29. April 1882. — Datter af Husmand Christen Christensen (Kræn Hjulmand kaldet) og Hustru, Ane Marie Mortensen, Revn, Borris Sogn.

R. R. Ejer af Chr. Ravns Gaard i Knudby. (Se Side 313.)

R. R. tjente for sit Brød fra Barn af. Var 1898 Soldat i Viborg. Som gift begyndte han med et Boelsted i Gadbjerg, fik saa sin Hustrus Hjem, men har nu min Broders gamle Gaard i Knudby. Det noteres, at han en Tid havde Landets bedste Smørko, der i Regnskabsaaret 1914—15 gav 13,780 ₧ Mælk (802 ₧ Smør). Efter *Andr. Ravn*.

En Datter:

Else Julie Ravn,

f. 24. Februar 1902. — Højskoleelev 1918.

Min første Hustrus Død.

Fastelavnsmandag, 22. Februar 1879, kørte min Hustru — munter og fri som altid — med vore Smaadrenge Henrik og Rasmus hjem til hendes Barndomshjem i Balle. Samme Aften blev hun syg og døde efter 8 Dages haarde Lidelser. — Som lille Pige blev hun sendt ud i Toften med Mellemmad til Far. Her sparkede et Føl hende over Øjet. Mere død end levende blev hun baaret hjem. Hun kom sig, men bar et Ar over Øjet alle sine Dage. Nu, da hun var død, mente Lægen, at Slaget var Aarsag til hendes Død. — — 8. Marts blev hun stedet til Jorde paa Gadbjerg Kirkegaard under stor Deltagelse; men havde hun og jeg vidst 8. Marts 1872 — da vi skiftede Ringe — hvad der skulde ske samme Dag om 7 Aar, da vilde det have voldt os bitter Sorg. Nu svandt Aarene i Glæde. *Andr. J. Ravn.*

**IV Andreas Jørgen Ravn,

g. 2. G. 22. December 1882 m.

Maren Sørensen,

f. 15. Juni 1854. — Datter af Husmand og Skovfoged Søren Pedersen og Hustru, Karen Jensdatter, Lundom Skov ved Horsens.

*) Hendes Morfar hed Morten Mortensen, og hans Far igen kaldte man *Morten Dannebrog* af følgende Aarsag: Han var Kyrasser i Napoleonskrigen 1807—14. Under en Transport til Søs indhentedes de af en Engelskmand, og det saa ikke godt ud for dem. Morten tog da sin Hest ved Milen, sprang over Bord med den og reddede sig til Land; hans Kammerater fulgte hans Eksempel, hvorved de alle reddedes. Da dette kom Fr. VI for Øre, skænkede han den første Dannebrogorden, han uddelte til nogen Menigmand. Af Beundring over dette usædvanlige i de Dage, kaldte man ham stadig 'Morten Dannebrog'.

Maren Sørensen og Andreas Jørgen Ravn.

6 Børn: *Axel*, f. 1883, *Else Marie*, f. 1885,
Dagmar, f. 1887, *Asger*, f. 1890, *Aage*,
f. 1893 og *Margrethe*, f. 1895 (1—6).

1 **Axel Ravn,**

f. i Gadbjerg 19. November 1883, g. 13. Juni 1913 m.

Frieda Andersson,

f. . — Datter af

og Hustru , fra Gøteborgegnen.

Axel R. Mejerist i Amerika.

Han kom efter sin Konfirmation i Manufaktur­lære hos Fællesfor­eningen, var der som Kommis i fire Aar, blev Soldat ved 1. Regiments 21. Bat. i Citadellet i Kbh. 1906, 6. April, sejlede han med »United States« til Amerika. Han havde en god Anbefaling fra Forretningsfører Bruun. Lærte først Mejerifaget derinde, arbejdede ved Banen og stod en Vinter »ledig paa Torvet«. Da vi November 1917 hørte fra ham, var hans Adresse: »1001 High. St. Palo. Alto. Calif.« — Her laver han Smør og Iscream.

Frieda A. har Uddannelse som Lærerinde og har haft Kursus i Husholdning. I Francisko havde hun Ansættelse hos en Bankmand med en maanedlig Løn af 38 Dollars.

En Datter:

Margrethe Ravn,

f. 30. Januar 1914.

- 2 Else Marie Ravn,
f. i Gadbjerg 27. Juni 1885 (døbt 25. Juli, hendes Fars første Bryllupsdag og opkaldt efter hans første Hustru).

Efter Konfirmationen tjente hun i flere gode Hjem. Hun var saaledes hos Nationalbankdirektør Johs. Lauridsen, der opfordrede hende til at søge Ansættelse som Tællerske ved Nationalbanken. Der gik et Par Aar; men i Februar 1917 kom der Bud fra Banken, at hun var antaget som Vikar, og fra 1. September var hun fast ansat ved Filialen i Odense.

Elev fra Ubberup.

- 3 Dagmar Ravn,
f. i Gadbjerg 24. Oktober 1887, g. 1. Maj 1910 m.
Christen Nielsen,
f. 1. Januar 1883. — Søn af Niels Christian Christensen og Hustru, Maren Jensen, Aasendrup, Vrensted.
Chr. N. Lærer ved Varde Kommuneskole.

Dim. fra Gedved 1906, Andenlærer ved Børglum ø. Skole 1906—08 og 1. November 1908 fast Ansættelse som Lærer ved Varde kommunale Skolevæsen. — Bestyrelsesmedlem af Danmarks Lærerforenings 112 Kreds, ligeledes af Varde radikale Vénstreforening samt Medstifter af den politiske Ungdomsforening,

Dagmar R. dim. som Forskolelærerinde fra Varde 1907. Elev fra Ubberup. (Sin første Uddannelse fik hun hos Lærer Anders Jørgensen i Vrigsted, og hendes første Plads som Lærerinde var hos Pastor Rasmus Dahl, Vrensted Præstegaard.)

Bor i »Hytten«.

3 Børn: *Ellen, Grete og Henrik* (a—c).

- a Ellen Ravn Nielsen,
f. 30. September 1911.
b Grete Ravn Nielsen,
f. 11. December 1913.
c Henrik Ravn Nielsen,
f. 5. December 1915.

- 4 Asger Ravn,
f. i Gadbjerg 13. December 1890, g. 29. August 1915
i Stochton m.

Dorothy — — — —

f. . — Datter af en engelsk Farmer i Californien.

Asger R. Mejeribestyrer i Californien.

I 12—13 Aarsalderen Elev paa Vejle Realskole. Blev konfirmeret hos Valgmenighedspræst Vilhelm Hansen (som Tjenestedreng i Balle). Efter endt Realeksamen i Smedelære i Gadbjerg og senere Lærling hos Konstantin Hansen & Schrøder i Kolding. Mikkelsdag 1910 tog han med »Tietgen« over Havet til Amerika (efter sin Brors Raad). Aksel var ved sit Komme til Amerika havnet i Henriks Præstehjem i Mishegan, og Asger tyede i samme gode Havn. Han fik saa Plads hos en Farmer, og næste Aar fik han Plads paa samme Mejeri som Aksel. 1912 blev han »Farmer« paa Aksels Ejendom, men gik snart tilbage til Mejerifaget.

I 1917 var hans Adresse: 4 H. Hamilton St. Redwood, City, Calif.

En Datter:

Virginia Rose Ravn,

f. 22. Juni 1916.

5 Aage Ravn,

f. i Gadbjerg 19. Maj 1893.

En driftig lollandsk Bonde havde købt Hovedgaarden Refstrup i Gadbjerg S. Her lærte Aage at tage fat paa Bondearbejdet. Derefter tjente han paa andre Gaarde, blev Soldat 1913 og laa som Rekrut i København. Siden gjorde han Tjeneste i Sikringsstyrken og forfremmedes til Korporal. Forberedes nu i Silkeborg til Skolegerning.

Elev fra Vinding (1911—12).

6 Margrethe Ravn,

f. i Gadbjerg 21. April 1895 (døbt i Kirken 5. Juni).

Lærerinde ved Søndre Friskole, Odense.

August 1912 kom hun i Forberedelse til Seminariet hos Winther i Silkeborg. Sammen med sin Svigerinde begyndte hun Pensionatet for læsende Piger, og her havde hun saa sit Hjem i de fire Aar. Hun blev dim. fra Seminariet 1916, og fra 1. September blev hun Aarsvikar i Varde. Efter en Ferie fik hun 26. Oktober 1917 Plads hos Skoleforstander Grønbæk, Søndre Friskole, Odense.

Feriekursus i Leg og Boldspil i København.

D Sidsel Christensdatter Ravn,

f. i Ammitsbøl 5. August 1806, d. 1836.

Jordet 30 Aar gl. paa Starup Kirkegaard.

E Jørgen Christensen Ravn,

f. i Ammitsbøl 28. April 1808, d.

Tjenestekarl i Vejle.

F Elisabeth Christensdatter Ravn,

f. i Ammitsbøl 6. August 1810, d. 18. Juni 1824 i V. Nebel.

G Kiesten (ell. Kirsten) Christensd. Ravn,

f. i Ammitsbøl 14. April 1813, d. s. A. (begr. 22. August).

IV.

Poul Laugesen Ravn,

f. i Bramdrup 1768, d. som lille.

V.

Poul Laugesen Ravn,

f. Bramdrup 1771, d. s. St. , g. m.

Dorthe Mortensdatter,

f. i Bramdrup 1763 (døbt 1. Onsdag i Faste), d. s. St. —
Datter af Gaardbeboer Morten Jensen og Hustru, Mette
Thuesdatter (d. 1811), Bramdrup.*)

Poul R. overtog Gaard Nr. 7 i Bramdrup efter sin Far
Laue Povelsen (Lauge Poulsen).

Det var hos Poul Ravn, at Brorsønnen *Henrik Christensen Ravn*
blev opdraget som Plejebarn og konfirmeret 1818. — Poul L. Ravns
Morbror, *Thue Ravn*, Feldbereder i Ebeltoft, havde i sin Alderdom
Ophold paa Gaarden og døde dér 24. Maj 1816, 79 $\frac{1}{2}$ Aar gl. (Se videre
i VIII. Del.)

VI.

Jørgen Laugesen Ravn,

f. i Bramdrup 1774, d. s. St. 1778.

*) Mandtalslisten fra Bramdrup har 1787 følgende Tælling:

Morten Knudsen	39 Aar, g. 1. G.	
Mette Thuesdatter	54 — g. 2. G.	
Dorthe Mortensdatter	25 —	} Konens Børn af 1. Ægteskab m. Morten Jensen.
Jens Mortensen	23 —	
Thue Mortensen	19 —	
Boil Mortensdatter	17 —	

VII. Del:

STEPHAN CHRISTENSEN RAVN

JORDRUP

I Bogens Indledning: »*Slægtens ældste Navne*», har jeg S. 11 nævnt *Chr. Ravns* og *Sidsel Stephansdatters* 5 Børn: *Karen, Thue, Hans, Henrich* og *Niels* samt *Anna* og *Stephan*, hvilke to jeg ogsaa gik ud fra, var med i Søskendflokken. Siden jeg skrev Indledningen, har jeg undersøgt Sagen nærmere i Landsarkivet og faaet Vished for, at *Stephan* hører med og er den ældste af Børnene. Desuden fandt jeg to Brødre mere: *Jørgen* og *Peder*. Opstillingen ser derefter saaledes ud:

1. **Stephan Christensen Ravn**, f. 1722 (g. f. G. 1748 m. Kirsten Nielsdatter, Jordrup).
2. **Anne Christensdatter Ravn**, f. c. 1725.
3. **Jørgen Christensen Ravn**, f. 1731, d. 1755.
4. **Karen Christensdatter Ravn**, f. 1735 (VI Del).
5. **Thue Christensen Ravn**, f. 1737 (VIII. Del).
6. **Hans Christensen Ravn**, f. 1740.
7. **Henrich Christensen Ravn**, f. 1742 (I—V. Del).
8. **Peder Christensen Ravn**, f. 1745.
9. **Niels Christensen Ravn**, f. 1747.

Slægtsbogens I—V. Del omhandler jo *Henrich Ravns* Efterkommere og VI. Del *Karen Ravns*. Om *Anne Ravn* vides ikke andet, end hvad der er nævnt i omtalte Indledning. *Jørgen Ravn* døde, da han var 24 Aar, og var vist ikke gift. Han er *Slægtens ældste Jørgen Ravn*, og det er naturligvis ham, Hosekræmmeren blev opkaldt efter. Om *Hans* og *Peder* vides intet, og *Niels* døde som lille.

Der bliver saa kun tilbage at fortælle lidt om *Stephan* og *Thue*.

Da jeg for en Del Aar siden begyndte de første Undersøgelser i Viborg, noterede jeg efter Almind Kirkebog: »*Stephan Christensen Ravn* kommer fra Jordrup 1761 og ægter *Anne Nielsdatter, Dons*.« Og jeg sluttede da, at han havde taget Tjeneste i Jordrup,

maaske hos en Slægtning; men sin Fæstemø henter han i sin Fødeby. — Ved en senere Undersøgelse — i Sommeren 1918 — faar jeg fat i Lejrskov Kirkebog og ser, at han allerede 1748 ægter sin første Hustru, *Kirsten Nielsdatter*, Jordrup, saa det er først efter hendes Død, han søger til Dons. Han bor dog vedblivende i Jordrup og har der 8 Børn med sin anden Hustru. Derimod fandt jeg ingen Børn af første Ægteskab.

Da jeg saa for nylig blev gjort opmærksom paa, at de to Brødre i København, *Stephan* og *Christen*, efter al Sandsynlighed stammede fra Ødsted Sogn, skrev jeg øjeblikkelig til Arkivet i Viborg og bad Hr. *Hofman Bang* undersøge denne Sag. Og faa Dage efter havde jeg Resultatet, som jeg er meget taknemmelig for. Man havde før tænkt, at nævnte Stephan og Christen var Fætttere til *Jørgen* og *Niels*. Saa ligetil var Slægtskabet dog ikke. Det var derimod deres Far, *Christen Stephansen (Ravn)*, der var Fætter til *Jørgen* og *Niels Ravn*, idet Chr. Stephansens Far, *Stephan Ravn* d. æ., var Bror til *Henrich Ravn*. — Jeg skal nu søge at opstille det samlede Resultat i følgende, og benytter da ogsaa de Oplysninger, der er bleven mig tilsendte af Hr. Underarkivar *Holger Nielsen*, København.

* Stephan Christensen Ravn,

f. i Bramdrup 1722, d. i Jordrup (paa Midtgaard) 25. August 1795, g. 1. G. 1748 m.

Kirsten Nielsdatter fra Jordrup.

De har vist 2 Børn: *Christen* og *Kirsten* (?).

Deres Søn:

Christen Stephansen Ravn,

f. i Jordrup 1749, d. paa Rugsted Mark 1811 (begr. 14. Maj), g. 30. Oktober 1784 m.

(Anne) Marie Nielsdatter af »Ballehus«.

Chr. St. Ravn var Selvejerhusmand, først paa Vork Mark, Egtved Sogn og siden paa Rugsted Mark, Ødsted Sogn. — Den *Kirsten Stephansdatter* fra Midtgaard, der

21. Oktober 1784 blev g. m. *Jens Jeppesen*, var uden Tvivl hans Søster.

Christen og Marie (Ravn), havde 7 Børn:
Niels, f. 1785, *Stephan*, f. 1788, *Paaske*,
f. 1791, *Christen* og *Kirsten* (Tvillinger),
f. 1793, *Christian*, f. 1795 og *Anna*, f.
1797 (I—VII).

I. Niels Christensen Ravn,

f. i Østerlund, Vork Mark, 1785 (døbt Pinedag, holdt af Knud Mortensens Kone af Rugsted. Faddere: Knud Mortensen, Jens Skræder, Søren Olesen, Jens Andersen og Rasmus Jørgensens Hustru, alle af Østerlund paa Vork Mark).

II Stephan Christensen Ravn,

født i Balle(hau)hus, Rugsted Mark, 1788 (døbt 2. S. i F., holdt af sin »Oldemor« fra Jordrup.*) Faddere: Knud Mortensen, Niels Smed, Ebbe Nielsen, Jacob Hansen og Jacob Sax' Hustru, alle af Rugsted).

Ved Skiftet 1811 nævnes Stephan som 24 Aar gammel, »Strømpehandlersvend« i København. Det har uden Tvivl været hos *Jørgen Ravn*, der tog sig saa godt af sine Slægtninge. Foruden at henvise til V. Del, Side 258, skal jeg her meddele Holger Nielsens Optegnelser;

Steffen Ravn,

der if. Vejviseren 1816—36 boede paa Kongens Nytorv 204, 1837—42 Nyhavn 1, 1843—46 St. Grønnegade 291, 1847—55 St. Grønnegade 281, var if. Folketællingslisten 1845 Købmager Kvarter da 57 Aar gl., født i Byen Ødsted, Vejle Amt. Han havde kun Datteren *Clara Marie Ravn*, 15 Aar, samt en Læredreng. Den d. 28. Oktober 1831 fødte og 11. April 1832 i Garnisons Kirke døbte Datter *Marie Sophie Frederikke*, er forgæves eftersøgt som konfirmeret i Helligejst Kirke 1845 fg. og som død i Skifterettens Dødsanmeldelsesprotokol 1832—51. —

1848, 1. Juli, opgav *Steffen Ravn* sit Bo som fallit. Ved Repartitionen 1850, 26. September, opgjordes Boets Indtægter til 12775 Rdl. 5 $\frac{1}{2}$ 4 β , Udgifterne til 12563 Rdl. 3 $\frac{1}{2}$ 8 β , saa at der til Kreditorerne blev 212 Rdl. 1 $\frac{1}{2}$ 12 β . Den Boet tilhørende Ejendom, Store Fiolstræde 182, var ved Auktionen 1849, 16. Februar, tilstaaet Hosekræmmer *Chr. Christensen Ravn* for 11970 Rdl.

*) Vistnok sin Bedstemor, Stephan Ravns 2. Hustru: *Anne Nielsdatter* (fra Dons).

III Paaske Christensen Ravn,

f. 1791.

Paaske Ravn er i V. Del kun nævnt i en Note. Hr. Sofus Elvius havde oplyst mig om, at han var født 1791 og var Hosekræmmer fra 1817. (Efter Navnet maatte jeg formode, at han var en Bror til de andre, men vidste det ikke før nu.) Hr. Holger Nielsen har forgæves søgt efter ham i Skifterettens Dødsregister. I Vejviseren 1821 nævnes han som boende paa Kongens Nytorv 353.

IV Christen Christensen Ravn,

f. 1793 (døbt 2. S. e. H. 3 K. — samtidig med sin Tvillingsøster *Kirsten* — baaret af Mette Stephansdatter af Dons. Faddere: Christen — — — —gaard af Riis, Niels Michelsen og Jesper Olesen af Østerlund, Hans Andersen, Peder Laursen og Jens Mouritsens Kone af Rugsted Hede.

Iøvrigt henvises til V. Del, Side 263, og følgende Oplysninger ved Hr. Holger Nielsen:

Christen Ravn.

If. Folketællingslisten 1845 Købmager Kvarter 289 St. Grønnegade 1. Sal var Chr. Christensen Ravn da 50 Aar gl., født i Kolding, hans Kone Helene Ravn 43 Aar og født i Bergen. I Vejviseren opføres han som boende Christianshavns Brogade 12 i 1816—20; St. Grønnegade 263 i 1821; St. Grønnegade 289 fra 1826. I 1834 kaldes han Forsørgelsesforstander. Han døde if. Helligestenes Kirkebog 1854, 6. November, af Apopleksi, 62 Aar gl. og begravedes 12. November paa Assistens Kirkegd. Linjen Litr. P, Nr. 6. Hustruen døde 1847, 4. September, af Apopleksi, 46 Aar gl., og begravedes 9. September i samme Gravsted. I sin Anmeldelse af hendes Død opgiver Manden hendes Alder til 46½ Aar. — Af deres Børn er Vilhelmine Caroline født 1823, 11. August, døbt 7. September; var ved Skiftet efter Faderen ugift. Emma Helene Amalie Ravn var født 1829, 31. December, døbt 1830, 14. Marts, i Hellig. K.; gift (før 1854, Vielsen ikke fundet) med Guilio Antonius Ryberg, Toldassistent (if. Statskalenderen 1854 med kgl. Udnævnelse) i Meldorf under Heide Toldinspektorat, død 1856 (formentlig først paa Aaret). Thorvald Ravn, f. 1833, 15. Februar, døbt 28. April; mødte ved Skiftet 1855. Sophie Mathilde Ravn, f. 1834, 4. Juni, døbt 18. Juni, gift 1856, 15. Januar, med Emun Julius Alexis Silfverberg (Søn af Juveler og Guldsmedemester Jacob Martin S. fra Ystad og Juliane Vilhelmine Charlotte Carlsen), f. 1824, 30. Maj, i København, Reservemedicus paa Frederiks Hospital 1854—55, Læge ved St. Gothards Hospital i Flensborg 1856—64 (afsat af Prøjs-erne) praktiserede derefter i Flensborg og fra 1865 i København.

V Kirsten Christensdatter Ravn,

f. 1793 (ved Daaben 2. S. e. H. 3 Kr. baaret af Bodil Nielsdatter fra Gedbjerg).

VI Christian Christensen Ravn,

f. i Gedbjerg 1795 (døbt 15. Juli. Faderen kaldes denne denne Gang *Christen Paaske*. Faddere: Christen Lindets Kone af Jordrup, Bodil Paaske af Gedbjerg, Hans Andersen og Peder Levesen af Rugsted Hede og Hans Skræder af Hjelmdrup Hede.)

VII Anna Christensdatter Ravn,

f. i Gedbjerg 1797 (døbt 2. September. Faddere: Bodil Nielsdatter af Gedbjerg, Hans Andersens Datter, Peder Lauesen af Rugsted Hede og Laue Winther af Rugsted).

Skifte.

1811 ^{18/10} Skifte efter Selvejerhusmand *Christen Stephansen* i Ballehaugehus paa Rugsted Mark. Enken *Marie Nielsdatter*, med Laugværge Selvejergaardmand Hans Sørensen af Rugsted.

Deres Børn:

Niels, 27 Aar gl., nærværende.

Stephan, 24 Aar, Strømpehandlersvend i Kiøbenhavn (for ham er mødt Gmd. Chr. Ravn, Ammitsbøl^{*)}).

Paaske, 20 Aar (Kurator: Chr. Ravn).

Christen, 18 Aar (samme Kurator).

Christian, 16 Aar (samme Kurator).

Kirsten, 18 Aar (Formd: ældste Bror).

Anna, 12 Aar (samme Formd.).

Boets Formue 613 Rdl. 4 $\frac{1}{2}$.

Ægteskab.

1816 ^{18/5} cop. *Frands Andersen* af Jordrup, 64 Aar, og Enken *Marie Nielsdatter* af Rugsted Mark, 59 Aar. Hans Forlover er hans Svigersøn Gmd. Peder Jacobsen i Jordrup og hendes: *Christen Raun*, Gmd. i Ammitsbøl.^{*)}

^{*)} Chr. Laugesen Ravn. VI. Del.

****Stephan Christensen Ravn,**

g. 2. G. 1768 m.

Anne Nielsdatter af Dons.

8 Børn: *Magrethe*, f. 1765 (d.), *Niels*, f. 1766 (d.),
Sidsel, f. 1767, *Magrethe*, f. 1770 (d.),
Niels, f. 1771, *Magrethe*, f. 1773, *Mette*,
f. 1776 og *Karen*, f. 1779 (A—H).

A Magrethe Stephansdatter (Ravn),

f. i Jordrup 1765, d. 8 Uger gl.

B Niels Stephansen (Ravn),

f. i Jordrup 1766 (døbt 14. S. e. Trin.), d. 1 Uge gl.

C Sidsel Stephansdatter (Ravn),

f. i Jordrup 1767.

D Magrethe Stephansdatter (Ravn),

f. i Jordrup 1770, d. 30 Uger gl.

E Niels Stephansen (Ravn),

f. i Jordrup 1771 (døbt 12. S. e. Trin. *Karen Christens-*
datter af Bramdrup bar Barnet, *Anders Rauns Kone* af
Jordrup gik hos. *Kirsten Nielsdatter* og *Hans Nielsen*
af Dons o. fl.).

F Magrethe Stephansdatter (Ravn),

f. i Jordrup 1773 (døbt 4. S. i Advent. *Henrich Chri-*
stensens Kone i Dons bar Barnet).

G Mette Stephansdatter (Ravn),

f. 1776 (døbt 25. August), g. 22. Juli 1797 m. sit Sø-
skendebarn, Enkemand

Christen Laugesen (Ravn),

7 Børn:

1. *Stephan Christensen Ravn*, g. m. *Adolphine Cathrine Adolphsdatter*.
2. *Ane Christendatter Ravn*, g. m. *Ludwig Munderloh*.
3. *Henrik Christensen Ravn*, g. m. *Birthe Marie Andersdatter*.
4. *Sidsel Christensdatter Ravn*, d. 30 Aar gl.
5. *Jørgen Christensen Ravn*.
6. *Elisabeth Christensdatter Ravn*, d. c. 14 Aar gl.
7. *Kirsten Christensdatter Ravn*, d. som lille Barn.

Efter Chr. L. Ravns Død (1823) ser det ud til, at *Mette Stephansdatter* gik i Ægteskab med *Søren Lausen Ravn*, V. Nebel Mark, hvor hun døde 1844.

Se VI. Del, Side 305—06.*)

H Karen Stephansdatter (Ravn),

f. 1779 (døbt 22. August, 2. S. e. Trin.), d. 1780.

*) Skifte:

- Af 1. Ægteskab: *Søren*, myndig.
Karen, g. m. *Knud Laursen*, Jelling.
- Af 2. Ægteskab: *Stephan*, 24 Aar.
Henrich, 18 Aar.
Jørgen, 15 Aar.
Anne, 22 Aar.
Sidsel, 17 Aar.
Lisbeth, 13 Aar.

VIII. Del:

THUE CHRISTENSEN RAVN

EBELTOFT

Der blev først søgt forgæves i Kolding efter den gode Feldbereder (og Købmand). I Somren 1918 fik jeg ved et Arkivbesøg den glædelige Meddelelse af Hr. Arkivar *Hofman Bang*, at nu var Thue Ravn fundet i Ebeltoft. Da en Del af hans Efterkommere er havnet paa Øerne, satte jeg mig i Forbindelse med Arkiverne i København og Odense, og paa Grundlag af de indvundne Oplysninger skal jeg da gaa til Sagen. (Jeg beklager, at jeg indtil Dato ikke har faaet »Føling« med et eneste levende Medlem af Slægten. Man kan vel gaa ud fra, at der lever Efterkommere af Thue Ravn.)

*Thue Christensen Ravn,

f. i Bramdrup 1737, d. 24. Maj 1816 (79½ Aar gl.), g. 1.
G. 31. Marts 1772 m.

Ane Catrine Gotfridsd. Thilkier,

f. i Ebeltoft 1749, d. s. St. 1788 (begr. 28. Juni).

Thue R. Købmand og Feldbereder i Ebeltoft.

»Mandagen d. 8. Martij 1790 blev Ebbeltofft Byetingsret holden — — — — 3. For Retten fremstod *Thue Raun*, barnfød i Bramdrup ved Colding, som har været boesiddende her i Byen i 17 Aar, og begierede at vinde Borgerskab paa Feldberederprofessionen samt Huusnæring, hvilken hans Begiering blev ham bevilget og hvorefter han aflagde sin borgerlige Eed.«

(Af Ebeltoft Justitsprotokol ved *Hofman Bang*.)

3 Børn: *Anne*, f. 1772, *Gotfrid*, f. 1776 og *Jørgen*, f. 1778 (A—C).

A Anne (Thuesdatter) Ravn,

f. i Ebeltoft 1772 (døbt 16. December), d. som Barn.

B Gotfrid (Thuesen) Ravn,

f. i Ebeltoft 1776 (døbt 1. Maj), d. i Faaborg 29. September 1822, g. m.

Ulrikke Hedevig — — —

f. 1774, d. i Faaborg 15. September 1833.

Gotfr. R. Spækhøker i Ebeltoft, siden Undertoldbetjent i Faaborg.

Gotfrid Ravn søger 7. Marts 1803 Borgerskab som Spækhøker i Ebeltoft, men opsiger det 26. August 1805, »efterdi han skal flytte her fra Byen til det Stæd, hvorhen han nu er bleven befordret.«

Ved Hofman Bang.

Hr. Underarkivar *Seesten*, Landsarkivet i Odense, oplyser bl. a.: »Enken *Ulrikke Hedevig Ravn* døde som Fattiglem. De synes ikke at have haft Børn. Skifterne giver ingen Oplysninger, Toldforvalterens Korrespondance synes ej heller at give noget ud over det, at General-Toldkammer-Commercecollegiet ved Skrivelse af 12. Oktober 1822 sender 10 Rdl. til Begravelseshjælp.«

c Jørgen (Thuesen) Ravn,

f. i Ebeltoft 1778 (døbt 10. April), d. i København 2. August 1826, g. 31. Oktober 1816 m.

Sophie Elisabeth Lind,

f. 1789. — Datter af Købmand Lind.

Jørgen R. Købmand og Grosserer i Skelskør.*)

Hr. Underarkivar *Holger Nielsen*, Landsarkivet i København har foretaget en grundig Undersøgelse med følgende Resultat:

Jørgen Raun.

If. Skelskør Kirkebog blev Grosserer *Jørgen Raun*, 34 Aar gammel, if. kongelig Bevilling af 31. Oktober 1816 s. D. viet i Huset til Jomfru *Sophie Elisabeth Lind*, 27 Aar gammel, Datter af Købmand Lind.**)

*) Hr. Kordegn *J. A. Sørensen* oplyser 23. Juli 1918: »Paa Byfogedkontoret har jeg i Protokollen over Køb af Borgerskaber fundet følgende:

1810. *Jørgen Raun*, 28 Aar, Borgerskab som Købmand ³⁰/₄. Afgift 27 Skilling.
1812. *Dø Do*, 30 Aar, Borgerskab som Grosserer ²⁷/₇. Afgift 54 Skilling. Opsagt sit Borgerskab ²⁹/₈ 1820.«

***) Som Forlovere var mødt Hr. Købmand Vallentin og Hr. Købmand Heilmann, »som begge indestaar for, at intet ulovligt ved dette Ægteskab finder Sted.« Og det hedder tilsidst: »Begge hinanden ubeslægtede og begge haft de naturlige Kopper.«
J. A. Sørensen.

Hun er ikke funden som døbt eller konfirmeret i Skelskør Kirkebog, ligesom der af Faderen Købmand L. intet er fundet hverken i Kirkebogen eller i Skifteprotokollen. — 1817, 4. Oktb., indfinder Skifteretten sig efter Grosserer Rauns Begæring i hans iboende Gaard i Skelskør for at tage hans Bo under Behandling til Deling mellem hans Kreditorer. Grosserer Raun var ikke til Stede, men efter Konens Forgivende rejst til København. Ved Boets Slutning 1819, 21. September, opgøres dets Passiver til 29581 Rd. 1 $\frac{1}{2}$ 8 β upriviligerede Fordringer (Hovedkreditorerne var Generalinde Castenskjold med 20000 Rd., Grosserer Gammeltoft med 6124 Rd. 2 $\frac{1}{2}$ 2 β , Etatsraad Prætorius & Sønner med 1470 Rd.) + 630 Rd. $7\frac{1}{5}$ β privilegerede Fordringer.

I Københavns Vejviser for 1821 opføres *Jørgen Raun*, Forvalter ved Snedkermestrenes Møbelmagasin, som boende St. Grønnegade 273.*) If. Helligøjstes Kirkes Ligbog døde Forvalter Jørgen R. 1826, 2. August, 44 Aar gl., og blev begravet 5. August paa Assistens Kirkegaard. Ved Forseglingsforretningen opgiver Enken, Sophie Sal. Rauns, at hendes afd. Mand ej efterlader Livsarvinger. Boets Effekter, der vurderedes til 48 Rdl., udlagdes Enken til nogen Erstatning for de af hende til Doktor og Medicin udgivne 129 Rdl. — Noget senere Spor af hende er ikke fundet.

Holger Nielsen.

Skifte I.

1789, 2. Oktober, Samfrændeskifte efter Thue Ravns Kone i Overværelse af Børnenes Morbror Johannes Thilkier og Enkemandens Svoger Poul Pæstrup af Randers Vejrmølle. Boets Formue er 2000 Rd. Hvert af de 2 levende Børn *Gotfred* og *Jørgen* faar 600 Rd.

Ved Hofman Bang.

** Thue Christensen Ravn,

Ebeltoft, g. 2. G. 23. Oktober 1789 m.

Dorthe Catrine Jensdatter,

f. 1757, d. 12. December 1809. — Enke efter Niels Halse Nielsen.

2 Børn: *Jens Christian*, f. 1790 og *Anne Catrine*, f. 1792 (A—B).

A Jens Christian (Thuesen) Ravn,

f. 1790 (døbt 12. Maj), d.

Jens Chr. R. var 1819 Soldat i Frankrig, var ellers Bagersvend.

*) Hans Søskendebarn, Hosekræmmer Jørgen Ravn, har sikkert taget sig af ham og skaffet ham Pladsen.

B Anne Catrine (Thuesdatter) Ravn,

f. 1792 (døbt 22. Februar), d. 20. Oktober 1864, g. 12. Maj
1820 m.

Jacob Severin Munch Møller,

f. 1794, d. 20. Marts 1845. — Søn af
og Hustru

Feldbereder og Købmand i Ebeltoft.

9 Børn: *Peter*, f. 1821, *Theodor*, f. 1822, *Dorthe*,
f. 1824, *Jens*, f. 1826, *Jacob*, f. 1828,
Arnold, f. 1829, *Rasmus*, f. 1831, *Otto*,
f. 1832 og *Vilhelm* f. 1834 (I—IX).

I Peter Thue Møller,

f. 1821 (døbt 4. Maj).

II Theodor Martinus Møller,

f. 1822 (døbt 19. December).

III Dorthe Catrine Møller,

f. 1824 (døbt 21. Oktober).

IV Jens Henrik Christian Møller,

f. 1826 (døbt 24. Januar).

V Jacob Antonius Møller,

f. 1828 (døbt 16. April).

VI Arnold Møller,

f. 1829 (døbt 1. December).

VII Rasmus Andreas Møller,

f. 1831 (døbt 22. Februar).

VIII Otto Møller,

f. 1832 (døbt 14. Maj).

IX Vilhelm Julius Møller,

f. 1834 (døbt 21. Juli).

Selv om ingen af disse »Møllere« lever, er der uden Tvivl Børn
og Børnebørn.

Skifte II.

1809, 11. December, Skifte efter Thue Ravns Kone Dorthe Catrine Jensdatter.

Hendes Børn med Thue Ravn:

Jens Christian Ravn, 19 $\frac{1}{2}$ Aar, Bagersvend, for Tiden hjemme.

Anne Catrine, 18 Aar, hjemme, ugift.

Boets Formue 2147 Rd. 4 $\frac{1}{2}$ 3 β .

Skifte III.

Af Jerlev-Andst-Slaugs Herreders Arkiv, Skifteprotokol for Jerlev og Brusk Herreder.

1819, 27. December, Skifte hos Gdmd. *Poul Laugesen* i Bramdrup efter Feldbereder af Ebeltoft Thue Ravn.

Børnene:

Toldbetjent *Gotfrid Ravn* i Faaborg.

Købmand *Jørgen Ravn* i Skelskør.

Jens Chr. Ravn i Ebeltoft.*)

Anne Catrine Ravn i Ebeltoft.

Til Deling bliver 1243 Rbdl 5 $\frac{1}{2}$ 12 β .

*) *Jens Chr. R.* er saa vidt vides Soldat ved Auxiliarkorpset i Frankrig.

Hofman Bang.

EFTERSLÆT

CHRISTIAN THULESEN.

Supplerende Meddelelse til IV. Del, Side 219 og 231.

Christian Thulesen var en meget klart tænkende, begavet og tillige munter og livlig Mand. Han havde en underlig Evne til at afvinde Mennesker og Forhold, som han fik med at gøre, en lys Side og faa det originale og morsomme frem ved dem. Han var Sogneraadsformand i 6 Aar (1882— 88) og fik derved med mange Mennesker at gøre, baade »smaa« og »store«, som man siger, og han blev afholdt af dem alle, ikke mindst af Smaafolk, som han altid kunde snakke med, f. Eks. naar en gammel Mand, der havde et Plejebarn, kom for at faa Penge, fik han ham til i stor Højtidelighed at skrive sit Navn under paa, at han havde faaet Pengene, og han fik Pigerne ind at skrive under »til Vitterlighed«, saa gamle Per Sørensen blev helt alvorlig derved. —

Da han kort før sin Død kom ud af Sogneraadet (faldt for en Mand i Tørring, der var meget glad ved at blive valgt og, med Udsigt til at blive Formand, gav en Bolle Punsch til Sogneraadet), sagde en Husmand i Aale: »Ja, bi nu til næste Gang, naar vi Smaafolk kommer med, saa vælger vi Chr. Thulesen igen, og saa giver jeg en Bolle Punsch!«

Ja, saadan var han ude blandt Folk, men han var ikke mindre livlig og glad hjemme. Naar han kom hjem fra Møder og sligt, kunde han rigtig gotte sig af Velvære og sige: »Nej, der er dog ingensteds som hjemme,« og saa fortalte han op til mig om, hvad han havde oplevet og morede sig med Børnene, stillede den mindste op midt paa Gulvet og sprang over ham som en kaad Dreng. —

Han var, som Pastor Konradsen sagde ved hans Begravelse, en jævn og munter og virksom Mand. *Han følte dybt for sit Land og Folk*, tog livlig Del i den Tids bevægede Politik, var en Hader af Lovløshed og Provisorisme og syslede meget og gerne med Lovene i det hele. — — Han var ivrig med i al Ungdomsidræt og var den første, der begyndte at indøve Gymnastik i det ny Forsamlingshus i Aale. — —

Virksom var han hjemme i sin Bedrift og aldrig mere glad, end naar han fik Børnene med sig ud at tage fat. En Dag skulde vi have Rug til Mølle; men der var ikke noget tærsket. Saa fik han Børnene med sig. Thule og Kirsten kørte Tærskemaskinen, og Ane Marie hjalp til ude ved Maskinen; saaledes tærskede de Kornet og bagefter rensede de det. Saa kom han nok saa glad ind til mig og fortalte: »Ja, nu har vi Rugen gjort i Stand til Møllen.« —

Et af de sidste Aar, han levede, holdt han sit første Foredrag, i sin Fødeby (i Ferup Forsamlinghus) om Smaafolks Adgang til Jord, hvordan Tjenestefolk kunde spare sammen og faa sig selv et Hjem med Jord. Vor Tids Husmandsbevægelse dæmrede alt i hans Sind, og han tænkte meget paa, hvorledes Smaafolks Kaar kunde forbedres. — —

Ja, jeg kunde blive ved at fortælle om ham: hvordan han altid kæmpede mod alt unaturligt og hævdede det ejendommelige. (Han havde tænkt paa at holde et Foredrag om »det jydsk Maal og dets Bevarelse«.) Men lad mig slutte med at sige, som *Jakob Knudsen* udtalte ved hans Begravelse: »*Han stræbte altid efter at være sig selv.*«

Karen Thulesen, f. Jensen.

(Denne Livsskildring kom mig i Hænde paa en Tid, da jeg laa paa Sygelejet, og blev da gemt — og glemt —, indtil jeg nu (i Oktober 1918) ved Gennemsyn af de modtagne Breve fik fat paa den.

J. P. H.)

ELTANG - RAVNE.

(Da Eltang er et af de Sogne, hvor der har været flest Ravne, og da der er Sandsynlighed for, at Ravnene i Bramdrup er kommen derfra, vil jeg efter Kirkebøgerne (og Mandtalslisterne) notere en Del af de ældste op.)

1683 holder Enken efter *Hans Rafn* Bryllup.

— 19. Juli døbes *Hans Olafsen Rafns* Datter *Else*.

1685 8. Marts dør *Hans Olufsen Rafn*, 46 Aar (f. 1639).

1687 8. Maj *Johanne Hansd. Rafn*, g. m. Bertel Hansen (2 B.).

— d. *Bodil Nielsdatter Rafn*, S. Vilstrup, 68 Aar (f. 1619).

1690 24. Juni *Mette Hansd. Rafn*, g. m. Niels Andersen Mørk (7 B.).

1693 »*Maren Hansd. Rafn*, en liden Pige af Bjært, 12 Aar gl., som druknede i deres Brønd 22. Januar om Aftenen, da hun vilde opdrage og indbære en Spand fuld af Vand.«

1694 19. Juni *Inger Hansd. Rafn*, g. m. Jens Christensen, Stubberup (2 B.).

1702 27. Juni *Else Hansd. Rafn*, g. m. Hans Hansen Ulf, Skanderup.

1703 *Gjertrud Hansd. Rafn* staar Fadder i Eltang.

1704 23. Juni d. *Mette Hansdatter Mørks*, 36 Aar (»En smuk, ærbar og dejlig Dannekvinde«).

1711 *Else Hansdatter Rafn*, g. 2. G. m. Ulrik Rasmussen, Bjært.

1712 21. Juni, *Gjertrud Hansd. Rafn*, g. m. Peder Jørgensen, Bjært.

1730 *Hans Raun* bærer et Barn til Daaben.

1731 21. Juni *Hans Nielsen Raun*, Eltang, g. m. Else Buhl.

— 26. Februar *Hans Madsen Raun*, Bjært, Søn Peder.

— *Gjertrud Rafn*, g. 2. G. m. Peder Griis.

1741 28. Marts d. *Hans N. Raun*, 39 Aar gl. (f. 1702).

1744 29. September *Hans Hansen Raun*, Fadder i Eltang.

1749 1. Maj nævnes *Hans Ravns* Hustru, Eltang og *Hans Rauns* Hustru, Skanderup, som Faddere for *Hans Buhls* Datter, Ane, Eltanggaard.

SLÆGTENS BY.

Der er ikke nogen egn af Danmark, hvor slægtsnavnet *Ravn* er så almindeligt som i det sydøstlige Jylland, og der er i det sydøstlige Jylland ikke noget slægtsnavn, der forekommer saa hyppigt som dette. Kirkebogsundersøgelser bekræfter, at således har det været i de godt 200 år, kirkebøgerne har existeret, og der er derfor ingen tvivl om, at forholdet har været således mange århundreder op igennem de svundne tider, ti i fordums dage var folk jo langt mere bundne til hjemegnen end i vore dage.

Tre af Sydjyllands runestene (Bække-stenen, Læborg-stenen og Horne-stenen) er rejst af en mand, der kalder sig »*Tue af Ravns æt*« (Hrafnunga-Tofi). Efter kyndiges mening stammer disse runestene fra den 2. fjerdedel af det 10. århundrede, og således synes da slægten at have hørt sammen med Sydjylland gennem tusinde år. Muligvis, ja jeg vover at sige sandsynligvis, er slægtens samhørighed med Sydjylland dog mindst 500 år ældre endnu.

Ca. 12 km. vest for Vejle ligger landsbyen *Ravning*. Den hører efter alle stednavneforskeres enstemmige vidnesbyrd til Danmarks allerældste landsbyer. Den er en gammel ætteby og har som alle af den slags udviklet sig af en enkelt bebyggelse. Den første beboer har heddet Ravn (Hrafn), og min hypotese går nu ud på, at vi i ham har *Ravneslægten*s stamfader. Noget bevis for denne påstand kan selvfølgelig ikke føres, men da jeg i sin tid (vistnok 1905) fremsatte den for Axel Olrik, sluttede han sig strax til den og fremhævede, hvad jeg da ikke havde tænkt på, at netop forekomsten af et navn som Hrafnunga-Tofi her i egnen, og kun her i egnen, i høj grad kunde bestyrke påstanden.

Poul Lindholm.

RETTELSER OG TILFØJELSER.

I. Del:

- Side 6, 9. L. f. n., Fættene, læs: Slægtninge (Fættersønner).
— » 7—8. L. f. n., Klammersætningen bortfalder.
— 10, 5. L. f. o., Stephan Ifversen begr. 22. September 1713.
— » *Samtidig med Chr. Ravn* findes i Bramdrup: *Chr. Christensen* (der har 4 Børn: Stephan, f. 1724, Anna, f. 1726, Jørgen f. 1730 og Jeppe, f. 1733) og *Chr. Hansen* (d. 1811, 39½ Aar gl.; g. m. Maren Hansdatter og har 6 Børn: Hans, f. 1730 [d.], Hans, f. 1731 [d.], Hans, f. 1734, Inger, f. 1737, Christen, f. 1739 og Johan, f. 1745).
— 11, Søskendeflokken er, som nævnt i Tillæget, forøget med *Jørgen* og *Peder*, og det er godtgjort, at *Stephan* er deres ældste Bror. Sætningen om *Hans*: »Er maaske o. s. v.« bortfalder.
— 12, 10. L. f. o., Karen Hansdatter, d. 15. Juni 1784.
— 13, 16. L. f. n., Note: 4. Marts 1801 undertegner *Henrich Ravn* sammen med Præsten og Johan Christensen »De fattiges Regnskab«, ligeledes 1802 kort før sin Død.
— 14, 12. L. f. o., 6 Børn, læs: 4 Børn.
— » 16. L. f. o., 1 Datter, læs: 2 Børn.
— » 21. L. f. o. og 1. L. f. n., Fættene, læs: Slægtninge.
— » 22. L. f. o., Karen og Thue, læs: *Karen, Stephan og Thue*.
— 16, tilføjes: Bengaard, Nyby.
— 19, 5. L. f. n., Note: »1789 d. X. Octbr. 17. S. e. Trin. blev bekræftet i sin Daabes Pagt *Peder*, Gmd. *Henrich Christensen Ravn*s Søn i Dons i 15a. Han var i Sygdom hindret i at komme frem med andre paa 1. S. e. Paaske sidstleden.« (Almind Kirkeb.)
— 20, 2. L. f. o., i Dons, læs: paa Petersbjerggaard.
— » 4. L. f. o., tilføjes efter Dons: 29. December.
— 28, 7. L. f. o., J. K., læs: J. L.
— 30, 4. L. f. n. (over Noten), 27, læs: 21.
— 36, 4. L. f. o., 5. April, læs: 20. Januar.
— » 23. L. f. o., læs: Helgolandsgade 15, København B.
— 37, 16. L. f. o., 11. Juni, læs: 19. Juni.
— 40, 3. L. f. n., Februar, læs: December.
— 43, 14. L. f. n., 2. Juni, læs: 3. Juni.
— 45, 7. L. f. o., Anna, læs: Anne.
— » 14. L. f. n., Henry, læs: Henrik.
— 47, 3. L. f. o., tilføjes efter g.: 12. Juli.
— 48, 13. L. f. o., *Henrich Ravn*, der kun var døbt med Navnet *Henrich* (se Side 73), var opkaldt efter *Henrich Ravn d. æ.*, men har altsaa knyttet baade Faderens og Fødegaardens Navn til sit eget.

- Side 48, 11. L. f. n., 52182 Rdl, læs: 52181 Rdl. (Der henvises iøvrigt til Side 256—57, ligeledes til Tillæget Side 267—68.)
- 53, 9. L. f. n., Note: Om Slægten *Abrahams* se nærmere i »Dansk biogr. Lex.« I, Side 62 og N. C. L. Abrahams: »Meddelelser af mit Liv« (N. C. L. A. d. 1870).
 - 54, 2. L. f. o., 25. Marts, læs 25. April.
 - 56, 1. L. f. n., Peder Adsbøls Dødsdag vistnok 12. August.
 - 57, 5. L. f. o., 28. September, læs: 28. August.
 - 62, Om Kirstine Thorning læs videre Side 213.
 - 64, 12. L. f. n., Note: Hans Buhl Pedersen var født 10. Januar 1800.
 - 69, tilføjes Fodnoten: Slægten stammer vist fra den nederlandske Musiker af samme Navn. Om Sønnen Melchior B. (d. 1632), læs: »Dansk biogr. Lex.« I, Side 510.
 - 73, 2. L. f. n., 3. Juni, læs: 3. Juli.
 - 74, 6—7. L. f. o., læs: 6 Uger gl. (d. 12. August?)

II. Del:

- 82, tilføjes: Villa »Hvidkilde«, Lunderskov, Birkelund, Almind og Trolleruplund, Mølvang.
- 83, 2. L. f. o., Hans H. Ravn, d. 22. Juni 1851, g. 22. September 1806.
- 89, 17. L. f. n., Katrine, læs: Kathrine.
- 90, 1. L. f. n., Juni (skal maaske være Januar).
- 91, 4. L. f. o., Peder Buch, læs: Peder Roed Andersen Buch.
- » 18. L. f. o., 5. Februar, læs: 25.
- 93, 13. L. f. o., 2. September, læs: 12.
- 95, 16. L. f. o., Hans Lygum, læs: Hans Pedersen Lygum.
- » 10. L. f. n., 3. August, læs: 31.
- 97, 1—10. L. f. n., Anna og Carl er døde.
- 98, 4. L. f. o., Om *Ane Hansdatter (Kring)* se Side 153.
- 99, 5. L. f. o., de tre Datoer fra anden Side opgivet til: 18. September, 28. Januar og 21. April
- » 1. L. f. n., de to Aarstal fra anden Side opgivet 1861 og 1888.
- 100, 3. L. f. n., 28. Maj, læs: 8.
- 103, 5. L. f. n., 1908, fra anden Side meddelt 1906.
- 104, 20. L. f. o., 1839, fra anden Side meddelt 1838.
- 106, 6. L. f. o., 9. Maj, læs: 19.
- » 9. L. f. o., Jensen, læs: Jensen Hansen.
- 107, 18. L. f. o., *Thorkild*, læs: *Thorkild Duus*
- » 1. L. f. n., 27. Juli, læs: 22. Juli.
- » 2. L. f. n., *Erhardt*, læs: *Elisabeth*.
- 108, 20. L. f. n., *Christian*, læs: *Christen*.
- » 21. L. f. n., 26. Marts, læs: 27. Marts.
- 109, 6. L. f. n., Købmand i Kolding 1871.
- 110, 13. L. f. n., 23. Marts, fra anden Side meddelt 22.
- 111, 5. L. f. o., Bolette, læs: Sofie Bolette.
- 112, 7. L. f. o., 1856, læs: 1854.
- 113, 2. L. f. o., 25. November, fra anden Side meddelt 24.
- 114, 22. L. f. o., Marts 1906, læs: August 1905.
- 117, 1. L. f. n. (over Fodnoten), 6. Maj, læs: 5.
- 119, 4. L. f. o., 28. Oktober, læs: 27.
- 120, 8. L. f. n., 28. Oktober, læs: 8.
- » 10. L. f. n., 22. Juni, læs: 2.
- 121, 8. L. f. o., 1874, fra anden Side meddelt 1873.
- » 24. L. f. o., læs: fik jeg ogsaa oprettet o. s. v.
- 122, 9. L. f. o., 9. November, læs: 9. December.
- » 19. L. f. o., Høg, kan læses Høy.
- » 8. L. f. n., Jørgen H. Ejer af Trolleruplund, Mølvang St. (før Birkedamgaard, Harthe).

- Side 123, 14. L. f. o., 20. September, maaske: 29.
 — › 1. L. f. n., J. P. H. var hendes Søskendebarn.
 — 124, 13. L. f. n., Præstens Uheld indtraf kun én Gang.
 — 133, 8. L. f. n., Jensen. læs: Jessen.
 — › 11. L. f. n., 3. November, læs: 13.
 — 136, 19. L. f. o., December, læs: November.

III. Del:

- 148, 7. L. f. o., Højrup, Lejrskov, læs: Hørup.
 — 149, 2. L. f. o., H. H. R. døde 22. Juni 1851.
 — › 5. L. f. o., 1787, opgives ogsaa til 1792.
 — 151, 5. L. f. o., 1894, læs: 1904.
 — 155, 17. L. f. n., tilføjes: paa Askov 1917—18.
 — 156, 4. L. f. o., 1903, læs: 1901.
 — 158, 8. L. f. n., 1854 og 1878. læs: 1853 og 1879.
 — 160, 4. L. f. n., Ordet: Er bortfalder (kan læses: Var).
 — 161, 3. og 7. L. f. n., Herslev, læs: Herlev.
 — 168, 12. L. f. n., tilføjes: Ebdrup, Sejling S.
 — 174, 5. L. f. o., tilføjes: d. 2. Maj 1881.
 — › 5. L. f. n., tilføjes: I. Del, Side 38.
 — 176, 5. L. f. o., læs: Maren Jepsdatter, Basse.
 — › 2. L. f. n., læs: f. i Nykøbing, Mors.
 — 177, 20. L. f. o., 25, læs: 30.
 — › 6. L. f. n., tilføjes (efter 1882): død i Florida (Amerika) 25. Oktober 1918.
 — › 16. L. f. n., September, læs: August.
 — 178, 6. L. f. o., i, læs: 8.
 — 183, 5. L. f. n., tilføjes: En Datter: Esther Margrethe Petersen, f. 5. September 1918.

IV. Del:

- 189, 1. L. f. n., Linjen bortfalder (1 — — — Far?)
 — 190, 1. L. f. o., ›der — — — 1732« ligeledes.
 — 190, 2. L. f. o., to Døtre, læs: 3 Børn.
 — › 3. L. f. o., tilføjes (efter Hesselballe): *Peder*, f. 1698, d. 1732.
 — 192, 4. L. f. n., 1816, læs: 1818.
 — 197, 15. L. f. n., 1845, læs: 1844.
 — 219, *Karen Thulesens Minder*, se Efterslæt, Side 346.
 — 220, 5. L. f. n., hvorfra, læs: hvortil.
 — 221, 9. L. f. n., tilføjes: 10. September efter d.
 — 236, 8. L. f. o., 4, læs: 14.
 — › 14. L. f. n., tilføjes (efter Ferup): 7. Februar.
 — 244, 5. L. f. o., tilføjes: Salling.

V. Del:

- 256, 22. L. f. o., tilføjes (efter Portræt): af hans Enke. Prof. Rasm. Ø. Nielsen kan mindes Jørgen Ravns Enke og skriver: ›Det var en lille, væver og fortræffelig Kone.«
 — › Fodnote 1. L., 24, læs 2 (Numrene ændrede).
 — 261, 5. L. f. o., tilføjes en Linje: Ridder af Dannebrog 19. Juni 1857.
 — 263, 12. L. f. o., 11. Marts, læs: 12. Marts.
 — › 8. L. f. n., tilføjes efter Bergen: 20. Februar.
 — 264, 3. L. f. o., tilføjes: Havde vist en fjerde Datter, *Thora*, der døde som ung.

- Side 264, 10. L. f. o., læs: g. 25. Maj 1852 m.
 — » 12. L. f. o., læs: f. 4. September 1815, d. 14. Marts 1856.
 — 264, 3. L. i Fodnoten tilføjes (efter København): Georg S.
 — » 4. - — Line S., læs: Sine S.
 — » 5. - — læs: af hvilke Maja lever ugift o. s. v.
 — » 11. - — Eltang, læs: Eltong.
 — 265, 2. - — Lohse, læs: Lose.
 — » 3. - — Ninna, læs: Nina.
 — 266, 4. L. f. o., tilføjes: praktiserende Læge paa Falster Hans Peter Rager og Hustru Charlotte Tiisen.
 — » 9. L. f. o., efter 5 Børn: *Emun, Gerda Margrethe, Henning, Mathilde* og *Ejvind*.
 — » 14. L. f. o., tilføjes: Bodil Kirstine Andersen.
 — » 15. L. f. o., K R., læs: E. R.
 — » 8. L. f. n., Ejvin, læs: Ejvind.
 — » 7. L. f. n., Stud. med., læs: Cand. med. Juni 1918.
 — » 6. L. f. n., Hermann, læs: Herman.
 — » 10. L. f. o., Søskenbarn, læs: Søskendebarn.

VI. Del:

- 270, 9. L. f. o., »None«, læs: Norre.
 — 273, 13. L. f. n., tilføjes (efter V. Nebel): 11. Januar.
 — 275, 6. L. f. o., Anna, læs: Anne.
 — 282, 1. L. f. o., tilføjes (efter f.): 5. Februar.
 — 282, 13. L. f. o., tilføjes (efter Almind): 9. April.
 — 285, 2. L. f. o., M. K. g. 20. April 1850.
 — » 4. L. f. o., H. P. N. f. 28. Juni.
 — 300, 13. L. f. o., 281, læs: 283.
 — 306, 3. L. f. n., læs: g. 18. December 1863.
 — 307, 2. L. f. o., læs: f. i Gejsing 14. September 1841, d. 23. Juli 1865,
 — Søn af Husmand Mads Hansen og Hustru, Karen Hansdatter.
 — 321, 19. L. f. n., tilføjes efter g. 1. G.: 25. Juli.

NAVNELISTE

1	Adolf	1871
2	Alfred	1872
3	Andreas	1873
4	Anton	1874
5	August	1875
6	Bernhard	1876
7	Carl	1877
8	Christian	1878
9	Daniel	1879
10	Emil	1880
11	Friedrich	1881
12	Georg	1882
13	Gustav	1883
14	Heinrich	1884
15	Hermann	1885
16	Johann	1886
17	Johannes	1887
18	Karl	1888
19	Konrad	1889
20	Leopold	1890
21	Ludwig	1891
22	Matthias	1892
23	Max	1893
24	Michael	1894
25	Nikolaus	1895
26	Oskar	1896
27	Paul	1897
28	Robert	1898
29	Rudolf	1899
30	Sigfried	1900
31	Simon	1901
32	Stefan	1902
33	Theodor	1903
34	Ulrich	1904
35	Valentin	1905
36	Walter	1906
37	Wilhelm	1907
38	Wolfgang	1908
39	Xaver	1909
40	Yves	1910
41	Zacharias	1911
42	Zoe	1912

- Begtrup, Holger, Askov, 231
- Bennetsen, Maren, g. Lissau, Vejle 302
— Mads Jørgen, Børkop Mølle 302
- Bentsen, Else Marie, Jelling 291
- Bentzen, Marie Soph. Fred., g. Olufsen 259
- Berg, Chr., Kolding 164, 190, 238, 317—18
— Inger, g. Paaskesen, Bølling 88
— Inger Marie, Norge, 106
— John Guttormsen, do. 106
— Kirstine Marie, Starup 174
- Bergmann, Helene, g. Ravn, Kbh. 263
- Bertelsdatter, Mette Marie, Dons 14, 162
190—91, 211, 247
- Bertelsen, Bertel Kr., Sandvad 243
— Christen, do. 243
— Johan Vilhelm, Egeland 190
— Johanne, g. Nutzhorn, Askov 190
— Karen, Frøken, Egeland 190
— Maren, g. Berg (København) 190
— Marie, Sandvad 243
— Otto Kyed, Provst 190
- Berthelsen, Hans Kring, Odense 155
— Johs. Kring 156
— Kathrine Kring, g. Andreasen 155
— Laura Kring, g. Larsen, Dons 156
— Marie Magd. Kring, g. Christensen
Gravens 155
- Birk, Anna Okkels, Helstrupgaard 217
— Jens, Margrethelyst 216
— Jens Okkels, Helstrupgaard 217
— Jens Okkels, d. æ., do. 216
— Johannes Okkels, do. 216
— Margrethe Okkels, do. 217
— Svend Okkels, do. 217
- Birkedal, Vilhelm, Præst 23, 25
- Bjerge, Poul, Askov 22
- Blicher, St. St., Digter og Præst 53
- Blom, Birthe, Andst 306
— Camilla Margr., g. Ravn, Kbh. 261
— Emmanuel, Kommandør, do. 261
— Fernanda, g. Ravn, do. 262
— Jean Carl, Oberst, do. 261—62
— Niels Hansen, Skodborg, S. J. 306
- Bluhme, Præst i Nørup 323
- Boel, Marie K., g. Pedersen, Jebjerg 319
- Boel Pedersen, Chr. Ravn, Toksværd 319
— — Ester Ravn, do. 319
— (—) Simon, Mejeribestyrer, do. 319
- Bojsen, Anton, Gmd., Lolland 233
- Bojsen, Frede, Folketingsmand 317
— Frits Eng., Præst i Stege 23, 61, 233
— Hans Chr., Lejrskov-Højrup 101
— Lars Nannestad 233
— Marie, g. Roed, Fousingdal 101
— Nanna, g. Knudsen, Lejrskov 232
— Peter, Landstingsmand 233
— P. O., Biskop, Lolland 233
- Bonde, Ane M., g. Damgaard, Lilb. 142
- Bonefeld, Cecilie M., g. Esbensen, Als 63
- Borchgrewinck, Else Agnete, Norge 70
— Halvdan, Østby ved Trysil, do. 70
— Henr. Chr., Provst i Elverum, do. 69
— Henr. Chr., Skogbrugskand., do. 69
— Margrete, Østby ved Trysil, do. 70
- (Bording), Anders Pedersen, Aagaard 295
(—) Peder Sørensen, Ølholm 295
- Borgen, Sofus, Præst i Almind 42
- Borleff, Anne Kirstine Sørensen, g. Ravn,
Petersbjerggaard 14, 17, 19, 71
— Else Margrethe, do., 71
— Mette, do. 71
— Søren, do. 71
— Søren Sørensen, Sognefoged, do. 18,
19, 71, 79
— Thue Sørensen, do. 71
- Brandt, J. S., Præst i Ollerup 201
- Bratting, H. V., Telegrafist, Færøerne 107
- Bruhn, Asta, Starup 301
— Christian, Landmand, do. 301
— Hans Jensen, Snedker, do. 300
— Jens Kristian, do., do. 300
— Knud, Maler, do. 301
- Brummer, Præst i Egtved 22
- Brücker, Præst i Aagaard 25, 29, 39, 230
- Buch, Aage, Egtvedgaard 91
— Anders d. y., do. 91
— Anders d. æ., do. 91
— Ane Marie, do. 91
— Ella, do. 92
— Hans, do. 92
— Inge, do. 92
— Johan, do. 91
— Johanne d. y., g. Nielsen 91
— Johanne d. æ., Nørgaardslund 91
— Kjerstine, Egtvedgaard 91
— Lyttie, do. 92
— Peder Roed A., Skanderup 91
— Peter Roed A., Slagter 91

Buch, Sidsel, Egtved 91
 — Sidsel, do. 92
 Buhl, Agnete, g. Buhl, Hesselballe 31
 — Anders Hansen, Vamdrup 298
 — Anna Hansen, do. 298
 — Anna Kr., g. Mikkelsen, Vraa 178
 — Carl H., Vamdrup 298
 — Cecilie H., g. Schmidt, Skudstrup 297
 — Christian H., Sadelm., Vamdrup 298
 — Gunner Holgersen, Skovgaard 31
 — Hans H., d. y., Rentier, Vamdrup 297
 — Hans H., d. æ., Gmd., Harthe 297
 — Hans Hansen, Lmd., do. 298
 — Hans Pedersen, Bramdrup 158, 160
 — Hansine Hansen, Vamdrup 298
 — Helga Hansen, do. 298
 — Henriette, Bramdrup 65
 — Iver Hansen, Harthe 224
 — Karoline Hansen, Vamdrup 298
 — Kirsten Marie, g. Thorning, P. 17, 65
 — Kirsten Marie H., Troldkjær, S. J. 297
 — Knud, Gmd., Bramdrup 65
 — Knudine K., g. Ravn, Skudstrup 297
 — Laurids Holgersen, Pjedsted 31
 — Maren Hansen, Vamdrup 298
 — Maren H., g. Fischer, Højgaard 31
 — Marius Hansen, Vamdrup 298
 — Marius Hansen, do. 298
 — Mette Marie, g. Bertelsen, Egeland 31
 — Niels Holgersen 31
 — Peder Holgersen, Velling 31
 — Peder Sørensen, Skovgaard 18, 31
 — Søren Madsen (?), Hesselballe 46
 — Thule Iversen, Harthe 224
 Bundgaard, Aksel, Drostrup 37
 — Ane N., g. Hansen, V. Nebel 36
 — Anthon, S. Francisco 302
 — Asger Dyrholm, Aggersgaard 35
 — Ellen Dyrholm, do. 35
 — Hans N., do. 35
 — Hans, Overinspektør 302
 — Holger, Granhøjgaard 37
 — Jens N., Solvang, Lyhne 35
 — Karl N., Granhøjgaard 36
 — Magny, Solvang 35
 — Margrethe D., Aggersgaard 35
 — Mette Marie, g. Klausen 33
 — Niels N., Solvang 35
 — Niels P. P., Aggersgaard 31, 33, 38

Bundgaard, Peder N., Smidstrup 31
 — Peter N., Aggersgaard, Gammelby 35
 — Svend, Granhøjgaard 37
 Bundsgaard, Anders, Gjesten 137
 — A., Læge i Vejen 137
 — Niels Andersen, Gjesten 137
 — Nissine A., g. Simonsen, Harthe 137
 Bunge, Ane M., g. Ravn, Kbh. 14, 258—59
 — Frederik, Bager, do. 258
 Bytzow, Præst i Starup 14, 77
 de Careras, Francoise Vict. Espir., 262
 Carstens, Anna, g. Ravn, Bølling 103
 — Dorthea, g. Nissen, Stepping 95
 — Peder Bugislav, Stenskjær, do. 95
 — Peder, Stepping-Højrup 103
 Christensdatter, Ane, Grejs 239
 — Ane Kirstine, Fousing 194
 — Ane Kjerstine, g. Borleff 17
 — Ingeborg, Fousing 194
 — Karen, g. Barsøe, V. Nebel 158
 — Karen, g. Lindskov, Nagbøl 307
 Christensen, Anders, Sognef., Almind 119
 — Andreas, Gmd., do. 121
 — Andreas Math., Egtved 107
 — Anna, g. Holst, Trolleruplund 122
 — Anna, g. Ravn, Knudby 326
 — Anna, g. Roed, Ferup 177
 — Berthel, Gravens 155
 — Børge, Almind, 122
 — Chr., Almind—Kolding 159
 — Christen, Bramdrup 10
 — Christen, Revn, Borris 326
 — Christian, Almind 123
 — Christian, Gravens 155
 — Dagny, Almind 122
 — Dorthea, g. Svendsen, Bøgvad 120
 — Ejnar Arvad, Gjesten 120
 — Elisabeth, Almind 123
 — Else, Gravens 155
 — Else, Lærerinde, Vejstrup 123
 — Else Marie, g. Larsen, Dons 166, 239
 — Emma, Almind 123
 — Hans Chr., Præst i Vinding 10, 12—13,
 164, 166, 170—72, 230, 238—39
 — Harry, Gravens 155
 — Helge, Almind 122
 — Henning Arvad, Gjesten 120
 — Henrik Dons, Vinding 172

(Christensen), Henrik Ravn, Dons 172, 197, 239

- Jens, Mejerist 122
- Jens, Garver, Næstved 102
- Jenny Chr., g. Roed, Præstø 102
- Johanne, g. Mortensen, Hornstrup 287
- Johannes, Almind 123
- Johannes Dons, Vinding 172
- Jørgen Poulsen, Gravens 155
- Jørgen, Sognefoged, Almind 146
- Kathrine, do. 123
- Kirsten Marie, g. Knudsen, Ikast 304
- Knud, Boelsmand, Fredsted 281
- Kristine, g. Holm, Raasted 121
- Lars, Væver i Jelling 291
- Marie, g. Sørensen, Vindinge 122
- Martha, Gravens 155
- Mette Marie, g. Skouenborg 169, 197, 239
- N., Gaardejer, V. Eldrup 177
- Niels Chr., Assendrup 328
- Ole Peter, Fousing 197
- Otto Arvad, V. Gjesten 120
- Peder, Gaardbrug., Dons 12—13, 143
- Peder Knudsen, Ollerup Mark 289
- Peder, Skjødebjerg, Vorbasse 106
- Regnar Duus, Egtved 107
- Sidsel M., g. Nielsen, Thyregod 303
- Simon, Gmd., Kongsted 54—55
- Simon, Mejeribestyrer, Gjesten 119
- Søren, Almind 123
- Thorkild Duus, Egtved 107

Christian den Ottende 213

Christiansdatter, Ane, g. Rasmussen 239, 247

- Ane Marie, g. Nielsen 219, 224—25, 228—29, 247
- Kirsten, g. Jørgensen 194, 205—07, 210—16, 247
- Maren, g. Hansen 162, 164—66, 234, 239, 247

Christiansen, Chr., V. Nebel 37

- Maren, g. Larsen, Højslev 171
- Mathias, Dørken, Thyregod 240

Christophersen, Else Marie (Ravn) 320

- Jakob Sander Ravn, Haraldsted 320
- Johannes, Vænggaarden, do. 320
- Louise Ravn, do. do. 320
- Sander, do. do. 320

Colding, Johan Jensen Ravn 313

Conradsen, Maren, g. Knudsen 290

- Mikkel, Almind 282, 290

la Cour, Jenny, Veumhus 231

Cruse, Etatsraad, Nationalbanken 261

- Hulda Camilla, g. Blom, Kbh. 261

Dahl, Anders, Aale 206, 217, 236

- Chr. Thulesen, Vestbirk 236
- Jens, Teglværksejer, do. 236
- Jørgine, g. Jensen, Aale 236
- Karen Mortensen, g. Jensen, do. 217
- Rasmus, Præst i V. Aaby 236

Dalberg, Barb., g. Karstensen, Bode 136

Dalgas, Chr., Oberstløjtnant 245

Dall, Bertoline, g. Ravn, Jels 297

- Ludvig, Ødis Bramdrup 142
- Paula, g. Johansen, N. Bjert 142

Dalsgaard, Præst i Ringgive 323

Dam, Marie, g. Ravn, Kolding 181

- Niels, Købmand, do. 181

Damgaard, Hans, Lilballe 142

- Hans Johansen, Højrup, Herslev 142
- Mette Marie, do. 142
- Mikkel, Gaardmand, do. 142
- Peter Johansen, do. 142

Danielsen, Mariane, g. Hoyer 205

Daugaard, Jens, Fredsted 179

- Niels, Toftvang, do. 39

Dons, Ane Christensdatter 6, 26, 192—97, 202, 212, 248, 256

- Bertel Christiansen 26, 164, 175, 192—95, 197, 215, 238, 247—48
- Christjan Henrichsen (Ravn) 6, 14, 43, 145, 162, 164—65, 211, 225, 228, 238 240, 248, 255
- Karen, Pederslyst 194, 200—01
- Mette Marie, do. 197, 200
- Peder Christiansen, do. 6, 16, 26, 164, 175, 192—95, 202, 211—12, 248, 256

Due, Birgitte, g. Juhl, Nagbølgaard 109

- Jens, Gaardmand, Galtén 218—19
- Martin, Aaleje, Skovby 219

Dyrberg, Sergent, Viborg 319

Dyrholm, Jens, Missionær 35

- Mette Marie, g. Bundgaard 35
- Rasmus Jensen, Bode 35

Ebbesen, Anders, Sødalgaard 134

- Anders, Taarup Overgaard 135

Ebbesen, Bertel, Landerupgaard 190
 — Cecilie, Taarup Overgaard 135
 — Dorthea, do., do. 135
 — Ebbe, do., do. 135
 — Hans, do., do. 135
 — Marius, do., do. 134
 — Niels, do., do. 135
 Edinger, Petra Frederikke, g. Egede 314
 — Vitus Abraham Lehn, Præst 314
 Egede, Carl, d. y., Marienberg 313, 321
 — Carl, d. æ. 313
 — Elimar, Overlæge, Odense 314
 — Gertrud Hedvig, Vemmetofte 314
 — Hans Poul, Købmand, Køge 315
 — Hans Poulsen, Biskop 313
 — Jens Hansen, Degn 313
 — Morten Carl H., Vemmetofte 313—14
 — Poul Carl, do. 314
 — Poul Hansen, Sorenskriver 313
 Ejler, Laurids, Provst 58
 — Louise, g. Gad, Højerup 58
 — Magdalene, Kolding 58
 Elbæk, Johs., Forstander 205, 207
 Eliassen, P., Filialbestyrer 13, 73
 Elkjær, Karen, g. Andersen, Erritsø 55
 Elvius, Sofus, Kbh. 48, 256, 263—64
 Emborg, Ejnar, Lærer, Silkeborg 294
 Enemark, Maren, g. Lindegaard 94
 Enevoldsdatter, Bodil, V. Eldrup 177
 Engel, Mathias, Væver i Dons 226
 Engmark, Ane Katr. Marie, Ødsted 280
 Erichsdatter, Johanne, Vindlev 39
 Erichsen, Birtha, g. Thorning 62
 Esbensen, Kathrine, g. Thorning 63
 — Vesti, Rentier, Kolding 63
 Eskelund, Kristen, Dons 226
 Eskesen, Morten 193, 202, 204, 323
 Esmann, V., Byfoged, Esbjerg 245
 Estrup, Konsejlspræsident 317

Fenger, Præst i Aale 209
 Fiebig, Maler, Kbh. 47
 Fink, Jep, Hejls 195, 197
 Fisker, Anne Charlotte 104
 — Christoffer, Bølling 104
 — Christoffer, Direktør, Ødis 103
 — Ejler Marius, Bølling 104
 — Jakob, Gmd., do. 104
 — Jørgen Ravn, do. 104

Fisker, Martin Chr., Gmd., do. 103, 106
 Flø, Sidsel Pallesen, Hammerum 216
 Fog, Hedevig Chr., g. Edinger 314
 Franch, Carl Ferd. A. Fr., Aarhus 303—04
 — Carl Ferd. Fred., Kolt 303—04
 — Carl Otto, Aarhus, 304
 — Knud Kristian, do. 304
 — Marie Kristine, do. 304
 — Nanna Knudine, do. 304
 — Svend Erik, do. 304
 Frandsen, Anna, g. Kring, Kolding 157
 — Ellen, g. Dyrholm, Bode 35
 — Niels, Bestyrer, Merrild 157
 — (Rytter), Peder, Lægprædikant 206
 Frederik den Sjette 48, 310
 — den Syvende 191
 — den Ottende 51
 Frederiksen, Sophie, g. Lyth, V. Nebel 168
 From, Anna, g. Skousen, V. Nebel 113
 — Chr., Gmd.. Fjelstrup S. J. 113

Garde, P., Kroghsminde 56
 Gade, Ane Margrethe, Fousing 197
 Gerthsen, Marie, g. Bang, Fuglsang 108
 Gosk, Sine, g. Andersen, Fløjstrup 161
 Grabow, J. H., Grosserer, Horsens 293
 — Johanne, g. Israelsen, Randers 293
 Gravesen, Louise, g. Schütt, Viborg 90
 Gregersdatter, Mette, g. Jørgensen, Ollerup 289
 Griis, Anders Nielsen, Viuf 21
 — Dorthea Hansd., g. Ravn, Tyvkjær 21
 — Niels, Præst i Eltang 21
 Grundtvig, N. F. S. 24, 209
 Grunnet, Anders (som Vidne) 246
 — Ane Marie Nielsdatter, Dons 83
 — Chr. Nielsen, do. 83, 116, 224
 — Hans Nielsen, Aagaard, 83, 145—46
 — Margrete Nielsdatter, Dons 83
 — Mette Nielsdatter, Dons 14, 83, 146, 149
 — Niels Hansen, Aagaard 83, 116
 — Søren Nielsen, Dons—Herslev 83, 146
 Grüner, Christophine, g. Blom 261
 Gydesen, Andreas, Hover 55
 — Ane Kristine, g. Andersen, Endrup 55
 — Ingeborg Margrethe, Kongsted 56
 — Karl, Gaardejer, do. 56
 — Margrethe, g. Jensen, Hover 56
 — Mary, Erritsø 56

Haar, Anna, g. Sørensen, Starup 190
 — Dorthe, g. Eriksen, Tudvad 190
 — Else, g. Andersen, Starup 190
 — Hans Holgersen 17—20, 73, 79,
 189—90
 — Hans Pedersen, Sorgenfri 17, 20—21,
 25, 184, 190, 255
 — Holger Jakobsen, Skovg. 18, 189—90
 — Jakob Pedersen, do. 18, 189—90
 — Kirsten, g. Andersen, Hesselballe 190
 — Kirsten, g. Boesen, Fredsted 190
 — Kirsten Holgersd., Dons 189—91, 255
 — Maren, g. Hansen, Hesselballe 190
 — Maren, g. Jørgensen, Fredsted 190
 — Mogens Jakobsen, Skovgaard 189
 — Niels Mogensen, do. 190
 — Peder Hansen, do. 18, 189—90
 — Peder Jakobsen, do. 18, 189
Hagemann, Fernanda, g. Ribold 301
 — Hans A. Chr., Præst i Slagelse 301
Hammerich, Præst i Starup 25
Hansdatter, Ane (se Kring) 98
 — Anna, Dons 149
 — Anna, g. Haar, Skovgaard 18
 — Anna, g. Roed, Bøll. 41, 82, 86—87
 — Anna, g. Sørensen, Oustrup 37
 — Anne, g. Jensen, Ammitsbøl 275
 — Else, g. Andersen 41, 82, 116—17,
 139, 149
 — Else, g. Jepsen, Bramdrup 272—73
 — Else, g. Simonsen, Kongsted 55
 — Else Marie, g. Knudsen, Ollerup 289
 — Grethe, g. Ravn, Oddersted 17, 54
 — Karen, Dons 162
 — Karen, g. Christensen, Bramd. 12—13
 — Kirsten Marie, g. Jensen, Egtved 46
 — Louise, g. Sørensen, Kjeldbjerg 33
 — Maren, g. Pedersen, L. Mindstrup 241
 — Mette, g. Hansen, Vedskølle 31
 — Mette Kathrine, g. Kring, Dons 98,
 150, 186
 — Sidsel, g. Nielsen, Hørup 159
Hansen, Abella Katr., g. Nielsen, Viuf 94
 — Ane Kirstine, g. Hansen, Ejstrup 133
 — Anna Laura, g. Pedersen, Helsingør 95
 — Anna Margrethe, V. Nebel 134
 — Anna Petrelle, g. Christensen 107
 — Anna Sørine 56
 — Anton, Bramdrupdam 153

Hansen, Bertel, Gmd., Oddersted 54
 — Carl Kr., Aakjærdal 94—95
 — Christen 13, 41, 162—66, 197, 234,
 247—48
 — Dagny Cecilie, V. Nebel 134
 — Elie Bundgaard, do. 36
 — Ellen Kirstine, g. Lindegaard 94
 — Else Dorthea, V. Nebel 134
 — Else Sørine, g. Ebbesen, Sødal. 134
 — Esther Marg., g. Petersen, Kolding 183
 — Gudrun, Hvidkilde, Lunderskov 94
 — Hans, Bramdrupdam 153
 — Hans, Gmd. i Dons 11
 — Hans, Gd. Nr. 6, Bramdrup 10
 — Hans, Haandværker, Aagaard 151
 — Hans Jakob, Bramdrupdam 153
 — Hans Jensen, St. Andst 106
 — Hans Jensen, V. Nebel 133
 — Hans Knudsen, Ejstrup 133
 — Hans Kristian, Soneberg 151—52
 — Hans Nielsen, Marstal 100
 — Hans, V. Nebel 133
 — Henrich, Dons 85
 — Henrich, do. 142
 — Henrich, do. 162
 — Henrik Ravn, Sorgenfri 20, 32, 41,
 184, 190
 — H., Lærer i Læborg 36
 — Jens, Aakjærdal 94
 — Jens, Bølling—Egtved 104, 106, 111
 — Jens, Drigstrup 197—99, 202
 — Jens, d. y., Soneberg 152
 — Jens, d. æ., do. 152
 — Jens, Gmd., Vedskølle 30
 — Jens, Petersborgg., Andst 93, 106, 111
 — Jens Peter, Sejgaard, Asbo 123
 — Jens Ravn, Vinding 21
 — Jens Thule, Højvang, Aale 222
 — Jens, V. Nebel 151—52
 — Johanne, Soneberg 152
 — Johannes, Aakjærdal 93, 106, 111
 — Jørgen, Fæster af Sorgenfri 20
 — Karen, g. Jensen, Sælde, Vejle 56
 — Karen Marie, g. Olesen, Jelling 285
 — Karen Marie Marg., g. Jørgensen 155
 — Karl Thule, Højvang, Aale 222
 — Karoline Jensine, g. Andreasen 155
 — Kathrine, Oddersted 54
 — Katrine, g. Jespersen, Aagaard 152

- Hansen, Kirstine, g. Mortensen, Vejle 287
 — Kjerstine, Soneberg, Harthe 152
 — Kristian Thule, Højvang 222
 — Laurids, Lmd., Vorbasse 133
 — Laurids Theodor, V. Nebel 134
 — Mads, Andst Mark 307
 — Maren, g. Bruhn, Starup 300
 — Maren, g. Ærenslund, Vejle 286
 — Martin, Højvang, Aale 222
 — Martin Thule, do., do. 222
 — Mette Sørine, V. Nebel 133
 — Mikkel Christian, Høgsholt 56
 — Niels Andersen, Bølling 107
 — Niels, Gammelby—V. Nebel 36
 — Niels, Gmd., Brakker 33, 41, 174—75
 — Niels, Højrup—Dons 11, 246
 — Niels Sofus, Bølling 107
 — Peder, Gmd., Dons 41, 159
 — Peder, Gmd., Ferup 26
 — Peder, Gmd. (?), Lejrskov Mark 26
 — Peter, Gmd., Hejls 122
 — Peter, Højvang, Aale 222
 — Peter, Ortved v. Ringsted 102
 — Poul, Hvidkilde, Lunderskov 94
 — Riborg Kirstine, g. Roed, Egtved 100
 — Rigmor Bundgaard, V. Nebel 36
 — Sofie Kristine, g. Juhl, Ørdrup 109
 — Synnøve Bundgaard, V. Nebel 36
 — Søren Daugaard, N. Bjert 65
- Haugstrup, Asmus, Hørup 161
 — Else, g. Sørensen, Vejle 161
 — Hans, Højvanggaard, Hørup 162
 — Maria, g. Jensen, Katstrup 160—61
 — Sigurd, Fløjstrup 161
 — Søren, Gmd., do. 161
 — Søren, d. æ., Skovbølling 160
 — Søren, d. y., Sognef., Hørup 160
 — Valdemar, Lærer, Hvidbjerg 162
- Hedemann, Poul, Præst i Kolding 66
- Hein, Anna Kathrine, g. Jensen 68
 — Julius J., Adjunkt, Birkerød 68—69
 — Julius Theodor, Oberst, Kronborg 68
 — Lars Jensen, Birkerød 69
 — Ole Munck Jensen, do. 69
- Helveg, Ludvig, Præst i Odense 323
- Henningsen, Axel 159
 — Clarens 159
 — Dagmar 159
 — Hans 159
- Henningsen, Karl 159
 — Mette 159
 — Peter 159
 — Peter, d. y. 158
 — Peter, d. æ., Vonsild Kro 158
- Henrichsdatter, Ane Cathrine 118
 — Else, g. Grunnet, Almind 116
- Henriksen, Agnete Thorning 63
 — Asger Thorning, Dalbyover 63
 — Christen, Konsulent, do. 63
 — Herluf Thorning, do. 63
 — Søren, Gmd., Hjerck 63
- Hey, Alfred, Provst, Almind 170
- Hoemann, Anders Jensen, Almind 92, 116
- Hoff, V., Præst i Vartov 25
- Hoffskov, Jens Peter M., Bække 133
- Hofman Bang 10, 330, 340—42, 344
- Holm, Astrid Ingeborg, Raasted 121
 — Hans Nielsen, Ormslev 121
 — Hans, Raasted ø. Skole 121
 — Kristen, do., do. 121
 — Niels, Lærer i do., do. 121
- Holst, Jakob, Trolleruplund 122
 — Jesper, Snedker, Tapsore 226
 — Jørgen, Trolleruplund 122
 — Marie Amalie, g. Schmidt 47
- Hoyer, Chr., Berider 265
 — Marie, g. Silfverberg 265
- Hviid, Kristiane, g. Roed 174
 — Laurs Sørensen, Gmd., V. Nebel 277
 — Laurs, do. 277
 — Marie, g. Skousen, Tyvkjær 112
 — Mette, V. Nebel 277
 — Mette, do. 277
 — Rasmus, do. 277
 — Søren Laursen, do. 277
- Høg (Høy), Marie Kirstine, g. Sørensen 122
- Høytrup, Jakob, Lille Andst 308
 — Jakob, Nagbøl 308
 — Johannes Jakobsen, do. 308
 — Karen, g. Lindskov, do. 306—08
 — Kristine, do. 308
 — Mette, do. 308
- Ifversen, Stephan 10
- Israelsen, Astrid, g. Emborg 294
 — Carl Chr. Ravn Nielsen, Maler 293
 — Ellen N., g. Sørensen 293
- Israelsen, Gudrun N., Hatting 294

Israelsen, Hakon Nielsen, Randers 293
 — Jens Jørgen, do. 293
 — Jesper Nielsen, Lærer, Hatting 292
 — Karen, Randers 293
 — Knud Gunnar Nielsen, Hatting 294
 — Niels, Gmd., Eriknavr 292
 — Oluf Nielsen, Randers 294
 — Sigrid Nielsen, g. Jakobsen 293

Iversen, Anders, Nyborg 294
 — Dagmar Sofie, g. Larsen, Kbh. 294
 — Jørgen, Gmd., V. Gjesten 123
 — Kirstine, g. Schmidt, Skudstrup 297
 — Thule, Bramdrup 224

Jacobsdatter, Dorthea, Bølling 92

Jacobsen, Anna, København 111
 — Bertel, Broncestøber, do. 111
 — Christen Alfr. Boye, St. Løjstrup 242
 — Hans Buch Boye, do. 243
 — Jacoby Boye, cand., do., 242
 — Martin, Godsejer, do. 241
 — Otto Arvad, Filskov 119
 — Paula, København 111
 — Rigmor Natalie, do. 111
 — Rosa Agathe Boye, g. Backhausen 242
 — Søren, Toxværd v. Ringsted 111

Jakobsen, Ane Marie, g. Nielsen 280

— Asger Kjeldberg, Lærer, Kbh. 293
 — Henny, Aaes Mark 221
 — Henrik, do. 221
 — Jens Jørgen, Aaes Mark 221
 — Karen Magrethe, do. 221
 — Kirstine Dorthea, do. 221
 — Kristian Thulesen, do. 221
 — Peter, Præst i Gamborg 293
 — Rasmus, d. y., Aaes Mark 220
 — Rasmus, d. æ., Aale 220

Jensdatter, Dorthea, g. Andersen, Alm. 119

— Dorthea Patr., g. Ravn, Ebeltoft 11, 342
 — Karen Dorthea, g. Ravn, Tyvkjær 274
 — Karen, g. Pedersen, Lundum 326
 — Karen Marie, g. Nielsen, Gjørlev 43
 — Kirstine, g. Knudsen, Skibby 218
 — Kjerst. Marie, g. Laursen, Rugsted 62
 — Maren, g. Knudsen, Ribe 233
 — Mette Basse, g. Knudsen, Fredsted 281
 — Agnethe, g. Troensegaard 67
 — Anders Dahl, Forp. Bjerregaard 218
 — Anders, Provst paa Langeland 68

Jensen, Ane Hans., g. Ravn, Haraldst. 321

— Ane Kathrine, Aale 206
 — Anna, Bjerregaard 218
 — Cecilie, Trolstrup Overgaard 217
 — Christian, Bjerrebus 216—17
 — Elisabeth, g. Jensen, Kbh. 53
 — Elisabeth, g. Juul, Engesvang 30
 — Frode, Engholm, Lundum 223
 — Gorm Valdemar, Hover 56
 — Hans Andreas, Egholt 46
 — Hans Chr., Kbmd., Gadbjerg 323
 — Hans, Ejstrup, 133
 — Hans, Gmd., Sledde 56
 — Hans, Gmd., V. Nebel 30, 39, 46
 — Hans, Gmd., Ørslev 321
 — Hilda, g. Silfverberg 265
 — Inger Marie, g. Hansen, Soneb. 151
 — Jens, Husmand, Egtved 46
 — Jens Jørgen, Bjerregaard 216
 — Jens, Kildegaarden, Odder 115
 — Jens Ravn, Raved, Aabenraa 182
 — Johanne, g. Madsen, Kbh. 168
 — Johanne, g. Nissen, Chicago 96
 — Johanne Marie, Bjerregrd., Aale 218
 — Johannes, Gmd., Uldum 206
 — Johannes, Konsulent, Aabenraa 182
 — Jørgen, Gmd., Aale 206
 — Jørgen, Sognef., Uldum 205—06, 217
 — Karen Kirstine, g. Jørgensen 200
 — Karen Marie, Egholt 46
 — Karen Marie, g. Muchitsch 115
 — Karen, g. Thulesen 210, 219, 227,
 231, 347
 — Karl Kristian, Gmd., Testrup 217
 — Karl Martin, Aale 206
 — Kirsten, g. Birk, Helstrupgaard 216
 — Kirsten Marie, Egholt 46
 — Kirstine, g. Mortensen, Randbøl 133
 — Knud Dahl, Bjerregaard, Aale 218
 — Laurits, Ammitsbøl 275
 — Louise, g. Jensen, Branderup S. J. 182
 — Louise, Raved, Aabenraa 182
 — Maren, Egholt 46
 — Maren, g. Christensen, Aasendrup 328
 — Maren, g. Rasmussen, Skovby 218
 — Maren Kirst., g. Ravn, Silkeb. 323—24
 — Margrethe, g. Olesen, Californien 286
 — Marie, Aale 218
 — Marie, g. Juhl, do. 210

- Jensen, Marie, Uldum, 260
- Martin Frederik, Aale 224
 - Martin Immanuel, do. 218
 - Mette Marie, g. Jensen, V.Nebel 30, 46
 - Mette Marie, g. Juhl, Nybjerg 223
 - Mikkel Peder, Hvirring 223
 - Morten, Gaardbeboer, Bramdrup 230
 - N. A., Præst, Ebeltoft 233
 - Niels, Gmd., Borlev 278
 - Niels, Gmd., Viuf 92, 116
 - Nis Peter, Branderup, S. J. 182
 - Peder, Stamgaarden, Dons 13
 - Peter Dahl, Ingeniør, Aale 218
 - Peter, Raved, Aabenraa 182
 - Rasmus, Uldum—Aale 206
 - Rasmus, Uldum—Grejs 239
 - Sara, g. Schou, Give 162
 - Skovfoged, Sorø 265
 - Søren, Ammitsbøl, Katstrup 161
 - Søren, Friskolelærer, Gammelby 33
 - Søren Peter, Egholt 46
 - Søren, Uldum—Aale 206
- Jepsen, Søren, Bramdrup 272—73
- Thue, Gaardbr., do. 10
- Jespersdatter, Karen, Fousing 192
- Jespersen, Anna, Aagaard 152
- Hans, do. 152
 - Kirstine, do. 152
 - Kirstine, g. Roed, Kolding 100, 152
 - Niels, Aagaard 152
 - Signe, do. 152
 - Svend, do. 152
- Jessen, Anders, Almind 118, 124
- Karen Marie, g. Bundgaard 302
 - Marinus, Frydenslund 140—41
 - Mette, g. Hansen, Vorbasse 133
 - Peter, Frydenslund 141
 - Peter, Lærer, Lunderskov 94
 - Søren, Gmd., Fredsted 141
 - Vilhelmine M., g. Hansen 94
- Johansen, Anna, g. Damgaard 142
- Else Sørine, g. Jessen 141
 - Frede Dall, Schamroch, N. Bjert 142
 - Johannes, do., do. 142
 - Lene, g. Bundgaard, Granhøjgd. 36
 - Mads Peder, Thorstedgaard 36—37
 - Niels, (Gmd.), Fuglsang 226
 - Peter, Gmd., Frydenslund 139
 - Poul, Gammelsole Mark 283
- Johnsen, Dorthea, g. Schelde 34
- Juhl, Andreas, Jerndrupgaard 109
- Christen H., Nagbølgaard 109
 - Christine, g. Roed, Kbh. 109
 - Johanne, g. Nissen, Højrup Skovg. 96
 - Marie Poulaine, g. Dall, Rosvang 142
 - P. M., Fyrbøder, Kolding 96
- Juncker, Kirstine, g. Kring 157
- Juul, Anna, Hornum 224
- Dagmar E., g. Sølvhøj, Stege 30
 - Elisabeth, Hornum 224
 - Jens, do. 224
 - Jens, Gmd., Ormslev 223
 - Karl, Nybjerg og Hornum 223
 - Kristian, Lærer i Gymnastik 224
 - R. S., Lærer i Engesvang 30
- Jørgensdatter, Mette, g. Madsen 139
- Sidsel, g. Andersen, Nyagergaard 68
 - Vilhelmine, g. Hansen, Læborg 36
- Jørgensen, Andreas, Kbh. 136
- Ane Marie, g. Bojsen, Højrup-L. 101
 - Ane Marie, g. Christiansen 37
 - Bertel Peder, Odense 155
 - Edel, g. Kring, do. 155
 - Frederik, Fabrikant, Kbh. 315
 - Frida, g. Egede, Køge 315
 - Hans, d. y., Sorgenfri 20
 - Hans, d. æ., do. 20
 - Hans, Dons Mølle 197
 - Hans, Hmd., Ollerup 289
 - Jens, Bjerregd. 205—17, 231, 247—48
 - Jesper, Gmd., Bøgballe 206
 - Johan, Møbelarkitekt 237
 - Johanne, Frue, V. Nebel 203
 - Karen, g. Larsen, Dons 174
 - Karen Marie, g. Ravn, Asbo 123—24
 - Karen Thule, Bornholm 238
 - Kasper Marinus 32, 41, 194, 198—205
 - Kirsten Marie, g. Buhl, Harthe 297
 - Kirstine, g. Jakobsen, Harthe 156
 - Konrad 32, 59, 174, 195, 197, 200, 202
 - Kristiane, g. Leth, Egtved 108
 - Lars, Hmd., Haarby 166
 - Marie Birgitte, g. Dahl 217, 236
 - Markus, Rosenholm 206, 211
 - Morten, Fløjstrup 206
 - Peder, Gmd., Røjle, Fyen 174
 - P. M., Lærer, Beder 200—01
 - Severin, Direktør 22, 29, 36, 200

- Jørgensen, Simon, Lægprædikant 32
- Søren, Folketingsmand 206
- Thule, Ferupgaard 224
- Thule Frederik, Bornholm 238
- Valborg, g. Lysbech, Kbh. 136

Kaas, Ellen, g. Ravn, Nykøbing F. 40

- Hans Peter, Bornholm 40

Karlsen, Laura, g. Mortensen 287

Karstensen, Arne Lysbech 136

- Christian Lysbech 136
- Jens Schøtt, Ryagergaard 136
- Niels, Bode 136
- Niels Lysbech, Ryagergaard 136

Kastbjerg Andersen, Aksel 300

- Anna Marie, Vejle 300
- Knud, Prokurist, do. 300
- Mogens, Grosserer, do. 284, 300, 303
- Niels Pauli, Bestyrer, do. 300
- Ove, Ekspedient, do. 300
- Svend, do. 300

Kistrup, Ane M. L., g. Ravn 312, 315

- Jens Pedersen, Ørum 316

Kjeldsen, Chr. Kbmd., Holsted 89

- Elisabeth, g. Roed, Bramdrup 176
- Skomager, Lemvig 176
- Ulrikka, g. Roeds, Holsted 89

Klausen, Frede Bundgaard 34

- Hans, Bestyrer, Nyby 34
- Johannes Bengaard, do. 34
- Klaus, Bestyrer, Holsted 34
- Louise, Nyby 34
- Maren, do. 34
- Niels Bundgaard, do. 34
- Svend Bundgaard, do. 34
- Søren Bundgaard, do. 34
- Søren, Gmd., do. 33—34

Knudsdatter, Ane, g. Poulsen 283—84

- Kirstine, g. Larsen, Vejle 291—92
- Knudine, g. Pedersen Bording 295—96
- Maren, Landerupgaard 190
- Mette, g. Nielsen, Hørup 285
- Sidsel, g. Conradsen, Almind 282

Knudsen, Christen, Ollerup Mark 289

- Christen, Ribe 233
- Clara Marie, Næstved 304
- Dorthea, g. Andersen, Salby 182
- Eva Valborg, Næstved 305
- Hans, Jelling 291

Knudsen, Idun, g. Thulesen, Ferup 232—34

- Jakob, Forfatter 232—34
- Jens Lassen, Præst 22, 28, 42, 232—33
- Jørgen, Viuf—Grejs 290
- Kaja Ingeborg, Næstved 305
- Kathrine, g. Hansen, Marstal 100
- Knud Christian, Næstved 304
- Kristen, Murer, Ikast 304
- Kristen Peter, d. y., Fredsted 281
- Kristen Peter, d. æ., do. 281
- Kristine, g. Nielsen, Lyhne 35
- Kæsten Sørin 290
- Laue, Jelling 282
- Laura, g. Thomsen, Gjesten 281
- Laurs, Væver, Jennum 276
- Marie, g. Christiansen, Dørken 240
- Marie Nissine, Fredsted 281
- Mette, do. 281
- Peder. Gmd., Herslev 149
- Rasmus, Gmd., Balle 321
- Rasmus Gmd., Skibby 218
- Søren Buhl, Jelling 289

Koed, Marie, g. Andersen, Viuf 116

Kolding, Anna K., g. Muchitsch 115

Kolt, Maren, g. Franch, Aarhus 304

Konstantin Hansen, Margrethe 90, 230

Kragelund, Anna, g. Schytt, Frørup 279

Kring, Ane Hansen, g. Roed 98, 153

- Else Kirstine, g. Hansen, Aagaard 151
- Else Marie, g. Lauridsen 154
- Gudrun, Kolding 157
- Hans, Hestehandler, do. 157
- Hans Nielsen, Dons 18, 150, 186
- Ingvar, Kolding 157
- Johannes Berthelsen, Odense 155
- Karen H., g. Barsøe, V. Nebel 158
- Lars Pedersen, Dons 150
- Laurids H., V. Nebel 156—57, 280
- Lærer i Jordrup 174
- Nikoline, g. Henningsen, Amerika 158
- Peder Knud, Hesteh., Kolding 156
- Robert, Kolding 157

Kristensen, Ane M., g. Sørensen 183

- Hans, Ejer af Jensgaard 20
- Hjalmar, Friskolel., Gråvænge 43
- Jens, Højskolelærer, Tjørnemark 61
- Karen, g. Jensen, Hvirring 223
- Karen, g. Pedersen, V. Nebel 304
- Martin, Seminarielærer, Gedved, 61

Küster, Anna Marie, g Roed 110
— Johannes Jespersen, Vonsyld 159
— Ludvig, Kbmd., Langetved, S. J. 110
— Maren Johannesdatter, Dons 159
Kyed, Peder Johnsen, Aagaard 20
Køster, Gunnar, Lærer, Kolding 10

Lange, Anna, g. Jessen 94
Larsen, Anders, Gamborg 208, 214
— Anna, Dons—Kolding 168
— Anna, København 294
— Bent Chr., Jelling—Vejle 291
— Bertel Dons, Kolding 167
— Carl Chr. Ravn, Vejle 295
— Dorthea, Elmely, Dons 156
— Eline Skov, Askov 167
— Elna Aaes, g. Larsen, Storning 168
— Else Marie Skov, Askov 167
— Erling Dons, Fredensbo 168
— Haakon, do., Storning 168
— Hans Peter Georg, Grejs 258
— Johanne, g. Kjeldsen, Lemvig 176
— Johannes, Maler Askov 167
— Jørgen Dons, Kolding 168
— Jørgen, Vestelbo, Dons 166, 239
— Karen, g. Jakobsen, Filskov 119
— Karen Margrethe, Kbh. 294
— Karen Marie Karoline, Grejs 288
— Karl Kristian Ravn, Kbh. 294
— Kirsten El., g. Christensen 171, 239
— Knud Oluf Karl, Togfører, Kbh. 294
— Larsine, g. Israelsen, Hatting 292
— Lars Jørgen, Storning 168
— Lars, Lunde v. Svendborg 288
— Lars Peter, Lmd., Grejs 288
— Laust, Gmd., Højslev 171
— Maren, g. Nielsen, Ebdrup 168
— Margrethe, g. Madsen, Glumsø 168
— Margrethe Kar. Josepha, Grejs 288
— Martha, g. Christensen, Almind 121
— Niels, Gmd., Egtved 156
— Niels, Gmd. (?), Klank 168
— Niels Jørgen, Fredensbo, Storning 168
— Peter, Gmd., Grejs 288
— Peter (se Skræppenborg)
— Sigurd, Sekretær, Kbh. 295
— Søren, Gmd., Gaasetofte 121
— Thomas, Elmely, Dons 156
Lassen, Else Marie, g, Fisker 103.

Laurberg, L., Præst i Balle 322
Laurentz, Johan, Folding 132
— Mette, g. Ravn, Teglgård 132
Lauridsen, Berthel, Dons 154
— Charlotte M, g. Jakobsen, Gamb. 293
— Johanne, g. Hansen, V. Nebel 152
— Johannes, Nationalbanken, Kbh. 328
— Hans, Fælled, Ferup 226
Lauritsen, Knud, Jelling Hede 275
— Sørine, g. Nielsen, Almind 136
Laursdatter, Karen, Gammelsole 283
Laursen, Erich, Gmd., Rugsted 62
— Ester, Chicago 281
— Gusta L. R., g. Mortensen 287
— Hary Bertram, Højen 280
— Johannes, Bølling Mark 277
(—) Jørgen Aagaard, Ødsted 281
— Kathinca, g. Andersen, Hedensted 55
— Kathrine, g. Skov, Tyvkjær 277
— Kathrine Sørine, Højen 280
— Kirstine, g. Christensen, Fredsted 281
— Knud, Skomager, Chicago 281
— Knud, V. Nebel 279—80, 282
— Laurs Knudsen, Højen, 280
— Marius Nissen, Ødsted 280
— Mikkel Conrad, Højen 280
— Mikkel Conrad, New Zealand 280
— Nancy Hansine, Højen 280
— Ole Christian, Ødsted, 281
— Olga Marie, Højen 280
— Poul, Arbejder, Vejle 287
— Poul (Povel), Vonsild 272
— Søren Aagaard, Ødsted 281
— Søren Christian, do. 280
— Sørine, g. Nielsen, Almind 277
Lay, Ane Margr., g. Kistrup, Ørum 316
Lehmann, Orla, Politiker 48
Leth, Andreas, Præst 324
— Kirstine Marence 108
— Kristiane Elisabeth 108
— Niels Chr. Jørgensen 108
Lillesø, J. P., Præst 202, 204—05, 324
Lind, Sophie Eleonora, g. Ravn 341
Lindberg, Niels, Præst, Gedved 209
Lindholm, Poul, Aagaard 189, 191, 202, 348
Lindskov, Chr. Nielsen 307
— Hans Nielsen, Amerika 308
— Mette Marie Kathrine, Andst 308
— Niels Nielsen, Oxenvad, S. J. 307

Lindskov, Niels Vilhelm, Andst 308
 Lindegaard, Kr. Jensen, 94
 — Theodor, S. Stenderup 94
 Lissau, Chr. Fred., Vejle 302
 — Elna, do. 303
 — Grethe Gyrid, do. 302
 — Hedevig Kirstine, g. Bundgaard 302
 — Kaja, Vejle 303
 — Knud, Student, do. 303
 — Oluf Engelbrekt, do. 303
 — Otto, do. 303
 — Sigurd, Kommiss, do. 303
 — Søren Engelbrekt, do. 302
 — Thorvald, Kommiss, do. 302
 Lugt, Laurids, Dalby 57
 Lund, Amalie, g. Poulsen 97
 — Benedikt, Dons 226
 — Frands, Lægprædikant 194, 211—12
 — Jens, Dons 226
 — Jørgen, Hvinningdal 97
 — M. A. S., Præst, Vium 23
 Lundgaard, L. N., Bække 124
 Lundstrøm, Hildur, Sorø 265
 Lygum, Anna, g. Hansen, Aakjærdal 95
 — Hans Pedersen, Jordrup 95
 Lysbech, Else, g. Karstensen 136
 — Chr. Christensen, Errigsted, S. J.: 135
 — Christen, Lysagergaard 136, 278
 — Mette Marie Sørine, do. 136
 — Nis Chr., d. y., do. 136
 — Nis Chr., d. æ., do. 135, 278
 — Simon, Maskinmester 136
 — Sørine, Stenagergaard 136
 Lyth, Andreas, V. Nebel 168
 — Marie, g. Dons Larsen, Kold. 167—68
Madsen, Ane Marie, g. Larsen 156
 — Gidsel Marie, g. Nielsen, Ødsted 160
 — Hans, Hmd., Andst 307
 — Hans Peter, Glumsø 168
 — Mads Hansen, Amerika 307
 — Marius P., Portør, Skanderborg 288
 — Mette Marie, g. Petersen, Aadal 303
 — Mikkell, Almind 116
 — Niels, Brøndsted 139
 — P. J., København 168
 — Søren Peter, Randbøldal 288
 Malling, Vilh., Præst, Odder 324
 Mathiasen, Peder 102

Mau, Præst i Grejs 208
 Melby, M. M., Præst, 23, 62, 213
 Mikkelsdatter, Ellen, g. Buhl Pedersen 64
 Mikkelsen, Conrad 282, 290
 — Hans, Aasum 93
 — Jens, Lilballe 116
 — Jens, V. Nebel 226
 — Mette, g. Roed, Lejrskov 178
 — Peder, Almind 156
 — P., Gmd., Vraa 178
 Mogensdatter, Maren, Billund 300
 Mortensdatter, Dorthe, Bramdrup 330
 — Else Marie, g. Nielsen, Roskilde 114
 — Karen, Uldum 205—06, 217
 Mortensen, Aage, Vejle 287
 — Ane Marie, g. Christensen 326
 — Anne Margrethe Kristine 287
 — Anna, Starup 302
 — Ansgar, Vejle 217
 — Asger N. P., Omaha 288
 — Christen, Snedker, Hørup 287
 — Christian, Middelfart 287
 — Ejnar, Starup 302
 — Ella Deodate, Vejle 287
 — Else, Starup 302
 — Hans Gustav, Vejle 287
 — Hans Morten, Snedker, Vejle 287
 — Harald, Johan, Stolemager 288
 — Ingrid, Starup 302
 — Jens, d. y., do. 302
 — Jens, d. æ., Smed, do. 301
 — Jørgen Knudsen, Omaha 288
 — Jørgen, Vejle 287
 — Karl, Starup 302
 — Kirstine Deodate, g. Madsen 288
 — Koud, Starup 302
 — Laura, Middelfart 287
 — Martin, Maskinsmed, do. 287
 — Martin, Randbøl 133
 — Morten (»Dannebrog«) 326
 — Morten Laurits, Hornstrup 287
 — Morten, Smed, Starup 301
 — Poul Kristian, Vejle 287
 — Svend, Starup 302
 Muchitsch, Adolf Julius, Herning 115
 — A. J., Bundtmager, Aarhus 115
 — Arthur L. E., Skatteinsp., Horsens 115
 — Hugo Emil, Manufakturist 115
 — Svend Helge, Herning 115

Munderlob, Ludwig, Guldsmed, Kbh.
308—09, 338

Munk, Emma, g. Ravn 180

— Hans, Bødker, Aagaard 180

Müller, Anna Borgen g., Ferupgaard 230

— Hans og Ida, Riglandseg 230

Møller, Arnold, Ebeltoft 343

— Dorthe Cathrine, do. 343

— Jacob, Antonius, do. 343

— Jens Henr. Chr., do. 343

— Jensine El., g. Schmidt, V. Nebel 107

— Jensine Pedersen, g. Israelsen 292

— John Madsen, d. y., Præst 106

— John Madsen, d. æ., do. 106

— Otto, Ebeltoft 343

— Otto, Præst i Gylling 209

— Peder Sørensen, Kongsted 55—56

— Peter Thue, Ebeltoft 343

— Petrelle Johnsd., g. Jensen Hansen 106

— Rasmus Andreas, Ebeltoft 343

— Søren Hansen, Taulov 55

— Theodor Martinus, Ebeltoft 343

— Vilhelm Julius, do. 343

— Wolf Christoffer, Præst 106

Nielsdatter, Ane, Højen 280

— Anna, g. Eskelund, Dons 226

— Anne, g. Ravn, Jordr. 7, 305, 332, 337

— Dorthea, g. Lauridsen, Ferup 226

— Dorthe, g. Prebensen, Jennum 276

— Else, g. Holst, Tapsore 226

— Inger, g. Christensen, Dons 12

— Karen, g. Thomsen, Bølling 104

— Kirsten, g. Ravn, Jordr. 259, 332—33

— Kirstine, g. Engel, Dons 226

— Line, g. Johansen, Fuglsang 226

— Marie, g. Mikkelsen, V. Nebel 226

— Marie, g. Ravn, Kbh. 259

— Mette (se Grunnet)

— Mette, g. Hviid, V. Nebel 277

Nielsen, Anders, Viuf 93

— Ane Else, g. Jessen, Fredsted 141

— Ane, g. Hansen, Bramdrupdam 153

— Ane Nikoline, g. Laursen, Højen 280

— Anna Buch, N. Sundby, 91

— Anna, g. Abrahams, Kbh. 53

— Anna, V. Nebel 278

— Anne Marie, g. Petersen, Himmelev 95

— Anton, Gmd., Sejling 153

Nielsen, Anton, Nr. Tvede, Brandelev 320

— Arne Buch, N. Sundby 91

— Carl Georg, Kbh. 53

— Carl, V. Nebel 278

— Christen, Arbejdsmand, Aalborg 90

— Christen, Lærer, Varde 328

— Christiane, g. Laursen, Bølling 277

— Dora Jennie, Viuf Vestermark 95

— Dorthea, g. Thomsen, Jordrup 93

— Elisabeth Vib., g. Skousen 113

— Ellen Marie, Viuf Vmark 94

— Ellen Ravn, Hytten, Varde 328

— Else Marie, g. Ravn, Gravens 179

— Gidsel Marie, g. Haugstrup 160

— Grete Ravn, Hytten, Varde 328

— Gumme Graa, Sorgenfri 20

— Hans Christian Ravn, N. Tvede 320

— Hans, Musiker, Gelsted 135

— Hans Peter, Hørup Skov 285

— Hans, Rentier, N. Tvede 320

— Hans, Sorgenfri 20

— Henrik Ravn, Hytten, Varde 328

— Holger, Arkivar 333—35, 341

— Holger Ravn, N. Tvede 320

— Ingeborg Margrethe Ravn, do. 320

— Jakob, V. Nebel 278

— Jens, Gmd., Staarup 94

— Johanne, g. Laursen, Chicago 281

— Johanne, g. Roed, Kbh. 90

— Johannes, Viuf Mark 94

— John, Fæster, Sorgenfri 20

— Juliane, Brakker 183

— Jørgen, Byfoged, Aarhus 50—52

— Jørgen Peter, Gjørlev 43

— Jørgen Søs, V. Nebel 278

— Karen Marie, g. Bertelsen 243

— Karen Marie, g. Pedersen 92

— Karen Søs, V. Nebel 278

— Karen Søs, do. 278

— Kathrine, do. 278

— Kjeld Ravn, N. Tvede 320

— Knud, Fæster, Sorgenfri 20

— Knud, Gmd., Almind 279

— Laura, Husbestyrerinde, Almind 279

— Laurids Søs, V. Nebel 278

— Laurids, Viuf Mark 94

— Mads, Hmd., Thyregod 303

— Maren, g. Andersen, Starup 155

— Maren, g. Schytt, Snoghøj 279

Nielsen, Mette Kristine, g. Nielsen, Nr.
Tvede 320

- Nielsigne, g. Ravn, Dons 43, 184, 190
- Nielsine, g. Petersen 100, 152
- Niels Jensen, V. Nebel 278
- Niels Peter, Gmd., Ebdrup 168
- Niels Peter, Murer, Roskilde 114
- Niels, Sorgenfri 20
- Niels, Østergaard, Lyhne 35
- Ole, Husmand, Hover 280
- Ove Egild Ravn, N. Tvede 320
- Peder, Dons 20, 189, 191, 247—48
- Peder, Folketingsm., Hammerum 216
- Peder, Salling 244
- Poul Aage, Viuf Vestermark 95
- Rasmine, g. Lysbech, Lilb. 136, 278
- Rasmus (Tysker), Hørup 159—60
- Rasmus Ø., Kbh. 50—51, 53, 72,
256, 268

- Rebecca, Kbh. 53
- Semine, g. Ebbesen, Gelsted 135
- Sidsel, g. Skov, Dons 223
- Sigrid, V. Nebel, 278
- Simon Søes, do. 278
- Sophie, g. Lund, Hvinningdal 97
- Søren, Frydenslund 123, 130, 139
- Søren, Gmd., Almind 277—78
- Søren, Gmd., Ebdrup 168
- Søren, Lilballe 136
- Søren, V. Nebel 278
- Sørine, do. 278
- Thule, Ferup 219, 224—29, 247—48

Nikolajsen, Terkild, Sorgenfri 20

Nisdatter, Maren, Jennum 276

Nissen, Andreas, Ø. Vamdrup 97

- Anker Peter, Stepping-Højrup 97
- Anna Dorthea, do. 96
- Anna Katrine, do. 97
- Birgitte Sofie, do. 96
- Carl Marius, Ø. Vamdrup 97
- Cecilie Dorthea, Stepping-H. 96
- Chr. Bugislav Carstens, do. 96
- Clejde Theodor, Chicago 96
- Ellen Kirstine, Stepping-H. 95
- Ellen Kirstine, d. y., do. 95
- Hans, Amerika 99
- Hans Chr., Chicago 96
- Hans Kr., Gmd., Stepping-H. 95
- Hans Kristian, do. 96

— Hans Kr. Schmidt, Ø. Vamdrup 97

— Hans Roed, Amerika 96

— Hansa Pouline, Stepping-H. 96

— Ingeborg, Amerika 99

— Kirsten Bech, g. Bundsgaard 137

— Kirsten, g. Lysbech, Aller, S. J. 135

— Kirstine Marie, Stepping-H. 97

— Kirstine, g. Nissen, do. 95

— Lydia, Cathrine, do. 96

— Mathilde Samuela, do. 96

— Nis, Amerika 99

— Nis Bygvraa, do. 96

— Nis, d. y., do. 95

— Nis, d. æ., Gmd., do. 95

— Nis Iversen, do. 99

— Nis, Tyrholm, S. J. 99

— Peter, Stepping-H. 95

— Poul, Chicago 96

— Poul Mads Juhl, Stepping-H. 97

— Poul Pedersen, Chicago 96

Nutzhorn, H., Askov 190

Nyrop, Martin, Kbh. 238

Nørgaard, Henr., Ry Nørskov 245

Nørregaard, Konsul 245

Olesen, Agnes, Jelling 286

— Alice Olivia 285

— Ane, g. Thomsen, Hjørring 177

— Anna K. M., g. Olesen, Jelling 285

— Anker Oluf, Jelling 286

— Christen, Fousing 192

— Chr. Oluf, Amerika 285

— Daniel Iversen, Ravning 40

— Gudrun, Jelling 286

— Hartvig, Bager, do. 286

— Johanne, g. Ravn, V. Nebel 40

— Jørgen Knudsen, Nebraska 285

— Karen Margrethe, Vejle 286

— Karla, Jelling 286

— Karl, Californien 286

— Karl Christian, Vejle 286

— Niels Anker, Maler, do. 286

— Niels, Gmd., Rugballe 89

— Olivia Annine, Jelling 285

— Peder, Fousing—Dons 197

— Peder, Hmd., Aversi 295

— Peter Martin, Jelling 285

— Stine Sofie, g. Larsen, Kbh. 295

— Svend Aage, do. 286

Olesen, Søren, Tømter, do. 286
 — Thomas, Snedker, do. 285
 — Thora, Californien 286
 Olsen, Kirstine, g. Lissau, Vejle 302
 Olufsen, Hans, Major, Kbh. 259
 — Kirstine, Skodborg 306
 — Vilhelmine Sophie Fr., Kbh. 259, 261
 Ousen, Jens, Folketingsmand, Egum 244
 — Karen, Oddersted 54
 — Thomas, Herslev-Højrup 54
 Ovesen, Anders, Billund 300

Paaske, Bodil, Gedbjerg 336
 — Christen, do., 336
 Paaskesen, Johanne, g. Roed, Kolding 88
 Pallesen, Mette, g. Thomsen 104
 Parbo, Dorthea Skouenborg 170
 — Gudrun Skouenborg 170
 — Knud Skouenborg 170
 — Marie Skouenborg 170
 — Søren, Gmd., Almind 170
 Paulin el. Poulsen (se samme) 93
 — Kirstine, g. Poulsen, Veerst 132
 Pedersdatter, Ane, g. Jørgensen, Røjle 174
 — Ane Margrethe, Brakker 38, 174
 — Anne Cathrine 12—14, 274, 337
 — Dorthea, g. Berthelsen, V. Nebel 154
 — Dorthe, Dons 12
 — Else, Dons 12
 — Else, g. Møller, Vorbasse 106
 — Else Marie, g. Ravn, Dons 14, 41,
 149, 239
 — Inger, do. 12
 — Kirsten (se: Kirsten P. Ravn) 213
 — Kirstine, g. Hansen, V. Kjerby 93
 — Maren, Dons 12
 — Maren, g. Ravn, Kbh. 14, 20, 255—56
 — Marie, g. Olsen, Aversi 295
 — Mette Marie, g. Haar 17, 20—21, 25,
 184, 255

Pedersen, Andreas, Almind 170
 — Andreas Chr., Søsigg 45
 — Ane, g. Jensen, Testrup 217
 — Ane, g. Pedersen, Grejs 288
 — Ane Margrete, Vejle 287
 — Ane Marie, g. Hansen, Aale 222
 — Ane Marie, g. Hansen, Ortved 102
 — Christen Dons, Petersbjergg. 17, 70, 74
 — Dagny, Morild 45

Pedersen, Ellen, Morild 45
 — Else, do. 45
 — Frida, do. 45
 — Georgia, Skibelund 230
 — Gertrud, g. Munk, Aagaard 180
 — Gertrud, g. Nielsen, Ormslev 121
 — Hans, Gartner, Høgsholt 226
 — Hans, Gmd., Ferup 25—26
 — Hans Jesper, Gmd., Grejs 288
 — Henrik, Boelsmd., V. Nebel 304
 — Henrik, Morild 45
 — Ida, Morild 45
 — Ingeborg, g. Hansen, Høgsholt 56
 — Inger, g. Kring, V. Nebel 156
 — Inger Marie, g. Laursen, Ferup 279
 — Jacob, L. Mindstrup 241
 — Jens, Gaardbruger, Dons 13
 — Jens, Gmd., Tyvkjær 274
 — Johanne, g. Jensen, Bjerregaard 216
 — Jørgen Andreas, Morild 45
 — Karen M., g. Mortensen, Vejle 288
 — Karen Sten, Rugsted 304
 — Knud Sten, do. 304
 — Lars, Petersbjerggaard 17, 79
 — Magdalene, g. Møller, Taulov 55
 — Margrete, g. Birk, Gellerup 216
 — Maren, g. Johansen, Thorstedg. 37
 — Marie, g. Pedersen, Søsigg 45
 — Martin, Smed, Morild 45, 185
 — Mehlsen, Gmd., Jebjerg 319
 — Niels, Snedker, Helsingør 95
 — Peder Adsbøl, Petersbjerggaard 56
 — Peder Rasmussen, Rugsted 304
 — Poul, Bølling—Nagbølgaard 92
 — Søren, Skovfoged, Lundum 326
 — Thule (Tulle) Ferup 224, 248
 Petersen, Andreas, Snedker, Kolding 183
 — Andreas Iver Bording, V. Nebel 299
 — Ane Kathrine, g. Aaes, Klank 168
 — Ane N., g. Lissau, Vejle 302
 — Anna Bording, V. Nebel 299
 — Asta Knudsen, Aadal 303
 — Camilla, g. Kastberg Andersen 300
 — Ebba Bording, V. Nebel 299
 — Georg Knudsen, Aadal 303
 — Gudrun Bording, V. Nebel 299
 — Gunnar Bording, do. 299
 — Jenny, g. Abrahams, Kbh. 53
 — Jenny Olivia, g. Knudsen, Næstved 304

Petersen, Jens, Gmd., Himmelev 95
 — Johanne Marie Bording, V. Nebel 299
 — Johannes F., Maskinist, Kolding 183
 — Knud Bording, V. Nebel 299
 — Knud Knudsen, Aadal 303
 — Laura H., g. Mortensen, Starup 301
 — Maren K., g. Lygum, Jordrup 95
 — Marie Kr., g. Franch, Aarhus 303
 — Mikkeline C., g. Bruun, Starup 300
 — Nanna H., g. Pedersen, Rugsted 304
 — Nanna Knudsen, Aadal 303
 — Peter Knudsen, do. 303
 — Peter Knudsen, do. 303
 — Petrine Knudine, g. Buhl, Vamdrup
 283, 297
 — Sigrid Bording, V. Nebel 299
 — Sophie Elisabeth Bording, do. 299
 — Søren Peter, Lærer, do. 6, 276—77,
 282, 284—85, 289, 291—92, 296, 298
 — Thue Gunde Bording, V. Nebel 299
 Porse, Johanne, g. Due, Galten 218—19
 (—) Niels Rasmussen, Porskjær, do. 218
 — Ole, Sparretoft, do. 218
 Poulsen, Ane, Almind 156
 — Ane Kirstine, g. Ravn, Veerst 132
 — Anna Dorthea, Amerika 97
 — Anna, g. Frandsen, Merrild 157
 — Carl, do. 97
 — Dorthea, g. Hansen, Aakjærdal 93
 — Edna, Amerika 97
 — Ellen Kirstine, do. 97
 — Frederikke, do. 97
 — Harry, do. 97
 — Jennie, do. 97
 — Jørgen,¹⁾ Nielsesminde, Viuf 93
 — Jørgen Moesgaard, Veerst 132
 — Kirstine,²⁾ g. Paulin, Vamdrup 93
 — Lauge (kaldet Post) Bramdrup 10,
 11, 272
 — L. B., Præst i Bovlund, S. J. 172
 — Laurst, Altergæst i Vonsild 272
 — Margrethe, g. Ravn, Dons 172, 239
 — Millie, Amerika 97
 — Niels,³⁾ Nagbølgaard 93
 — Niels, Købmand, Vejle 283, 300
 — Paulin, Jens,⁴⁾ Læge, Kbh. 93
 — Pearl, Amerika 97
 — Peder, Roedgaard, Bølling 92

¹⁾ se »Flydenslund« 12. ²⁾ se 9, 10. ³⁾ se 10. ⁴⁾ se 11.

Poulsen, Poul Lund, Amerika 97
 — Theodor, før Østerbygaard 93
 Prebensen, Nis, Jennum 276
Rafn, Jørgen Sørensen 21
 — Søren Jørgensen 21
 Rager, Bertha, g. Rager 266
 — Carl Emil, Frederiksberg Apothek 266
 — Ejvind Helge, cand. med. 266
 — Ellen Mathilde, cand. pharm. 266
 — Gerda Margr. Silfverberg 266
 — Hans Peter, Læge, Falster 266
 — Henning Ejnar Silfverberg 266
 — Kay Emun Silfverberg, Ingeniør 266
 — Oluf, Proprietær(?), Holbæk 266
 Randa, Caroline, Aarhus 114
 Rasmusdatter, Abel Kathrine 93, 111
 Rasmussen, Ane Cathr., g. Bertelsen 243
 — Ane Henriette, g. Tisgaard 240
 — Anna, g. Haugstrup, Hørup 160
 — Carl, Maler, Kbh. 256
 — Christen, Alsted Mølle 239
 — Else Marie, g. Ravn, Gadbjerg 321, 323
 — Jeppe, Boelsmd., Almind 277
 — Johanne, g. Iversen, Nyborg 294
 — Joh. Marie, g. Thuesen, Aagaard 298
 — Knud, Aaleje v. Skovby 218
 — Kristine Margrete, Aale 220
 — Kristine Marie, g. Westergaard 244
 — Mette Marie, g. Jacobsen 241—42
 — Niels, Egtved Mark 51—52
 — (Porse), Niels og Marie, Porskjær 218
 — Skibsfører, Kbh. 160
 Raun, Chr. (Rafn, se Ravn) 10
 Ravn, Aage, Peter, Østerballegaard 40
 — Aage, Seminarist, Silkeborg 329
 — Andreas Jørgen, Silkeborg 6, 274—75,
 312, 321, 323, 326
 — Ane Christensdatter, g. Munderloh
 308—09, 338
 — Ane Hansen, g. Jensen, Egholt 46, 190
 — Ane (Jensgaard) 50
 — Ane Kirstine, g. Ravn Hansen 41,
 184, 190
 — Ane Margrete, g. Vengum, Kolding 182
 — Ane Margrethe, Stenhavegaard 40
 — Ane Marie, Kolding 182
 — Anna Christensdatter, Gadbjerg 336
 — Anna, Kolding 181

Ravn, Anna, Teglgaard, Bække 132
 — Anne Catrine, g. Møller 11, 343—44
 — Anne Christensdatter 11, 332
 — Anne Elisabeth, Sorgenfri 45
 — Anne Kristine, g. Christensen 54
 — Anne Thuesdatter 11, 341
 — Asger, Mejerist, Californien 328
 — Asta Sager, Sorgenfri 45
 — Axel, Kolding 180
 — Axel, Mejerist, Californien 327, 329
 — Birtha Marie, Haraldsted 321
 — Bodil, Kolding, 181
 — Cecilie, g. Fisker, Bølling 103
 — Charlotte H., g. Nielsen 48, 50, 72, 268
 — Chr., Bramdrup (se Raun) 10—11, 332
 — Chr. Christensen, Kbh. 14, 253—54,
 263—64, 334—35
 — Chr. Christensen, Tyvkjær 21—25
 — Chr., d. y., Kbh. 263
 — Chr., d. æ., Tyvkjær 25
 — Chr. Henrichsen 11, 14
 — Chr. Laugesen 11, 273—74, 305,
 336—37
 — Chr. Stephansen, Rugsted 333—36
 — Chr., V. Gjesten 224
 — Christian Christensen, Gedbjerg 336
 — Christian Henrichsen (se Chr. Dons),
 endvidere 187—91, 194
 — Christian Henrik 6, 274, 312, 315—19
 — Christiane Frederikke 258
 — Christine Christiansen 315
 — Clara Marie 254, 263, 334
 — Dagmar, g. Nielsen, Varde 328
 — Daniel, Østerballegaard 40
 — Elisabeth Christensen, V. Nebel 330
 — Elisabeth Katr., g. Knudsen, Viuf 290
 — Elisabeth Laugesdatter 11, 273, 275
 — Ellen Haar, Christiansminde 43
 — Ellen Kirstine, Stamg., Dons 173
 — Elna, Nykøbing, F. 40
 — Else, g. Nielsen, Nr. Tvede 320
 — Else Julie, Knudby 326
 — Else Jørgensdatter, Tyvkjær 21
 — Else, Kolding 181
 — Else Margrete, Kolding 182
 — Else Marie, Aagaard 45, 185, 190
 — Else Marie, Odense 328
 (—) Else Simonsen (se Simonsen) 133
 — Emma H. A., g. Ryberg 263—64, 335

Ravn, Ester Johanne, Kolding 182
 — Eva, do. 181
 — Gotfrid Thuesen, Faaborg 11, 341
 — Gudrun, Stamgaarden, Dons 173
 — Haakon, Kolding 181
 — Hans Christensen, Bramdrup 11, 332
 — Hans Haar, Christiansminde 43, 172
 190, 197
 — Hans Hansen, Skudstrup, S. J. 298
 — Hans Hansen, Teglgaard 132
 — Hans Henrichsen 6, 11, 13—14, 41,
 83, 116, 144—50, 163, 186, 239
 — Hans Henrik, Sorgenfri 20, 44, 181,
 184—85, 190
 — Hans, Nykøbing F. 40
 — Hans Peter, do. 40
 — Hans Viggo, Fyrdirektør, Kbh. 262—63
 — Henrich Christensen, Dons 6, 11—14,
 83, 142—45, 305, 332
 — Henrich Fridrich, Kbh. 258
 — Henrich (Pedersen), do. 17, 47—50, 57,
 72, 79, 256, 267—68
 — Henrik (Christensen), Stamgaarden,
 Dons, 13, 117, 164, 239
 — Henrik Christensen, Jelling 309—12,
 330
 — Henrik, Christiansminde 43
 — Henrik, Haraldsted 321
 — Henrik, Præst i Amerika 323—26
 — Henrik Sager, Sorgenfri 44
 — Helga, Kolding 180
 — Helga Kristine, do. 182
 — Holger, do. 181
 — Ingeborg Sager, Sorgenfri 45
 — Inger, Kolding 181
 — Jens Bertelsen, Skudstrup, S. J. 297
 — Jens Christian Thuesen 11, 342, 344
 — Jens Daugaard, Kolding 180
 — (Jensen) Jens, Gravens 179
 — -Jensen, Præst i Gylling 324
 — Jens, Gmd., Over Jels. S. J. 297
 — Jens Haar, Christiansminde 43
 — Jens Hansen, Vinding 21, 23
 — Jens Jensen, Højrup, Lejrskov 39
 — Jens Jensen, Mølholm 6, 10, 21, 23
 — Jens Nielsen, Brejning 39
 — Jens Nielsen, Viuf 174
 — Jens Peter, Teglgaard 132
 — Jens, Stenhavegaard 39

Ravn, Jens Valdemar, Kolding 182
 — Johanne, Kolding 183
 — Johannes, V. Nebel 40
 — Julie, g. Dyhrberg 319
 — Julie, g. Egede 312—14
 — Jørgen, Bølling, se Roed 256
 — Jørgen Christensen, Bramdrup 332
 — Jørgen Christensen, Vejle 329
 — Jørgen Ejler Haar, Dons 43
 — Jørgen Hansen, Brejning 21
 — Jørgen Hansen, Ferup—V. Nebel
 21—30, 32, 38, 46, 103, 165, 175,
 190, 195, 197, 256
 — Jørgen Henrichsen, Kbh. 6, 11, 14,
 20, 47, 50, 78, 165, 189, 253—57,
 263—64, 267—68, 342
 — Jørgen Laugesen, Bramdrup 330
 — Jørgen, Bække, se Simonsen 5, 103,
 117, 256
 — Jørgen, Teglgaard, Bække 132
 — Jørgen Thuesen, Skelskør 341—42
 — Karen Christensdatter, g. Lauritsen,
 Jelling 275—76
 — Karen Christensdatter, g. Poulsen,
 Bramdrup 6, 10—11, 14, 272, 332
 — Karen, Christiansborg Slot, Kbh. 262
 — Karen Henrichsdatter, Dons 14
 — Karen, Kolding 182
 — Karen Marie, g. Daugaard 179
 — Karen Marie, g. Jensen, Raved, S.J. 182
 — Karen Marie, Teglgaard 132
 — Karen, Stamgaarden, Dons 173
 — Karen Steffensen, L. Andst 306—07
 (—) Karen Stephansdatter, Jordrup 338
 — Karoline, Skudstrup, S. J. 298
 — Kirsten Christensd., Ammitsbøl 330
 — Kirsten Christensdatter, Gedbjerg 336
 — Kirsten Hansen, g. Andersen, Oustrup
 37, 190
 — Kirsten Nielsdatter, g. Ravn 333
 — Kirsten Pedersdatter, g. Thorning
 17, 49—50, 57—58
 (—) Kirsten Stephansdatter, g. Jeppesen
 333—34
 — Kirstine, Christiansminde, Dons 43
 — Knud Haar, do., do. 43
 — Kristian, do., do. 43
 — Kristian Henrik, Stang., Dons 173
 — Kristian, Østerballegaard 40

Ravn, Laue Jensen, Skudstrup 297
 — Lauge Christensen, Jordrup 274
 (—) Magrethe Stephansdatter (1—2 †) og
 (—) Magrethe Stephansdatter 337
 — Maren Christensd., g. Ravn 21, 25,
 27—28, 190
 — Maren, g. Pedersen, Morild 45, 185, 190
 — Maren Hansen, g. Bundgaard 31, 33,
 38, 190
 — Maren, Kolding 183
 — Margrethe, Californien 327
 — Margrethe, Gaardby 319
 — Margrethe, g. Kristensen 43
 — Margrethe, Haraldsted 321
 — Margrethe, Sdr. Friskole, Odense 329
 — Marie, Christiansminde 43
 — Marie, g. Boel, Toksværd 319
 — Marie, g. Torp, Kbh. 267
 — Marie (Sophie Frederikke) 262—63
 — Marie Sophie Frederikke 263, 334
 — Marius Hansen 124, 132—33
 — Math. Sophie, g. Silfverberg 264, 335
 — Mette Marie, g. Ravn, Højrup 39, 190
 (—) Mette Stephansd., g. Ravn 273—74,
 305, 309, 337—38
 — Niels Carl Palle, Kbh. 262
 — Niels Christensen, Bramdrup 11, 340
 — Niels Christensen, Østerlund 334
 — Niels Dam, Kolding 182
 — Niels Fred., Minister 254, 259—61, 268
 — Niels Hansen, Kolding 181
 — Niels Hansen, Østerballeg. 39—40
 — Niels Henrichsen, Kbh. 6, 11, 14,
 253—54, 258—59
 — Niels Lauritsen, Viuf 290
 (—) Niels Stephansen, Jordrup 337
 (—) Niels Stephansen, do. 337
 — Paaske Christensen, Kbh. 263, 335
 — Peder Christensen, Bramdrup 332
 — Peder Hansen, V. Nebel 23, 38, 190
 — Peder Henrichsen (P. H. Dons) 11
 13—14, 17—19, 41, 78, 144—45
 — Peter, Christiansminde, Dons 43
 — Peter, Østerballegaard, V. Nebel 40
 — Petra K., g. Augustinus, Tebstrup 183
 — Poul Dam, Kolding 173
 — Poul Laugesen, Bramdrup 330
 — Poul Laugesen, do. 11, 309, 330
 — Rasmus Buhl, Købmand, Kolding 181

- Ravn, Rasmus Knudsen, Knudby 326
 — Ruth Henriette, Silkeborg 325
 — Sidsel Christensdatter, Jordrup 305
 — Sidsel Christensdatter, Starup 329
 — Signe, g. Christophersen, Vængg. 320
 — Signe Louise, Haraldsted 321
 — Stephan Fred. Olufsen, kgl. Civilliste 261—62
 — Stephan Christensen, Gjesten 306
 — Stephan Christensen, Jordrup 11, 258, 305, 332, 337
 — Stephan Christensen, Kbh. 14, 253—54, 258, 262—63, 334
 — Søren Christensen, Tyvkjær 274
 — Søren Pedersen, Oddersted 17, 54
 — Søren Steffensen, Andst 306
 — Thora Sager, Sorgenfri 44
 — Thorvald, Kbh. 254, 264
 — Thorvald Peter, Stenhavegaard 39
 — Thorvald, Østerballegaard 40
 — Thue Christensen, Ebeltoft 10—11, 14, 330, 332, 340
 — Viggo Jensen, Stenhavegaard 39
 — Vilhelmine Caroline, Kbh, 264
 — Virginia Rose, Californien 329
 — Vitha, Kolding 180
- Refslund, Kirstine, g. Poulsen, Bovlund 172
- Ribold, Hans, Nakskov 301
 — Kaj Hagemann, do. 301
 — Karen Bjørn Hagemann, do. 301
 — Knud Laursen, do. 301
 — Thyra Elisabeth Hagemann, do. 301
- Roed, Aage, Amerika 178
 — Aage, Fousingdal 101
 — Agnes, Amerika 178
 — Agnes, Bramdrupdam 177
 — Andrea Vilhelmine, Kbh. 90
 — Ane Hansen, g. Nissen, Seest 99, 153
 — Ane Hansen, g. Ravn, V. Nebel 38
 — Anna, Egtved 100
 — Anna, Fousingdal 101
 — Anna Johanne, g. Buch, Egtved 91
 — Anna, Iowa, U. S. A. 90
 — Anna, Kbh. 89, 109—12, 114
 — Axel, Egtved 101
 — Axel, Fousingdal 101
 — Axel, Fødegaarden, Ferup 177
 — Axel, Hanstholm 110
 — Bodil, Fødegaarden, Ferup 177
- Roed, Carl, Hanstholm 110
 — Edith, Lejrskov 178
 — Ejnar, Ferup 178
 — Ejnar, Fousingdal 101
 — Ellen, Egtved 101
 — Ellen Kirstine Jensine, Præstø 102
 — Ellen Kirstine, Jordrup 102
 — Ellen K., g. Pedersen, Bølling 92, 153
 — Eva, Iowa, U. S. A. 90
 — Gerda, Fødegaarden, Ferup 177
 — Gunnar, Hanstholm 110
 — Hans Bojsen, Fousingdal 101
 — Hans, Egtved 100
 — Hans, Fyrmester, Hanstholm 110
 — Hans, Fødegaarden, Ferup 177
 — Hans Hansen, Murer, Kolding 100
 — Hans Henrik H., Kolding 98—99, 153
 — Hans Jensen, Iowa, U. S. A. 90
 — Hans (Jensen) Roed, Sognefoged, Bølling 82, 86—87, 153
 — Hans Johnsen, Brakker 174
 — Hans (N.), Sognefoged, Ferup 176
 — Harald, Fødegaarden, Ferup 177
 — Helge Hanibald, Kolding 100, 102
 — Henning, Hanstholm 110
 — Henrik H., Bogbinder, Præstø 153
 — Holger, Fødegaarden Ferup 177
 — Inger Kirst., g. Nielsen, Kolding 89
 — Inger, Kbh. 90
 — Jens, gl., Bølling 86
 — Jens, Gmd., Lejrskov 178
 — Jens H., Byraadsm., Kolding 88, 90
 — Jens H., Vejm., Fousingdal 101, 153
 — Jens, Iowa, U. S. A. 90
 — Johan Kr. J., Kontorchef, Kbh. 90
 — Johannes, Amerika 177
 — Johannes, Egtved 100
 — John Hansen, Brakker 38
 — Jørgen Ravn H., Bølling 103, 256
 — Kaj, Amerika 178
 — Karen, Egtved 100
 — Katrine, do. 100
 — Kristine, do. 100
 — Lekarl, Iowa, U. S. A. 90
 — Maren, Ferup 177
 — Maren H., g. Andersen, Bøll. 104—05
 — Maria, Egtved 101
 — Marna, do. 101
 — Marta, Fousingdal 101

- Roed, Mette, do. 101
 — Mette H., g. Muchitsch, Horsens 115
 — do. g. Skousen, Bølling 112—13
 — Mette Katrine H., Kolding 99
 — Niels, Egtved 100
 — Niels H., Slagter. do. 100
 — Niels Johs., Lagerforvalter, Kbh. 90
 — Niels, Telefonbest., Bramdrup. 177
 — Otto, Fousingdal 101
 — Ove, Iowa, U. S. A. 90
 — Ove, Lejrskov 178
 — Palle. Linius, Præstø 102
 — Peder, Ferup 178
 — Peder H., Hellerup 102, 153
 — Peder H., Købmand, Kolding 111—12
 — Poul, Amerika 178
 — Poul, Hanstholm 110
 — Poul Henrik, Præstø 102
 — Poul H., Kollektor, Kbh, 109--10
 — Sofie, g. Jacobsen, Kbh. 111
 — Svend, Fødegaarden, Ferup 177
 — Thorvald, Egtved 101
 — Thorvald, Lejrskov 178
 — Vagn, Bramdrupdam 177
 — Valdemar, Landmand, Ferup 178
- Roeds, Chr. Sev. Kjeldsen 89
 — Jens, Købmand, Holsted 89
- Roos, Julius Adolf, Kbh. 308
- Rosendal, Hans, Forstander 324
- Rotvitt, E. M., Forstander 59—61
- Ryberg, G. A., Kbh. 263—64
- Rye, Olaf, General 125
- Røjgaard, Joh. Georg, Aarhus 114
 — Rigmor, g. Skousen, Kbh. 114
- Rønning, Sognefoged, Bramdrup 117
- S**ager, Anna, g. Ravn, Sorgenfri 181
 185, 190
 — Kristiane, g. Ravn, Kolding 181
 — Niels Andersen, Fredsted 44, 181
- Sandager, Marie, g. Roed 176
 — Niels, Gmd., Ferup 176
 — Niels Nielsen, Lilballe 116
- Sandfeld-Jensen, Vejle 324
- Sahl, Karen Karup, g. Jørgensen, Kbh. 315
- Sass(el. Sax), And. P. Jakobsen, Harthe 156
 — Else Mar. Jacobsd., Alminde 117—18
 — Hans Pedersen, do. 118
 — Jacob Pedersen, do. 118
- Sass, Jakob Jakobsen, Harthe 156
 — Peder Jacobsen, Almind 118
 — Peder Jakobsen, Harthe 156
 — Thomas, Vagtmester 118
- Schelde, Nielsine, g. Klausen 34
 — Niels Peter, Læborg 34
- Schjørring, P., Byfoged, Kolding 197
- Schmidt, Andreas, Farris 97
 — Charlotte Mar., g. Ravn 17, 47, 50,
 53, 72, 259, 268
 — Christian, V. Nebel 107
 — Fred., Stationsforstander 47
 — Hans Hansen, Skudstrup 297
 — Iver Jørgensen († i Rusland), do. 297
 — Karoline Marie, do. 297
 — Kirstine Karoline, do. 297
 — Laurits Ahrendt, d. y., do. 297
 — Laurits Ahrendt, d. æ., do. 297
 — Marie, g. Nissen, Ø. Vamdrup 97
 — Peter Erhardt, V. Nebel 107
 — Peter Rudolph, Hofskomager 47
 — Sofie Elisabeth, V. Nebel 107
 — Theodor Erhardt, d. y., do. 108
 — Theodor Erhardt, d. æ., do. 107
- Schou, Agnes, g. Haugstrup 162
 — Jakob, Rentier, Give 162
- Schousboe, Chr., Præst i Omaha 325
- Schrøder, Charlotte, Fru 231
 — Ludvig, Askov 22, 59, 194—95, 197, 201
- Schulz, Jens, V. Nebel 36
 — Knud, Gmd., do. 36
- Schütt, Elna, g. Roed, Kbh. 90
 — Slagter i Randers 90
 — Jørgen Ravns Efterf., Kbh. 256
- Schytt, Anna N., Snoghøj 279
 — Aksel Nielsen, do. 279
 — Astrid Nielsen, do. 279
 — Ferdinand Nielsen, do. 279
 — Frederik Nielsen, do. 279
 — Frits Nielsen, do. 279
 — Helga Nielsen, do. 279
 — Nis Petersen, Smed, do. 279
 — Poul Henrik, Frørup 279
 — Pouline Nielsen, do. 279
 — Søren Nielsen, Snoghøj 279
 — Sørine Nielsen, do. 279
- Seesten, Arkivar, Odense 341
- Silfverberg, Alfred 264
 — Alfred, Direktør 264

Silfverberg, Anna, Svendborg 265
 — Christiane, g. Rager 266
 — Ely Vera, Frederikshavn 265
 — Emil, Direktør, Kbh. 264
 — Emil, Københavns Amt 264
 — Emma 264
 — Emun, Amerika 264
 — Emun Jul. Alex., Læge, Flensborg—
 Kbh. 264—65, 335
 — Evelin, 264
 — Frits, Præst i Svendborg 264
 — Georg, Aarhus 264
 — Georg, Inspektør, Kbh. 264
 — Herman, cand. pharm, Kbh. 265
 — Herman, prakt. Læge, do. 264, 266
 — Inger, Frederikshavn 265
 — Jacob Martin, Ystad 265, 335
 — Jakob, Tekniker, Frederikshavn 265
 — Lene, Fru (K. K. K.), Kbh. 264
 — Ludvig, Rektor, ? 264
 — Maja, Svendborg 264
 — Maria, Kbh. 264
 — Nina, do. 265
 — Vilhelm, Adjunkt, Randers 264
 Simonsdatter, Dorthea, g. Hoemann,
 Frydenslund 92—93, 116
 Simonsen, Agnes, Godhavn, Harthe 5, 138
 — Anders Chr., Almind 117—18, 128—29
 — Ane Else, g. Møller, Kongsted 55
 — Ane Marie, Almind 138
 — Christen, Kongsted, 56
 — Christen, Gmd., do. 56
 — Chr(isten), Gmd., do. 55
 — Christen Simon, Almind 123
 — Dorthea, g. Hansen, Ejstrup 133
 — Else, g. Hoffskov (se Ravn) 133
 — Else Sørine, Gjesten 138
 — Grete, g. Gydesen, Hover 55
 — Hans Christen, Almind 123
 — Hans Christen, do. 123
 — Henrik, Godhavn, Harthe 137
 — Ingeborg, g. Christensen, Almind 119
 — Johannes, Lykkegaard, Seest 139
 — Jørgen Ravn Chr. (se Ravn) 123—31
 — Kirsten Bech, Borrehus 137
 — Maren, Kongsted 56
 — Mette Marie, g. Lysbech 135, 278
 Skeel, Holga Doroth., g. Egede, Odense 314
 — Holger Fred., Kammerherre 314

Skouenborg, Aksel 170
 — Dorthea, Møsvraa 170
 — Hans Christian, do. 170
 — Hans, Gmd., Møsvraa 169
 — Kirstine, g. Parbo, Almind 170
 — Maren, Almind 170
 — Ole, Gaardejer 170
 — Søren Hansen, Møsvraa 169, 239
 Skousen, Anna Caroline, Horsens 114
 — Astrid, Kbh. 113
 — Elfrida Sara, do. 114
 — Eva, do 114
 — Fin Tage, do. 114
 — Hans Kristian, do. 114
 — Hans Roed, Forvalter, do. 113—14
 — Karen Marie, Bølling 114
 — Kjeld, Kbh. 114
 — Kristian, do. 113
 — Niels, do. 114
 — Otto Johan, do. 114
 — Otto Peter, Tyskland 114
 — Peter, Kbh. 113
 — Peter Thomas, Gmd., Bølling 106—112
 — Thomas, Kbh. 114
 — Thomas Pedersen, Tyvkjær 112
 — Thomas Peter, Kbh. 114
 — Thora Marie, Kbh. 114
 Skov, Ane Bine, g. Nielsen, Viuf 93
 — Else Jepsen, g. Hviid, V. Nebel 277
 — Eskild, Skræder, Askov 167
 — Hans Bertelsen, N. Bjært 39
 — Jeppe Rasmussen, Blaakjær 277
 — Karen, g. Thulesen, Lillebjerre 223
 — Maren Hansdatter, Højrup, Lejrsk. 39
 — Margrete, g. Larsen, Askov 167
 — Mikkeline Cecilie, Eltang 277
 — Peder, Pederslyst, Dons 223
 (—) Rasmus Jepsen, Almind 277—78
 Skovgaard, Niels, Kunstner 64, 66
 Skræppenborg, Peter Larsen, Dons 22—26
 174—75, 194, 209, 212—13,
 215, 323
 Steffensen, Ane Marie, g. Buch 91
 Stephansdatter, Mette (se Ravn) 305
 — Sidsel, g. Raun, Bramdr. 10—11, 332
 Stephansen (se Ravn)
 Svejstrup, Hans, Præst 23, 28, 32, 200,
 209, 228, 322
 — Poul, Præst i Harthe-Bramdrup 63

Svendsen, Anna Margrete, Bøgvad 120
 — Asta Helene, do. 121
 — Chr., Gmd., Raadvad 120
 — H. J. M., Præst i Jelling 23, 28, 30, 42, 197, 201—02, 209, 311, 323—24
 — Ingeborg, Bøgvad 121
 (—) Jesper Pedersen, Almind 100, 152
 — Søren Jeppe, Gmd., Bøgvad 120
 Søes, Else K. J., g. Nielsen, V. Nebel 278
 — Laurs Laursen, Gmd., Dons 278
 Sølvhøj, Anna J., V. Nebel 30
 — Ejnar Jensen, do. 30
 — Jens Jensen, do. 30
 — Johannes J., Lærer, Stege 30
 — Jørgen J., Direktør, Thisted 30
 — Maren, V. Nebel 30
 Sørensdatter, Anne Kirstine, g. Ravn (se Borleff) 17—19, 71, 79, 190
 — Karen, g. Ravn, Brejning 39
 — Maren, g. Jensen, Borlev 278
 — Maren, g. Jørgensen, Uldum 206, 208
 — Sidsel, g. Ravn, Jordrup 273—74
 Sørensen, Anders, Oustrup 37
 — Ane Marie, g. Nielsen, Aalborg 90
 — Anna, g. Nielsen, Sejling 153
 — Aksel Frydensbjerg, Vinding 122
 — Astrid, Vejle 161
 — Augustinus, Gmd., Dons 183, 193
 — Dorthea, g. Pedersen, Almind 170
 — Emily Frydensbjerg, Vindinge 122
 — Grethe Skovgaard, Hatting 293
 — Gunnar, Vejle 161
 — Inga, Frydensbjerg, Vinding 122
 — Klaus, Gmd., Kjeldbjerg 33
 — Laurids Kr. Valdemar, Vejle 161
 — Laurs Skovgaard, Gmd., Hatting 293
 — Lærer i Sneum 161
 — Mads, Gmd., Tørring 122
 — Maren, g. Olesen, Rugballe 89
 — Maren, g. Ravn, Gadbjerg 326
 — Mariane, g. Nielsen, Ebdrup 168
 — Marie Sophie, g. Andersen, Vejle 286
 — Mette, g. Johansen, Frydenslund 139
 — Mette Sørine, g. Jensen, Gadbj. 323
 — Peter, Gmd., Vinten 293
 — Sigrid Skovgaard, Hatting 293
 — Søren, Mejerist, Vindinge 122

Termansen, N. J. 22, 28, 32, 39

Terp, Ane [Pedersen], g. Sager, Fredsted 44, 181
 Thilkier, Ane Catrine, g. Ravn 11, 340
 Thomasdatter, Ane Dorthea, g. Skouenborg, Møsvraa 169
 — Ingeborg, g. Sass 118
 — Karen, g. Egede, Marienberg 313
 Thomsen, Anders, Bølling 104
 — Anna Dort., g. Mortensen, Starup 301
 — Anna, g. Klausen, Holsted 34
 — Emilie, g. Hein, Oberstinde 68
 — Jensine, g. Fisker, Bølling 104
 — Jens L., Mølhede, Lunde S. 104
 — Johanne, g. Dam, Kolding 181
 — Magda, g. Roed, Amerika 177
 — Niels, Gmd., Jordrup 93
 — Ole, Boelsmand, Tørring 285
 — Sergent, Holsted 34
 — S., Fabrikant, Hjørring 177
 — Søren, Arbejder, Højen Mark 280
 Thorning, Anne Kirstine Hansen 62, 213
 — Anne Kirstine, Ungarn 64
 — Anton, Petersbjerggaard 70
 — Birtha Cecilie, Solbjerg 64
 — Birtha Hansen, Hamborg 64
 — Ejnar, Solbjerg, N. Bjært 64
 — Hans Christian Hansen 59—61, 197
 — Hans, Gmd., Tved 57
 — Henrik, Petersbjerggaard 17, 58, 61, 64—65
 — Jørgen, do. 65
 — Karl, do. 70
 — Kathrine Nic., g. Troensegaard 58, 67
 — Laura Kristine, g. Henriksen, Dalbyover 63
 — Laurids Hansen, Petersb. 17, 57—59
 — Laurids Hansen, Solbjerg 63, 65, 79
 — Nikolaj, Maskinist 63
 — Nikolaj, Petersbjerggaard 65
 — Peder Hansen, Hamborg 62
 Thuesdatter, Kirsten, g. Borleff 17—18, 65, 71—72, 79
 — Mette, g. Jensen 330
 Thuesen, Gunde, Kroejer, Aagaard 298
 — Mette, g. Henningsen, Vonsild 158
 Thulesdatter, Anne, g. Buhl 224
 — Marie, g. Grunnet, Starup 224
 Thulesen, Ane, g. Jørgensen, Bornholm 230, 232, 234—35, 237—38

Thulesen, Ane Marie, Ferup 236
 — Ane Marie, g. Jakobsen 220—22, 223
 — Christian, Lillebjerre 219—20, 231
 —32, 346—47
 — Dora, Ferup 236
 — Dorthea, Ferup 237
 — Dorthea, g. Jensen, Engholm 223
 — Henrik, Gmd., Ferup 197, 232—35
 — Jens, Bjerregaard 223
 — Jens, Ferup 237
 — Johannes, Gmd., Hvirring 223
 — Karen, Søster 166, 197, 228—31,
 234—35, 237
 — Kirsten, g. Hansen, Højvang 222
 — Mette Marie, g. Dahl, Vestbirk 236
 — Nanna, Ferup 236
 — Niels, d. y., Langagergaard 229, 234
 — Niels, d. æ., Sognef., Ferup 224, 249
 — Per Skov, Lillebjerre 223
 — Thule Peter, Gmd., do. 223
 Tisgaard, Kristen, Vrønding 240
 Torp, Jens Chr., Kbmd., Kbh. 256, 267
 Troensegaard, Carl Sigurd, Løjtn. 67, 70
 — Peter Ferdinand, Birkerød 67
 — Rasmus Chr., Troense 67
 Tveed, Lars, Sognefoged 208

Ulf, Mette Andersen, Bramdrup 65
 Ulrik, Thyra, g. Hagemann 301

Vaaben, Jes, Lærer, Faarup 202—04
 Vaupel, Otto, Oberst 322—23
 Vejrup, Karen, g. Kjeldsen, Holsted 89
 Vengum, Verner, Kolding 182
 Vistisen, Mette, g. Iversen, Gjesten 123
 Viuf, Marie, g. From, Fjelstrup, S. J. 113
 Vosberg, Anne Cathr., g. Bunge 258

Wagner, Ludvig, Præst, Almind 28, 200
 Warmdahl, Karl Kr., Gmd., Testrup 217
 — Karl Kr. Jensen, Troelstrup Overg. 217
 — Marie, do. 217
 Westengaard, Chr. Ditlev, Kolding 78, 146
 Westergaard, Anna, Herning 245
 — Dr., Hellerup 245
 — Jens Peter, Folketingsmand 244—45
 — Kaptain, 1864, 128—29
 Wissing, Stadshauptmand, Kolding 50
 Worm, Præst i Flødstrup 93
 Worsaae, Justitsraad, Vejle 309—10

Zimmelfengen, Mimi, Iowa 90

Ærenslund, Chr. Christensen 286
 — Kirstine, g. Olesen, Vejle 286

Ølsted, Værtshusholder, Kolding 116
 Østergaard, Ane Pedersen, g. Simonsen 139

(Foranstaaende Navneliste er ikke helt udtømmende. Af den overvældende Masse af Navne, falder altid enkelte ud, som maaske burde have været med. Der gøres opmærksom paa, at Ravnenoterne S. 7—8 og S. 347, samt Grunnetnoterne S. 84—85, ikke er medtagne ved Udarbejdelsen af Listen.

J. P. H.)

